

PINDARI POE

88a
R. 7579

AE VETVSTISSIMI, LYRI-
corum facile principis,

OLYMPIA

PYTHIA

NEMEA

ISTHMA

Per Joann. Lonicerū latinitate donata: adhibitis enarratio-
nibus, & Græcis Scholijs, & doctissimis utriusq; lingue au-
thoribus sumptis: quarum suffragio Poëta, a paucis ha-
tenus intellectus, nunc planior & illustrior redditur.

+ authq;
damnaty.

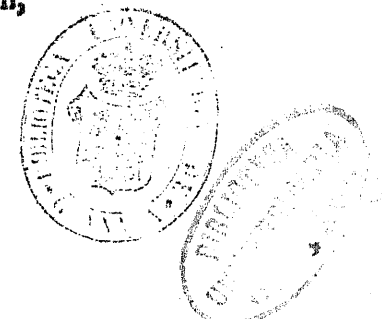
*M. del Collegio della Conf
des S. a Granada*

*Pa conu Lion de los me.
Inqui si dno congei de
li conu Lion de los me.
de e la de 1670.*

*Diego de Rubera
de la de 1670.*

Cum gratia & priuilegio Cæsareo.

BASILEAE,
Apud Andream Cratandrum,
M. D. XXXV.

2 400 40
Bale
MADE

76

~~194~~

8a

R. 7579

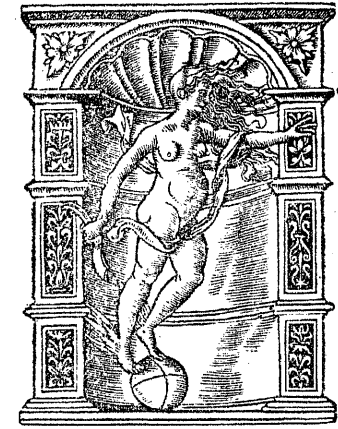
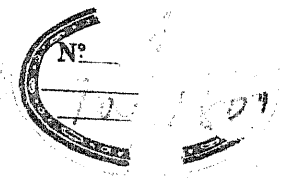
PINDARI POE

TAE VETVSTISSIMI, LYRI-
corum facile principis,

OLYMPIA
PYTHIA
NEMEA
ISTHMA

Per Ioan. Lonicerū latinitate donata: adhibitis enarratio-
nibus, & Græcis Scholijs, & doctissimis utriusq; lingue au-
toribus desumptis: quarū suffragio Poeta, a paucis ha-
ctenus intellectus, nunc planior & illustrior redditur.

+ authores
damnatus

*M. del Collegio della Comp
di S. de Granada*

*Por comission de los
Inquisidores congejos de
lios conforma el expugna
de e la de 1670.*

*Diego de Ruberaz
Almirante el Obispo de 1388.*

Cum gratia & priuilegio Caesareo.

BASILEAE,
Apud Andream Cratandrum,
M. D. XXXV.

EVRICII CORDI MEDICI

in Pindarum Epigramma.

Martia seclitur discissus tympana miles,
Et streperos lituos terribilesq; tubas.
Te Phœbea decent imberbis carmina pubes,
Conuenit hic studijs cultus amorq; tuis.
Pindaricos igitur facili cape pectore cantus,
Et sua belligero classica linque deo.

IACOBI MICYLLI *auctoris*
in eundem. *Summat*

~~Quoniam Pindarus canit in epigrammate
Quod non potest imitari in carmine
Nec in epigrammate, nec in carmine
Nec in epigrammate, nec in carmine
Nec in epigrammate, nec in carmine
Nec in epigrammate, nec in carmine
Nec in epigrammate, nec in carmine~~

IMAGINIBVS, VIRTVTIBVS ET LI-

teris claro, D. Iacobo à Tubenheym, Illustrissimi Hessorū

Principi à consilijs, domino suo, Ioannes

Lonicerus ἢ πρῶτος.

Allimachus minime uulgaris poëta, Eximie uir, gnomen cedro dignam inter alias pleraq; hanc memoria prodidit: Diuitia sine uirtutibus haudquaquam aliquem felicem constituunt. Verissima profecto sententia: qua quid queso rectius ab elegantissimo Musarum sacerdote dici potuit? Nonne enim sanctissimum uerbum est: Diuitia sublati uirtutibus homini nihil prosunt, non reddunt beatum? Siquidem ad summi omnium rerum conditoris imaginem formatus homo, immortalis & æternus, caducis ac paulò post interituris bonis, uerè & feliciter exornari nequit. Etiam si enim corpus laute alatur, splendide uestiatur, molliter curetur, animus tamen adhuc nihilominus impolutus, & indecorus manet. Fingamus pura quempiam amictum, auro & argento circumfusum, Smaragdis, Chrysolithis & Amethystis & collum & digitos redimitum: uirtutem adime, quid differet rogo à pecore, à bestia, à bellua? Atqui ut aer ni sole illustretur, obscurus, tenebrosus & horridus est: non dissimilem ad modum, humanum ingenium, nisi uirtutibus excolatur, stupidum, ignobile, Bœoticamq; suam spirans persequatur. Quod in Tantalo præsertim & Mida, ingeniosissimi & prudentissimi rerum indagatores Poëta, pulchre mehercle adumbrarunt: qui quum nullo planè honesti respectu, soli Pluto & auaritiæ dediti essent, ignauorum regum notam apud posteros consequuti sunt. Ad hæc doctissima Sappho, quæ ob Lyricæ suæ excellentiam decima Musa à Græcis nominatur, à Callimachi sententia non disidet, dum ait:

Opes citra uirtutis eximium decus
Domum male incolunt, sin has commisceas
Felicitas hinc summa belle nascitur.

Et Isocrates: Sola, inquit, uirtutis possessio immortalis. Ecquid non meritò sacratissimas has chrias demirabimur? Proinde quum tua humanitas, præstantissime Iacobe, & opibus θεῶν βλάη aucta, & uirtutibus decorata sit: optimo in literas & Musas affectu esse, à doctissimis quibusq; deprædicetur e intelligit, nihil fallat, quali quanta uel felicitate clarescat. Deniq; quum præter has præclarissimas cœliiis comunicatas dotes, pietatis etiam amore flagret & ardeat præstantia tua, est quum ego cupiuerim te cum sanctis tum pudicis uetustissimi Lyricorum principis Pindari monumentis & patronum & defensorum, uti claritudinis tuæ fulgore, in uestibulo operis choruscane, aliquid luminis & gratiæ meo

EPIST. NVNCVPATORIA.

labori accedat: habeatq; Pindarus meus, imò tuus, quo sese aduersum liuidos aliquatenus tueatur: cuius encomion, quoniam subnexū est, hic lubens prætermitto. Amico ergo uultu ne dedigneris Pindarum oro, & si quando per ocium uacat, eo simul fruere: eius enim te (scio) hymni & lyre sonitus mirandum in modum oblectabunt. Recognoui priorem Pindari additionem meam, correctior & lucidior iam nunc in lucem prodijt, iuxta parœmian, δ'δ'υτ'ερωμ' ἀμείβο-
vωμ'. Enarrationes adiecimus, è Græcis Scholijs & optimis quibusq; utriusq; linguæ autoribus decerptas: quarum ope Pindarum nostrum apertiore fore quàm antehac, equidem spero. Qui quum ubiq; principes, heroës, uiros uirtutibus & literis insignes euehat, potissimum eos, qui quatuor Græciæ celeberrimis ludis, Olympiacis, Pythijs, Nemeis, Isthmijjs uictoriam retulere, cuius gratia uictores ipsi, per uniuersam Græciam clarissimi habebantur, ac perpetuus solius honestatis sit amator: honestissimo uirtutum pariter & pietatis eximio amatore te, unice, eximie Iacobe, gaudebit. Vertimus autem eam ob causam prosa oratione Pindarum, quod immensi propemodum laboris sit Pindaricæ odarum leæges, simili uersu exprimere: neq; facile Pindaricæ lyre maiestatem & sublimitatem assequi aliquis posse uideatur. Deinde, quod lyrica carmina non multum à soluta loquendi formula discedant. Si enim, ut Cicero inquit, optimorum quorunq; poetarum, qui λυεινὸι à Græcis appellantur, uersus cantu spoliaueris, nuda remanebit oratio: & nisi tibicen accesserit, orationi sunt soluta: simillimi. Curavi, quantum in me est, uti Thebanus uates, ni mihi nimium blandiar, à Latinis etiam intelligi possit. Superest iam, uti præstantia tua, eximie uir, & Poëtam hunc & laborem nostrum exporrecti & hilari fronte suscipiat: quod si factum esse percepero, satis præmij pro sudoribus hisce meis reportasse arbitrabor. Sin quibusdam hæc uigiliæ meæ displicuerint, nihil mirum, quandoquidem

Somni & Noctis filius Momus, ne superos quidem inculpato
tos relinquere queat. ἔρρωσο. Marpurgi

M. D. XXXII.

PINDARI

PINDARI ENCOMIUM

A. IOANNE LONICERO MAR-

purgi pronunciatum, & uitam & insignia uatis
decora complectens.

VIA Latinis auribus autorem, quod equidem sciam, serè incognitum, iam nunc enarrandum, ut uires meæ tulerint, recepi, Pindarum nimirum, ut Lyricorum omnium facile principem, sic uetustate ac pietate iuxta, apprime conspicuum: non indignum fuerit Magnifice domine Rector, uiri & adolescentis iucundissimi, tanti uatis & laudum & uirtutum catalogum quandam texere, ut inde uel ad sempiternum, neq; ullis seculis interiturum eius poemata inflammentur, alacrioresq; ad celestem Pindaricæ lyre siue citharæ sonitum audiendum (quo aquila in sceptro Iouis residens, præ nimia dulcedine in soporem collocatur) studiosi redantur. Quod ut rectori ordine perficiamus, de Lyricis poetis non nihil primū dicendum: Pindari nostri encomion, hæc uia, apertius illustriusq; in medium prolaturi. Porro Latine linguæ cum decus tum gloria M. Cicero, Pompeium pro lege Manilia cōmendaturus, facilius orationis illius initium, quàm exitum inueniri posse testatur. Quod ipsum præsentis nostræ causæ longe pulcherrime accommodare possemus: Tot enim, tanta, tamq; uaria ad summas Pindari laudes facientia me circumstant, ut serè undenam principium ducam, & ubi tandem finem querā, hæsitem. Interim tamen hoc oratū impetratumq; uelim Magnifice domine Rector, ceteriq; disertissimi uiri, ut si quid minus ingenio perfectū, industria uel elaboratum à me animis uestris perceperitis, boni consulatis. Nihil enim ostentandi causa à me proficiscetur, nihil arrogans, nihil tumidum, nihil nimium audietis. Veri studiosus nihil aliud conabor, quàm ut, si fieri modo poterit, & plane & succinctim, amplissima Pindari præconia ob oculos uestros ponam. Lyrici igitur poetæ sunt, quorum poemata ad lyram sunt decantata. Lyra uero idem organon est, quod Græcis κίθαρα & φάρυγγι appellatur: De lyre & ut ita lyra & cithara non diuersum ualeant: ut passim in Pindaricis est uidere. Cuius lyre & uires & epœnus, quum ipse Pindarus noster in prima Pythiorum ode celebret, auream & Apollinis & Musarum possessionem, lyram nuncius disputat cupans: eadem iam nunc prætermittere lubet, ne à maioribus longe, que sequentur, diutius æquo auocer. Proinde lyrici poetæ in uniuersum nouem celebrantur, ut hæc senariorum trias docet. Dabitis autem ornatisissimi uiri ueniam, si in Græci poetæ esserendis ornamentis, græca etiam nonnunquam interserueros.

λυεινὸι ποιητοῖ ἐς μὲν ἄλλοι, & σαπφώ,
σπείρο, Ἴβυκ, βακχυλίδης, σιμωνίδης,

ἄλκαμῶν, αἰακρείων, καὶ πίνδαρον. Hoc est,

Lyrici poëtae sunt nouem: Alcaeus, Sappho,
Stesichorus, Ibycus, Bacchylides, Simonides,
Alcman, Anacreon & Pindarus.

Enimvero in Epigrammatis

Græcis, & suis & uenustius hunc ad modum numerantur:

Ἐκλαυγὴν ἐκ θεῶν μέγα πίνδαρον, ἔπεινε τὸρπνῆ
ἰδὸν μελιφθόγγῳ μῦσσε σιμωνίδεω.

λάμπρῃ σκίζερός τε καὶ ἰβυκός, ἢ γλυκὺς ἄλκαμῶν,

λαρὰ δ' ἄρ' σμάτων φθέγγεσσ' βακχυλίδης.

πρῶτῳ αἰακρείοντι σιωνίδεω, πρὶν κίλα δ' αἰδῆ

ἀλκαίῳ κύνῳ λέσβιῳ αἰολίδῃ.

αἰδῶν δ' ἔκ γένετι σαρπρῶ πέλῳ, ἀλλ' ἔρατ' ἦν αἰς

γῆ μῦσσε, δεκάτῃ μῦσσε κατὰ γράφει. Quod est, si uis

cunq; latine reddatur:

Thebanus clauxit certe ardua Pindarus, inde

Suaue sonat grati Musa Simonideω.

Eulget Stesichorus, dulcis post Ibycon Alcman,

Oreg; iucundo Bacchylides resonat.

Suada & Anacreonta suum comitatur, adestq;

Alcaeus cycno Lesbii Aeolico.

Nona nec est inter Sappho lyricosq; uirosq;

Sed numerum Musis auget & haec decima.

Plura de Lyricorum origine, patria, parenibus, dialectisq; adferre, nec unius horule celeritas permittit, nec praesens institutum requirit. Nouem igitur Graecorum lyricos eximios uates, ex hisce quantum satis est, ni fallar, accepimus. Verum quis inter eos primas tenet? quis inter illos omnium longe praestantissimus? Num Alcaeus, quem primo loco Senarij superiores produxerunt? An ne Pindarus a quo Heroelegij duxere principium? Difficile profecto est ullam hac de re sententiam proferre, quandoquidem de reliquorum Lyricorum monumentis nihil ad nos usq; deuenit, neq; quicquam de illis sit nobis traditum. At est sane quod nihil aliorum Lyricorum uiderimus, quid tum postea? quum Fabius ille Quintilianus adsit, alterum illud eloquentiae lumen: qui nisi omnium insignia opera, suis temporibus euoluisset, perlustrasset, contulisset, nihil de ipsorum scriptis iudicare potuisset. Age ergo Marce Fabi, de Lyricis mentem nobis atq; sententiam ostende tuam, cuienam inter eos primas defers? Nonne Pindaro? Maxime. Sic enim literis tradidisti: Nouem uero Lyricorum longe Pindarus princeps, spiritus magnificentia,

magnificentia, sententijs, figuris, beatissima rerum uerborumq; copia, & ueluti quodam eloquentiae flumine: propter quae Horatius eum merito credidit nemini imitabilem. Principem igitur Lyricorum esse, diuinum illum uatem nostrum euicimus. Nunc ut & uirtutes & reliqua ipsius monumentorum praeconia rectius attingamus, facilius id fieri non arbitror, quam si uita eius uniuersam rationem ordine recensamus, amplitudinem hinc Pindari poematum, phrasis seu dictionis obseruari: tandem etiam quid ex Pindaro requirendum, quid comoditatibus expectandum, quarum item uirtutum eximium praecone agat, in propatulum collocaturi. Pindarus itaq; genus suum ad Thebanos refert, perinde ac Thomas Magister digessit: Diophanti filius, ut illorum est sententia quibus plus fidei adhibendum. Vel, ut alij uolunt, Scopelini. Quanquam sint qui Diophantum & Scopelinum eundem esse uelint. Alij Pagonidae & Myrtus gnatum contendunt, a uico Cymocephalis. Heroici tamen uersus in Scholijs matris huius Clidice nomen fuisse tradunt. Atenim siue Myrto, siue Clidice genitrix ei fuerit, Scopelinum patrem tibicinem extitisse constat: unde & ipsum tibia canere filium docuit. Verum quum pater egregiam nati indolem animaduerteret, Laso Hermioni insigni Musico tradidit, apud quem in Lyricis institutus est. Aeditus in huius mundi lucem fertur Aeschylis temporibus. Qui quum & literis & moribus praecclare ornatus esset, non reliquorum perditorum iuuenum instar, corporis sui cum integritate, tum incolumitatem foedissimis scortis perdidit: non alijs detestabilissimis uitijs (quibus Graecia referta erat) obnoxiam reddidit: enim uero casto pudicoq; matrimonij toro frui maluut, quam illicita nefariaq; uenere & corporis sui uires & facultates amittere, profundere, absumere. Duas e coniugio filias sustulit, Polymeten & Protomachen: Thebis proxime templum Rheae matris deorum demorans, quam uir longe pientissimus praeceteris coluit. Post hanc Pana & Apollinem charos habuit, quos & carminibus suis celebrauit. Minor natu Simonide, Bacchylide senior. Xerxicae expeditionis temporibus claruit, ab uniuersis Graecis uehementer dilectus. Quid uero mirum quum & Apollini adeo in delicijs esset, ut partem semper immolationum, quae Apollini offerrentur acciperet, sacerdosq; in sacrificijs palam inclamando, Pindarum ad coenam Dei uocaret. Fana tenet, Pana deum illum pastorum Arcadicumq; hymnum quem in eius gloriam Pindarus conscripserat, saltando chororumq; duccendo in montibus laetabundum passim decantare. O excellens ingenium, o summum & eruditissimum uirum, qui tam docta, tam celebria, tam incluta, imo summa & praeclearissima edere potuit, ut ab Apolline, a Rheae & Pane dijs illis immortaliibus unice diligeretur, ac summo in precio esset. Fertur etiam Lacedaemontios, quum Boeotos atq; Thebanos incendio uastarent, ac depopularentur.

à solis Pindari adibus sibi abstulisse, quod hoc trochaico ornatas uiderent:
 πινδάρῳ τῷ μισσοποιδῷ τῶν σέγων μὴ κείτε. Hoc est,

Pindari poëta lecta incendio ne perditæ.

Quod ipsum & Alexandrū fecisse aiunt. Etenim quum ille Thebas incendisset, unis Pindari adibus pepercit. Præterea quando acre odium inter Thebanos atq; Athenienses uigeret, ac Pindarus in odis suis, O præclaris urbibus constituta Athenæ, ecinisset, multa ob eam rem pecuniaria suum affluxere Pindarum, quod Athenas suis hymnis adeò decorasset. Scripsit libros septemdecim: quorū quatuor sunt, Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. Suidas alios percenset, nempe Profodia, Parthenia, Enthronismos, Βακχικά, Δαφνηφορικά, Παιάνας, Ὑπορχήματα, Ὑμνος Διὸς ῥάμβος, σκολιὰ, Ἐγκώμια, Ἰπλάτες, Ἰσοάματα τραγικά, Ἰσοάματα ὠδικὰ, paræneses tandem Græcis, & alia quæ plurima. Diem suum obiit Pindarus annos natus sexaginta sex, uel secundum alios octuaginta, regnante Abione, Olympiade octuagesimasexta. Proinde uitam Pindari, breuissime, uti res tulit, enarrauimus, è qua tanti uatis magnitudinem & pietatem agnoscere licet: quandoquidem tantopere à dijs immortalibus dilectus sit, adeoq; etiam ab indigenis tum exteris sit præsum. Equidem iam reliqua à me promissa demonstrarem, nisi Philostratus Pindari quoq; imaginem uidendam nobis proponeret & exhiberet: quam, quia graphice depicta est, ac blandula sui forma nobis aridare uidetur, primū consideremus, Philostrati iuxta de eadem sententiam audituri. Arbitror mirum, inquit, tibi uideri apes adeò subtiliter pictas, quarum proboscis manifesta, mox pedes, alæ, ipse habitudinis colos, non sunt inelegantes, postquā eos pictura perinde uariè ornauit, atq; natura. Nōne prudentia & coniunctione ratiocinationeq; excellunt? Nōne in urbe Diophanti adeis aduolant? Quid ita? Natus est iam Pindarus ut uides, & ab ipsis incunabulis sic depictus, ut concinnus sit, & ad literas ingeniuam præ se indolem ferat. Deinde repositus est infans ad laurum & myrti ramos, colligente patre, se sacrum habiturū filium. Hinc cymbala domi personuerunt in eius natali, tympanaq; ab Rhea audita. Nymphas chorum eius natiuitatis causa ducere fama est, atq; ipsum adeò Pana saltare, quem ferunt etiam, ubi sese Pindarus ad poëticeu cōuertisset, posthabita salutatione sua, Pindarica tantummodo concinere. Porrò simulacrum Rhea perfecit, illicq; ad eadem suam constituit sacram, quod lapideum esse puto, indurata illic & confirmata pictura, & quid aliud quam rasa? Quin rosidas Nymphas adfert, quales sunt fontium. Pan ad rhythmum quendam salt, cui cum hilaris forma, tum nihil sub naribus iracundiæ est. Apes intus puellum formant, mel infundentes, aculeosq; suos retrahentes, ne ipsum ledant, ex Himeto fortasse aduertant.

tant, & Liparis atq; Acedimis. Etenim id ipsum eas arbitror instillare Pindaro. Hæc de uatis nostri imagine Philostratus. Quis iam adeò & mentis & corporis oculis orbis iudicetur, ut non, neq; animaduertat, neq; clarissimi poëta præstantiam agnoscat? Quur enim apes, quur mella ei adfingit? nisi quod mellitū eloquentiæ flumen subindicet: deinde ut ostendat poemata eius & phrasin talia esse, ut natiuam iucunditatem, ac gratiam nunquam non dulcedinem præsent: nihil fellis, nihil aloës, nihil ueneni, sed mella potius, sed meliphylla, sed saluberrima cunctis mortalibus alexipharmaca, neq; optimas non paræneses contineant. Quemadmodum autem apes non obsunt mortaliū generi, sed maxime profunt, excellentissimo admirandæ industriæ opere: cum fucis dumtaxat & furibus acre illis bellum: sic Pindari poemata nullius mentem sue nefaria libidine siue alijs id genus uitijs, sceleribus, criminibus, inficiunt. Non Lalages, non Lydiæ, non Galatææ, non Pasiphaës, nō uana Iouis hic adulteria discēs: uerum ex pudico lyrico, pudicam etiam Lyram, uel si mauis citharam audies. Quinetiam & in Deum & homines piensissimus, uirtutes unice prædicat. Et quū in hocce quatuor certaminum siue ludorum circuitu, reges, principes, aliosq; insignes uictores semper celebret, ubi ut præclarissima queq; docet, ac in summis uersatur rebus, ita summo etiam dicendi caractere utitur: propter quem & Horatius nemini imitabilem existimauit. Pertinet quidem Fabij iudicium, non ad solam hanc spectaculorum Græciæ periodon, sed ad alia eius pariter opera. At tamen in his ludis phrasæ eius σεμνότης, grauitas & sublimitas satis sese ostendunt: augusta honestorum argumentorum tractatio ubertim etiam, pro lyrics norma, emitefcit. Strenuos mehercule, & forteis, æquos & iustos laudibus adusq; sydera euehit: ignauos, effœminatos, iniquos & iniustos ad Tartara usq; protrudens. Interim de industria quædam occultat, adeò ut & ipse nō cuius sese plauum fore putet, dum inquit:

- πολλὰ μοι ὕπ
 ἀγκῶνος ὠκέα βέλη.
 γνῶν γνῶτι φαρτέρους
 φωνῶντα σιωπῆσιν. ἐς
 δὲ τὸ πᾶν, ἐρμηνέων χαρτίδι.

Id est, multe sunt mihi sub cubito in pharetra sagittæ, que intelligentibus tantummodo sonant, & omnino interpretatione egent. Atq; hanc uoluntariā Pindari nostri nebulam & absconsionem, difficultatē quis appellare possit, eamq; ob rem, me unā cum Pindaro in discrimen uocare, tali uel consimili apud iudicem obiurgatione inuadens: Ecquæ est ista melliflua uatis eloquentia, quæ nati & qualis illa Poëtæ grauitas, quod ex composito Heracliti τὸ σποτρῶν

Ode Olympiorum 2.

ad quem Delio, ut aiunt, natatore opus sit, adamarit? Et Graeci & Latini dicunt di praecipitores τὸν σαφλῶσαν καὶ γνῶσιν, hoc est, perspicuitate ipsam, summum dictionis lumen, maximam orationis uirtutem, pulcherrimum ornamentum, uno ore, eademque sententia praedicant. Ab hac ergo amusi, ab hac Venere deflectens Pindarus, eloquentiae flumine manare, cum à Philostrato adumbrabitur, tum à Quintiliano praedicabitur? τὸν σαφλῶσαν requiro, τὸν γνῶσιν effragito: ualeat cum umbris & numeris Platonis. Hic bona uerba in qua, consideratius loquere. Si luce & perspicuitate Poëtam nostrum uacare demonstraueris, tum sesquipedalibus obiectioibus submittetur. Atqui ni summis orationis luminibus exuberasset, haudquaquam inter Lyricos concordia feculorum iudicio palmam esset adeptus, nec hymni eius tantopere ab ipsis Graecis, tot, tantis, tamque uarijs laudibus cumulati forent. Enimuero quum & terram & pelagus eius lyrae sonitus pertransierit, ut in Isthmijs plani sit, frustra quispiam huiusmodi causabitur. Nec se obscuritatem querere Pindarus gloriatur, uerum intelligentibus loqui. Si quisquam inscitiae suae causa, multa in Cicrone non adsequatur, propterea eloquentiae laudibus non orbabitur ipse Cicero. Idem de Pindaro iudicandum. Sapiens, uirtutibus clarus & eruditione, facile, ut alia, sic etiam Pindarica obtinebit: quae nulla prudentia redimitus, sed nullis non uitijs inquinatus, inertiaque deformatus, nunquam sane deprehendet. Et sapientem & eruditam mentem Pindarus exigit, à qua intelligatur, & puram etiam. A quibus summis uirtutibus tamen si maximo interuallo absim, nimirum sapientia, eruditione, mentisque puritate: studium tamen erga uos meum, imò & pia uoluntas (beneuolentiam enim & syncerum cum in uos, tum literariam reipublicam affectum meum, haud satis exprimere possim) quod in hisce mihi deest, mihi nimium adblandiar, resarcient. Equidem excellentissima quaeque, & omnia summa, quantum per ingenio mei tenuitatem licet, perspicio. Apes igitur, ut unde defleximus reuertamur, mellifluum certe profecto dictionis flumen ostendunt. Quod autem solis Pindari aedibus parsum est, quid aliud in causa quaeso fuit, atque eximium & sempiternum, nulli mortis generi seu interuentioni obnoxium, monumentorum Pindari decus? Quorum fastigium dum uiuus ipse etiam tum perspiceret, ita in Nemeis de sese canebat:

Nemcorum ode 5.

ὃκ ἀνδρῶν τοποῖος εἶμι
ὡς ἑλλενύσοντ' ἐργάζε-
δοαι ἀγάλαματ' ἐπ' αὐτῆς Βαθυίδῃ
ἐπέοτ'.

Non sum, inquit, statuarius, ut inertia fabricem simulacra, in uno solo loco statua. Quas Chares Lyndius & Xenodorus finxere statuas, Rhodi & Auernis Galliae

Galliae urbe permansere immobiles: at Pindari monumenta per omnia orbis terrarum regna peruolarunt, adeo grata, adeo iucunda nemini non habita sunt. Quis & quantus sit Pindarus, qualis item certaminum eius quatuor periodus, exposuimus. De usu porro & comoditate paulum modo dicendum restat: de uirtutibus etiam, quarum praecipuis passim exuberat. Quid ergo emolumentum est qui Pindaro nauat operam expectandum? quid ex eo requirendum? Hoc sane, ut mentem ille suam praeclearis uirtutibus & sententijs ornet atque instituat, utque uel ex prophano, sed praecipitum sanctitate claro, morum integritatem discat, ne morum & puritatis, quum tamen Christo nomen dederit, expers esse uideatur. Tum ut Epidictici generis ratione inde colligat. Et quamuis ex Rhetoribus, qui ex professo ὡς δὲ δὲ tractarunt, discendum considerandumque sit hoc encomasticon genus, nec ex lyrico orationis (quae copia & dilatare rerum & fluxu materierum gaudet) formula adeo absolute sumi possit, quum Lyricorum argumenta semper breuitate subsidant: Nam & ipse de breuitate & ornatu suo pronunciat, dum inquit: Breuiter ornateque dicta intelligere sapientum est: pulchre tamen & scite, quoad lyra permisit, ad Epidictici filium omneis odas suas tractauit, una & altera generis suaeformae dempsit. Hac hymnorum oeconomia obseruata, facile est uidere cum Schemata tum Tropos, ubi praecipue regnet, quanquam omnis generis figuris & coloribus luxuriet belle, iam tamen connumerata triade est frequentior. Ecquis dubitat, haud uulgarem hanc esse comoditatem? At quarum uirtutum praeconeum agit? quarumcumque praeclearissimarum, nempe pietatis, iustitiae, temperantiae, fortitudinis, ut alias interim omittam. Nonne summa pietas est, quum canit hunc in modum in cithara sua, εἰ δὲ θεῶν τις ἐλπείη τι λαθὲ μὲν ἐρδ' ὠρ ἀμαρτάνη. Et in Pythijs: A Deo omnes humanarum uirtutum conatus sunt: sapientes praeterea, qui quae potentia & eloquentia magni habentur. Quae sententia quid quaeso sanctius, quid magis piuum, quid θεολογικώτερον? Temperantiam commendat, dum sic ait: ὕγινα δὲ εἶτις ἄλθρον ἀρδιδ, διαρκέων κτεάτεσι, καὶ ὕλο-
γιαυ προσύθεισ, μὴ ματ' ὄσον θεὸς γυνέει. Hoc est: Si quis sanitati diuinitas cōiunctas uel mediocres habuerit, ac bonum nomen, ne porro Deus fieri laborat. Fortitudinem & tolerantiam periculosarum, uirtutum causa, rerum, dum ita canit:
ἀκίνδλωσι δ' ἀρεταί,
ἔτε παρ' ἀνδρῶσι, ἔτ' ἢ ναυσὶ καίλας
τίμιαι.

1. Olymp.
1. Pyth.

6. Olymp.

Omnium uirtutum & eximiarum rerum genera si percensere debeam, dies me citius defecerit, tantum abest, ut unius horae spacio perficiam. Quare satis fuerit

PINDARI ENCOMIUM.

rit has paucas denumerasse: reliquas enim suis posthac locis in ipso autore sumus obseruaturi. Summam auctoritatem & Lyrici huius Poëtae uirtutes, quibus ubiq; præfulget, hæcenus pro uirili nostra in propatulo conspiciendas collocauimus, nõ ut dignum, neq; ut tanti auctoris grauitas meruisset, uerum ut mea tenuitas potuit. Reliquum est, studiosissimi adolescentes, dum uirtutes perpetuò ab hoc Lyrico cõmendari audimus, eoq; ipso ethnico, ut & nos minime desides, ad earum amorem accendamus, earum desiderio exardescamus, mentem nostram illarum formationi submittamus, ne inferiores in bono gentibus deprehendatur olim, quando cunctarum gentium conditor & gubernator, cum omnibus & singulis rationem gestæ uitæ est initurus. Mores etiam & studia nostra ita instituamus, ut largitor omnis preciosa rei Deus Opt. Max. inde nunquam non prædicetur, futuræ semper uitæ memores. Sic fiet, ut longe præstantioribus bonis, quàm uirtutes sunt Pindaricæ, exornemur.

PINDARI ENCOMII
FINIS.

PINDARI
OLYMPIA

HIERONI SYRACVSIO, QUI
celeste uictoriam obtinuit, ODE PRIMA.

STROPHE I. COLON XVII.

PTIMA^a sanè res est aqua: aurum uero ut lucidus ignis notu, sic præualet eximie^b superbis diuitijs. Sin certamã proloqui desideras mi anime, ne porrò sole contempleris aliud feruentius interdium^d fulgidum astrum, per desertum æthera. Necq; Olympico agone, præstantiorem alium feremus: unde^e celeberrimus hymnus passim decantatur, prudentiũ decretis, quoeuehant Saturniũ, ad prædiuitem qui se recipiunt, felicemq; Hieronis^l larem.

ENARRATIO.

Pindari Lyricorum principis uita, patria, genus, monimenta, in encomio eius, principio sunt explicata: quare nihil opus est pluribus de ijsdem uerba facere. Heroelegos tamen, qui illic omisi sunt, priusquam ad ipsius odes enarrationem accingamur, subnectere placuit. Quanquam autem è grecis scholijs peti possint, nihil opinor obsuturos, si & hic primum græce, mox latine adscribantur. Sunt uero huiusmodi:

Ἐννία τῶν πρώτων λυρικῶν πόντων γενεῶν τε
μαύθαι καὶ πατέρας, καὶ διάλεκτον ἄθεσ.
Ὡμ μινυλλωαῖος μὲν ἔλω γεραῶτερος ἄλλων
Ἀλκαῖος πρότερος ἠγικὸς αἰολίδος.
ἢ δ' αὖτ' τῶ, ξωὴν πόντων φωνεῖτε διαίθε:
σαπφῶ, κληιδος καὶ πατρὸς δῦρυ γύρεσ.

Στησίχορος σικελός, πάτερ δέ οἱ, ἡμέρα ἐσίμ,
 Εὐφῆμον πατρός, δ' αὖτις ἀρμονίω.
 Ἴβυκος ἰταλός αὖ ἐκ ῥηγίος ἢ μεσσηνίας,
 Ἡελίδ' αὖ πατρός, Δωρίδ' αὖ δ' ἠρμόστω.
 Πάρθονος δέ πατρός, λιγυρός πάσις ἡλέως,
 Ἡν ἄρα μελπόμενος τῆϊος ἀνάρων.
 Πίνδαρος ἢ ἠρθεῖος, ἀτάρ πατρός σκοπελίης,
 Δώριον ἀνήσας ἀρμονίω ἐπέων.
 Ἡδὲ σιμωνίδεω κείσ' δ' αὖτις λαλοῦντος,
 Τὸν πατὴρ ἀνήσας ἰδί' ἀείπειπέα.
 Ἰσασθιάης καὶ κείσ' ἔλω γυνεῖ μελοποιός,
 Μεσσηνίας πατρός ἐπλετο βακχυλίδης.
 Ἀλκμάν ἢ λυδοῖσι μέγα πρὸς ἐπὶ, ἀλλ' ἀδράμαυτος
 Ἔστι καὶ ἐκ σπάρτης, Δωρίδος ἀρμονίης.

Quos sic uertebam obiter.

Primos scire nouem Lyricos patriamq; genusq;
 Ac dialecton auens, hæc tibi dicta uide.

- Alceus Omnibus his Mityleneus præcellit honore
 Alceus, lingua est usus is Aeolica.
- Sappho Haud alia sequitur Sappho lexq; patriæq;
 Cui mater Cleis, ac pater Eurgyras.
- Stesichorus Stesichorus Siculus, genuitq; hunc Himera uatem,
 Euphemi gnatum, Doridis harmoniæ.
- Ibycus Rhegion agnoscit Italum Ibycon, atq; Messæna,
 Eelidemq; patrem: Dorica & is pepigit.
- Anacreon Dulcia concinuit bona proles Eetiei
 Parthenij patris, Teius Anacreon.
- Pindarus Pindarus ex Thebis prodit, pater huic Scopelinus,
 Sublime inspirat Dorica Musa melos.
- Simonides Inde Simonideæ, pariter quod Doricus idem
 Patrem commendans, eximium reputa.
- Bacchylides Imparis haud uirtutis adhuc Cium tibi uatem
 Ex Milone satum suscipe Bacchylidem.
- Alcman Alcman & Lydos inter fulgens, Adamantis
 Filius & Spartæ est; Doricum & ille canit.

QVID

QVID SINT OLYMPIA, ET VNDE.

Olympia, multitudinis numero, solemnium apud Græcos ludorum nomen est. Solent enim illi & festiuitatum & certaminum suorum nomina, pluraliter, neutro genere efferre: ut Anacalypteria, Dija, Demetria, Panathenæa, et id genus quamplurima. Hunc ad modum Olympia, orum, certamina sunt, ludi uel, qui quinto quoque anno ad Olympiã urbem, unde nomen habent, quæ & Pisa dicebatur, autore Stephano, celebrabantur. Ab his ludis Græci Olympiadicis suis nomen fecerunt. Romani quinquennale huiusmodi spatium lustrum appellant. Sunt qui ad Oenomaum & Pelopem horum ludorum institutionem referant. Alij, inter quos & Pindarus habetur, ad Herculem transferunt. Quum enim Augæ stabulum purgasset Hercules, nec promissam pro labore suo retulisset mercedem, ingenti conscripto exercitu, Eliorum regem Augæam occidit, Elin occupauit, ac multis obtentis spolijs, ludum aperuit ijs, qui in bello auxilium illi tulerant: unde consuetudo tenuit Olympicos, uel Olympiacos (utrunque enim bonis autoribus in usu est) ludos obseruari. Huius uero constitutionis nihil tandem præter memoriam, ob latrociniõrum infestationem remansit. Post Iphytus & Eurlochus Cypriæ debellatis, prædones ad maritima Phocidis detinentibus, ex magna prædæ uel quam ab ipsis adepti erant, ludos & spectacula huiusmodi redintegrarunt: Iphytus quidem Olympia, Eurlochus uero Pythia. Ab hac institutione ad sua usque Pindari secula deinde perdurarunt. Idem Eursebius Cæsariensis memoriæ prodidit, quum in Chronicis inquit: A captiuitate Troiæ usque ad Olympiadem primam anni quadringenti sex: aliam quadringenti quinq;. Aeschyli Atheniensium iudicis secundo anno prima Olympias acta, qui erat agone gymnicus, in quo Chorebus Eliensis extitit uictor. Elij agunt quinquennale certamen, quatuor annis in medio expletis: in quibus principes annui constituantur quatuor. Quam Olympiadem Iphytus filius Praxonidis siue Hæmonis primus constituit. Hermannus Contractus Comes Veringensis in Chronicis suis, temporibus Ioathan regis Hebræorũ, Aeschyli Atheniensium secundo iudicis anno, primam Olympiadem actam identidem tradit. Ab his Olympiadicis Græci res gestas suas historias, adeoq; secula sua numerare orsi sunt, ante quas nihil certi apud Græcos literis demandatum constat: hoc est, siue uacat & historia, & aliæ res ante Olympiades transactæ. Per Olympiades igitur illi numerarunt, perinde ac Romani insignia facinoræ & ætates suas à Cæsulum suorum fascibus dimensi sunt, donec Christi Iesu natiuitas, per quam iam tempora & annos obseruamus, & Olympiadi Græcorum, & Romanorũ Consulatum, numerationis honorem detraxerit. Constat ex his Olympiadem & lustrum idem utrinq; ualuisse. Olympia itaque, siue Olympionicas, Odas suas Pindarus

inscribit, quod quum quinquennales ludos, tum eorundem ludorū uictores his-
ce predicet, & aduſq; ſydera euehat. Fuerunt quidem alia multa, multarum
Græciæ urbium certamina atque ſpectacula, ut Pellenes, Megarorum, Athenarum,
Marathonis, Thebarum, ut poſthac in Olympijs animaduertemus: ceterum
omnium præclariffimæ ſemper enituere quatuor illa, quorum Pindarus pe-
riodon uel circumulum ſuis his poematijs illuſtrat, nimirū Olympia, Pythia, Ne-
mea, Iſthmia: ad quorum feſtiuitates, tota Græciæ iuuentus, atque adeo nobiliſ-
ſimi quique confluxerunt, uarij generis certamina, quæ illic agebantur, uifuri,
imò & ipſi uirtutis ſuæ ſpecimen ædituri aliquod. Meminerūt huius ſpectacu-
lorum periodi, Epigrammata Græca, quorum primus liber ab illis initium ſue-
mit hunc ad modum:

Τέσσαρες εἰσὶν ἀγῶνες αὐτῆς ἑλλάδα, τέσσαρες ἱροί,

Οἱ δὲ οὐ μὲν θνητῶν, οἱ δὲ οὐδ' ἀθανάτων.

Ζῆλος, λητοῖδαο, παλαίμων & ἀρχεμόροιο.

Ἄλλα δὲ τ' κότιν & μῦλα, σέλινα, πίτυς.

Id est,

Quattuor exhibuit ſacratos Græciæ ludos,

Cœlicolisq; duos, terrigenisq; duos.

Nempe Ioui, Phœboq; Palæmoni, Archemoroq;

Præmia ſunt olea & māla, apium, ſtrobilus.

Ex hoc Epigrammate liquet, Olympia in Iouis honorem & gloriam inſtituta
eſſe: brabeum uero ſeu præmium uictoriæ fuiſſe ſertum olcaginum, ſue coro-
nam ex olea. Cicero alicubi Antiquum Græciæ conſulatum, Olympicam uicto-
riam appellat: unde apparet, quanta fuerit eorum apud ueteres & amplitudo
& autoritas. Intelligit Olympia Horatius dum ſic recinit:

Sunt quos curriculo puluerem Olympicum

Collegiſſe iuuat, &c.

Ab Hercule autem primū cœpiſſe Olympia, Pindarus ſecunda Olympiorum
Ode, teſtimonium dicit. Verum hæc de origine Olympiorum, de quinquennali
eorundem ſpatio, & præmio uictoriæ (quæ fuit ex olea corona, ut poſthac in
Pindaro audiemus) ſufficiant.

ARGUMENTVM PRIMAE OLYMPIA- CORVM ODAE.

Gençris eſt epididictici prima Olympiorum Ode, in laudem Hieronis Syra-
cuſanorum regis conſcripta. Prædicat Hieronem ab Olympica uictoria, à iu-
ſtitia, à ſapientia, à Muſices peritia, tum equo quo uictoriam retulit, deinde à lo-
co, ubi Olympica certamina aguntur, Peloponneſo nempe. Ab ea in ſula occa-
ſione

ſione arrepta, ad res de Tantalō & Pelope uulgatas digreditur: poſtremo uoto
claudit hanc Oden, præcans, ut Deus & felicitatē Hieronis, et Lyricen, qua Vi-
ctores celebrare uates ipſe queat, adaugeat. Scholia Hieronē ſeptuageſimater-
tia Olympiade uictorem euaiſſe tradunt celete, cuius genus hoc modo recen-
ſent. Dinomenis filius eſt Hieron. Dinomeni filij quatuor exiſtere: Gelon, Hie-
ron, Polybulus, ac Thraſybulus. Genere igitur Syracuſiorum rex fuit Hieron,
filium Dinomenē habuit. Victoria Olympiaca potitus & Syracuſium & Ae-
tnæum ſeſe ipſe proclamauit, adiacentemq; Siciliae ciuitatē Aetnam extruens,
monti cognominē reddidit. Obijt, ut Scholia item annotant, quum iterum ſep-
tuageſimoctaua Olympiade palmam adeptus eſſet. Animaduertendum hic:
quod ſi Pindarus, ut Euſebij eſt ſententia, ſeptuageſimatertia Olympiade na-
tus eſt, hoc eſt, eo tempore, quo Hieron uictoria potitus eſt Olympiaca, ſatis
apparet longe poſt à Pindaro celebratū Hieronem, nō ab ipſa ſtatim uictoria:
quanti ſi circiter ſexageſimamquintā Olympiadem, ut Scholia uolunt, in mun-
dum fuiſſet æditus uates ille noſter, potuiſſet ab ipſo protenus uictorē triumpho
celebrare. Atenim ſi eo temporis natus dicatur, nō poterit uitæ eius curſus, qui
fuit annorum ſexagintaſex, ad octuageſimamſextam Olympiadem extendi:
quam pulchre tamen attingit, ſi natiuitas eius ad ſeptuageſimamtertiam collo-
cetur. Sed quorſum hæc? ut ſciamus Pindarum interdum longe poſt obtentam
uictoriā, interdū ab ipſa ſtatim uictoria, inſignes Heroas, principes, & præcla-
ros uiros, hac quatuor ſpectaculorū, uel ſi mauis certaminū periodo celebrariſſe.

Vicit autem celete Hieron. Celes Græcis equum ſignificat, quæ Suetonius Quid Celes
in Cæſare de ſultorium equum appellat, quibus Græci in Olympijs utebantur
equeſtri certamine. Meminit huius Homerus Odylſſæ quinta, dum de nauſtra-
gium patienti Vlyſſe dicit, κέλυστ' ὡς ἵππον ἐλαύνωμ. Ariſtophanis in-
terpres Celetem generoſiorem equū eſſe adfirmat, quem ad certamen alerent
equites, quo ſe ipſi ſigillatim uterentur, quiq; ad curruſ uel bigas non ſubmit-
tantur. Vnde dum Strepiſtades de prodigo ſuo & Hippicæ dedito filio Phidip-
pide conqueritur,

ἵππῶ ζετοῖ τε καὶ ξυλωρικδὲ.

Prius uerbū ab ἵππος deducit ad Celetas refert. quaſi diceret: Celete uehitur,
ianq; in animo ſuo cōſiderat, quomodo in Olympijs uictoriā Celete ſuo adipi-
ſcatur. Vel, Phidippides Celetes educat, ceū Heroēs, et inſigniores equites, quo-
rum animi ad Olympicā palmā adſpirāt, imitari ſtudeat, nō animaduertēs ſeſe
Strepiſtadæ filiū eſſe. Deſultorij latinis dicuntur, qui ephippijs carēt, ut à quibus Deſultorij
eitra negociū deſtiri poſſit. Celete ſuſcitatur & Plinius hiftorie ſuæ trigefi-
mo quarto lib. capite quinto: Equeſtres uero, inquit, ſtatue modo Romanæ cele-

brationem habent, orto sine dubio à Græcis exemplo. Sed illi Celestas tantum dicabant in sacris uictores. Proinde Hieronem, qui Celeste, hoc est, equo desultorio superior euaserit, hac prima Ode celebrat. Α κέλευς apud Homerum Iliad. o. est uerbum κελυτίζω, pro τρυ κέλευται ἐλαύνειν.

Cur ἑῶδός
per Oden
uerterit.

ἑῶδος proprie speciem seu formā significat: unde et Aristoteles in Categorijs in quinario Prædicabiliū, et cum secutus Porphyrius, ἑῶδος, quā nos speciem, uocat. Pro forma uel specie poematij Pindarus usurpat. Huius diminutiuo, quod est εἰδὺλλιον, Theocritus suas Eclogas et Asmatia inscribit, quā uocula poemation, uel parua poematis imagunculam intelligit. Virgilius quum Bucolicis suis consimile nomen inderet, quod illis commodum esset, græcum græco permutauit, ἐκλογὰς ea inscribens, cetera selecta quædam poematia, παρὰ τὸ ἐκλέγεσθαι appellans. Quare quum neque τὸ ἑῶδος iuxta Pindaricam usurpationē in latinam transfundi linguam possit, per uisitationem græcam, quæ est Ode, reddidi: Horatianā illam Odarū inscriptionem τὸν τῶ εἰδὺ πινδαρικῶ non inepte accommodari posse ratus. Qui per hymnum τῶ ἑῶδος maluerit uertere, cum eo non luctabor: nam et ὠδῶς et ὕμνουσ hos suos Olympionicas, seu Victorum hæc encomia, ipse Pindarus passim appellat. Quia uero alios quosdam peculiariter hymnos ædiderit, ut in encomio Pindari annotatum, magis Odarum nomenclatura mihi arridet.

DE TERNARIO SECTIONVM PINDARI.

De Strophe, Antistrophe, et Epodo non nihil dicendum, ut posthac non sit opus de eis quicquam porro dicere. Utitur ergo per omnes planè Odas ternario hoc poetæ, nempe Strophe, Antistrophe, et Epodo, per quas hæc sua poematia diuidit: duodecima Pythiorū, quam in Strophen tantum et Antistrophen: secunda Nemeorum, quam in octonarios: nona Nemeorum Ode, quam in dyodecadas: et ultima Isthmiorū, quam in diereses fecerunt, demptis. Strophe et Antistrophe eodem semper numero et eisdem uersuum legibus constant. Epodus et numero et uersuum ratione ab utraque illa uariat. Scholia talem quidem rationem adferunt. Lyrica carmina ad lyram decantantur, dum chororum ducebant et saltarent uictores, ni fallor: quum sese uerterent saltatores à dextris ad sinistram, concinebatur Strophe: quum uero à sinistris ad dextram, Antistrophe: dum uero interquiescerent ac sisterent gradum, occinebatur Epodus. Adijciunt mysticum: hoc ipsum non citra specimen motus totius uniuersi institutum et factitatum esse, qui est ab oriente in occidentem: tum Erronum motus, qui est ab occasu ad ortum: postremo terræ immobilitatis. Cui opinioni quantum sit credendum, alij uiderint. Siue adhibeatur fides, siue minus, nihil

hil certe subest periculi. Hanc uero Ternarij sectionē nedum Pindaro, uerum etiam alijs Lyricis, potissimum tamen Stesichoro Himeræo in usu fuisse paræmia indicat, Ne tria quidem Stesichori nosti: de adeo indocto usurpata, ut cui ternarius ille Stesichoræus, nimirum Strophe, Antistrophe et Epodos, incongnitus esset. quo de satis Erasmus. Tantum de triade Odarum Pindari. Potest quidem Strophe reddi per uersionem: Antistrophe per inuersionem, et ueluti contraueruersionem, uel uersionem ex contrario. Vel si quis ad similitudinem et numeri et uersuum quam habet cum Strophe respiciat, dici potest Antistrophe, similis Strophe sectio, perinde ac αὐτίθεος ὀδυσσεὺς, pro diuinus ac deo similis Ulysses. Contraria uersio autem si respiciatur, ad motū saltantium. Epodus per accentionem. Atqui dum latinis poetis uel Lyricis uel Comicis non sint perspectæ et ignotæ appellationes, lubenter græcas, ut erant reliquimus. Strophen et Antistrophes, Odes et Antodes et Systematos apud Aristophanem rationem equidem opinor non satis cōmode huic Pindarico ternario accommodari posse. Cola proprie dicuntur uersus uarijs legibus consistentes, ut Aristophanicus interpres autor. Ideo Aristophanicæ sectiones recte κῶλα uocantur, quandoquidem tot generibus carminū consent, quot uersus habent, utpote Strophe 17 colon, uersus habet 17. legibus 17 cōpositos. Verum de Pindaricis metrorum generibus aliàs θεῶν δὴδύτῳ agatur.

a (Optima sanè res est aqua.) A præstantia Olympiorū certaminū orditur, quorū uictorem Hieronē cōmendat hac Ode, à re ipsa beneuolentiā concilians: clarissimam summorum Græciæ certaminum uictoriam, clarissimo regi etiam Hieroni maximo ornamento esse innuens. Ducitq; principium à tribus summis ac iuxta pulcherrimis cōparationibus, hac ratione. Perinde atque optimum est optima aqua, siue quod præcipuū elementum sit, siue quod rerum principium prædicetur, siue ob eam uel maxime causam, quod omnes planè creaturæ, uel a quæ beneficio carere ad sui sustentationem nequeant: et, ut aurum inter reliqua metalla fulget, ueluti ignis nocte: tum, quemadmodū sol reliquis et sideribus et stellis in uniuersum omnibus clarior, pulchrior et splendidior: sic Olympiacus agon cunctis reliquis totius Græciæ ludis præstat. Porro secundam cōparationem auri, alia assumpta cōparatione explanat. Aurum, ut rutilans ignis nocte, sic præstat proteruis inter diuitias. Id est, quanto aurum cæteris metallis fulgentius, tanto atra, tenebrosa uel noctis caligine, ignis lucens melior. Vel, quemadmodum ignis nocte tenebrosa lucet, ac ueluti ex nocte diem efficit: consimili uia aurum inter diuitias resplendet et coruscat. Nec iudicandum est eloquentiæ laudem derogare suam dum aquam rem optimā adseuerat. Neq; enim hic de eloquentia agit, sed de Olympicorū certaminū ampli-

tudine. Quanta uero et uirtus et maiestas eloquentiae sit, suo etiam loco non praetermittet deinceps. **b** **(Superbis diuitijs.)** Diuitias superbas, uel Plutum arrogantem, ac uiribus potentem, ab effectu nominat, quod superbos reddat. **c** **(Sin. certamina proloqui.)** Apostrophem ad suam ipsius mentem facit, qua tertiam comparationem, de sole uidelicet adsumit, eamque unam cum superioribus duabus de aqua, auro, Olympicis ludis non minus mirifice, et eleganter applicat. Γαργύρι pro γνεύειν. doricæ enim dialecto Pindarus usus est, cui familiare. n. in α. Sic ἀμέρα pro ἡμέρα, ἔλθει pro ἔλθω, ἄλις pro ἡλις, ἐρήμας pro ἐρήμους. Vbi etiam obseruandum, quod αὐτῆς foeminino genere accipiat, quemadmodum Homerus Iliad. λ. ἀλματι μυσταλάας δ' αὐτῆς. **d** **(Fulgidum astrum.)** Catachresis est, pro ἀστέρων. Ex multis enim stellis constituta uel signa, uel animalia, astra appellentur et sidera. **e** **(Desertum per aethera.)** Vastum aethera ideo dicit, quod quum mare pisces, tellus quadrupedia, aliaque animantia, aëruolantia contineat, aether ob igneam uim nullam huiusmodi creaturarum, ut in eo habitent, admittat. Sunt qui cum Nebulis Aristophanicis per aethera aërem intelligant, qui etiam si uolucris admittat, in eo tamen non morantur, neque eum incolunt: unde et ipse aër consimilem ad modum desertus esse potest. Vel ἐρήμας pro ἡσύχους. **f** **(Neque Olympico certamine.)** Applicatio est comparationum. Quemadmodum iam connumerata sunt praestantissima: sic Olympicum certamen inter omnia alia est longe eminentissimum. Olympia, inquit Stephanus, primum Pisa dicta: ubi Olympius Iupiter (in cuius gratiam ludi illi instituti sunt) colitur: a qua Olympicus agon nomen habet. Nullus agon Olympicus est excellentior, tantum uult dicere. **g** **(Vnde celeberrimus hymnus.)** Pulcherrimam parasceuen ad Hieronis laudes concinendas facit, Olympicorum ludorum cum gloriam tum celebritatem in ipsum transferens. **h** **(Prudentium decretis.)** Hoc est, poetarum et historicorum scriptis. Laudatur Iupiter ab amicis et familiaribus Hieronis, quod talibus certaminibus Hieronem clariorem reddiderit. **i** **(Larem.)** Per larem non priuatam quamlibet domum, sed praeclariorem uel urbis uel optimatis, in quo sacer Vestæ ignis non extinguatur, et focus semper luceat. Sed de Lare et Vestâ pluribus agetur, σὺν θεῶ, ultima Nemeorum Ode. ἀμφιβάλλεται pro κομείται, uel κατασκιάζεται.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

‘Iuste qui administrat sceptrum^b in opulenta Sicilia, decerpens quidem omnium uirtutum^c summam.

mam.^d Resplendet autem & Musices in flore,^e ut uiri haud raro ludere solemus, prope chara symposia.^g Atqui Doricam a clauo apprehende citharam,^h si tibi Pisæ & Pherenici iucunditas mentem dulcissimis cogitationibus imbuit, quando iuxta Alpheum proruit, corpusque suapte sponte festinum cursu perhibens, uictorem reddidit dominum,

a **(Iuste qui administrat.)** Encomium iam Hieronis aggredditur, primum a iustitia eum predicans, qua in Sicilia sceptris potitur. Estque σκῆπτρον pro σκῆπτρον δ' ωεικῶς. **b** **(In opulenta.)** Siciliam πολυμάλομ, hoc est, diuitem pecoris, et per Synecdochen simpliciter opulentam, quod pecudibus abundarit et montibus et syluis foecunda tellus, ac pratis. πολυμάλομ pro πολυμήλω, quasi μέλωις, hoc est ouibus abundantem: etsi μῆλομ ueteribus omnia animantia significarit, hominum usui domestico, et imperio subdita. **c** **(Decerpens.)** Hyperbolica laude nedum cunctis uirtutibus eum ornatum ait, sed enim ipsis cunctarum uirtutum culminibus redimitum canit. Porro et in comparationibus et hyperbolis, mirificus Quintiliano usus est Pindarus. Estque ἀρετῶν πασῶν, pro ἀρετῶν πασῶν. **d** **(Resplendet autem et Musices in flore.)** μουσικῶς pro μουσικῆς. A Musices peritiam. Vel ex hoc loco ueterum circa Musicen diligentiam est cernere. Quam enim ignominiosum fuerit, non posse oblato in symposio quidem organo ludere, myrtus Themistocli datus satis ostendit: et prouerbum, τὸ πρὸς μῦρον ἀδελφ. Apud Græcos olim in omni ἐγκυκλοπαιδείας genere instituebantur, heroum et principum liberi, atque adeo eorum, qui cum honores tum dignitates affectabant, ut in Equitibus Aristophanica scholia testantur. At hodie literis et uirtutibus illustriorem esse, uitio ducitur et apud optimates et magistratus. Musices encomion est apud Athenæum in Diphrosophistis. ἄωτος et flos et fructus est Græcis, nec ullus siue flos siue fructus Musices est, atque ipse cantus. Metaphora est, mea sententia: florem cum iucunditatem tum amoenitatem Musices appellat. Vel periphrastice, pro eo quod est, in ipsa Musica conspicuus est. Quod si hic per Musicam, ipsas Musas et bonas literas intellexeris, uix errabis opinor. **e** **(Uuiri.)** Demetrius Triclinius relatiuum similitudinis, pro relatiuo demonstrationis a poeta usum patum testatur: ut sit sententia, οἷα, ea parte, qua scilicet ludimus. Nec inepte certe. Quare hic sensus erit: Musices peritiam insignis est Hieron, quam et con-

uiujs semper suis exhibet, pacis uidelicet studiosum principē ostendens, ut cū
præter omnium uirtutum fastigia quibus luceat, conuiuia & cithara animo se
deant. Vel Homericā imitatione, ubi Musicam recordatus esset, eam conuiujs
pulchre adhiberi solere cōmemorat. Nam & Homerus citharā & saltū ἀα-
θήματα δ' αἶτος, hoc est, conuiujs ornamenta uocat. f C Prope cha-

ἑλαν ἀμ
φι βράπε-
ζαν.

ra conuiuia.) Τράπεζαν pro conuiuio accipit: tabulam seu mensam proprie
numulariorū significat. Hinc τραπεζίτης, qui monetæ permutandæ præest.
Hinc apud Isocratem Trapeziticus quædam oratio inscribitur, qua mensarius
fraudis accusatur. Athenæus in 6. δειπνοσοφιστῶν, ex Cratino, Hesiodo,
Xenophonte, & Eubulo, & Aristophane confirmat τράπεζαν, quam con-
uiujs apposuerint, treis habuisse pedes, unde & τρίποδα dictam. Aristo-
phanis apud Athenæum manifesti sunt senarij, τράπεζαν ἡμῖν φέρε τρεῖς
πόδας ἔχουσαν. Vnde claret, etymon, nempe τράπεζαν, dictam à τρεῖς
& πῆλα. g C Atqui Doricam à clauo.) Altera ad semetipsum apo-
strophe, quæ equi excellentiam, & Hieronis iuxta uictoriam prædicat. Hora-
tatur autem semetipsum Pindarus, ut Lyrico carmine & equum & Heroem ce-
lebret. φόρμιγγι, hoc est cithara, Phemius & Demodocus apud Homerum
procis & Alcinoō ludunt. Doricam citharā appellat, siue quod Dorientes pri-
mum lyram appellarint, siue τῆρά τῷ Δωροῦ, id est à dono, quod Mercurius
hanc primū à sese compactam Apollini pro bouum furto dono dederit: siue quod
rectius multo est, quod Dorica harmonia & dialecto hoc epinicion Hieroni cō-
diderit. h C Si tibi Pisa.) Pisa & Elis 10. stadijs distant à sese inui-
cem, ab Endymionis filia Pisa, nomen habens: à qua urbe pisum legumen, quod
illic copiose nascitur, nomen habet, aliàs λέκυθος dictum, ut Aristophanica
in Plutum hypomnemata habent. i C Pherenici.) Pherenicus Hie-
ronis regis equus, cui nomen à uictoria inditum, παρὰ τὸ φέρειν καὶ τὸν
νικῶν, quod uictoriam attulerit domino suo. Sic equorum nomina sunt apud
Homerum ἰλιάδης θ. Xanthus, πόδαζος, αἰθῶν, λάμπος. Et apud
Aristophanem in νεφέλας, Coppaias, & Samphoras, quod cauterio im-
pressum κάππα, sed inuersum, & σ gerant: si scholia uera.

k C Iuxta Alphæum.) Alphæus, penultima diphthongon habet, poëta
uersus gratia exclusit i. Eluius est non in certaminis loco, pro Elide tamen
usus est per κατὰ χροῖον, ideo quod in Arcadia scaturiens ad Elin, quam cir-
cumfluit, sese diffundit. Sed quær hic Elin Olympiæ uel Pise ad sociat: an
ne simul & Olympiæ & Elide ludi sunt exhibitii? Nōne altera urbium exhi-
beri oportuit? haud dubie. Atqui uerisimile est tantam cōfluxisse frequentiam,
tantum principum & magistratum cōuentum, ut cæterā multitudinem non
recorder.

recorder, ut eos una Olympia capere, uel etiam Pisa non potuerit. Vnde quum
duabus milis germanicis non essent inter sese disitæ Olympia & Elis, ut pau-
lō ante cōmemoratum, pars Elin, pars Olympiam diuertere coacti sunt. Hinc
est quod Pisa, Olympia & Elis, pro eodem quinquennialium certaminum loco
& apud hunc uatem & alios accipiantur.

EPIDOS, COLON XIII.

“Syracusium equis gaudentē regem. ^b Lucet
uero ei gloria, apud augustam Lydij Pelopis co-
loniam, ^c quem potentia clarus ^d amaui concussor
terræ Neptunus, postquam hunc ex puro lebe-
te ^e Clotho extraxerat, eburneo fulgentē hume-
ro. ^f Mirū profectō nimis uideri potest, quod ali-
quando uero sermoni, uarijs consutæ mendacijs
fabulæ præpolleant.

a C Syracusium equis.) A regio fastigio Hieronē extollit: ἰπποχέρ-
μαν eum uocat, quod equis gaudentem hic sonat: etsi enim χέρμα per αὐ-
τίφραση bellum significet Homero, quod illic minimū sit gaudij, attamē hic
ἰπποχέρμας ab ἵππος & χέρμα equis gaudens rectius redditur: ob
uictoriam enim equis partam meritō letatur. Estq; Systole in dictione συρα-
κόσιον, pro συρακῶσιον, uersus causa. Commendatur hic iuxta regis in
equorum educationem cura, ut cui non forte fortuna sed studiosa equorum cu-
ra & educatione, tum diuina Iouis benignitate, tanta uictoria contigerit.

b C Lucet uero.) A loco ubi ludi celebrati sunt & uictoria parta. Elis
enim & Pisa in Pelopis colonia sitæ sunt, non quam deduxerit ipse, sed ad quā
ipse missus ac deductus sit, ut interpres habet. Est autem Pelopis colonia peri-
phrasit Peloponnesi: hæc primum Apia, deinde Pelasgia, tandem Pelopon-
nesus dicta est à Pelope, quasi Pelopis insula. Premium hinc loco uictorie in-
cluditur, quasi dicat: Tantum nomen Hieron, tantamq; famā per Olympicam
uictoriam est adeptus, ut non modo apud suos Siculos & Syracusanos, uerum
& in tota insula Peloponneso omnibus sit in ore. ἀποικία coloniam sonat,
ut in senario prouerbiali enitefcit.

ἀβδύρα καλὰ τῶν ἀποικιῶν;

Abdera pulchra Teiūm colonia.

c C Quem potentia clarus.) Amplificatio per digressionem. Occa-

stione enim Peloponnesi, fabulam de eo uulgatā admiscet. Quum honore adfectus esset à dijs & conuiuio exceptus Tantalus, uolens illis rependere uicem, filium suum Pelopem mactat, dijsq; conuiuantiibus apponit. Dijs itaq; cæteris ab eis epulis abstinentibus, sola Ceres ab inquisitione filiae adueniens, ignara humerum absumpsit. Hic dij Pelopem lebeti per Mercurium rursum iniicientes ac in integrum compingentes, pro comeso humero, eburneum reponere.

d (Amant.) Quur Neptuno charus fuit Pelops? quia mare Peloponnesum circumfluit. Neptunus maris Deus pro ipso mari accipitur. Postquã ergo Neptunus alijs uicinior fuerit, pulchre ante cæteros quoq; amasse Pelopem, insule istius regem dicitur.

e (Clotho extrax.) Quur Clotho & nõ potius Lachesis uel Atropos extraxit e lebete Pelopem? Causa est in expedito. Tres sunt Parcæ, καὶ ἀντίφρασις, quod nemini parcant planè mortaliũ: quibus immobilem & sempiternam Dei uoluntatem uitæ mortalium dispensatricem poëta elegantissime adumbrarunt, ac iuxta monuerunt, neminem statum uitæ suæ cursum prætergredi posse, esseq; Dei uoluntatem atq; decretum, quandoq; & quocunq; mortis genere homo intereat. Atq; eam uitæ mortaliũ metam, colo & uentibus equipararunt. Vt enim primum pensum applicatur colo, & è penso fila nectuntur ac ducuntur, postremo fuso repleto ac penso absoluto, & filum abrumptitur, & colus abit: Sic Clotho colum applicat: ἀπὸ τῆς κλώθου, quod est admouere, adplicare, aduoluere: hoc est, principium humane uitæ ducit. Lachesis arat, τῆς ἀπὸ λαγῆς, id est sortior, quod fila è penso extrahat, & fila distribuat: hoc est, ipsum uitæ cursum perficit. Ἄτροπος, id est immutabilis: hæc immutabiliter & irreparabiliter filarumpit, uitãq; mortalibus adimit. Clotho ergo minutatim concisum & in lebetem proiectum uiuum extrahit, quandoquidem principia uitæ creaturarum ad ipsam pertineant, & suum unicuiq; rei fatum aduoluat. Non absimili ratione Homerus tempus quo Ulyssi à Calypsone in patriã redeundũ, τῆς κλώθου adscribit.

Ἄλλ' ὅτε δ' ἔτος ἦλθε πῶσι λουμῶν ἑνὶ αὐτῆν

τῶν οἱ ἐπεκλώσαντο θεοί. &c.

f (Mirũ profecto nimis.) Correctio est, qua fabulæ istius cõmentũ culpatur & reprehẽdit, ut quo dij & gula & luxus insimulentur: ac per demirationem simul inquirat, qui fiat, quod fabulis sæpe plus fidei q̃ ueritati adhibeatur.

STROPHE II. COLON XVII.

^aFauor autem, qui omnia efficit iucunda mortalibus, adferens honorem, & incredibile sæpe numero effecit ut crederetur: ^bcuius rei sapientissimus

simus testis est tempus. Decet autem uirum de dijs honesta loqui: ^dres enim non parua est. ^eTe uero ò Pelops (contrario prioribus poëtis more canã) quando uocauit parens ^fad legitimas epulas, charamq; ^gSipylum, permutatoriã dijs cœnam exhibens, tunc ^hNeptunum aio furrupisse.

a (Fauor autem.) ^χεῖρις & gratiã, & fauorem, & iucunditatem, ac insitam alicui rei uim ob quam placeat, significat, ut hoc loci. Ornat autem Pindarus priorem admirationẽ suam, & ueluti interrogationẽ subiectione. Quã enim demiratus esset, qui fiat, quod friuolis interdum nugamentis, quales & Pelopis commentum sit, habeatur fides, nunc sibi ipse respondet: Poëmatis, inquit, sua gratia, suaq; natiua dulcedine tantum possunt, ut uel ea quæ fieri nequeant, facta credantur. breui ita sententia poëticen haud parum extollens.

b (Cuius rei sapientis.) Sententiam suam testimonio & experimento confirmat. c (Decet uirũ.) Emphasis est in dictione ἀνδρῶν, quæ si dicat, moribus & eruditione insignem uirum. Atq; hic simul quomodo de dijs loquendum, admonet. d (Res enim.) Quamquã Scholia ^μεῖωμ pro ἔκ δλίγην interpretatur, quæ secutus, res enim non parua est, reddidi: attamen quum τὸ μῆωμ τοῦτο, includat negationem ἔκ, non libenter secutus sum ducentem interpretem: attamen malui illud accipere, donec alius meliorem uocis originem adferat. Quis enim non uidet longissime petitũ esse etymon, ^μεῖωμ ex μῆ & δλίγην? Atqui certa est significatio uocis ^μεῖωμ: est enim comparatiuus anomalus à μῆρος. Quare si eadem sua uera significatione accipitur, ac legatur per interrogationẽ, cui per inficiationẽ respondeatur, nullus remanet scrupulus, & planus erit locus, & perspicua dictio, hoc pacto: Res enim parua est? pro, nunquid enim res modica est? quasi dicat, minime gentium, non est exigua res, sed arduũ omnino negociũ, ab homine deos ludibrijs affici.

e (Te uero ò Pelops.) Ad Pelopẽ est apostrophe, qua honestiori modo, de Tantalò & Pelopẽ uerba facit, atq; priores poëtæ: recte meliora substituens, quum reliquorũ opinionem reiecisset. f (Ad legitimas epulas.) ἑρανος. Amica est compotatio atq; conuiuium, quando suum pro se quisq; cibum & potum in cõmune confert: autore Demetrio Triclinio. Sic procorũ conuiuium, Minerua auguratur non esse ἑρανον, animaduertens eos aliena, ad quæ nihil planè conferrent, dilapidare. Quamuis autem hic dij nihil epularum secum attulerint, illorum tamen presentia & fauor quid nõ adfert cõmõdi mortalibus? ut improprie haudquaquã sit hac uoce usus. ἑλατίνης ab ἑλκ

coetus, & πίνω bibo, quasi coetus bibentium. Et συμπόσιον, cōuiuium uel
computationem sonat, ubi cibus & potus per conuiuas non conferuntur.

g (C Sipylum.) Sipylum Stephanus Phrygiæ urbem apud Hellenicum
testatur: interpres Lydiæ ciuitatem tradit, uel montem, unde Pelops oriundus,
quod huic loco magis quadrat, Pelopis originem indicando commendans, &
locum ubi fabula initium duxerit ostendens. h (C Neptunū.) ἀγλαο-
τριάλυς, tridente splendidus. Neptuni epitheton est.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Desiderio tui flagrantē, aureos per equos ad
supremā ualde honorati Iouis domū uexisse, quō
& alio tempore uenit ^aGanymedes in eundem
Ioui usum. Vbi uero nusquam apparuisti, neque
te ad matrem sedulo inquirentes reduxerūt uiri,
ilico quispiā ex inuidis uicinis clam retulit, quod
circa feruentē nimis aquam gladio membratim
diffecerint, mensæq; ^bsingulas tuas carnes pa-
terni ministri diuiserint & absumpserint.

Quomodo Pelops per Neptunū ad Iouem perductus sit, ut pincernā eius
& ministrū ageret, recitat: & unde fabulæ de Pelopis maclatione origo pro-
fluxerit, cōmemorat. a (C Ganymedes.) Ganymedes Trois filius erat
pulcherrima forma, cuius gratia in cœlum translatus est, ut Iouis pincerna sic-
ret, ac dijs cohabitaret, ut est apud Homer. Iliad. v.

Τρῶος δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονος ἔζεγνοντο,

Ἰλλος, Ἀσώραπος τε, καὶ ἀντιθέος γανυμήδης,

ὅς δ' αὖ κἀλλιστὸν γένετο θνητῶν ἀνθρώπων.

Τὸν καὶ ἀνθρέψατο θεοὶ δὴ οἶνοχοοῦντες.

Κάλλεος εἶνεκα ἔιο. ἴν' ἀθανάτοισι μετέειπ.

b (C Singulas carnes.) ἀμυροδόντατα κρεῶν, minutissima carniū,
seu minutissimas carnis tue particulas. δόντατα, superlatiuū à δόντε-
ρος, id est ὄντατα, metaphorice pro μικρότατα usurpatur hic in diuifi-
one enim uictimæ, quod postremum, ultimum est.

EPODOS, COLON XIII.

Contineo uero me, ne quenquam ex superum

numero

numero misere ingluuiei deditum dicam: ^aplus
enim damni quàm lucri conuiciatores reportare
solent. ^bQuod si quisquā mortaliū dijs in precio
fuit, hic Tantalus fuit. ^cSedenim concoquere in-
gentem felicitatē non potuit, ex saturitate nanq;
incōmodum assequutus est, non facile exupera-
bile, quod super ipsius caput Iupiter suspendit,
durū nempe lapidem, quem perpetuò cogitans
à capite repellere, cruciatur.

Non tutum esse cōuiciari dijs, eos maledicentia laceffere, huiusmodi uora-
citis insimulare, quod accumbant epulis mortalium, hominum coenas adeant,
humana carne uel inscij uescantur, adfirmat: quo pariter Priscorū poetarum
figmenta notat, ac suam pietatem commendat Pindarus. a (C Plus enim

damni.) Ἐνωμὴν est, quarationem reddit, quur homo à blasphemia dei sibi
temperare debeat. b (C Quod si quisquam.) Ad Tantalī laudes pri-

num se confert, quam ob causam in infelicitatem coniectus sit exponens: cun-
ctos ita clanculum mortales adhortans, ut sequendis rebus non sibi nimium cri-
stas erigant, ne Tantalī in morem incuitabili nec unquam desitura calamitate
mergantur. c (C Sedenim concoquere.) Non propter cōmentitiū ne-

farium scelus in filium suum Pelopem admissum, Tantalum adflugi docet: sed
quia felicitate sua, atque adeò sequendis rebus uit non potuerit, neq; frui. Pœ-
nam autem primū recenset, admissum facinus sequenti Strophe explicaturus.

Aliter autem Tantalī supplicium hic à Pindaro enumeratur, atq; apud Home-
rum II. Odyssæ. Etsi Pindaricus interpres Homeri eos uersus ab Aristarcho

non genuinos iudicatos putet. Sunt qui Tantalum nature scientia claruisse tra-
dunt, ac demonstrare uoluisse, solem esse ignitum ferrum uel lapidem: atq; ob

eam rem capiti eius lapidem, id est solem imminere. Nam physici solem lapidē
uocari adseuerant, ut apud Anaxagoram & Euripidem in Oreste liquet. Hu-

ius lapidis, id est solis aestu dum maceratur Tantalus, ἀλάτοις, hoc est, τιμω-
ρεῖσσι, adfligitur, cruciatur.

STROPHE III. COLON XVII.

Fungitur autē imbellī uita illa, & ^acum tribus
quartā hanc ærumnosam pœnā sustinet, ^bquod
immortalibus dijs apparatus nectar, ambrosiæ

amq̄, in quibus incorruptibilitatē constituerunt
 dñj, ipse surripuens, æqualibus suis cōpotoribus
 impertijt. ^cErrat autem qui ullum perpetrātū sce-
 lus Deum latere putat. ^aPropterea mox demise-
 runt ei filium dñj immortales rursus ad ^esubitō
 morti obnoxiiū humanū genus. ^fHuic ubi florida
 ætate lanugo coronabat nigrum mentum, para-
 tas animo uertit nuptias.

Quir adfligatur apud inferos Tantalus, hic ob oculos ponit. ^a Cum
 tribus.) Varia huius loci de ternario & quaternario est interpretatio. Per
 tria enim esurire, sitire, & stare intelligunt quidam, ut quarta pœna ex depen-
 dentū lapide sit. Vel, cum tribus, id est, cum Ixione, Sisypho, & Tityo: nam &
 illi apud inferos cruciantur. Ixion rotæ adherens adsiduū circumuoluitur, eo
 quod iunonem nubis specie deperierit: unde Hippocentaurus natus. Sisyphus
 ingens saxum incessanter uoluit: quod quum in altum locū pertulerit, inde re-
 uolutum, rursus eodem ferre cogitur. Tityi supine iacentis uiscera & lactes, ser-
 pentes rodunt: quæ tamen subinde, ut hepar Promethei, renascuntur & no-
 uantur. Ad ultimū ita enarratur quoq; hic locus. Tres apud Homerū Iliad. ω.
 sortes numerantur, & Pindarum in Pythijs: quarum unicam tantummodo bo-
 nam felices comitari dicunt, duas uero malas: infelices treis prorsus malas, nul-
 lam bonam. ut sit sensus, quod Tantalus post treis sorteis illas, quas dum uita-
 exuperaret sustinuit, hanc quartā adiectam post fāta habeat, imminentē nem-
 pe capiti suo lapidem. ^b Quod immortalibus.) Ob furtum necia-
 ris & ambrosiæ, quod alijs suis communicarit, adfligi Tantalum docet.

^c Errat.) A gnome dilatat, qua stultitiæ accusat omnes qui putant
 Deum latere sua peccata. ^d Propterea mox demiserunt.) Deos ob
 furtum patris filium etiam remisisse in terram, ita peccatum parentis in filium
 redundasse adfirmans. ^e Subitō morti.) Humanum genus τειχό-
 πστον appellat, Homerus ωκύμορον eadem significatione nominat: quo
 epitheto humanæ sortis imbecillitatē & miserā nobis presentant uates etiam
 prophani. ^f Huic ubi florida.) Quomodo Pelops ad Peloponne-
 sum peruenit, uel potius ad Pelasgiam, Oenomai filia ducta narrat, ut ad lu-
 dos Olympicos, qui in Peloponnesi urbibus aguntur, reuertatur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Ambiens in uxorem sibi inelytam Hippoda-

miam

miam ^aOenomai Pisæ regis filiam. ^bNoctu itaq;
^ccanum solus accedens mare, accersiuit grauiso-
 num Neptunum, qui eo loci ad uocem apparuit.
 Cui dixit: ^dSi Cypria quicquā tibi munera pla-
 cent Neptune, impedi æream Oenomai hastam,
 meq; celerrimis in curribus Elin aduecta, postq;
 tredecim procos perdens ^ediffert nuptias

EPODOS, COLON XIII.

ἜΓΝΑΤΑ.

Vt Neptuni auxilio Elin celerrime uenerit ad regem Oenomaum, subiun-
 git. ^a Oenomai regis.) Oenomaus Pisæ rex Hippodamian filiam
 suam ob formæ præstantiam amans, renuensq; cuiuspiam elocare in coniugem,
 omnes qui eam sibi desponsari cupiebant, ad certamē cursus prouocabat, cur-
 ru Hippodamiæ fidens; qui ut celerrimus erat, sic à nemine illum exuperari
 posse rebatur. Erat autem certamē huiusmodi. Curru uehendā Hippodamiam
 Mirtulo aurigæ cōmittebat, hoc pacto, ut si procos currū uel anteuerteret cur-
 su, uel saltē attingeret, potiretur optatis hymenais. At interim Oenomaus
 ipse hastam gerens sequebatur procos, quem si iamiam apprehensurum Hip-
 podamiam putaret, hasta traiciebat, ut ita tredecim interficeret, donec Pelops
 decimusquartus Mirtulo pecuniā corrupto, & Oenomaum & Hippodamiæ
 currum uicerit. Refertur hæc historia in Argonauticis Apollonij, & Euripi-
 dem in Tauris. Interemptorum nomina sunt, Mermnes, Hippothous, Pelops
 Opuntius, Acarnan, Eurymachus, Eurylachus, Automedon, Lasius, Chalcon,
 Tricoronus, Alcathus, Aristomachus, Crocalus: quorum capitibus templum
 Marti conditurus erat. ^b Noctu.) ὄρφνᾱ pro ὄρφνῃ, baryto-
 non, noctem significat: sed ὄρφνῃ oxytonū, tenebrosam: noctis uidelicet epi-
 theton. ^c Canum mare.) Id est cœruleum. ^d Si Cypria.)
 Cypria dona, Veneris munera sunt, hoc est amor, & hymenæus. Precatio est
 Pelopis ad Neptunum. ^e Differt.) ἀνάβαλλετοῦ, differt, sus-
 spendit, reijcit. ^f Gnata.) Solet Pindarus quoties cola expleta sūt-
 rint, nondum absoluta periodo, in aliam statim sectionem spargere sententiæ
 consummationem. Quare & hic Epodi uocem cum superioribus coherentem
 adnexui. Testatur autem et Euripidicus Orestes Pelopem Oenomai filiam dux-
 xisse, his uersibus:

Πελοψὸς πάντ' ἔπειθ' εἰς Πίονα μολῶν.

Θαῖσιον ἵπποις οἰνομάς γαμῆ ἠόριον.
 ἔξ ἧς ἀτρεῦς ἔβλασεν. ἀτρεῖως δὲ πῶς
 Μηνέλαος ἀγαμῆνων τε. τῶ δ' ἔφω ἔγω.

Consiliū. »

» **Ingens uero discrimen imbecillem nō admittit.** Mori nobis necesse est. Quid autem quisquā
 » **obscurā ætatem in tenebris desidens transigat**
 » **frustra, omnis honesti expers? At mihi id certaminis inire decretum est, tu fortunatū euentum**
 » **dona. Sic dixit: neq; frustra illius opem sibi postulat.** Adornans enim deus, **currum dedit aureum, & indefessos cursu equos.**

Epilogus:
 obsequitur
 precibus Pe-
 lopis ipse
 Neptunus.

a **(Ingens.)** Illustri gnomo orationem suam ornat Pelops, consilium suum quo permotus sit ad certamen illud suscipiendū, exponens. Immunes res & arduæ, effœminatum & imbellem non admittunt: proinde malo strenue & cum uirtute mortem oppetere, quàm sine rebus præclare gestis inglorius spiritum ducere. Non decet insignem imaginibus uirum, obscurum æuū in silentio transigere. Age ergo experiar quid Hippodamia, quid Oenomaus possit.

b **(Obscuram ætatem.)** ἀνώμουρον γῆρας ἔλοι μάτην, ingloriā senectutem frustra coquat, per obscuram ætatem transigat, reddidimus, μεταφορὰ detracta. Est autem ἔλοι actiuum pro passiuo ἔλοιτο. Non enim aliquis coquere potest senectutem, sed potius ab ea coquitur, hoc est consumitur. ἀμμορὸς pro ἀμορὸς, geminato μ uersus causa. c **(Currum.)** Δίαρὸς bigā proprie significat, quæ duobus equis uehitur, uel carrū.

STROPHE III. COLON XVII.

» **Cepit autem iniuriū Oenomaū, uirginemq; coniugē, quæ peperit populi^b ductores sex, uirtutes solícite curantes filios. Nunc uero splendidis^c Hæmacurijs mixtus est, Alpei prope me^datum^d celebrer, monumentū quod circumiri potest, habens, cum ara hospítum frequentissima. Celebritas autem Olympiacorū certaminū procul^e cōspicitur in^g cursibus Pelopis, ubi uelocitas**
 pedum

» **pedum, intensissimūq; robur, ingentia audens, certat. Qui uictor euadit, reliquum uitæ^k mellita^l tranquillitate transigit.**

Persequitur historiam. a **(Iniurium Oenomaū.)** Οἰνομάς βίω, Oenomai uim uel uiolentiam. Periphrasis est, pro iniurium & uiolentum Oenomaum Eliorum regem, sicut apud Homerū is τηλεμάχοιο, pro forti Telemacho: & Βίη ἠρακλεῖν, pro robusto Hercule. b **(Ductores sex.)** Sex principes Hippodamia Pelopi peperit, nimirum Atrea, Thyesten, Alcæthæon, Pliſthenem, Chryſippum: alij aliter numerant, ut Scholia habent.

c **(Hæmacurijs.)** αἱμακροῦλαι cōposita uox est ab αἷμα, id est sanguis, & κρόσος puer uel filius, quasi iuuenum sanguis. Quotannis namq; Peloponnesij ephebi, flagris ad Pelopis monumentum sese cedentes ad sanguinis usque effluxum, illo tum cruore Pelopi litabant. Id autem ea ratione faciebant, ut fortitudinē cōmonstrarent: nihil dignius & honorificentius & iustius præstari posse, atque si hoc sacrificio eum decorarent, putantes. Apud Boeotas αἱμακροῦλαι simpliciter inferias & quæ defunctis uita exhibentur exequias significat. Hæc græca Scholia. Quare Hæmacurijs admixtus est, periphrasis est mortis. Tanti enim uult dicere: Hæmacurijs mixtus est, hoc est mortuus est, nel splendido Pelopōnesiæ iuuentutis sacro quotānis ornatur. d **(Celebrer.)** κλιθεῖς ἀ κλειομαι, celebratus uel celebrer, participiū secundi aoriston.

e **(Monumentum.)** τὸ μῶρον ἀμυροῦλον, monumentum quod circumiri potest: in media enim Pisæ urbe erat, siue quod circumdari à spectantibus & athletic potuerit, quippe quod in medio stadij (ut quidam dicunt) erat.

f **(Conspicitur)** ἀέδρα, præteritum medium passiuæ significationis, pro ἐλέπετο.

g **(In cursibus Pelopis.)** Cursus enim primum Olympiorum siue ludus siue certamen fuit. Per Pelopem autem ipsa Olympia celebriora, q̄ antea fuerint, reddita dicit. h **(Vbi uelocitas.)** In Olympijs, inquit, nedū pedum uelocitas, sed omnis generis fortitudinis æduntur specimina: nam præter cursum, illic lucta, pugilatus, & pancration uigent.

i **(Qui uictor euadit.)** Que de Pelope per digressionem in medium protulit, gnomo tandem nō uulgarī concludit: qui uictoria maxime Olympiorum potitur, inquit, reliquū omne æuū suum tranquillū transigit. ἔνεκ τοῦ ἀέθλων, hoc est, propter brabea & uictoria præmia. k **(Μελίποισσων.)** με longum est in dictione μελιπόισσων, ut apud Homerum in hys primo Mercurij: cuius autoritatem secutus est Persius dum inquit, Pegaseium melos. l **(Ὀύδρα.)** Ὀύδρα maris est tranquillitas, post sedatas pro-

cellas arguit, metaphoricis pro felicitate & sequundiori fortuna capitur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

“Propter uictoriæ præmia. ^bSic semper quod
 in die uictoriæ bonum obuenit, unicuius morta-
 lium summū & acceptissimum est. ^cMe uero co-
 ronare illū ^dequestri lege, ^eAeolico carmīe, ope-
 ræ præciū est. ^fSiquidem confido neminē alium
 ex his qui hodie uitam ducunt, utraq; bona, scien-
 tiam & potentiā, uerius uel peculiarius adorna-
 turum hymnorū uarietate præter me. ^gDeus re-
 rum nostrarum moderator id unice curæ habet,
 ut conferuet solitudinis plenam felicitatē tuam
 ō Hieron. ^hQuod si is me non subito destituerit,
 dulciori porrò carmine spero

EPODOS, COLON XIII.

Me celebraturum te.

^a (Propter uictoriæ præmia.) Qui Olympicus uictor est, brabeorum nomine te niceteriorū felix est, inquit. Sed quæ sunt illa brabea? In tertia Olympiorum Ode brabeum quinquennialis huius agonis oleam uel coronam oleaginam fuisse Pindarus testatur. Tanti ergo existimata fuit oleagina corona, ut eam propter uictor beatus prædicari queat? Per sese profectò haudquaquam tanti fuit: cæterum, ut Cicero etiam tradit, uirtutis nomine plurimi fiebat uictoria. Non spectabatur apud priscos illos lucrū, sed uirtus, sed præclarū nomen, sed fama, & gloria: clarissimus enim habebatur per omnem Græciam Olympionices aliquis. ^b (Sic semper.) τὸ δ' ἄσι τὰ πρόματρον ὄβελω, bonum præsens, uel quod in diem obuenit, uel quod in die uictoriæ obuenit, ἀπὸ τῆς ἐπιφώνημα. Epiphonema est, quod præcedēti gnomæ adheret. Quod cuique mortalium qualibet die bonum perinde atq; uictoribus sua uirtus atque adeò dulcis uictoria præstò est, hoc sanè præclarissimum est. Generalis Chria est, qua sua cuiusque uirtus, ars, opera, artificii, quo semper uti potest, cōmendatur. Ad uictoriam tamen proprie pertinet, cuius causa eam Pindarus priori adnexiuit. Pijs & studiosis uerius hic locus accommodari potest, quàm Olympiis illis uictoribus. Et si enim magno sudore, plerisque uigilijs, excubijs & laboribus disciplinæ comparentur, tandem ubi quisquam in illis constanter perdur-

rarit,

rarit, dulcem studiorum & laborum suorum fructum, præsentis nimirum ingenias artes (quibus nihil melius, nihil iucundius, nihil præstantius) decerpit. Diues Pindari poëma est, quo sese studiosissimus quisque, communibus locis, chrijs, gnomis, declamationibus, paraphrasibus, uersione in earundem legum, uel diuersarum carmina, exercere potest. ^c (Me uero coronare illum.) Ad digressione, quam supra primæ Strophes Epodo orsus est, reuertitur ad institutum, ad uictoris nempe Hieronis præconia laudesq;. illum, scilicet Hieronem. ^d (Equestri lege.) Equestri lege, hoc est, pro more equitum, ut par est equites, & eos qui celete uicerint, celebrare. ^e (Aeolico carmine.) αἰολίδη μολπῆ, Aeolico cantu, id est, uario, uel Lyrico, uel Thebano: quod Aeoles olim Thebas inhabitant, siue quod ipse Pindarus Thebanus fuerit. αἰόλος uarium & mobile significat, ut Scholia Homericæ in explicatione τὸ ἠορθεῖα ἄδωσ ἀδφρματῶν adfirmant. Lyrici porrò uersus & uarij sunt, & uariarum legum, quare pro Lyrico rectius & simplicius accipitur.

^f (Siquidem confido.) Suam poëticen modeste laudat, & cōmendat Hieroni, perinde atque Horatius Mecœnati suam Lyricen prædicat:

Quod si me Lyricis uatibus inseris (inquit)

Sublimi feriam sydera uertice.

Porrò in græco textu hic est τὰ σπῆρα τοῦ: neque quicquam hic obscure est, si relinquatur argumentum esse à possibili, nec iam ad Hieronem, nunc ad Pindarum, nunc ad alios poëtas transferatur sermo. ut sit sensus: Operæ præcium est & conuenit, me Hieronem prædicare: siquidem me hoc efficere cōmodum posse arbitror & confido. ^g (Deus rerum nostrarū.) θεὸς ἐπιτροπῆ, deus moderator. Actiologia est, quare possit cōmodum euehere ad deos Hieronem. Intelligit autem per moderatorem deum Mercurium, Lyricæ præsidem. Nam lyrae pater & inuentor est Mercurius, perinde ac est apud Homerum in hymno Mercurij, & Horatium Ode 10. lib. 1.

Mercuri facunde nepos Atlantis, &c.

Te canam magni Iouis & deorum

Nuncium, curuæq; lyrae parentem.

Est igitur hæc uatis nostri mens: Mercurius Lyricæ inuentor, hymnorum meorum moderator & subministrator, id unice curæ habet, ut uictoriæ tuæ per me celebrentur. ^h (Quod si is me.) Hoc est, nisi me reliquerint & Muse & Mercurius, in spem uenio, te mihi propediem curru etiam uictoriae positum in Olympijs, celebrandum esse. Victoria nanque tua, nouum lyrae meæ argumentum & occasionem scribendi subministratura est.

Vbi ipse celeri curru, ad ^asublime clarūq; Cronium accessero, reperta illic auxiliari encomijs meis uia. ^bMihi igitur Musa fortissimum robore ^ctelum auferere facit. Alij alijs rebus admirandi sunt: ^dquod uero à nemine exceditur, regū est. ^eProinde ne longius circūspice. Faxit autē deus, ut hoc uite tempore in regio fastigio perseueres: ego uero sapientia per totam ubique Græciam cōspiciuus fiam, certaminū uictoribus tanta præconia concinendo.

^a (Sublime Cronium.) Cronium promontorium est Pise. Circa Cronium, siue Saturnium collem aguntur Olympia. Ὀδὸς ἐλίου appellat, id est, sublimem, uel soli expositum, uel ad uesperam situm. Est ergo Cronium cacumen, Olympiorū periphrasis. ^b (Mihi igitur.) Alios alijs rebus excellere, se Lyrica nonnihil posse confirmat, quale et Horatij 1. libri 1. Ode argumentum est. ^c (Telum.) Telum μετὰ φοετικῶς Odas seu hymnos suos uocat, quibus uictores iaculatur et ornat. ^d (Quod à nemine exceditur.) Pulchra ueluti gradatione uititur, hunc ad modū: Ego sum Lyricus poëta, alij alijs excellent. Reges uero et principes uictoria, triumphis et rebus omnium præclarissimis pollent. Et quia nedum regio fastigio præemineat, ceterum et uictoria omnium clarissima Olympica cōspiciuus sit, ideo statim eum hortatur ne ampliora querat, nihil tanto felicitatis culmine augustius esse subindicans. ^e (Proinde ne longius.) Peroratio est, qua regem Hieronem sua regia sorte, et Olympica uictoria contentum esse debere hortatur: atque in eo regno felicem illi rerum successum precatur, sibiq; ipsi eius studij sequundiorum euentum, quo semper uictores Græciæ prædicare possit, optat.

THERONI AGRIGENTINO, QUI

curru uictor euasit, ODE SECUNDA.

STROPHE I. COLON XIII.

^aItharæ impātes hymni, quē deū, quē heroa, quem hominē sonabimus? At ^bPisa quidē Iouis est, Olympiada uero instituit ^cHercules, ^dprimitias spoliatorum

liorum belli. ^eTheronē uero ob uictoria conspicuum currū extollam carmine, iustum hospitem, murū Acragantis, ^fclarissimorumq; progenitorum florem, urbium rectorem.

ENARRATIO.

Theroni Agrigentino hæc Ode inscripta est, cui ab Agrigento, cuius domus minus fuit, cognomen est inditum. Acragas Græcis, Latinis Agrigentum est, ut Plinius auctor est lib. 3. cap. 8. Porro Stephanus tradit, Acraganta Siciliae urbem à præterlabente flumine appellatā. Duris pleraq; Siciliae urbes à fluuijs habere nomenclaturas testatur. Sunt et qui ab Agragante Iouis et Astropes filio nomen oppido factum adfirment. Polybius et fluuiū et oppidum à regione Agrage nominari sentit, quod illic fertile solum sit, fecundusq; ager: ab ἀγρός summū, uel ἀγρός ager, γῆ γὰρ terra: quasi præstantissimū solum, uel tellus aruis prægnans. Generis sui stirpem adusque Oedipodem atque Thebanos Theron refert, ipse filius Aenesidami, Geloni tyranno affinis, utpote sacer: filia enim suam illi in coniugē dederat, cui nomen Demarete, à qua et Demareteum nomisma appellatum est: Hieroni synchronos: gnatam eius sibi in uxorem accepit: uicitq; curru, circiter Olympiade septuagesima septima, Timæo auctore, ut scholia. Proinde Theronem laudat à uincente curru, à iustitia, à liberalitate, à fortitudine, à maiori claritudine. Digressiones ad Semelen, Ino, Pelca, Achillem et reliquos suo loco inspergit suo more. Argumentū uel saltem exordium duodecimæ Ode siue ab hac secunda Pindarica Horatius sumpsit, dum inquit:

Quem uirum aut heroa, lyra, uel acri

Tibia sumis celebrare Clio?

Quem Deum?

^a (Citharæ imperantes.) ἀναξίφορμιγγες, citharæ uel lyrae imperantes, lyram regentes: primum enim carmina panguntur, deinde et lyra ad eorum melos apparatus. Oreditur à propositione, quæ interrogatione et subiectione constat. Tantum enim ualeat interrogationis ambiguitas et responsionis adfertio: Tres, inquit, carminibus iam nunc meis extollam, deum Iouem, heroa Herculem, principē uero eum qui curru Olympico certamine uicit, Theronem potissimum recinam. ^b (Pisa.) Pisa urbs, ut in prima Ode commemoratum, ubi Ioui templum dicatum, et Olympiaci ludi aguntur. hoc est, Iouem Pisensem, qui Pisa colitur, celebrabimus: adiungens causas semper lau-

dis. Iouem ideo celebrabo, inquit, quod Pisam, certaminis urbem & locum sacrum habeat. **c** **(Hercules.)** Quum Eliadis regis Augie bubile Hercules pacta quidem mercede purgasset, ac tyrannus iam promissis non staret, arma mouit aduersus tyrannum Hercules, atque tum eo uictus, è spolijs Olympicum ludum instituit, in Olympij Iouis gloriam, gratis nimirum illiypsi, cui uictoriam suam referrebat acceptam. Huius Herculan laboris est mentio apud Erasimum in parœmia, Augie stabulum purgare. Hic obseruandum, quod Pindarus ab Hercule primum inchoatam & erectam Olympiada dicat. Olympiades, inquit, sunt primitiæ spoliatorum belli. **d** **(Primitias.)** ἀκροθίνια, ab ἀκροθίνιον summum, & θίνια, sunt acerui tritici uel hordei. Euripides ἀκροθίνια dicit. Primitias frugū significat. Ideo ut suam translationē & catachresin indicaret, adiecit πολεμος, ne quis de frugibus acciperet. **e** **(Theronem uero.)** Theronem ob uictoriam quam curru consecutus est prædicabo. τετραοετία, compositum à τετρας quaternitas, & ὠρεῖν custodire uel iungere. Apud Aristophanem in νεφέλαις, ξυωεὶς duorum equorū copulam habentē bigam significat. Apud Homerum τετραοεοὶ quatuor equi sunt curru submissi. hinc τετραοετία, cui quatuor equi submissi currus est, qui & τετραεπὶθ dicitur. Sunt autē ξυωεὶς Aristophani, & διφροὶ Homero, idem. Statim autem magnificis & encomiasticis epithetis ornat Theronem. A iustitia, dum inquit, iustum hospitem, quam erga hospites & externos uel aduenas exercet. A fortitudine, ac patriæ tutela, dum ait, murū Agrigenti. Metaphorice eum murum Agrigenti appellat, perinde ac Homerus Hectorē Troiæ, & Achillem Achiuorum murum & munimentū uocat. Et à claris maiorum imaginibus, dum subdit, clarissimorum progenit. A fascium dexteritate & imperij potentia, dum cludit, urbis uel urbiū rectorum. **f** **(Ὀλυμπίου.)** Id est, Ὀλυμπίου, hoc est, inclitorum: à Cadmo enim generis sui stirpem deducit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Qui multum animo fessi, ^a sacram habitarunt sedem fluminis, ^b Siciliæq; fuerunt oculus, ^c quos & ætas fortunata secuta est diuitias & fauorē adducēs, ac germanas iuxta uirtutes. ^d At ô Iupiter Rheæ filii, ^e sedem Olympi gubernans, certaminumq; uerticem, Alpeiç meatum, oblectatus odis, benignus patriam eis adhuc tellurē auge;

Longius.

Metaphora.
Eadem Iouis prædicatione 5. Olympi. id. ode, strophe 2.

Longius repetit genealogiam & splendorem natalium Theronis, siquidem à Thebanis & ab ipso usque Cadmo. Filius enim Cadmi, ut Menecrates auctor, Polydorus: cuius porro filius Hæmon: qui simulac contribulem quempiam suum occidisset, profugit Athenas, indeq; migrans dissidio factus, cum Argiuis Rhodum inhabitauit: postea Agrigentum uenit. Numerantur autem adusque Theronem generationes uigintiseptem, ad quæ respiciens Pindarus, ait: Qui Theronis maiores multum defatigati, uarijs migrationibus & calamitatibus uexati, sacram sedem fluminis habitarunt. Infortunia uero & lugubria maiorum fata, læto uictoris hymno admisceet, uti memoria malorum præteritorum, præsentia bona maiora & gratiora fiant, & modestiori animo ferantur.

a **(Sacram habitarunt.)** Per fluminis habitationem, ciuitatem Agrigentum intelligit, quæ cum fluuio idem nominis obtinet. **b** **(Siciliæ oculus fuerunt.)** Id est, celeberrimi, optimi, præstantissimi, prudentissimi. Oculus enim in corpore reliquis dignius membrum est. Sacram mansionem ideo dicit, quod Agrigentū Proserpine ad Anacalypteria datum esset. **c** **(Quos ætas.)** Post diuturnam ad afflictionem maiorum, secutam felicitatem, pulcherrima transmutatione ait. Sic enim serè fit, quod aduersitas nõ semper æque præmat, nec unquam perpetuò grauet quos apprehenderit: sed subinde cedere locū meliori fato cogatur. **d** **(At ô Iuppiter.)** Deesis est: orat enim ut cum Theroni, tum eius posteris ac nepotibus sequentiorem regni statum, adiecto præteritis malis sine, impertiat Iuppiter. **e** **(Sedem Olympi, certaminū uerticem, Alpei meatū, congeries est: per tria enim illa Olympia tantummodo intelligit: quanquã sedes Olympi, hic rectius pro cœlo accipiatur. Olympus enim mons ob altitudinem suam pro cœlo Homero & omnibus usurpatur.**

EPÓDOS, COLON VIII.

» Et nepotibus. Quæ uero siue iuste, siue iniuste facta sunt, neq; tempus ipsum, omnium ^a parte, infecta reddere queat. ^b Sors tamen fortunata ^c finem addere obliuionemq; horum possit. ^d Inuisum nanque malum, gaudio bonorum oppresum emoritur,

Gnome est consolatoria, qua ne ob maiorū suorum infortunia perturbetur, pulchre Hieronem docet. Si quid minus iuste uel dextre factum, boni consilendum est, inquit: quandoquidem fieri non possit, ut factum sit infectum: tum eius obliuiscendū est, meliore iam aspirante fortuna: dum serè ita fieri consuerit, ut

D.

mala bonorū presentia in auras abigantur. Leuiter interim attingens, ac ueluti adumbrans diffensionem, quæ inter Theronem, Gelonem, & Hieronē uiguit: neque accusans, neque damnans peccatum, sed celebri hac prouerbiali gnome, Quod factum est, infectum ut sit, fieri nequit, celans. a (Pater.) Obseruandum quod Tempus omnium patrem appellat, quod cuncta fiant temporis procursum, cuncta q̄q; intercant & redeant, adeo ut quæ nostris uiribus impossibilia sunt, à tempore fieri queant. Regna transferre, dialectos & exteras loquendi proprietates cupiã patriæ inferre, mores & religionē mutare, res sunt quæ à multis mortalium myriadibus confici nequeant: omnia tamen ista, tempore uidemus effecta. Infantibus uires, iuuenibus robur, uiris senectam, nemo præter tempus confert. Arbores tamnunc pulcherrimis suis fructibus nemo commodum orbare, nemo nudare, nemo nudatas denuo uestire potest, nisi solum tempus. Fortunam acerbam, in propitiam atque sequundã, nemo præter tempus transmutare potest. Et ut uno uerbo omnia complectar, quicquid à cõdito mundo in hunc usque diem contigit, tempore contigit. Hinc Sophocles, tempus omnia audire, omnia uidere, omnia reuelare dicit. Vnde & prouerbiū natum est, Tempus omnia reuelat. Et Germanis uulgatum adagium extat, Rosas proferre tempus. Huc pertinet, quod prima ode tempus sapientissimū testem appellauit. Vt ergo Pindarus leto epinicio tristia non ita manifeste interserat, quæ cum de maiorum ærumna, tum Theronis etiam cum Hierone diffensione adferri poterant, calamitosa illa planè cõticet, ita tamen, ut quibus perspectum Theronis stemma sit, satis intelligant. Quasi dicat: Nolo hic referre superiorum temporum calamitates: uerum si quid minus prospere accidit, susq; deq; ferendum est. Egregia sententia, tristitū lenimen, & ueluti pharmon adferens. Quod factum est, inquit, neque ipsum omnipotens tempus efficere potest, ut sit infectum: duo prouerbia in unam sententiam coagmentans. b (Sors tamen fortunata.) Vnicum tristium præteritorū remediū esse, non quod permutari, sed quod per sequundio rem rerum successum, obliuione sopiri possint.

c (Inuisum nanque malum.) Præterita mala obliuioni tradi, meliore spirante Zephyro, sed minime permutari posse, propositione quadam per digressionē docet. Estq; hæc præclara gnome, qua prioris propositionis rationē reddit. Et quia hic sententia est cū ratione, ideo schema est $\pi\rho\sigma\sigma\epsilon\tau\omicron\delta\omega\sigma\iota\varsigma$. Atqui ut penitus intelligatur quid per exacta mala $\alpha\epsilon\upsilon\iota\gamma\mu\alpha\tau\iota\kappa\omicron\varsigma$ intelligat poeta, huiusmodi, quam scholia adijciunt, historia est cõsideranda. Theron Agrigentinarū rex Geloni filiam suam Demaretem in uxorem dedit, quæ defuncto uita Gelone, Polyzelus eius frater duxit, regnumq; fratris sui, unã cum coniuge suscipit. Cui & potentiam & præclarum nomen inuidens Hie-

Historia

rom

ron, prætextu belli aduersum Sibaritas gerendi, ex insula Polyzelum educit: ubi quum strenue bellando uictor euassisset Polyzelus, nihil porro habens quo eum iuste Hieron impeteret, nouas tamen technas moliebatur. Quam ob rem Theron exulceratus, & indignabundus cum ob filiam, tum generum, expeditionem destinare aduersum Hieronem uolebat. Quod bellum tamen Simonides Lyricus poeta diremit, tantæq; inter eos cõcordiæ autor fuit, ut affinitate quoque arctius iungerentur, Hierone Theronis sororem in uxorem accipiente.

STROPHE II. COLON XIII.

• Quando diuina prouidentia procul aduenerit^b altas diuitias. • Qui sermo ad generosas Cadmi filias item pertinet, queis ubi^d grauiã perpeffæ sunt, ingens luctus decidit præpotioribus bonis. • Viuit nunc apud superos, Iouis fulmine icta, crinesq; passa^f Semela: eam amore prosequit incessanter^g Pallas, & Iupiter pater impense, unãq; filius^h hedera coronatus.

a (Quando diuina.) Cohæret cū sine præcedentis Epodi. b (Altas diuitias, magnas, potentes ab effectu. c (Qui sermo ad generosas Cadmi.) Exemplis Cadmi filiarum probat, transactorum malorum obliuia, presentia maiori felicitate uenire. Recte à Cadmo Thebarum conditore paradigmata citat, quandoquidem ad Thebanos genus suum referat Theron.

d (Grauiã perpeffæ.) Scilicet Ino, Semele, Autonoe, Agaue. e (Ingens luctus.) $\pi\tau\iota\nu\epsilon\varsigma$, id est deicitur, obscuratur. f (Semela.) Semela Cadmi filia ex Ioue uerū strens, Iunonis insidijs circumuentã, Iouem, ut diuina forma, qua Iunonem soleret, se adiret precatur, instinctu anus, in quam sese Iuno transformarat. Quod ubi Iupiter recusare non posset, fulmine exusta est, erepto Baccho tamen ex aluo matris, quem & femori suo insuit Iupiter, donec expleto foetus tempore denuo nasceretur. In dearum ergo numerum sub mortem illam transtulit Iupiter, ut hoc pacto ex ingenti liberata calamitate, summam adeptã sit beatitudinem. Fabula est apud Ouid. 3. Metamorph.

g (Pallas.) Pallas tanquã dea indigena amat Semelen: nam Cadmus ei statuam posuerat, Oncis Bœotia uico, ubi & Oncea Minerua colitur.

Ὀλέοντι δὲ μοῖσσι.

Membrum isthuc Demetrius Triclinius reseuit, ut quod faciat Strophem hanc

secundam uno colo reliquis abundantiore. h (Hedera coronatus.) Dionysius est siue Bacchus Semeles filius, cui hedera dicata. Quamquam et Apollo et poeta hedera ornentur. Pulchre autem et poeta hedera Baccho et Apollini comunem gestant, dum nihil preclari citra Bacchi cyathos edant.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ferunt preterea & inter marinas Nerei filias
a Inoa incorruptibilem perpetuo uitam ducere,
neque unquam interituram. b Iam statam mortis
horam prorsus non habent mortales, neque unquam
quietum diem, Solis prolem, cum innoxio
bono finiemus. Fluctus autem alias alij cum felicitate
& infortunio inuaserunt humanu genus.

Alio paradiamate sententiam priorem probat. a (Inoa.) Ino Cadmi filia, quum filium suum Learchum a furore percito rege suo interfectum uideret, ipsa facti atrocitate in rabiem acta, precipitem sese in mare dedit, ubi Veneris precibus in Leucothean marina deam transmutata est. Verum de hac fabula pluribus in Isthmijis agetur. Meminit huius Ouid. 4. Metamorph. et Homerus Odysf. 7.

Τὸν δὲ ἴδεν κάκιστος θυγάτηρ καλλιόφυρ ἰνώ
Λυκοθέη, ἢ πρὶν μὲν ἔλω βροτὸς ἀσέοσα,
Ναῦ δ' ἄλως γὰν πελάγεσσι θεῶν δζέμορε πμῆς.

b (Iam statam mortis hora.) Tristius quod subiungit. Oedipodis parricida (a quo genus Theronis propagatum) facinus, preclara gnome lenit et anteuertit. Incerta, inquit, certissime mortis hora. Enimvero fieri haudquaquam potest, ut et leta et felicia omnem perpetuo hominis etatem excipiant. Ea enim est rerum uicissitudo, ut leta tristibus, tristia letis permulentur: quando ut est apud Homer. Iliad. 24. duo in Iouis limine dolia reposita sint, quorum alterum dona malorum, alterum dona bonorum contineat. Quod si cuiquam ex utroque dolio mixta dona impertiat, ille alias malo, alias bono sane occurrit. Proinde non mirum esse, si inter maiores Theronis reperiatur qui malo fato sit agitat, nimirum Oedipus. c (Diem solis prolem.) πρόσθεος est, habens admixtam metaphoram. Dies est filius solis, id est per solem generatur. Solis enim presentia aerem caliginosum illustrans, lumen uniuerso mundo parit, cui diei nomen indimus: neque quicquam dies est preter solis fulgorem et claritatem.

claritatem. Et quia Theron ad Cadmum et Oedipodem genus suum refert, placet hic ex Scholijs annectere genealogiam eius. Laij filius Oedipus, Oedipodis Eteocles et Polynices, Polinice Thersander, cuius Tisamenes, cuius Antefion, cuius Theras, cuius Samus. Huic duo filij erant, Telemachus et Clyteus: quorum Clyteus sane mansit in Thera insula, Telemachus autem e regione illa collecta manu Siciliam ingreditur, ea illic loca obtinens. Ex hoc prognatus est Chalciopeus, cuius filius Ommenides, cuius Aenesidamus Theronis ille parens. d (Ὑθυμία καὶ πόνος.) Elegans est hic anthithesis, in diuisionibus felicitatis et infortunij: graece enim hic sibi opponuntur mutuod Ὑθυμία et πόνος, sicut εὐτυχία et δυστυχία, felicitas et infelicitas, eufortunium et infortunium.

Genealogia Theronis ab usq; Oedipode ad Aenesidem paren tem.

EPODOS, COLON VIII.

Sic & fatum, quod auitum Theronis stemma fortunatu & potens reddidit, contrarij quiddam etiam mali alio quidem tempore adducit, perinde ac in Oedipode fatali nato perspicuum fit, qui patrem sibi obuium Laium occidit. Sed ab Apolline olim edito oraculo satisfactum oportuit.

Tertium de Oedipode exemplum iam adducit, quo humanae fortune instabilitatem confirmat. παλινοπέλω pro ἀντεξεμωλόμ. a (Fati nato.) Fatalis natus Oedipus, qui fatu protulit in lucem, uel qui oraculum fatale compleuit, uel fatum producens in rem et euentum, uel qui ex fato illi natus est. b (Occidit.) Vt Oedipus patrem suum Laium sed ignorans occiderit, Sophocles pulcherrime tractat in Tragodia quam inscripsit Oedipodem Tyrannum. c (Sed ab Apolline.) γὰρ ἡ πυθῶνι χρῆσθῆναι. Pytho locus est Delphis, ubi oracula aedebat Apollo. Hinc Apollo Pythius. A Pythone serpente tamen nomen habet et locus et Apollo, illic sagittis eius, dico autem Apollinis, interfecti et putrefacti. Sed in Pythiorum origine haec fusius explicabitur. Pro Delphico hic oraculo poeta usurpauit. d (Oraculo.) Oraculum uero in quod hic Pindarus intuetur, huiusmodi est:

παλινοπέλω.

Λαίε λαβθεκίδην, παλῶν γὰρ ὄλθιον αἰτῆς.
Δώσω τοι φίλον ἦγον, ἀτὰρ περὶ μωλὸν ὄσῃ.
Σὸ παλῶν χεῖρεσσι λιπέμ φάσῃ. ὡς γὰρ γῆδυσσε
Ζεὺς κρανίδης, πέλωπος συγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας.
Ὅν φίλον ἦε πασις ἦγον, ὅδ' ἦν ξατὸ σοι τὰ δὲ πάντα. hoc est:

Oraculum Delphicu.

Laie Labdacida, prolem petis ipse beatam,
 Quae semper pulchra sit posteritate renidens:
 Charus quare tibi nascetur filius, acri
 Euentu: per quem solis tibi lumen ademptum,
 Et uitam flebis: sic fata uoluntq; iubentq;
 Talia donauit precibus Saturnius atris
 Tantalij Pelopis: natum quia dempseris illi,
 Hinc peperit tibi tanta suis incommoda uotis.

STROPHE III. COLON XIII.

Atqui toruū uidens ^aErinnys, perdidit ei ^bmutua
 caede superstitem eximiam & martiam sobo-
 lem. Relictus est enim Thersander cadente Po-
 lynice, ^cnouis certaminibus, ^dpraelijsq; belli prae-
 clarus, germen auxiliare ^eAdrasteidum familiae,
 lex qua feminis radicem Theronis adsumit do-
 mus. ^gDecet ergo ut nos ^hTheronem encomijs,
 carminibus, ⁱlyrisq; ueneremur.

^a (Erinnys.) Quas Latini furias, Graeci Erimnyas & Eumenidas appel-
 lant, inferas illas deas, scelerū omnisq; mali cū suscitatrices tum punitrices. Nu-
 merantur tres, Tisiphone, Alecto & Megera. Concitatae uero mentis siue mo-
 tus, siue adfectus, hisce furijs poëtae adumbrarūt. ^{εριννυς} mentis litem et pro-
 uocationē sonat, ab ^{εεις} & ^{νοϋς}. ^{δύμῳ} ab ^{εϋ} bene, & ^{μῳ} robur
 uel mens: per antiphrasin: minime enim bonus animus in Eumenidibus, uel uir-
 tus conspicitur. Tisiphone ultionem caedis, à ^{τιος} uindicta, & ^{φόν} cae-
 des. Alecto nunquam desinentē, ab ^α & ^{ληγομαι}. Megera odium est. Quis-
 bus uocibus quā amimi nostri motus significantur, nemini non constat.

^b (Mutua caede.) ^{σὺ ἀλλήλοφονία}. hoc est, Erinnys ut paricidiū
 Oedipodis ulcisceretur, filios eius Eteoclen & Polynicen ad mutua concitauit
 arma, ita ut frater in fratrem insurgeret, alter alterum armis adoriretur. Quo
 praelio uterque perierūt, superstitē Thersandro Polynicis filio. ^c (No-
 uis certaminibus.) Noua certamina expeditionem, qua Thersander & Diome-
 des aduersum Thebas dimicantes, parentum suorum necem ulti sunt, appellat:
 ut Scholia. ^d (Praelijs belli.) ^{μάχης πολέμου}. Discrimen est inter
^{πόλεμον} & ^{μάχην}, perinde atque apud Latinos inter bellū & praeliū. ^{πό-}

^{λε} ^{μα}

^{λεμ} ut bellum, tempus est durantis pugnae, etiamsi nullus fiat confictus:
^{μάχην} ut praelium, ipsam hostium conflictationē significat: Ammonio autore.
^e (Adrasteidum familiae.) Enallage numeri est ^{ἀδραστεΐδων}, plu-
 ralis genitiuus à recto ^{ἀδραστεΐς}: patronimicum est foemininum ab Adrasto,
 Adraști filiam significans. Thersander enim Polynici, ex Argea Adraști Sicy-
 oniorum & Argiregis filia, natus est. ^f (Ex qua, scilicet Adrasteide,
 uel Thersandro: interempto enim patre, à superstitē matre, ipsam deuenerans,
 ducit genus uates: sic per Adrasteidis familiam, nepotes & posteros Argeae at-
 que adeo Adraști intelligit, uel ipsam suam Thersandri posteritatem.

^g (Decet ergo.) Redit à digressionē ad institutū. post interfecta enim
 maiorum Theronis felicia & infelicia, ad eius encomia reuertitur.

^h (Theronem.) ^{τοῦ αἰνεσιδᾶμο}. Periphrasis est Theronis: pater
 enim Theronis AeneSidamus. Graecis in more est, ut si filium uel filiam dicuius
 efferre uelint, id per articulum masculinum uel foemininum genitiuo patris, uel
 etiam matris praepositum faciant: ut, ^{δ αἰνεσιδᾶμο}, filius AeneSidami: ^ἡ
^{σιδᾶς}, filia Ionis: ^{δ ἐπαφῶ}, Epaphi filius. ⁱ (Lyrisq;) In exordio
 huius odae, ^{ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι} dicebat: ^{φόρμιγγα} intelligens, quam
 hic lyram, & saepe citharam appellat. Quare quum & interpret ubique ferē
 per lyram citharā accipiat, est quum equidem opiner etiam Pindaro citharam
 & lyram idem fuisse organon. Quod & Horatiū sensisse puto, dum principia
 um huius odae imitans, ubi in primam uocem ^{ἀναξιφόρμιγγες} intueretur, ca-
 nit: Quem uirum aut heroa lyra, uel acri, Tibia sumis celebrare Clito? ita
 quod per lyram respexerit nōdum ad suam lyricen, sed ad ipsam etiam dictio-
 nem ^{ἀναξιφόρμιγγες}. Nec me clam est refragari sententiae meae Anaxilan
^{λυροποιῶν} apud Athenaeum Dipnosophistarum 14. qui lyram à cithara se-
 iungit hisce uersibus:

^{Εγὼ δὲ βαρβύτος, τριχόρδης πεκτιδᾶς,}
^{Κιθάρας, λύρας, σκινδᾶνδὸς ἐξερτύμου.} hoc est,
 Et barbitos ego ac trichordas pectides,
 Citharas, lyras, scindapsos noui tangere.

Quibus ipse Anaxilas uersibus aperte palam à cithara lyram segregat. Eca-
 quis nō possit asseuerare ^{φόρμιγγα} uel citharā & lyram à Pindaro usurpa-
 ri, pro uarijs organis quibus ludere potuerit: non autem idem fuisse Musices
 instrumentum propterea. Et ego profecto malle accedere Anaxila, ni Pin-
 darum haec duo miscere uiderem, & scholia citharam saepe per lyram interpre-
 tari. Quumq; sint scholia doctissima, nō opinor adeo à Musica alienos fuisse, ut
 ignorarent, quid citharā, quid lyram nominarent, eorum conscriptores. Qua-

re interim ab Anaxilao illo dissentienti mihi ueniā dabunt eruditores, ubi certius discrimen attulerint: cōniuebūt etiam, nī fallar, manes Anaxilai, si uideant me, non prorsus temere in instrumentorum Musicorum ratione cæcutire. Præterea apud Aristophanem in Nebulis lynam & citharam idem esse apparet, ex eo loco, quo Strepsiades de filio in hunc modum conqueritur:

Ἐγὼ πῦρ μὲν αὐτῶν τῶν λύρων λαβὼν τ' ἐγὼ κελύσσει,
Ἄσαι σιμωνίδου μίελ' ἔμυ κελὸν ὡς ἐπέχθη.
Ὅν ἔκβυς ὡς ἀρχαίου εἶν' ἐφασκε τὸ κινθαρέϊζον.

Quo loco si lyma & cithara diuersa essent, λυεῖζον & non κινθαρέϊζον dice re debebat.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^a Siquidem in Olympico certamine ipse ^b coronam accepit: ^c in Pythico & ^d Isthmico cōmunes ad ^e eiusdem sortis fratrem ^f gratiæ, per quadrigas quæ duodecies cursu rotabantur, adduxerunt ^g flores. ^h Esse uero certaminis expertum, uictoriaq; insignem, à tristibus liberat. ⁱ Præterea diuitiæ uirtutibus exornatæ uariarū rerū opportunitatem adferunt, non modicam, sed arduam atque adeò seueram sollicitudinē suppeditantes.

^a (Siquidem.) Ratio, quare Hieronem laudari conueniat, propterea quod Olympicā sit uictoriam adsecutus. ^b (Coronam.) γέρας munus significat, quo honoratur quisquam. Isocrates in περὶ βασιλείας, ἱεροσωμῶν pro γέρας usurpat: & in encomio Helenæ γέρας appellat, quod in περὶ βασιλείας ἱεροσωμῶν. Metaphorice per coronam reddidit: eam enim ipsam uictoriam per munus illud intelligit. ^c (In Pythico.) Pytho Apollinis urbs, ut Stephanus testatur, ubi Pythia, ludi, aguntur: unde hic pro Pythicis ludis accipitur. ^d (Isthmico.) Isthmos autem inter duo maria angustiam significat, quo de Pomponius Mela lib. 2. sic inquit: Megarensiū tractus Isthmon attingit: hoc illi cognomē est, quia quatuor millium spatio Aegæon mare ab Ionio submouens, angusto tramite Helladi Peloponnesum annectit. In eo est oppidum Cenchreæ, Fanum Neptuni, Ludi quos uocant Isthmicos celebres. Hæc Pomponius. Porro ab Isthmo ἰδμιάζον prouerbiū deditur. Verum de his uberius in origine Pythiorū & Isthmiorū disseritur. Proinde

inde laudat Theronem ab Olympica, Pythonica & Isthmica uictorijs. Est autem in Olympiorum supra origine demonstratum, ut celeberrima totius Græciæ & spectacula, & præcipui præ reliquis ludi fuerint Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. ^e (Eiusdem sortis.) ὁμόκληρος pro ὁμόκληρος Dorica dialecto, quæ u. in α mutat, ab ὁμῶς simul, καὶ κληρῶ, & fors uel hereditas. ἀδελφεὸς ὁμόκληρῶ, frater qui eandem cum fratre hereditatem adit. Quæ enim, ut Cicero finit, frater sit alter ego, recte fratres & sunt & dicuntur ὁμόκληροι, ut ita quod unius sit, ad alterum etiam pertineat.

^f (Communes Gratiæ.) Fratrum cōmunes Charites dicit, hoc est cōmunes honores, cōmunem uictoriam: fratrem Hieronis in Pythijs & Isthmijs item uictorem abiisse adfirmans, nomen tamen fratris non exprimit. Quid uere & quales sint Charites, decima quarta & ultima Olympiorum ode Pindarus in lucem profert. ^g (Flores.) Per flores uictoriam uel brabeum accipit, μεταφορὰ est. ^h (Esse uero uictoriæ expertum.) A fructu & cōminoditate uictoriæ laudat Theronem. Cōmoditas & præmiū uictoriæ est, inquit, liberare à δυσφρόνων, id est, amaris, difficilibus, tristibus, iniucundis. Est enim τὸ δύσφρον, contrarium τῷ δύφρονι. δύσφρονα igitur, quæ menti cum contraria, tum molesta sunt, significat: à uocula δύς, quæ difficultatem in compositione notat, & φρῶ mens, præcordia. Summa, uictoria celebriorem & magnificentiorē quempiam reddit. ⁱ (Præterea diuitiæ.) A diuitijs & potentia prædicat Hieronem, diuitias uirtuti iunctas celsi fontem uictoriæ efficiens, haud uulgari certe gnomo. Victoria citra sumptum fieri non potest: sumptus diuitias requirit. Diuitiæ uero sine uirtutibus non sunt ornamento, sed uirtuti iunctæ, summū mortalibus honorem impertunt: suntq; præcipuorum, ut uictoriæ, ut triumpho, bonorum causa.

EPODOS, COLON VIII.

Quin & clara huiusmodi diuitiæ stella & uerum ^a metaforarum homini lumen sunt. ^b Nam has qui possederunt, nouit quid futurū sit: nempe quod post mortem iniustæ mentes mox luant cōmissa. Quod enim ^c in hoc Iouis imperio delictum est, apud inferos ^d quis punit, ubi & inimicitiae suæ, & poenæ antea, haud iniuste iudicans, rationē dederit.

Sententiam de diuitijs uirtuti iunctis prosequitur, quantum homini cōmōdent exponens, suisus dilatans earundem fructum. Fulgida, inquit, stella diuis

tie sunt hominibus, hoc est, nec diuitie citra uirtutem, nec uirtus citra diuitias consummatum reddit hominem, perinde atq; Callimachus ait:

οὐτ' ἀρετῆς ἀτερ ἄλλος ἐπίσται ἀνδρῶς ἀεὶ εἶναι,
οὐτ' ἀρετὴν ἀφ' ἐνοιο. δίδου δ' ἀρετῶν τε καὶ ἄλλωρ.

Et Sappho:

ὁ πλοῦτος αὐδ' ἀρετῆς οὐκ ἀραβὸς σὺβοικος.
ἢ δ' ὄζ' ἀμφοτέρω κρείσσει δὴ Δαμωνίας ἐχθ' τὸ ἀκρογ.

Fœlicem non diuitiæ uirtutibus absq;

Efficiunt quengquam, nec contrâ; cæterum utraq;

Sapphūs Senarij:

Opes citra uirtutis eximium decus

Domum male incolunt. Sin has commisceas,

Felicitas hinc summa belle nascitur.

a **C** Clara diuitiæ stella.) ἀσὴρ ἀστὴρ ἀστὴρ unica firmamenti stella est, ut Sol, Luna, Venus, Saturnus, Alramech. ἀστρον uero ex multis stellis formatum animal, ut Orion, Vrsa, Syrius, Leo, Cancer, & id genus alia: Ammonio autore.

b **C** Nam has qui possederit.) A fructu diuitiarū uirtutibus ornatarum amplificat. Fructus, inquit, huiusmodi potentium qui uirtutibus iuxta sunt compiti, sunt, agnoscere quid post hanc uitam bonis, quid malis obuenturum sit, apud inferos. Quo pariter monet pius uates, ut hanc uitam ita transigamus, ne malorum poenis adiudicemur, sed ut gaudio potius bonorū defuncti uita addamur.

c **C** Iniustæ mentes.) ἀπάλαμνοι φρονέες, mentes iniuriæ, uiolentiæ, ab ἀ particula nō sterotica, sed augendi potius: et πάλαιμν, machinatio. Scholia ἀπάλαμνοι per βίαιοι reddunt.

d **C** In hoc Iouis imperio.) Periphrasis est terræ, quum dicit, γῆ τῆδε Διὸς ἀρχῆ. pro γῆ τῆδε Διὸς ἀρχῆ. Mundum intelligit, uel terrarum orbem. Trium enim fratrum tria sunt regna, Nepiuni mare, Plutonis tartara, Iouis cœlum & terra. Ergo in hoc Iouis imperio, æque est ac si dicā, in hac terra, quam Iupiter perinde gubernat, atque cœlum. Periphrasis.

e **C** Quis punit.) Aliquis, Pluto nimirum, uel Aeacus. Sontes apud inferos & malos castigari docet.

STROPHE IIII. COLON XIII.

Aeque autem noctu semper, & æque interdium solem habentes continuum, boni uita fruuntur, nec terra nec mari, paupertatis abigendæ causa operantes: sed enim apud colendos deos qui ui-

te in-

tæ integritate gauisi sunt, b illachrymabilem ducunt ætatem. c Alij uisu incomprehensibilem laborem d sustinent.

Pœna fontium apud inferos, gaudium simul beatorum subiungit. Dieta κλύειν πρὸς Ἰσοκράτην Trapezitico & Paragraphico iudicium est. Medicis & Luciano in διαιταῖς. Nigrino uiuendi quandam rationem signat. Pindarus pro uictu usus est. Estq; hoc loci κενὸν pro κενῆν, per epenithesin & ectasin. Horatius dum prima Epistola inquit,

Impiger extremos curris mercator ad indos,

Per mare, pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.

interpretatur quid sit quod hic Pindarus ait, κενὸν πρὸς διαιταῖς.

a **C** Qui uita integritate sunt gauisi.) ὄρκος iuramentum est siue iusurandum: hinc εὐορκία pietatem & iustitiam significat: εὐορκος pius, iustus est, quasi sancte deierans. Nam qui ueretur ne quicquam deorum testimonium in suæ rei confirmationem accersere, ne ille mihi pius uideatur. Sicut econtra impius periurus. Qui enim periuriū cōmittere audet, in eo nulla pietatis profectio mica esse potest. Ergo quum ait uates: οἱ τινες ἐχάρηον εὐορκίας, latine sic non omnino inepte redditur: Qui morum sanctitate, seu uita integritate, & iustitia, & id genus uirtutibus gauisi sunt. Summa, quibus placuit in hac terra uirtus. b **C** ἀδάκρυον.) Illachrymabilem ætatem transigere, est felicem uitam ducere, lachrymis & mœrore uacantem. c **C** Alij incomprehens.) Alij, id est mali, quorum primo feci mentionem. Per reiterationem & antiithesin. ἀπροσόρατον πόνον, inuisibilem laborem & afflictionē habent: id est, adeo magnum cruciatum sustinet, ut neq; uisu, neq; cogitatione æsti mari queat: per translationem uerbi corporis ad animum. d **C** Sustinent.) ἀκχέοντα Doricum, pro ὄχεουσι, hoc est uehunt: ab ὄχος uehiculum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quicumq; dein perdurarunt ter utrinq; agentes à uitis prorsus alienam seruare mentem, abiectionem, cui nomen Tyrfis, ubi beatorum insulam, Oceanides auræ circūcirca perflant, ubi flores instar auri collucēt, alij quidem terræ, alij uero splendorum arborum, alios uero aqua nu-

trit, ^b quorum flexuris & coronis manus ornant.

Pythagore dogma de transmigracione animorum in alia corpora introducit. Opinio enim eius erat, quod si homo pure uixisset, in boni rursus hominis corpus per natuitalitatem immigraret: sin impijs uitijs sese polluisset, in effera etiam & foeda animantia secedere eius animam, ut in uros, in sues, in lupos, & reliqua id genus. Pindari hic sententia est, animam ubi ter transmigrata fuerit, hoc est, ubi per migrationem in alia corpora ter in terris egerit, & per mortem uel separationem ad inferos descenderit, quiescere, nec porro permulari: maxime uero bonorum uirorum animas. Secutus fortasse Pythagore, quae fertur, triplicem permutationem: ter enim, non amplius, animus eius in uarijs corporibus uixisse traditur. Nam & ipse Pythagoras primum se fuisse Euphorbum in bello Troiano fassus est, ut Plutarchus testatur in uita Homeri, & Ouidius in permutatione formarum lib. 15. dum sic apud eum Pythagoras loquitur:

Morte carent animae, semperque priore relicta
Sede nouis domibus uiuunt, habitantque receptae:
Ipse ego (nam memini) Troiani tempore belli,
Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam
Haesit in aduerso grauis hasta minoris Atridae.

Postea Pythagoras factus: postremo in gallum transmigratus. qua de re Lucianus festiuiter ludit in Micyllo. Proinde qui ter in hoc seculo per suam mutationem uixerint, ac uitam suam a uitijs incontaminatam seruauerint, in insula Beatorum tandem interquiescunt, prope Tyrfin Saturni regiam, in qua Saturnus demoratur.

a (Tyrfis.) Tyrfis Saturni urbs & regia est, in insulis beatorum in Oceano sitis, Homero teste. Describit autem Tyrfsios & insulae beatorum amoenitatem aequae Pindarus, atque Homerus Elysijs campi iucunditatem Odyss. 4. b (Quorum flexuris.) Interpres sic huc locum mutat: Vnde, a quibus floribus, arboribus, terra & aqua germinantibus, ornamenta & coronas manibus suis beati neclunt. Alij Pindari uerba sequentes, intelligunt ut reddidi, sed caput adijciunt euidentioris sententiae gratia, ut sit, manus & capita ornant coronis.

EPODOS, COLON VIII.

“In rectis consilijs Rhadamanthos, ^b quem pater habet Saturnus promptum sibi assessorem, Rheae supremam omnium thronum occupantis maritus, Peleus & Cadmus in his etiam bea-

torum nu-

torum numerantur locis. Quod & Achillem Thetis mater Iouis animo ^d precibus flexo, detulit.

a (In rectis.) Beatos gaudere, coronas frondeas neclere dicit, Rhadamanthi uoluntate & consilio: hoc est, per Rhadamanthum id illis permittitur, qui omnia in ea insula dispensat: uel, in eo beatorum loco Saturni nomine gubernat. b (Quem pater.) Breui dilatatione officium Rhadamanthi exponit, eum esse assessorem Saturni dicens. c (Peleus & Cadmus.) Statim duos summos principes eius loci incolas recenset, quo animu addit Hieroni, ut horu ille uestigia ingressus, eod tandem etiam perueniat. Imitatus est Homeru hoc loco 4. Odyssae, ubi Proteus marinus deus futura olim Menelao praenunciat, nempe quemna sit uita sua adsecuturus sine, quod item post fata seredus:

Ἄλλὰ σ' ἐς ἡλύσιον πεδίου, καὶ πείρατα γαίης,
ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξάνθος ῥαδάμανθος,
τῆ πρόρρησις εἰοτὴ πέλῃ ἀνθρώποισιν,
ἔνι φετός, οὐτ' ἄρ' ἤρεμαὶ πολὺς, ἔτε ποτ' ὄμβροθ,
ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λυγίπνεοντες ἄγχιαι,
ὡ κεανὸς ἀνίσιν ἀναψύχῃ ἀνθρώποις,
ἔνεκ' ἐχθρῆς ἐλθύνῃ, καὶ σφι γαμβρὸς δῖός ἐστι.

Porro apud Cymmerios populos in Oceano descensum ad inferos Homerus 11. Odyss. collocat: perinde ac Tyrfin beatorum & urbem & insulam in Oceano constituit hic Pindarus. Est ergo Tyrfis Pindarica & campus Elysius Homericus Odyss. 4. idem. Saturnus itaque summus inferorum maxime beatorum praesul est, Rhadamanthus assessor & iudicis minister. Quinetia Rhadamanthus ipse iudex manium est, cuius iudicia recta & iusta sunt. Latinis facile domantem nomen illud sonat, τῆ ἀ τὸ ῥαδὸν καὶ δαμάσσω. Et recte quidem: nam is sua potentia impios tormentis, pios Elyσιο campo seu Tyrfsijs adiudicat: unde & ab eius omnium aequissima necnon iustissima sententia natum est adagium, Rhadamanthu iudicium. Peleus Achillis pater. Cadmus The Peleus, Cadmus conditor, ad quem generis sui stirpem Hieron retulit. Ideo autem Cadmi ceu iusti & pij principis meminit, ut huiusmodi sibi maiorum uirtutem ob oculos ponat Hieron, ut paulo ante indicatum.

d (Precibus.) Λιταίς. Litas filias Iouis Homerus Iliados nono, & elegantissime, & diuino plane ingenio, & piissima sententia describit, a uerbo λίσσομαι supplico. Supplicationes ualet. Mater ergo Achillis supplicatione permoit Iouem, ut liceret sibi filium suum Achillem in Troiano prelio fusum, ad eam beatorum insulam transferre.

^aQui Hectorem, ^btum praelio non persistentem, Troiæ firmam antehac columnam subuertit, ^cCycnumq; Neptuni filium & ^dAuroræ gnatum Memnonem Aethiopa neci dedit. ^eMultæ mihi sub cubito in pharetris acutæ sunt sagittæ, intelligentibus modo sonantes. At omnino interpretatione opus habent. ^fSapiens natura multarum rerum gnarus, discentes ubi inepta loquacitate corui immoderata garrunt,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Aduersus diuinum Iouis alitem.

^a **C** Qui Hectorem.) Ab insigniter gestis rebus Achillis amplificat, Græcorum principum fortitudinem extollens, dum Hectorem & columnam & murum Troiæ, per $\alpha\upsilon\chi\eta\sigma\iota\mu$, ab Achille fustum dicit. ^b **C** $\alpha\mu\alpha\chi\omicron\nu$.) Imbellem Hectorem uocat, respectu Achillis. $\alpha\sigma\pi\alpha\beta\eta\ \kappa\iota\omicron\nu\alpha$, id est, immobilem columnam, in cōparatione ad reliquos & Troianos et Achiuos. ^c **C** Cycnum.) Cycni duo fuere, alter Martis, alter Neptuni filius. Martis gnatum insidias nectentem uiatoribus, æque cæcorum capitibus templum genitori Marti extruere uolentem, Hercules interfecit. Cycnus uero Neptuni, Troianis auxilio ueniens, ab Achille demissus est orco, quum aduenientibus Græcis prohiberet ad portum adpulsum. ^d **C** Auroræ gnatum Memnonem.) Tithonis & Auroræ filij duo fuere, Memnon & Emathion. Memnon ab Achille interceptus est, Emathion ab Hercule. ^e **C** Multæ mihi sub cubito.) Allegoria est, pro, multæ acutæ cogitationes & animo meo & cunctorū prudentiū recubāt & uiuūt, quibus ornare que a uictores, & amicos meos. Hactenus quid diuitiæ uirtutibus iunctæ, atq; ad eò uera illa felicitas efficiat, eleganti & diuite digressione expediuit, nimirū quod nos ad pietatem, ad futuræ uitæ cognitionem inflamment. Nunc ad ipsum encomion redit, suæq; poetice autoritatem facit apud Theronem, uti sciat se haud à uulgari poeta cōmendari, allegoria sententiam suam illustrans. Sub cubito pectus est uel thorax. Tela encomia sua uocat: per pharetram mentem accipit: enigmatiçōis poematis huius sui, quo uictores ornat, grauitatem & fecunditatem indicat. Non cuius patere sua, cæterum intelligentibus duntaxat. Sanè ipsum poemata Pindaricum historiæ nomine

nomine, in quibus creber, sed breuis, non ad eò unicuique expositiū est: plerumq; enim in uictorū genealogijs & rebus gestis recensendis, eas uix per nubeculam sæpe ostendit, sæpe allegorijs multa inuoluit, sæpe multa uix per transfennā sub indicans: decoro tamen seruiens, ne si ea planè in lucem proferat, plus turbet, quam exhilaret hymnis hisce suis uictores. Simplex huius loci sensus talis est: Multa mente mea clausa gero tibi magnifica ò Hieron, que non omnia possum recensere modo. Atq; hunc ipse locum Pythiorum ode nona, Strophe 4. interpretatur, dum inquit: Magnæ uirtutes, copiosa eloquentia, qua prædicetur indigent. Breuiter autem ornateq; dicere, sapientium est. Quo & Lyricam breuitatem, & interim tamen eloquentiam suam & ornatum, haud immodeste generali gnomo commendat. **f** **C** Sapiens natura.) Gnome est, qua ueluti rationem prioris propositionis reddit, qua dicebat sibi multadum inclyta encomia, materiemq; rerum uberrimā mente sua condi. Nam se natura, iudicio, inuentione ualere: pulchra diatribe naturam cum arte confrens. Naturam Iouis aliti, aquilæ, artem coruo comparat: per aquilam (ut Scholia augurātur) semet ipsum, per coruum Bacchylidem antagonistam suam intelligens. A plerisq; controuertitur, ars ne an natura sit præstantior: nascatur ne poeta an fiat. Qui ea in questione ambigunt, hanc uerissimā Pindari sententiā animo suo uertant.

^a Adhibe nunc metæ arcum: age mi anime, quemnam tangemus ex manfucta mente, inclyta mittentes tela? Acraganta ^b uersus tendas. ^c Sancte nunc deiero, nullam centum retro annis ciuitatem, ingenuo corde erga amicos uirum, abundantioremq; manum ^d produxisse

Apostrophe.
Interrogatio.
Subiectio.

EPODOS, COLON VIII.

Therone.

^a **C** Adhibe nunc metæ.) Apostrophe ad semetipsum: mi anime adhibe metæ arcum. Allegoricus sermo. hoc est, Oden cœptam à Therone finias. ne longius uageris, sed ad scopum, ad statum redi. Sagittæ laudes sunt, & præconia, que homines figunt, & corda illorū penetrant, dulci tamen oblectamento, non acuta cuspide, instar uelocium & letalium telorum, que inflicto corpori uulnere dolorem adferunt. Hinc discriminis causa adiecit, celebres è molli & manfucta mente. E mente, eaq; $\mu\alpha\lambda\theta\alpha\kappa\alpha$ proficiscuntur sagittæ, non $\epsilon\kappa\ \tau\eta\varsigma\ \alpha\epsilon\mu\phi\eta\epsilon\phi\epsilon\omicron\varsigma\ \phi\alpha\pi\epsilon\ \tau\epsilon\eta\varsigma$, ut apud Homerum. ^b **C** $\tau\alpha\upsilon\upsilon\sigma\alpha\iota\varsigma$.) Participi

pium Dorici est pro τανύσας. Dore enim ἰδίῳ. as cōmunis linguae partici-
 piorum terminationi, qualibus participijs Pindarus haud infrequenter utitur,
 interponunt. c (Sancte nunc deiero.) Ratum, iuramento stabilitum
 sermonem: hoc est, uerissimum, haud mendaci mente loquar. d (Pro-
 duxisse.) τέλει. Postremo à liberalitate Hieronem laudat, & larga manu:
 quo simul ei suggerit, ne sui largiendo obliuiscatur: munera pro suis hymnis ob-
 scure deponens.

(Sed in laudem exiit, ignauorum quorundam
 iniuste occurrens^a iniuria, quæ malis operibus
 Theronis integritatem turbare uoluit & abde-
 re.) Postquam ut arena numero comprehendi
 non potest, sic beneficia, quæ in multos ille con-
 tulit, quis numeret?

Hyperbole.

Indignabundus admiscet disidium, cum quod inter consobrinos eius Cae-
 pyn & Hippocratem concitatum est. Illi enim multis aucti beneficijs à Thero-
 ne, quum uideret dominatum & potentiam eius augeri, fortunæ adeo illi benia-
 gnæ inuidentes, aduersus ipsum fecerunt manum, quos prope Himeram Siciliae
 urbem uicit. Tum quod cum Hierone illi fuit. a (Iniuria.) κόρη sa-
 turitas est, quando satur stomachus fastidire incipit cibos, & ex ea saepe noxæ
 nascitur. Iam rerum saturitas & abundantia mater & fons malorum haud ra-
 ro esse solet: quare efficiens pro effectu, hoc est, τὸν κὸς εὖ ἀπὶ τῆς ἰβρίας
 accepit. b (Abdere.) κρύφου θέμεν. Aristarchus κρύφου per κρύ-
 ψιν interpretatur. Disidium hoc consutationis loco adductum est. quasi di-
 cat: Nihil potest remorari hanc laudem & summam Hieronis uirtutem & ui-
 ctoriam, maleuolentia & iniuria, consobrinorum & affinium. Quid enim que-
 sio impetrarunt, nisi quod accessionem praconijs & rebus eximie gestis Thero-
 ni pararet, dum turpiter à tanto heroë sunt fusi & fugati? Atq; hæc breuis con-
 sutatione per parenthesin est adiecta. Quæ enim sequuntur, Postquam

ut arena &c. coherent cum superiore liberalitatis praconio.

suntq; eiusdem αἰτιολογία. c (Postquam ut

arena.) Hyperbolica cōparatione pro-

bat, quod de munificen-

tia protulit.

Eidem

EIDEM THERONI AD THEOXE-
 NIA, ODE TERTIA.

STROPHE I. COLON IX.

^a Astori & Polluci hospites amantibus, ^{Propositio.}

^b formosæq; Helenæ placere opto, ce-
 lebre deuenerans Agrigentum, recte
 instituens hymnum ad ornamentum
 equorum (qui in Olympijs uicerunt pedes inde-
 fessi) Theronis. Sic mihi^d uarie gatum inuenienti
 modum consuluit^e Musa, ut uocem carmine splen-
 didam^f Dorico adaptarem rhythmo.

ENARRATIO.

Quum Hercules, ut tertiæ Odes huius antistrophe Poëta differit, in coelum ^{Argumen-}
 ex hoc mundo secederet, deorūq; sodalitis & numero adiungeretur (uirtutum ^{tum.}
 enim causa, ut Isocrates in Philippico habet, pater Herculem in diuorum nu-
 merum retulit) Castori & Polluci quinquennales ludos Olympicos à sese in-
 choatos, & absolueudos & retinendos commisit. Qui iussa capeffentes, ultra
 Olympium agonem, panegyrim & celebrem conuentum instituerunt, quem
 Theoxenia à deorū amicitia & commercio appellauerunt, quod eos tum conui-
 uio & mensa expectarent exciperētq;. De Theoxenijs hisce in decima Nemeo-
 rum nonnihil etiam disputabitur. Hic quum sacra in hac festiuitate faceret The-
 ron, denunciatum est ei, & alios ipsius equos uictoriam obtinuisse. Hinc Pinda-
 rus eum à corona equorum, à loco uictoriæ celebrat: ac per digressionem recen-
 set, quomodo Hercules aureis cornibus ceruam apud Hyberboreos attulerit, il-
 licq; oleastri surculos, quos plantaret Pysæ in gratiam Olympicorum, ut & opa-
 cum olim oleæ illæ locum redderent, & coronam ramis suis & frondibus
 Olympicis præberent. a (Castori & Polluci.) Castor & Pol- ^{Tyndaridæ}
 lux & Tyndarida, & δῖος κούροι appellatur. Leda Tyndari uxor, ex Io-
 ue in olorē transformata, duo oua peperit, è quorū altero gemini Castor & Pol-
 lux, altero uero Helena prodijt. A Ioue ergo Dioscuri, hoc est Iouis filij: à
 Tyndaro putatitio patre, Tyndaridæ. Helena fratres suos δῖος κούρους cog-
 noscere non potest in exercitu greco, dum z. liados sic inquit:

Δαίω δ' ἔδ' δ' ἰδύαμαι ἰδὲς κούρους λαῶν,

Κἄσπερ θ' ἰππύδαμον, καὶ πύξ ἀγαθὸν πολυδύκεα,

F

ὦ ποικιλογνήτω, τῶ μοι μία γένετο μήτηρ.

Athenæus in Dipnosophistis, ὧν ueteribus etiam ἑσπερίων significasse, id est superiorem thalamum uel cubiculum, testatur: quæ ἑσπερίων Homerus Penelopæ 1. Odyss. tribuit. hinc natâ ouorum fabulam ex dictione πολυσήμων:

b ¶ Formosæ Helenæ.) Græce est κελιπλακάμω θ' ἑλγῆν, hoc est pulchros capillos habenti. Est Synecdoche, pro tota formosa. c ¶ Place-re.) Castorem & Pollucem ideo principio placat, quod Agrigentini eos numi num uice coluerint. Quia Tyndaridæ sunt Agrigentinorum dii uel maiorum etiam Theronis, ideo Theronem Agrigentinum celebrans meis carminibus, ipsos etiam honoro. d ¶ Variogatum modum.) Id est, uarium excogitati mihi argumentum. e ¶ Musa.) Musa Clio, uel Calliope mihi assistit uel consuluit. f ¶ Dorico rhythmo. Doricum rhythmon, Doricam dialecton uel harmonian dicit, quam in prima ode δ' ὠλέων φέρμευγα nominauit, hoc est Doricam citharam.

PARAPHRASIS EXORDII.

Instituto laudare Theronis equos Olympiorū uictores. Atq; hoc dum molior, ipsum simul Agrigentinū Theronem & ciues eius & subditos communi perfundo præconio: gloria enim & eximium principis decus ad populum etiam eius deriuatur. Ac iuxta ipsas Tyndaridis, Theronis & Agrigentinorum numinibus gratificari studeo. Imò ideo uictoriâ Theronis & equorū eius ode hac exorno, ut potissimū Dioscuris per hæc placeâ, dum suos cultores à me magni fieri uideant. Quanti enim ipsos Dioscurus faciâ, quis unq; uerbis cōsequatur?

ANTISTROPHE, COLON IX.

Nam adiunctæ iubis coronæ, ^a exiunt à me ut hoc diuinitus instructum debitū, ^b citharamq; uarie sonantem, & ^c uocem tibiariū, ^d carminumq; positum Aenesidami filio Teroni, pro decoro & dignitate tribuam: quod item efflagitat ex me ^e Pisa, ^f à qua & diuinæ fortis hymni ad homines etiam tandem redeunt.

Quid Pindarū permouerit ut & hunc hymnū in gratiam Theronis conscriberet, recenset. Ipsa, inquit, equorū uictoria, & corona equorū iubis apposta, uictoriæ symbolū in causa fuerunt, quæ hanc odam pangeret. Ipsa etiam Pisa, id est Olympiū certamē, quo equi Theronis uicerunt, me huc pertraxit. Vititur hic synonymia & congerie: nam debitum, citharam uarie sonantem, uocem tibiariū

tibiariū, carminum positum, etsi inter sese quidem uariant, pro eodem tamen usurpat, nempe hoc præsentī hymno uel encomio. a ¶ Exiunt.) Verbum πρόσοντα, est per ἀφαίρεσιν pro ἐσπρόσονσι με, id est, à me exiunt. Et quia debitum exigitur, ideo in cœpta metaphora perseuerans ἄεδος subiungit, qua officium suum commendat Theroni, & beneuolentiam, dum se debere hoc tanto heroi, tamq; præclaro regi dicit, conciliat. b ¶ Citharam uarie so.) Varie sonantem citharam appellat, quam supra prima ode ὠλέων δ' ὠλέων φέρμευγα dixit. c ¶ Vocem tibiariū.) Propterea tribuit uocem tibiariū, quia necdum cithara uel lyra, sed & tibia canere potuit Pindarus, quippe qui tibiicinis filius erat, ut in Pindari uita explicatum. d ¶ Carminumq; positum.) Per carminum positum, uel lyricorum suorum uersuum leges intelligit, uel ad arsin & thesin uocis, hoc est ad eleuationem & depressio-nem, ut fit cantando, refert. Si ad rationem uersuum suorum defigit oculos, tum est hysterologia, uel ὑστρού πρότερον, seu ordinis inuersio. Primū enim ode pangitur, siue uersus componuntur, deinde cantantur, postea lyra uel cithara, uel tibia etiam accedit. e ¶ Pisa.) Ab equis, qui uictoriam cursu obtinuerunt, uictorem laudauit: nunc à loco ubi uicerunt prædicat, nempe Pisa: & per metonymiâ locū certaminis, pro ipso certamine accipit. f ¶ A qua.) Ex Pisa, hoc est Olympiaco ludo, insignia multa encomia uictoribus obtin-gunt. g ¶ Diuinæ fortis.) Græce θεύμερον, à θεός & μόρον. Do-ricum est, pro θεόμορον. Siquidem Dores & in ὄν permutant, quasi θεοδ' ὄ-ργῶν, hoc est diuinitus datæ cantiones uel hymni.

EPODOS, COLON IX.

Quibus candidus ^b certaminum arbiter ^c Aes-tolus quidam mandatum iam olim ab Hercule commissum perfequens, alte supra palpebras cir-cum comas glauci coloris ex olea coronam impo-suerit, quam ^d ab opacis quondam Istri fontibus attulit ^e Amphitryoniades, ^f ut esset pulcherrimū Olympiorum certaminum monumentum.

a ¶ Quibus.) Qui ex Pisa laudem referant sub conspectum statuit. Vi-tur autem longa periphrasi, qua uictorem circumscibit. Victores, inquit, ex Olympia uel Pisa laudem reportant: quorum Hellanodices capiti ex olea impo-suerit coronam, illi præconiū merentur. Euenit aut hoc obtinentibus palmam: Græce est ὠτινι, id est cui. Pluraliter uertimus: nam à multitudinis numero, ad

singularem decidit Pindarus non infrequenti sibi ritu. ὦπτι enim relatiuum præcedens habet ἀθρῶπις plurale. Amplificat autem pulcherrime à corona ex olea, uel (ut Scholia & Epigrammata græca tradunt) ex oleastro, qua uictores Olympiaci sunt semper exornati. Deinde per digressionē subijcit, ut Hercules ab Hyperboreis oleam Olympiam usq; pertulerit, ac transplantarit.

b ¶ (Certaminum arbiter.) Hellenodices Græcorum arbitrum sonat: is erat qui primum iudex certaminis ab Hercule constitutus erat: deinde per successione, qui cum ueritate tum iustissima sententia cōspicius erat, ad id functionis à populo eligebatur: is pronuntiabat uictorem, coronaq; ex oleæ texta frondibus, uictorū tempora redimebat. c ¶ (Aetolus quidam.) Aetolorum quidam, cui nomen Oxylus, Heraclidis in Peloponnesum ingruentibus dux fuit: unde remunerationis uice Eliorum dominatum ab ipsis recipit, à quo dein ceptus Elij Aetoli nominati sunt. d ¶ (Ab opacis Istri fontibus.) Opacos Ister. Istri fontes nominat, ab olearum densitate & umbra. De Istro Pomponius Melæ hæc memoriæ prodidit: Ille qui Scythiæ populos à sequentibus dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quàm desinit, nomine exoritur. Nam per immatua gentium magnarum Danubius est, deinde aliter appellantis accolis, Ister fit. De hoc & Plin. lib. 4. cap. 12. e ¶ (Amphitryoniades.) ἀμφίτριων ἰδέσθαι & recipit in penultima per epenthesein uel pleonasmū, uersus gratia: deinceps ἀμφίτριων ἰδέσθαι dicit. f ¶ (Ut esset monumentum.) Consilium Herculis explicat, quod Hercules Amphitruonis filius, oleam à Danubio attulerit.

STROPHE II. COLON IX.

Vbi persuaserat Hyperboreos Apollinem uenerantes populos. Pius enim & beneuolus petit^b Iouis delubro cuius^c patenti, umbrosum germen, quod hominibus cōmune sit, uirtutibusq; coronam^d sufficiat. Iam tum enim ipsi^e patri^f sacrificijs imbutis aris, pleno suo orbe luna^h aureo inuecta curru, noctu sub occasum solis totum suum oculum reposuit, & lucere fecit.

Vt precibus ab Hyperboreis oleam impetrauerit Hercules, persequitur. a ¶ (Hyperboreos.) Hyperborei in Asiatico littore primi sunt ultra Aquilonem & Riphæos montes, subq; ipso syderū cardine iacent, ubi sol non quoti die,

die, ut nobis, sed primum uerno æquinoctio exortus, autumnali demum occidit: & ideo sex mensibus dies, & totidem alijs nox usq; continua est. Hæc Pomponius Melæ lib. 2. Miram Hyperboreorum felicitatem describit Plinius libro 4. cap. 12. sub finem. Pherenicus poëta à gigantibus ortos Hyperboreos testatur. Porro Istri fontes apud Hyperboreos constituit noster. Mathematicorū aliquot Hyperboreos esse sub polo negant, Plinius certe iam adducto loco, Nec libet, inquit, dubitare de gente ea, cum tot autores prodant, frugum primitias Delon mittere Apollini, quem præcipue colunt. b ¶ (Iouis delubro.) Ἰδὸς ἄλσος.) Quicumq; locus dijs consecratus, etiam si nihil plantarū habeat, ἄλσος dicitur, quemadmodum apud Homerum in catalogo nauium:

Ὀρχησόνθ' ἱερὸν, ποσιδῆϊον ἄγλαον ἄλσος.

Non enim, ait interpres, Orchestus arboribus floret; sed sacer Neptuno locus est, uel delubrum. Per Iouis delubrum Pisateum intelligit, uel ipsum quinquennialium ludorum locum. c ¶ (Cuius patenti.) Olympia cuius patenti: in gratiam enim omnium aduentantium uel undecumq; instituta panegyris.

d ¶ (Coronam.) Herculem non in suum usum, sed in uirtutis & uictoriæ gloriam & præmium oleam ab Hyperboreis petiisse dicit. Estq; hic semel obseruandum, undenam & quæ ratione olea fuerit niceterion & merces Olympionis, & per quem primum Elin tralata fuerit. e ¶ (Iam tum enim.) ἀπτιον est. Causam reddit, quod fuerit permotus ut oleam adferret. Instabat, inquit, iam tempus alterius Olympiadis, quæ circiter plenilunium agebatur, ac deerat aliquod adhuc uictoribus ornamentū. Prima enim Olympias ab Hercule confecta erat, absq; ulla corona: ideo ut esset quo exornarentur uictores, oleam ab Hyperboreis accepit. f ¶ (Sacrificijs imbutis aris.) Histerologia est, uel λόγος ἀντίστροφος. Nam lunæ antea plenū esse orbem & plena cornua oportuit, quàm aræ Ioui fumarent. Nec enim sacra primū fiebant, ac deinde plenilunium apparebat, uerū primo ἡ πανσέλιος aderat, tum sacra et certaminis iudiciū perficiebatur. g ¶ (Διχόμηνις μῆνη.) Luna pleno fulgens orbe διχόμηνις dicitur, à διχῶ bifariā, et μῆνη luna. quod luna tum duo patitur, aut gemetum ipsum, uel orbis repletionē, ac statim sui rursus imminutionē luminis. Circiter oppositionē enim Olympiacus agon agitur: sextodecimo uero mensis, iudiciū & sententia de uictoribus fertur. h ¶ (Aureo curru inuecta.) Luna χρυσῆμαχατος appellatur, aureum currum habens, quod sit in plenilunio pulcherrima, & auri ferè tum colorem præ se ferat. i ¶ (Totum suum oculum.) Amphibolia est, in toto oculo. Dubium enim num ad solem, uel ad lunam referendum sit oculi uocabulū. Si ad lunam dirigatur, pro splendore μετὰ φερικῶς accipiendum est: sin nocti accomodetur, mox absurdum iudi-

catur, nocti oculum attribuere uelle ullum. Ecquid quæso nox esse potest præter tenebras & caliginem, si desit cælestis lunæ lampas? Oculum igitur habere nequit ipsa profecto nox, nisi cæcū ei dederimus, ita ut oculus noctis, pro tenebris ipsis accipiatur. Verumenimvero prior sententia de oculo, id est splendore lunæ, mihi magis arridet. *δὴ μόνη μὲν αὖ, pro μὲν, hoc est πᾶσι δ' αὖτος, plena luna, uel luna duo passā.*

ANTISTROPHE, COLON IX.

Ac magnorum certaminū^a castum iudicium.

A præcedentibus hæc dependent. Repetendū est enim, plena luna apparere fecit & illustrauit sententiam de uictoribus proferendam: post oppositionem enim decimo sexto die (ut paulo ante commemoratū) Olympionica pronuncia bantur. *a* **Castum iudicium.** Id est, personam non respiciens, corruptelam non admittens. Quamquam non male quadret sententiæ Pindari, si hic locus, ut in prima translatione fuit relinquatur, hoc est, ut ad insequentiā referatur.

Ludum sanè quinquennalem prope diuina Alphei præcipitia cōstituerat Hercules, uerū enim locus Pelopis in^a uallibus^b Cronij non pulchris florebat arboribus. Quum igitur plantarum uacuus^c hortus uisus esset, in aprico solis radijs subiacere, iam tum ad^d terram proficisci animus ardentè desyderat.

EPÓDOS, COLON IX.

bat Istrianam.

Ab institutione prima Olympiadum amplificat, Herculem primum autorem adfirmans & institutorem earundem. Immoratur autem in oleæ translatione. Instituerat, inquit, Hercules quidem Olympiadē et quinquennalē agonem, uerum deerāt arbores quibus locus ille opacus & amœnus redderetur, ne lustrantes uel certantes nimio aestu labascerent, uel uiribus destituerentur.

a **Vallibus.** *Βάσους* est pro *Βύσους*, id est uallibus uel concauitatibus. *b* **Cronij.** Cronij adiectiue uel substantiue accipi potest. Adiectiue refertur ad Pelopem, ut sit *κρονίος ἀ κρόνος*, Saturnij Pelopis: quod Pelops genus suum ad Saturnum retulerit. Pluto enim filia Saturni Tantulum peperit, patrem illum Pelopis. Substantiue Cronium mons est prope Elin Peloponnesi urbem. *c* **Hortus.** *κᾶπος* locus est qui uentis undiquaque

perflatur. hinc *κᾶπος* præsepia appellantur apud Homerū, quod spiritu equorum pabulum & alimoniam atrahente perflentur. *d* **Terram Istrianam.** Terra Istriana, ad Istrum sita. Hyperboreorum regionem intelligit, ut è superioribus constat.

Illic Latonæ filia Diana equos ad cursum in uenatione excitans, suscepit eū, dum uenisset ille ab Arcadiæ cum iugis, tum uariè inflexis secessibus (quando ipsum mādatis Eurysthei, necessitas, at que ad eò necessaria patris uolūtas armauit)^b ceruam aureis cornibus insignē abducturus, quam olim^c Taygeta ipsi^d Orthosiæ dicās, sacrā scripsit.

Ad aliam insignem fabulam de aureis cornibus decora cerua transit, quam Hercules, Eurystheo Tyranno morem gerens, ex terra Istriana tulit, digreditur, potissimum ceruæ illius nomine primum Istrum petiisse Herculem ostendens: ubi quum insignem olearum præstantiā & proceritatem conspiceret, eas etiam secum transtulit Elin uel Pisam. *a* **Necessitas patris.** Quum Iuno Alcmenā uterum ferre ex Ioue animaduerneret, & ex diuino semine Herculem concepisse: Iouem adit, precaturq; ut annuat, cum fore alterius dominum qui primum ex alio materna in lucem prodisset. Iupiter adsentitur. Iuno efficit, ut Eurystheus prior nascatur, Hercules posterior: hinc odia perpetua inter Eurysthea & Herculem iugere. Proinde assensum hunc appellauit, necessariam patris Iouis uoluntatē. Posthac in rabiem actus Hercules à Iunone, consulit Apollinem, quo pacto recuperet ademptam rationem & prudentiam. respondet oraculum, eum tum demum bene habiturum, si Eurysthei mandatis obsequatur. Inde labores Herculis, quorū est mentio apud omnes passim utriusq; linguæ historicos & poetas, apud Isocratem in encomio Helenæ, panegyrico & reliquis orationibus, in Virgilij carminibus, in Prouerbij, apud Iustinum, apud Ouidium in epistolis & transformatis. *b* **Ceruam aureis cor.** Ceruas quasdam cornua ferre seu cornutas esse, uerisimile apparet. Apud poetas quidem hoc est reperire. Sic Anacreon lyricus, cornutam matrem ceruā appellat. Perinde atq; Africæ & Aethiopiæ elephantes & masculi & foeminae dentes habent, quum Indicæ tamen elephantes iisdem careant. *c* **Taygeta.** Quum Taygetam Atlantis filiam Iupiter deperiret, in ceruam à Diana permutata est, sicq; Iouis conatum effugit: mox eius etiam beneficio humanam suam priorem formam recepit. Cui gratiam referre cupiens, ceruā cornua

auro exornata gerentem consecrauit hac sententia cornibus inscripta, *Ταῦτ' ἔστιν ἡ Τηροῦ ἀφ' ἧς οἱ ἀρτεμιδι*. hoc est, Taygeti hanc Diana dicat. Hanc Hercules ab Eurystheo adferre iussus, ad Hyperboreos usq; insequitur, ibiq; eam comprehendens, ex oleis eius loci non nihil etiam retulit, in ludorū Olympiacorum gratiam. d. (Orthosia.) Diana Orthosia ab Orthosio Arcadiæ monte dicitur, uel *ἄρτεμιδι τὸ ὄρθου*, ab erigendo, iuuando, rectificando, quod parturientibus opem ferat, easq; subleuet.

STROPHE III. COLON IX.

Hanc dum assequitur, cōsiderat iuxta & horridam frigido borea terrā, ubi stans obstupuit, arborum proceritatem reputans, earundemq; cupidine captus, ut iuxta statum equestris cursus finem duodenis circūscriptū flexibus plantaret cogitauit. Nuncq; ad hoc festiuitatis propitius redit, cum diuinis honestæ Ledæ liberis didymis.

Periphrasis:
terræ Hy=
perboreorū.

a. (Duodenis flexibus.) Duodecim flexurarum finem hic poeta nominat, quod supra in 2. Ode *τεθριππων δλωδεκαδρόμων* dixit: siue quod certantes duodecies currum rotabant, siue quod currus duodecies cursum perfecit, cui perfectie qui submississent. b. (Festiuitatis.) Theoxenia intelligit, de quibus in argumento. c. (Honestæ Ledæ.) *βαθυζώνης*, preciosum baltheum habentis, uel profunde cinctæ. Homerus *βαθυζώνης τε γυναικός* libenter dicere solet, siue quod mulieres sese prestius cinxerint, uel ut Scholia explicant, quod *βαθύ* etiam multū significet: *βαθύς πλάτος* enim idem est quod *πόλυς πλάτος*. Et quia Heroides ferè hoc epitheto decoratur, haud dubie peculiarem illæ in cingendo sunt modū secutæ, quo honestatē presentarent. Vel simpliciter *βαθυζώνοι* puellæ & matronæ appellantur, quod multū, hoc est arte sese cingendo constringāt, ut cingule & subtiles appareant. d. (Didymis.) Didymi Ledæ liberi sunt Castor & Pollux.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quibus demandauit in Olympum secedens admirandum regere certamē, quod in uirtute uirum consistit & facili curruum motione. Me igitur animus impellit ut gloriam Emmenidis Theroniq;

roniq; uenturam prædicem & cōcinam, danti- bus hanc qui generosis uehuntur equis Tyndaridis: quoniam eos cum plerisq; mortalium hospitalibus mensis accedunt,

EPODOS, COLON.

Pia mente seruantes beatorum solennia.

a. (Quibus demandauit in Olymp.) Castori & Polluci, inquit, Hercules in coelum abiturus hinc, demandauit Olympiaci agonis administrationē.

b. (Me igitur.) Hactenus absoluit parebasin de olea per Herculem ab Hyperboreis allata, de cerua aureis cornibus conspicua, de primo quinquennialium ludorum Olympiacorum institutione: nunc ad ipsum tandem uictorem redit. Fert animus laudare & Theronis maiores, & ipsum, ac tali celebrare honore, qui apud posteros sit etiam duraturus, hoc est, ode uel hymno.

c. (Emmenidis.) Tribus est Theronis in Sicilia Emmenidarū. Agrigentinos autem intelligit. Quum enim Telemachus quispiā Agrigentinarū tyrannus Phalarin infregisset, filium habuit Emmeniden, cuius Aenesidamus, cuius Theron & Xenocrates, Theronis Thrasysdeus, Xenocratis Thrasysbulus.

d. (Danti- bus hanc.) Argumentum à facili. Non est difficile immortalis eos nomine celebrare, quandoquidem Tyndaridæ, numina ipsorum, quæ coalunt, ea certe illos gloria dignabuntur. quū bene uelint eis Tyndaridæ, & illorum gerant curam. e. (Quoniam eos.) Hoc est, & Theron, & alij mortaliū, Castorem & Pollucem hospitali mensa & cōuiuio excipiunt, tum uidelicet, quum Theoxenia aguntur. Adeo pij sunt Emmenidæ & Theron, & alij boni, Theoxenia agentes, ut & Hercules & Tyndaridæ cum alijs unā dijs eorum mensam inuisant. f. (Pia mente.) Agrigentinos potissimū hic à religione cōmendat, quod præ cæteris mortalibus Theoxenia celebrent.

g. (Beatorum solennia.) Per beatorum solennia Theoxenia intelligit quæ Dioscuri instituerunt, ad quam festiuitatem ipsi etiam Castor & Pollux tanquam sibi gratissimam & à se institutam adeunt: nedum enim Herculi morem gesserunt, in Olympici agonis gubernatione, uerum etiam propria quadam Theoxeniorum panegyrim instituerunt.

Præstat quidem aqua cæteris elementis, aurum dein res optima, postremo Theron domesticis uirtutibus clarus, & Herculis attingit co-

lumnas, ultra quas nec sapientem, nec insipientem progredi par est. At neque ipse ego in animum induxero, uanus enim sim si fecero.

ὁδὲ. a ¶ Quidem.) ὁδὲ particula hic est continuatiua, non est conditionalis. Est autem ueluti peroratio, qua per cōparationem Theronis eximia præconia cludit. Ut aqua, inquit, inter elementa, aurum inter metalla primatum obtinet, sic Theron domesticis uirtutibus Hercules columnas attingit, id est, omnium maxime conspicuus est. Nam parcemia, Hercules columnas attingere, ad summa rerum culmina cōscendere significat. Atqui simulac Hercules, ut Interpretes refert, ob Geryonis boues ad insulam Erythiā in Oceano sitam peruenisset, omne nauigabile mare transiens, neque quicquam præter chaos & caliginem reperisset, columnas erexit, quibus finem & laborum suorum consummationem & nauigationis metā indicauit, ultra quas nemo deuenire possit. Olympiacum aut certamen per Hercules columnas intelligit, quasi uictoria illa nihil sit augustius, neque præclarior, nec illi quicquam accedere maius possit. Et quia ad Hercules columnas peruenit, neque mihi ultra progredi licet: pulchrā sibi finiendæ odes, ex Hercules columnis, occasionem arripiens. b ¶ Vanus sim.) κενὸς pro κενὸς per epenthesin prioris, perinde ac in 2. κενὸν πρὸς ἀλλοιούτων. Vanus sim: Ellipsi claudit, deest enim, si pergam iam, uel si plus a post Hercules Gades dicere uelim, aut aliquid huiusmodi.

PSAUMIDI CAMARINÆO EQVIS VI
ctori. am obtinenti, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XV.

Hyperbatō
Apostrop.
Metaphora
Prosopop.

Vmme uelocissimi ac iuxta durissimi tonitru impulsor Iupiter, tuæ unā cū uario in cithara carmine, reuolute^b horæ, clarissimorum me testem certaminum legarunt. Dulce de præclare gestis amicorum rebus bonos^d exhilarat. Atqui ò Saturni filii qui Aetnam uentis expositam, Typhoni centū capitibus horrido superpositum onus habitas, suscipe^s Charitum nomine hoc de Olympiaca uictoria

Periphrasis
Iouis.

ὕψ.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Non interituram late potentiū uirtutū lucem.

ENARRATIO.

Psaumis Acronis filius, octuagesima secunda Olympiade quadriga uictor euasit. Camarinæus uel Camarinanus à Camarina Siciliae urbe patria sua dicitur, quæ nomen à lacu sibi cognomine inditum gerit. De eo lacu extat prouerbialis, referente Stephano, hexameter,

Μὴ κίνεῖς καμαρίνου, ἀκίνητ' ἔγ' ἀμείνων.
Ne moueas Camarinam, immota noxia parua est.

Verū ex Chiliadibus Erasmiis ea parcemia cognoscenda. Et quia Camarina lacus est à quo patria Psaumidis idem nomenclaturæ possidet, ideo & quinta insequenti ode Camarinā Oceani filiam appellat uates. A Ioue Olympiorum præside initio sumpto laudat Psaumin: à uictoria, à liberali in amicos potissimū animo, à studio pacis in rempublicam: tandem ad locum cōmunem experientia digreditur. a ¶ Tonitru impulsor.) Tonitru Iouis equum, quem ipse agat, facit. ἐλατῆρ enim aurigam & ductorem significat, uel actorem à uerbo ἐλαύω ago, duco, impello: unde ἀπὸ λῆ, βροχόλῆ, πρὸς τὸ πῆς αἰγῆς τε καὶ ἑὸς ἐλαύειν. Porro quia per prosopopœiam tonitru Iouis equum finxit, ideo eum ἐκαμαὸν τόπος λα, id est celerrimum, uel inde-

Argumentum.

Velocissimi

Testem.

fessos pedes habentē adijcit, eadem prosopopœia & metaphora. Est enim & tonitru & fulmen uelocitate & duricie uel robore planè inexplicabilis conditionis. b ¶ ὥραι.) Horas pro tempore accipit, quod supra omnium partem appellauit. Horas cœli tenere portas, cœli Olympiq; custodiam illis esse commissam 5. & 7. Iliados Homerus adferit. Vel pro Olympiaci agonis tempore, quasi dicat: Olympiacorum ludorum tempus quo Psaumis coronatus est, in causa est, quæ ego sim testis, hoc est præco & laudator eius uictoriae.

c ¶ Dulce de præclare.) Insignis gnomo est, qua ueluti rationē reddit, quæ suscepit laudandum Psaumin. Quia mihi amicus est Psaumis, non potui non uehementer gaudere eius nomine, ipsiq; congratulari hoc epinicio. d ¶ Exhilarat.) ἐπῆναν est pro ἐπῆναν, à uerbo σάλλω. Significat id uocis proprie adplaudere, adblandiri, perinde atque canes & cauda & auribus dominis suis adblandiuntur, beneuolentiam ueluti, amorem & congratulationem ostendentes. Pro gaudere accepit μεταφορικῶς, proq; letitia, qua amici rebus amicorū feliciter gestis congratulantur. Vfus est hoc uerbo Home-

rus Odyss. e. ubi reuersum Vlyssē agnoscens canis, cauda & auribus illi ad blanditur, congratulaturq̄:

ἔγῃ μὲν ᾧ ὄγ᾽ ἔσθηνε καὶ ἕα τὰ καμβάλαν ἀμφω.

Boni, inquit, ad dulce fortunatorum amicorum nuncium gauisi sunt. ἔσθηνε, ἐχέρονται. Apud Aristoph. in Equitibus ἀκαλλῆν idem est quod hic σαίνην. e ¶ Atqui ὁ Saturni.) Exordium huius hymni quatuor coloribus figuratum est. Primum Apostrophe: ad Iouem enim orationem dirigit. Deinde prosopopœia, quum tonitru animam & spiritum tribuit, equum Iouis faciens. Post metaphora, dum per horas Iouis olympiada intelligit. Similiter testis metaphoricus pro concentore uel poeta accipit. Postremo hyperbaton. Quum enim Iouem ita supplex conuenisset, & quædam de Iouis potentia interparisset, ita ut nonnihil longius quadantenus a periodi perfectione discessisset, repetit eam compellationem καὶ τὰ ἑσθῆρατον. Prædicat autem potentiam Iouis nedum à tonitru, sed à uictō hoste Typhone, cui Aetnam supraposuit, à Camarinæo uictore occasionem sumens, ut Aetnæ mentionem faciat: quandoquidem Siciliae mons est celeberrimus Aetnæ, & ipse Psaumis Siculus.

Summa hu
ius stroph.
Συχῆ. Crebro uero post hac Aetnam recordatur uates. Summa huius Strophes est huiusmodi: O Iupiter alitons, ὁ Iupiter fortissime gigantum uictor, quæso te suscipe hanc oden meam, in gratiam Psaumidis Olympionicæ conscriptam.

f ¶ Typhoni.) Typhon uel Typhoeus Terræ filius, dijs superis bellum mouens, Iouis fulmine sub Aetnam Siciliae montem detrusus est. Callimachus Encelado inpositum Aetnam dicit. Alij Typhonem in Phrygiam, alij in Aegyptum, alij aliò transferunt. Ouidius s. Metamorph. Pindaro consonat:

Vasta, inquit, Giganteis iniecta est insula membris

Trinacris, & magnis subiectum molibus urget

Aethereas ausum sperare Typhoëa sedes.

Nititur ille quidem, tentatq̄; resurgere sæpe,

Dextra sed Ausonio manus est subiecta Peloro,

Læua Pachyne tibi, Lilybæo crura premuntur,

Degrauat Aetna caput, sub qua resupinus arenas

Eiectat, flammâq̄; sero uomit ore Typhoeus. Verū de Typhone fusius

aliquāto in prima Pythiorū ode differetur. Supplicium et poenam significat ἵππος, ἵπῳ ἵππος, ab ἵπῳ, uel ἵπῳ, quod est nocceo: unde etiam ἵπ uermis genus.

ἵπ.

g ¶ Nomine Charitū, hoc est, propter humanitatē et pietatē Psaumidis, uel propter Charites ipsas, quæ me permouerūt ut Psaumin hac ode eucherē.

h ¶ Non interiturā.) Encomiū, inquit, est diuturna lux, hoc est, longissi-
mo tempore durans splendor & memoria. Appositio est & metaphora.

Psaumidis

^a Psaumidis nanq̄ curribus uenit, qui olea Pi-
fatide coronatus, gloriā excitare festinat patriæ
sux Camarinæ. ^b Deus reliquis eius uotis accō-
modet successum. ^c Nam ipsum equorum educa-
tioni impense deditū prædico, ac læta erga quos-
uis hospitalitate præditum, atque tranquillitatis
urbium amicæ sincera mente studiosum, Neq̄ fal-
^{sa} loquar. ^d Experientia mortaliū exploratio est
[&] argumentū: quā penes & hic iudicari potest.

^a ¶ Psaumidis curribus uenit.) Ratio est quæ debeat Iupiter hunc hymnum placidus suscipere. Quia uenit curribus Psaumidis, hoc est, quia in laudem uictoris Camarinæi compositus est, qui curru uictor abiit ex Olympijs.

^b ¶ Deus reliquis.) Ὀὕνη est & δέσις, qua reliquæ Psaumidis uitæ feliciorē euentū dei benignitate donari optat.

^c ¶ Nam ipsum equorum.) Ratio est precationis. Primum ergo à uictoria laudauit, nunc rationē reddens quæ dignus sit, ut felicem cunctarum rerum successum adipiscatur: simul à potentia, ab hospitalitate, ab amore reipublicæ, pacisq̄ studio extollens. Perinde ac si dicat: Dignus est ut propitio dei numine perpetuò conseruetur Psaumis. Est enim primum curæ reipub. intentus, dum equos educat, quibus in bello aduersus hostem uti queat: deinde liberalis est in suos amicos: postremo quia amans est patriæ, eiusq̄, ueluti pater, quā pura mente tranquillam seruat: iamq̄; ab Olympia uictoria totus in hoc est, ut patriæ suæ bene præsit, pura mente, & uitæ suæ, quam iam ad prouectiorem etiam ferē ætatem integram conseruauit, sinceritate. ^d ¶ Experientia.) Confirmat laudem suam experientia, & uulgi iudicio. Experientia et testimonium ferre potest, iam planè ipsum patriæ suæ commoditati studere.

EPODOS, COLON XII.

Quæ Clymeni filium Erginum ex ignominia
qua per Lemniades mulierculas afficiebatur li-
berauit, æreis in armis uincētē cursu. Qui etiam
pro corona adferenda profectus, ^a Hypsipylæ di-
xit: Talis ego, manus & cor adhuc peræque ue-
locitate pollent. ^b Nascuntur & iunioribus sæpe

cani, uel præter ætatis congruum tempus.

Amplificat cōparatione, locum cōmunem experientiæ tractans. Ipsa experientia clamat, Psaumin talem esse qualem dixi. Porro ubi experientia præstō est, nulla alia confirmatione opus est. Sæpe autem experimentū nobis persuadet, quod alioqui non facile crederemus. Quemadmodum in Clymenis filio contigit: qui tametsi canus esset, iunioribus tamen & in speciem fortioribus præripuit herbam. Sic Psaumis Camarinanus senij ferè tempore, ut pote canus Olympiam uictoriam adeptus est. Quam cōparationis applicationē et si

Erginus ipse coniceat, adiungenda tamen est & subaudienda. Erginus autem Clymeni filius in funebri certamine Thoantis, cum Argonautis armatus in stadio currens, ridiculum erat in Lemno spectantibus mulieribus, ipsis etiā Argonautis, ut qui iam nunc canus, florentioris ætatis iuuenibus concertare uelit. Vbi uero cursu reliquos anteuertisset, eius uires enituerunt, eiq; ignominia ipsum uindictarunt.

Hypsipyle.

a (Hypsipyle.) Hypsipyle Thoantis filia, quum Argonautæ in Lemnum appulsi essent, funebre certamen instituit: ubi quum Erginus canus iam certamen quoque iniret, à Lemniadibus risui exponebatur, quod uictus ipse, martia uirtute præditis iuuenibus sese admisceret: qui tamen rerum potitus, gloriam sibi adeptus, ludibriū in decus sibi conuertit. Vnde uerisimile quod & Psaumis senio iam grauatus, ut ex canicie comæ iudicatus est, uictoriā sit cōsecutus. Euerunt autē antagonista Ergini ab eo uicti, Zeras & Calais Boreæ filij. b (Nascuntur & iunioribus.) Sententia est, qua & Ergini & Psaumidis canos excusat: sæpenumero accidere inquit, ut & præter ætatem cani uel iunioribus nascantur. Vnde manifeste colligitur iam tum canum fuisse: alioqui nec Ergini exemplo, nec hac gnōme habuisset ulla ratione opus: canicies haud raro comam foedat iuuenilem.

EIDEM PSAUMIDI, QUADRIGA, VEHI
culo, & Celete palmam consecuto, ODE V.

STROPHE I. COLON XIX.

Ceani filia Camarina, hilari quæso
corde suscipias, eximiarum uirtutum
& coronarū, quæ Olympiacis uictoribus obueniunt, iucundum fructum,
ac iuxta Psaumidis^b dona, qui tuam illustrem red

dens

dens ciuitatē populi altricem, ^dsex aras geminas rite honorauit, in deorū festiuitatibus, per maxima quidem sacrificia & ^ecertamina, ad quinque dierum durantiã interuallum: ubi ^fequis, ^ghemionis, & ^huno freno superior euasit. Tibi uero ò Camarina nympha, ^kteneram uictoriæ gloriam dicauit, patremq; Acrona prædicauit, ipsamq; ^lnuper ad eò conditam sedem.

ENARRATIO.

Psaumidi Camarinæ qui circiter 82. Olympiadem uictor euasit celete, ^{Argumen} curru hemionis ducto, et curru equis uecto, hæc ode rursus inscribitur. Quem ^{tum.} admodum autem priori ode ad Psaumin, encomium suum Ioui Olympiorum præfili offerebat, sic nunc Nympha Camarinæ Oceani filia, hoc est, lacui, à quo patriæ nomen est inditum, hanc oden dicat. Appellat autem Camarinam Oceani filia, quandoquidem omnes aquæ è mari originem suam ducant, ut Homerus & Hesiodus testantur. Prædicat autem Psaumin à triplici uictoria, tum à sacris quæ duodecim dijs fecerit, atq; cōmoditate, quæ ad patriā Camarinam è uictoria eius prouenerit. Epodon hæc ode non habet, ideo quidam Pindaricā esse noluerunt. Didymus tamen & ipsa etiam phrasis Pindari esse euincunt.

a (Oceani filia.) Precatur Nympham Camarinā, ceu de am fluminis, & urbis flumini cognominis, ut suscipiat primo uirtutum & coronarum fructum. Metaphora est, per fructum enim oden hanc intelligit: hymnus enim est uictoriæ & uirtutis præmiū. b (Dona.) Id est sacrificia, quibus te Psaumis uictor ò Camarina exornat. c (Populi altricem.) Est laus patriæ, à frequentia ciuium. d (Sex aras rite honorauit.) In Elide sex aræ duodecim dijs extractæ sunt, ita ut quælibet duos sibi consecratos habeat. Prima itaque Iouem & Neptunum, secunda Iunonem & Mineruam, tertia Mercurium & Apollinem, quarta Gratias & Bacchum, quinta Dianā & Alpheum, sexta Saturnū & uxorem eius Rheam, ut autor est Herodotus, resferente Interprete. Proinde uictorem duodecim dijs gratum fuisse ait, quippe qui uictoriæ decore fuerit in Olympijs celebratus. e (Certamina quinque dierum.) Quinq; diebus peragebantur ludi, ab undecimo nimirum mensis, usque ad decimum sextum. Perfectis igitur ludis, uictores ornauerunt sex aras, & dijs duodecim munera obtulerunt, uictoriam illis acceptam resferentes.

f (Equis.) Laus est à curru equorū, quo uicit. g (Hemionis.)

Quam supra ἀπλωλῶ in epigrapha hymni huius appellauit, nunc ἡμιό-
vos dicit. Est autem ἀπλωλῶ currus, qui mulabus uehitur. Porro quum equis
tantum certare consueuissent Græci, in Olympijs Asandraftus quispiam et mu-
labus certare primus instituit. At hoc non multo sanè tempore durauit, duo ni-
mirum tantummodo iustra: circiter octuagesimam enim nonam Olympiadem
is sublatus est certandi modus, qui 87. ceperat. Atqui si hæc ut in Scholijs refe-
runtur, de curru mularum uera sunt, colligitur hinc hanc oden non esse Pinda-
ri, ut quam post obitum suum scribere nequuerit, quum concesserit ex hac uita

Rectius Olympiade 86. Vel ergo chronographi absunt à uero, Pindarum Olympiade
de 86. obiisse diem suū adfirmantes, uel hic hymnus non est Pindari, uel mule
Scholia de mularū sub cibus sublatae sunt ex agone Olympico. h (C Vno freno.) μὲν ἀμπυ-
latione senti κία, ἀ μόνῳ ἔ ἡμπτύξ. Porro ampyx capitis uelamentum est, et re-
tūt in sexta taphorice pro freno accipitur, ut apud Homer. χρυσάμπυκας ἰππός, id
ode sequēti, est equos aureis frenis insignes. Est autem, uno freno periphrasis, pro celete, uel
nimirū circi ter olympia dem 58. Sic i (C Camarina.) Camarinā ideo sic uocat, quod 45. Olym-
piade primum condita, à Syracusanis diruta sit: deinde 82. Olympiade intra
enim uiuens tempus, quo Psauis ex Olympia uictoriam retulit, reaedificata est.
adhuc Pin- k (C Teneram uictoriae gloriam.) Hoc est, recentem laudem et celebra-
darus depre tatem per uictoriam partam tibi adsignat à Camarina, tibi acceptam refert.
henditur. l (C Nuper conditam.) νεοσφύ εδσφου.

ANTISTROPHE, COLON XIX.

Reuersus dehinc^a ab amabilibus Oenomai,
Pelopis^b tectis ò Pallas urbis tutelararis dea, ca-
stum^c concinīt delubrum tuum, fluuium^d Oa-
num, indigenum^e stagnum, & sacros canales,
quibus^f Hipparis irrigat exercitū, & affingit^g &
glutinat celeriter^h altum firmarū ædium nemus,
ex deformitate ad lucē Camarinæos proferens.
k Atqui circa uirtutes & labor & sumptus perpe-
tuò depugnāt, ut opus discrimine obtectum ad-
sequare: quo potiti etiam à suis ciuibus sapien-
tes esse iudicantur.

a (C Ab amabilibus Oenomai.) Periphrasis est Pise seu Elidis Pelopon-
nesi

nesi: illic enim Pelops Oenomai filiam Hippodamiam in uxorem accepit, et
fato suo tandem perfunctus, illic tumulo est conditus. b (C Tectis.) Sy-
necdoche est, pars pro toto, tectum pro ædibus. c (C Concinit.) Id est,
reueretur, uel concinendo laudat. d (C Oanum.) Oanis fluuius est Ca-
marinæ. e (C Sacros canales.) Hoc est, siphones, uel meatus Hipparis.
Exercitum, hoc est, populum Camarinæū, uel ciuium Camarinæorum milita-
rium et Martiorum uel strenuorum copiam. f (C Hipparis.) Siciliæ
fluuius est Hipparis proxime Camarinam, tantus alueo suo, ut nauicis recipiat.
Oritur in nemoroso quodam Siculo monte: hinc arbores illic et ligna edifica-
tioni non inaccommoda Hippari imponunt, qui eadem ad urbem usque Camari-
nam perfert, atque ea materie Camarinani ædes suas extruunt.

g (C Affingit.) Scilicet Hipparis, uel adfert. καλλῶν est proprie glutina-
re. Proinde sensus est: Hipparis fluuius ligna trabesq; in nemore caesa glutina-
nat, hoc est, colligata et connexa, uel in nauim etiam recepta Camarinæis ad-
fert. h (C Altum nemus.) Per altum nemus enim materiem lignorum
caesam intelligit, e qua stabiles, alta et firmæ ædes extruuntur. i (C Ex-
deformitate.) ἀπὲ ἀμυχανεβίας, ex penuria, paupertate uel obscuritate, ad
lumen, ad artem redigentes: hoc est, ex inopibus et obscuris, diuites et claros
faciens: propterea quod ædificiorum claritate, et piscium copia, quæ per Hip-
parin piscosum, præter ædificiorum materiem adferantur, celebres reddantur.

k (C Atqui circa uirtutes.) Gnome est, ac ueluti epiphonema, qua res ar-
duas, uirtutem, maxime uero Olympiacam uictoriam, non parui constare ait.
Victoria est opus periculo contectum: priusquam enim eò perueniatur, multa
subire pericula, ingens antagonistarum robur experiri necesse est. Nam ita in
rebus mortalium comparatum est, ut tristia et amara, dulcia et iucunda præ-
cedant, labor et sudor uirtutes anteeant. Redit autem post Hipparios dilata-
tionem hac gnome ad laudes uictoris. Etsi, inquit, arduum sit uictoriam adse-
qui, tantum enim hæc sententia ualeat, tamen, ut mox subijcit, fortunati, et ui-
ctoria potiti sapientes habentur: ea per sudores parta uictoria sapientiam tri-
buit suo Olympionicæ, qua uirtute, quoq; dono, quid maius, quid augustius,
quid magnificentius homini dari potest? Hanc sibi, quum tamen omnium poten-
tissimus esset, Solomon rex, unicam à deo dari petiuit: citra sapientiam opes,
honores, regna, nihil prorsum ualere, et sancte et pie iudicari. l (C Quo-
potiti.) ὡς δὲ ἐχουρες, bene aut habentes: id est, fortunati et felices sunt
uictores illi, atque adeo ciuibus uictorie nomine probantur. Nam ut Horatius li-
bro quarto Carminū, ode duodecima ait, Elea palma pugilem uel equum uel do-
mum reducit cœlestes.

STROPHE II. COLON XIX.

“O Iupiter seruator, super alta nubium habitans, Saturnium occupans collem, qui Alpheum late profluentem honoras, Idæumque uenerandum antrum, supplex tibi uenio Lydijs concinens fistulis, petiturus, ut hanc urbem inclyta celebritate augustinam reddas. Tuque uictor Olympiorum, Neptunij equis oblectatus, uti desiderabilem senectam & gratam transigas ad usque uitae finem, filijs tuis astantibus & superstitibus. At si quis rebus suis contentus sanus isdem fruatur, claro adauctus nomine, ne porro deus esse nequicquam laboret.

a (O Iupiter seruator.) Deesis uel precatio est, qua ueluti perorando, patrie uictoris Camarinæ, dein Psaumidi & liberis eius felicem rerum successum optat. Ornat uero Iouem epithetis eius potentiam & diuinum numen adumbrantibus. b (Idæum antrum.) Ida hoc loci Crete insule mons est, in cuius cauerna uel spelunca Iupiter educatus est, Curetibus strepitum & clamorem cientibus ne Saturnus plorantem Iouem audiret. Hanc educationem Iouis recordatur Callimachus in hymnis. c (Lydijs tibijs.) Lydium melos dulce est: ac si dicat, dulci hymno petiturus uenio. Siue quod è Lydia cum Pelope uenientes tibicines primum Græci imitati sint: siue quod Lydiæ tibiæ cum dulciores, tum magis uariæ sunt reliquis. d (Neptunij equis oblectatus.) Quod Neptunus equestris sit, ac primum curram Pelopi dederit, ut ode supra prima indicatum, uel uelocibus & impetuosus instar maris. Est enim πρὸς ἄλῳ Neptuni apud Græcos uox, maris naturam exprimens, à πῆς pes, & οἰῶ quatio, Ἰῆα uel Ἰῆα terra, Dorica dialecto, ut Theocritica Scholia tradit. Sic γῆνοσιχθῶν, & γῆνοσιγαῖ, ab γῆνοσις cōcussio, & γαῖα terra, uel χθῶν, quod mare pedibus uel fluctibus suis terram quatit, ambiatque. Consimili ratione οἰσιχθῶν & γαῖνόχες dicitur. e (Desiderabilem senectutem.) Ὀὐθυμοῦ γῆρας, felix, tranquillum & fortunatum senium ualeat. Huius dictionis significatio iam antea è secunda ode manifesta est, ubi Ὀὐθυμία & πόνος antithesin constituunt. Ergo Ὀὐθυμοῦ γῆρας, nulli sinisteriori fortunæ obnoxia senectus est, ab ὠ & θυμός.

rebus

rebus suis contentus.) Gnome est, qua concludens, Psaumin iam summa felicitate adauctum, non aliud ultra desiderare debere hortatur, sed ea contentum, quod reliquum est ætatis tranquille transigere. Optima sanè sententia, que nos a uere mediocritatis admonet, ne ad maiora, quam que possumus assequi, que ue nostrarum uirium non sint, adspiremus. Magnam felicitatem possidet, cui bonum nomen una cum corpore & animo sanis, atque adeo uictu quotidiano refulcet.

AGESIAE SYRACVSIO SOSTRATI FILIO
curru mularum uincenti, ODE VI.

STROPHE I. COLON XI.

“præclaras ædes extructuri, aureas felici uestibulo columnas substituiamus, deinde incepto operi faciem dare præfulgidam, haud præter decorum solemus: Sic ubi Olympiorum uictor, aræque Iouis dictæ oraculis in Pisa custos, cohabitator inclytarum Syracusarum adfuerit, quem uir ille effugiat hymnum, occurrens desideratis adminime inuidorum ciuium cancionibus.”

ENARRATIO.

Immortalem reddit hac ode Agesiam Syracusum, uel ut alij uolunt Stym phalium Sostrati filium, qui curru mulabus ducto, quem Græci ἀπὸ τῶν ὠνοῦ cant, Olympiaca uictoria conspicuus est uisus. Hieronis, ut ex hac ode constat, σὺ γυγῶνος fuit, maternum genus ex Stymphalo Arcadiæ urbe ducens, in Syracusanorum rempublicam translatus, unde postea ad fatidicam Pise aram propheta existens, peruenit. Hinc circiter 84. uel 85. Olympiadè uicisse eum uerisimile est. Et quia mulabus usus est, uictoriæ eius tempus ἀμὸν ἄνι animaduerti potest. Quandoquidem mule 85. uel circa 86. ex Olympicis ludis sublatae sint, quum duo dumtaxat iustra durassent. Laudat Olympionicen hunc à uictoria, à genere, à maioribus Iamidis, à uaticinio: ad Aeneam chori magistrum, & ad se tandem digressiunculam faciens. a (Ut præclaras ædes.) Hunc ex præstantissimis unum esse Pindarus ipse in exordio adumbrat. Allegoria enim principio utens, proœmium simile facit aureis columnis, quæ uestibulo primo extruendarum ædium proponuntur, quo totius domus facies sit præ-

clarior, atque ut è uefubuli excellentia, totum ædificium, ueluti leo, ut aiunt, ex unguibus iudicetur. Ipsam dein oden suam domui, sefemet architecto æquiparant. *πρυυύδμ.* *πρυυύδμ* proprie ad lignorum compaginationem et iuncturam attinet, hic *νεταρχουσι* pro apparare usurpat. **b** (Sicubi.) Applicatio est comparationis, *αὐτὰ πόδοις*. Consimilem ad modum, inquit, si adsit Olympionices Agefias, splendidiore procemio opus est, et præclarior hymni substantia. **c** (Aræ Iouis custos.) *ταμίας* promum, custodem et sacerdotem hic metaphoricè sonat. Est autem periphrasis Agefias: siquidem et uictor Olympiacus et Iouis aræ fatidicæ præses erat. Porro Agefias parentes incoluerunt Syracusas, non autem ipse: sic quod parentum est, filio tribuit. **d** (Minime inuidorum.) Non parum laudis quod ciuium quoque inuidiam superarit: quandoquidem inuidia non nisi à magnitudine et exuberantia uirtutum uincatur: unde et *ἀφθονία*, id est, fortunati et abundantes, ab inuidia nomen habent, quod inuidiæ dentibus non subiaceant, quippe quos ipsi copia et exuberantia tum corporis tum animi et fortunæ bonorum longe post se se relinquunt. Potest *ἀφθονία* uel ad ciues inter se se referri, ut qui concordēs sint, uel ad ipsum Agefiam, eo quo hic explicatur modo. Solent autem ciues sæpe præciosa odia inter se mutuò exercere, et magna, ut ille ait, constantia: iuxta illud Hesiodicum, *καὶ κερὰ μὲν κερὰ μὲν φθονέει*.

ANTISTROPHE, COLON XI.

4 Habeat autem in hoc calceo felicem pedem Softrati filius. **b** Virtus periculorum expers, neque terra, neque mari præciosa est: multique meminerunt, si quid honesti laboriose partum est. **O** Agefias tibi laus parata est ea, quam non iniuria quidem Adraustus olim in uatem Amphiareon Oiclis filium protulit, postquam illi strenuisque equis eius ima terra dehiscuisset.

a (Habeat.) Ne quis dubitet quem intelligat, quòue de acceperit, aræ Iouis custodem, et id genus alia, subiungit hic. Habeat in hoc calceo, inquit, felicem pedem Softrati filius: hoc est, Softrati filium Agefias hic intelligo, eum iam nunc comendo. Per calceum rursus metaphoricè rhythmum, hymnum, uel coaptationem et coagmentationem uersuum indicat, quam et prima ode Doricam citharam, et in tertia Doricum calciamentum appellauit. Summa procemion.

emion hoc meum Agefias conueniat, de eo intellectum iri exordium hoc uolo.

b (Virtus periculo.) Aurea hæc gnome, superiori quintæ ode, Infortium, adfectio et sumptus circa uirtutem depugnant, similis est. Laudat hæc sententia Agefiam qui neque sumptui neque laboribus pepercerit, ut ad uictorianam perueniret: præciosiora adseuerans ea quæ magno cõstiterint, quam quæ paruo. Neque terra, neque pelago, inquit, uirtutes, citra periculum cõparantur. Bonus enim gubernator in tempestate monstratur, robustus athleta ex forti coluatore suo agnoscitur. Huc pertinet Hesiodicum illud, *τὸν δὲ ἀγέρην ἐδιδότα θεοὶ προπρόποιον ἔθνησαν*.

c (Tibi laus ea.) Agefias Amphiarao cõferens, à uaticinio et re bellica extollit. Quod olim Adraustus Argiuorum et Sicyoniorum rex Talai filius de Amphiarao uate terra absorpto dixit, militiæ oculū eum appellans, uaticinio et bello celebrè, tibi optime cõuenit, de te dici rectissime potest. Tu enim uere militiæ oculus es; tu decus et gloria. Oculus

metaphoricè pro eximio decore usurpatur, quod omnium in humano corpore sit præclarissimum membrum oculus, et lumen corporis, ut Seruator etiam Christus testatur: Lucerna, inquit, corporis tui est oculus tuus. Sic prima Olympica ode Hieronem Siciliæ oculum appellauit, et posthac sæpius hoc laudis genus deprehendemus. Proinde ut hic locus de Adrausto et Amphiarao uberius intelligatur, pauca historia cuius hic meminit repetenda. Quæ Oedipus iuxta Delphicum oraculum patrem suum Laium ex inopinato interemisset, ut est apud Sophoclem in Oedipo de tyranno, et Senecam in Thebaide, furie patris cædem ulciscentes Oedipodis filios Eteoclem et Polymicen in mutua concitarunt arma, quibus inuicem etiam occubuerunt, perinde ac 2. Olymp. ode supra Pindarus attigit. Ibi Thersander relictus, Adrausti regis Sicyoniorum filia Argia in uxorem ducta, focii Adrausti et Amphiarai copijs Thebas adoritur, in ultionem cædis suorum fratrum. Quo in prælio sinistre tamen depugnatū est. Nam ante septem portas Thebarum septem exercitus fusi sunt Adrausti, Amphiaraus Iouis miseratione absorptus est. Adraustus solus seruatus, interemptos ad sepulchram recuperare à Thebanis non potuit, donec Thebes Atheniensium regem imploraret, cuius uim et manum timentes Thebani, septem regis cremandos septem illos exercitus Adrausto tradiderunt. Recordatur funestum hoc præliū et Isocrates in Panathenæico. Quis enim ignorat, inquit, aut quis non audiuit, in Tragoediæ Bacchanalibus obiectas apud Thebanos Adrausto calamitates? Nam deducere uolens Oedipi quidem filium, suum autem affinem, plurimos Argiuorum perdidit, cunctos uero manipulares uidit contritos, ipse non citra ignominiam tandè seruatus. Huius historiæ sæpe posthac meminit Pindarus, postquam tamen nona Nemeorum ode, ubi et fusus explicatur. Comp. 8. Pythior.

racionis huius ergo hæc uis est: Talis es Ageſia, qualis Amphiareus erat & uates & bellator.

EPODOS, COLON XIII.

Numeratis enim & coaceruatis septem occiaſorum rogis, talem quendam ſermonem Thebis ædidit Adraſtus Talaionides: Deſidero militiæ meæ oculum, utraque in re, uaticinio nempe & bello eximium. ^aquod præconium etiam ^bcor dato uiro Syracuſio adeſt. Atque hanc illi quædrare laudem citra omnem contentionē & litem, aperte palam teſtificabor, uel magno præſtito uiramento, mellifonis etiam cōſentiētibus Muſis.

κῶμος.

^a (Quod præconium.) κῶμος hoc loci eſt, laſcium carmen: oden conuiuium, letum cantum, auctore Heſychio ſignificat. hinc κωμοδία.

^b (Cordato uiro adeſt.) πάρι pro πάρις κατὰ σύγκρουσιν, carminis gratia: eſt enim prima ſpondeus, ſecunda & tertia anapaſtus: unde συρακωσίῳ per ſyſtolen legendum, hunc ad modum:

— — — — —
νῶ πάρις συρακωσίῳ. ὦν pro οὐ, ἐπιτρέψοντι pro ἐπιτρέψουσι, μοῖσαι pro μεσαι, δωρικῶς.

STROPHE II. COLON XI.

^aCæterum ſubmitte fortes mulas mihi quam celerrime mi anime, ut puram per ſemitam uehiculum feramus, ac ueniam tandem ^bad uirorū genus. Nam hæ præ reliquis hanc incedere uiam norunt, poſtquæ coronas Olympiæ tulerunt. Decorum eſt ergo hymnorū illis adaperire portas, quandoquidem opus eſt eas hodie in tempore accedere ^cPitanan, quæ iuxta Eurotæ deſluuium eſt, dominam.

Paraſcuen hic facit & ingreſſum ad generis Iamidarum hiftoriam, quos ^{Εὐρωτας} maiores agnoſcit Ageſias. φίντις auriga eſt uel aurigæ arma: Dorica dialecto

dialecto pro φίλις. Doribus eſt in more λ ante τ uel θ in u uertere: conſuetudo Theocrito frequentiffima, qui haud raro λῶθε pro ἦλθε dicit. Sic primo ſtatim ἐιδυλλίῳ,

λῶθε ἑρμᾶς πράπιος. Et paucis interpolatis, λῶθον τοι βῶτα, τοι ποιμῶνες ὀπόλοι λῶθον. pro ἦλθε & ἦλθον, ſic γῆθε pro ἔλθε. ^a (Cæterum ſubmitte.) Aſtrophe eſt aliegorica: tota enim tropica oratio eſt. Per aurigā mentem ſuam, per mulas & puram uiam, præclara argumenta, inſignes uerſus: per currum totum hunc hymnum intelligit, dum inquit: Iunge uel ſubmitte iam mihi Henioche robur mularum, id eſt robustas mulas periphraſtice, ut puram per ſemitam currum trahebamus. Et quia mulabus uicit, pulchre ab illis allegoriam ſuam ducit. Hoc age mi anime, experire ut egregie & mulas & uictorem Ageſiam celebres.

^b (Ad uirorum genus.) Emphaſis eſt in dictione uirorum: perinde ac ſi dicat, martia uirtute & bellico robore præditorū. Intelligit autem Iamidas, uaticinatricem illam propaginē, ad quam Ageſiæ ſtirpem poëta reducit: quorum originem ordine ſubinde recenſet. ^c (Pitanā.) Pitane nymphea eſt, & ciuitas eiufdem nominis iuxta Eurotam Laconice fluiuium. Ergo quum filia eſſet Eurotæ Pitana, è Neptuno Euadnen quandam peperit, quam (celare corruptam uirginitatem ſuam uolens) clam Arcadum regi Aepyto Elati filio educandam tranſmittit. Hanc porro ubi ætate adultior eſſet, Apollo deuirginauit, è quo Iamum peperit: unde Iamidæ, ad quos genus ſuum Ageſias refert. Atqui hanc ipſam rem Pindarus aperte recenſet.

Eurotas.

Origo Ida midarum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ Neptuno mixta Saturnio dicitur filiam cæſarie uiolacei coloris conſpicuam peperiffe Euadnen. Atque dum uirgo putaretur, foetum in ſinibus oculuiſſe. Deſtinato demum menſe amandans famulas, iuſſit ut heroi Aepyto alendum traderent infantem, ^aPhæſanæ Arcadum regi, prope Alpheū neſtenti moras: illic educata, ab Apolline primum ^bdulcem attigit Venerē.

Ἰδαμίδα ὡς δ' ἴνα, clandestinum & uirginē partum, ſed corruptæ uirginis, quæ uoluerit uideri uirgo. Ἰδαμίδα uirgo eſt. Hinc Ἰδαμίδα ὡς ἴνα, clandestinus partus. Hinc Ἰδαμίδα etiam dicuntur, qui clam gignuntur ab illis Ἰδαμίδα.

quæ uirgines esse reputantur. a ¶ Phæsanæ. Phæsanæ Arcadiæ ciuitas, cuius rex Aegyptus. Qui Elidis oppidum Phæsanam adserunt, ita defendunt, quod Aegypti temporibus Elis Arcadiæ iuri subdita fuerit. b ¶ Dulcem attingit Venerem.) Id est, uitiata est ab Apolline. Et quia hoc laudi adscribit Agesiæ & Euadnæ, ideo honesta periphrasi utitur, uitiū contegere uolens: Non crimen, sed honorem & decus esse, si deus cum puella quæpiam commercium habeat.

E P O D O S, C O L O N X I I I I.

Neque uero semper Aepitum latuit ipsa suffurans dei semen. At uero ineffabilem animo bilem comprimens, abijt ingenti cura Apollinis scitatum oracula de huius intolerabili corruptione: illa interim deposita purpurocrocea zona, urnaę argentea, sub opaco arborū densitate loco pariebat diuinæ sapientiæ natum: illi tum quidem aurea coma insignis Apollo, cum Parcas, tum Ilthyian assistere curauit.

a ¶ Suffurans.) κλέησις dorice pro κλέησσα. Metaphora est pro κενήσις, suffurans, id est celans. b ¶ Abijt Pythonem.) Pytho Apollinis ciuitas à serpente illic occiso & putrefacto, cuius rei ode 2. facti mentio, cuius & Homerus meminit Iliad. α.

φοῖβος ἀπόλλωνος πύθοι γὰρ πετρῆος. Stephanus hanc in Macedonia cōstituit. c ¶ Intolerabili corruptione.) ἀτλάτω πάθος, Dorice est, πάθος pro πάθος. Nam τ in ω & α uertunt. Sic Theocrit. πρῶτον pro πρῶτον, πρῶτος pro πρῶτος. ἢ ἢ ἐρμῆος πρῶτος.

d ¶ Purpurocrocea zona.) ἀδὲ φοινικῆς κροκῶν ζώνη κατὰ θυμὸν κρόκον. Gell. lib. 2. cap. 20. φοινικῆς καὶ σπῆρῆος eundē colorē excellentis ruboris significare testatur: quare φοινικῆς κροκῶν ζώνη cingulū est coloris purpurei & crocci. Quod si posteriorē huius cōpositi epitheti uocem κροκῶν acceperis, & nō κρόκον, tum zonā significabit purpurei tramatis. Sin à φοινικῆς & κρόκον deducas, purpurocroceū cingulum habebis. Mihi in rei huius sacramentū & arcanū intuenti, utriusque uocis etymon hic indiscriminatum non displicet. Aristoteles in περὶ χρωμάτων puniceum colorem fieri dicit, si nigrum & opacum lumini miscetur. Nam si nigrum solis uel ignis splendori

splendori admisceatur, hinc φοινικῶν resultat. μέλαν καὶ σκιερόν τῷ φωτὶ μιγνύμενον φοινικῶν. τὸ γὰρ μέλαν μιγνύμενον τῷ τε ἀπὸ τῆς ἡλίου, καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ πυρός φωτὶ θεωρημένον ἀεὶ γιγνόμενον φοινικῶν. e ¶ Urnaę argentea.) κέληπις uas est aquam recipiens, sitinus aquæ, amphora, hydria. Cæterum pudica metaphora, castus ipse maritus hic usus est, à partu sumpta. Nam partus arcana, per zonam puniceo croceā & per argenteum aquarium indicat, quæ ne castas aureis offendam hic prætermittito: tamen si nihil turpe, nihil inhonestum sit, quod matrimonij necessitas necessarium admittit. Aquam foeturae nunciam ante partum exeuntem, per urnam argenteam intelligit. Per zonam purpuream, sanguinem quo foetus aluum egreditur, clanculum innuere uidetur. Proinde hic locus nihil aliud est atq; allegorica partus adumbratio. Sanguinis cuius color est φοινικῆς κροκῶν: aquæ uero est argenteus, hoc est, albicans. f ¶ Sub opaco.) ἄρχμῆς locus est arboribus & plantis densus. ἄρχμῆς ὑπὸ κωνάρας. κωνάριος colos niger est & subuiridis, qualis in fodinis metallicis reperitur: deductum adiectiuum à κωνάριον, quod apud Homerum Iliados λ. in thorace Agamemnonis nigri huiusmodi mineralis, seu informis dum metallica materici uox est:

τῶ δ' ἢ τοὶ δ' ἔκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κωνάριον.

Dioscorides lib. 5. cap. 60. in Cypro Cyanū in ararijs fodinis nasci autor est. Marcellus pro cœruleo interpretatur. Hypomnematisfes uero Pindaricus κωνάριος pro βαθείας reddit. Proinde sensus est, sub cœrulea, uel tali qualis uulgarum flos est arborum seu plantarum densitate, uel uiolis consito loco.

g ¶ Aurea coma insignis.) Apollinis epitheton est, quo aurei & formosissimi solis radij presentantur. Sunt autem & apud Pindarum & alios poetas Solis uaria epitheta, quæ omnia naturā & officium eius sub conspectum statuunt, ut χρυσοκόμος, auricomus, à radiorum colore.

ποξοφόρος, arcumferēs, quo noxia tela et morbos sol in mortales iaculatur. ὀξείας, obliquus, ab oraculis, quod semper obliqua & dubia Apollinis responsa erant. Aristoph.

ὑπεριονίδης, filius Hyperionis, apud Hesiodum in Theogonia.

ὑπεριών, quod super nos eat.

ἐκεί, ab ἐκεί, longe, quod radios suos longe lateq; projiciat.

ἐκείθεν ὀλί, longe iaciens.

ἐκείθεν ἐλέτης, quod procul tela sua mittat.

ἀπόλλων, consumens: omnia enim calore suo consumit, terræ cœliq; tristitia nubila.

φοῖβος, purus, à claritate, uel φῶς βίος, lumen uitæ.

ἠέλιος ἢ ἡλιος, ab ἡμι, eo.

ἔλιος ἀσῆρ, uehemens et consumens et perniciosa stella, propter morbos.

ἡλιος, Heliacos; quorum sol est autor.

ἡλιος ἀργυρότοξος, aureū arcū habens. ἀργυρότοξος, argenteū arcū habens.

δέλιος σκόπος, Deli speculator: quia in Delo colitur.

κίνθιος, à Ciniho monte illi sacro.

σμινθεύς, à loco in quo colitur.

ἐπ' ἀεργός, quod in longinquo perficiat opus.

γενέλιος ἀκτίνων πατήρ, genuinus radiorum pater.

πῦρ πνεύτων ἵππων ἄρχος, ignem spirantium equorum pater.

ἠλέκτωρ, ab α sine, et λέκτρον lectus, quod homines galli instar (quī item ἀλέκτωρ dicitur) excitet, et suo aduentu surgere iubeat.

πύθιος, ab interfecto dracone.

δελφικός φαυσίβροτος φαεσίμβροτος ἀδέρθεμα

μάντις καθαρωδός λαπίδης χρυσοχέτης

χαιτής δέλιος ξένος δήλιος δῦρφαρέτρας

ἀκέρσεύς. Pleraq; alia præter hæc iam connumerata Apollinis Epitheta est uidere in primo Epigrammatū, iuxta seriem elementorum, in hymno cuius epigrapha est,

Ἵμνείω παύσα μέγα θεὸν ἀπὸ πλῶνα. Et quæ non reliqua

subijcimus?

Α βροτὸν, ἀγλαόμορφον, ἀκόρσεύμιον, ἀεροχέτιον.

Β εὐθύνοον, βασιλῆα, βελεσιχαρῆ, βιοδῶτιον.

Γ κηόσωον, γελῶντα, γιγαντολέτιον, γλυκύνθιομον.

Δ ιογενῆ, διοπαεδία, δρακοντολέτιον, διαφρογνήν.

Ε ἔλαλον, ἐρυβίλιον, ἐκατηβόλον, ἐλπιδοδῶτιον.

Ζ ωογόνον, ζάθεον, ζηνοφρονα, ζηνοδοτήρα.

Η πιον, ἠδινεπῆ, ὑδύθροον, ἠπιόχαρα.

Θ ηροφόνον, θαλερόν, θελξιφρονα, θελγσίμιθον.

Ι αφέτιον, ἰμδρόν, ἰθῖον, ἰπποκορυθῆν.

Κ ομοπλόον, κλάειον, κρατερόφρονα, καρπογυγέθλον.

Λ ητογενῆ, λάειον, λυρογυθῆα, λαμπροτόντα.

Μ υσπόλον, μάντιν, μεγαλήτορα, μυειόμορφον.

Ν εβροχαρῆ, νοερόν, νηπυθῆα, νηφαλέοντα.

Ξ ωοχαρῆ, ξωόν, ξωοφρονα, ξωοδοτήρα.

Ω λθιον, ὀλβιόδρογον, ὀλύνπιον, ὄρεσιφοίτιον.

πρῶτον.

Π ρῆον, πανδερκῆ, παναπήμονα, πλαποδοτήρα.

Ρ σοίπνον, ῥοδοχρῶν, ῥηξίλωρα, ῥηξικέλυθον.

Σ ιγαλόγοντα, σόφον, σελαργυρέτιον, σωτήρα.

Τ ὄψιχρον, τιταῖα, τελεστέρα, τιμήγοντα.

Υ μναγόριον, ὑπατόν, ὑψαύχονα, ὑετόγοντα.

Φ οἶθον, φοιβάζοντα, Φελοσιφρονον, φρογυγνήν.

Χ ρησμογόριον, χρύσειον, χρυσοχρῶν, χρυσοβέλεμονον.

Ψ αλμοχαρῆ, ψαλτιῶν, ψυδοσιγυγα, ψυροδοτήρα.

Ω νυπτον, ὠκνεπῆ, ὠκύσκοπον, ὠρεσιδῶτιον.

Verum in his epithetis multa sunt, quæ reliquis etiam cum dijs tum heroibus attribui possunt. Hæc de nominibus et epithetis Apollinis, quæ semel annotare libuit, posthac nullam horum facturi mentionem. h C Cum Parcas.) De Parcis, quas Græci μοίρας, in prima ode satis disputatum.

i C Tum Ilithyian.) τῶν ἐλδύθων Pindarus appellat, quam alij ἐλιθῶν, ab ἐλδύθω uenio nominant. Latini hanc Lucina uocant. Alma Lucina feropem, apud Terentium. Alibi Iunonem, quod et illam eandem cum Lucina putent: id nominis apud Græcos habens, quod subueniat parturientibus. Parca ergo et Ilithyia Euadnæ partu laborantis assistunt, ut diuina illa Iouis proles, diuina ope et prouidentia, et felici successu, in hunc mundum nascatur.

STROPHE III. COLON XI.

A uisceribus autem amabilis partus, mox in lucem prodijt Iamus, quem ^a contristata ^b reliquit humi. ^c At duo cæli dracones hunc, dijs ita uolentibus educarunt, innoxio illum ^d apum ueneno delectantes. Postquã uero ^e ex aspera Pythone redijt Aepytus rex, omnes domi suæ de puero percontatur, quem Euadne pariat: Phœbo enim ipsum dixit ^f progenitum

Nascitur Iamus.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Patre: deniq; uatem ipsum præ cæteris eximium fore, neque unquam eius generationem interituram. Sic itaque retulit.

^a C Contristata.) κνιζομένη, λυπυμένη, dolore affecta.

b (Reliquit humi.) Reliquit Euadne prolem humi sub arboribus & uiolis, timens famæ & uirginitatis suæ integritati apud Aepyrum regem: ma-
luit enim scitum perdere uel relinquere foetum illum, quam sese ignominie ex-

Miraculum
educationis
Iami.

ponere. c (At duo cæsij dracones.) Mirandam Euadne sobolis edu-
cationem subiicit, ut ostendat planè diuinam esse stirpem & coelestem prorsus
Iami propaginem. Mirabile est apud Liuium, Romulum & Remū à lupa edu-
catos: longe uero hic mirabilius est, Iantum infantem & uagientem è matris ala-
uo primum egressum à draconibus (quorum natura lupis ferocior, rapacior,
nocentior, letum magis adferens, ueneno cuncta quæ contingat, perdens) enu-
triri. Iamus appellatus est ab iōs, id est, uiola, in quas repositus erat à matre.
Sic Euadne Pytanes & Neptuni filia, supra iōbōspυχος dicta, est ab iōs ui-
ola, & bōspυχος cæsaries. Cæsij dracones appellantur à glaucis oculis,
perinde ac Minerva Homero γλαυκῶπις dicitur, quod glaucæ, hoc est, ulu-
læ oculis (quem colorem Latini cæsium uocant) habeat. Gell. lib. 2. cap. 26.

γλαυκῶ-
πις.

Aristopha-
nis et Pind.
Hypomne-
mata, sum-
pliciter per
τοχ. signū
figuræ alicu-
ius uel sche-
matis acci-
piunt.

Veteribus latinis cæsia dicta est, quasi coelia, Minerva. d (Apum ue-
neno.) iōs & uiolam & uenenum significat. Iam apum uenenum pro melle
dixit, per figuram quæ Græcis χιασμός, acyrogia quædam, ut uidetur, spe-
cies. Est autem Chiasmus quando quatuor ita inter sese numerantur, ut secu-
do tertium, quartū primo respondeat. Verum tum proprie χιασμός dicitur,
quum aliquid illic absurdum appareat in speciem, quum tamen procul absit: ut
quum quinta ode Pindarus ait: Septem occisorum rogis numeratis. Hic nihil
ambigui uel absurdi est, si uerba quis respiciat tantummodo: uerum si historiam
consideres, tum occisorum septenarius non est de principibus intelligendus, sed
de ipsis septem exercitibus. Nam septem duces illic non perierūt, Adrasto nem-
pe seruato, & Amphiarao absorpto. χιασμός constituitur sic:

1 Septem 2 occisorum

3 rogis 4 coaceruatis.

Hic χιασμός, hoc
est, hiatum, & ἀμείβολον constituit ipsa de occisis dubitatio, num ad duces
uel ad exercitum septem Thebis portarum, numerus fuorum sit accipiendus.

Non dissimilem ad modum hic χιασμός fit,

1 Dracones 2 Iantum

3 nutriuerunt 4 ueneno apum innoxio.

Draconum
quidem uenenum est, & ad dracones refertur. Enim uero ne quis ambigat qua-
le uenenum intelligat, adjicit, innoxium uenenum apum. Veneni natura est homi-
nem ad usque perniciem intoxicare: uirus autem semper letale est, à uenenatis
emissum. Iam quia mel ab apibus conficitur, & ex ipsis emittitur, perinde atq;
uirus ex uenentatis morsu uel icctu ledentibus, ideo quadam similitudine saltem

iōs

iōs appellauit: ob id enim adiecit apum, & innoxio, ne quis putet astruere ab-
surdum, & planè impossibile uatem nostrum adseuerare uelle. Est igitur sen-
sus admirandæ huius educationis Iami: Dracones melle, quod apibus subduxe-
runt, nutriuerunt Iantum. e (Ex aspera Pythone.) πετρήσας ἐκ
πυθῶν &, Homerum imitatus dixit. Is enim Iliad. α.

φοῖβος ἀπὸ πλάων & πυθοῖ ἐνὶ πετρήσας habet. f (Proge-
nitum.) γεγάσθη pro γεγακσίου præteritum aparemphati à themate γέ-
γομαε, passiuæ significationis, pro γεγενημένων εἶν.

Illi uero necq; audisse, nec uidisse se reddebāt,
“quoniā quintus à partu dies illuxerat. Sed obte-
ctus erat denso^b rubeto uiolarumq;^c flauis & om-
nino purpureis, humectatus radis tenerum cor-
pus: unde & passim euolgauit mater semper ip-
sum uocandum

EPODOS, COLON XIII.

Nomine illo immortalis Iantum.

a (Quoniam quintus.) Pindari interloquentis hæc uerba sunt, Quo-
niam quintus à partu, &c. b (Rubeto.) χοινοβατία terram iun-
cis & rubis seu alga etiam abundantem significat. χοῖν & odoratus iuncus,
βάτος rubus. Catachresticōs poeta pro asperis locis usurpat: quod inter spi-
nas & rubos & rosæ & uiolæ reperiuntur quibus cooperuit, uel in quas repo-
suit infantem Euadne: unde & à uiolarū præsentia, iάμου appellauit foetum
suum, ab iōs uiola, perinde ac testatur hic Pindarus. c (Flauis & pur-
pureis.) Non immemori hic mente prætereundum, quod duo uiolarum gene-
ra hic numeret, nempe flauas & purpureas, ut quæ colore reliquas antecant,
& formæ suæ pulchritudine antecellant. Dioscorides lib. 3. cap. πρελιδυ-
τῶς adjicit tertium genus λευκῶν, hoc est, uiolam albam, quam Pindarus
flauam, ille μέλιου dicit, differentiam in flore indicans. Est autem αἰθῶς
μέλιου flos colorem pomi Neranzij (ut cum hypomnematis Nicandrico
loquar) habens.

Vbi florem^a delectabilis pubertatis accepit,
descendens ad^b medium Alpheum, uocauit^c late-
potentem Neptunū suum progenitorem, Apol-
linemq;^d diuinæ Deli speculatorem, petens^e regi-

um quendam capiti suo honorem subobscuram noctem. Patria ueridica uox in clamauit: qui non exploratū habens quis uocet, interrogauit quis nam sit. Pater uero, age surge, inquit, fili, huc ad multas communem imus regionem famam inquisituri perennem.

a **Delectabilis pubertatis.**) Duobus insignibus epithetis *πλὴ ἡβλῶ*, hoc est pubertate, ornat, appellans eam *περπυλῶ* et *χρυσοσέφανον*, delectabilem et auream coronam gestantem: hoc est, sic ornantem hominē, perinde atque aurea corona decoretur. Amabilem ideo, quod ea aetas ubi tenera lanugo prodit, omnium gratissima, omnium iucundissima. b **Medium Alpheum.**) Per medium Alpheum Epidaurum intelligit, quae inter Arcadiā et Elin sita urbs est. Porro Arcadia et ortum et initium Alpei fluminis habet. Elis iuxta sinus et latiores meatus condita est. c **Latepotentem.**) *δρυβίας*, id est, late potentiae Neptunū hic uocat, et recte. Totū enim terrarū orbem ambit, et regna huius mundi in sese Neptunus et Oceanus cludit. Sunt autē haec ferē Neptuni epitheta quibus Pindarus cum alijs poëis utitur:

<i>δρυβίας</i>	Late potens.
<i>γύννοσιγῶϊος</i>	
<i>γύννοσιχθῶν</i>	Terrae concussor.
<i>σισέχθῶν</i>	
<i>γαίηοχος</i>	Territencus.
<i>ποσσῶν</i>	Terrae maritus.
<i>δρυτριάων</i>	Tridente praclarus.
<i>ἄρσοδριαύνα</i> uel <i>ἄρσοτριάων</i>	Tridente concitans.
<i>κυανοχρότης</i>	Cœruleā iubā uel comā habēs
<i>δρυμέδων</i> et <i>δρυμεδόντης</i>	Late regnans.
<i>δρυδονής</i>	Ingentis roboris.
<i>δεσπότης ποντομέδων</i> .	<i>δεσπότης ναῶν</i> .
<i>γῆσι καὶ ἁλμῆς μαχλυτής</i> .	<i>ἁλῆρ ἄμεινίτης</i> .
<i>γύννοσιδης</i> . 4. Pyth. ode.	<i>ἑλελίχθῶν</i> . 6. Pyth.
<i>πετραῖ</i> . 4. Pythiorum.	

d **Diuina Delispeculatorem.**) Delos insula est una Cycladum, Apollini sacra, quod in ea primum natus sit Apollo: *δῆλος*, id est perspicua dicta, quod Apollo aspera, difficilia et occulta, plana et aperta reddat, per suum quod

quod Deli uigebat oraculum. Stephanus Cynthum, Asteriam, Pelasgiā, Chlaemydian, et ex Nicanore Scythiadam appellatam auctor est. *θεόδμητος*, hoc est, diuinitus conditam Delon appellat, quod quum primum mari tecta esset, Iouis iussu in lucem prodierit. e **Regium quendam capiti honorem.**) *λαοτρόφον τιμῶν*, honorem populum alentem, hoc est regii. Honor enim et amplitudo regis est, subditos suos fouere, tueri, alere, et ab omni iniuria conseruare, honestum et uirtutes apud eundem instituire et protegere: qua de re et Homerus principes *ποιμνίας λαῶν* appellat. f **Verax.**) *ἀρτεπής*, uera, sana et apta loquens, ab *ἀρτιον* et *ἔπος*.

g **Interrogauit.**) *μεταλλῶν*, est ordine aliud iuxta aliud inquirere, perinde ac fit in metallis, quae ab iisdem uocibus, nempe à praepositione *μετά* et *ἄλλο*, quod uni metallicae inuenta uena altera adiaceat, ut est apud Plin. lib. 33. cap. 6. Vbicunque, inquit, una inuenta uena est, non procul inuenitur etiam alia. Et quidem hoc in omni ferē materia: unde metalla Graeci uidentur dixisse. Estque *ἀντιθέτης* usque ad ἄρσο, λόγος *πρωθύστερος*, uel *ὑσερολογία*. h **Multis communem.**) Elin et Olympiam intelligit, ubi ex omni Graeciā gentes ad olympiaca spectacula per Herculem posthac erecta confluxere.

STROPHE III. COLON XI.

Venerunt autē ad celsam alti Cronij rupem, ubi duplicem illi uaticinij thesaurū tribuit, ex eo quidem tempore uocem audire mendaciorū expertem. Et si quando opere confidens, uenerandum Alcidarum germen Hercules ueniat, ac patris celebritatem, multitudine hominum perfruentem, ritumque maximum certaminū condat, tunc in summa Iouis ara mensam uaticinij ac commodam ponere iussit.

a **Alti Cronij.**) De Cronio Pise promontorio supra dictum est. Hic Cronij rupem, pro ipso Cronio monte, uel pro quinquenniali ludorū loco accipit per periphrasin. b **Duplicem uaticinij thesaurum.**) Geminum uaticinij thesaurum, quorum primus, quod iam tum statim Apollinis audiret oraculum, tum quod posthac Hercule instituentem quinquennalem panegyrim, mensam diuinationi et responsis destinatam poneret in Olympia, cui eius nepotes

αλκαϊ-
δων.
 & successores præessent. c (Alcidarum.) Græce ἀλκαϊδῶν pro
 ἀλκαϊδῶν dorice, hoc est, posterorum Alcei, uel ab Alceo propagatorum.
 Est autem Alceus auus, Amphitruo pater Herculis. d (Tunc.) τό-
 κος pro τότῃ δῶρικῶς. Erat autem oraculi locus Olympiæ, cuius prin-
 ceps primus Iamus, ubi per ignem futura coniectabant, qua diuinatione deinceps
 Iamidæ perpetuò sunt usi. Victimarium enim pelles igni imponentes, ex
 ijs uaticinabantur. Sunt qui adfirmant, è conscijs uictimarum pellibus futura
 prædixisse. Si enim scissuræ rectæ forent, læta, sin obliquæ, tristia denūciabant.
 e (Iouis ara.) Ioui & Neptuno primam dicatam, inter sex, aram sus-
 ipse, quinta præcedenti ode annotatum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quamobrem per celebre Iamidarum genus
 „ apud Græcos uel diuitiæ consequentur. ^a Adeò
 „ quibus uirtutes charæ sunt nobiles fiunt. Suum
 „ quenque opus ostendit. ^b Momus aut præ alijs
 „ inuidentibus imminet ijs, ^c quibus aliquando ra-
 „ ptis ad cursum, uerenda primum gratia ^d glorio-
 „ sam formam ^e adstillat. ^f Proinde Cyllenen Arca-
 diæ montem accolentes ^g affines tui

EPODOS, COLON XIII.

^h Mercurio deorum legato, ⁱ supplicibus, mul-
 tisq; sacrificijs admodum religiose litantur.

a (Adeò quibus.) Gnome est, qua rationem reddit, quæ diuitias & ho-
 norem Iamidæ sint consecuti. Quæ tamen si ad Iamidas proprie pertinet, gene-
 ratim tamen cunctis mortalibus attribui potest. Vtitur autem pulchra gradas-
 tione in his gnomis. Virtutes sunt causa honorum & diuitiarum: diuitiæ uirtu-
 tibus iunctæ sunt causa præclarorum operum, insigniumq; facinorum: præcla-
 ra facta sunt causa inuidiæ: non quod ipsa mali sint origo, cæterum malo genio
 ducti homines, ac peruerse mentes, non possunt ferre alterius felicitatem. Ar-
 guit ergo & indicat maligna corda, aliorum felicitas, perinde atq; Horat. etiam
 cecinit: Inuidus alterius rebus macrescit opimis.

b (Momus.) Somni noctisq; filius, Momus deus est, qui licet ipse nihil
 fingat, aliorum tamen quantumuis præclara opera carpit & calumniatur. Vn

de

de prouerbium, Momo satisfacere, pro calumnia, pro reprehensione accipitur.
 c (Quibus aliquando.) Periphrasis uictorum. Est autem supra annota-
 tum uel à Pindaro, oportuisse currus duodecies in Olympico certamine rotari.
 d (Formosam gloriam.) Βυκλέα μορφῶν, celebrem gloriam: nam
 hilares, læti & fauorabiles ob uictoriam Olympicam uictores redduntur.
 e (Adstillat.) ποτιστέλλει, adstillat. Metaphorice, efficit, parit.
 f (Proinde Cyllenen.) Laus à maioribus Ageiæ matris. Cyllene uel
 Cyllenus mons est Arcadiæ Mercurio sacer: hinc Cyllenius heros Mercurius
 Virgilio est. Ouid. i. Metamorph.

Menala transferam latebris horrenda ferarum,

Et cum Cylleno gelidi pineta Lycai.

g (Affines tui.) μάτρως ἀνδρες, affines & maiores à matre.

h (Mercurio.) A pietate in Mercurium, maiores matris Ageiæ lau-
 dat. Proinde Mercurio et Ioui accepta referendâ uictoriâ adserit. i (Sup-
 plicibus sacrificijs.) λιτῶς hoc loci adiectiuum est, non ut supra & in nono
 Iliad. substantiuum, uel etiam proprium. Stephanus à nymphe Naide Cyllene
 montem appellatum tradit, ibiq; merulas albas nasci, nec usquam alibi tales, ua-
 riasq; uoces edere: noctu ad lunam facilius quàm die eas capi.

O Ageia, Softrati nate, qui certamina præ-
 miorumq; sortem tenet, ac strenuam Arcadiam
 honorat Mercurius, is & cum grauiter tonante
 patre tuam felicitatem perficit. ^b Gloriam quan-
 dam habeo in lingua ^c acutæ cotis, quæ me non
 inuitum attrahit pulchre fluentibus spiritibus:
 auia mea ^d Stryphalica florida Metope,

a (Cum grauitonante patre.) Iouem patrem grauitonantem. Sunt aut
 hæc ferè Iouis epitheta. Primum tamen decadem uocum, qua uetustas ipsum Io-
 uem intellexit, perinde ac Urbanus è ueteribus digessit, subiiciemus:

Ζῶς	Ζῆρ	δῶς	βδῶς	Ζαί	Iupiter.
Ζῆς	Ζᾶς	δῆς	δῶ	δᾶ.	

Iouis epitheta ergo sunt hæc propemodum:

Ζηροπτα	βαροπτα	ελατῆρ Βρονταῖς
σεροπαῦ κεραυνῶν τε πρύτανις		σωτήρ
φύξις	πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε	
πόσις ἥρης	βαρύδραπτις	ὑψιβρεμέτης

K

μικέτης	ἀγκυλομήτης	νεφεληγέτης
δρυόπτης	τορφικόρανος	βροντοσικερανος
αιγιόχης	πανομφαῖος	ἀσόροπκητής
Φίλιος	ξήμιος	ἑταρείος
ἑφέστιος	φαναῖος	ὑπατος κρήντων
λήμιος	ἐλλάνιος	Βασιλεὺς θεῶν
ἀργικέραμος	ἑλδύθης	δλύμπιος
λύκακος	αἰθέριναίων	γενέθλιος
ἑδύθης	φαινοσερόπτης	αἰολοβρόντης
μηλίχιος	δλύμπιος ἡγεμῶν	ὄροκτύπος
ἄλιος	ἡλείος	δλύμπιος ἡγεμῶν
ἑίγδιος	ἑργκίραμος.	

b ¶ *Gloriam habeo.*) Allegoria est, qua Lyrices & Musices suae praestantiam modeste laudat & uere poeta, ut animaduertat Agesias sese non uulgaribus, sed enim summis, optimis, praclarissimis per Pindarum praconibus autumari. Tum patriam suam Thebas huiusmodi esse, ut quae eximia ingenia proferat: cuius est fontibus, cuius tutelaribus numinibus haud poenitendum hoc poetices decus acceperit, quo commodum quos uelit ornare possit. c ¶ *Acute cotis.*) Per acutam cotem iudicium suum & ingenium intelligit poeta, quo aequae atque cos ferrum acute & absolute, quidquid in manus sumpserit, perficere possit. Appellat autem canoram cotem, respiciendo ad lyram suam. Nam omnia eius poemata ad citharam & tibiam decantata sunt, ut monet hypomnematis. Ipsa cos, ipse animus meus, iam antea uolentem me pertrahit ad pulchre fluentes status, id est ad sonos, ad cancionem, ad hymnum. Proinde haec allegoriae huius summa est: Mihi à maioribus meis, à genere, à matre, à patria insitum est ut Musica & lyrice claream. Auia, inquit, mea Stymphalica florens belle Metope, bellicosarum Thebarum matris meae mater, instar acutae & argutae cotis in lingua mea est: illa me ad dulciter fluentes spiritus, ad suaueis tibi decantandos hymnos ò Agesia permouet, imò pertrahit. Atque ut haec penitus intelligantur, historia ex interprete est adijcienda. Metope filia fuit Ladonis fluij, uxor autem Afopi Thebani amnis, è quo filiam Theben peperit, qui eum urbs idem nominis obtinet. Pindarus ergo Thebis oriundus Metopen auiam suam, id est, patriae suae matrem appellat. d ¶ *Stymphalica.*) Stymphalica Arcadiae ciuitas, cuius filiam Metopen facit poeta, ut quae ortum ducat huius Arcadiae ex Ladone Stymphalium praeterlabente. Stymphalica igitur Metope est, id est metropolis Arcadica. Iam & hoc se debere maioribus Agesiae inuit, quandoquidem & ipse

ipse Arcadicus, quantum ad matris suae maiores attinet, extiterit.

STROPHE V. COLON XI.

Quae cadentem equos Theben peperit, cuius amabili aqua sitim meam restinguo, uiris iaculatoribus uarium hymnum plectens. Excita nunc socios Aenea: primū quidem, ut laudibus efferant Iunonem Partheniā: deinde agnoscant, an ne uetus opprobrium ueris rationibus effugerimus, Bœoticam suam. Es enim nuncius rectus, comptarum Musarum scytala, dulcis crater bene sonantium carminum.

a ¶ *Equos cadentē.*) Id est, equestrem. πλάξιππον à πλῆξιον scario, & ἵππος equus. a factum est ex ἠ dorice. b ¶ *Theben.*) Theben Nympham seu fluuiū, uel ipsam etiam patriam intelligit. c ¶ *Sitim restinguo.*) Sitim restinguere, est ἀλλυγοεῖα. id est, cuius ego Thebes sum ciuis, in qua ego spiritu ducō. d ¶ *Excita nunc.*) Aenea Pindari chorodidascalos, hoc est chori institutor erat, quo publice utebatur Pindarus, ut sua poemata doceret, cumq; alijs ea psalleret: quandoquidē ipse adeo tenuis uocis erat, ut pro dignitate, sua recitare nō posset. quod plures alij poetae, qui canora & arguta uoce pollerent, per sese ipsi faciebāt, choros nempe docentes. ὄτρυνον ἑταίρων, id est, concentores tuos adhortare, alacres illos redde ad cantandum tecum, & ut Iunonem tecum Partheniam laudent. e ¶ *Iunonem Partheniam.*) Quia Arcadiae mentionem fecit, ideo & Iunonem Partheniā, hoc est, Arcadica recordatur: à Parthenio enim Arcadiae monte Parthenia uocatur. f ¶ *Bœoticam suam.*) Βοιωτίαν ὕμ. Hyantes gens prisca & barbara in Bœotia fuit, quos propter insignem & inertiam & barbariam & omnis liberalioris institutionis ignorantiam quidam profcidentes, corrupto nomine quemlibet eorum ὕμ, id est suam appellabant: ut inde Βοιωτία ὕμ in prouerbium abierit, quo inertem & ignauium, neque literarum, neque nandi gnarum, notarunt. Institue ergo chorum ò Aenea, ut canat Partheniā primum Iunonem, deinde ita canat nostra poemata, ut auditores & spectatores intelligant nos non esse amusas, ut prouerbium habet, sues. g ¶ *Es enim nuncius rectus.*) Laus Aeneae chorodidascali, à facili. Haud difficulter chorum instituire potes, es enim nuncius rectus, hoc est, hoc meo nomine recte, bene &

pulchre efficere potes, quandoquidem sis ipse & literarum & Musices peritissimus. Nam hoc est, quod subiicit: **h** **¶** Comptarium Musarum scytala.) Ingenti praconio effert Aeneam chori magistrum, scytalam Musarum appellans, hoc est ueluti secretorum Musarum conscium, ac talem quem sibi Musae deligant, si cui secreta sua & sacramenta indicare uelint. Metaphora est pro uerbialis, sumpta ab adagio, Scytala Laconica. Et licet ex Gellio hoc ipsum peti possit, è Pindaricis tamen scholijs adnecta. Lacedaemonij si quando Harmostus suis ad aliquam urbem missis, secreta quicquã indicare uellent, non fidebant charta, ceterũ talem celandi consilij sui rationem inibant: deradentes lignum teres, trium uel quatuor cubitorũ, in duas partes fidebant, alteram imperatori peregre agentis dabant, alterã ipsi sibi retinebant. Significatur igitur aliquid duci exercitus, tenue quoddam & angustum lorum uirgæ seu tereti baculo suo dimidiato obuoluebant, eoq; pacto quæ uellent inscribebant. Resolutum itaq; lorum confusas quasdam notas subindicabat, quas nemini cognoscere possibile erat. Lorum ergo tale imperator acceptum per Laconum nuncios, suo quod pates se se habebat circumuoluebat tereti bacillo, moxq; Laconũ suorum & mandata & consilia dignoscebat. Huiusmodi itaque lorum, quo epistolæ nice Lacedaemonij utebantur, σκυτάλη, hoc est scutica dicebatur, à σκῦρος coriũ. Alij sic interpretantur, quod Lacones latas scuticas habuerint, quibus inscripsissent consilia sua ad Harmostes, easq; coriaceo uasi inclusas & obsignatas transmiserint. Aeneas igitur est rectus angelus & scytala Musarum, hoc est Musices peritissimus, & literis ornatissimus, ut Musis, Apollini & Charitibus adeo gratus sit, ut si quid recte curatum uelint, ei demandent. **i** **¶** Dulcis crater.) Crater uini est amplum poculum, à κρατέω capio, teneo, ut poeta oculos ponit, dum inquit, Crateres magnos statuunt. Hic insigni metaphora, pro uase, imo pro promo & condo dulcisonarum odorum. Perinde ac si dicat: Quemadmodum crater dulcissima uina & condit & promit, quæ conuiuias exhilarent, sic tu non uina, mi Aenea, sed suauissimas odas contines apud te, & eorum sonare doces. Qua laude quid magnificentius Musico dici potuit? eorum qui augustius uel eruditissimus quisque prædicari quiret?

ANTISTROPHE, COLON XI.

Iube etiam ut ne obliuiscantur Syracusarum, & Ortygiæ, quam Hieron puro sceptro gubernans, & recta consulens, rubros pedes habentem Cererem ueneratur, filiaeq; eius Proserpi-

ut.

næ, curru albos equos habente inuectæ Anacalypteria celebrat, Iouisq; Aetnæi fortitudinem. Suauiloquæ ipsum Iyræ & cantus nouerunt. Ne quatiat oro felicitatem eius futurũ tempus, uerum dextro adfectu & hilari mente Agefiæ laudem suscipiat.

Commoratur in Apostrophe ad Aeneam chorodidascalum, in cuius persona interim ipse uates Hieronem regem οὐρχονοῦ Agefiæ cõmendat, propterea quod & ipse Agestias Syracusanus sit à parente Sostrato. **a** **¶** Ortygia.) Ortygia insula est ante Syracusas, cuius Hieron rex erat. Et quia Syracusanus esset Agestias à parentibus, meminit iuxta & Syracusarum & Ortygiæ, quibus iam tum dominabatur Hieron, et ipse Olympionices, honorifice.

b **¶** Rubros pedes.) φοινῶπιζων Cererem appellat. Quid coloris sit, & quomodo fiat, ex nigro uel opaco & lumine, ex Aristotele in superioribus indicatum: hic tamen pro flauo accipit: seges enim matura flaua est. Per epitheton ergo ad inuentum Cereris, fruges nimirum respicit. **c** **¶** Cererem.) Δημήτηρ Ceres. Doræ dicunt δαμάτηρ, à δαῖ, quod Dorientibus terram significat, & μήτηρ mater, ceu terræ frugum mater. Ita scholia Theocritica. Adumbrat uberem frugum in Sicilia prouentũ, quo nomine Siciliam Cicero in Verrinis extollit. **d** **¶** Curru albos equos.) Ἄδουκίπτε.

Cereris festa, Demetria, Theophoria & Eleusinia Græcis dicuntur. Filia eius Proserpine Theogamia, hoc est diuinæ nuptiæ celebrantur, quod scilicet Plutoni ducta sit: & Anthephoria in Sicilia aguntur, autore Iulio Polluce. Theogamia uero & Anacalypteria idem esse solennitatis genus ex interprete, & Hesychio colligitur, qui Anacalypteria uocat, quando tertio die sponsa ex ædibus parentum sit ducta: ab ἀνάκαλύπτωμα, id est, reuelor, quod tum reueletur sponsa & puella, quæ antea domi clausa manserit. Ἄδουκίπτε autem ideo dicit, quod raptam à Plutone Proserpinã filiam mater Ceres diu quæ-

sitan, ac tandem curru albos equos submissos habente repertam, in cœlum ad Iouem reduxerit. Scholia. **e** **¶** Suauiloquæ.) Hoc dicit cum propter superiorem primum, quo celebratus est, hymnum, tum etiam quod Musices arte claruerit, id quod eadem prima ode exprimit, ἀγλαΐζετοι δὲ μουσικὸς ὄρω. **f** **¶** Nouerunt.) γινώσκοντι est pro γινώσκουσι, δωδωνῶς. **g** **¶** Ne quatiat.) ὄχρη est uel precatio. Vinam non infringat, uel præsens uel illum futurum tempus Hieronis felicitatem, in qua persequens

Ἄδουκίπ-
πτε

hilarifronte Agesiæ laudem excipiat. Hoc ideo precatur, quod Hieron maior sit, utpote rex Syracusarum & Ortygiæ. Agesias uero etsi Syracusanus quantum attinet ad parentes, non regis tamen filius fuit, quanquã imaginibus etiam maiorum suorum clarus haberetur, uates iam existens Olympicus. **h** **C** Hilari mente.) *Ὁνράτοις* *Ὀλοφροσώαεις*, *τῶτῆσι* *ἐπ' ὀράσῃ* *ὄθυμια*, amabili iucunditate, amico affectu, tranquilla felicitate.

EPODOS, COLON XIII.

^aDe domo ad domum, à Stymphalijs muris uenientem, ^bmatrem pecoris diuitis Arcadiæ re-
linquentem, ^cAtqui profunt agitata surgentibus
nocte procellis duæ è ueloci nauì proiectæ an-
choræ. ^dDeus autem horum & illorum sortem
undique cum gloria perspicuã efficiat. O cui ma-
ria curæ sunt Neptune, Agesiam amans rectum
oro nauigium extraq; periculum dona, ^eAmphi-
trites aureum colum gestantis coniux, meorum
uero hymnorum adauge permulcentem florem.

Allegori-
ca cōpa-
ratio.

^a **C** De domo ad domum.) Suscipiat hilari affectu laudem Agesiæ in-
quam, uenientem de domo ad domum, hoc est, ab una patria ad alteram, de Ar-
cadia Syracusas. Interpres monet prouerbii esse de ijs, qui de eodem ad idem
proficiscuntur. ^b **C** Matrem pecoris.) Periphrasis est Stymphali, quæ
mater est urbium Arcadiæ, metropolis & urbium excellentissima. Arcadian
ὄθυμιοι dicit, id est, abundantem ouibus, diuitem pecoris, ab *ὄ* & *θυμ-*
ιοι, quod omnis generis quadrupedia significat, maxime uero ouem, tum fru-
ctus arborum quauilibet, præcipue uero pomi. ^c **C** Atqui profunt.)
Gnome est allegorica, quæ laudat duas patrias Agesiam agnoscere. Perinde ac
in tempestate duæ anchoræ marina petra & littore detentæ, nauim ne uentis
cedat, seruant, ne confringatur: ita duæ patriæ alumnum suum amplectentes,
retinent, illustrant, decorant. Potest & hæc gnome uel ad duos fidos amicos, uel
quæcumque duo salubria, ad pharmaca, ad uicinos, idq; genus alia referri.

ὄθυμιοι.

*ἀπεσκήμ-
θηα*.

ἀπεσκήμθηα præteritum aparemphati, sicut *τετύφθηα*, à uerbo *σκήμ-*
ησομαι sulcio, quod à nomine *σκήματος* deducitur. Est autem præteritū pro
presenti infinitiuo explicandum, hoc pacto: Bonæ sunt duæ anchoræ proiece-
re, hoc est ad proijciendum, ad sulciendum, ad firmandum, uel ut firmentur.

Deus

^d **C** Deus autem.) Peroratio est, quæ & Agesiæ ab utraq; patria Stym-
phalo & Syracusis, læta euenire precatur: & Neptunum, ut cum Agesiæ ne-
poti eius, tum hymnis suis secundiore fortunæ auram donet, rogat.
^e **C** Amphitrites.) Amphitrite uxor est Neptuni: auream colum, ut re-
gina, gestat. Pro mari Homero Odyss. α. & primo Metamorph. accipitur.

DIAGORÆ RHODIO PUGILI, QVI
uicit LXXIX Olympiade, ODE VII.
STROPHE I. COLON XI.

^aT si quis à diuite manu phialam ac-
ceptam ridentem intus uitis rore do-
net nouo genero unà cum uino offe-
rens, ab una ^bad alteram domū trans-
ferendo, aureum omnino ^cfacultatum uerticem,
^dsymposij oblectationem, qua simul honoret af-
finitatem suam socer, & ita præsentibus amicis
eo munusculi æmulatorem reddat sponsum una-
nimis genialis tori:

ANTISTROPHE, COLON XI.

Sic ego ^enectar ^fsuapte sponte fluens, Musa-
rum donū, brauij latoribus mittens, dulcē animi
fructū, exhilaro Olympios, Pythiosq; uictores.

ENARRATIO.

Hactenus qui equis, curribus equis & mulabus ductis uictores euaserunt, **Argumentum**
prædicauit: Nunc eos qui pugilatu, luctu, & id genus alijs certaminibus uice-
runt, efferet. Quando, & qua Olympiade Diagoras uictor euaserit, pugilem
agens, epigrapha testatur. Quanto uero sit in precio hæc ode habita, Gora-
gon in Scholijs tradit: argumento enim est, ut idem ait, quod aureis literis in Lu-
naris Mineruæ templo consecrata conspiciatur. Fuit autem Damageti Rhodij
filius Diagoras, de quo hæc memoriæ prodita sunt, quod Olympiæ steterit Di-
agoræ simulacrū, post Lysandri imaginem, cubitorū quatuor, digitorū quinque,
dextram extendens manum, sinistram ad sese inlectens. Hunc sequitur Dama-

getus senior ille liberis suis pater, cui idem cum auo nomen erat, quinquertio insignis, & ipse cubitorum quatuor, minor autem patre digitis quatuor. Hos iuxta stabat Dioreus frater pugil, & ipse quinquertio insignis. Tertius post illū Acusilaus, sinistra lorum pugilatorum tenens, dextram ueluti ad orationē expandens. Et illi sanē uictoris Damageti filij, in columnis unā cum patre suo conspicuntur. Post illos & nepotes eius uictores duo: Euclon pugilatu Andronem uincens, deinde Pisirrhothius & Lelegetes qui eodem die uictoriā cum patre in Olympijs ludis adepti sunt. Non longo post tempore fama est filiam Diagoræ Aristopatryam Olympiam uenisse, petijssēq; ab Hellanodicis, hoc est, certaminū arbitris, ut eam ad spectaculū admitterent: qui dum eam prohibentes, iuxta legem suam dicerent, mulierē non decere, ut gymnicum agonem spectet: respondit, se alijs haudquaquam foemina parem esse, sed quiddam habere excellentius ceteris, nempe maiorum se uirtutibus munitam: iuxtaq; & patris & fratrum statuas commonstrauit. Quo uicti Hellanodicae legis soluta consuetudine, Aristopatsræ spectandi fecere copiam. Porro quod aureis literis transcripta hæc ode, Mineruæ dicata fuerit, & in Pindari & Diagoræ honorem factum est. Laudat autem Diagoram, à patria Rhodo, ab Olympia uictoria, à patre Demageto, à maioribus Rhodiorum, Tlepolemo præsertim, ad quem genus suum refert Olympionices. Hic in Tlepolemi rebus gestis explicandis, ad partū Mineruæ digreditur, & ad ortum Rhodi insulæ. Postremo à Nemea, Isthmia, Atheniensi, Argiua, Arcadica, Thebana, Aeginetica, Pelleneaq; uictorijs. Tandem uoto cludit. a (Ut si quis.) A comparatione orditur, eaq; pulcherrima, ut semper in exordijs eximius est. Quemadmodum, inquit, pater sponsæ, generum suum aurea phida, quam ei in conspectu conuiuorum dono dat, exhilarat, estq; in causa, quur arctiori amoris uinculo erga sibi desponsam rapiatur: sic ego uictoribus Olympicis, aliorumq; Græciæ certaminum potitis, nectar merum dono. Est & obseruandum in comparatione, quod uinum uitis rore metaphorice definiat, & quod κῆδδς pro κῆδδς affinitatē appellet. Est enim το κῆδδς πολὺσ μοῦ, ut Nicandricus hypomnematis

stes affirmat, in principio θεοεικῶν, explicans uersum ἀπεροῖδ' ἢ τὸ ἴαυτα, λύσιβ' ἑπεραλκεία κῆδδς. Tria, inquit, κῆδδς significat: cognationem ex affinitate, sollicitudinem, & malum. Nicandro ergo eo loci malum significat, Pindaro hic affinitatem. d (Ad alteram domū.) De domo ad domum parœmia, præcedenti ode indicata est.

c (Facultatum uerticem.) Propter aurum, phialam auream rerum, hoc est, bonorum uerticem uel summitatem & culmen uocat, quod aurum in diuitijs & metallis sit longe præstantissimum. d (Symposij oblectatio-

nem.)

nem.) χέεις hic oblectatio & incunditas est, dum inquit, σὺμποσίς χέει. Nectar à vi stercica uocula, & λείνω occido, deorum immortalium potus est, sicut ambrosia cibus. Vtroque æternitas, deorumq; immortalium incorrupta essentia pulcherrime adumbratur. Atqui nectar odas suas nominat Pindarus. f (Suapte sponte fluens) χυτῶν pro αὐτοχυσῶν, per se se fuisum, uoluntariū, purū, ἀγαθῶν, nō dilutū, id est præstantissimū hymnū.

- Felix ille quē bona fama detinet. Aliās alium
- ^a gratia uiuificans respicit cum suauifona quidem
- ^b cithara, uarieq; resonantibus tiliarum uasis.

Gnome est, qua illos felices prædicat, quorum uirtutes, resq; insigniter gesta, præclaris poetarū monumentis atque adeo literis celebrantur: parascuenita faciens ad insequentem Diagoræ laudem. a (Gratia uiuificans.) ζωδάλαμι & composita uox à ζωῆ uita, & θάλλω floreo. χέεις ζωδάλαμι, id est gratia uitam floridam & amcenā reddens. Metaphorice per eam gratiam poetices, & literarum uim & præconia intelligit. b (Cithara.) Adiungit citharam & tibiam, quandoquidem poemata eius ad lyram & ad tibias, ut antehac indicatum, decantabantur. c (Tiliarum uasis.) Periphrasis est. Simpliciter enim tibiam significat per uasa seu sōramina tiliarum, seu organa.

EPODOS, COLON XIII.

Et nunc^a per utraq; unā cum Diagora descendi, laudans marinā Veneris filiam, Solisq; uxorem^b Rhodon, bello longe ualentem, ut^d fortem & magnum uirtute uirum, prope Alpheum coronatum, & prope^f Castaliam^g pugilatoria propter munera extollam, patremq; simul Damagetum, cui iustitia cordi est, qui^h cum Argiua multitudinē^k treis ciuitates complectentem insulam, apud^l Embolum amplæ Asiæ habent.

a (Per utraq;) τῶ ἀμφοτέρω, per utraq; uel cum utrisque, cithara & tibijs. b (Rhodon.) Rhodus insula est celeberrima, quā & Ophiussam & Aethream olim appellatam Stephanus testatur. Est autē Pindaro in more, ut à Nymphis ciuitates insulasq; appellet, et e contra. Sic hoc loco per Rho-

don Nympham, Venerisq; filiam, Apollinis Nympham, seu sponsam, seu uxorem intelligit, insulam pariter per idem nominis accipiens, quam *τωντιου* dicit, quandoquidem in mari sita. Proinde alij aliam Rhodi Nymphæ genealogiam recensent. Asclepiades, Amphitrites & Solis filiam facit. Quidam ita secernunt, ut marinã filiam, ad insulam Rhodon referant, Solis uero Nympham ad heroida. Fertur enim, quod cum Nymphã adspexisset, deperierit eam Apollo, ac in cognomine Nymphæ insula, cum ea rem habuerit. Herophilus Neptuni & Veneris filiam ait. Epimenides Oceani gnatham dicit, unde etiam cognominatam urbem. Sunt qui adfirmant, propterea eam *ρόδου*, id est rosam appellari, quod insigneis rosas proferat, seu quod rosetis luxuriet Rhodus. Cæterum & urbem & insulam clarissimam esse, quæ sæpe damnum dederit Turcæ, & ipsa rursum fecerit, plus satis uerum, Christianis adeò compertum.

c (Bello longe ualentem.) *δύθυμάχαυ*, rectã pugnantem, intrepidum & strenuum significat, qualem describit Homer. *Iliados* v. dum inquit:

*τῶν ἀγαθῶν, ὅτ' ἄρ' τρέπειτ' ἡρώδης, ὅτε τε λίην
παρεβεί, ἐπὶ δολῶν πρῶτον ἐσίγητ' ἰόχου ἀνδρῶν
ἄρατ' ἢ τάχιστα μίγνυσθαι γιν' ἀϊλυχρῆ.*

δ' αἰς ἀντι
πολέμου.

d (Fortem uirum.) Ipsum Diagoram. e (Prope Alpheum.) Id est, Olympiaco certamine. f (Castaliã.) Fons est Castalia prope

Munera pu
gillatoria.

Pythionē Apollinis urbem: pro Pythijs ludis accipit poëta, *κατὰ μετῶν-
μίαν.* g (Propter pugilatoria munera.) Id est, coronam quam ex Pythia uictoria per pugilatum adeptus est. h (Qui.) Diagoras & Demagetus. i (Cum argiua multitudine.) Scilicet per Tlepolemum Rhodum traducta, ut subinde explicabitur. k (Tres ciuitates.) Periphrasis est Rhodi, insula tres ciuitates complectens. Continet autem Rhodus tres urbes, nempe Lindum, Ialysum & Camirũ, perinde ac Homerus etiam testatur in *Βοιωτίαι*,

*οἱ ῥόδου ἀμφονέμοντο Διάτριχα καὶ Μυθγῆτες,
Λίνδου ἠὲ Λύσιόν τε, καὶ Ἀργινόν τε καὶ Μείρον.*

l (Embolum.) Rhodus è regione Lyciæ sita est: iuxta Lyciã uero oppidum est Arycadne: proxime quod templum quoddam est Embolum primo uocatum, ob loci situm: latis enim adiacentibus petris in acutum tendit regio, instar acuti nauigij, quod Græci *ἐμβολον* dicunt. Nunc uero Trieris, id est, triremis ob eandem causam nominatur: quandoquidem eius positura loci, nauis nō sit dissimilis. Apud Embolum ergo, id est Lyciam, figuram emboli, quod est acuti nauigij genus, constituentem.

Strophe

STROPHE II. COLON XI.

“ His autem qui à Tlepolemo originem duxerunt, puta latepotenti Herculis generi, communem præconiorũ sermonē proferre uolo. Quod ad patrem attinet, ex Ioue, quod ad matrem, ex Astydama Amyntoris filia initium sumere contendunt. ^b Circa humanam porrò mentem innumeris meri errores pendent. ^c Conferri tamē nō potest,

ANTISTROPHE, COLON XI.

“ Vt id quod in præsentia, in posterum etiam alicui præstantissimum reperiat.

a (His autem.) Rhodios quantum ad patrem attinet Iouis filios facit Pindarus, quod ad Tlepolemum genus suum referant, qui erat filius Herculis, Hercules autem Iouis. Quantum ad matrem attinet, ab Amyntore illos deducit, repugnans Homero in Catalogo nauium, qui Astyothen Tlepolemi matrem adfirmat. Enim uero Hypomnematises, in historiographum Achæum incidisse Pindarum ait, qui eo genealogiam Tlepolemi ordine texit: Hyperochi Eurypyli filius est, Eurypyli Ormenus, cuius Pheres, cuius Amyntor, cuius Astydama Tlepolemi mater. Quin & ipse Amyntor genus suum ad Iouem reducit. Porrò Homeri locus est huiusmodi de Tlepolemi matre:

*ὄμ τεκνον ἀσυχότα βίη ἠρακλειέη.
τὼ δ' ἄγετ' ὄζεφύρης ποταμῶ ἀπὸ σελήγντος,
πέρας ἄσσεα πολλὰ διοτρεφέων αἰχλῶν.*

b (Circa humanam porrò mentem.) Prupergasian hac gnomo facit, ad insequentem Tlepolemi errorem, quo Licymnium fratrem auia suæ sed nothum, interemit. Humanæ mentes innumeris erroribus inuolutæ & obrutæ sunt: proinde nō mirum si quippiam à Tlepolemo sit admissum imprudentius.

c (Conferri non potest.) Sententiam sententiæ attexit. Hoc est, fieri non potest, ut fortuna alicui eadem semper permaneat, ut fixa & stabilis felicitas hic hominem excipiat. Nam qui tam status homini lætus est, post paucos dies immutari potest: quæ conditio molesta & ingrata est, in iucundam breui tempore uerti potest: perinde atq; Tlepolemi fortuna è tristi & flenti, in lætam & ridentem, dum Tirynto Rhodon usque secessit, est translata. Id est, Nes

scia mens hominū futi fortisq; futur.e. Nescimus, inquit, an qua nunc felicitate stamus, permansuri in posterum sumus: itidem ut Tlepolemus ante errorem et cædem Licymnij fortunatus erat, postea uero fuga sibi salutem quærere coactus, calamitatiq; subiacere, usquedum rursus ex oraculo rex Rhodiorum decerneretur. Atque hanc sententiam ueluti thema proponit, quod Tlepolemi historia probat.

^a Etenim Alcmenæ ^b fratrem nothum, ^c conto duræ oleæ quatiens, ex ædibus ^d Mideæ matris suæ uenientē Licymniū occidit ^e Tirynthi, quam tum inhabitauit ^f bile percitus Tlepolemus. At qui ^g animi perturbationes uel sapientibus nō raro imposuerūt. Consuluit itaq; oraculū Delphis,

^a ¶ Etenim Alcmenæ fratrem.) Errorem, in quem incidit Tlepolemus, et peccatum, hic Pindarus ipse denumerat. Interpres hunc in modum recitat: Tlepolemus, inquit, telo bouem trajicere uolens, in Licymnium Electryonis filium nothum, qui ei est Phrygia Mideæ natus erat, protexit, præterq; animi sui sententiam occidit. Hinc declinans odium cædis, Delphis Apollinem consulit, quomodo sibi ea expianda sit cædes. Respondet oraculum, ut Rhodium se conferat. Verum Pindari ex uerbis colligitur, eum sponte, uel gloriæ, uel regni affectatione in Licymnium insurrexisse. Homerus historiam ita canit:

τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὐκ ἔραφ' ἦν ἰμεγάρω ἐϋπύκτω,
 αὐτὴν πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
 ἦ δὲν γηράσκοντα λικύμνιον ὄζον ἄρῃ.
 αἰψὰ δὲ νῆας ἐπὶ πηξέ, πολὺ δ' ὄγκ' ἄρ' ἀγέρας,
 βῆ φθύγων ἐπὶ πόντον, ἀπέκλισαν γ' οἱ ἄλλοι
 ἦες, ἠωνοί τε, βίης ἠρακλειέης.
 αὐτὰρ ὄζ' ἄρ' ῥόδον ἴξεν ἀλώμενος, ἀλλὰ πτόχων.

^b ¶ Fratrem nothum.) Quæstio hic incidit, quo modo Licymnius sit nothus Alcmenæ: quæ sic diluitur. Alcmena Electryonis et Lyfindices, Pelopis natæ, filia fuit legitima: Licymnius autem Electryonis et Mideæ, genere Phrygiæ, illegitimus filius fuit.

^c ¶ Conto.) τὸ σκαπτοῖ pro conto sude uel accipit. ^d ¶ Mideæ.) Mideæ mater est Licymnij, et eiusdem nominis

Tyrins.

urbis in Argo. ^e ¶ Tirynthi.) Tiryns Argi ciuitas, unde Tlepolemus oriundus. Hercules inde Tirynthius heros latinis poetis uocatur. ^f ¶ Bile percitus.) χολωτός. Commotum regni cupiditate uel æqualis gloriæ in-

uidia, in cædem Licymnij armatum Herculem Pindarus clanculum subindicat, per uerbum χολωτός. ^g ¶ Animi perturbationes.) Apologia uice hanc gnōmē inierferit cōtinuæ narrationi, ne quid præter decorū in genere laudis admittat, ne uel notam Tlepolemo Rhodiorū principi inurere uelle uideatur

EPODOS, COLON XIII.

Quem quidem ex bene olenti templi adyto, iussit auricomus Apollo ex ^a Lernæo littore nauim soluere, ^b ad mari circumseptâ pascua, ^c ubi quondam deorum magnus rex aureis niuibus rigauit ciuitatem, quando Vulcani organo, ærea nempe bipenni, Minerua ex uertice patris prorumpens, ^d uehementer clamauit, ut coelū ipsam trepidaret, almaq; parens tellus.

^a ¶ Lernæo littore.) Lernam diij fontem Argi, diij rubetis exuberantem locum dicunt, ubi et hydra delituerit. Alij urbem Argi adfirmāt. Summa, ex Lernæo littore, id est ex ipso Argo. ^b ¶ Ad mari circumseptâ pascua.) Periphrasis est Rhodi. ^c ¶ Vbi quondam deorum magnus rex.) Amplificat partu Mineruæ. Deorum magnus rex, Iouis est periphrasis. Porro Mineruam è cerebro Iouis nasci, idq; securi Vulcani, nonnihil mysterij in sese habet, neque quicquam simpliciter intelligendum. Quare hoc ipsum paucis explere tentabimus. Minerua est artium et belli dea. Siue igitur artes ipsas, siue belli administrationem et conflictum accipiamus, eadem utrinq; ratio manet. Artes, omnesq; ingenuæ disciplina, è cerebro, è capite Iouis, è Dei Opt. Max. sapientia prodeūt. Scimus enim à Deo nobis, ut alia omnia bona, sic ipsas quoque profuere arteis. Quod autem Vulcanus securi caput Iouis aperit, in partu Mineruæ, quid aliud est, quàm quodam impetu, quadam etiam luctu, et summo ingenij conatu, artem tandem conquiri? Non per somnium enim nobis obrepunt artes, neque stertentibus nobis obueniunt: cæterum necesse est, ut Vulcanus faber ille deorum, cui apud Græcos ab æstu igni uel nomen, securim suam admoceat, ut eius beneficio Minerua generetur. hoc est, quanquam ingenuæ discipline ex ipso diuine sapientiæ fonte nascantur, opus tamen est primum ductore, opus est magistro, ceu apud Lyricos chorodidascalo, qui suis præceptionibus et institutionibus ingenij pueri formet, imbuat, erudiat. Quod iam non ad fabulosam illam duntaxat Mineruam Iouis gnatam pertinet, sed ad omneis:

qui melioribus disciplinis incumbit. Nemo enim unquam ad apicem literarum perueniet, & scientiarum pulcherrimum fructum & εἴη adipiscetur, qui non bonis sese praceptoribus submitserit, aut monitis doctiorum gesserit morem, ac deinde per se se etiam non summo studio, diligentibus excubijs, literis inuigilauerit. Atque huc non inepte quadrat, quod grammatici Mineruam dictam putent, quasi minuentem uires & nervos. Literae quidem otium & tranquillitatem requirunt, sed tale otium, quod nunquam, ut ille ait, sit sine negotio. Arbitratur quidem ignaui uulgus, eruditos & Musis deditos, solo & execrabili ocio torpere, quum interim plus operentur, magis item negotio sint intenti qui literis inhiant, quam ulli profecto cerydones: haudquaquam enim uitam ab omni opere atque negotio alienam, eruditi ducunt. Qui illiberalibus artificijs uelitant, & χερσὶν ἰσχυρῶν spiritum ducunt, corporis uiribus potissimum laborant, corpore ut in plurimum fatigantur. At qui Musis student, & Corycidas nymphas depereunt, plus animo quam corpore laborant, inque hunc laborant modum, ut ferè ipsa ualitudinis ratione, dispositione & habitudine, haud raro cognoscatur studiosus ab inertibus, eruditus ab amuso. Adeo rapit literarum amor suos amulatores, adeo uires illorum exhaurit, adeo adfligit, macerat, absumit, ut neque Leander ob suam Abydanam nympham, nec Pyramus ob suam Thyben, acrius & uehementius cruciati sint. Ignis Cupidinis ualde quidem aestuat, ita ut colorem & formam diminiuat amanti. At non minor flamma studiosorum est amatores, ut ferè luridi, qui fortius inuigilant Musis, esse uideantur. Quod si literas pingere, characteres ducere, talis sit labor, ut licet duo eo digiti adhibeantur, totum tamen corpus, Terentiano, non uulgaris eruditionis uiro, autore, eo negotio occupetur: quanto magis qui sublimia speculantur, praecordia tractant, diuina meditantur, serijs studijs dediti sunt, uel leuibus etiam, labori intenti sunt, exhauriuntur, maceranturque. Hinc aqualiculos quosdam, Epicuros, parum dare operam Musis liquet: quomodo enim subtilis animi τὸ σῶμα uel σῆμα esse queat? Somnus, desidia, uoluptates, lautitiae mensurae, non pessima interdum forma conspicuos interdum homines reddunt, sed ignauios interim & inertes. Ediuerso uigiliae, animi ad bona studia alacritas, uariarum illecebrarum contemptus, frugalitas, faciei quidem subpallidae, sed decentis habitus, solertes, gnauios, bonae adeo frugis homines reddit. Falluntur igitur, qui literas leuem rem, & modica consistere opera cogitant. Errant, qui studiosos otiosam degere uitam rentur. Ex hisce iam claret, quid poetae per Vulcanum & securim, qua caput Iouis discidit, ut Minerua tandem prodiret, uelint: operosam nimirum praepositoris institutionem, & ut Homericè dicam, ὑπὲρ ἅπαν ἀλεγεινῶν. Sed quare caelum & terra clamore Mineruae tremuerunt? an quia caelum ac terra sapientia & artibus gubernantur & perseverant? Nonne sum-

ma ars, maxima scientia est, firmamentum tot luminibus, tot stellis, tot tantisque animantibus exornare, motum & continuam reuolutionem, ac statum quibusdam cum corporibus tum astris addere? Atque illa est sapientia aeterni & immensi Dei. Quid ergo clamat Minerua? quid uociferatur? quid? iustitiam, aequitatem, iura, leges, societatem humani generis & cōiunctionem, ingenuos mores, praemia uirtutum, poenas uitiorum: nam & est sempiterna Dei uoluntate procedunt, & literis depraedicantur, docentur, proponuntur. Recte proinde tam piuum, tam sanctum, tam necessarium, tam commodum Mineruae clamorem, & caelum & terra reuerentur, timent ac trepidant. Hinc est quod poetae Mineruam Λαοοσόφῳ adpellent, hoc est, populorum seruatricem, quod praeclearis Musis & respublicae, & humanarum status rerum conseruentur. Exime Mineruam ex hoc mundo, tolle literas & literatos ex hoc terrarum ambitu, adime huic uniuersi centro liberaia studia, nonne cuncta intercedent, ac in informe quoddam chaos ruent? secumque omnis boni, totius honesti, cunctarum uirtutum materiam ac decus trahent? Haec de mythologia partus Mineruae, quantum ad bonas artes attinet. Nunc paucis de Minerua dea belli adijciamus. Quia enim bellum per eos quoque recte administratur, qui militiae & castrensi discipline, ingenua studia coniunxerint (quales fuerunt apud Graecos Alcibiades, Themistocles, Demosthenes, Hieron, Agesilaus, Conon, Nicocles: apud Latinos uero, ut utrinque ex innumeris paucos adferam, M. Cato, Cn. Pompeius, M. Antonius, Iulius Augustus, Tiberius, Vespasianus, Titus, Nerua, Traianus, qui ut in literis summi, sic belli domique & heroës & principes reperti sunt) non iniuria belli etiam dea Pallas ipsa hastam uibrans, fingitur. Consilia enim (quae in bello utranque partem, ut aiunt, faciunt) ex literis, ex ipsis adeo historijs profusum petuntur. Minerua igitur ut belli dea, ex cerebro item Iouis nascitur: id est, sapientia administrandi belli ex Deo est. Scientia tamen militaris magno usu & exercitatione consistat: quare Vulcanus securi caput Iouis aperit. Accipiamus iam Iouem pro bellicae rei initiato, Vulcanum pro eius rei praepositore, hoc est, usu belli: id est, ipse usus bellicus tyrunculum effingit, & sibi apparat, donec nascatur. Bellona & ipsa Pallas, id est, animus fortis, agilis, strenuus, consilij etiam & stratagematis praepotens. Caelum & terra tremunt ad clamorem Bellonae. Equid clamat? quid praeter arma? Et quia Iouis filia est, ideo arma propter iustitiam defendendam clamat. Bella enim propter iustitiam geruntur, & ideo armantur in hostem copia, ut sua tandem reipub. pax consistat. At uero dum bellum res adeo sit horrenda, ut nullis uerbis eius calamitas & infelicitas explicari possit: quid mirum, si terra caelumque contremiscant ad partum & nocem eius, quae sit futura praediorum directrix, Palladis hoc est, ad belli praesentiam, consilium,

ductum, & auspicia. d ¶ Vehementer clamauit.) ἀλλ' ἄλαξον, hoc est, bellicum & hostilem clamorem adidit. ἀλαγὴ enim proprie est hostium in ipso conflictu uociferatio.

STROPHE III. COLON XI.

Tum & ^a lucem accommodans mortalibus deus ^b Hyperionides, quod euenturum erat, charis filijs demandauit, ut obseruarent, quo scilicet primi deæ perspicuam aram conderent, honestaq; sacra facientes patri, ac iuxta filiaē hasta frementi, animum placarent. ^c Virtutem ita & lætitiā hominibus iniecit uenerandus ^d Prometheus.

a ¶ Lucem præbens.) Apollo φῶσ' ἰβροτος, apud Homerum φῶσ' ἰβροτος appellatur, à φῶς lumen, & ἰβροτος mortalis, quod hominibus in hac terra suam lucem cōmunicet. b ¶ Hyperionides.) Hyperionides uero, quod filius sit gigantis Hyperionis, ut est apud Hesiodū in Theogonia: uel ἐπιθετικῶς παρὰ τὸ ἰβροτος ἵεναι. Hortatur, inquit, Apollo charos filios, id est, Rhodios, ut aram recens genitæ Mineruæ extruant, & sacram scribant. c ¶ Virtutem & lætitiā.) Antithesis est inter Promethei reuerentiam, & in xpe etatam obliuionis Epimethei nebulam. Præconsultatio prodest, obliuio & ignorantia obest. Atque posteriore de obliuione sententia facit πρὸς περγασίου & παρασκευῆν ad Rhodiorū inconsideratam mentem & incogitantiam, qua citra ignem sacra facturi Mineruæ, ad arcem conscenderant. d ¶ Prometheus.) Fratres sunt apud Hesiodum in ἰ. ἰμμερῶν καὶ ἐργῶν, Prometheus & Epimetheus. Prometheus præconsultorem, Epimetheus postconsultorem, intempestiue prudentem, qui post acceptum damnū consilium det uel querat. Iam ille Promethea agit, qui priusquam attendit quicquam ardui, consilio prudentiorum utitur: quique in rebus suis agendis prouidus est & circumspectus. Estq; hic προμηθεὺς ἀειδὴς periphrasis: Promethei reuerentia, pro uenerando Prometheo. Significat itaque Prometheus rerum agendarum præmeditationem & prouidentiam.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Accedit & obliuionis interdum ^a incognita nebula, rectamq; rerum uiam è mentibus aufert.

Ascenderunt

Ascenderunt itaq; non habentes ^b semen ardentis flammæ. Dumq; instruunt sacrificijs igni carentibus aram, ^c multū illis auri Iupiter, flaua adducta nebula pluit. Ipsa uero artem eis præbuit

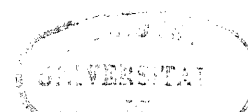
EPODOS, COLON XIII.

Cæsia Minerua terrestriū omnem, manibus opere præstantibus obtinere.

a ¶ Obscura nubes.) ἀτίκμαστον νέφος, inexpectata, obscura, incerta, infinita, non euidens: ab α priuandi uocula, id est sine, & τίκμαρ, quod, ut Aristoteles in arte Rhetorica testatur, apud ueteres idem quod πέρρας erat. b ¶ Semen.) Semen ardentis flammæ, est ignis. c ¶ Multum auri.) Præmium cultus Mineruæ, est aureus inber & artes. Minerua, bonæ literæ, cultores suos alunt & ditant.

Vici ergo Rhodiorum urbis, ^a opera animantibus terræ similia ferebant, eratq; ingens gloria. ^b Docti autem sapientia maior & certior est. ^c Ferunt præterea prisca hominū fabulæ, nusquam, quum Iupiter & immortales dī inter sese terram diuiderent, in alto pelago Rhodon apparuisse, cæterū in marinis profunditatibus occultatā esse

a ¶ Opera terræ animantibus.) Rhodios statuaria quidem arte insignes redditos, unde & plurimas sint consequuti opes, ostendit, ac nō minimam adepti famam. b ¶ Docti autem.) Gnome est, qua rationem reddit quur sint ingens consecuti decus per statuariam. Docti enim, inquit, sapientia & maior est, & sine dolo. quasi dicat: Non mirum quod Rhodij celebres sint redditi per suam statuariam, quandoquidem Mineruam deam habuerint eius artis magistram, per quam fieri non potuit, ut artis laude fraudarentur, quam à tanta præceptrice didicissent. c ¶ Ferunt præterea.) φῶσ' ἰ. Hæcenus absoluti parebasin de partu Mineruæ ex cerebro Iouis: de cultu Rhodiorum, quo Mineruam uenerati sunt, de fructu religionis, quem à Minerua Rhodij acceperunt, differuit: nunc aliam fabulam, de nobilitate Rhodi, quo modo olim in sortem Apollini cesserit, subiungit.

^a Absente itaque Sole, nemo sortē illi monstravit, sed planē extra omnē regionis cuiuspiā hæreditatem purū liquere deum. Quod ubi ad memoriam reuocaret Sol, Iupiter denuò sortem diuidundæ terræ positurus erat, nisi Apollo non admisisset, confirmans canum se salum introspicere, surgentemq; è fundo terram, pabula cum hominibus tum pecoribus ministrantem.

^a (Absentie.) Absente Sole, scilicet sub terræ hemisphærio:

ANTISTROPHE, COLON XI.

Illico Sol iussit ^a aureo redimiculo cōptam ^b Lachefin manus extendere, deorumq; ^c magnū non fallere iuramentū, cæterum cum Ioue spondere, ad clarum æthera emissam insulam capiti sibi suo posthac munus fore. Consummata sunt igit̃ eius uoti ^d capita, uereq; & peropportune ceciderunt: reffloruit enim ex humido salo,

EPODOS, COLON XIII.

Insula, quam calentium ^e genuinus radiorū pater habet, ^f ignem spirantium equorū princeps.

^a (Aureo redimiculo.) Capitis muliebris ornamentū esse τὸ ἀμυξί, suprā est auditum. ^b (Lachefin.) Lachesis Parcarum altera, quas ita Hesiodus recenset: κλωθώ τε λάχαις τε καὶ ἀτροπῶ. Dicitur autem κλωθώ, ἀπὸ τῆς συγκλωθῆν ἀνθρώπων. Lachesis παρὰ τὴν κλωθῶν σὺν ποικίλιναι, ἢ ἐκείνης γένους κεκλήρω. hoc est, à sorte quadā, quam quilibet à natiuitate sortitus est. ἀτροπῶς ab immutabili & ineluctabili fati necessitate. De his uulgatus uersiculus est:

Clotho seruo colum, Lachesis net, & Atropos occat. Verum de his satis in prima Olymp. ode. ^c (Magnum iuramentum.) Deorum iuramentum est, Styx infæra, per quam deos peierare non licet. Iussit itaq; Apollo, ut Lachesis uel sancte deierans, unā cum Ioue ei addicerent Rhodum insulā.

Capita

^d (Capita.) κορυφαί, capita, uertices sermonis, uel petitionis. τὸ λαύτασιν est actiuum pro passiuo: perfecta sunt, expleta sunt, id est, Apollo impetravit quod uoluit. ^e (Genuinus.) Est genuinus radiorum pater Sol: ipse enim radios à sese mittit, quibus hunc orbem illustrat. ^f (Ignem spirantium.) Poëtice Solem, equorum ignem spirantiū principem appellat: fingunt enim Phœbum curru aureo, quatuor equos habente igneos uehi. Hinc Ouidius 2. Metamorph. de curru Apollinis:

Aureus axis erat, temo aureus, aurea summe

Curuatur a rotæ.

Equos uero idem ibidem recenset:

Interea uolucres Pyrois, Eous & Aethon,

Solis equi, quartusq; Phlegon hinc mitibus auras

Flammiferis implent, pedibusq; repagula pulsant.

^a Illic Rhodo aliquando mixtus, septem filios, qui ^b sapientissima cōsilia & optimas disciplinas, temporibus priscorum admiserūt, genuit: quorum ^c unus quidem Camiron, natuq; grandiorē Ialyson profeminauit, ac Lyndum, qui patriam terram, ciuium sortem seorsim habentes trifariam ^d diuiserunt, ut sua cuiq; sedes uocaretur.

^a (Illic Rhodo.) Rhodum Nympham insulæ cognominē facit. Apud Rhodum insulam, inquit, Rhodo nymphæ, unde insula nomen habet, Apollo mixtus est. ^b (Sapientissima consilia.) Hoc est, qui sapientissimi fuerunt. Hellenismus est. ἐπι hic cum genitiuo tempus notat. ἐπι προτέρων, temporibus priscorum. Septem autem filiorū nomina sunt: Cercaphus, Actis, Macareus, Tenages, Triopes, Phaëton iunior, & Ochimus: ut Scholiæ referūt.

^c (Unus quidem.) Quidam ex illis septem, id est, Cercaphus. Fuerunt ergo Camirus, Ialysus & Lindus, non filij Apollinis, sed nepotes. Patriā terram, id est, Rhodum, Ciuiū sortem, appositio est. ^d (Diuiserunt.) Trifariam diuiserunt, ut sua nomina insulæ inderent: ut partem suā & sedem Ialysus, Ialyson uocaret, Lyndus suam Lyndum, Camirus suam Camirum.

STROPHE V. COLON XI.

^a Vbi ^b dulcis à miseranda calamitate liberatio, Tlepolemo Tirynthiorū principi constituta est,

ac ceu deus foret, ^apecudum cæde constans nido rem mittens ^dsacrificium, & iudiciū de certaminibus. ^cQuorū floribus Diagoras bis coronatus est, in celebri Isthmo quater adeptus, Nemea^cq; aliam ad aliam, coronā, & ^fAsperis in Athenis.

^a (Vbi.) Ad Tlepolemum unde digressus erat, reuertitur iam: estq; emphasis in dictione Vbi: in tam diuina insula: quā Apollo tantopere dilexit, quā Pallas suo numine claram reddidit, Iupiter aurea pluuia decorauit.

^b (Dulcis à miseranda calamitate liberatio.) Per appositionē dictum est, ad sequentem periodum pertinens, hunc ad modum: Illic in Rhodo Tyrinthiorum principi, ac duci Tlepolemo, ceu deo, pecudum sacrificijs constans honor constitutus est, qui honor precium est ac dulcis quædam à miserabili infortunio, quo solum uertere coactus erat, liberatio uel redemptio. ^{λῦτρον} enim precium est, quo captus redimitur. Idq; contigit dum ex Argo Rhodum iuxta oraculum profugit. ^c (Pecudum.) ^{μῆλα} pecudes significat ^{κατεχνησικῶς}, pro omnibus animantibus quadrupedibus. Hesychius omnia quadrupedia sanè, & omnis generis fructus arborum significare ait, peculiariter tamen pro ouibus & mālīs accipi, ut ^σ. ode etiam indicatū. ^d (Sacrum.) Tlepolemus Rhodiorum dux, ubi in bello Troiano perisset, ossa eius Rhodij secum in patriam retulerunt, ac templo in gratiam eius erecto, certamina Tlepolemia instituerūt, in quibus corona ex populo alba dabatur. ^e (Quorum floribus.) Iam demum ad laudes Diagoræ redit, à uarijs certaminibus eum laudans. Quorum scilicet certaminum floribus, id est, coronis ex alba populo, bis ornatus est, & cæteris. A Tlepolemijs primum, deinde Isthmijs & Nemeis, post ab Atticis ipsum euehens. ^f (Asperis Athenis.) Athenas pro Attica tota, ut Hypomnematisfes ait, accipit: illic agebantur Panathenæa, Herculea, Eleusinia, & Panellenia. Aut uno ergo horum, aut omnibus certaminibus uictor euasit. Nam quū nihil exprimat speciatim, ambiguū relinquit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quando ^ain Argo æs (Hecatombæorū præmiū) cognouit ipsum (uictorem) & quæ sunt in ^bArcadia & ^cThebis opera, certaminaq; ^dBœotie lege sancita. ^eAeginæ deinceps & Pellanæ uincentem sexies. Neq; aliud in ædibus ^flapideum suffragium

suffragium nomen habet. Sed ô Iupiter pater, curans ^eextrema ^bAtabyrij montis, honora ^fhymni legem & olympionicen.

^a (In Argo.) In Argo panegyris erat Iunonis. Iunonia hæc solemnia uocabantur, aut Hecatombæa. Hic centum boues deæ immolantur in certaminibus uel ludis. Huius panegyris præmiū uictoriæ est æreum scutum, & corona ex myrto. ^b (Et Arcadia.) In Arcadia Lycea, ludi in honorem Lycei Iouis peragebantur: præmiū uictoriæ erant ærea arma. ^c (Thebis.) Herculea uel Iolaiæ peragebantur Thebis. Victoriæ præmiū erat æreus tripus. ^d (Bœotie lege.) Varia in Bœotia passim certamina quidem aguntur: Thepsijs Eratidia, Plataeis Eleutheria, Lebæa Trophonia, Oropi Amphiaræa. ^e (Aeginæ.) In Aegina insula, Aeacea Aeaco sacra celebrantur. ^f (Lapideum suffragium.) Moris erat uictorum nomina lapidibus & columnis incidi per ædes passim. Ait ergo, quod lapideum suffragium, id est, lapideæ columnæ: incisa uel insculpta uictorum nomina gerentes, nullius nomen crebrius habuerint, atq; Diagoræ. ^{ψαφῶν} Doricum est, pro ^{ψήφος}, suffragium significat iudicium, quo lapillum atrum uel candidum, uel chartam cui nigrum theta, uel ^τ, uel ^λ inscriptum erat, in urna iudices conijciebant, & ita sententiam de reo colligebant, ut est in proverbio uidere, Nigrum præfigere theta. Talem itaq; lapillum uel suffragium sonat ^{ψαφῶν}. Proinde dum lapideum calculum uel suffragium dicit, columnā intelligit, quæ perinde nomen Diagoræ inscriptum habeat, atq; olim iudiciū suffragia Athenis suas literas ostendebant. Atq; hæc comparatio uel metaphora, uel potius, ut apparet, tectū locutio clarescit per ^{χρισμῶν}:

1 Non habet aliud	2 lapideum
3 suffragium	4 nomen.
Vel, 1 Lapidium	2 non habet aliud
3 nomen	4 suffragium.
Vel, 1 Non habet aliud	2 lapideus
3 calculus	4 sermonem.

^g (Extrema.) Dorsum, tergum, id est iuga, uel summū montem Atabyrium. Porro absoluta laude à multiplici uictoria ducta, uoto iam & precatione ad Iouem pro Diagoræ salute fusa claudit hymnum. ^b (Atabyrij.) Mons est Rhodi Atabyrium, unde Iupiter qui illic colitur Atabyrius dicitur, autore Stephano. Est & Siciliae Atabyrion, ut Timæus in Scholijs tradit. Adijcit hic hypomnematisfes, boues æreas in hoc monte esse, quæ si quid ab

furdi fiat, mugiant. i (Hymni legem.) Id est, fac o Iupiter, ut cuncta
mion hoc mecum Diagoræ in gloriam cedat.

EPODOS, COLON XIII.

Virum, qui pugnis uirtutē inuenit, daq̄ illi
uenerandā gratiā cum apud ciues tum apud exte
ros: b quoniā iniuriæ infensum iter recte peram
bulat. Tu cui exploratū est, quā ē bonis paren
tibus progenitæ mentes, eū ceu oraculo Delphi
co cōmonefaciebāt, ne cela celebre Callianactis
semen, d cum Gratijs Eratidarū. Habet & Rhod
us cōuiuia. Vno uero & eodē tēporis momen
to rapidæ interdum auræ, eaq̄ diuersæ spirant.

a (Virum qui pugnis.) A pugilatu, quo Pise in Olympiaco certami
ne superior euasit, laudat. quasi dicat, omnium est clarissimus triumphus & ma
ximum tripudium, quod Olympiorū ludis excelluerit. b (Quoniā in
iuriæ.) Iniuriæ infensum iter perambulat, αἰτιον est, quare Iupiter cunctis
gratiosum reddere Olympioncen debeat. Est enim iustus, inquit, & iustitiæ
iter recte ingreditur. Iter iniuriæ infensum, est iter iustitiæ: hoc est, rectus & ius
tus est. c (Tu cui.) Apostrophē facit ad se ipse Pindarus, adhor
tans sese, ut maiores etiam Diagoræ Callianactem & Eratidas celebret. Lau
dat autem eos à fideli paranesi & adhortatione, qua & sancte & pie Diago
ram ad uirtutem, ad uestigia maiorum eius accenderint. Callianax & Erati
dæ maiores sunt Diagoræ. d (Cum gratijs Eratidarū.) Eratides Dia
goræ progenitor, à quo eiusdem nominis tribus Rhodi est. Cum Gratijs, id est,
propter beneficia quæ in Diagoram contulerunt Eratidæ, & in alios plerofq̄
mortalium conferunt. e (Vno & eodem temporis.) Rhodiorum con
uiuia laudat, sed per αὐτῶν τὰ βόλῃ. Ita enim laudat, ut non procul absit,
quin uituperet. Sunt quidem conuiuia & uariæ uoluptates Rhodi, ceterum
una hora, uariæ auræ passim concitantur. Hæc dicit, momentibus ita Scholijs,
quasi quiddam subtriste, calamitosumq̄ Diagoræ latitiæ interuenerit. Qua sen
tentia rursum animum addit uictori, ut etiam si infortunatū quiddam acciderit,
cogitet esse uarias, uel eadem temporis parte, in eadem hora, rerum permu
tationes. Vnde ne deijciat, ne despondeat animum: fieri enim posse, ut citissime
in incunda, tristia illa transferantur. Retinet aut̄ malum, ne quid nō ad Bacchū.

ALCI

ALCIMEDONTI LVCTATORI, ET TIMO
STHENI LVCTATORI FRATRIBVS,
& Milesiæ uictori. ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

Certaminū, quæ aureas uictoribus
coronas sufficiunt, mater Olympia,
domina ueritatis, ubi diuini uates, sa
crificijs incensis signa inquirentes, à
Ioue altitonante resciscunt si quē habeat sermo
nem hominū, magnam animo uirtutem captare
laborantiū, aq̄ laboribus respirationem.

ENARRATIO.

Vna ode treis prædicat, Timosthenē, & fratrem eius Alcimedontē, tum Argimēt
tūm.
utriusq̄ aliptem, id est uictorem. Commendat autem eos omnes à uictoria: Ti
mosthenem à Nemea, Alcimedontem ab Olympiaca, à communi ipsi patria
Aegina, à maioribus, maxime ab Aeaco, ut ordine uidebimus. Orditur autem
per prosopopœiam à locis certaminum, Olympia, Pifa, & Alpheo, precans
ut hymnum hunc benigne suscipiat. a (Aureas uictoribus coronas.)
Aureas coronas appellat, quum nō ex auro, sed ex olea essent: id est, pulchras:
sicut Venus aurea, id est formosa nominatur apud Homerum. Olympia, Pifa,
Alpheus, iam antea sunt explicati. b (Domina ueritatis.) Domi
nam ueritatis ideo appellat, quod Iamidæ prophete illic oracula & responsa
Iouis numine adflati acderint. Per uates enim Iamidæ, de quibus in sexta oda
dictum, intelligit, qui è pellibus uictimarum igni iniectis uaticinabantur.

c (A Ioue altitonante.) Iouē ἀπὸ τοῦ ἄνω, hoc est splendidi, uel
coruscans fulmen iaculantē nominat. A Ioue, inquit, altitonante resciscūt, &c.
Vsq̄ ad finem huius strophes primæ, periphrasis est oraculi Iouis. Solet oracu
lum Iouis ardua & magna hominibus prædicere, quibus peractis, apud omnes
planè celebratur is, qui oraculo obsequutus est. Quemadmodum præcedenti
oda de Diagora prædicauit, oraculo Apollineo eum Rhodum quæsiisse, illiq̄
tandem insule præfectum, & regem constitutū. Vbi certe haud minimæ laudē
adscribitur Diagoræ, ipsum ex oraculo & diuino Apollinis consilio Rhodum
petiisse. Porro quod adijcit hic, laborum respirationem, per appositionem uir
tuti accommodat. Virtus enim præbet, ut post longos demum labores, ingentiæ

item pericula, quiete, securitate & ocio gaudeamus. Eandem cum hac oraculi periphrasi sententiam Homerus habet Odys. 1.

έρχο πόντος ἰδὲ πατρὸς Διὸς οἰχομένω,
ἢ τις τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὅσων ἀκίσσῃς
ἐκ Διὸς, ἢ τε μάλιστα φέρει κλέει ἀνθρώποισι.

ANTISTROPHE, COLON IX.

“Gratum uero æditur oraculum piorum sup-
plicationibus. ^b At ὁ Πίση den sum arboribus pro-
pe Alpheū nemus, hanc laudem coronis uictor-
um debitam amplectere. ^c Ingens quædam per-
petuò gloria est, si quem tuum splendidū uictor-
iæ sequatur munus. ^d Alia uero alijs obtingunt
bona, multis quæ uis, cui uolunt dij, benefaciunt.

a (Gratum uero æditur oraculum.) Gnome est, qua multum piorum, & maxime uatum Iamidarum precibus impetrari cum à Ioue tum alijs superis posse adferit. Qua sententia Iamidas Olympicos à pietate & religione commendat, periodo nondum absoluta. Est quæ ἀννετ, idem quod ἀννετ.

b (At ὁ Πίση.) Pise generandi casus est. Altera aut hic profopopoeia adsumit, ipsūque Pise nemus inuocat. Atqui ut sensus huius exordij elucescat, in breuem propositionē hoc pacto redigitur: O Olympia, & ὁ Πίση, quæ so uos, suscipite hunc hymnum.

c (Ingens quædam perpetuò.) Gnome est, quam ab ipso certaminis loco ducit. Magna, inquit, celebritas illum manet, quæ tuum splendidum munus ὁ Olympia secutum fuerit. Splendidum munus, uictorie præmium & coronam uocat.

d (Alia uero alijs.) Præclara sententia est, quæ uni nō omnia cōtingere adfirmat, perinde ac Homerus testatur:

ἀλλ' ἕπῳσ ἀπαντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισι.

Et Euripides in Rheso:

ἀλλ' ὃ γὰρ ὄντος πάντ' ἐπίσταδι βροτῶν
πέφυκον, ἀλλὰ δὲ ἄλλο πρόσκητ' ἔγρας.

Qua sententia Timosthenem uictorem conueniens, rem ipsam aggreditur: iuxta subindicans, uarias tribus quos hic prædicat uictoribus, uirtutes diuinitus donatas: nec quemlibet æque cunctis insignibus decorari posse: nec omnes posse eodem certaminis genere claros fieri. Est quæ hæc sententia Pindarico more, propositionis uice, cui mox firmissimum argumentum laudis subiicit, ab immu-

tabili

tabili Dei consilio, adeoque fato ductum.

θεὸς συμπεράξωντ

ἢ θεοὶ θέλωσιν

ἢ θεῶν ἄτερ

σὺ θεοὶς

ἀγάθῃ τύχῃ

ἔκατι θεῶν

Διὸς ἔκατι

κατὰ θεῶν

θεῶν βολήσεσσι

θεῶν βολῇ

θεῶν ἐθέλοντος

ἢ θεὸς θέλω

ἢ θεὸς διδῶ

θεὸς σὺν παλάμῃ

κατὰ θεὸν πρόνοιαν

δαιμόνων βολῆσιν

ἐκ ἀέκκτι θεῶν

μοιριδῶ παλάμῃ

σὺν θεῶν

θεῶν διδόντων

τύχῃ δαιμόνων

Id est, dei uoluntate, deo adiuuante, diuino beneficio, diuina benignitate, dei beneficentia, deo dante, deo uolente, &c. Quænt admodum si dicam:

θεὸς διδόντων ἐκ γυνήσῃ ῥήτορ

ἢ πατὸς θεῶν δὲ συσέφοντων ἔοσεαι

ῥήτορ, ὃς πρόδιν ἢ ἢ πατὸς σιβάσι.

EPODOS, COLON XI.

“Timosthenes: uos autem asciiuit fatum Ioui generationis autori, te quidem Nemea conspiciuum, Alcimedontē uero apud Saturni cacumen Olympionicen fecit, qui ^b aspectu & forma quidē pulcher erat, sed opere speciem suam non deturpabat. Siquidem lucta superiorem sese exhibens patriam suam ^c nauticam Aeginam ^d proclamauit. ^e In qua Ioui hospitali assidens Themis, exerceatur feruatrix

STROPHE II. COLON IX.

Excellentis hominum.

a (Timosthenes.) Victoriā Timosthenis et Alcimedontis diuino beneficio acceptā, pro sua pietate, refert. Fato, inquit, & æterna Iouis uoluntate, tu Timosthenes Nemeis, Alcimedon uero Olympijs certaminibus uictores facti estis.

b (Aspectu & forma.) Laus Alcimedontis à bonis fortunæ, forma uis

N

delicet. Sed quod sequitur, præstantius & laudabilius est: quod formam corporis sui & pulchritudinem, opere, id est, fortitudine & uiribus corporis & animi, atq; adeo rebus præclare gestis, maxime uictoria, non deturpauit, non uitia uit. c (Nauticam.) δβλιχῆριτων, longis remis uentem: à δβλιχον longum, & ἑριτων remus: hoc est, nauticā. Sic Homerus græues δβλιχον ἀγρος appellat. d (Proclamauit.) Proclamari fecit, uel pronuntiari, patriam suam Aeginam, quæ una est ex Cycladibus, ut in Pythijs octaua ode & reliquis dicitur passim: multos enim insignes Græcorum certaminum uictores hæc insula dedit, & præclarum medicum Paulum, qui totam rem medicā septem libris elegantissime & syncerissime complexus est. Moris enim erat, ut & uictores & patriæ ipsorū per Hellanodicas pronuntiarentur.

e (In qua Ioui.) Amplificat à laude patriæ, ab æquitate nimirum seu iustitia, quam deam græce Themis uocat. Atq; hic obseruandū est, quod Themis, hoc est, honestatem & æquitatem appellat seruatricem rerum scilicet publicarum, perinde ac sequenti ode nona Themis eodem epitheto σωτηρεων nominat. Deinde Themis, hoc est æquitatem, uel honestatem, uel iustitiā, assericem facit hospitalis Iouis, per quod multorum illic hospitem, peregrinorum & mercatorum cōuentum fuisse indicat, quod ita confluxus, atq; uariorum populorum cōuentus, honeste, tui & pacifice, æquitate & iustitia & honestate habentis rerum moderantibus, illic sit demoratus.

4 Nam ubi multitudo est, & quō uariæ sese res recipiunt, ibi recta non infeliciter discernere difficile est, legemq; quandam deorū immortalium deposcit. **5** Atqui hanc obfirmatā salo regionem omnis generis substituit hospitiibus felicem columnā (quam & nullo non tempore iustitia incolumem conferuent superi)

ANTISTROPHE, COLON IX.

4 Dorienti populo administratā post Aeacū.

a (Nam ubi multitudo est.) Gnome est, qua arduū & laboriosum esse adserit, imò munus esse deorum immortalium, ut ubi ingens populi multitudo & cōmixtio & uaria negocia, integra reipublice tranquillitas & pax conseruetur. Quo ergo hoc laboriosius est, hoc Aeginæ laudabilis est, quandoquidē in tanta hoc difficultate illic fiat. Abundasse uero Aeginā copia mortalium, ac populosissimā fuisse, Scholia sanè confirmant, dum dicere audent, quadragesimam septem

et septem myriades seruorum illic egisse. Si tot seruos in insula Aegina continuit, ubi ciues, ubi alij coniuges & liberi? At citius ego crediderim iam populosissimam fuisse, quam à tot seruorū saltem myriadibus frequentatā, quot ciues & seruos uniuersa Germania agrè cōplectitur. b (Atqui hanc salo obfirmatam regionem.) Romanum exemplar ita hos uersus intersecat, ut hic ἡγεταὶ δ' ἀλοφρέα, sit noua oratio. Proinde iuxta hanc caesuram ad Themis referenda est sententia, estq; alia patriæ à iustitia, ab æquitate laus, quod sit firmata columna omnis generis hospitiibus: id est, quod sit felix asylum atq; refugium cunctis negotiatoribus atq; exteris. Id enim ratione θεμιστος atq; æquitatis uenit, Quia æquitas illic regnat, ergo opus est inclytam & optimam esse rempublicam. Nam hoc æquitatis esse officium, Homerus 2. Odyss. eleganter adumbrat, dum inquit:

λίσομοι, ἢ μὲν κινὸς ὀλυμπίης, ἢ δὲ θεμιστοῦ,
ἢ τ' αὐτῶν ἀγορῶν ἢ μὲν λυγῆ, ἢ δὲ κελίης.

Quo loco æquitatis esse, ius dicere, rempublicam recte administrare, docet. c (Quam & nullo non tempore.) ὄυχη est, qua κατὰ πῆρ' ὄυχησιν precatur, ut ista patriæ Aeginæ felicitas nullis unquam seculis intereat.

d (Dorienti populo administratā.) Hæc coherent cum superioribus, Hanc obfirmatā salo regionem & c. Digreditur autē hic, & Aeginam ipsam à primis rectoribus & maioribus, maxime uero ab Aeaco laudibus euehit. Quo pacto uero Dorienteses post Aeacum Aeginæ regnū obtinuerint, Hypomenestes hunc in modum annotauit: Aeaci, inquit, & Psamathes Nereidos filius fuit Phocus, quem ceu fratrem nothum Peleus & Telamon occiderunt: ac fugit Peleus quidem in Thessaliam, quæ Phibia uocabatur, Telamon autem in Salamina. Mortuo dehinc Aeaco, deserta rege insula relinquebatur. Interim Triacon quispiam Argiuis, collecta Argiuorum multitudine (Argiui autem sunt Dorici generis) Aeginam uenit, eamq; inhabitauit. Sicq; uisum est post Aeacum, à Dorientibus Aeginæ imperium gubernari. Meminit huius Aeaci posthac sapiens Pindarus, quoties Aeginetas uictores celebrat. Hunc recordatur etiam Iocrates in oratione funebri Euagoræ dictæ. Aeacus, inquit, Iouis proles, stirpis Teucridū autor hoc ipsum intantum cōmonstrauit, ut quæ in Græcia factæ essent sordes, neq; pauci mortalium interempti, ubi calamitatis magnitudo increbuisse, uenerunt urbium magistratus, supplicantes ipsi, quod per eius nataliū splendorem atq; pietatem, facillime à dijs præsentium malorum expiationem impetrari posse arbitrarentur. Qui seruati, uoti q; sui compositi facti, publicum Aeginæ templum condiderunt, quo loco deos Græcis placarant. Qui & per hoc temporis, quo inter homines demorabatur, non sine inclyta

Themis ipsa honestas est, cui tanq; matri tres filias in 13. Olympio. ode subiungit, ὄυμίων, δὲ χλω, ἢ ἑσθλῶν.

Periphrasis Aeginæ

ta nominis sui memoria extremam tandem fati sui diem sustinuit.

Quem Latonæ filius Apollo, lateq; imperans Neptunus Ilio apparatusi coronā & extructuri murū, accersuerunt coadiutorē operi. ^a Quod ex fato indicatum erat, surgentibus olim bellis, in urbū uastatricibus prælijs uehementem Iliacis muris respiraturum fumum.

Insigni fabula de muris Iliacis, ab Apolline, Neptuno & Aeaco extructis, rem ipsam amplificat. ^a (Quod ex fato.) αἰτίου est, quia Neptunus & Apollo acciuerint sibi Aeacum hominem ad extructionem murorum Ilij. Norat uterq; ceu deus, ex fato quid futurum erat. Quare quum obseruarent, diruenda demū, & olim igni casura moenia & urbem, ideo ne à dijs extructi uiderentur muri, utq; essent capaces fati, Aeacum hominem adiutorem adsumpserunt, ut uel sic eius nomine, ab homine extructi, ab hominibus rursum destrui quirent. *νῦ* Doricum, pro αὐτῶ δὲ θεῶν ἰλίον. Ab eo pro nomine dependet etiam ἀναπνύσσει, hoc pacto: ἦν περὶ ἡμῶν νῦν ἰλίον ἀναπνύσσει λάβρον κῆπον. Fumus autem ille in Troiano bello excitatus est & ortus.

EPODOS, COLON XI.

Postquam ^a noua extructa est turris, horribiles uisu dracones tres in hanc insipientes apparuerunt, quorum ^b duo quidem mox afflicti deciderunt, & spiritus abiecerunt, tertius uero uehementi clamore irruit. Interpretatus est, confestim intelligens infortunatum prodigium Apollo: ^c Pergamus, inquit, ô heros, è tuis manus operationibus capiatur. ^d Sic adlegatum mihi Saturnij Iouis grauius tonantis oraculum adserit:

STROPHE III. COLON IX.

^e Nec sine tuis liberis, cæterum cum primis & quartis incipiet.

^a (Noua turris.) Prodigium quod inter extruendum occurrit, cômementat.

morat. ^b (Duo quidem mox afflicti.) Quod duo serpentes irruentes in turrim uel moenia, intermoriuntur, significat duas ab Apolline & Neptuno extructas murorum partes inuictas esse. Quod tertius magno clamore, qualis est hostium irruentium in oppidum clamor, irrupit, eam partem quam Aeacus extruxerit, casuram olim subindicat. ^c (Pergamus.) ἡ πόλις ἢ ἡ ἀρχὴ τῆς Τροίας est. Foeminiño genere Homerus etiam usurpat, ἡ πόλις ἢ ἡ ἀρχὴ τῆς Τροίας. Virgilius Pergama neutro genere ἡ λῆδω τῆς Τροίας dicit. Latinis metaphorice quacumq; excelsa aedificia Pergama uocantur. Sensus est Apollinis, cum apostrophe ad Aeacum. Quum enim Apollo hæc fieri interim dum aedificant arcem & moenia, perspicit, intelligens eo prodigio Aeacum peti, eum conueniens. Sine tuis manus operationibus ô heros non capiatur Ilium. Hoc est, tua soboles & propago auxilio erit eis olim qui sunt hanc urbem, hæc moenia uastaturi, nec citra tuâ prolem excindetur hæc urbs. ^d (Sic adlegatum.) Hoc est, prodigium hoc serpentum non temere, sed Iouis diuina uoluntate factum, id quod iam dixi, portendit. ^e (Nec sine tuis.) Cum primis & quartis liberis tuis incipiet hæc uastatio ô Aeace. Porro Aeaci filij sunt Peleus & Telamon, Pelei est Achilles, Achillis Neoptolemus qui & Pyrrhus. Primi ergo ab Aeaco descendentes, Troiamq; oppugnantes sunt Peleus & Telamon, qui Herculem dum Troiam primum caperet & Laomedontē occideret, adiuuerunt, ut Dares etiam Phrygius tradit. Quartus, sunt Achilles & Neoptolemus, qui in Troiano decenniali bello sunt Ilium tandem depopulati. Achilles enim quartus est, si incipiatur numeratio ab Aeaco: sin à Peleo Aeaci filio, tum Neptolemus quartus est. Per tres ergo serpentes, has alij duas expugnationes Ilij intelligunt, ut per duos priores occumbentes & ueluti è turri exturbatos Peleus & Telamon intelligantur, qui tamen si cū Hercule Ilium ceperint & Laomedontem oreo demiserint, reuersi tamen sint, non diruta prorsus urbe, sed spoliata potius. Per tertium intelligatur Achilles uel Pyrrhus, qui planè cum Graecis copijs in cineres Ilium redegerunt.

Hæc ubi palam aperte deus dixisset, celeriter ad ^a Xanthum abiit & celebres equis ^b Amazonas, ^c Hyperboreosq;. Neptunus uero ad marinam ^d Isthmum cursum concitauit, ^e aureis huc equis transmittens Aeacum.

Quò quisq; absolutis muris Iliacis abierit, exponit. Apollo ad sibi charos papulos Amazonas, Hyperboreos ad fontes Istri sitos reuersus est. Neptunus ad marinam Isthmum, ubi ludi eius celebrantur, Aeacus Aeginam per Neptunum

Xanthus num reductus est. a (Xanthum.) Xanthus Phrygiae fluvius, qui et Simosis, et contractim σιμῶς dicitur apud Homerum, et Virgilium:

Tu ne ille Aeneas quem Dardanio Anchise

Alma Venus Phrygij genuit Simoentis ad undam?

b (Amazonas.) Amazones mulierum imò uiraginum genus fuit ad Thermodoontem Paphlagoniae fluvium, ut pleriq; historici testantur, dicta ab ea priuandi uocula, et μάς? et mamma, quod dextra mamma uocabant. Ut ille primum ex regijs iuuenibus Plino et Scolopytho duxerint originem, coe perinq; sine uiris dominari, bonam Europae et Asiae partem sibi subiugare, est apud Iustinum lib. 2. et Paulum Orosium lib. 1. cap. 15. Pace facta, iniquunt uterq; ne gens interiret, concubitum finitimorum ineunt: si qui mares nascerentur, interficiebantur: uirgines in eundem ipsum morem, non ocio, neq; lanificio, sed armis, equis, uenationibus exercebant, iniustus infantium dexterioribus mammis, ne sagittarum iactus impediretur, unde et Amazones dicta. Haec Iustinus, et qui eadem ex illo descripsit, Orosius. De rebus gestis Amazonum est ibidem apud utrunq;. Deinde etiam apud Isocratem in Panegyrico, Panathenaeico, et de retributione, uel permutatione, quam ipse περὶ ἀντιδόσεως inscripsit. Stephanus περὶ πόντου ex Ephoro tradit Amazonas etiam Sauromatides appellari, fuisseq; quorundam opinionem, quod in Scythia illa Sauromatica, ubi sunt demoratae Amazones, ex caeli quodam influxu nascerentur foeminae robustiores maribus, esseq; naturae, temperaturaeq; syderum, quod illic mulieres praestarent uiris et uirtute corporis et animi, tum statura proceritate. Quam tamen opinionem uanā esse putans Stephanus, uerisimiliorem eam existimat historiam, quam finitimi Amazonū euulgarunt, quae est huiusmodi:

Amazonū origo.

Quum iam inde à principio Sauromatae aduersum Europā belligerati essent, adeo ut ferè omnes mares interirent eo praelio, desertas tum à maritis uxores: atq; quum iuuentus et posteritas interemptorum in bello domi adoleuisset, aduersus mulieres illas conspirarūt. Hic orio cōslictu foeminas superiores factas, quare pars eo praelio caesi, pars ad montana quæsito refugio perierūt. Ac diu uererentur ne et olim, pueri iam, ubi in uiros creuissent, hanc rursus ulciscerentur caedem, cauerunt edicto, ut pedes horum confringerent, ut claudicantes et

Amazones Sauropatides.

mutili nihil quicquā agere uirile possent. Eisdem et Sauropatides dictas idem auctor est, propterea quod lacertas et calcarent et ederent. σούρα lacerta, πρῶτον calcare, ambulare. c (Hyperboreos.) De Hyperboreis ut ad Istri fontes habitent, in tertia Olymp. ode annotatum. d (Isthmū.)

Isthmus

Isthmus inter duo maria est angustia, ubi Neptuni templum, et quinquennales celebres ludi, Isthmia, ut posthac in Isthmiorum ortu ob oculos ponetur.

Aureos

e (Aureos per equos.) Metaphora pro; per formosos equos. Quod uero Hyperborei Apollinem coluerint, in tertia ode commemoratum: unde ad suos cultores abiit Apollo, Neptunus ad suā Isthmū, Aeacus ad suam Aeginā.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Perrexitq; ad iuga Corinthi, inclyta conspecturus sacra. Idem uero non aequè delectat omnibus. Proinde si Milestiae ad gloriam, quam imberbis tulit, hymno occurrā, non petet me aspero lapide inuidentia. Etenim eam uictoriae gratiam, quam impuberi aetate consecutus est, parem illi pugnae censeo, qua uirili toga sumpta, palam alijs praeripuit Nemeae

EPODOS, COLON XI.

In Pancratio. Docere ei qui didicit facile est. Stultum uero non antea didicisse. Leuiores namq; et inconstantiores, eorum qui bonas disciplinas non sunt experti, animi sunt. Quod si doctus artem suam pra alijs tradere potest sublimius, qua ratione decorabitur, e sacris certaminibus desiderabilissimam gloriam relaturus. Nunc enim ipsi honos praestò est, Alcimedon trigessimam uictoriam nactus.

a (Idem non aequè.) Gnome est, quam alij ad Apollinem et Neptunū et Aeacum, alij ad tres uictores quos hac ode celebrat, referunt. Apollo et Neptunus in eundem locum secesserunt haudquaquā: ut haec gnome ueluti eius rei sit ratio: Nam idem non per aequè omneis delectat: quemadmodum et Homerus testatur, dum ait:

ἀλλοις γὰρ ἄλλοισιν αὐτὴ ἀντιπρῆδ' ἔγροισ.

Sin ad uictores referatur, haec erit sententia: Quia idem non omnibus cōuenit, neq; haecenus Milestiae (quem tamen itidem depra dicandum susceperam) secerim equidem mentionē, exigit res ipsa iam, ut illius etiam laudes mea lyra perfonet. Atq; haec posterior mihi ratio magis aridet, ut ea sententia sit ἡ ἀντιπρῆδ-

γασία sequentis Mileſiæ uictoris præconijs. **b** (Mileſiæ.) Fuit hic Mileſias, ut & epigrapha huius hymni, & hic locus teſtatur, aliptes, id eſt unctor Alcimedontis. Sonat enim ἀλειψῆς unctorem, à uerbo ἀλείφω inungo, quod iſtuc luſtatores & inungeret, & in luſta inſtitueret. Uſus eſt hac uoce M. Cicero in epiſtola ad Lentulum, cuius inſtitum, Periuicundæ, &c. Qui me hō mines, inquit, quod me ſaluū uoluerūt, eſt mihi gratiſſimum. Sed uellem non ſolum ſalutis meæ, quemadmodum medici, ſed etiam, ut aliptæ, uirium & coloris rationem habere uoluiffent. At hic laudat etiam Mileſiam à uictoriā, quam imberbis in certamine adoleſcentum obtinuit, Nemeica: deinde à Pancratij uictoria, quam item Nemeis ludis adeptus eſt: poſtremo ab inſigni eius diſcipulo quem inſtituit Alcimedonte. Porro quid Nemea, & cur Nemei ludi, ac unde originem duxerint, in origine poſthac Nemeorum clareſcet. **c** (Virili toga.) Romanè locutus ſum, græce eſt ἀνδρῶν μᾶλλον, hoc eſt, in pugna & certamine uirorum.

Pancratiū.

d (In Pancratio.) Pancratiū ludus eſt, qui alijs πνυπάλου, Latinis quinquentium dicitur, quod quinque certaminū generibus conſtet: quō de pluribus in 13. Olympiorum ode agetur. **e** (Docere ei.) Haud ineleganti gnōme artem & peritiā inuungendi laudat.

f (Decorabitur.) Scilicet Mileſias aliptes, ob inſignem artem qua toties diſcipulos ſuos uictoria claros reddidit. **g** (Relaturus.) Scilicet per alios quos ipſe inſtituit: gloria enim & uirtus diſcipuli in laudem præceptoris etiam reſilit. **h** (Nunc enim.) Alcimedontem trigieſies uictorem euaiſſiſſe, idēq; ex inſtitutione Mileſiæ aliptæ: quare ex eis uictorijs, non uulgarem illi quoque honorem accreſcere.

STROPHE IIII. COLON IX.

Qui dei quidem beneficio uiribus haud deſtitutus, quatuor iuuenum membrīs reditum ad patriam inſenſiſſimum, in gloriam linguam, & clan deſtinum iter fecit: ^b mentē hac ratione ſenectuti cōtrariā, atq; adeò lætam, auo ſuo inſpirans. ^c Inferorū ſanè obliuiſcit, quiſquis optima peragit.

Perſequitur Alcimedontis uictorias. **a** (Iuuenū membrīs.) Alcimedon quatuor iuuenibus in gloriam in patriam reditū fecit, propterea quod eos uicerit. Eſtq; hic periphrasiſ & ſynecdoche, in duabus illis dictionibus, iuuenum membrīs: nam membrīs pro corporibus, καὶ τὰ σωματικὰ fecit: & iuuenum membrīs πρὸς φερασικῶς pro iuuenibus ipſis dixit. Qui hoc conſtituit?

tigit: quia uicti deſixi in terram oculis, non audent propter ignominiam, cui ſunt obnoxij, intueri hilari uultu in ciues, quando quidē digitis demonſtrentur ridendum, Eia quam bellam illi uictoriā retulerunt? quā in ſigni patriā noſtrā gloria exornarunt? haba quam belli uictores? Talibus enim ironijs excipiuntur: quemadmodum rurſus ueri uictores nullis non præconijs efferuntur.

b (Mentem hac ratione.) Hoc eſt, auum ſuum exhilarauit Alcimedon uictoriarum acceſſione ac celebritate. **c** (Inferorum ſanè obliuiſcitur.) Sententiā eſt, qua rationem reddit, quur ſenio conſectus auus uel pater, filij uel nepotis uictoria exhilaretur: qua ſimul etiam indicat, uirtutis & uictoriæ tantum eſſe bonum, ut mortis memoriā ex animo mortalium eximat, ac uelut immortalē conſtituat.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Decorum eſt ergo meminiffe me Blepſidarū, eisq; ^a manuū fructum uictoria præſtantē offerre, ^b quorum nunc generi ſexta circumpoſita eſt à phyllophoris certaminibus corona. ^d Nam & ^e mortuis quædam iuſta pars eſt, quod præclare ^e geſtum eſt. ^f Neq; pulueris ſitus congeneratorum ^e raram gratiam occulit.

A maioribus Alcimedontis Blepſiadis. Eſt autem tribus quædam in Aegina Blepſidarum, à quodam Blepſtade, è maioribus Alcimedontis uno.

a (Manuum fructum uictoria præſtantem.) Id eſt, ipſam Alcimedontis uictoriam. **b** (Quorum nunc generi.) Hoc eſt, Blepſiadæ uicerunt ſexies, uel ſexies coronati ſunt. **c** (Φυλλοφόροι.) Folia, flores uel coronas ferentibus. **d** (Nam & mortuis.) Anthypophora eſt. Poterat ex aduerſo obijci: Quid queſo Blepſidis iam olim uita deſunctis offerre cupiſ? putas ne mortuos hoc percepturos? Cui præclara gnōme occurrit: Quod præclare geſtum eſt, ad uita deſunctos etiam pertinet. Virtus nepotum & poſterorum ad maiores etiam fato ſuo iandiu perſunctos pertinet. Eſt ipſi enim non percipiant, in hac terra tamen eorum nulla obliuione memoria oblitteratur.

e (Neq; pulueris ſitus.) Gnōmen gnōme adijcit. Quantumuis monumenta & cadauera præclarorum uirtute hominum ſqualeant, ipſa tamen inſignia facta, uirtus ipſorum, magnanimitas, beneficia in patriam, in ſuos, in amicos collata, eximium uictoria partum nomen, nullis unquam ſeculis ſqualeant, nunquam etiam in hoc mundo concidunt: ſed uirtus mortuorum cognatorum,

et amicorum, in uiuentes etiam transfunditur, et uice uersa.

EPODOS, COLON XI.

Ad hæc Iphion Alcimedontis parens, audiens ^aMercurij filiam nuncium, prædicet ^bsplendidum ornamentum Callimacho, quod ^ceius generi Iupiter præbuit. ^dIdem bona bonis abunde subministrare precor, tgrauesq; morbos arcere uelit, ac iuxta oro, ne honestæ rationi, uel consultationi, uel rei, male conciliatam, consiliaq; dissipantem Nemesin iniiciat: sed enim tranquillam donans uitam, ipsos multiplicet & patriam.

Tacitos
morbos

Quia per idolopœiam Blepsidas in hymno hoc adduxit, eodem schemate persecrans ad patrem Alcimedontis pergit Iphionem, et auunculum Callimachum. Præterea, inquit, Iphion Alcimedontis, in Ditis regia audiens uictoriam et insignia præconia, annuntiabit eadem etiã auunculo eius Callimacho

a (Mercurij filiam nuncium.) Est hic animaduertenda elegans prosopopœia, qua nunciũ alicuius rei, uel annunciationem, græce τὸν ἀγγελίαν, Mercurij (qui et ipse deorum est ἀγγελός) filiam facit. b (Splendidum ornamentum.) Hoc est, uictoriam. c (Eius generi.) Id est, filijs Alcimedonti et Timostheni. d (Idem bona.) Peroratio est, qua precatur ut iugi felicitate bonos conseruet, maxime Iphionis liberos atq; uictores, et ab omni infortunio, et mala uoletudine integros custodiat: utq; inuidiã ipsam à bonorum conatu ita diducat et remoueat, ne, quantum uis meditetur, nocere possit, quin potius et ipsos uictores et patriam ipsorũ tranquilla et pacata uite ratione Iupiter ipse gubernet. ἐνέμεσις, hoc est, indignationem, inuidiã. Inuidia enim maxime uirtuti succenset, ac uindictã de ea sumere cogitat.

EPHARMOSTO OPUNTIO

luctatori ODE IX.

STROPHE I. COLON XVI.

^aOnorum Archilochi melos (chære ^bCallinice τὴν ἑλλάδα) in Olympia ^cterre repetitum satis fuit, apud Croniũ cacumen, ut præiret Epharmosto, unã

cum

eum charis sodalibus ^dchorum ducenti. ^eAtqui à Musicis arcibus procul iacentibus, Iouem fulgure rubentem, uenerandumq; ^fElidis promontorium, ^ghuiusmodi laudibus accede, ^hquam Lydius heros Pelops pucherrimæ ⁱdotis loco, qua Hippodamia donata est, accepit.

ENARRATIO.

Primum uidentium est quæ sit patria Epharmosti, unde Opuntius appellatur. Est igitur, ut Stephanus et Plinius lib. 4. cap. 7. tradit, Locrorum urbs Opus, (Græci ὀπός uel ὀπός contractim dicunt) Locrorũ Epicnemidiorum, qui olim Leleges appellati sunt. Prædicat autem Epharmostum ab Olympijs et Pythijs certaminibus, à patria Opunte, à maioribus. Porro ut singulas odas peculiaribus fabulis aut historijs conspergit, sic hoc encomij, Herculis, Neptuni, Pyrrhe et Deucalionis fabulis exornat, κατὰ τὴν ἑκάστην, ut suo loco quæq; aperientur. a (Sonorum Archilochi melos.) Archilochus Lyricus poëta, hymnum in Herculem compositurus, citharædi in Olympia cum sonitum tum rhythmũ, quem is cithara ædebat, exprimere dictione sua tentauit. Repigit ergo odam, cuius initium fuit, χαῖρε καλλιnice τὴν ἑλλάδα, ἀναξ ἡράκλεις. Salue insignis uictor τὴν ἑλλάδα, rex Hercules. Est aut τὴν ἑλλάδα à sono effectum uocabulum, quo chordarum citharæ sonum imitatus est. Hinc obtinuit usus, ut in quemuis uictorem ista Archilochi sententia, trina uice dicitur: unde et uictori Epharmosto idem epinici decantari necesse fuit. At nõ est adeo magna laus, quæ omnibus ex æquo accommodari possit. Vnde hæc Pindari mens est: Es quidem instar aliorum uictorũ cõmuni Archilochico illo encomio utique cõmendatus Epharmoste: ego uero alia te longe ratione perfectius et melius efferam hisce præconijs. b (Callinice.) Initium hymni fuit καλλιnice, uel, ut alij, χαῖρε καλλιnice τὴν ἑλλάδα, ἀναξ ἡράκλεις.

c (Ter.) τριπλόσ triplex, nomẽ pro aduerbio, pro tripliciter. Adiectiua enim in tribus generibus suis, iuxta substantiuorum suorum opportunitatem, aduerbij naturam assumunt. d (Chorum ducenti Epharmosto.) κομᾶζοντι, à κομᾶσθαι conuiuium; deus conuiuij, conuiuialis cantus. hinc κομᾶζω, ueluti ad cõuiualem cantum chorum duco. Theocrito amatorie est incedere, uel amantiũ ritu iter facere, dum inquit: κομᾶζω ποτὶ τὸν ἀμάρυλλίδα. Pindaro hic est chorũ ducere uel saltare. Hypomnemata enim per χοροδοντι, ἢ χοροῖαν ἀγουντι, reddunt τὸ κομᾶζοντι. e (Atqui

à Muscis arcibus.) Allegoria est, per arcus Musarū hymnos intelligit. Quæ admodum enim sagittæ ab arcu in longum iaciuntur, & quò diriguntur uolant, scopumq; contingunt: sic hymni & carmina poetarum longe iaciuntur, multoq; longius, quàm ullæ sagittæ. Tranant enim carmina maria, emetiuntur terras, in perpetuum durant, ubi sagittæ in uno fixæ loco scopo ue manent ac labuntur. ἐπινύμαε aoriston primus, medium à uerbo ἐπινέμομαι, pro εἶσαθε. f (Elidis promontorium.) Periphrasis est Pisæ, qua Olympiorum uictorem Epharmostum ostendit. Elidis uero promontorium est quod sæpe supra, & sæpius posthac appellat κρόνιον λόφον, ἢ λόφον κρόντου. νύμ δὲ ἀκρωτήριον ἠλιδίου, Saturnium collem, uel cacumen seu collem Saturni, hic promontorium Elidis uocat. g (Huiusmodi laudibus.) Scilicet quales à me iam nunc dicuntur, non quales sunt ueterum, siue Archilochi, siue aliorum. Emphasin habet pronomen τοῖσδε. quasi dicat: longe diuersis ab Archilochi Callinico. h (Quam Lydius heros.) Digressiuncula est ad Pelopis nuptias, & certamen cursus, quo Hippodamiā Oenomai filiam affectauit, ut prima ode recitatum, multis ante eum præclaris heroibus, ἡσῆ; prociis, fraude Oenomai regis neci datis. i (Dotis loco.) εἰδύου υἱοῦ, φέρωναι mulierum.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

^a Alato quoq; dulcem Pythona telo impete.
Necq; iam humi repētibus argumentis cœperis,
circa luctas uiri citharam quatiens, oriundi ex celebri Opunte laudans ^beam & ciuem, quā ^cThe-
mis, huiusq; filia urbiū seruatrix grauisissima Eua-
nomia fortita est, ^duirtutibus æque florentē pro-
pe Castaliam, Alpheiq; fluentum, ^eubi corona-
rum flores ^finclutam Locrorum parentem arbo-
ribus splendidam extollunt.

Perseuerat in apostrophe ad semetipsum, uel ad chorum: hortaturq; ut telum ab Olympia ad Pythonem dirigat, ut nedum ab Olympia, sed Pythia etiā uictoria cōmendet Epharmostum: utrinq; enim uictoria obtinuit, hanc Olympiade 73. Pythiam, Pythiade trigesima. a (Alato.) Allegoria est: id est, uelociter absoluto hymno, celeriter & citra cunctationem Pythonem, unde dulcem uictoria domum retulit Epharmostus, celebra. b (Eam.)

εἰ καὶ ἕπος αἰνύσται, eam & filium laudans. & est relatiuum ab εἰ, hic nō resci-
procat, sed refert. αἰνύσται Doricum participium pro αἰνύσται.

c (Themis.) Patriam Opunta hic à Themide laudat, hoc est, à dea honestatis, uel ipsa honestate: insigni profopopœia usus, qua Themis matrem fingit, cui filiam adhibet τὴν Διονύμιαν, hoc est, bonam legum constitutionem, bonam reipublicæ administrationem: perinde ac supra Aeginam à Themide cōmendauit, ac in 13. Olymp. ode hanc Themis repetet. d (Virtutibus æque florentem.) Laudem ciuis in patriam transfert, & quod partis est, toti attribuit, per synecdochen: superiora quidem repetens, alijs tamen, quæ Pindari est ubertas, uerbis. Per Castaliam Pythonis fontem, Pythiam uictoriam, qua trigesima Pythiade clarus est redditus: per Alpheum Olympiacā intelligit. e (Vbi.) Prope Castaliam & Alpheum. f (Inclutam Locrorum parentem.) Periphrasis est Opuntis. Et quia Opus patria Epharmostii Locrorum est metropolis, hoc est, præcipua & primaria urbs, ideo eam Locrorum μητέρα nominat.

EPODOS, COLON X.

Ego uero charam ciuitatē, claris illustrans carminibus, & ^ageneroso equo, & sequendo uento impulsa naui celerius, omnem hanc famam diulgabo: si modo ^bfatali manu, excellenti Gratiarū horto fruor. ^cIllæ enim delectabilia præbuere. ^dBoni autem & sapientes ex Deo modo

STROPHE II. COLON XVI.

^a Proueniunt.

a (Generoso equo.) Allegoria est: dicit enim se insigni equo, & alata naui, hoc est, terra & pelago diulgaturum Opuntis laudes. b (Fatali manu.) μοι ἐδίω παλάμῃ, à Parcis deductum adiectiuū μοι ἐδίω est, μήτηρ Parca. Hinc Pindarus hic & hæc μοι ἐδίω fecit. μοι ἐδίω ergo παλάμῃ, id est, fatali manu: hoc est, diuinæ prouidentie afflatu & gubernatione: respiciens ad poetarum illum ὑβόσασσόν, & coelestem illum afflatum, quo imbuti uates egregia poëmata condunt. De quo Ouidius:

Est Deus in nobis, sunt & commercia cœli,

Sedibus æthereis spiritus ille uenit.

Excellenti ergo Gratiarum horto frui, est poetam esse, allegorice & periphra-
stice. c (Illæ enim.) Charites ac diuinam prouidentiam eximia dona.

impertier, ut reliquis mortalibus, sic maxime poetis docet. Si fatū unā cum ipsi
Gratijs, suo numine alicui aspirarint, tum ille omnium est excellentissimus, siue
poeta, siue athleta fuerit: & ad sese & Epharmostum hanc sententiam trans-
ferens. Gratias autem iucunda & amoena mortalibus praeberet, ut quae prope
Musas sedem suam habeant, posthac 14. Olympiorum ode patescet.

d ¶ (Boni & sapientes.) Bonos & sapientes à Deo esse, gnome est, qua
quicquid praeclarum est, à Deo profuere, ceu aeterno fonte, contendit: ac simul
rationem reddit, quia neq; praeclara poemata, citra diuinum numen & prou-
dentiam pangi queant. Quae & Epharmosti quoq; uictoriam à Deo ducere ora-
tum adfirmat: atq; hanc sententiam Hercules paradignatis & historijs à con-
trario ductis confirmat.

Quī enim aduersus tridentem, clauam suam
quassasset Hercules manibus suis, quando circa
Pylum constitutus moueret bellum Neptunus,
contenderetq; cum eo, aureo arcu belligerans
Phoebus, ^b neq; Pluto immotam teneret uirgam,
qua mortalia corpora, ad cauum deducit uicum
morientium? ^c Sed faceffat hic sermo, quē tu os me-
um longe mihi abijcias: ^d Quandoquidē dijs con-
uiciari sapientia inuisa sit, importunaq; gloriatio

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Infaniae consonet.

a ¶ (Qui enim.) A contrario probat bonos & sapientes à Deo esse. Ni-
si enim hoc sese ita haberet, Hercules non potuisset Neptuno, Herculi, & Plu-
toni resistere. Tribus, eam sententiam, Hercules historijs probans: quarum pri-
ma: Trachinio quodam ab Hercule occiso, Pylum uenit Apollinis imperio Her-
cules, ut à Neleo à caede purgaretur. Renuente hoc Neleo, cū aduersus ipsum
Hercules, tum patrem ipsi succurrentem Neptunum belligeratus. Erant autem
Neleus & Pelias filij Neptuni. Secunda: Vbi uenisset Pythonem Hercu-
les, ut super re quadam consuleret Apollinem, audiuit ex responso, Apollinem
non esse domi, neq; iam aedere oraculum. Quamobrem ira percitus, tripodem
subuertit, ueluti aduersus Phoebum dimicans. Tertia: Quū ab Eurystheo
Herculi iniunctum esset, uti Cerberū ab inferis extraheret, id persequens, Plu-
tonem aduersantē sustinuit. Cuius laboris & Isocrates in encomio Helenae me-
minit.

minit. ^b ¶ (Neq; Pluto.) Magna sanè Herculis fortitudo, quippe qui
Plutonium uirga sua cunctos mortales ad mortem, ad inferos trahentem, ita coe-
gerit, adeo perterrefecerit, ut planè immotam eam detenuerit. Atqui hic ani-
maduertendum quod Plutoni uirgam tribuat, qua corpora mortalia deducat
ad uicum morientium. Quis nō animas deducit? An ideo, quod poeta animos
corporea quadam idea puniri fingant, uel letari in campo beatorum, ut sit sub-
stantia, quae & moeroris & gaudij capax sit? An sic intelligendum, quod uirga
sua, hoc est, sceptro, & potentia sua mortalia corpora deducit ad cauum uicū
morientium, hoc est ad ipsam mortem? ut non de mortuis, sed de moribundis &
morientis sit sermo. *ὅτι σκότων* enim dicit, non *ἄβυσσόντων* uel *ἄβυσ-
σόντων*. Est interim tamen sententia plana: Pluto qui omnes uiuentes uincit,
tum non potuit sese ab uno Hercule tutari. ^c ¶ (Sed faceffat.) Ad se-
metipsum apostrophe, qua corrigit mentem suam, ut conuicijs in deos relictijs,
ad Epharmosti & patriae se eius laudem transferat, quasi dicat: Non est piū
neq; religiosum, nugacibus fabulis deorum integritatem uiolare, & ueluti la-
bem illis adspargere. ^d ¶ (Quandoquidem dijs conuiciari.) Elegantissi-
mae gnomae sunt, quarū prima monet, ne leuiter quicq; de dijs sentiamus: altera,
ne de nobis ipsi gloriemur, ne uē iactemus quicquam, si nolimus insani uideri.

Ne mihi nunc os cum illiusmodi obstrepas.
Sine bellum pugnamq; omnē à dijs separata, ad-
ferasq; linguam ad urbem ^aProtogeniae, ^bubito-
nitru uarij Iouis arbitrio Pyrrha & Deucalion à
Parnasso descendentes, domo posita primū sine
cubili hominibus similem ^clapideā foeturā pro-
tulerunt. ^dExcita odorum eis sonorum iter, com-
menda quoq; ^euetus uinum, ac hymnorū ^fflores

EPODOS, COLON X.

Recentiorum.

a ¶ (Protogeniae urbem.) Periphrasis est urbis Opuntis. Iapeti filij sunt
Prometheus & Epimetheus: deinde Promethei & Clymenes filius est Deu-
calion, qui & Opus nominatur. Epimethei autē & Pandora nata est Pyrrha:
Pyrrha autem & Deucalionis filia est Protogenia, quam Locrus duxit in uxore
rem. Quia uero sterilis erat, ne Locrus sine successore obiret mortem, rapit Iu-
piter Protogeniam, ad Menala Arcadiae montem transferens, eamq; à se gra-

uidam factam Locro marito reddidit. Locrus è Ioue natam prolem suam putans, ei aut materni Deucalionis, qui aliàs etiam Opùs dicebatur, nomen indidit.

b ¶ (Vbi tonitru uarij Iouis.) Amplificatio est & dilatatio à fabula Deucalionis & Pyrrhae, ad quos Locrorum originem refert Pindarus, ab antiquitate & prisco eos stemmate cōmendans. At qui Græci è Genesi historiam de diluuiò Noah suffurantes olim, in hanc suam (quam hic Pindarus & Ouid. i. Metamorph. recensent) fabulam cōmutarunt. Quanquam si de speciali Græciæ cataclysmo accipiatur, ad Noah diluuium pertinere non possit, ut ex Iustino mox subiiciemus.

c ¶ (Lapideam genituram.) Homines ex lapidibus creatos dicit: siquidem Iussu Iouis, lapides post terga iacentes mortale genus instaurarunt. Et lapidibus igitur à Deucalione uel Opunte proiectis mares, à Pyrrha uero proiectis foeminae surgebant. Hinc Græci, inter quos est Epicharmus & Philochorus, referente interprete, homines λαῖες, à λᾶς, id est, lapis, quasi lapideos appellant. Quod intelligens Ouid. i. Metamorph. inquit:

Inde genus durum sumus experiensq; malorum,

Et documenta damus qua sumus origine nati.

Iustinus Deucalionis fabulæ originem refert lib. 2. Temporibus, inquit, Amphiruonis Atheniensium regis, aquarum illuuius maiorem partem Græciæ absumpsit: superfuere quos refugia montium receperunt, aut ad regem Thessaliæ Deucalionem ratibus uecti sunt, à quo propterea genus hominum dicitur conditum. d ¶ (Excita odarum.) Alia mentis suæ uel chori excitatio, qua hortatur, ut à prisca ad recentia, perinde ac supra monuit, se conferat.

e ¶ (Vetus uinū.) Vetus uinum dignū laudatu est, nō ueteres fabulæ. Sic uinum Odyss. 2. ab Euryclia ad uigintiū usq; annum seruatiū: sic uinum à Nestore Odyss. 7. in undecimum usq; annum retentum, laudem meretur. Cōmendat, inquit, uetus uinum, & nouos hos uictoribus conscriptos hymnos. Estq; per comparationē dictum, ut uetera uina præstantiora sunt, sic recentes odæ, quibus uictores Olympici honorantur, reliquis sunt meliores. Rectioris hic iudicij sanè Pindarus esse uidetur, quàm ij, quibus omnia iuuentium scripta sordent, & quantumcumq; suæ ætatis eruditi. Veterū, inquit, scripta mihi cordi sunt, nouorum opellæ non sunt nobis curæ. Alij quæcumq; recentiorum, eruditorum etiam scripta damnant: de nemine bene loqui possunt, nisi de sese, & uno & altero suis, præq; talibus omneis in uniuersum populos stipes & rudera iudicant: qui nisi sese ipsi iactarent, maiorem cum fidem tum autoritatē apud non paucos adipiscerentur. f ¶ (Flores.) ὠβεία, Metaphora est, pro iucunditate, precio & dignitate.

Ferunt

“Ferunt sanè^b terram nigram, aquæ impetu perfusam, cæterum Iouis consilio, subitum eius effusionis^a refluxum factum. “Ex illis primū fortissimi progenitores uestri fuere Promethei de stemmate ô Opuntij,^f è præstantissimorū Saturniorum puellis,^g indigenæ reges semper.

a ¶ (Ferunt sanè.) Priori antistrophe, ut à Parnasso Deucalion & Pyrrha descendentes, lapidum post tergum iactu homines cōdiderint, ac modum, quo ex lapidibus procreati sint sine cubili, hoc est, sine congressu utriusq; coniugis, recensuit. Hic tempus subiicit, quando hoc contigerit. Tum, inquit, contigit, quando diluuiò perijt & illuuiè aquarum humanum genus, uel secundum poëtas & historicos græcos, ipsa Græciæ. b ¶ (Nigram terrā.) Nigram appellat à fecunditate. Terræ enim colorem Aristoteles πῶρι χρωμάτων proprium, alborem adferit, uel terram è sui natura esse albam: alios illi colores ex mixtura uariarum qualitatum uel elementorum accidere. Nigra terra iam olim fertilitatis laudem promeruit. c ¶ (Aquæ impetu.) ὕδατος ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, aquæ impetu uel copia. d ¶ (Refluxum.) ἀμπωτὶς uel ἀνάπλωσις resorbitionis est, uel refluxus aquarū maris. ἀντλοῦ est effusio & efflu ἀντλοῦ.

zuxus maris. Suntq; hæc duo stagnationis uel reciproci fluxus & effluxus, qui septenis horis fit, & feruoris aquarum maris uocabula sibi inuicem contraria, ἀντλοῦ & ἀμπωτὶς. ἀμπωτὶς ab ἀναπίνω ceu resorbitionem sonat, proprie subitum aquarum ex inundatione effusarum discessum significat.

e ¶ (Ex illis.) Deucalione & Pyrrha, uestri ô Opuntij, per κέρως enim iuuenes, nepotes & posteros Promethei & Deucalionis intelligit.

f ¶ (E præstantissimorum Saturniorum puellis.) Est enallage numeri, plurali pro singulari utitur. κερῶν τε φερτάτων κρονιδῶν, pro κερῶν κρονιδῶν. Est igitur κερῶν pro κερῆς, φερτάτων κρονιδῶν, pro φερτάτη κρονιδῆ. Proinde hæc est sententia: Maiores uestri ô Opuntij, de Promethei in ô Iapeti stemmate duxere principium, hoc est ex ipsa Protogeneia, quæ filia est Deucalionis & Pyrrhae, ut paulò ante connumerati. aq; puellis præstantissimorum Saturniorum, hoc est, (ut pluralis pro singulari accipiatur) è puella optimi Iouis, ut quam Iupiter deperierit, & grauidam, dum antea sterilis esset apud Locrum maritum, fecerit: ut in sequentibus clarescet. φύ- φύτλα. τλα, idem quod γυνῆα ἢ γυνῆσις. g ¶ (Indigenæ.) ἐγχώριοι, quasi ὠτόχθονες. Laus est eorū qui à bonis parenib. in ipsa patria nati sunt, quib;

non è uaria hominum colluuiē propagari cernuntur. αὐτοχθόνων nomine Athenienses apud oratores & historicos prædicantur.

STROPHE III. COLON XVI.

Antea enim dux Olympius Opuntis filiae è terra ^a Epeorum ^b clam subrepta in ^c Mænalijs iugis mixtus est, eamq; denuò ad Locrum retulit, ^d ne destinatum morti tempus, eum orbū prole seponat. Atqui uxori clarissimum semen fuit, ac impendio lætatus est heros, uidens ^e supposititiū filium, ^f materniq; auī nomine similem esse iussit, uirum & forma & operibus præstantem: ^g ciuitatem deniq; & populum illi ^h regere dedit.

Ut Iupiter è rapta Protogenia Opuntē generarit, explicat. ^a (Epeorum.) Epei sunt Elij, dicti ab Epeo Endymionis filio. ^b (Clam.) ἐκλιθ, tacitus, clam. ^c (Mænalijs.) Mænala Arcadiæ mons, unde Mænalijs uersus Vergilio dum inquit:

Incipe Mænalijs mecum mea tibia uersus. quem è Theocritico hoc, ἀρχίτε βωολικᾶς μοῖσαι Φίλαι ἀρχετ' αἰοιδῶς transtulit.

^d (Ne destinatum.) Hoc est, Iupiter ideo grauidam fecit Protogeniā, ne Locrus maritus sine prole ex hoc mundo migraret, ut regni & hæredem & successorē haberet. ^e (Supposititiū.) Hanc uocem poeta narrando adiungit, rem indicans ut est: non quod Locrus ille bonus, supposititiā prolem intellexisset, aut uabat enim suum esse foetum, deq; suo semine prodijisse.

^f (Materni auī.) Maternus auus est Deucalion, qui & Opūs nominatus est, ut supra. μητρὸς Pindaro hic auum maternum significat: Homero est auunculus uel frater matris, dum in Iliade inquit: ἀσὶα, ὃς μητρὸς ἦν ἐκλιθ ἰπποδάμοιο, αὐτοχθόνων δ' ἐκείνης. ^g (Ciuitatē.) Opunta uidelicet. ^h (Regere dedit.) Διαταῖν idem hic quod κυβερναῖν. Metaphorice, prudenter & cum consilio administrare rempublicam, perinde ac medici in adhibendis pharmacis & medelis, diligenter & consulti præscribunt agroto, qualem sese in cibo & potu gerere debeat.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

“Aduenerunt itaq; hospites ex Argo & Thebis, tum Arcades atq; Pisatæ, Præ omnibus au-

tem

tem Actoris Aeginæq; filius Menœtius Opunti in precio fuit, cuius filius Patroclus unā cū Atridis ad ^b Teuthrantis agrū profectus cum Achille solus perstitit, quando forteis Danos in fugā abactos, in naues usq; Telephus compulit. ^c Ut facile sit cordato, certò discere Patrocli fortitudinem & prudentiam: unde & Achilles in pernicioso eum Marte

EPODOS, COLON X.

Adhortabatur, ne quando sine eius mortales domante iaculo se in aciem conferret, prælio ue misceret.

^a (Aduenerunt.) Dilatat ab amicis Opuntis ex Protogenia in mundū editi. Iuncti sunt amicitia heroës finitimi, Argiui, Thebani, Arcades, Pisatæ: sed inter hos omnes Menœtiū unice amauit & sectatus est. Quare Menœtium præ cæteris coluit Opūs: ob eam nimirū causam, quod omnium esset fortissimus & præstantissimus heros. ^b (Teuthrantis agrū.) Troiam uersus expeditionem destinantes Græci, in Mysiam appulsi, Troiam esse rati eam oppugnauerunt. Hic eius terræ rex Telephus rempub. suam defensurus armauit sese aduersum Græcos, omneisq; in fugam uertit, præter Achillem & Patroclum, qui soli reliquis fugientibus perstiterunt. ^c (Ut facile sit.) ὡστ' ἐμφρονεσθεαι. Fortitudo, inquit, Patrocli inde colligi potest, quod Achilles noluerit eum absq; sese bellare. qui locus est & apud Homerum Iliad. π. ubi Achilles ἔτως τὸν πᾶτροκλον πρὸς αὐδῆ.

μη σὺ γ' αὐδύθρον ἐμῆιο λιλαίεσθ' πολέμιζον
τρωσὶ Φίλοπτολέμοισιν, ἀτιμότερον δ' ἐμὲ θέσεις.

Argumentum est ab amicis & conuersatione.

“Utinam sim studiosus argumentorū ad enarrandum inuentor, fiducia uero & ^b abundæ uires mihi suppeditent. Nam ex ^c hospitali uirtute ^d cōmendator ueni Isthmiarum Lampromachi ^e mitrarum, quando ^f utriq; obtinuerunt

STROPHE IIII. COLON XVI.

uno die opus.

a (Vtinam.) Ὀχρῶν εὐοτοῦ ἀπαρῆσθαι σεβασίαν ἐν ἡμέρᾳ. Optat autē sibi argumenta dari, Epharmosti & cognati eius Lampromachi uirtutibus digna. b (Abunde uires.) ἀμύλατος δυνάμεις, magna potentia & uirtus, ab ἀμφὶ & λαμβάνω. Macedonica Dialecto β in φ mutatur, quasi ἀμύλατος δυνάμεις, potentia ueluti ambabus manibus, hoc est, totis uiribus complectens aliquid. c (Hospitali uirtute.) προσφιλῆς δὲ ἀρετῆς, hoc est, propter hospitalitatem, amicitiam & uirtutem, atq; adeo liberalitatem Lampromachi. d (Cōmendator.) τιμὸς & ἀτιμὴ & ἔργον & κustos. e (Mitrarū.) Per mitras hic coronas intelligit.

f (Vtrique.) Epharmostus, & sanguinis gradu propior illi Lampromachus, una & eadem die Isthmij certaminibus uictoria celebrati sunt. Opus obtinere igitur, hic est περίφρασις uictoriae.

Alia uero duæ tum in ^aCorynthis portis lætitiæ, dehinc & in ^bNemeæ sinu Epharmosto conrugerunt. ^cIn Argo subinde uirorū celebritatem accepit, at puer Athenis. Ut uero ^dMarathoni ab imberbibus secedens, seniorū certamen pro argenteis phialis expectabat: quos & ^eacri uersutia, ne pauxillū quidem humi deflexus, domans circulum stadij percurrit. ^fBone Deus, quanta uoce formosus ille adulescens ac iuxta pulcherrima patrans id peregit:

a (Corynthis portis.) Corynthis portæ Isthmus est. Est enim ad Isthmum angustiam illam inter Aegeum & Ionium mare sita Corinthus.

b (Sinu Nemeæ.) Sinus Nemeæ, periphraſis est Nemeorum: auarijs enim uictorijs Epharmostum hic euehit. c (In Argo.) In Argo celebrabantur Iunonia. d (Marathoni.) Marathon Atticæ campus, Medorum cum Atheniensibus bello clarus, ut est apud Thucydidem lib. 1. Meminit & Plinius Marathonis lib. 9. cap. 10. Agebantur illic Heraclea, hoc est ludi in gratiā Herculis instituti. Porro Marathonii uincenibus argenteæ phialæ premium erant. e (Acri uersutia.) ἀκρογυμναστικῶν, acute & fortiter progrediente arte. ἀπὸ τῆς ἀρῆς, id est, quæ ars casu & ruina carebat: id est,

est.

est, firmiter persistens pugnabat, nunq̄ humi procumbens per stadiū currebat. f (Bone Deus.) ὁσὲν βοῆς, cum exclamatione: perinde ac si dicat, dii boni, quanto clamore, quā insigni forma, ista omnia præclarissima Epharmostus peregit: ut pulchritudine eximius, sic robore & factis claruit.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Quibus ^aParrhasio exercitu, admirabilis apparuit circa Lycæi Iouis concionem: & quando pharmacum ^buentos ac frigidam auram propulsans ^cPellenæ ferebat. ^dIolai tymbus, maritima deniq; ^eEleusis splendoribus eius ^ftestimonium dicit. ^gQuod uero à natura bonum est, totum est ^hoptimum. Multi quidem doctrina acquisitis uirtutibus famam inquirere conati sunt: sed ⁱquicquid ex Deo non est, haud immeritò obticetur. ^kNam alia uia sunt

EPODOS, COLON X.

» Alijs excellentiores. ^lEadem autē non omnes
» nos alit exercitatio. ^mSapientiæ sanè sublimes uig
» sunt. ⁿHoc tandem brauij adferens, alte clama.
» Haud dubie hunc uirum diuinitus esse, manu &
» membris ac toto corpore dextrum, ipsoq; uultu
» fortitudinem præ se ferentem, qui Aiaceā aram,
» ubi in Oileijs uictor euaserat, corona redimiuit.

a (Parrhasio exercitu.) Parrhasia Arcadiæ urbs, cuius meminit Homerus in catalogo nauum:

σὺμφυλον τ' ἔργον, καὶ παρρησίου γυμνασίου. Dicta à Parrhasio Lycæonis filio. Charax Pelasgo Archeſtoris nato conditā, Nicanor Parmasiam appellatam tradit, Stephano autore. In ea Lycæi Iouis ludi agebantur. Sensus igitur est: Forma & opere conspicuus Epharmostus, Lycæi Iouis ludis uictoriā Parrhasiæ obtinuit. b (Ventos propulsans.) ὄνδρανον, hoc est ἀνεξέλεμον, uentum & frigus abigens. c (Pellena.) Pellene Achaïæ urbs, ubi Mercurij & Apollinis sollemnitas, Theoxenia quidem agebantur. Illic

Chlœna. uictoriae præmiū erat χλαίνα. Vestis genus hybernum chlœna est, quod hōi minem calefaciat, à χλαίνω, id est calefacere, dictū. Iulius pollux in 7. alijs simplices alias duplices fuisse tradit: tum lecti operimentum quoq; appellari χλαίνω, ut apud Homerū in 3. & 4. Odyss. Attici χλαίνας ἀπ' ἀργυρίδας καὶ ἀπ' ἀργυρίδας καὶ ἀπ' ἀργυρίδας nominarunt. **d** (Iolai tumba.) Iolai monumentum seu tumba Thebis erat: ab eo certamina Iolaiā, quibus uictor euasit Epharmostus. **e** (Eleusis.) Eleusi Atticæ urbe, Cereris & Proserpine agones, Demetria & Anacalypteria uel Eleusinia agebantur: præmiū uictoriae hordeum erat. **f** (Testimonium.) σὺ δίκου, id est μάρτυς, testis, cōmunicator consilij, causæ adiutor, ac ueluti simul iudicans. sic in prima Pythiorum ode σὺ δίκου μοισαὶν κτεάου inquit, à σὺ & δίκου. **g** (Quod uero natura.) Natura uiribus insignem fuisse Epharmostum ostendit, naturam arti præstare iuxta adserens: cuius & sententiæ Aristoteles, dum inquit:

Optimus ille quidem qui per sese omnia nouit. qui αὐτὸ δὲ δ' ἀκτῶν est, qualem se Pheuius apud Vlyssē esse gloriatur. **h** (αὐτὸ θεῶν.) Quicquid non ex Deo, uel quicquid sine Deo est, uel diuino numine carens. Intelligit autem iuxta mentem interpretis, naturam scientiam, ac naturale cuiusq; ingenium. Quod natura non eximium est, non est quæ multis præconijs efferi debeat. Esi enim ars & usus plurimum efficiant, non tamen cum natura conferri possunt ea quæ ab arte proficiuntur. Res autem mortalium ita comparatæ sunt, ut aliæ sint alijs excellentiores. Hinc est quod ait: ὁ δὲ ὧν ὁ δὲ ἔστιν ἄλλαι περὶ αὐτῶν. atq; hanc sententiam probat sequenti ratione:

μία δ' ἔχ' ἅπαντας ἀμειβερέσθαι μέλετα.

i (Eadem nō omnes nos.) Non omnes ijsdem dotibus, ingenijs, artibus, pollemus: sed alium lucta, alium pugilatu, alium Musica, alium bonis disciplinis & sapientia clarum esse cōuenit. **k** (Sapientia excelsa.) σοφία δ' αἰπὴ δόξα. Sapientia autem excelsa: uel, sapientia quidem sublimis est. Non parua res est sapientem esse, sed ardua, sed sublimis. quasi dicat: Esi uariæ sint dotes mortalium, sapientiam tamen, quæ per literas & præclaras Musas confertur, cunctas antecellere certū est. Quæ gnomo ad suam pariter Lyricen respicit, quasi dicat: Quæquā Olympia uiceris Epharmoste, & præclaram & nunquā ideo interituram famam obtinueris, non erit tamen cōsummata tua felicitas, (ut quæ intra patriæ tuæ fines claudatur, & apud te nepotesq; paucos fortasse permaneat) nisi sapientia & literis eruditorum, immortalitati res tuæ præclare gestæ mandentur. **l** (Hoc præmiij adserens.) Apostrophe est ad animum suum, uel ad chorū uictoris, qua perorando monet, ut Epharma-

sto

sto hunc hymnum offerat, quo ipsius felicitas atq; letitia consummatio fiat. **m** (Oileijs.) Admiscet simul Oileia, ludos ab Aiace Oileis filio dictos, in quibus Epharmostus uicerat. Nam in gratiam Aiace Oilei, à Locris Opuntii instituta erant. Ἰλιόδοξο genitiuus est Doricus, pro οἰλιάδοξο, hoc est, Oileis filij, Aiace nimirum aram uincens exornauit corona. Sine o scripsit, per ἄφθρησιν, uersus gratia.

AGESIDAMO LOCRO EPIZEPHYRIO puero, pugili. ODE X.

STROPHE I. COLON VIII.

a Lypiorum uictorem ad memoriā reuocate mihi Arcestrati filium, quo locorū mentis meæ scripsus sit: **b** Dulce nanq; melos debens, eius oblitus sum ὁ Musæ. **c** Atqui tu unā cum Veritate Iouis filia, **d** recta manu arcete mendaciorum in amicos delinquentem sermonem.

ENARRATIO.

Agesidamo Locro Epizephyrio. Vt hæc epigraphæ intelligatur, necessarium est nouisse, tria Locrorū esse genera. Alij enim iuxta Aetoliam sunt, qui Ozolæ appellantur: alij iuxta Eubœam, qui Epicnemidij & Leleges: alij prope Italiā, qui Epizephyrij dicuntur, quod iuxta Zephyrium oppidum, ut Stephanus habet, siti sint. Prædicat Agesidamum à patria, ab institutione. Deinde digressione ad Herculem & instituta ab eo Olympia, & eos qui primū in Olympijs uictoria potiti sunt, bonam hymni partem absoluit. **a** (Olympiorū uictorem.) Musas primum hortatur ut sibi in mentem reducant Agesidamū. Variat hic Scholia, dum aliās ἀνάγνωτε ad scripta referat, ut sit, Legite mihi ὁ Musæ: quasi hymnum iam pridem aliquem scripserit, quem tamen uilipendebat: aliās ἀνάγνωτε pro ἀναγνωροσάτε, hoc est, manifestate, ad memoriā mihi reuocate, idq; μεταφορικῶς, accipiant. Mihi haud ineptum uidetur, si, quem admodum reddidi, pro reuocare ad memoriā explicetur. Sunt aut tres mentis partes, interprete referente, λογιστικόν, μνημονοστικόν, φανταστικόν. λογιστικόν ἐν ἐγκέφαλῳ, φανταστικόν ἐν τῷ μετόπῳ, τὸ δὲ μνημονοστικόν ἐν τῷ δόξῳ. Habent aut ambo, uidelicet logist-

Epigraphæ
phesratio.

Argumentum.

in quod reponunt, quæcunq; altera pars imaginatur, altera uidelicet logistica ratiocinatur uel colligit. Ex memoriali igitur parte meminisse possumus, quicquid uel legimus, uel cõspeximus. Vnde Pindarus: *Quanã, inquit, mentis meæ parte constitutus sit Agesidemus, mihi quæso ò Musa commonstrate.*

b ¶ Dulce nanq; melos.) Debere se, ait, hymnum Agesidemo, & oblitum tamen esse: unde colligitur, quod promiserit, ac ante multum temporis in animum induxerit pangere epinicion, cuius iam nunc primum sibi in mentem ueniat. Quia uero se debere dicit, beneuolentiam sibi conciliat Agesidemi. Et quia debitum non persoluerit, ex obliuione id factum dicit, ut aliquid saltem ueniæ impetret dilationis. c ¶ Atqui tu unã cum Veritate.) Ab omnibus Musis, ad unam iam & ipsam Veritatem descendit. Precatur autem ut illa ipsa Musa, tum Veritas (idq; insigni prosopopœia) excusent suam ingratitudinem, quod amici sui uictoris Agesidemi laudes tandiu, sed per obliuionem cõticuerit. Per Musam aut Clionem intelligit Lyricæ præfectã, ut est in primo Epigrammatũ uidere, ubi singularũ Musarũ officia hisce uersibus exhibentur:

Καλλιόπη, σοφίῳ ἠρώϊδῳ εὖρον αἰοῖδ' ἦς.
 Κλειώ, καλλιχόρῳ κιδάρεος μελινδία μοδπλῶ.
 Εὐτέρπη, τραγικῶ χόρῳ πολυχέει φωνίῳ.
 Μελπομένη, θνητοῖσι μελίφρανα βάρβιτον ἦρε.
 Τέρψιχόρῳ χερσεῖσα, πόρῳ τεχνύμονας αὐλῆς.
 Ὕμνος ἀθανάτων ἔρατῶ πολυτέρπειας εὔρε.
 Τέρψιας ὀρχηθμοῖο πολύμνια πάνσοφῳ εὖρον.
 ἄρμονίῳ πᾶσαισι πολύμνια δῶκον αἰοῖδ' αἶς.
 Οὐρανίη, πόλον εὔρε, καὶ ἔρανίῳ χόρον ἄστρον.
 κομικῶν εὔρε θάλεια βίον τε, καὶ ἠθεα κελυά.

Lyricus ergo uates, Lyricæ præsidem deam Cliona inuocat. Animaduertendũ quod Veritatem hic Iouis filiam Pindarus fingit, idq; optimo iudicio: Veritas enim è summo Deo nascitur: imò ut sacra testantur, ipse Deus est ueritas. Aliàs temporis gnata traditur, quod ueritas tempore in lucem prodeat, perinde ac se narius ille prouerbialis habet:

ἄγρ δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χροῖται.

d ¶ Recta manu.) Insigni potentia uestra tenete, seu arcete mendaciorum increpationem, quibus in amicum & hospitem meum Agesidemũ errasse ac deliquisse uideor. e ¶ Mendaciorum.) Edictione Ἰδύστεωρ colligitur, ipsum promississe hymnũ, quem tamen obliuioni tradiderit. Estq; hic elegans antithesis in mendacio & ueritate. Quia enim mendacio obnoxius factus est,

est, Veritatem sibi patronã accersit: quo ostendit se posthac pacti tenacem fore.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

A longe nanq; adueniens futurum tempus, meum ^a pudefecit ingens debitum. ^b Attamen dilationem tardam foenus persoluere potest, nunc ^c ubi præeffluens fluctus submergit uolutatum in littore calculum, & ubi iam ^d cõmunem ad charã iam oblectationem, sermonem exoluemus.

Rationem reddit, quæ Clio & Veritas increpationem obliuionis nomine debeant arcere. Instans, inquit, tempus longe adueniens, scilicet post promissionem meam. Quo coniecturæ locum relinquit, tandiu ab eo intermissam promissionem. a ¶ Pudefecit.) Βάρβυργεος, hoc est, πολλῶν ὀφλημα, magnum debitum meum. b ¶ Attamen dilationem.) Promittit se nunc cum foenore redditurũ quod hætenus intermisit. Foenore, inquit, & culpam & obliuionem meam resarciam. Comparat dilationem hymni sui creditæ pecuniæ ad usurã, cuius quo plus redditio differtur, hoc maior foenori fit accessio: quasi dicat: Ego cum foenore abunde re pendam quod neglectum est hætenus. Quemadmodum enim debitores ultra creditam pecuniã, aliam ad usuram foeneratoribus addere coguntur, sic Pindarus ultra promissum hymnum, alterum ceu foenoris loco adijcit. c ¶ Vbi præeffluens fluctus.) Argumentum est allegoricũ, ab efficacia & uiribus poëtices eius ductum. Nunc foenus quærimoniam restinguet, quando inundans fluctus uolutatã in littore contegit arenam. Inundans itaq; fluctus, poëtices & hymni eius amplitudo est. Arena in littore uolutata, est iactata passim accusatio poëta, de cum obliuione, tum inconstantia eius. d ¶ Cõmunem sermonem.) κοινῶν λόγων, id est, hymnũ qui per iudiciorum ora & manus uagaturus est, qui gratis item uictori futurus.

EPODOS, COLON IX.

Porrò ^a synceritas urbem Locrorum administrat Zephyriorum, illisq; curæ est Calliope, & ferreus Mars: cõuertit autem in fugam ^b Cycnea pugna, & uiribus præstantem Herculem. At pugil Agesidamus Olympiade uincens, Iolæ referat gratiam, ^d quemadmodum Achilli Patroclus.

“Sic alium uirtute magnū uirum alius exercens,
” ad sublimem euexit gloriam Dei munere.

ἀρετῆς ἀγαθῆς. Laus patrie Agefidami à ueritate, à poëtica, à rebus bellicis. a (C Syn-
ceritas.) Veritatem et sinceritatem ἀρετῆς ἀγαθῆς signat. Sunt qui hic ἢ τρεῖς
ἡσεία etiam legunt, quod Locrorū urbs sit aspera et maritima, quasi dicat: Tam
etsi aspero sit solo ciuitas sita, bonis tamen legibus administratur, Zaleuco pa-
store Apollinis oraculo ipsis in legislatorem destinato, ut Aristoteles tradit, re-
ferente interprete. b (Cycnea pugna.) Victoris primum imbecillita-
tem excusat, quasi principio pugilatu elanguerit, at postea resumptis uiribus
Iole uictoris ope, strenue uictoriam obtinuerit. Non est mirum, inquit, primū
te non potuisse impetū antagonistae tui ferre, quandoquidem et Hercules Cy-
cnea pugna, tantus bellator, tam fortis, tamq̄; inuictus, à Cycno in fugam actus
sit. Cycnus Martis filius in transitu Thessaliae demorans, praetereuntes per in-
sidias obtruncabat, ex occisorum capitibus Marti templum conditurus. Her-
culi ergo transeunti aliquando eum locum, insidias meditabatur Cycnus, eumq̄;
pugna adoriebatur: et quum Martem patrem auxiliatorem haberet, in fugam
Hercules ille fortissimus actus est: sed reuersus posthac, Cycnum solum reperit
neci dedit. c (C ile gratiam.) Scholia, Iole et Hyle legunt: Pindarus,
ile gratiam agat. Ilas ergo uel Iolas uel Hylas, aliptes Agefidemi, qui cum ui-
deret frē succumbentem primo Agefidemum, ita ei animū addidit, ut protenus
suum aduersarium uinceret. d (C Quemadmodum Achilli Patroclus.)
Haud indecora comparatione Hylam aliptem Achilli, Patroclum Agefidamo
confert. Patroclus ope et armis Achillis fugat Troianos Iliad. 16. Sic Agefi-
damus ope Hyle sternit sibi contranitentem. e (C Sic alium.) Gnome
est Epiphonema complexa, qua Hyle beneficium commendat, quaq̄; nos mo-
net, ut ne beneficientibus nobis ingrati simus.

STROPHE II. COLON VIII.

“Labore uacantem lætitiā, uitæ lucem, ante
omnia opera, pauci quidam adsecuti sunt. b Me
uero certamen excellentissimū canere d fata con-
citarunt Iouis, quod iuxta ueterem Pelopis tu-
mulum suis Herculeā condidit, postquam Ne-
ptunium s innoxium b Cteatum

ANTI

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Occidit atq̄; Eurytum, ut seruitutis suæ mer-
cedem, à superbo Augea uoluntarius ab inuito
exigeret. k Sub Cleonis enim insidias tendens in
itinere, domuit illos Hercules, quod & antea Ti-
rynthium exercitum in angulis Elidis cunctan-
tem, populati erant

EPODOS, COLON IX.

Moliones arrogantes.

a (C Labore uacantem lætitiā.) Arduas res lætitiā precedere ait. Gno-
me est, qua uirtutem et uictoriā citra sudorem non posse parari dicit. Proinde
cum recte impendisse quicquā ut ita exerceretur in pugilatu, quo reliquos an-
teuerteret. Præterea ut res quælibet est præstantissima, sic plurimū laboris et
cure desiderat, antea quam eam quis impetret. Similes huius in superioribus
gnomas accepimus, ut, ἀκίνδλωσι δὲ ἀρεταί, ode 6. et 5. ἀσι δ' ἀμφὶ
ἀρετῆσι πόντος διαπύναται μέγιστα. et 1. ὁ μέγας δὲ κίνδωλος
ἀνάλκιμος ὁ φῶτα λαμβάνει. Et Hesiod. τ' δ' ἀρετ' ἰδρῶτα θεοί. et c.

b (C Me uero.) Parecbasis est ad Herculis bellum, aduersus Augēā Eli-
orum regem. Ostensurus autem quo pacto primū Olympiaca instituerit, bellum
quod gessit aduersus Augēam recenset. Et quia eximium esse certamen Olym-
picum adfirmat, uictoris pariter augefcit præconium, ut qui tanto, tamq̄; illu-
stri agone præ alijs palmam sit adeptus, ad quem tota Græcia frē singulis læ-
stris confluere solebat, ut et Isocrates in Panegyrico nonnihil meminit.

c (C Excellens certamen.) ἀγῶνα δ' ἀλάστερον. Scribitur etiam ἐξ ἀο-
θμῶν, senarium complectentem, propter sex aras in Olympia, de quibus an-
te hac. d (C Fata.) θεμίτες leges, per τὸ νόμοι Hypomnemata red-
dunt. e (C Veterem Pelopis tumulum.) Tumulatus est enim Pise certe
Pelops, quam pro dote accepit ab Hippodamia Ocnomai regis filia, ut antea
enarratū. f (C Vis Herculeā.) Perinde ac Homerus Βίη ἠρκελευσίη.

Herculis periphrasis est. g (C ἀμόμονα.) Innoxium, ἀφόρον, irre-
prehensibilem. h (C Cteatum occidit.) Cteatus et Eurytus Neptuni
et Moliones filij fuerunt. Molione uero Moli est filia, uel secundū alios Acto-
ris: hinc et Actoriones hi duo fratres apud poetas nominantur. Diuersam ab
alijs hominibus naturam sunt adepti: nam duplicis naturæ fuerunt: interq̄; duo
capita, quatuor manus, totidem pedes, unum aut corpus: propterea bellicosus

Cteatus et
Eurytus.

in praelijs fortiter dimicauerunt. Hercules itaq; quum eos palam non posset uincere, insidijs aggressus, occidit eos, eaq; ratione Elin obtinuit: autoribus Phecyde, & Mnasea Patarensi. Nestor Homericus Iliad. λ hos etiam producit.

i (¶ Ut seruitutis suae mercedem.) Augeas Eliorum rex, Herculem pacta & certa mercede ad purgandum bubile conduxit: uerum absoluto per Herculem labore, non stetit ille promissis: itaq; Hercules aduersus ipsum bellum mouens, superior euasit, captiq; Elide, & perdito rege, Olympiacū instituit agone nem, id quod & antehac explicatum. k (¶ Sub Cleonis.) Ciuitas est Argolica Cleone. l (¶ Tirynthium.) Tirynthius Hercules à Tirynthe Argi urbe. ἀμυγγοῦ pro ἄμυγον, ἄλιδος pro ἄλιδος. m (¶ Moliones arrogantes.) Moliones Cteatus & Eurytus dicuntur patronymica forma, uel potius matronymica, ut ita dicam: à matre enim μολιόνη, deducitur μολιών μολιόνος, πλῆθυστικῶς μολιόνος. hos quidā ἀπὸ τῆς κατὰ μέγλη μολιώσεως dictos putant: quorū sententia mihi non admodū probatur.

Atqui deceptor hospitem, Eliorum rex, non multo post tempore conspexit patriam prædiuitem, sauo partim igni, partim diris ferri plagis, in alto noxæ fluxu constitutā suam nempe ciuitatem. Iam bellum potentiorum abigere, res ambigua est. Quin & ipse Augeas per imprudentiam captiuus tandem in Hercule incidens, acerbam mortem effugere non potuit.

In quæ pericula ob uiolatā fidem, obq; rescissa pacta incidere Augeas, commemorat. Ideo enim & patriam suam uastari incendio & ferro cōspexit: ideo etiam ipse captiuus Herculis manu occisus est. Ciuitatē cuius hic meminit, quidam Phycleon appellatam putant, à Phycleo Epeorum principe: ut Scholia.

Phycleon ciuitas & patria Augæ.

STROPHE III. COLON VIII.

¶ Post hæc Hercules, Pisæ totum cōgregans exercitum, omnemq; prædam, fortis Iouis proles, diuinū maximo patri delubrū circūcirca munītū designabat. Altin quidē in mūdo loco designabat. Quod uero in circuitu nemoris solū erat, conuiuio locū dedit, ueneratus. d Alpei transitū

ANTI

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Cum duodecim deorum regibus.

¶ (¶ Post hæc Hercules.) Quid egerit Hercules post interemptum Augeam refert, quo ue ordine Olympiadem instituerit.

1 Nemus & delubrum Ioui consecrauit.

2 Altin locum illum certamini selegit.

3 Locum conuiuio, peracto agone designauit.

4 Veneratus est Alpheum cum duodecim regibus. Id est, sex aras

erexit, quarum unaquelibet duobus dijs erat dicata, ut in quinta Olympiorum ode explanatum.

b (¶ Pise.) Pisa ab Olympia sex stadijs distat. Et Elij subiugatis sibi Piseatis, Pisam Elin quoq; uocarunt. Vnde Pindarum contendit per Pisam Elin intelligere Didymus. Secundū uero Demetriū. Triadclinium quinquaginta stadijs inter sese distant, ut in 1. Olympiorū etiam annotatum.

c (¶ Altin.) Templū Iouis, seu adytum, seu nomen loci est. Sunt qui & ἄλιψ legant. Aristodemus in Scholijs, simpliciter esse locum circa Olympiam Altin ait, hincq; Iouem Altii nominari. d (¶ Alpei.) Alpeo primum sacra præ reliquis fecit, ceu deo indigenæ & gentilitio, & eius loci præfenti semper & peculiari numini.

Ac montem Saturni prædicauit, celebremq; reddidit: antea enim obscurus, sub Oenomaorege multa niue irrigabatur: illic in primogenita festiuitate Parcæ quidem astiterunt, & quod solum perspicue ueritatem demonstrat.

EPODOS, COLON IX.

¶ Tempus. Hoc, & quod antea planum, progressu suo, ubinā scilicet parta bello spolia, primitias ipsas sacrificarit Hercules, & ubi quinque nem instituerit festiuitatem, apertius exhibuit. Proinde quis iam in prima Olympiade & Nicephorijs recentem nactus est coronā: manibus, pedibus & curribus gloria conspicuus, certaminis iactationem, ei qui uictus est, auferens.

¶ (¶ Montem Saturni.) Satu. ni monte in quinto celebrem reddidit Her

Q 3

cules. Est aut Saturni collis uel cacumen, in quo Saturni templum erat: Oenomaï & Augeæ temporibus incognitum. **b** (Obscurus.) $\nu\acute{o}\nu\upsilon\mu\theta$ est incelebris, obscurus, à $\nu\acute{n}$ priuante particula, & $\delta\nu\omicron\mu\alpha$ nomen. **c** (Parcæ astiterunt.) Parcæ & fata astiterunt primæ Panegyri ab Hercule institutæ, ut fortunatam atq; felicem eam redderent. Tempus ceu numen quoddam pariter astitit, quod illam ipsam subinde clariorem celebrioremq; faceret. Et quæ Tempus præsto fuerit, subijcit rationē. **d** (Hoc & quod antea.) $\tau\omicron\delta\epsilon$ $\sigma\tau\epsilon\phi\omega\upsilon\varsigma$. Tempus, inquit, clare explicauit, & cognitū posteris fecit, durante ea Panegyri, ubi Hercules quinquennalem agonem primum condiderit.

e (Recentem coronam.) $\pi\omicron\tau\omicron\lambda\epsilon\nu\iota\omicron\upsilon\pi$, id est $\pi\rho\acute{o}\sigma\phi\alpha\tau\omicron\upsilon\mu$, recenatam. Subiectione rhetorica, ad primos Olympicorum ludorum uictores digreditur, primæ Olympiadis, qua de in origine Olympicorum dictum, ode prima.

STROPHE IIII. COLON VIII.

“Quippe in stadio ad iustam longitudinem recte protenso cursu, Oonus Licymnij filius primas tenuit, dux Medææ urbis. Lucta Echemus Tegean glorificauit. Doriclus summā cæstus restulit, Tiryntha ciuitatē habitās. Quadriga demū

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Halirrhothius Mantinæus. Phrastor hastæ proiectu scopū attigit. Eniceus petrā uertens manu præ omnibus longius proiecit, & sociorum non paruam multitudinē ad stuporem egit, ^b ascenditq; uespere iucundū lunæ speciosæ lumen.

a (Quippe in stadio.) Primos primæ Olympiadis uictores, cum patria illorum tellure denumerat:

1 Stadij uictor Oonus Licymnij filius fuit, Medææ Argolicæ urbis princeps.

2 Lucta uictoriam obtinuit Echemus: patria eius Tegea Arcadiæ urbs.

3 Doriclus Tirynthius pugilatu uicit.

4 Quadriga uicit Halirrhothius Mantinæus. Variat aut hic lectio: alij $\sigma\eta\mu\alpha$ pro $\sigma\eta\mu\epsilon\iota\omicron\upsilon\mu$, alij $\sigma\eta\mu\epsilon$, alij $\sigma\acute{\alpha}\mu\omicron\upsilon\mu$, alij $\sigma\eta\sigma\omicron\upsilon\mu$ legunt: ut sit sententia: O Seme Halirrhothij filii à Mantinea oriunde, uicisti quadriga: ut per apostrophem $\epsilon\tau\alpha\delta\epsilon$ complectatur oratio. Mea fert opinio, $\sigma\eta\mu\alpha$ ἀλιρροθίου esse

esse periphrasim, pro ipso Halirrhothio: ut $\sigma\eta\mu\alpha$ pro corpore, qua significatione & Plutarchus usus est in Homeri $\beta\iota\omicron\upsilon$, accipiat: tum nō erit opus magna lectionis uarietate. Est autem Mantinea Arcadiæ ciuitas, autore Stephano, de qua Homerus in catalogo nauium:

$\omicron\iota\ \tau\epsilon\gamma\lambda\omicron\upsilon\tau\ \epsilon\iota\chi\omicron\upsilon\mu, \kappa\alpha\iota\ \mu\omicron\upsilon\tau\iota\mu\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\ \gamma\eta\epsilon\mu\omicron\nu\ \tau\omicron.$

Hæc est illa Mantinea, ad quam Lacedæmonij, à suis uxoribus redarguti, tali quadam $\gamma\upsilon\iota\pi\eta$ (Quō fugitis, num denud alium nostram subingrediemini?) Thebanos uicerunt.

5 Phrastor iaculo scopum attigit.

6 Eniceus discum manu rotans super omneis proiecit. Per petram enim hic discum intelligit, cuius crebra est mentio posthac apud Pindarum & apud Homerum. Hic lapis etiam Solus dicitur. Solo Hyacinthum inuitus Apollo occidit apud Amycleum fluuium, ut Nicander in Theriacis autor est. Scholia in β Iliados ita definiūt discum: $\delta\iota\sigma\kappa\theta\ \acute{\alpha}\delta\iota\ \beta\alpha\epsilon\upsilon\varsigma\ \lambda\iota\theta\theta\ \delta\mu\ \epsilon\pi\acute{\rho}\iota\pi\tau\omicron\upsilon\mu\ \omicron\iota\ \gamma\upsilon\mu\eta\alpha\ \lambda\omicron\mu\delta\upsilon\iota.$ τὸν γὰρ σιδηροῦ, σόλου πεσσογορδύσι. Ex quo loco colligitur discum massam fuisse lapideā, σόλου uero ferream. Discrimen uero in Iliados ψ Disci & Soli tale faciunt: Differunt quidem Solus & discus: quod discus quidem latus est magisq; cauius, Solus uero teres & rotundus, uel sphericus. Exhibentur autem & Iliados ψ ἀγῶνες, ἰππικὸς, πυκτικὸς, πάλαις, δρόμος, θωρηχθῆντων, σόλου βολῆς, τοξικὸς, καὶ ἔγχελθ.

ἔδιδκε ergo poeta per aphoresin & syncopen dixit, pro ἐδίσκοβε. Iaculatur etiam discum Ulysses apud Alcinoium regem, à conuiuio. **b** (Ascenditq; uespere.) Allegoria est. Illustrauit lunam, hoc est, certamen suum peregit plenilunij tempore. Nam circa $\tau\lambda\omega\ \pi\alpha\omega\ \sigma\acute{\epsilon}\lambda\upsilon\upsilon\mu$ solebat perfici ea Panegyris, ut in superioribus cōmonstratum. Atq; hæc ad Herculis institutionem restitui possunt, quod finitis certaminibus conuiujs locum dederint.

EPODOS, COLON IX.

“Sonabat autem omne delubrum in delectabilibus conuiujs uictorū laudes. Et nunc priores ceremonias sequuti, ad celebrem gratiā sublimis uictoriæ, tonitru & igni flagrās telum horisoni Iouis, ardensq; fortissime compactum fulmen canamus. Atq; hic tenere oblectans carminum demulcimentū ad tibiam illi occurret,

a (Sonabat omne delubrum.) Quid inter conuiuandum è ritu ueteri

contigerit. Dum cōuiuarentur, encomia uictorū recini solebant. **b** **C** Et nunc priores.) ἀρχαῖς δὲ προτέροις ἐπόμνοι. Redit à parebasi ad institutum Agesidami encomium: ac primum se sūmen Iouis, hoc est, ipsum sūminantem Iouem (qui Olympiæ colebatur) celebraturū spondet: deinde uero Agesidanium: idq; prisco more, quo post peracta certamina, uictores laudibus efferebant. **c** **C** Tenere demulcens.) χλιδῶσα pro προφῶσα. Tena c. antilena, præclarus hymnus illi Agesidamo ad tibiam dicitur.

STROPHE V. COLON VIII.

a Quæ apud percelebrē Dircen olim quidem
b apparuerunt. Sed **c** ut filius ex germana coniuge
d patri desiderabilis, ueniente rursum iuuentute,
e magis autem inflammat amore mentem, quando
f diuitiæ adscitum aliunde pastorem & hæredem
g nactæ, morienti sunt tristissimæ:

ANTISTROPHE, COLON VIII.

a Sic est quando is qui egregia facinora pere-
b git, sine hymno Agesidame, ad Ditis ædes accesi-
c serit: inaniter enim spirans, labore suo breuiter
d admodum delectatus est. **e** Tibi uero suauifona ly-
f ra, dulcisq; tibia gratiā parit ac **g** uariat. Sed et Pie-
h rides Iouis filiæ, longe lateq; tuā adaugent famā.

Dirce. **a** **C** Quæ.) Scilicet carmina prope Dircen Thebanum fontem apparuerūt. Est metaphora & Synecdoche. Sensus est: Carmina Thebana, hoc est, mea, & Pindarica, quandoquidem Thebanus sim, in decus & splendorem Agesidami ad tibiam canentur. **b** **C** Apparuerūt.) φαύνη est pro ἐφάνησσαν, per ἀφάεσσι & ἀφῆσσι. Lyrice, inquit, mea, quæ iam antea Thebis patria mea inclaruit, iamq; diu, quantum ad promissum attinet, apparuit, Agesidamo iam nunc tandem canetur, uel scripta etiam recitabitur. Nam & calamus & ad fistulam, & calamo scriptum hymnum referri potest.

c **C** Ut filius.) ὡσε πῶς. Comparat hymnū suū filio gnesto. Quem admodum, inquit, è germana coniuge filius gratissimus est patri redeunte illi iuuentute, id est senio confecto: Nam ut prouerbum habet, δῖς πῶδες γέρον φελας. **tes**: ob eam potissimum causam, quod uideat facultatibus suis uerum superstitem

tem hæredem: Sic encomion hoc tibi gratum erit, propterea quod te olim uita defunctum posteris cōmendabit, nec tua unquam monumenta obliterari sinet. Constat autem comparatio hæc antithesiali: Pater ob successorem legitimum filium gaudium perfunditur. Econtrario: Pater ob alienos successores, nulla sua superstitie sobole genuina, mœrore conficitur. Sic qui insignium facinorū splendor rutilat, ex hac uita migrans gaudet, si habeat uirtutum suarum buccinatores & encomiastas. Rursus mœret, si nullam uideat meritorum suorum memoriam apud posteros relinqui. Quod illis contingit, qui Musas & literas non colunt, seu quorum eruditæ res gestas literis non cōmendarint. **d** **C** Tibi uero suauifona lyra.) τιμὴ ἄδ' ὑπὲρ ἴσ. Hymnum suum absoluturus, Agesidamum non sine laudum suarum præconibus abiturum ex hoc mundo adfirmat. **e** **C** Variat.) ἀναπῶσθ, respergit, uarie concinit. **f** **C** Iouis filie.) Filie Iouis latam celebritatē habent: id est, Musæ & bonæ literæ, post quem uoluerint eximie cōmendare. Gnome est, cui consonat illa Hesiodia: ἐκ γὰρ μοισάων κλέος ἔσσι τοῖς ἀβρωποῖσι.

EPODOS, COLON IX.

a Et ego adiunctus Musis, in inclytam Locro-
b rum gentem incidi, **c** melleq; fortem ciuitatem ir-
d rigans, amabilē Arcestrati filium laudauī: quē
e uidi manus robore, ad aram Olympiā præstan-
f tem, eo quidem temporis forma pulchrum, æta-
g te temperatū, quæ **h** impudentem **i** à Gannymede
k mortem unā cum Venere prohibuit.

a **C** Et ego.) Scite quasi perorando, ab infinito, aq; multis Agesidami præconibus, ad finitum, ad semet ipse descendit. quasi dicat: Nedum ab alijs & ab ipsis Pieridibus & tibijs, uerum & à me laudaberis, imò iam cōmendatus es.

b **C** Melle.) μέλιτι. Metaphora est, pro dulci hymno. **c** **C** Impudentem.) Impudentem mortem, quod nemini parcat, nec ullum neq; temporis, neq; personarum respectum habeat. **d** **C** A Gannymede.) Gannymedes lætificantem curas sonat, à γαννύμι, & μῆδι. Quomodo hic ad deorum collegium translatus sit, ut illorum pincernam ageret, est in prima ode Olymp. recitatum. Adijciemus hic saltem nonnihil ex Paulo Orofio, qui lib. 1. cap. 12. de Gannymedis raptu hæc memorie prodidit. Tantalus rex Phrygiorum, Gannymedem Trois Dardaniorum regis filium cum flagitiosissime rapuisset, maiori conferri certaminis fœditate detinuit, sicut Phanocles poeta cō-

firmat, qui maximum bellum ob hoc concitatum fuisse commemorat. Hæc Orosius. Indicat autem Agesidamum omnium fuisse formosissimum, dum eum et forma et ætate Gannymedi similem facit, ipsiq; Veneri, quam *κν πρὸς οὐρανόν*, id est, in Cypro insula genitam, poetico epitheto appellat. Agesidamus, ut obiter de etymo nominis quicquam dicam, est ab *ἀγνός*, uel *ἀγνός* ductio uel dux, et *δῆμος* et populus. n in æ dorice mutatur. Communiter ergo Agesidamus, Dorice Agesidamus dicemus. Heroicū nomen. Quod si posterior uox à *ἀγαμέμνων*, id est, domo domare, deducatur, ductorem domantem, uel principem domitorem sonabit.

EIDEM AGESIDAMO FOENVS,

ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

Interdum plurimus uentorum inter homines usus est, interdum & celestium aquarum pluuiarum, quæ nubium sunt filia. Sin ex labore quisq; fortunatus sit, melliti hymni fiunt illi principia posteriorum sermonum: Nam & constans foedus est magnis uirtutibus.

ANTISTROPHE, COLON VI.

Abundans autem laus Olympiorum uictoribus constituta est o noster, quam & lingua nostra dispensare gestit. Dei enim prouidentia sapientibus aliquis perpetuo curis floret. Noueris itaq; nunc Softrati filii Agesidame, tuæ pugilatoriae causa,

EPODOS, COLON X.

Qua aurea olea coronatus es, hunc suauissimum ornatum resonabo, Locrorum Epizephyriorum genus magni ducēs, illic & uos unam mecum o Musæ chorū ducite. Spondeo enim uos

non auersantem hospites exercitum, neq; honesti inexpertū, cæterum ad sapientissimos belligeratores accessuras. Natura namq; insitum momentum, neq; astuta uulpecula, neq; terribiles leones facile permutarint.

ENARRATIO.

Priori hymno, scænore refarciri posse, quod neglectum dilatione foret, adseruebat. Quare perinde ac debitores ultra ad scænus acceptam pecuniam, aliam quandam mercedis loco et scænoris gratia reddunt: sic iam nunc Pindarus ultra promissum atque adeo debitum encomium, alteram hanc, ceu foenusculi loco, oden adiungit, quæ et ideo *τόκου*, id est usurâ inscripsit. Laudat igitur Agesidamum à pugilatu, à corona uictoria, à liberalitate tum ipsius, tum gentiliū Locrorum, à sapientia et fortitudine: succincto epinicio multa præconia congerens. a (Interdum plurimus.) Ab artificiose posita comparatione, orditur, cuius hæc summa: Quemadmodum uenti nautis, et imbres agricolis plurimum comodant: sic hymni uictores iuuant et decent. b (Quæ nubium sunt filia.) Aquas pluuias, nebularum filias metaphoricôs appellat, quod ex nebulis prodeant et fiant. c (Ex labore fortunatus.) Periphrasis est uictoris, ex labore fortunatum esse. Melliti, metaphoricè suauis.

d (Ὀσέπων ἀργέων λόγων, principia posteriorum sermonum.) Hoc est, faciunt, ut apud posteros illorum quoq; non unquam obliteretur memoria.

e (Constans foedus.) Magnis uirtutibus constans foedus est: id est, magnæ uirtutes diu durant: illarum memoria non facile eximitur uel extirpatur ex humanis mentibus. Ratio est, qui fiat, quod encomia uirtutum alia pariant: id est, indelebilem memoriam faciant. f (Abundans autem laus.) Gnomē, magnis uirtutibus et c. confirmationem subijcit. Magnæ uirtutes sunt huiusmodi, ut non possint extinguī, nec una saltem ratione comendari, sed plurimam laudum argumenta subministrant: qualis etiam uirtus est Olympicæ uictoriae, quæ et iam iam hoc etiam ueluti foenusculo extollam.

g (Dei enim prouidentia.) Suae poetice autoritatem parit, dum eam ceu eximia Deo acceptam refert. Dei munus est, quempiam eximijs argumentis, adeoq; poetice conspicuum esse. Enallage personæ est, incertam pro sua usurpans. *τέλειτον*, referendum est ad sequentia: *τέλειτον καὶ πρὸς ὀρνέου μεγάλους ἀγεταῖς*. Adeo sepe unica ὁ προστάσις male posita, uniuersam sententiã interturbat. Firmum foedus oritur magnis uirtutibus, id est, firma stabilitas. Per

ἄρκιου seu foedus hymnū intelligit, quo fit, ut uirtutes perpetuò durent. ἄρκιου pro ἀνὰ κρητῶν. h (Noueris itaq.) Argumenta laudis breuiter iam aggreditur. i (Aurea olea.) Auream oleam, id est, pulchrā, dicit, consueta sibi metaphora. k (Hunc suauisonum ornatum.) Metaphora est, pro hymno. Ob uictoriā tuam quā pugilatu adeptus es, hunc etiam tibi hymnū canam. l (Illic & uos.) Apostrophe est ad Musas, quae eas hortatur, ut unā secum chorū ducant, in gratiā Agesidami uictoris. σὺν κωμῶν ἄρῳ, simul saltare est, chorū ducere, exultare. illic, id est, apud Locros Epizephyrios, de quibus in praecedenti ode. m (Spondeo.) Polliceor nos accessuras & c. Argumenta sunt honesti, quibus persuadere uult Musis, ut unā secum apud Locros illos laetae sint: sunt enim hospites Locri. Per exercitum enim hospites nō auersantem, metaphorice & periphrastice Locros intelligit: dumq; exercitum uocat, simul bellicosam esse gentem adumbrat. dum non auersari eos hospites ait, ab hospitalitate, & benignitate in aduenientes & exteros amicos eos praedicat. Deinde statim honesti scientiam eis tribuit: Nouerunt quomodo nos, ὦ Muse, tractare debeant. Post à rebus bellicis & sapientia, dum eosdem sapientissimos belligeratores nominat. n (Natura namq; insitū morem.) Sententia est, & argumentum à necessario. Natura Locris insitum est, ut sint hospites, benefici, liberales, bellaces, sapientes, honesti: ideo nō possunt ab eis uirtutibus desistere, non possunt nō nos amare ὦ Muse. o (Neque astuta uulpecula.) Ab inductione argumentaturus, duo animantia, prouniuersis adducit, uulpeculam & leonem, quae ob sui natūā proprietatem non incōmode pro cunctis animantibus accipiuntur. In uulpe astutia, in leone fortitudo est consideranda. Vtrinq; est excessus. Vulpecula astutissima, leo fortissimus. Duae uero uirtutes sapientia & fortitudo, sunt quae mundum hunc, imò totum uniuersum administrant. Quare haec est sententia: Nullius planē creaturae uel animantis calliditas, uel fortitudo, seu robur, ingentiam alicui habitudinem abolere potest. quod & Venusina Musa uoluit dum dixit:

Naturam furca expellas, tamen ipsa recurret. Huc apologus Aesopius de fele in foeminam transmūtata, & muve, pertinet. Est ergo tale enthymema: Locri Epizephyrij natura sunt candidi & benefici, & uirtutibus praediti, ergo ab illis ipsis uirtutibus non possunt destitui: quare & nos amice excipient atq; tractabunt. Vulpem ἀδύνατον, id est, ardentem uocat, splendē & fulgentis caudae ratione: cuius nomine alijs Grecis etiam

ἀδύνατον εἶς dicitur.

ERGO=

ERGOTELE HIMERAE O DOLICHODROMO, ODE XII.

STROPHE I. COLON IX.

Vpplico tibi ὄ^a ἰουῖς libertatis autoris filia fortuna seruatrix, pro ciuitate Himera latepotenti. Tibi mari gubernantur ueloces naues, terraq; uehementia bella, & senatoriae conciones. Spes mortalium sanē, multa sursum, rursus multa deorsum uolulant, mendacia uana secantes.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Nemo quisquam spiritum in hac terra ducens, certū de futura actione signum reperit. Si quidem uenturorū quidem cōsilia caeca sunt. Ac pleraq; hominibus praeter sententiam aduersus oblectationem euenerit: alij uero tristibus postquam procellis incurrerunt, ingenti bono, & malū repente permutarunt.

EPODOS, COLON X.

Fili Philanoris. ^b Atqui tuus etiam pedum honor, in natali solo emarcuisset inglorius, perinde atq; gallus gallinaceus ^k domi pugnans: nisi fortū te aduersa ^l seditio, Cnosia te patria priuasset. Nunc uero Olympiae coronatus, & bina uice Pythoni & Isthmi Ergoteles ^m calentia nympharum lauacra baiulas, ueluti ⁿ in propria tellure commorans.

ENARRATIO.

Ergoteles hic, genere Cretensis fuit, ex Cnosso urbe Cretae oriundus, circa Argumentum 77. Olympiade uicit, ac deinceps Pythiade in 29. Porro quum in patria tum.

eius seditio esset orta, Himeram Siciliae urbem profugus uenit, ubi ciuitate donatus turbas quae ab Hierone et Gelone concitate erant, pacauit. Et quia Cnosa sum patriam suam Cretensem, Himeram Sicula permutarat, fortunam rerum dominam admiratus poeta, numen eius pro Himeram et Ergotele deposcens orditur. At priusquam ipsum argumentum absoluiamus, epigrammam etiam considerare non incommodum fuerit. Primum ergo quid sit δολιχοδρομος, uidentur. δολιχον per sese longum significat. Hinc Homerus grues δολιχοδρομος appellat, a longo collo. In gymnico uero certamine, δολιχον species stadij est, a longitudine spacij uel cursus nomen habens, perinde atq; colligere est ex Iulio Polluce, apud quem libro tertio, cap. περὶ δρόμου γυμνικῶς, synonyma sunt haec, δολιχοδρομος, ὁ τὸν δολιχὸν θέων, ἢ ὁ τὸν μακρὸν δρόμον ἀγωνιζόμενος. hoc est, dolichi cursor, dolichum currens, longo cursu certans. δολιχον enim et μακρὸν idem ualent. Budaeus in suis graecae linguae diligentissimis et doctissimis commentarijs, τὸν δολιχὸν longum ac ueluti plenum cursum diaulo maiorem significare putat. Verum quum Aeschines, ut est ibidem apud Pollucem, dixerit, τὸν δολιχοδρομὸν σάδου, est qui opiner σάδου et δολιχὸν idem esse, nec in diuersum recidere apud Pollucem σάδου δρόμου, δολιχοδρομου, et σάδου. Verum hic certiora adferentibus lubens, ut par est, cedam. Proinde haec ode inscripta est Ergotele Himeram δολιχοδρομῶ, hoc est, dolichi seu stadij cursori. Laudat autem ab Olympia, Pythia et Isthmia uictorijis: tamq; haec oda ἀνασκαδὺν est, quae αἰνῶ: nam sola ἀνασκαδὺν, hoc est, consutatione constat. Tollit enim, quae illi obijci poterat, fugae turpitudinem. Omnia, inquit, fortunae subiecta: proinde honorifice diuino quodam consilio eum Himeram fugisse. a (O fortuna seruatrice Iouis filia.) Locus communis de fortunae imperio. Vbi primum considerandum, quod Iouis filiam faciat, et Iouis ἐλευθεῖα, hoc est, libertatis auctoris: quo fortunae fontem et naturam pulcherrime describit, longe certe rectius caeteris gentibus et philosophis, qui fortunam quidem deam, et fortuitum euentum simpliciter adfirmabant. Gentis humanarum rerum instabilitatem secum mutantes, omnia uel Proteo mutabiliora cernebant, ac pleraq; omnes res, eter animi sententiam euenire. Colligebant igitur fortunam esse numen operum, cuius nutu et imperio cuncta gererentur. Philosophi fortunam et casum, tantum praeter animi nostri deliberationem definierunt: et recte quidem: sed uitem tamen et impulsorem fortunae prorsum ignorarunt. Multo melius et satius Pindarus, fortunam hic Iouis, hoc est summi dei filiam facit. Quod quid uid est, quam fati fortunam esse fatum, atq; e diuina prouidentia et operamine profuere? Sic fortuna fortuitus quidem euentus est, cuius auctor et impulsor

for

for Deus. Quicquid nobis nihil tale cogitantibus forte fortuna contingit, fortuna est, et fortuitus euentus, respectu nostrae uoluntatis et meditationis: sed factum et prouidentia est, respectu aeterni Dei, non Homerici quidem Iouis, sed patris domini nostri ἰσοχρισθ. b (Iouis libertatis.) Libertatis auctorem Iouem nominat, quod cum e bello intestino Cnosio liberarit, ac Himerarum libertate gaudere fecerit: quiq; uerae libertatis in omnibus rebus publicis auctor sit et largitor. c (Seruatrice.) Seruatricem fortunam appellat, quod eius, hoc est, diuinae uoluntatis beneficio, e turbis Cnosijs ereptus, et Himeram seruatus sit. Vel generatim, quod omnes seruet diuina clementia et prouidentia. d (Mendacia uana secantes.) Hoc est, frustra falsis rebus, quas apprehendere nequit, inhiat. e (Aduersus oblectationem.) ἐμπαινον τῶν βίος, contra uoluptatem, aduersus oblectationem. f (Procellis.) ἄλῃ, a λα augendi particula, et λίαν ualde, et αἰῶ spiro, grauis de malum, ingens procella est. g (Pro malo permutarunt.) πῆματος, pro ἀντι πῆματος, pro malo ingens bonum receperunt. πεδῆματων pro πεδῆματων, a πέδιλον καὶ ἀμείβομαι, firmiter permutarunt. Rara compositio. h (Atqui tuus etiam pedum honor inglorius.) Comparatio talis est: Si, inquit, domi tuae Cnosii permansisses, instar galli domesticam pugnam cum gallo cientis, fuisses. Solet quidem gallus gallinaceus committere praelium, sed illud est domesticum, ac ueluti obscurum, non publicum, non celebre. Quo pariter inuit, ipsum Olympicam non consecuturum fuisse uictoriam, si ex Cnoso non fugisset. Quod ad ignominiam uerti potuisset, in laudem abiisse ostendens. i (Gallus.) ἀλεκτωρ et ἀλεξυδων, gallum gallinaceum significat. Homerus solem etiam eodem nomine appellat, quod uterq; mortales excitet, et lectis surgendo priuet hic fulgore, ille cantu, ut et antehac indicatum. k (Domi pugnant.) γυδμάχας pro γυδμάχας, intus pugnant. l (Seditio.) σάσις ἀντιάνδρα, seditio uiris et fortibus inimica, ab ἀντι et ἀντι uel ἀντι. m (Calida lauacra baiulas.) Quum Hercules Gerionis boues agens, Siciliam transiret, iuxta Himeram Mineruae thermas e terra scaturire fecit, quibus longo itinere defatigatus, uires suas recollegeret. Haec interpret. Ergo calida Nympharum lauacra baiulas, hoc est, multiplici uictoria exornatus thermas ad Himeram stas, et per synecdochen ipsam tam Himeram extollis et laudibus uehis. Vel allegorice, ceu fessus iam uires resumis et recrearis e thermis, hoc est, hymnis et encomijs. Calida nympharum lauacra, est periphrasis thermarum. Victoria Olympia, Pythia et Isthmia perinde te exhilarat, atq; thermae Himerae eos, qui in illis lauant. n (In propria tellure comoras.) οἰκισίας ἀρπυγίας, hoc est, uclut in propria terra comorans.

XENOPHONTI ²CORINTHIO ³STADII
CURSORI, CURSV ET ⁴QUIN-
quertio uincenti, ODE XIII.

STROPHE I. COLON XI.

TEr Olympijs uincentē Xenophon-
tis laudans domū, erga ciues mitem,
erga hospites amicam, agnoscam fe-
licem Corinthū Neptuni, qui in Isth-
mo colitur, uiris splendidum uestibulum. In ea
æquitas uersatur, sorores q̄ fundamentū urbium
iustitia, & cōcordiæ causa pax, hominibus diuī-
tias promentes filiæ bene cōsulentis Themitos,

ANTISTROPHE, COLON XI.

²Quæ saturitatis matrem iniuriam arcere uo-
lunt, sermone temerariam.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Xenophontem Corinthium, qui 79. Olympiade, uno die geminam uicto-
riam, alterā quinquatrij, alterā stadij adeptus est, laudat: patremq; eius Theſ-
salum, qui antea 69. Olympiade coronatus erat Olympico agone. Vnde Ter
Olympijs uincentem domum inquit, Xenophontem & patrem eius Theſſalū
respiciens. Loci quibus utitur sunt ij: Ab æquitate, à iustitia, à pace, à patria,
ab inuentione & ingenio Corinthiorū, à literis & rebus bellicis, ipsum uictor-
em cōmendat: à stadij & quinquatrij exuperatione, ab Isthmia & Nemea ui-
ctorijs, à patre Theſſalo, eiusq; uictorijs, stadij, diauli, & hellotijs, ab auo
Pteodoro. Postea digressionem immiscet de Corinthiorū maioribus. Postremo
Xenophontem à multis uictorijs effert, Delphicis, Argiuis, Thebanis, Arcadi-
cis, Pellenais, Aeginetis, Stcyonijs, Megarensibus, Eleusinijs, Marathonicis,
Aetneis & Eubœis. a ¶ Corinthio.) Corinthus nobilissima urbs ad Isth-
mum sita. b ¶ Stadij cursor.) Epigrapha Xenophontem *σεδν*, id
est, stadij cursorē uocat. Iam priori ode *σεδιον* & *δολιχον* non multum
differre indicatū est: quare *σεδιονδου* & *σεδν* & *δολιχονδου*
& synonyma erunt, ni fallar. Autore uero Budeo, *δολιχον* cursoris diaulo
maior erit, & *δολιχονδου* cum significat, qui plenum cursum perfec-
rit.

rit. Stadiū ergo ab *ισμι*, sto uel sisto, uel à *σεδν* deducitur. Græce *σεδν*,
σεδιον, & apud Homerum Iliad. v. *σεδν*, locus est, seu spatium trecenta-
torum cubitorū, ut Hypomnemata Pindarica tradunt. Aulus Gellius 600. pe-
des stadij mensuram fuisse ex Plutarcho annotauit. c ¶ Quinquertio.)
πενταδλον Latinis quinquatriū uel quinquertium sonat, quod quinq; com-
pletatur certaminum genera, pugilatum, luctam, saltum, discum & cursum.
à *πεντε* & *δλον*. d ¶ Ter Olympijs uincentem.) Propositio est
encomiastica, qua multis insignibus epithetis laudat Corinthum, eamq; circum-
scribit. e ¶ Viris splendidum.) *αγαλακτορον*, iuuenes splendidos, seu
insignes uiros aut ciues continentem. f ¶ In ea æquitas.) Insigni proso-
popœia Corinthū laudat: à felici reipublicæ statu, in qua regnare dicit matrem
Themis, hoc est, honestatem, seu honesti deam. Atq; huic tres filias tribuit,

δνομιαν ¶ bonam legum constitutionem.
διναν ¶ Id est, iustitiam uel ius.
ειρηναν ¶ pacem.

ingens sanè laus urbis, in qua talis politia sit, ut in ea tres hæ filie deprehendan-
tur, omnis boni, cunctarumq; opum largitricis. g ¶ Quæ saturitatis ma-
trem.) Per hypallagen accipiendum est quod ait, Arcent filia Themidis ini-
uriam saturitatis temerariolquam matrem. Vult enim dicere, arcens saturita-
tem iniuriæ matrē. Estq; anhypophora. Diluit quod obijci poterat, de Corin-
thiaco luxu. Siquidem quum Corinthiorū luxus & petulantia, non uno apud
Græcos adagio taxata essent, utpote, Ilium nō indignatur Corinthijs: & Co-
rinthiari: & Non est cuiusuis adire Corinthum: habuerunt quo reprehensionem
& culpæ fuerint obnoxij. Quæ preoccupans noster, filia, inquit, Themitos,
& alia quæ iam nunc mihi dicenda sunt de Corinthijs præclara, uetera ista op-
probria & impropria Corinthiaci luxus, & effœminatæ reipublicæ uitia cō-
tegnant, arcens & remouent: quandoquidē iam nulla nō uirtus Corinthi abun-
det. Homerus *τικτῃ τοι κρεος ὕβερν* ait. Ergo hic locus, ut dixi, per hypal-
lagen est intelligendus. Descendit autem *θέμις* à uerbo *τιθημι* pono, quod
ipsum honestum, leges ferat, iusta & pacifica sanciat.

Sunt mihi ⁴præclara dicenda, quæ ut in medi-
um proferam, recta quædam audacia me compel-
lit. Primum ^bdifficile est ingenitum occultare mo-
rem. ^cVobis uero filij Aletæ sæpe uictoriam ge-
rentem splendorem, cum summis in sacris certa-

minibus præ eminentium uirtutibus dedere. Sæpe præterea & cordibus uirorum iniecerunt

EPODOS, COLON XI.

Antiquam pulchre florentes horæ^d sapientiã, omneq; inuentionis opus.

a (Præclara dicenda.) Attentos reddit Corinthios. b (Difficile.) ἀμαχον pro ἀμύχανον. Id est, impossibile est, fieri non potest, ut ingenitum natura bonum uestrum Corinthij occultetur: tantum enim est, ut sese quotidie exerat & aprico gaudeat: unde neq; me, quo minus id commendem, continere queo. Adfirmat aut Corinthios natura, ingenio, & uirtutibus, multis præstare mortalibus. c (Vobis uero filij Aletæ.) Probat quod dixit, exemplis matorū in Olympijs uictorū.) Periphrasis est Corinthiorū filij Aletæ. Fuit Corinthiorū rex Aletes, tricentesimo anno post Dorien suum accessum, ut Scholia habent. ἀλάττα pro ἀλήττα. d (Sapientiam.) Aliud argumentum à maiorum sapientia & inuentione. εὐρόντος, eius qui inuenit. participium ἀόμισον. hoc est, inuentoris.

^a Bacchi unde Charites cum Dithyrambo, ^b bouem trahente, illic apparuerunt. Ecquis ^c equinis armis mensuras, ^d deorū item in templis aquilam geminam, auium regem posuit: ^e Apud quos & Musa suauifona ^f & Mars perniciofa fortium uirorum clade floret.

a (Bacchi unde Charites.) Vnde, ex sapientia & inuentione Corinthiorum prodijt primum Bacchi Dithyrambus. Quid inuenerint primum Corinthij, enarrat. Primum inuentum est Bacchi Dithyrambus. Porro Bacchus Semeles & Iouis filius, tertio transformationū Ouidij, & apud Græcos Dithyræus appellatur, à duplici natiuitate, quod bis ianuam nascendo transierit, primum matris aluum, deinde foemur Iouis. Et enim quum Semele, fraude Iunonis, ut Ouidius recenset, ad inferos tonitru Iouis detrusa esset, infantem Bacchum Iupiter è Semeles aluo exemptum in foemur suum ad iustum usq; maturitatis tempus consuit & reposuit, à Nis bis, & θυγάτηρ ianua, & Βακχῶ scando, transeo. Primo ergo Dithyrambus Bacchi, ab euentu epitheton est. Secundo, circumcularem saltationem in Bacchi decus apud Corinthios institutam significat, ut hoc loci: quam saltationem, per appositionem Bacchi Charites, hoc est, Bacchi

chi oblationem nominat. Tertio, hymnum in Bacchum conscriptū uadet: unde Dithyrambici etiam poëta. Quin & Pindarū Dithyrambos scripsisse Suidas est autor. b (Bouem trahente.) Βουλᾶττω appellat Dithyrambum, à Βῶς & ἑλάττω uel ἑλατῶω, quoniam bos præmium eius saltationis erat. c (Equinis armis.) Secundum Corinthiorum inuentū est currus. Nam per uasa equina, currū μεταφορικῶς intelligit, uel secundum alios, frenos. d (Deorum in templis.) Tertium inuentum est gemina aquila, deorum templis ornamenti gratia imposta. Hactenus ab inuentione, mox ab alijs præclaris rebus cōmendat Corinthios. Porro duplicata aquila templis imposta græcis ἀετωμα dicitur, ut Didymus, Timæus & Demetrius in Scholijs. e (Apud quos & Musa suauifona.) Poëta Corinthi etiam clarent. Propter Eumolpum Corinthium hoc dicit, qui Græcorū reditum conscripsit: tum propter Aesona poëtam Corinthium, cuius meminit Simonides.

f (Et Mars. &c.) Hæc propter Persicū bellum dicit, in quo & ipsi duce Adianto belligerati sunt, ac plurima pro Græcorum salute fecerunt.

STROPHE II. COLON XI.

“Summe pater Iupiter fortiter Olympiam administrans, nullo non tempore fauor tuus meis adsit carminibus obsecro, huncq; populum innoxium regens, felicitis Xenophontis dirige propitiam fortunam. Suscipe iuxta illius ^b coronarum laudatricem legem, quam ex Pisanis agris refert, cursum stadij unā cum quinquertio exuperans, quæ duo nemo unquam antehac mortalium, ut is, uno die attingit.

a (Summe Iupiter.) Ὀὐχὴ est. Precatur Iouem pro felicitate Corinthiorū & Xenophontis, utq; hunc hymnum placidus suscipiat. b (Coronarum laudatricem legem.) Coronarū laudatricem legem hymnum suum allegorice uocat. Lege enim cautum erat, ut uictores encomijs celebrarentur. Laudat eum iuxta à stadij & quinquatrij uictoria.

ANTISTROPHE, COLON XI.

“Duæ subinde ^a felinorū plicaturæ coronarunt, cum Isthmij tum Nemea, (quæ illi non ^b reniti-

Aquila duoplatea templo rum ornamenti, ἀετωμα dicitur.

tur) perspicuum uictorem. Patris demum eius, cui nomen Thessalo, pedibus, prope^d Alpei fluenta splendor repositus est: siquidem in Pythijs stadium honorē, diauliq; uno die recepit, eodemq; mense. ^g Asperis Athenis tria quidem opera pedum uelocitate conspicua dies reddidit pulcherrima circa comam.

^a (C Selinorum plicatura.) Nedum pinus in Isthmij certaminibus dabatur, uerum etiam selinum, id est, apium, perinde ac in Nemeis: nisi quod Isthmii, ab arido apio corona necebat, Nemea uero e uiridi: ab Isthmia et Nemea uictoria eum comendans.

^b (C Renittitur.) ἀντιφοῖς ἀντικίσι.

^c (C Patris demum eius.) A patris Thessali uictorij amplificat: laus patris in filium, et uice uersa resilit. ^d (C Alpei fluenta.) Periphrasis est Olympiorum.

^e (C ἄγλα ποδῶν.) Metaphora est, pro uelocitate.

^f (C Stadium diauliq; honorem.) Stadium quid sit, et unde dictum, supra annotatum. Diaulum uero haecenus non occurrit, quare succinctim enarrabimus. Composita uox est, a dis bis, et ἀλῶν, id est metaphoricè angustum et prolixum: ab instrumento, quam tibiam uocant, similitudine desumpta, ut Scholia in Iliados e adfirmant. Ergo δῖαυλον bis angustum et prolixum sonat. Spatium proprie est, quantum duo stadia longitudine complectuntur: unde Iulius Pollux δῖαυλον, διπλοῦν στάδιον, id est, duplex stadium appellat. Patrem ergo Xenophontis Thessalum et stadio et δῖαυλῶν, hoc est, duplici stadio uicisse adserit. ^g (C Asperis in Athenis.) Tria praecleara facinorosa Athenis gessit, propter quae capitis sui coronas etiam accepit: hoc est, triplicem uictoriam adeptus est, ex triplici certamine, nimirum stadio, diaulo, et armato cursu: ut hypomnemata uolunt.

EPODOS, COLON XI.

“At in Hellotij septem coronas nactus est, in marinis uero Neptuni institutis maiora eum cum patre Ptoeodoro sequuntur oblectamenta, praeciosioraq; praeconia. Quoties uero Delphis atque Leonis in finibus primas tenuistis? Cum non paucis quidem dimico, de multitudine bo-

norum

norum uestrorum: sed quemadmodum lapillorum qui in mari sunt, numerum plane recensere nequeo, sic nec omnia uestra.

^a (C In Hellotij.) Hellotia Panegyris erat apud Athenienses, Mineruae Hellotidis causa instituta, principium inde ducens. Quum Dorientes ope Peloponnesiorum Corinthum cepissent, et igni succendissent, uirgines quaedam incendiū atq; perniciem sui effugere uolentes, cum Eurytione et Hellotide sororibus, in templum Mineruae confugerunt. Quod animaduertentes hostes, templo flammam admouerunt: illic reliquis effugientibus, Eurytione et Hellotis uirgines ac sorores isto incendio perierunt. Hinc exorta deinceps pestis, editum est a Minerua oraculum, non antea desitiram luem, quam animas crematarum uirginum expiassent. Quare Mineruae Hellotidi eadem sacram extruxerunt, et Panegyrim Hellotia dictam, pro Hellotidis expiatione instituerunt. Alij Hellotia, a palude quae est in Marathone Atticae, ubi Mineruae templum sacrum scriptum est, nominata putant. ἔλας enim palus: hinc ἑλλωτίς, quasi paludana Minerua dicitur. Alij a capto Bellerophontis equo Pegaso, cui primum Mineruae frenum indidit. ἑλαῖν enim capere est: hinc ipsa ἑλλωτίς. Enimuero prior ratio potior uidetur, et proxime accedere, Panegyrim Hellotia ab Hellotide uirgine duxisse nomenclaturam. ^b (C In marinis Neptuni institutis.) Periphrasis est Isthmiorum. ποταμῶν τε θημοῖσι, pro ποταμῶν τε θημοῖσι. ^c (C ἐν δελφοῖς.) Periphrasis Pythiorum. ^d (C In finibus.) Vel septis, uel herba, hoc est, nemore Leonis. Periphrasis est Nemeorum.

^e (C Cum non paucis dimico.) Hoc est, multi sunt quos uirtutibus, et multiplici uictoriae titulo excellitis. ^f (C Sed quemadmodum lapillorum.) Comparatio est hyperbolica. Quemadmodum, inquit, arenae maris numerus comprehendi, nec exprimi uerbis potest. Hucusq; comparat, applicationem omititens, quae hunc ad modum, uel consimilem subaudienda est: Sic nec uestrorum ego, o Xenophon, praeciorum magnitudinem recensere ualeo. ποντίων ἄφρων, pro ποντίων ἄφρων.

STROPHE III. COLON XI.

“Qualibet in re modus est, quem intelligere, est optima opportunitas. At ego uelut e numero uestro ad hoc destinatus, prudentiam canens maiorum, bellaq; ab ipsis heroica uirtute gesta, nihil de Corintho mentiar: inter quos Sisyphus

sapientia, ueluti deus quispiam, præstantissimus claruit. Dehinc Medea, quæ præter animi paterni consilium nuptias sibi fecit, seruans Argon nauim & nautas.

a ¶ Qualibet in re.) Sententia est, qua se, ne laudum magnitudine modum transfiliat, monet: atq; hac gnome πρῶτον γασίω facit ad sequentia maiorum Corinthi præconia. b ¶ Atego uelut.) Post gnomen pulchre subiungit, sese nihil præter modum, in Corinthiorum laudibus dicturum, neq; falsi quicquã commemoraturũ. c ¶ Sisyphus.) Laus patriæ Xenophonatis à maioribus. Suprà industrios inductione ostendit, ubi inuentionem ipsorum cõmendauit: nunc sapientes & consilijs pollentes item epagoga demonstrat. Sisyphũ sapientia clarũ fuisse, Glaucus Homericus testatur Iliad. 6. dũ inquit:

ἔσι πόλις ἐφύρη, ὑπὸ ἄργου ἰπποβότιο,
ῥῆθρα δὲ σίσυφου ἔσκην, ὁ κούρδης γένετ' ἀδρόων,
σίσυφου αἰολίδης, ὅδ' ἄρα γλαῦκος τέκεθ' ἴον.

πυκνότερον, id est, σιωπετώτατον. παλάμας pro βελαῖς.

d ¶ Medea.) Vt Medea nuptias Iasonis sibi pararit, patris sui Aetæe uoluntati (quæ necẽ Argonautis meditabatur) renitens, Apollonius in Argonauticis docet. Verũ quomodo Corinthios à prudentia laudat? Qui Corinthia fuit, quum Colchida insulam habitaret? Quæ ambiguitas hac ratione tollitur. Corinthus paterna Medæe possessio atq; facultas fuit. Nam Aloëus & Aetæes Medæe pater, filij Solis & Antiopes, quibus Sol regionem distribuit, Aloëi Arcadiam, Aetæe Corinthum aduudicans. Quod quum Aetæe regnum nõ placeret, Buno Mercurij filio tradidit administrandam urbem, præcepitq; ut liberis eam suis tueretur. Ipse uero in Colchida Scythia abiens, illic regnauit. Docet hæc, inquit Hypomnemastites, Eumelus poëta, qui eam historiam carmine hunc in modum conscripsit:

ἀλλ' ὅτε δ' αἰήτας καὶ ἀλωεύς διεγίνοντο,
ἦελί τε καὶ ἀντιόπης, τότε δ' ἀνδραχῶελω
διάσπετο πασιγ' εἰς, ὑπερίον ἄγλα ἴος.
ἦρ μὲν ἔχ' ἄσωπος, πάντῳ πόρε δῖω ἀλωεῖ.
ἦρ δ' ἐφύρω, κτεάτεος αἰήτη δῖω κεν ἄπασσιν,
αἰήτης δ' ἄρ' ἐκὼρ βῆνω πρὸ δῶκε φυλάσσειν,
εἰσέκην αὐτὸς ἴκοντ' ἢ δὲ αὐτοῖός τις ἄλλ',
ἢ πᾶς ἢ δὲ ἦανός, ὅδ' ἴκετ' ἰολχίδια γαῖαν.

hoc est,

At

At quando Aetæes & Aloëus maxima proles Solis & Antiopes, uiderunt lumina mundi, Terram tum duplici partitus nomine charis Distribuit gnatis, satus ex Hyperione Phœbus. Quam tenet Asopus dio præbebat Aloëi, Hinc Ephyræns suam, regni cum rebus opimis Atq; opibus cunctis Aetæe tradidit omnem. Sponte sua hanc iterum Aetæes Buno retinendam Commisit, donec repetitum uenerit olim Ex sese natus' ue nepos' ue. At Colchica tellus Sola illi cordi est, auãdis quam uisit ocellis.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Ad hæc & quondam ob Dardani muros uisi sunt utrinq; bellorum finem parare, aliq; quidem cum Atrei charo genere Helenã repetentes, aliq; uero prorsum arcentes. Nam, qui ex Lycia uenerat, Glaucum, adiutum Troas, Danaï tremabant, qui gloriabatur in urbe Pirenes, sui fanẽ patris Bellerophontis principatum, & altam esse sortem, & ædes.

Corinthios à fortitudine maiorum cõmendat, quod & in Troiano bello habuerint, qui Græcos sint sectati: tum quod eorum uirtus à partibus Troianorũ etiam steterit. a ¶ Cum Atrei charo genere.) Periphrasis est Agamẽnonis & Menelai, qui cum Græciæ iuuentute Helenam repetierunt. A Corinthijs autem Euchenor uates Atridas sectatus est, quod ipsum Homerus etiam testatur, inquit:

ἂν δὲ τις δὴ χύνωρ πολυίδης μούτι ἴος
ἀφνειός τ' ἀγαθός τε κερεινὸς οἰκία ναίων.

b ¶ Arcentes.) Qui Achiuos ab Ilio arcuerunt à Corinthijs? Glaucus cum suis: is enim genus suũ ad Corinth. refert. c ¶ Gloriabatur.) Vt est Iliad. 6. d ¶ In urbe Pirenes.) Pirene fons Corinthi. Vrbs ergo Pirenes Corinthi est periphrasis. e ¶ Sortem.) Id est, hereditatẽ, bona, regnũ.

EPODOS, COLON XI.

“Qui Pegasum, Gorgonis serpentibus abun-

dantis filium, subiugare freno desiderans, multa sanè iuxta Pirenen incōmoda accepit, priusquā ei Pallas ex auro nexum obtulit frenum. Ex insomnio illic statim res uera fiebat, ubi & hunc in modum acclamabat: Dormis Bellerophon Aeoli nepos? Age suscipe hoc^d equis accommodum pharmacum, quod^e patri equorum^f domitori immolato^g candido tauro, monstra.

a (Qui Pegasus.) Ad res gestas Bellerophontis digreditur, quarum origo talis est: Proeti Argiuorū regis uxor Antea, cum Bellerophontē ad amorem sui permouere nō posset, accusauit eum coram rege suo, tanquam uim sibi inferre uoluisset: ait enim apud Homerum Iliad. 6.

τηβολῆς ὦ πρότι' ἢ κέκτανε Βελλεροφόντιω.

Quamobrē indignatus rex, eū ad sacerū suū ablegauit Lyciæ regē Iobatū, literis illi designatū facinus indicantib. datus. Quibus perlectis, nolens ipse interficere, Chimærā ipsū primo trucidare iussit. Erat autē monstrū, ut Hom. inquit,

πρόδε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέση δὲ χιμαίρα.

δ' ἄνδρ' ἀποπνέσσει πύρρος μὲν ἄϊβομδιόιο.

καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τράεσσι πύθιοις.

A literis Proeti Bellerophonti traditis proditorijs, natum est prouerbiū; Literæ Bellerophontis. Deinde Solymos, qui sunt gens inter Lyciam & Pamphyliam, sunt qui Hierosolymitanos intelligant. Amazones, Scythiā frigore horridam regionem incolentes, de quibus antea dictum. Genere ergo Corinthius Glaucus fuit: propter egregia enim facinora Lyciorum rex Socer Proeti, filiam suam ei despondit, ex qua Hippolochū sustulit. Ex Hippolochō uero natus est Glaucus. Bellerophon uero Sisyphi filius erat, Sisyphus Aeoli, Aeolus Iouis.

b (Gorgonis.) Pegasus Gorgonis serpentibus abundantis filium dicit. Equus est alatus, è sanguine Medusæ ortus. Quum Perseus enim dormienti Medusæ Gorgoni caput amputaret, è sanguine equus alatus Pegasus prodijt, qui unguis suis in monte Parnasso fontem eruit, ideo ἰππολυῶντος uocatur, quem Perseus intelligit, dum

Nec fonte, inquit, labra prolui caballino.

Meminit ortus Pegasi Ouidius quinto μεταμορφ.

Dumq; grauis somnus colubros, ipsamq; tenebat,

Eripuisse caput collo, pennisq; fugacem

Pegasus,

Pegasus, & fratrem matris de sanguine natos.

c (Ex insomnio illic.) Ἐξ ὄνειρος δ' αὐτίκα λυῖ ὕπνῳ. ὕπνῳ est insomnium quod uigilantibus apparet, & adeo perspicue apparet, quasi non sit insomnium, sed res uera. ὕπνῳ enim ἔσται ἢ ὄνειρος uel ὄνειρος sibi mutuo repugnant, ut est apud Homerum Odyss. τ.

Ἐκ ὄνειρος ἀλλ' ὕπνῳ ἔδδ' ἄρα ὅ, τοι τετελεσμένον ἔσται.

Astitit autē ei Pallas per insomniū, & frenū attulit, quo posset domare Pegasus.

d (Equis accommodum pharmacum.) ἰππέσιον φάρμακον, hoc est, portionem, quæ equis amorem ingerat, ut homines ament, & eis obediunt. Frenum ita circūscribit: freno enim equus cohibetur, ut domino uel heniōcho morem gerat.

e (Patri equorum.) Patrem Neptunum Bellerophontis hic facit. Nomine enim & uulgi sermone, Sisyphi filius erat Bellerophon, re uerā autem Neptuni: perinde ac Hercules putabatur filius esse Amphitruonis, quum esset Iouis.

f (Domitori.) Domitorem Neptunū uocat, quod sit equestris, & equorum domitor. g (Candido tauro.) ταύρου ἀργύρου. Taurum candidum Minerua hic Neptuno immolari iubet, quum Homerus πνευμένης τὰύρου cedi in uisimā uelit. Scholia, ut ne admittant hic disidium poetarum, dicunt, quod per ἀργύρου hic non simpliciter alborem uel colorem intel ligat Pindarus, sed florentem & micantem & resplendentem potius proceritatem & magnitudinem.

STROPHE III. COLON XI.

"Tanta illi, nigram habens ægida, dormienti noctu uisa est dicere uirgo: qui mox è lecto profiliens ac in pedes restitans, propeq; positū apprehendens prodigium, indigetem uatem pro arbitrio reperit^b Polyidon, ac omnem Cœranidæ rei summā indicauit, ut iuxta illius responsum deæ ad aram recubuit, utq; Iouis fulminantis nata Pallas ei tradidit

ANTISTROPHE, COLON XI.

Aureum frenum. Iussit itaq; uates, ut quamce lerrime insomnio pareret, & ubi sacrificarit fortem pedibus taurum latepotenti Neptuno, mox etiam aram equestris Minerug erigat. Reddit au

tem & diuina potentia conditionē, quæ est præter fidem & spem, facilem, Bellerophon ergo fortis studiose arripuit (fomite pharmacum in os intendens)

EPODOS, COLON XI.

Alatum equum.

a **¶** (Tanta illi.) Epilogus mandatorū Palladis, quam periphrastice uirginem, nigrā ægida tenentem, appellat: hoc est, terribile scutū habentem, quod fit belli dea. Aegis enim scutum est, quod Ioui & Mineruæ tribuunt. Iupiter Aegiochos, ægida tenens dicitur, quod ægida scutum à Vulcano fabricatum generat: cui capra insculpta est, in gratiam eius capellæ, qua in Creta est educatus. Vnde Iouis illa ægis ab αἴξ ἀγῶς fors deduci posset. Mineruæ autem scuto caput Medusæ per Persæ rescutum colubris refertum, impositum fingitur, ut eo uehementius ipsa hostem terreat. Arpacration ægidias uocatos esse olim nexūs & plicaturas è coronis testatur, & retia per coronas plicata. Hinc uerisimile à talis retis similitudine, uel ad loricā, uel scutum, αἰγίδα apud Græcos translata esse. **b** **¶** (Polyidon.) Vatem, cuius antea iussibus usus erat Bellerophon, ab infomnio & oblato freno acceffit, quem indigetem uocat, quod Lycius esset, uel ex ea terra, ubi tum Bellerophon agebat. **c** **¶** (Cœranidæ.) κοῖρανίδα pro κοῖρανίδι. Eundem uatem Polyidon intelligit, qui filius est Cœrani. **d** **¶** (Ut iuxta.) Quid acciderit, & rei euentum narrat.

e **¶** (Reddit autem & diuina potentia.) Pia & pulchra gnome est, qua impossibilia & prorsum difficilia hominibus, diuina potentia & possibilia & facillima fieri dicit. Obseruandum est, quod πολλοὶ pro πολλῶν uel πολλῶν usurpat. Hanc ideo adiicit, quod iam Bellerophon, quod neq; sperasset, neq; credidisset, diuina ope Pegasus freno facile domet. **f** **¶** (Mite pharmacū.) Est frenū metaphoricè, quod mite ab effectu est, quia mites & cicures reddat equas

Ascendens autem statim, ferreis indutus armis ludebat, quo cum & olim Amazonū iaciens muliebrem^a bellicosum exercitū^b sub frigido cœlo, in sinibus deserti, & Chimæran ignem efflantem, & Solymos occidit. Iam^c obticebo fatū eius, illum uero primora Iouis præsepia suscipiunt.

Quanta ope Pegasi persecutus sit, cōmemorat: de quibus paulò ante dictū.

Bellico

a **¶** (Bellicosum.) ποξόρτω, hoc est, arcu ualentem & iaculis. Specie per genus reddidi. **b** **¶** (Sub frigido cœlo in sinibus deserti.) Scythiam enim incoluerunt Amazones, & Hyperboreorum loca frigidissima & deserta uiris loca: in sinibus deserti, hoc est, uasta & flexuosa solitudine. **c** **¶** (Obticebo fatum.) Pegasus excussus delectoq; Bellerophonte in cœlum auolauit, transmutatus in stellas, quæ φάτνωæ, id est, præsepia dicuntur: quarū & Aratus meminit. Bellerophon autē claudus ex lapsu factus est, atq; id fatum & malum se poeta præteritum dicit. φάτνωæ stellæ sunt Pegaseæ.

STROPHE V. COLON XI.

^a At me iam rectā per telorum itantem^b turbiam, nō decet multas sagittas præter scopum tenere manu. Musis enim splendida sedes habentibus meapte sponte^c minister adueni, ut ab^d Oligætho originem ducentes Corinthios laudem. Proinde quæ in Isthmīs et Nemeis à Xenophōte gesta sunt, breui carmine in apricum simul omnia statuam, uerumq;^e iuramentum aderit. Sexagesies enim utrinque^f suauifona boni præconis uox insonuit.

a **¶** (At me iam.) A latiori parecbasi ad institutum se reuocat.

b **¶** (Turbinem.) ῥόμβος turbinem significat apud Theocritum in Pharmaceutria:

χ' ὡς δινεῖβ' ὀδὲ ῥόμβος ὁ χαλκός ἢ ἀφροδίτης.

ὡς κείν' ὀδὲ δινεῖβ' ὀπὸν ἠμετέρησι θύρασι. hoc est,

Sicut & hic turbo conuertitur æreus, illum

Sic nostras subito Venus aurea uoluit ad ædes.

Allegoria est. Quum multa mihi præ manu sint argumenta, quibus ornem uitorem: dignum est ac decorum, ne plus æquo à scopo & ab instituto auocer. Satis iam digressus sum, redeundum tandem eò, unde deflexi. **c** **¶** (Minister.)

ἐπίκροτος, auxiliator uirtutū, ne intermoriantur, ne pereant. **d** **¶** (Oligætho.) Oligæthidæ, tribus seu familia est Corinthi, è qua Xenophō hic pro Oligæthidæ

genitus est, ab Oligætho quodam. **e** **¶** (Iuramentum.) ἀλκὴν ἐξορκῶς. Id est, Si mihi iurandum sit, ut uere eius uictorias recenseam, uere iurabo, neq; mentiar, confirmaboq; cum sexagesies uicisse, &c. **f** **¶** (Suauifona

preconis uox.) ἀδύλωσα. Victoriæ circuitio est: nam publice uictores proclamantur per nomenclatorem uel æsymnetam, uel hellanodicen: à sexaginta uictorijs Xenophontem laudans.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ uero in Olympijs gesta, iam antea enumerata sunt: quæ posthac obueniēt illis, suo tempore item palam extulero. Nunc spero quidem meliorem, fautore Deo, finem. Quod si genuina fortuna rursum arriserit, ut uincat Xenophon, id Olympio Ioui, aut Marti acceptum referemus. Quanta uero in Parnassi iugis & Argi peregit, quanta item & Thebis, quanta Arcadibus imperans rex, Lycæi Iouis ara testificabitur,

EPODOS, COLON XI.

Pellana, & Sicyon, & Megara, Acacidumq; bene munita domus, Eleusis dein & præclara Marathon, & sub altissimis Aetnæ iugis prædiuites urbes constitutæ, ipsaq; Eubœa: postremo totam percontando Græciam opinione maiora inuenies, & quàm ut agnoscere queas. Atqui facillime pede fini appropinquare, annue Iupiter, honorē dans & felicitatē, qua oblecter, dulcem.

a (Quæ posthac obuenient.) Hoc est, si quos posthac triumphos, si quam uictoriam fuerit adeptus, eam ego non calabo. b (Genuina fortuna.) ἀειμωρ γυνῆλι, felicitas, uel bonus genius, qui illum ab incunabilis secutus ac tutatus est. c (Ioui.) δῖι Ioui: quia Ioui Olympia dicata sunt. d (Marti.) ἀρμ, Mars enim Deus est indigena: Nam ex Harpina Asopi, Thebani fluminis filia, Oenomaum Eliorum regem genuit.

e (Parnassi iugis.) ὄφρυι πῆναςία, Pythia intelligit. f (Pelene.) Pellene Achaïæ urbs, ubi Theoxenia & Hermæa agebantur, quorum munus χλαῖνα, uictoriæ præmium. Sicyon Bœotiæ ciuitas, ubi Pythia.

g (Megara.) Vrbs circa Isthmum, inter Peloponnesum, Atticam & Bœotiam,

Bœotiam, autore Stephano: illic Dioclea agebantur. h (Acacidumq; bene munita domus.) ἀλασ & ἀλακιδίω. Periphrasis est Aeginæ, ubi Acæce agebantur. Acæcidæ sunt Acaci posterij, quorū Isocrates meminit in Euagora. Acæcus Iouis filius: cuius nati sunt Telamon & Peleus: Telamonis porro Ajax & Teucrus: Pelei demum Achilles, qui & Acæcides à poëta appellatur, quod genus eius ab usq; Acæco deriuetur. i (Eleusis.) Eleusini Demeτρια agebantur. k (Marathon.) Marathoni Atticæ, Herculanæ cælebrabantur: quorum uictoriæ præmium erat argentea phiala. Quorum ludorum & festorum superiori hymno nono bona pars cōmemorata est. l (Aetnæ iugis.) ἄπο αἰτνας, pro αἰτνας. Syracusas intelligit, ubi Nemea agebantur, uel, ut alij, Isthmia, non illa quidem ad τρελοδογ quatuor certantia num pertinentia, sed consimilia ab illis ceu exemplari quodam desumpta.

m (Eubœa.) Eubœa Geræstia agebantur ab omnibus Geræstijs in gloriam Neptuni, ob tempestatem, quæ illic oborta erat. Quin & Amarynthi Eubœæ, Amarynthia uicerunt. n (Atqui facili.) ἀλλὰ κέφοισιν. Apoprophe ad Iouem, qua perorando precatur, ut se iam fini tandem appropinquare faciat.

ASOPICHO ORCHOMENIO CLEODEMI

filio stadij cursori, ODE XIII. monostrophica.

COLON XVIII. ET XVII.

Elebres reginæ Charites, Cephissas fortitæ aquas, equestrem habitantes sedem præclaræ Orchomeni, ô ueterum Minyorum Episcopi, hoc à uobis precor, nempe ut me audiatis. Vestro beneficio cuncta cum delectabilia, tum iucunda fiunt mortalibus: Siue sapiens, siue bonus, siue quis splendidus fuerit. Neq; dii citra uenerandas Grætiâs choros ducunt, neq; conuiuia instituunt, sed omnium in cœlis operū illæ sunt dispensatrices, thronos suos ad Pythium aureo arcu insignem Apollinem collocantes, sempiternum Olympij patris honorem colunt.

Monostrophica dicitur, quod ueniam duntaxat strophen habeat, in 18. & 17. cola distansam.

O uenerabilis Aglaia, amabiliterq̄ demulcēs Euphrosyne, amiceq̄ oblectans Thalia, optimi deūm filiæ, auscultate quæso, cōtemplantes hūc exultantem hymnum, ob clementem fortunam haud impeditē incedentem. ^fLydio nanq̄ modo, ^sex industria Asopichum laudaturus accessi, & ^huestra causa ô Gratia, quandoquidem ^Minysa uictoria clara est. ^kI nunc fama, teq̄ ad tenebras ædes Proserpinæ recipias, patriq̄ Cleodemo lætum nuncium adferas, recitando ei, ut nam filius sibi suam coronarit cæsariem, ex præciosorum munerum ^malis.

ENARRATIO.

Argumentum.

Asopichus Cleodemi filius, ab Orchomeno Bœotia oppido, Orchomenius appellatur. 76. Olympiade stadij cursu uicit. Cephisus Orchomeni fluiuius, ubi & Charites, id est Gratia coluntur: quibus Eteocles Cephisi fluminis filius, primū sacra fecit, ut Hesiodus testatur. Hinc Theocritus Idyll. 16. quod Charites inscripsit, Gratias Eteocleas filias, deas nominat:

ὦ ἐτεόκλειοι θύγατρες θεῶν τῶν μινύσειον

ἰσχυρόνων Φιλίσσαι ἀπὸ χθονὸς ποτὲ θύβους. Cephisus autē Thessalicae amnis Orchomenū transit. Porro duas esse Orchomenos, haud est leuiter prætereundū hic, alterā Arcadiae, quæ & Polymelus, alteram Minyeam Bœotia: à Minyō flumine, quā hic recordatur. Laudat itaq; Asopichum à patria, ab Olympia uictoria. Gratiarū encomion per amplificationē interspergit.

a ¶ Celebres reginae Charites &c.) Quia uero Asopichus Orchomenius erat, & Gratia ab Orchomenijs colebantur, à Gratijs orditur, quandoquidem certaminis conatus iuueni Asopicho χερεινῶς, hoc est, placide, iucunde, amabiliterq; ceciderat.

b ¶ Charites.) Dum Charites ut auscultent, rogat, simul earum uires & officium elegantissime explicat. Charites, quas Latini Gratias uocant, tres sunt, ut hic à Pindaro numerantur: Aglaia, Euphrosyne, Thalia. Symbolum sunt humanitatis, & mutuae, quæ inter homines uigere debet, amicitie, societatisq; maxime uero mutuae beneficentiæ: quem

admodum

admodum & parcemia etiam admonet, χεῖς χεῖρ πικτῆ. Hinc enim & uultibus aduersis pinguntur, ut alia in aliam intueatur: immuendo, quod nemo immemor beneficij esse debeat, sed rursus benefactorem suum, quo potest siue honore, siue munere, ornare. Primæ nomen est à splendore: ἀγλαα enim, ut Pindarus 13. ode dixit, uel ἀγλαα, splendorem significat: quod splendeat fulgeatq; uera & germana amicitia, nec sese occultari sinat: tum quod splendidior sit beneficij suos exornare, ac multis benefaciendo gratificari. Alteri εὐφροσύνη nomen est, quod bene affectam & hilarem sonat: quo indicatur hilaritas benefactoris, quod hilari, nec subtristi, sed planè liberali & libero homine digno ingenio largiatur, uel citra recōpensationis spem, uel expectationē. Tertia θεῶν, floriditate & conuiuū lætum significat, παρὰ τὸ θεῶν, quod nunquam non florere cum amicus, tum beneficus amicorum affectus debeat. Nudæ pinguntur, id est simplices, candidæ, sine fūco, non mimiatæ. Quod si Theocritum imitemur, accipiemus Charites uel Gratias, ipsum esse Musarum fructum, eruditionisq; cui bonus sit genius foeturā, quæ splendidos, lætos & floridos reddunt. Literæ enim solæ splendidos reddunt: & ea sola uera est nobilitas, quæ ex Gratijs, hoc est, literarū fructu elucet. Stemma generis prisicum, quæso te, quid est, si χεῖρες, id est literæ, poëtica, historia, oratoria, tollantur: si theologia, iuris prudentia, & medicina, ex hoc mundo summoveantur, (hæc enim duplicata trias non inepte ad Gratiarum ternarium, ni fallar, quadrat) nisi obscuritas & fœditas? Literæ reddunt uere splendidum, tristis affectus expellunt, in sempiternum florere uirtute præditos heroas faciunt: mansuetos, comes, & tractabiles reddunt. Prisci has tanquam gaudij & lætitiæ effectrices, ac uirtutum, quæ homines lætos, splendidos & floridos efficiunt, dispensatrices, coluerunt: quorum de numero Cephesij & Minysi fuerunt. Vnde si quisquam subtristior, uel æquo austerior esset, cum τοῖς χεῖραι πικτῆ iubebant, quo illarum beneficio tristitia deposita, exporgere frontem posset. Coniunctis inter sese manibus, aduersisq; uultu, ideo pinguntur, quod amicitia debeat esse firma, stabilis, indelebilis, rata, inconcussa: & quod mentes amicorum ita conglutinatas esse oporteat, ut alterius malum alterum tangat, ut nihil alteri calamitatis ingruat, quo alter non lædatur. Quod si ad literas referamus, literæ inter sese coherent inseparabiliter. Nam & ideo Cyclicas appellant Græci disciplinas, καὶ τὸ ἐγκυκλοπαίδειον, orbem illum artium concatenatū. Alia enim citra aliam consistere non potest. Poëtica sine historia nulla est. Sic historia sine poëtica & oratoria. Sic oratoria sine poëtica non potest esse eximia. Hæc tres sine inferioribus, Grammatica, Dialectica, subsistere nequeunt. Ac sine harum omnium adiutamento nō potest felix ad iuris prudentiam, ad diuinarum rerum scienciam,

ad artem medendi fieri progressus. Postremo nude sunt, ut παροιμία habet, Nudæ Gratiæ: quod amicitia, literæ, & literati, sinceritate gaudeant, ab omni fūco abhorreant, candorem exosculentur, simulationem, miniatamq; faciem & hypocraticam oderint. Theocritus tamen in Gratijs suis, Charites suas ideo nudas ait, quod ab heroibus, quibus adlegentur, indotatæ remittantur: quod nō dignæ carminibus reddantur gratiæ. Quo indicat, literarum parum propitios æstimatores, principes & heroas, qui eruditos, quorum scientia & uirtute literis mandentur, nihili pendant, parū esse candidos, ac minime ijs uirtutibus præditos, quarū Charites typum gerant. Ecquum non Theocriti uersus utcumq; tralatos proferimus?

Ecquis cunctorum puro sub sole morantum
 Accipiet nostras Charites, tractando benigne,
 Haud foribus clausis, spontaneus inde remittens
 Muneribus non incomptas? nemo Hercule nemo.
 Ergo indignantes nudo pede se rediisse,
 Me simul irident, quia non deduxerim ad, ipsas
 Planum iter aut rectum, fœde sint nanq; repulsæ:
 Cunctantes rursus uacuum ob fundum loculorum,
 Imponunt gembus gelidis caput usq; grauatium.
 At sicca est illic sedes, nam euenta modestis
 Respondent minime uotis, nec pauca fatigant.
 Quis hodie talis? quis iam præconibus æqui
 Oscula dat blande colloq; tenaciter hæret?
 Nescio certe an nunc homines uelut ante laborent
 Propter uirtutis studium laudarier unum.

Hæc de suo seculo, in quo principes cultores literarū semper summi erant, conueritur Theocritus. Quid si ille in secula nostra incidisset, quid inquā diciturus erat? Nudas ergo fingit Gratijs, quā non dextre cum à regibus, tum principib, seu quibuscumq; tractentur, nō suo honore decorentur. c (Επίσκοποι.) Hic animaduertendum, quod Gratijs appellet τὰς μινυαῖν ὑπόστροφας, Minyorum episcopos, hoc est specularices ac protectrices, θηλικῶς. apud Homerū Iliad. κ. exploratorem significat, dum Menelaus fratrem suum Agamemnonem ita conuenit:

τίφθ' ὄτως ἠθέει κερύσειαι; ἢ τιν' ἐτοίρω
 ὄτρυνεις τρώεσσι ἐπίσκοπον.

Et ubi Vlysses Diomedem eodem libro sic alloquitur:
 ὄτ' ὅς ται δίομηδες ἀπ' εἰρατῶ ἐρχεται ἀνής,

ὄκ

ὄκ οἶδ' ἢ νῆεσσι ἐπίσκοπος ἡμετέρουσι.

Episcopus ergo curatorem & exploratorem sonat, & obseruatorem, uel obseruatricem. Vnde uerbum ἐπίσκοπῶ & ἐπίσκοπῶμαι, considero, explo-ro, infirmos uisito. Et quia ἐπίσκοπῶμαι uerbum ægritudini attribuitur apud summos auctores, inter quos Demosthenes, Galenus, & Lucianus, quorū testimonia Budæus proferri: facile est coniecturare, quid episcopum Ecclesiæ seruatoris nostri Christi deceat. d (Vestro beneficio.) σὺ γὰρ ὕμῃ. Theocritus non multum ab hoc loco disidet, dum inquit: Sine Musis & Gratijs magni regis, Iouis cælum neq; mensē, neq; annum transigit. e (Ob clementem fortunam.) ἐπ' Ὀυλύβῃ τύχῃ, propter clementem fortunam scilicet Asopichi, qua uictor in stadio currens euasit. f (Lydio modo.) Λυδῶ τρῶπῳ, id est, uario, dulci, lyrico, uariiegato, poëtico, uaticinatorio. Ly-dij enim augurijs intenti, ex ijs uaticinari solebant. g (Ex industria.) μελέτη, meditatio, exercitiū, diligentia. Ab hoc nomine μελίσσα apes, dili-gentissimū & operosissimū animalculū, nomen habet. Ergo γν' μελέτῳς, id est, diligenter, studiosē. h (Vestra causa.) σὸν ἔκετι, id est, tua gra-tia, uel propter te, ὀ Thalia. Pluraliter uertimus, uestra causa &c. Treis Gra-tias enim, ceu unicā personā alloquens κατ' ἑνῶν ἀγλῶν numeri, propter te, inquit, uel tua causa. Quasi inuauit poëta, etsi tres numerentur finganturq; Gra-tia, ita tamen eas esse unitas, ita concordēs, coniunctas & unanimes, ut meritō pro una reputentur, sicuti paulō ante, ἰδὴ ἴσα ῥυ κῶμον, cōspiciens, uel ubi conspexeris hunc hymnum, auscultatrices estote: singularem & pluralem con-necit, ad Thaliā simpliciter sermonem uertens, quum ab omnibus incepisset. Quemadmodum & Abraham Genesis 18. treis angelos sibi uisos, ut unum adorauit & inuitauit, & ut pluribus aquam, cibum potumq; apparauit. Tua causa igitur, id est uestra, per ἑτέρωσι numeri, uel omnes sigillatim recensen-do, tua causa, ὀ Aglaia ὀ Euphrosyne atq; Thalia, Minyorum ciuitas Orcho-menis uidelicet, uictoria Asopichi clara est. i (Μινυαῖα.) ἁ μινυαῖα, Minyā, id est Orchomenus, quam Minyēi incolunt, celebris est uictoria.

k (In nunc fama.) ἀχοῖ. Apostrophe ad famam. O fama, inquit, quæ ui-toriam Asopichi passim diuulgas, descende ad Proserpinæ domum, hoc est, ad inferos, periphrasi poëtica, ad manes parentis Asopichi, ad ipsum Cleodemū, illiq; filij sui uictoriam denuncia. ἀχοῖ uocatiuus est ab ἤχω, ἡ in α doricā dialecto mutato, pro ἤχοι. l (Vnam filius sibi suam coronarit.) Peri-phrasis est uictoriæ. m (Προῖσι.) Alis multorum certaminū, id est, coronis uictoriæ, quæ alarum instar uictorē extollunt, & in sublime ferunt. Sed hic libet subiungere hanc ipsam oden, perinde ac heroῶ legείο uertere tentabū.

v

ASOPICHO ORCHOMENIO, CLEODEMI
FILIO STADII VICTORI.

ἐπισημό-
στοι.

Insignes agite huc Charites, Cephesisid^{is} undæ
Præclarum nactæ conspicuumq; thronum,
Reginæ Orchomeni celebres, è pectore quarum
Sollicito nunquam gens Minyda cadit.
Illius at priscam sanè noctesq; diesq;
Curatis stirpem, conspicitisq; probe.
Vestra pia nunc depono mihi numina mente,
Illicet ad nostras currite quæso preces.
Quicquid enim dulce est, ac delectabile cuiquam,
Gratia confecit uestra deæ Charites.
Muneribus claret uestris sapiensq; bonusq;
Et quisquis rebus præminet egregijs.
Quid superis gratum sine uobis? gaudia nulla,
Nec choream instituunt, concelebrant ue iocos.
Cunctorum in cœlis operum, rerumq; benignæ
Dispensatrices, omnia rite agitis.
Hinc & apud Phœbum, traiectus nomina fecit
Cui Python, sedes splendida uestra micat.
Asidue & regem summi ueneramini Olympi,
Aethera qui nutu concutit atq; solum.
O ueneranda Aglaia deos, ac suauiter omnes
Euphrosyne mulcens carmine terrigenas:
Dulciter & resonans cantu formosa Thalia
Magna Iouis proles, florida diua mihi,
Auscultate meis precor exultantibus hymnis,
Felix ingressis prosperum iterq; modo.
Aspicite ut sobolis Cleodemi encomia dicam
Harmonia & cithara, mellifluoq; melo.
Illius adueni causa, nam tempora ferto
Ex olea cinxit, quam stadio ipse tulit.
Reddidit illustrem uestro patriamq; decoram
Auxilio Orchomenon candidus Asopichus.
Fama igitur natæ Cereris te confer ad aulam
Confestim Stygiam, mors ubi dira sedet.
Nuncia monstreris Cleodemo quò ipsa parenti
Cursorem

Cursorem ob iuuenem leta hilarisq; suam.
Enumerans iuxta, quanam ratione perennis
Elidis ad fines uicerit ille pede,
Cæsariem ornaritq; suam florentibus annis
Inclytus Asopichus.
Conuexum uolucres pennæ uel ad æthera tollunt,
Victorem stadij gloria summa uehit.

OLYMPIORVM FINIS.

PINDARI PYTHIA

HIERONI AETNAE O SYRA-
CVSIO, CVRRV.

STROPHE I. COLON XII.

AVREA cithara, Apollinis Musæ
rumq; uiolacea cæsariæ præstantiū
consona & conscia possessio, te qui
dem ^bbasis & ^clætitiæ principium
audit. Siquidem ^dcantores uel ^esi-
gnis persuadentur, quando ^fpercussa reddis am-
bages choro admirandorum ^gpræludiorum: ac
^hdirum fortissimumq; ⁱæterni ignis fulmen extin-
guis. Indormiscit & aquila in ^ksceptro Iouis resi-
dens, ueloci utrinque ^ldemissa ala,

ENARRATIO.

Pythia, ludi uel spectacula, nomen habent à Pythone serpente, ab Apolline Pythiorum
ne interempto, ut Græcorum quidam adserunt: unde & prouerbiū natum est origo.
ὁ πικρὸν. Cui sententiæ adstipulatur Ouid. 1. Metamorph.

Hunc Deus arcitenens, & nunquam talibus armis
Ante, nisi in damis, capreisq; fugacibus usus,
Mille grauem telis, exhausta penè pharetra
Perdidit, effuso per uulnera nigra ueneno.
Ne ue operis famam posset delelere uictas,

Instituit sacros celebri certamine ludos,

Pythia, perdomitæ serpentis nomine dictos.

Alij à uerbo πύθειν, id est, putrescere, certamini nomen inditū putant: quod illic serpens putruerit. πύθειν enim putrescere est, ut apud Homer. Odysf. α. αὐτῶν, ὃ δ' ἔπειτα πύθειται ὄμβροσιν.

Vel à πύθειν, id est, scrutari: quod illuc profecti sciscitarentur Apollinis oraculum. Alij à loco uocari arbitrantur Pythone, quæ urbs est apud Delphos, (unde Apollo Pythius & Delphicus idem sunt) quæ primum Nape, deinde Petreessa, postea Crissa, deniq; Pytho appellata. Principio nouem annorum spatio semel agebantur Pythia, postea ad quinquennale tempus redacta. Qui historias tradunt, ab Eurylocho Thessalo Amphichyonū duce, debellatis Cirrhaeis, instituta Pythia uolunt, in Pythij Apollinis gratiam, regnante Delphis Gylida, Athenis Simone. Pecunias uictoriæ præmium fuisse primum. Ouidius esculeas frondes i. Metamorph. præmium fuisse adserit, dum ait:

Hic iuuenum quicumq; manu, pedibus uel, rota uel
Vicerat, esculeæ capiebat frondis honorem.

Nondum laurus erat.

Postea uero lauream miceterion permansisse constat.

Argumen-
tum.

Hieronē Syracusum, quæ & prima Olympiorū celebravit, hac rursus prima Pythiorū ode cōmendat, tum ab Aetna, tum reliquis uitæ eius ornamentis, quæ ordine cuncta perspicientur: à uictoria curru. Vicit aut Pythiade 26. & 27. eques: uigesima uero nona curru. Aetnæum appellat, quod Catanen Sicilia urbem instaurans, cognominē monti fecerit, seq; Aetnæum in certaminibus quorum uictor erat, proclamari uoluerit. a (O aurea cithara.) Ab aurea cithara ideo orditur, Artemone historico autore, quod Hieron ei promiserit auream citharam: cuius promisi ut eum admoneat, à cithara hic initium dicit. b (Basis.) Βάσις à βάλλω, pedem statuae uel signi ualet: quasi significatione & Plinius lib. 3. Epistola ad Seuerum utitur. Hic incessum chori, uel primum chororum ducentis saltum intelligit per basin poeta. c (Lætiæ principium.) ἀγλαίας ἀρχαί, per appositionem accipiendum est. Porro quæ hic de cithara dicit, ad Musicam, poëticen, & omnes adeo ingenuas disciplinas pertinet. Vires autem citharæ & bonarum disciplinarū, quas hic recenset, sunt animo uoluendæ. d (Cantores.) Per cantores, citharæodos & Musicos & poëtas intelligit. Musici obtemperant signis citharæ, & cantioni Musarum. atq; hæc est prima uirtus. Altera, quod Iouis fulmen extinguat, hoc est, deos placet, nedum homines, Musica & cithara. Tertia: tam dulcis cantus est, ut & aquila dulcedine eius capta, indormiscat. In sceptro Iouis aquilam colligat,

colligat, quod sit armiger & ales Iouis. Aristoteles ideo hanc Ioui attribui putat, in historia animalium, quod altius reliquis uolucris in altum aëra sese penetret. e (Signis persuadentur.) Varias, ut dixi, citharæ laudes & præconia enumerat, quæ ad Musicen & literas & eloquentiam pertinent. Dolendum uero est, & ægro planè ferendum animo, Musicen hodie apud quosdā adeo contemptui haberi: Quanto certius facturi eramus, si præcos Græcorum patres atq; principes imitaremur, si qui ignari Musicen essent, ad myrtum canere, Themistoclis exemplo, cogerentur, ut est apud Ciceronē in Tusculanis: unde prouerbiū etiam profuxit, πρὸς μύρτιν ἄδδω. Quanta sit uirtus Musicen, Saul maligno spiritu exagitatus, & Dauidis cithara liberatus à satana, exemplo nobis esse potest. Ea enim est uirtus, ea energia Musicen, & latens potentia, ut animū hominis ad sese pertrahat, ac ueluti extra sese rapiat. Hunc ad modum hic quoq; ait, quod æterni Iouis dirum & fortissimum fulmen extinguat: id est allegoricòs, irata numina placet, ac tonitruantem ira percitum Iouem (qui fulgetris mortales terret ac punit) conciliat. f (Percussa.)

ἑλελιζουμένη, à uerbo ἑλελιζω participium, quo pulchre iuxta cordarum sonum exprimit ἑλελε. g (Præludiorū.) ἀμβολᾶς, pro ἀναβολᾶς præludia, ab ἀναβάλλω, quod & præludere est Homero: ἀναβάλλω το καλὸν ἡσίδω. & differre uel reijcere Isocrati, & in Nemeis Pindaro.

h (Dirum.) καὶ τῶν ἀίχμητῶν, forte, dirum: ab ἀίχμη iaculum, quo Iupiter pugnat, & iaculi uice utitur. Telum enim Iouis, fulmen est. Apud poëtas fulmen aliàs trifidum appellatur, à triplici specie, nempe sicca, humida & clara: qua de apud Plinij lib. 2. cap. 45. i (Æterni ignis.) ἀσπᾶς, semper flui sonat. Aquæ epitheton est. Poëta hic catachrestice fulmini applicat, ab ἀσπᾶς semper, & νεῶς fluo. k (Sceptro.) σκῆπτρον dorice pro σκῆπτρον. l (Demissa ala.) χαλάσας doricum participiū pro χαλάσας. σ in ξ mutatum est, iota inter α & σ interpositum Dorica dialecto. à uerbo χαλάω, id est, demittere.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Rex auium: quando ^adensam ^bincuruo capiti nebulam, ^csuaue palpebrarum claustrum offudisti: quæ dormitans ^dperfusum cantione dorsum ^eattollit, ^fillecebris tuis detenta, ^gSubinde fortissimus Mars, ^haspera ^bhastarum acie relicta, ⁱexhilarat animum carmine. ^lIam & deorum carmina

mentes demulcent, ^k una cum Apollinis sapientia, multoq; ^l conspicuarum sinu Musarum.

a (C. Densa nebula.) *κελευῶπι*, nebulae epitheton, quod nigra, quod densa sit aspectu. b (C. Curuo capiti.) *κρατι* pro *κερατι*, per syncopen. Caput uero pro naso, inquit Scholia, accipit. Nam et Homerus *αἴτορ ἀγκυλοχέλιον* dicit. Sic hic Pindarus *κρατι* pro *εἰνι*, totum pro parte accipit. Est ergo densa incurui nasi nebula: et suauis palpebrarum claustrum, somnus è dulcedine citharæ proueniens. c (C. Suauis claustrum.) *αἴδῳ κλαῖσρον*, pro *αἴδῳ κλαῖθρον* per appositionem. Nebulam, inquit, nigram, suauis palpebrarum claustrum existentem, eius capiti offudisti. hoc est: Tu citharæ dulcedine tua uigilantem in sceptro Iouis aquilam ita permoues, adeo permulces, ut oculos suos in somneis tenere nequeat, sed indormiscere cogatur. Atq; hoc est quod subiungit, *ὁ δὲ κνώσωρ*. d (C. Perfusum dorsum.) *ὑγρόν νῶτον*, tergum humidum, id est, perfusum scilicet citharæ sonitu, Musica attollit. Vcl, demissis alis, solo adhuc tergo pendet dormiens. e (C. Attollit.) *αἰωγῆν* attollere, pendere. f (C. Illecebris tuis.) *εἰπίς* iactū sonat, qualis telorū est. Metaphorice pro carminibus, quibus ales Iouis, ex pers rationis, rapitur, commouetur, ad somnum adigitur, accipit. g (C. Subinde fortissimus Mars.) Alia uirtus Musices, uel citharæ, ordine quarta. Mars quantumuis durus et ferreus, relictis armis et prælijs, Musica sese oblectat: id quod Homerus in Martis cum Venere adulterio satis scite adumbrauit. Deinde in Achille, qui cum alioqui fortissimus Græcorum esset, rapta sibi per Agamemnonem Briseide, posthabito prælio, Musica sese et Gratijs oblectat. h (C. Relicta hastarum acie.) Belli est periphraasis. i (C. Iam et deorum carmina mentes demulcēt.) *κῆλα* Homero sagittas ab arcu missiles significat. *τῶδ' ἐπώχετο κῆλα θεοῖο*. primo Iliad. Hic tropice pro Musices illecebris et mulcimentis usurpat, ac ueluti *αὐτὶ κηλημάτωρ*, aliam, nempe ordine quintā, eamq; potentissimam Musices uirtutem innuens. k (C. Vnā cum Apollinis sapientia.) *ἀμφὶ λατοῖδαι*, cum Apollinis sapientia. Latoides, hoc est, Latonæ filius: *ἦος γὰρ ἐλ λητῆς ὁ ἀπόλων*. Patronymicū est à *λητῶν*, Latonæ. *λατοῖδαι* pro *λητοῖδαι*, dorice. l (C. Βαθυκόλπωρ.) Musas *βαθυκόλπας* appellat, *βαθῦν* pro *πολὺν* accipiens, quod magnis sinibus conspiciantur: à mammis eas commendans. Per synecdochen formosæ totæ intelliguntur. *βαθῦν* etiā pro *πολὺν* accipi in dictione *βαθυκόλπων* et Scholia Homericæ testantur. Quum ergo Homerus matronas *βαθυκόλπας τε γυναικῆς* appellat, multum et compressum et arcte cinctas intelligere non est abso-

absolum uero, uti cingula uiderentur. Sed hæc *τῶδ' ὄγως*.

EPODOS, COLON XV.

“Quæcunq; autem per terram ac ^b immensum mare exosa habet Iupiter, Pieridum cantionem ^c auersantur. ^d Horum de numero est, deorum hostis in horrendo tartaro sepositus ^e centum capitibus metuendus Typhos: quem ^g Ciliciæ quondam celebris specus educauit: nunc uero mari obfirmata ^h littora ultra Cumas, atq; adeo ipsa Sicilia ipsius uillosum pectus deprimit: ^k cœlestis item columna, nivalis Aetna, perpetuum annum niuem fouens, hunc cohibet.

STROPHE II. COLON XII.

“Cuius ex angulis eructant quidem purissimi, plurimi ignis, fontes: ^m flumina quidem interdium profundunt candentem fumi turbinem, at noctu rutila ex petra uolutata flamma, ad imam ponti uastitatem cum strepitu proruit, ⁿ ac illud Vulcani incendium, densissimos eiecit ^o siphones, ut prodigium sit mirandum uidisse, miraculum etiam eos qui præterierunt audisse,

a (C. Quæcunq;.) Quos Iupiter non charos habet, hi, inquit, auersantur Musarum à Piero monte cognominatarum cantum. Quæ sententia ignauos, et literarum et uere eruditorum contemptores notat, concilians sibi ac iuxta reddens attentum Hieronem, perinde ac si dicat: Qui literas adspernantur, Deum adspernantur. Ac rursum, Deus contemnit et auersatur suorum donorum, id est, literarum contemptores. Verissima gnomo, quæ ad ingenuas disciplinas omnino pertinet: quæ si optimates, cum Hierone hoc Pindarico animo suo uoluerent, maior studijs honos haud dubie haberetur. Ac indoctum uulgus, omnium liberalium studiorum expers, si hanc Pindari gnomen sibi persuasam et ratam et sanam crederet, prolem suam maiore cura literis ac præclaris Musis dederet. At quid è sua inertia præmij referunt, quæ cum dona Dei, tum ipsum Deum nau-

ci ducunt, quam sui liberorumq; suorum perniciem? **b** **C** Immenſum mā re.) ἀμαμακέτορ, quaſi ἀμαμακέτορ; inexpugnabile, indomitum, im menſum. Vltima Iſthmiorum ode eadem uoce uſus eſt. **c** **C** Auerſantur.) ἀτύζοντο, ab ἀτύ, id eſt, noxa deriuatur. Pro ἀποσπίφοντα poeta uſitit, iuxta mentē Interpretis. αἰόντα audientia, dependet ab ὄσα. Quae cunq; inquit, exoſa habet Iupiter, audientia uocem Pieridum, hoc eſt, dum audiunt cantum & odas Muſarum, eaſdem auerſantur. **d** **C** Horum de numero.) Exemplo quod dixit confirmat, ad Aetnam Siciliae montem, unde ſe Hieron Aetnaeum praedicabat, deſcendens: propter quem & ſententiam hanc primum attulit. **e** **C** Tartaro.) Tartarū Stephanus περὶ πόλεωρ, ex Cratete locum eſſe tradit, craſtiori aere. Iuxta alios uero locus eſt ſub terra circa Saturnū & eos qui cum ipſo, id eſt, inferis. Nam Tyruſin Saturni inſulam, è 2. Olympiorum perceptum eſt ſedem eſſe beatorum. Dicitur autem tartarus, γάρυμ, ſubſtantiuē. Pindarus hic foeminino genere uſus eſt, γὰρ αἰνᾶ τὰρ τάρω, à uerbo τάρωσθν, turbare: aptum inferis nomen. **f** **C** Centum capitibus.) Typhonem gigantem centum capitibus horrendum fuiſſe, uel centum capita habuiſſe, Pindarus adfirmat: ideo enim eum ἐκατηνικήρανον, hoc eſt, centicipitē appellat. Conſonat huic Ariſtophanes in Nebulis, qui hunc ἐκατηνικήρανον nominat, dum Streptiades inquit:

τὸν τᾶρ ἐπιόσω ὑγραῦν νεφελᾶν
 σρεπταγλαῦν δίαϊον ὄρμυλῶ
 πλοκάμους δ' ἐκατηνικήρανον, πρηνεμένους τε θυέλλας.

Scholia tamen certum numerum pro incerto acceptum uolunt, pro multis capitibus inſignem. De Typhone in ſuperioribus, ode nempe 4. Olympiorū non nihil dictum eſt. Extat fabula apud Ouid. 5. Metamorph. Horatiū 4. ode tertij libri carminum. Quinetiam Homerus Oium & Ephialten fratres Ioui bellum indixiſſe refert, undecimo Odyſſeae. Oſſam enim & Peliiū montē ad Olympum tranſferendo, caelum ſcandere, Iouemq; deiicere tentabant. Horatius & caeteri ad multos Gigantes id facinoris referunt, inter quos Ouidius Typhonem etiam numerat. Horatij locus eſt huiusmodi:

Magnum illa terrorem intulerat Ioui
 Eidens iuuentus, horrida brachijs,
 Fratresq; tendentes opaco
 Pelion impoſuiſſe Olympo.
 Sed quid Typhoeus & ualidus Minas,
 Aut quid minaci Porphyrion ſtatu,
 Quid Rhoetus, euulſiſq; truncis
 Enceladus iaculator audax,

Contra

Contra ſonantem Palladis aegida
 Poſſent ruentes? hinc audiuſt ſtetit
 Vulcanus, hinc matrona Iuno, &
 Nunquam humeris poſiturus arcum. Et poſtea:
 Iniecta monſtris terra dolet ſuis,
 Mœretq; partus fulmine luridum
 Miſſos ad orcum, nec perēdit
 Impoſitam celer ignis Aetnam.

Dicitur autē nominatiuo Typhos, Typhon, & Typhoeus. **g** **C** Ciliciae quondam celebris ſpecus.) Cilicia Aſiae regio eſt, in qua ſpecum fuiſſe Typhonis Pindarus adferit. De antro illo eſt apud Pomponium Melam in 3. Tertius, inquit, ſpecus eſt, quem Typhonēū uocant, ore anguſto, & multum (ut experti tradidere) preſſus, & ob id aſidua nocte ſuffuſus, neque unquam perſpici facilis. Sed quia nunc de miſſa in ſe conſeſtim exanimat, natura fabulaq; memorandus. **h** **C** Littora mari obfirmata.) ἀλιόρκεις ὄχθαι, ripa mari ſeptae. Tameſi ὄχθῃ ripam ſonet, & ad fluuium pertineat, attamen cum mare adiecerit, per littora uertit. quanquam & inſularū ripae ſunt, & latini ripam inſulis attribuunt: perinde atq; Pomponius Mela, mare inſularum ripis contentum ait: ac idem ruruſus Nili littora nominet. Sed nihil hic magna diſputatione opus. Certum eſt littus proprie maris eſſe, ripam fluminis: ſic apud Graecos τὰς ὄχθας εἶναι ποταμῶν, ἀγριαλὸν δὲ τὴν θαλάσσης, interim tamen diſcrimen hoc nonnunquam à poetis & alijs turbari: quare mihi hoc dandum opinor, ſi hic ὄχθας per littora uerterim, dum mare Siculum Cumas alluens conſidero. Eſi Nicander dixerit, τῶν ὄχθας πρὸ μῆστοιο, in principio Theriacōn, Permeſo flumini ὄχθας uere & proprie tribuens. **i** **C** Ultra Cumas.) Sex Cumae numerantur apud autores, tradente Stephano. Prima Aeolidis, à Cuma Amazone dicta. Ephorum hitoricū & Heſiodum poetam haec agnoſcit ciues, ex ſeſe editos. Altera, quae Phriconiatis & Leſbos appellatur: alia Italia, quarta Eliae, quinta Buboeae: ſexta inſula eſt Siciliae uicina, quam hic adfert. **k** **C** Coeleſtis item columna.) Niualem Aetnam, propter altitudinem, & mira illic naturae ſacramenta, per appoſitionem, coeleſtem columnam uocat, metaphoricōs: hoc eſt, altiſſimū montem, nonnihil coeleſtis operationis exhibentem. **l** **C** Cuius ex angulis.) Per amplificationem deſcribit hic paucis montis Aetnae in Sicilia mira. De quo Plinius lib. 2. cap. 106. Ardet Aetna noctibus ſemper, tantoq; aeo ignium materia ſufficit: niualis hybernis temporibus, egeſtumq; cinerem pruinis operiens: Et lib. 3. cap. 8. Aetna Siciliae mons, nocturnis nitrus incendijs. Porro omnium longe mirabiliſſimum eſt, quod Pindarus hic Aetnam & niualem, ac toto

anno niue perfusum, ac perpetuis ignis fontibus ardere dicat. Quid enim magis mirificū, atq; duo maxime pugnantiā in una re, uno corpore loco ue reperiri? Philosophi pro catholica habent, duo contraria non posse esse simul. At hic & calorem & frigus, niuem & ignem, in Aetna reperimus. Esi enim uno in loco ignis & nix non sint, nec eadem montis substantia, mirum tamen est tanto igni, totum montem non liquefieri: longe sanè mirabilius niuem non dissolui. Pindaricam hanc Aetnae descriptionem Phauorinus apud Gellium confert lib. 17. cap. 10. Hic miror equidem à quibusdam hunc autorem rejici. Vt enim iudicio caret & eloquentiæ ignarus est, qui eum iuuentuti proponit, ut inde lexin & phrasin latine linguæ discat: sic nimium sibi tribuunt, qui Gellium planè adspersantur. Quod si iuxta auream Plinij gnomen, Plinio iuniore in epistola ad Marcum referente, nullus liber tam malus sit, quin aliqua ex parte prodesse possit: Gellianæ uigiliæ quum minime pauca contineant posteritate digna, plurimum etiam fructus adferentia studijs & studiosis, quid est quod eum adeò damnet? Inter pleraq; igitur alia & hoc minime adspersandū est, Phauorini, quod annotauit ille, de Virgilio in Pindaricorū uersuum translatione. Recitata enim hac Pindarica tota Strophe, Aetnae cum niuem tum ignem continente, Audite, inquit, nunc Virgilij uersus, quos inchoasse eum uerius dixerim, quàm fecisse:

Portus ab accessu uentorum immotus & ingens
Ipse, sed horrificis iuxta tonat Aetna ruinis,
Interdumq; atram prorumpit ad æthera nubem,
Turbine fumantem piceo, & candente fauilla,
Attollitq; globos flammaram & sydera lambit.
Interdum scopulos, auulsaq; uiscera montis
Erigit eructans, liquefactaq; saxa sub auris
Cum gemitu glomerat, fundoq; exæstuat imo.

Iam principio, inquit, Pindarus ueritati magis obsecutus, id dixit quod res erat, quodq; istic usu ueniebat, quodq; oculis uidebatur, interdū fumare Aetnam, noctū flammigare. Virgilius autem, dum in strepitu sonituq; uerborū conquirendo laborat, utrunq; tempus nulla discrepatione facta confudit. Sed quia ex ipso Gellio hic locus nulli non pateat, quomodo πόσιν πυρός αἰθωνα, & κρουνοῦς, & alia id genus, incōmode uerterit, nolo hic æqua plus parte esse prolixior, adiecto saltem hoc quod in fine ait: Quod saxa autē & scopulos eructari, & erigi, eosdemq; ipsos statim liquefieri & gemere, atq; glomerari sub auris dixit, hoc, inquit, nec à Pindaro scriptum, nec unquā fando audatum, & omnium quæ monstra dicantur, monstruosissimum esse. m (Flumina interdū.) πρὸς τὴν δὲ ἀπέχουσι, & c. id est, interdū fumat, noctū ardet. n (Ac illud

illud Vulcani incendium.) Græcis ἑρπετόν reptile est: cui rei certū Nicæus ἑρπετόν der testimonium dicit. Scholia hic pro incendio accipi tradunt. Illud Vulcani reptile, periphrasis Aetnae uel Typhonis est, pro eo quod est, Aetna, cuius æstus à Vulcano provenit. o (Syphones.) κερύωνι siphones sunt uel canales. In metaphora perseuerat.

ANTISTROPHE, COLON XII.

“Vt Aetnae in nemorosissimis religatus est uerticibus ac solo, lectus uero durus totum inclinatum dorsum pungit. b Utinam tibi iam nunc, utinam placeat Iupiter, qui montem hunc, fertilis terræ frontem, administras, ubi inclytus indigena, uicinam glorificauit urbem. Nam in Pythio cursu præco proclamauit eam ex uictoris Hieronis pronuncians

EPODOS, COLON XV.

Curribus.

a (Vt Aetnae.) ὄϊον, iuxta distinguendi rationem cum præcedentibus coheret, ut miraculum auditus & prodigium uisus præcedens referatur ad situm Typhonis gigantis: quasi Typhon iste sit causa incendij, ac ueluti renitatur suggerenti flammam Vulcano, unde inter luctandum tanti globi flammaram, in altum & in ipsum mare eijciuntur. Questio hic oritur, quo pacto montis cumini alligatus sit Typhon, quum illi sit Aetna supraposita, quæ hunc in modum diluitur. Typhon dorso suo terram & solum Aetnae substratum, cordi uero Aetnam impositam gerit. Porro Græcis τὸ φῶς ardere est: hinc ubicunq; montes ardent, ut in Aegypto, in Phrygia & alibi sint, Græci illic Typhonē esse tumulo conditum sunt commenti. b (Utinam.) Δέσσις est. Precatur Iouem ut beneuolus, quæ cum de Typhone dixerit, tum de laudibus Hieronis sit subiuncturus, suscipiat. Iouem ideo, quod in Aetna coleretur: perinde ac posthac Apollinem, ceu Pythij certaminis præsidem. c (Inclytus indigena.) κλυτὸς οἰκιστὴς, celebris habitator, Hieron est. Per uicinam urbem Catanen intelligit uel Aetnam.

“Viris naui mare traicientibus ubi primum per salum uehantur, præcipua uoluptas est, b secundos adspirare uentos. Decorū nanq; est præ

stantiorem tandem reditū adipisci. Hymnus uero hic, in eiusmodi euentis, inclytam posthac duraturam coronis equisq; gloriā adfert, neq; non lætis conuiujs famigeratā. O Lycie Phœbe, qui Delo imperas, Parnassiq; fontem Castaliā amas, uelis quæso hæc quæ precor & uiris insignem regionem tua consummare uoluntate.

a (Viris nauimare traicientibus.) Gnome est, qua hymnū hūc, uel encomium suum sequundo uento confert, hanc ad rationem: Perinde atq; sequendus uentus nauis uel mercatoribus mare traicientibus est gratissimus, quippe quo feliciter ad alienas planē terras abeant, & iucunde reuertantur, & quo beati reddantur: sic meus hymnus Hieronem ubiq; tum uictoriæ, tum insignium æquorum nomine prædicabit, ac in bonorum passim conuiujs beatum faciet, uti de eius uirtutibus sermones misceant. b (Sequundos adspirare uentos.) *πομπᾶν ἐλθέμ' ἄρου,* sequundum uentū, cuius ope deduci possint, quoq; uelint citra calamitatem peruenire queant.

STROPHE III. COLON XII.

22 "Ex dijs enim omnes humanarū uirtutum conatus, & sapientes & manibus fortes & eloquentia eximj sunt. b Spero equidem sagittam, non æreis genis conspicuam, manu uertendo, extra scopum me proiecturum: quam si longius misero, d aduersarijs me palmam prærepturū confido. Faxint superi ut nullo non tempore & felicitas & opes tuæ floreat, & obliuio tristibus rebus adhibeatur.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Ac ad memoriam reuocet² quales, quibus in prælijs pugnas toleranti animo sustinuerit, quando uoluntate & consilio deūm, reperiēbant¹ honorem (qualem nemo Græcorum alius decerpit)

pit) diuitiarum eximium ornamentum.

a (Ex dijs.) Gnome est, qua Hieronē diuina ope uicisse, seq; iuxta diuino ad flatu pangere carmina dicit: reddiditq; ueluti rationem precationis suæ, quare Ioui & Apollini, cū Hieron tum ciues chari esse, & hymni placere debeant. Virtus est ex Deo: uictoria est uirtutis opus: insigne poemā et encomiū idētidem uirtutis intellectus opus: Ergo uictoria Hieronis & carmina nō immeritō Deo grata sunt. Atq; hæc tali ratiocinatione comprehenduntur: Quicquid ex Dei benignitate proficiscitur, Deo gratum est: uictoria & bonarum literarum disciplina ex Deo proficiscuntur: ergo Deo gratæ sunt. Argumentum ab honesto ductum, nempe uictoriam rem diuinam esse, quæ non nisi ex Deo, proficisci possit. Vel simpliciter ratio est precationis, quæ ab Apolline petiuerit ut ipse perficiat & conseruet Siciliam, & Siculam Catanen Hieronis urbem. Vnde subiicit: Ex dijs enim & c. Hoc est, nisi uos ò Iupiter & Apollo, & Siculorum & aliorum mortalium fortunas & statum tue amini, actum est. Quid enim per sese homo possit integrum seruare sine uestra ope? b (Spero equidem.) *ἀνδρα ἐγὼ κείνου.* Spero, inquit, & c. Allegorice accipiendum est. hoc est, Spero me Hieronem laudando, uera & inclyta ducturum: tum telis meis, id est, poetica mea, aduersarios & Hieronis & meos uicturum. c (Non æreis genis.) *μη χαλκῶ πάρον.* Quod non intelligat uera tela ærea uel ferrea, hic ostendit: uerum se tropice loqui, & oden hanc in Hieronis uictoris decus conscriptam intelligere. *μη χαλκῶ πάρον*, non æreas genas habentem, iaculi uel sagittæ æratas uel æreas cuspides intelligit. d (Aduersarios.) *ἀντίσι.* Per aduersarios intelligit hostes Hieronis, qui eius gloriæ, uictoriæ atq; potentiæ inuideant: deinde poetāstros alios, qui sibi Pindaro clanculum detestent. e (Prærepturum.) *ῥίλας*, doricū participium à *ῥίπω*, sicut antehac *χαλάξας* pro *χαλάσας*. *ἀμύσαδι*, est prætergredi, uincere. f (Faxint superi.) Optat ut felicitas & diuitiæ Hieroni inconcussa maneat, ut ita obliuiscatur malorum quæ sit perpeffus. g (Quales, quibus in prælijs.) *οἷας ὃν πολέμοισι.* Hieronis & Gelonis disidium, quo de regno contendebant, intelligit: de quo in 1. & 2. Olympiorum ode non nihil actum. h (Voluntate.) *θεῶν παράμους*, diuino consilio uel potentia. In Olympijs *παράμω* pro *βελῆ* accipi perpeffimus. i (Honorem.) *πικάν.* Per honorem Pindarus regnum sæpe intelligere solet, ita hoc in loco. Atq; id ipsum ex adnexa particula colligitur, dum inquit: *οἷαν οὔτις ἐλλάνωρ ἐπέπφ.*

Nunc utiq; Philoctetæ modum accedens pu

gnauit, ^b et si necessariò, amico ei, sit quispiam blanditus. ^c Fama est ex Lemno quaesitum uenire, ulcere maceratum

EPODOS, COLON XV.

Diui nos heroës, Pæantis filium arcu ualentē, qui Priami urbem ^d depopulatus est, finemq; impofuit defatigationi Danaorum, perinde ac fato destinatum erat. ^e Hoc quidem pacto Deus gubernator Hieroni adsit, qui & futuro tempore cupita illi præbeat. ^f O Musa persuade mihi, ut ^g persolutionē quadrigis, lætitiāq; à uictoria patris minime alienam, prope filium Hieronis Dinomenem concinam. Age deinceps ^h Aetnæ regi amabilem reperiamus hymnum.

^a (Philoctetæ modum accedens.) A fortitudine & cōsilio in rebus bellicis Hieronē laudat, confrens eum Lemnio Philoctetæ, quod ipse insularigeratus sit, ut postea subiicit. Inuit autem ægritudine fuisse æque grauatum Hieronem, atq; Philocteten: etenim dum calculo laboraret, in lectica circumferre batur, aduersum ita hostes suos depugnans. ^b (Ei si necessario.) Potentes uel maleuolenti Hieroni blanditos esse, atq; eius timuisse potentiam, ait. Anaxilaum Rheginorum regem intelligi interpres docet: qui cum Locros Epizephyrios perdere funditus bello uellet, Hieronis interminatione impeditus est, autore Epicharmo. ^c (Fama est ex Lemno.) φωνὴ δὲ λαμυρόθυμ. Philoctetæ, cui comparauit Hieronem, historiam refert. Consonat huic historię Bacchylides in Dithyrambis, inquit Scholia: quod Græci è Lemno insula Philocteten attulerint, quandoquidem sine Herculanis armis Ilium capi non posse ex Heleni uaticinio perceperant. Iam Philoctetes ab Hercule genus dicebat. ^d (Depopulatus.) πέρσει. Paridem enim Alexandrū Priami filium occidit. ^e (Hoc quidem pacto.) ἔρω. Precatur, ut quemadmodum Philoctetes conualuit, Hieron sanitatem etiam pristinam recipiat. Nam cum Apollinis oraculo lauiset Philoctetes indormissetq; Machaonem putrefactam ulceris carnem ressecuisse, ac uulnere infuso uino, quā Aesculapius à Chirone acceperat, herbam imposuisse, atq; ita conualuisse Dionysius tradit.

^f (O Musa.) μοῖσα. A filio uirtutibus & sapientia claro, Dinomene uidelicet,

uidelicet, patrem laudat. ^g (Persolutionē quadrigis.) Age, inquit, Musa & Diomenem Hieronis filium concinamus, cuius laude quadrigæ, id est, uictoria patris ueluti persoluetur & æquabitur. quasi dicat: Ea uirtus in filio effulget, ut non inferior sit iudicanda patris uictorijs. ^h (Aetnæ regi.) αἰτνας βασιλῆ. Aetnæ rex est Dinomenes hoc loco, ut è sequenti Strophe planum fiet.

STROPHE IIII. COLON XII.

^a Cui urbem illam diuina cum libertate ad leges ^b Hyllidæ libræ Hieron condidit. ^c At Pamphyli & Heraclidarum liberi ^d sub Taygeti ripis morantes, permanere semper uolunt ^e in Dorici Aegimij institutis. ^f Tenuerunt Amyclas felices à Pindo uenientes, equorum præstantia insignium ^g Tyndaridarum præclarū uicini, quorum celebritas summe floruit.

^a (Cui urbem.) τῷ προῶ, consueto poetis more. Cui, subaudi Dinomeni. A legum Reipub. integritate patrem & filium prædicat. ^b (Hyllidæ libræ.) ὕλλιδος σάβμας. Per Hyllidam libram Lycurgicas sanctiones intelligit: is enim undecimus ab Hercule fuisse memoratur ab Ephoro. Hyllidā autem uocat, id est Herculanā, ab Hyla dilectissimo Herculis comite. Adiectiua uox est Hyllis. ὕλλις σάβμα, Hyllis libra, uel Hyllida libra: sicut πατρὶς γαῖα, pro πατρίδος uel πατρικῆ γαῖα. Lycurgicis ergo legibus urbem Catanen pater filio instaurauit, tradiditq;. Vel, Hyllidam librā, quod uero proprius, ab Hylo præstantissimo Doriensum principe & legislatore. Sic per Hyllidam libram, Doricas leges accipit. Hieron enim è Megarensibus, Gelois & Syracusijs Doriensum colonis Aetnam urbem primum incolas transtulit. Sic pulchre quadrabit Hieronem, Aetnæis ceu Dorienfibus, Laconicas etiam leges præscripsisse. ^c (At Pamphyli & Heraclidarum.) Legum Aetnæarū præstantiam ab exemplo amplificat. Et Lacedæmonij, inquit, Doricis sanctionibus gaudent. Iam Lacedæmon & Athenæ clarissimæ Græciæ urbes & florentissimæ, de primatu inter sese contendebant, ut est apud Isocratem in Panegyrico & Panathenæico. Eas uero leges, quibus amplissimæ respub. optime & sanctissime administrantur, oportet esse præclarissimas. Proinde huius Strophes status hoc entymemate continetur: Aetnæorū leges sunt præstantissimæ, quia à Dorienfibus & Lacedæmonijs sunt deductæ. ^d (Sub Taygeti)

pis.) Taygetus mons Laconicæ: pars pro toto: cuius & Homerus meminit in catalogo nauium, ἢ κατὰ τοῦ γένους πρόμηνε τον. à Taygeta Eurotae matre dictus, ut Stephanus tradit. Effertur, ut idem autor est, per tria genera, τοῦ γένους τῆς ὑγέτης τοῦ γένους. e ¶ In Dorici Aegimij institutis.) Pamphylus, Dymas & Dorus filij sunt Aegimij: à quibus Pamphylis & Dymanis familie sunt Lacedæmoni. Liberi ergo Pamphili & Heraclidarum sunt nepotes & posterij Aegimij & Herculis, hoc est, Hyllidæ. Vel, Lacedæmonij uolunt à Pamphilo uel Aegimio & Hercule deduci, ut Scholia habent. Mihi uideatur Pindarus, ut iam subindicatum, legum Aetnæarū amplitudinem & excellentiam cōmendare, ut quæ à Doriensibus sint Aetnam translatae. quasi dicat: Tanta est earum legum cōmoditas, ut uel hodie Lacedæmonij eas assidue sua in patria tueantur. Instituta igitur Dorici Aegimij, periphraasis est legum Doriensium, uel Hyllidis libræ. f ¶ Tenuerunt Amyclas.) Amyclæ ciuitas Laconicæ est: per Synecdochen Spartā uel ipsam Lacedæmonia intelligit. Summa est: Dorienses iuxta Pindum Perrheboeæ habitates, Lacedæmonia cum Heraclidis perueniunt. Vel, Dorienses, qui antea Pindum, unam ex quatuor urbibus existentem, incoluerunt, uenerunt Dorida, quæ est inter Oeten & Parnasum, sex urbes complectentem, quarum nomina sunt, Erineum, Cytinum, Bœum, Lilæū, Carphæa, Dryope: ex hac deinde cum Heraclidis Lacedæmonia proficiscuntur, quasi dicat: Et illi apud Spartiatis Doricas leges sectantur. Antiquitatem ita legum, quibus Aetnā exornarit, & hoc paradiamate explicans. g ¶ Tyndaridarum.) Castor & Pollux Tyndaridæ sunt, hoc est, Tyndari regis filij. Castor ergo & Pollux Argos translati sunt, Lacedæmoni uicinum. Lacedæmonios igitur Castori & Polluci, hoc est Argo uicinos esse dicit.

ANTISTROPHE, COLON XII.

“O Iupiter, semper hanc felicitatem ciuibus & regibus prope^b Amenam fluuiū præbe, uera hominum ratione diiudicandam. Præsta etiam uti tua ope^c princeps Hieron, filio suo Dinomeni imperās, populūq; honorās, unanimi eos concordia conglutinet. ^dObsecro annue Saturni placido uultu, ut per singulas domos ^ePhœnix Tyr senorumq; turba sentiat naues contristantē uim, obseruans ante Cumas

EPODOS

EPODOS, COLON XV.

Qualia Syracusiorū sub principe domiti, perpersi sint à uelocibus nauibus, qui & in mare omnem sætatem præcipitauit,

a ¶ O Iupiter.) Deesis est. Precatur ut regibus & ciuibus Aetnæis restam & felicem administrationē Iupiter donet. b ¶ Amenam.) ἀμείνα παρ' Ὀδωρ, pro ἀμείνα Doricōs. Fluius est proxime Aetnā Amenes. Est autem periphraasis Aetnæorum, Ciuibus & regibus prope Amenem: id est Aetnæis. c ¶ Princeps Hieron.) ἄγχιπρ ἄντης, Hieron Siciliæ rex. Optat autem ut & regibus & subditis felicitatem tribuat Iupiter, tum ut filiū suū iuniorem regem ita instituat, ut summa concordia cum populo & subditis uitam uiuat. d ¶ Obsecro.) ὄχνη est. Optat enim ut Iouis beneficio hostibus suis Hieron semper superior permaneat, utq; à Phœnicibus ac Tyrseanis timeatur. e ¶ Phœnix & Tyr senorum turba.) Porro Tyr seni & Carchedonij Phœnicum coloni, aduersum Cumanos mouebant bellum, funditus eosdem euerfuri cogitantes. Atenim Hieron Cumanis opem strenuus eos serua uit, & ab hostili manu eripuit, Tyr senorum & Carchedoniorum exercitibus non modicam passis cladem. Atq; hanc cladem intelligit, dum inquit, ut sentiat Phœnix & Tyr senus, quanta à Syracusiorum principe sunt perpersi.

f ¶ Aetatem.) ἡλικίαν, id est, omnis generis milites, uel fortissimos quosq; uirili ætate & robore pollentes: per antonomastiam.

^aGræciam è graui seruitute liberans. ^bProinde amplector à Salamine mercedem, Atheniensiumq; suscipio amicitiam & beneficium. ^cLacedæmoni uero pugnā prædico ante Cithærona, ^dubi Medi defatigati sunt curuis arcibus insignes. ^eAt prope irriguā Himeræ fluminis ripā, Dinomenis liberis hymnū absoluaui, quem iam ante pro uirtute, & defensis hostibus receperunt.

a ¶ Græciam è graui seruitute.) Liberauit & Siciliā & reliquos Græcos, dum Tyr senos & Carchedonios in mari submersit. Sunt qui putent hic Pindarum ad Ephori historiam respicere, quæ est huiusmodi: Quum Xerxes hostili manu Græciam inuadere uellet, legatos ad Carchedonios misit, qui iuberent ut in Siciliam nauigantes illi, Græcorum classes subuerterent, ac deinde in Pello-

Y

ponnesum uela sua dirigerent. Eodem tempore ab Atheniensibus ad Hieronem legati praesto fuerunt, efflagitantes, ut Graecis ferat suppetias. Quibus obseques Hieron et Gelon, ducentis nauibus instructis, duobus millibus equitū, deciesq; mille peditibus conscriptis, Carchedoniorum classē debellarunt, in Siciliam irruentem. Atq; hac ratione cum Siculos tum reliquos Graecos acerba et tristi seruitute liberauit. b ¶ Proinde amplector à Salamine.) Ab Hieronis rebus gestis, in quibus Xerxis expeditionis meminit, simul ad ipsam Atheniensem et Spartanorum pugnam aduersum Persas per dilatationem digreditur: ubi summum uirium suarum in bello specimen praebeuerē Graeci aduersum Barbaros, et maximam sunt laudem consecuti. Dicit ergo, amplector à Salamine mercedem, et Atheniensium suscipio beneficium: hoc est, Non omitta hic fortissima Graecorū aduersum Xerxis ferē innumerabiles copias facinora, qui ad

Merces. Salaminam insulam Atticae Persarum manum debilitarunt. Mercedem autem metaphoricōs accipiendum opinor, pro re grata, si ad Graecos referatur. Ut enim debita merces res est grata, (de honestatis uero mercede loquimur, non de turpitudinis premio. Corui enim et furcae stribus nō sunt accepta premia, nec rota latroni) et iucunda: sic uictoria Graecorum, graecae genti gratissima fuit. Attamen quia haec translatio longe petita est, simpliciter accepta mercedis uox, ad Persas pulchre et apte referri potest. Tum sensus erit: Non pro aeteribo hic apud Salamina mercedem, hoc est, cladem Persarum apud Salamina, in qua debitam sibi mercedem, quam qua fuerunt Persae, inuenerunt: hoc est, crucem, perniciem, calamitatem, interitū, quodq; omnes turpissime uincerentur. Extat historia apud Herodotum, Iustinum in 2. et Paulum Orosium. c ¶ Lacedaemone uero pugna praedico.) Nec hic omittam celeberrimū illud praelium

Cithaeron. quo Spartani circa Cithaerona Medorum uim deleuerunt. Est autem Cithaeron mons et saltus nō longe à Plateis. Plinius in 4. et Pomponius Mela in 2. Thebis adijciunt Cithaerona nemus. Thucydides in 2. testimonium dicit, illic à Lacedaemonijs Medos esse fufos, dum hunc ad modū Archidamus rex ait: Dij quicumq; terram Plateensem tenetis, heroēs, conscij estis, iureiurando prius ab istis uiolato, non incipere à nobis iniuriam: quod in hanc terram uenimus, in qua patres nostri, uotis apud uos nuncupatis, Medos superauerunt, quamq; uos propitij adiutricem Graecis in praelio praestitistis, et c. Cithaeronis et ibidem nō ita multis interiectis Thucydides meminit. Deinde, inquit, aggerem ante urbem iaciunt, sperantes propedem se expugnaturus, tanta manu in opere occupata. Itaq; caesam è Cithaerone materiam utriusq; muris opposentes, supra urbis aedificia extruunt. Proinde et haec ad laudem Lacedaemoniorum pertinent, quod Medos et Persas in grauisima illa Xerxica expeditione in agro Plateensium prope

prope Cithaerona fuderint. d ¶ Vbi Medi defatigati sunt.) τῶν μὲν δ' οἱ κάμου. τῶν προpositiuus articulus est, pro postpositiuo ἢ. Enallage numeri est: à singulari ad pluralem transilit. Lacedaemone pugnam, inquit, repeto, ante Cithaerone: in quibus, pro in qua, subaudiendum pugna.

e ¶ At prope irriguam.) Redit à digressione ad institutum, Hieronem cum Atheniensibus et Spartanis conferens. Perinde atq; Athenienses et Spartani cum Plateensibus Graeciam à Barbarorum iniuria liberarunt, sic Hieron non minimum etiam auxilij et beneficij in eadem re Graecis praestitit. Vel, si ad Carchedonios Hieronis res gestas referamus, hic erit sensus: Praestantissimae Graecorum urbes, Athenae, Sparta, et aliae, triumphis ac trophaeis de Barbaris acceptis conspicuae sunt. Himeru uero Siciliae fluius uirtute cum Hieronis, tum liberorum eius, clarus est, qua Carchedonios fudit. f ¶ Pro uirtute.) ἀμφ' ἀρετῶν, pro uirtute sua bellica. g ¶ Desfesis.) κελώντων, pro αὐαρεθύντων, id est, occisis. Est autem prope ripam Himerae, periphrasis, pro ipsa Sicilia.

STROPHE V. COLON XII.

„ Si opportune cecineris multorum summis re
 „ bus gestis & uirtutibus breuiter b cōplicatis, mi-
 „ nor hominum reprehensio sequitur. c Continua
 „ enim prolixitas celeres auditorū mentes obtun-
 „ dit. d Fama uero, ciuium clam animum, propter
 „ alias uirtutes impense degrauat. Attamen e me-
 „ lior est miseratione inuidia. f Ne honesta praes-
 „ tereas o Hieron, sed iusto gubernata clauo exerci-
 „ tum, ac super nō fallaci incude g linguam fabrica.

a ¶ Si opportune.) κερῶν, pro κερὰ κερῶν. Seipsum ad breuiloquentiam reuocat, quum sentiat se plus solito immorari hymno et Hieronis laudibus, gnomo tali: Si quis multa egregia facinora succinctim completatur, ille minori tadio auditur, minusq; reprehensionis incurrit. b ¶ Complicatis.) σιωπῶντος pro σιωπῶν, ἢ συμπλέξας. Metaphora est, à retibus sumpta, quorum multa, longaeq; extremitates, si res ita ferat, in unum colliguntur. c ¶ Continua enim prolixitas.) Ratio breuiloquentiae. αἰώνος, id est, αἰώνος. ἀπαίδης, accusatiuus cōtractus pro ἀπαίδης, mentes, cogitationes. d ¶ Fama uero.) ἀσῶν δ' ἀνώα. Alia ratio

quur uelit esse breuior in Hieronis encomio. Solent enim mortales inuidere uirtuti, eiusq; preconio. Quare ne te nimium ciuium tuorū inuidentiæ exponam, nolo porro esse prolixior. Atq; hanc statim corrigit sententiam alia gnome.

e ¶ Meliore est miseratione.) Hoc est, tamesi aliquis propter uirtutem suam ignauorū odio exponatur: malo tamen inuidiam propter uirtutem, quam miserationem sine uirtute. At præstat, inquit, inuidia miseratione: id est, felicius & beatius est, aliquem liuidorū dentibus uirtutis nomine obijci, quam propter calamitatem & miseriam, luctum, planctum, & infortunij non pauca genera, miserationem aliorū extorquere, ut sui ob calamitatem & inopiam planè commiserentur, ac dicant: O infortunatū hominem, o maximis cruciatibus & mororibus pressum, heu fortunā istius acerbam. f ¶ Ne honesta prætereas.)

Præcedenti ἐπαινοῦ ὁ δὲ φρενὸς Hieronem protenus hortatur, ne ob ciuium inuidentiam honesti studium negligat, quin potius eo magis hoc ipsum & uirtutem colat atq; exerceat. Quid est, inquit, quod inuideant? quum melior sit inuidia quam miseratione: hoc est, satius est ut tibi propter uirtutē inuideant mortales, quam ut propter ignauiam & calamitatem te prementem, tui misereantur. Primum ad honestum, dein ad iustitiam reuocat, inquiring: δικαίῳ πῦρ δὲ λῖπὸν ἔσται πύρρον, iusto clauo exercitum uerte. πῦρ δὲ λῖπὸν & ἔσται, idem significant Homero, nimirum prolixiorē naucleri renum uel temonem in puppi & prora, quo nauis dirigitur. Ergo tantū allegorice uult, iusto clauo, id est, iustis legibus, iusto iudicio bellicosum tuum populum, (solet enim per exercitum libenter bellicosos ciues intelligere Pindarus) gubernare. Postremo ad ueritatem. g ¶ Linguam super incude.) Linguam, inquit, super non mentientii incude fabrica. Allegoria est: hoc est, lingua tua nullum in palato & faucibus uerbum formet uel sonet, quod fictum, quod fucatum, quod mendax iudicari queat. Hec, iuxta opinionem Interpretis, adjicit, quasi aliquid promiserit Hieron Pindaro, auream nempe citharam, ut uestibulo huius ode auditum.

ANTISTROPHE, COLON XII.

¶ Nam si quid inhonesti à te dictum fuerit, circunfertur undiq;. ¶ Multorū rex es. ¶ Multi utrisq; testes supersunt. ¶ Quod si in pulchra uiuendi ratione perseuerans, iucundam audire semper præconiorum famam aues, ne admodum sumptibus seu liberalitate defatigeris. At quemadmodum optimus gubernator uentosum uelum expandit

ac uela permittit eis: sic tu elegantibus lucris ne deludare o Hieron. ¶ Quod mortem gloriæ præconium sequitur,

EPODOS, COLON XV.

¶ Ceu defunctorum hominum uitam nunciat, oratoribus & poëtis. ¶ Haud interit Cræsi amicorum studiosa uirtus: sæuum uero ustorem animum Phalaridis in æreo tauro inuisa undiq; fama detinet, neq; ipsum per ædes passim, in iuuenum cœtu, ad iucundam conuersationem, citharæ suscipiunt. ¶ Virtute itaq; eminere, primū est præmium: boni & præclari nominis secunda est felicitas. Qui uero utrunq; adeptus fuerit, summam is coronam suscepit.

a ¶ Nam si quid.) ἀξιῶν est, quare debeat & ueritati & honestati uel uirtuti studere. b ¶ Dictum fuerit.) Ἰσχυρόν, id est, profectum fuerit. Regum & optimatum delicta longe lateq; diuulgari: quare cauendum ipsis ne peccatis deprehendantur obnoxij. Hoc ipsum & iuuenalis satyra octaua admonuit, dum hac ratione canit:

Omne animi uicium tanto conspectius in se

Crimen habet, quanto qui peccat maior habetur.

Hinc uidendum eis, ut parcius etiam peccent. Quantumuis enim leuiter desinet aliquid Hieron, futurū ut totam Græciam pererret isthuc facinus. Et quia rex pluribus cognitus est, quam priuatus: & uirtutes & uitia regum pluribus etiam innotescunt, quam priuatorū ciuium. c ¶ Multorū rex.) Aliud argumentum, quo ad ueritatem eum hortatur, atq; fraude & fisco dehortatur: à statu regio sumptum. d ¶ Multi testes utrisq; sunt.) Vtriusq; uero & uano uerbo, ueritati & mendacio. e ¶ Quod si in pulchra uiuendi ratione.) ἀεὶ ἢ non iram, sed φόρον, id est, mores & uite rationem hic ualeat: qua significatione in Olympijs etiam usus est. Hortatur aut, ut si cupiat oratorum poëtarum: ue ornari præconijs, ut sua etiam munuscula præbeat: hoc est, ne sui obliuiscatur Pindari. f ¶ Quemadmodum gubernator.) Comparatio est, qua ad munificentiam poëti exhibendā Hieronem inuitat. Metaphorice per uelum, aurum seu munera: per uentum, præconia & eruditorū en-

comia & monumenta sunt accipienda. quasi dicat: Expande uela mi Hieron, tum uenti insufflabunt. Sis tu Fauonius, tum canent cycni. Sis tu studiorum Meaenas, tum glorificabunt te studiorum etiam alumni. g ¶ Quod mortem gloriae praconium sequitur. (ὄπι δόμῳ ποτὸν αὐχμηρὰ δέξασθαι οἶον ἄποιοι χροῦναι αὐδῶν. &c. Horatius ode 8. quarti Carminum, hanc sententiam ad Martium Censorinum expressit: quem locum, quia pulcherrimus est, non cuius labor subijcere:

Gaudes carminibus, carmina possumus
 Donare, & precium dicere muneris.
 Non incisa notis marmora publicis,
 Per quae spiritus & uita redit bonis
 Post mortem ducibus: non celes fugae,
 Reiectaeque retrorsum Hannibalis minae:
 Non incendia Carthaginis impiae,
 Eius qui domita nomen ab Africa
 Lucratus redijt, clarius indicant
 Laudes, quam Calabrae Picrides, neque
 Si chartae sileant, quod bene feceris
 Mercedem tuleris. Quid foret Iliae,
 Mauortisque puer, si taciturnitas
 Obstaret meritis inuida Romuli?
 Ereptum Stygijs fluctibus Aeacum
 Virtus & fauor & lingua potentium
 Vatum diuitibus consecrat insulis.
 Dignum laude uirum Musa uetat mori,
 Coelo Musa beat. Sic Iouis interest
 Optatis epulis impiger Hercules.
 Clarum Tyndaridae sydus ab infimis
 Quassas eripiunt aequoribus rates.
 Ornatus uiridi tempora pampino
 Liber uota bonos ducit ad exitus.

Summa huius Pindaricae sententiae est: Hic fructus literarum est, ut liberales & uirtutibus claros heroes ita praedicent, ut post mortem apud nepotes semper atque adeo posteritatem duret. Ea enim oratorum & poetarum uis est, ut hoc possint. h ¶ Haud interit Cræsi.) Exemplo & antithesi quod de literis & literatis dixit, confirmat. Cræsus laudatur, Phalaris reticetur, & nihil meretur celebritatis. De Cræso Lydorum rege Herodotus, & Iustinus in primo.

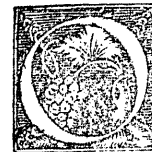
Cræsi

Cræsi diuitias in prouerbum abiisse constat. Phalarin ob æreum bouem, quo fontes puniuit, submisso igni, ut illic instar bouum, dum torrerentur flammis, clamarent, crudelissimum fuisse demonstrat. Lucianus in Phalari primo & 2. de clamatorio more per ethopoeia, excusat apud sacerdotes Delphicos Phalarin. Atqui faber, ut Lucianus narrat, ærarius Perilaus æreum taurum fabricarat, eumque (ceu tyranni seuitiae gratificaturus) Phalaridi tradidit, eius rei gratia, ut reos supposito igni tauro inclusos cremaret. Cuius fabri crudelitate permotus tyrannus, primo eum tauro suo, quem alijs elaborauerat, intrusit & exussit. Quae si uera essent, frustra tyrannidis accusaretur Phalaris. i ¶ Virtute itaque eminere.) ἐπιφώνημα & epilogus est. Claudit: Virtute ergo eminere, & bona fama, summum bonum est.

EIDEM HIERONI CVRRV.

ODE II.

STROPHE I. COLON XV.

^a Magnis constitutæ urbibus Syracusæ, ^b bello potentis Martis delubrum, uirorum, equorumque ^c ferro gaudentium felices nutrices: ^d uobis à præclaris Thebis hoc epinicion adferens uenio, ^e qua drigæ teram concutientis denunciationem, per quam Hieron uictoriam obtinens procul fulgentibus coronis ^f Ortygiam religauit, ^g sedem fluminis Dianæ: ^h citra cuius opem illas habenis uarias non domuit admirandis manibus suis equas.

ENARRATIO.

Variante, inquit Interpretes, de inscriptione huius ode plerique. Hieronis quidem Argumentum in gratiam epigrapha testatur hunc hymnum scriptum esse: sed cuius agonis uel tum certaminis causa compositus sit, Timæus, Callimachus, Apollonius, Ammonius, Dionysius Phaselites ambigunt. Fieri, mea quidem sententia, potest, ut eandem Pythiacam uictoriam intelligat, quam priori ode praedicauit. Nec enim frustra Pythiacis encomiis insertus est. Quid si ab Hierone munus acceperit, tametsi hoc nusquam hic explicet, ideoque in gratiarum actionem hanc oden transmissauerit? Continet hic hymnus duos potissimum status. Primus laudatorius est, quo

Hieronem à uictoria curru obtenta laudat. Alter est paræneticus: commune enim Hieronem, ne adulatoribus aurem accommodet. Ante parænesin illam ad gratitudinis suasionem digreditur, Locros Epizephyrios & quicumq; beneficium accepissent ab Hierone, gratos esse debere benefactori subindicans. Atq; in eo eucharisticis loco bonam hymni partem absoluit. **a** (Magnis cōsuetudine urbibus Syracusæ.) Urbibus magnas ideo Syracusas appellat, quia Archias Corinthius quatuor ciuitates destruens in unam redegit urbem: quarum nomina fuerunt, Achradine, Neapolis, Epipolæ & Tyche. Syracusæ autem maxima Siciliæ ciuitas est, ab Archia Corinthio condita, Stephano autore. Quia uero Siciliæ rex est Hieron, ideo à Syracusis hic clarissima eius insule urbe oritur. **b** (Bello potentis Martis.) Βαθὺ πολέμου ἀγρῶ. Laus Syracusarū à potentia. Βαθὺ in compositione multum significat ferè, ut in Βαθύζων, Βαθύκλαπος uisum est: sic hoc loci Βαθὺ πολέμου ἀγρῶ, Mars in bello multus, hoc est, potens & uehemens. **c** (Ferro gaudentium.) σιδεραγοχαρμῶν, pro σιδεροχαρμῶν, à σιδερος ferrum, & χαίρουμαι letor, uel χαίρην pugna: quod ferro, hoc est, armis ferreis pugnēt. **d** (Vobis à præclaris.) Vobis, id est, in uestri gratiā. A præclaris Thebis. Splendidas Thebas uocat propter Bacchum, Herculem, seq; ipsum, quod omnes illi sint Thebis oriundi. Sua igitur uel chori persona Syracusas, per pro-popœiā cōuenit. Venio ad uos ego Pindarus ô Syracusæ, à Thebis hoc melos mecum adfrens: per sese enim nō adijt Hieronem, sed per chorū transmisit: ut Scholia. **e** (Quadrigæ terram.) Appositiō est. Hoc meum melos est denunciatio & indicatio & prædicatio uictoriæ, quam curru Hieron consecutus est. **f** (Ortygiam religauit.) Cherrone sum prope Siciliam intelligit: hæc enim quum ante a per sese insula esset, Syracusis tandem coniuncta est. **g** (Sedem fluuialis Dianæ.) Appositiō est: in qua Ortygia fluuialis Diana sedem habet. Dianā fluuialem ab Alpheo flumine uocat: ferunt enim amore percitum Alpheum, Dianam adijq; Ortygiam persecutū: unde illic Alpheiæ Dianæ templum est extructum. Vel: iuxta Arethusam Syracusarū fontem ex Alpheo scaturientem, Dianæ simulacrum est, hinc ἀλφειῶν ἀρτεμις appellatur. **h** (Citra cuius opem.) Dianæ & Mercurij ope uictoria potitum Hieronē adfirmat: pium & felicem uere ostendens, qui ppe cui dij optulentur, cui dij uictoriā impertiant. Dianā autē equestrem etiam esse Homer. admonet, dum eam χρυσώϊον, hoc est, aureis habenis conspicuam nominat.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Virgo enim^a telis gaudens Diana, ^b certamina^c

numq; præses Mercurius radiantem ornatū imponit, quando ad bigam & ad currus loro obtemperantes, equinum submiserit robur, tridente sæuum, lateq; potentem deū uocans. Alij quidem poëtæ alijs regibus dulcem hymnum, uirtutis munus perficiunt. Sic frequentia Cypriorum encomia circa suum & Cinyram iactantur, quem auricomus impense dilexit Appollo,

EPODOS, COLON XIII.

Sacerdotem Veneris familiarem.

a (Telis gaudens.) Diana, ut uenationis dea à poëtis ἰοχέαιρα, hoc est, sagittis gaudens, dicitur. & χρυσώϊον, aureas habenas habens: quod & telis, dum feras insectatur, & equis utatur. **b** (Certaminis præses.) γυαγώνιον Mercurium appellat, certaminis ueluti præsidem: non quod solus Mercurius ludis præsit, cæterum quia & hic deus nedum eloquentiæ & citharæ præsit, uerum etiam lucro. Quū igitur uictoria hic lucrum sit, recte uictoria à Mercurio uenisse dicitur: nec immeritò γυαγώνιον, certaminis uel ludi præses appellatur, quantum ad lucrum, & ad uictoriā attinet. **c** (Radiantē ornatum.) ἀγλαῶντα ἰσμορ, id est, uictoriā: per hanc splendidus ornatus uictori obtingit. **d** (Equinum robur.) Periphrasis est, ἴππδον δυνῶν, pro fortibus equis. γῶν ἀρματτα, pro ἑς ἀρματτα πεισιχέλινῶν, frenis obtemperantes. Quomodo currus obtemperant frenis? per metonymian accipiendum est: currus enim equis, qui freno & habenis cohibentur, morem gerit, quoq; trahitur & uehitur, uel inuitum sequi necessum est.

e (Vocans late potentem deum.) καλέω δρυβίων. Hieron tanquam equestrem deum Neptunum uocat, equis nempe uictoriā assequi desiderans. Equestrem autem Neptunum esse, in Olympijs antehac indicatum: & apud Virgilium 1. Georg. liquet, dum poëta Neptunū hac ratione implorat:

- Tuq; ô cui prima frementem

Eudit equum magno tellus percussa tridenti.

f (Alij quidem poëtæ.) Hieroni affectum & amorem & beniuolentiā suam ipse poëta cōmendat. quasi dicat: Celebrant alij poëtæ quoscumq; uoluerint, per me illis liberum erit. Ego uero mi Hieron, te unum efferam, tuas uirtutes prædicabo: quandoquidem tua hoc uirtus mereatur: nec ullo, qui unquam à

poëtis prædicati sint, inferior sis. Vel: ut alij poëtæ alios reges & principes suis carminibus extollunt, sic ego te meis hymnis ueho ô inelyte Hieron. Talis enim αὐτὰρ πρόδοτος adiicienda est, quum desit. g C Cinyram.) Exemplo Cinyræ, quod de poëtis dixit cõfirmat. Cinyras, inquit, argumento esse potest, quem Cyprij poëtæ suis encomijs illustrem reddiderunt. Fuit aut Cinyras Cypriorum rex Apollinis & Paphi filius, uel, ut alij, Eurymedontis & Paphiæ Nymphæ, sacerdos Veneris, aded diues, ut prouerbio locum dederit, Cinyræ opes. Meminit huius hic Cinyræ, & posthac in Nemeis de eo plura sunt adnotata. Recordatur hunc etiam Homerus:

τόν ποτ' ὁ κινύρης δῶκε ξλωγίον εἶν.

23 Cogit autem gratia beneficiumq; amicorum,
 23 illum cui amicitia exhibita est, ut pro benefactis
 23 quadantenus respondeat. Te ô Dinomenis fili,
 b Zephyria Locrensis uirgo in sua urbe celebrat,
 quod tua uirtute ab hostili manu præter spẽ erepta, iam in tuto agat. Porro c deorũ iussibus d Ixionem hæc aiunt mortalibus dicere, qui petrosæ alligatus rotæ circũuoluitur: Benefactorẽ præclaris uicissitudinibus, ab ijs qui beneficium acceperint, soluendum esse.

Hactenus laudatorij statum, quo Hieronẽ à uictoria, quam curru & equis adeptus est, prædicauit. Iam ad cõmunem locum Gratiitudinis sese confert, pulchre ab Ixionis exemplo gratitudinem suadens. Insigni autem gnomo primum ad hoc utitur. a C Cogit autem gratia &c.) Quæ prouerbio χεῖρας χεῖρῶν τινατῶ, apud Sophoclẽ in Aiace cõsonat. gratia, inquit, ποίτιν & hoc est, ἀμειψικῆ, uicem rependens pro amicorum beneficijs, uel amicorũ beneficia ὀπιζομῶν, id est, ὕστερον ἐπιζομῶσθα, pone sequens. Beneficium enim præcedit, compensatio sequitur. qua tum se gratũ esse Hieroni, tum uero Locros Epizephyrios præcipue debere, quos ab Anaxilai manu eripuit, ut præcedenti ode patefactum. b C Zephyria Locrensis.) Per Zephyriam Locrensem uirginem, ipsos Locros Epizephyrios intelligit: uirginem urbem ceu nymphã dicit. c C Deorum iussibus.) θεῶν δ' ἐφ' ἑστμῶσις. A contrario exemplo gratitudinem suadet. Ixion propter ingratiitudinẽ, æternis cruciatibus addictus, suo malo edoctus, cunctos ad gratitudinẽ hortatur.

Ixionem.)

d C Ixionem.) Ixion Phlegyæ filius, quum apud Iouem ageret, Iunonem deperijt: quare intellecta, Iupiter nubem in specie Iunonis ei opposuit: qua cum Ixion rem habens, in terram ac deinceps ad inferos est protrusus, quod gloriaretur se Iunoni in delicijs fuisse. Rota itaq; apud Plutonem alligatus est uiperis cinctæ, ut Ouidius 4. etiam Metamorphoseos testatur:

Voluitur Ixion & se sequiturq; fugitq;

Quin & Pindarus fabulam hanc ipse ordine subiungit.

STROPHE II. COLON XV.

Id enim aperte didicit, dum apud b mites Saturnios dulcem uitam transigens, diuturnã non sustinuit felicitatem: quando insana cupiditate Iunonem deperijt, quam Iouis iucundi thori sortiti sunt. c At ipsum iniuria ad noxã insignem cõpulsit: mox se digna passus, difficilimum laborem obtinuit. d Duo enim operosi eius errores sunt. Alter quidem, quod primus, nõ sine fraude, suorum cõtribuliũ sanguinẽ hominib. admiscuerit:

ANTISTROPHE, COLON XV.

Quodq; olim Iouis uxori in altis & fabrefactis thalamis c insidiatus sit.

a C Id enim aperte.) A fabula Ixionis amplificat. b C Mites Saturnios.) Ὀλυμπῆσι παρὰ κρονίδ' αἰς. Enallage numeri est, Saturnios pro Saturnio. Est enim unicus dumtaxat Iupiter: plurali pro singulari usus, sibi peculiarimore. c C At ipsum iniuria ad noxam insignem compulsit.) ἀλλὰ νῦν ὕβρις ἐς αὐάτων ὑπεράφανον ὤρεσε. Præmium iniuriæ quod fuerit, exponit. Est autem Aeolicum αὐάτων, pro ἀτῶν. Solent enim ipsi inter duas uocales u interponere, ut ubi cõmunis lingua αἶψα dicat, ipsi αὐήρ faciant: ex αἶψα ipsi αὐάσ. Sic pro ἀτῆ dicunt αὐάτη. Est enim ἀτῆ per contractionẽ ab ἀάτη, ab ἀάομαι, id est, lædo. Hinc apud Homer. Iliad. 9.

πρῶτον δὲ διὸς θυγάτηρ ἀτῆ, ἢ πάντας ἀάτου.

d C Duo enim operosi errores.) Duo, inquit, grandia peccata sunt Ixionis, ob quæ cõmeruit poenam istam apud inferos. Alterum, quod inter homines primum se cõtribulis sui cæde contaminarit, siue quod primus contribulẽ

ποίτινος.
 ὀπιζομῶν

suam occiderit. Alterum delictum est, quod Iouis uxori insidias tetenderit.

Pirate. **c** **(Insidiatus sit.)** πρῆξις insidiari est. Hinc marini prædones πρῆξιες appellatur, hoc est, insidiatores. Proprie tamen in itinere uel terra insidias meditantibus pirate sunt: unde et apud Euripidem et Sophoclem tragicos ὁστῆγοι dicuntur.

ad omnē **a** Decet autem perpetuò in quauis re obseruare medium. Thori autem ^bindecentes ad summam coniecerunt ignauiam: nam accedentem nebula illexit, secumq; cõcumbere fecit. Rem itaq; uanam secutus est iners homo. Forma sanè celesti præstantissimæ Saturni filix similis erat: quã fraudem Iouis illi struxerunt manus, ^cpulchram noxiam. ^dQuatuor dein radiorũ uinculum fecit

EPODOS, COLON XIII.

Eius perniciem.

a **(Decet in quauis re.)** Gnome est, qua et alios et Ixionem mediocritatis et modestie summam uirtutum cõmonefacit. Honeste et cum uirtute conuersari debes dijs et Iunoni Ixion, tuæq; forti contentus ac quiescere, nõ alieno insidiari thoro, quæ maxima tua est impudentia. **b** **(Indecentes.)** Indecentes thori, id est, ab honesto auersi et alienati, adulteri. **c** **(Pulchram noxiam.)** Appositio est, καλὸν πῆμα. Quod rem uanam, id est, nebulam, Iunonis specie adamaret Ixion, Iouis hoc consilio factum, ut ei pulchra noxia hinc esset. Pulchram dicit, propter speciosissimã nebulæ formam. Noxiam ideo, quod licet tum non intelligeret, propterea sit rotæ apud inferos alligatus. **d** **(ῥῆξάνιμω.)** Rotam quatuor radios habere dicit, ut duo manibus, reliqui pedibus tribuantur.

^a Qui & in uincula, è quibus effugere non daretur, per membra sua prolapsus, ^buulgatam famam percepit. Atqui ^csola nubes, solam arrogantem prolem ei ^dsine gratijs peperit, nec inter deos nec homines munus ferentem: cui nutrix Centauro nomẽ indidit. Is & equis Theffalis ad Pelij ^fconualles mixtus, ^gadmirandũ progeniuit exercitum,

exercitũ, utriq; parenti non ab similem: ^binferiori enim parte matrẽ, superiore uero patrẽ referebat

a **(Qui et uincula.)** ἀφύκτοι γόποι δαυς, inenitabilibus, à quibus corpus et membra sua liberare nequeat. ab α σερητικῶ μοεισ, et φάβω. γοποι δαυς, παρὰ τὰ γῆα καὶ τῶ πῆδω. Periphrasis est rotarum. Intelligit enim quatuor rotarum radios, quibus et manus et pedes alligatus uoluitur. **b** **(Vulgatam.)** πολὺνωινον, uulgatam, multis cõmunem, et ad quosuis pertinentem. Videlicet benefactoribus referendam esse gratiam. **c** **(Sola.)** Nulla enim unquam nubes aliquem peperit. μόνον, solum et unicum, ante quem et post quem nullum alium protulerit.

d **(Sine gratijs.)** αἰδὸν χαιέτων, id est, acharin, immanis uetã, agrestem, deformem, crudelem prolem. **e** **(Nec inter deos.)** Hoc est, neq; diuinæ, neq; humanæ omnino nature participẽ. **f** **(Conualles.)** σφυγὸς planta pedis est: metaphorice pro imo, et conuallibus accipit.

g **(Admirandum exercitum.)** Enallagen numeri uel synthesin hic non secutus sum. Græce est, progeniti sunt utriq; admirandus exercitus. Perinde ac latinus poëta dicit:

Pars in granineis exercent membra palæstris. Et Homerus:

ὃ πλῆθος ἐπὶ νῆας ἀρῆ σφατῶ ἀπὸ γένοντο.

Theffaliæ mons est, uel Magnesiæ in Theffalia sita, Pelium. **h** **(Inferi Pelium.)** ori parte matrem. **i** τὰ ματῶσιν. In Magnesiæ Theffaliæ provincia Centaurus cum Theffalis equis rem habens, Centaurorũ multitudinem (quam suo more σφατῶ uocat, martium eius robur uel ea uoce adumbrans) progeniuit: inferiori parte matri equis similes, superiori Centauro. De Centauris Plin. lib. 7. cap. 56. hæc tradit: Pugnare ex equo Theffalorum inueniuntur, qui Centauri appellati sunt, habitantes secundum Pelium montem. Hinc nata est fabula, quod bifformes dicantur. Apud Isocratem δῆφεις, inferiori parte equi, superiori homines. Dicuntur aut̃ κνήτωροι, id est, stimulatōres, à κνήτω, id est, stimulo. qui et alio nomine apud Lucianũ ἵπποκνήτωροι appellantur, id est, equorum stimulatōres. Per Hippocentaurus equites prædæ et spolijs intentos, πρῆξιες καὶ ὁστῆγος, quos Germani Schnaphanos uocant, Lucianus intelligit: harpyias nimirum equestres, rapina et prædæ et latrocinijs non ignobiles.

STROPHE III. COLON XV.

^a Deus omnia ^bpro sua uoluntate perficit. Des

» us inquam qui & alatum Aquilam assumpsit, &
 » marinū Delphina permutat, superbiorumq; mor-
 » talium quendam inflexit, cæteris immarcescibile
 » gloriam impertijt. Me uero defugere operæpre-
 » cium est imbellem maledicentiæ morsum. Vidi
 » quidem iamolim in egestate constitutum uirpe-
 » ronem Archilochū infensis conuicijs impingua-
 » tum. Diuitiæ autem ubi sapientiæ sorti coniun-
 » ctæ fuerint, præstantissimæ sunt.

a (Deus omnia.) Diuinae potentiae præconio, Ixionis factum amplifi-
 cat. quasi dicat: Non mirum, si in eam coniecit poenam Ixionem Iupiter: omnia
 enim potest: eaq; eius natura est, ut malos puniat & bonos conseruet.

b (Pro suo nutu.) ἐλαπίδες pro uoluntate & decretis accipit. ἐπι-
 ἐλαπίδες, pro uoluntate. c (Alatum aquilam.) Aquila in aëre uer-
 santium præstantissima, in marinis Delphin est uelocissimus, in terris homo cum
 cetorum animantium nobilissimum est. Quia creaturarum triade, Deum coele-
 stium, terrestrium, marinorumq; omnium dominari ostendit: nec usquam quic-
 quam esse, quod diuinae maiestatis potentiam effugere possit. d (Mor-
 sum.) φλύγξ δάκνος. Correctio est sui ipsius, quod nolit ipse aliquo con-
 uicio Ixionem sugillare, tametsi Archilochi conuicia bene cefferint. Aureum sa-
 nè Pindari iudicium, quo conuicia detestatur. Quid enim, Deum immortalem,
 alienius à literis, remotius à Musis, magis à pietate sepositum, atq; conuicia, atq;
 scommata, & ignaui & imbelles morsus? Impotentium muliercularum, qui suis sem-
 per affectibus rapiuntur, conuicia sunt: non uirorum. Laides Corinthiæ & Philo-
 nide huiusmodi teterrimo sunt uitio obnoxij. Utinam qui & pij & eruditi ha-
 beri uolunt, hodie sibi ab hisce temperarent. Utinam Pindaricam hanc mansue-
 tudinem animis nostris uolueremus, si CHRISTI seruatoris nostri clemen-
 tia, suauitas & mitissima cōsuetudo nos nō permoueret. Atq; hanc animi inie-
 mentiam & infrenatam lasciuam Quintilianus, non minimū uitiorum esse
 censet: cuius probitas uel iuuenale teste innotuit, dū inquit: Expectas ut quin-
 tilianus ametur? boni uiri paradigma Quintilianum faciens. Et quia insignis
 & uere cedro digna eius est sententia, subijciam. Quamquā autem illic de rhe-
 tore agat, licebit eam tamen eius de altercatione sententiā omnibus planè pie-
 tatis & literarum amatoribus perspectissimam esse. Bonas altercator, inquit,
 uitio iracundiæ careat: nullus enim rationi magis obstat affectus, & fert extra
 causam,

causam, & plerumq; de formia conuicia facere, ac mereri cogit: & ipsos nonnun-
 quam iudices incitat melior moderatio, ac nonnunquā etiam patientia. Et pau-
 cis interiectis: Nam est res animi iacentis, & mollis supra modū frontis, fallitq;
 plerumq; quod probitas uocatur, quæ est imbecillitas. Pulchre igitur & elegan-
 ter & pie Pindarus noster conuicia & Archilochi & qualiacumq; execratur.
 De Archilochi autem uetere Lyrico 9. Olympiorum ode nonnihil auditū est.

d (Diuitiæ autem ubi sapientiæ coniunctæ fuerint.) Quæ sunt ueræ di-
 uitiæ, alia haud inuenusta gnomo exprimit. Nempe genuinas & germanas di-
 uitiis esse, nō quæ conuicijs cōstentur, sed quæ uirtutibus & sapientia splendeat:

ANTISTROPHE, COLON XV.

«Tu uero nūc utrunq; clare potes libera men-
 te exhibere domine, multorum quidem sublimium
 uicorum atq; exercitus gubernator. Quod si quis
 quam diuitijs & honore per totam Græciam ali-
 um ex ijs qui antè progeniti sunt, præstantiorem
 dicit, laxa uanaq; mente solus secum pugnat. At
 uero floridam ascendam classem uirtutem lauda-
 turus. Iuuentutem quidem fortitudo & audacia
 in duris bellis adiuuat, unde & te aio immensam
 gloriam inuenisse

EPODOS, COLON XIII.

Cum inter equites pugnantem, tum pedites.

a (Tu uero nunc utrunq;.) Ratiocinatione rhetorica Hieronem ueris
 diuitijs clarum esse probat, cuius maiorem talem ponit: Sapientia & facultatibus
 ornatus, ueras diuitias possidet. Assumptionem uel minorem huiusmodi:
 Tu Hieron potes utrunq; libera mente exhibere. Hoc est, tu Hieron sapientia
 & opibus diues. Quæ minor quia bimembris est, ideo alteram eius partem de
 potentia seu diuitijs ita confirmat, πολλὰ μὲν. Es enim multorum uicorum
 atq; exercitus, id est, Pindarico more, fortium populorum, gubernator. Deinde
 aliam eiusdem partis probationem, per collationem cum alijs adfert. Vanus est
 & errat, inquit, quisquis unquā aliquem Græciæ regem te clariorem fuisse ad-
 serit. Postea ab effectibus, fructu ue, diuitias eius exerit. νεότατον μὲν. & pe-
 destri & equestri pugna inclytum tibi peperisti nomen. Iam expeditionem de-

finare bellumq; facere, opum sunt. Haecenus confirmavit alteram assumptionis partem, uidelicet Hieronē opibus & potentia clarum esse: mox sapientia quoque ipsum praeminere hunc ad modū confirmat: Nā cana tua consilia, inquit, felicem mihi ad omne laudis argumentum materiam praebent: hoc est, praeter aetatem prudens es. Complexionem, quia necessariō intelligitur, consequiturq; & profuit ē praecedentibus, omittit: nimirū talem: Ergo tu ueris diuitijs conficius es o Hieron. Ad syllogismum haec dialecticum simpliciter hunc ad modum referuntur:

Qui sapientia & opibus clarus est, ueras possidet diuitias.

Hieron sapientia & opibus clarus est,

Hieron igitur ueras possidet diuitias.

b ¶ (Floridam ascendam classē.) Quid in classe faciet cum laude uirtutis? Metaphora est. Laudes Hieronis enumerans, & uirtutes eius percensens, pulchre instructam & exornatam classē conscendam: id est, non à recto calle deuiabo, non fingam quicquam, extra periculum ferar, ut quemadmodum illi qui in bene firmata, cōglutinata, constipataq; aduersus uim aquarū & fluctuum nauis, facile citra periculum, quō uolunt, perueniunt: sic ego ingressus iter praecomiorum & uirtutū Hieronis, facile quod animus tulerit persequar. Est enim Hieron (ut per cōparationem sumā) instar floridae classis, ē qua nihil non bonorū, aromati, fructuum, arborū, gemmarū, & id genus reliquorū promitur.

Tuae autē iuuenilis aetatis cana prudentia, fortunatum mihi ad tua decantanda praeconia carmen omnino praebet. Salue: hoc epinicij Punicæ mercis in morem trans caeruleū mare demittitur. Sin tibi Aeolico modo compositum arri det Castoreum melos, age experire occurrens gratiā citharæ, quæ septem intenas gerit chordas. Caue autem tui ne sis dissimilis (Nec adulatoribus permittas aures tuas) uerū pueris sit pulchra perpetuò simia

STROPHE III. COLON XV.

Pulchra.

a ¶ (Salue, hoc epinicij.) Hieronē liberalitatis admonet. Hymnus meus instar Phoenicum mercis, mare transit, pro lucro uidelicet. Phoenices mercatus

& negotiationis nomine clari sunt, apud Sophoclem: ἀνὴρ ἔθον καὶ πρῶτον ὡς φοῖνιξ αἰθήρ. Comparat ergo Phoenicum mercimonij hymnū suum. Iam pro mercibus lucrū expectatur: sic pro hymno Hieronis liberalitatem Pindarus praestolat. Potest etiam hoc nomine cōmendare poëticen suā Hieroni Pindarus. quasi dicat: Hoc noueris inclyte rex, mea poemata haudquaquā esse uulgaria, sed quæ à me scribuntur, cum terra tum pelago expetuntur, terram & maria transuolant, non minimo applausu excipiuntur. Idq; iam tua potissimum causa, mea Musa certe merebitur. Nemo nō enim tua encomia cognoscere percipiet. Ut ergo Punicæ merces Pontum celeriter, magna multorum expectatione percurrunt, haud dissimilem ad modum hic hymnus, tuas uirtutes concinens, & ad indigenas & externos transmarinos citato cursu accelerat uiam. Quæ ratione de sese posthac etiam dicit, confidenter de sua in lyrica praestantia sanè pronuncians, Statuarius non sum, &c. b ¶ (Sin tibi Castoreū melos arri det.) τὸ καστὸρεῦ δὲ τὴν αἰολίδεσσι χορδαίς. A simili inuitat Hieronem, ut & huius hymni periculum faciat, eumq; examinet, perinde atq; antea Castoreum à se missum explorauerit. Si Castoreū tibi iam ante placuit, quæso ut & hunc epinicon perlegas, placido uultu intuearis: nam non minus, ut equidem in spem uenio, gratiæ allaturus est. Proinde Castoreum melos, hymnum appellat alium, quem ultra pactum mercedis, ceu corollarij uice Hieroni transmiserat, saltationi accommodum, quæ aliàs & Pyrrhiche dicitur, qua armati saltabunt. Hac Achillem primum ad pyram Patrocli usum, Aristoteles tradit. Castoreum itaq; uel à Castore & Polluce, ut Interpreti placet, uel à Castore animali, ut ex Hesychio colligitur: quod Dioscuri sint saltatores, ac primum Pyrrhichen siue armatam saltationem inuenerint. Tum quod Castori, quem Latini fibrum nominat, sua sit quædam saltandi formula. Quidam, ut Scholia adijciunt, Castoreum, rhythmum esse quendam putant, ac numerū, quo Lacones Castoris & Pollucis cultores, in hostili conflictu utantur. Initium autē hymni, quem Castoreum appellat, fuit:

Σάως δὲ, τι λέγω (αἰθῶρ ἱέρων ἐπώνυμε.

c ¶ (Aeolico modo compositum.) αἰολίδεσσι χορδαίς, Aeolico ritu, Aeolicis chordis, quod lyrico modo sit compositus hymnus. Aeoles enim lyrici sunt uel citharædi. d ¶ (Arri det.) θέλω, id est, uolens, hilari fronte, obuijs ulnis. e ¶ (Gratiā septisonæ citharæ.) ἐπικτύπῃς, hoc est, septisonæ citharæ. Non uacat sacramento: indicat enim lyricen suam septem ingenuarum artium cognitione renidere. f ¶ (Caue autem tui ne sis dissimilis.) Secundum statum, uel tertium huius odæ locum paræneticum orditur: quo admonet Hieronem, ut sibi à pernicioso, quibus aula principum re-

fertæ sunt, adulatoribus caueat. g ¶ Nec adulatoribus permittas.) Paraphrastice interposui, Nec adulatorib. permittas aures tuas. Quod etiam si non est in textu, ad sententiam tamen et mentem poetæ omnino non nihil efficit.

h ¶ Pueris sit pulchra simia.) Prouerbiū est, καλὸς τοῖσι πίδασι παρὰ παισὶν ὄσι. quo puerorū simplicitas indicatur. Pueris formosa uidetur simia, quum tamen reuera Simia omnium pulcherrima sit deformis, ut aliud Græcorū adagium habet, πιδύκωμ δὲ μορφώτατος δὲ μορφός ἐστι. Viri autem prudentis est, alio iudicio præditū esse, nec statim approbare uel refutare, quod adultores uel cōmendarint, uel elcuarint.

“Rhadamanthus itaq; bene habuit, quando-
quidem irreprehensibilē prudentiæ suæ fructū
cōsecutus est, neq; unquam fraude in animo suo
delectatus est, ita, ut semper^b adulatorum & im-
postorum consilijs obtemperaret. Calumniarum
artifices, ingens^c utriusq; malū, d moribus impense
uulpibus similes, lucro uero quid magis inhiat,
quàm ἵδμεν? f Ut uerō piscatorij retis in profun-
dum merfi lignum leue nō occidit, sic ego^g super
marino septo non tingor.

a ¶ Rhadamanthus.) Exemplo Rhadamanthos, calumniam et adu-
latorum fraudem uitandam hortatur. Rhadamanthus Iouis et Europæ filius,
Cretensum rex, quia summus iustitiæ cultor fuerit, nec suis applausit adula-
toribus, ideo à poetis apud infēros umbrarum esse iudex fingitur, uti 2. Olym-
piorum ode perceptum.

b ¶ Adulatorum.) Ψιθυροὶς adultores et
impostores appellat, à Ψιθυροῦσι, id est, murmurare, musitare, quod clancu-
lum submurmurent, aliorum famæ detrahant. c ¶ Vtriusq;.) ἀμφοτέ-
ροισι. Adulationes et calumnias grauius nocere ait et calumniatori, et ca-
lumniā passo. Sed ferè fit diuino iudicio, in xta illud Hesiodæum, ut calumnia et
damnū in machinatorē suum et autorē recidat: ut uerissime poetā dixerit ille:

ἢ δὲ κακὴ βλάη, τῶ βλαδύσαντι κακίση.

ἢ ποφάγεις, interpretes, delatores, ac ueluti subuates. d ¶ Moribus.)

Et apud
Aristoph.
in Equit.
ὄργαις. In Olympijs supra et Pythijs, et hic, et posthac 9. Pythiorū, dein
cepsi. et 2. 5. et 6. Isthmiorum, ἢ θῶ καὶ τρέπον, mores, et modum,
rationem, studium, conatum, affectum, propensionem, καὶ τὴν σὺν τροπῶν,
hoc

hoc est, cum nimia cura, aliqua in re cōmorationem, festinamq; sollicitudinē si-
gnificat. e ¶ Vulpibus.) Astutos, uersutos, insynceros esse adultores
uult, dum uulpibus eos confert. f ¶ Ut uero piscatorij retis.) Sibi non
curæ esse calumnias, nec posse ab adulatoribus suum deturpari nomen. Ac ue-
luti sit ipse apud regem delatus, quæ hætenus de calumnia dixit, in sese trans-
fert. φέλλῳ, inquit, leuius istud piscatorij retis lignum nō mergitur, sed sema-
per supernatat: sic et ego meorum osorum liuore, inuidentiā, emulatione, non
supprimor, non succumbo, nō occido. g ¶ Super marino muro.) Ὠρεῖ
ἐγὼ ἄλμυς. Per maris septum, ipsam maris perspicuitatem intelligit, ut
Scholia. Potest autem referri ad φέλλῳ, quod ipsum τὸ φέλλῳ super ma-
ris facie supernatet. Sin ad Pindarum, tum metaphorice pro inuidorum liuo-
re accipiendum est. Maris profunditas, et perspicuitas, et altitudo, sui ipsius
septum et munimentū est: ergo septum maris, simpliciter Pindaro est profun-
ditas maris: uel, profundum mare, inaccessum generi mortalium natura: Nam
ars nauæis repperit. Talis ergo est comparatio: Perinde ac leuius sagenæ pesca-
torie lignum non occidit, sed supernatat super faciem et perspicuitatem maris,
sic ego super inuidorum odio, (quod æque horrendum est atq; profunditas et
aspectus maris) non uincor, non pereor.

ANTISTROPHE, COLON XV.

“Impossibile deinde est, ut^b dolosus ciuis inter
bonos fortem sermonem proferat: attamen om-
nibus assentās omnino sese applicat. Cuius ego
in fūco haud sanè comes esse cupio. a Lieeat autē
amicum amare mihi: aduersus uero hostem, ho-
stis existens lupi instar curram, asperū interdum
iter ambulās. f Omnibus tamen modis apud regē
candidus præstat, & eximius habetur, siue in co-
piofi exercitus, siue sapienti reipublicæ admini-
stratione. g At cum Deo contendere nephas est,

EPODOS, COLON XIII.

“Qui interdum quæ exigua sunt exaltat, inter-
dum alijs, quæ in alios transferat, adimit. b Sed
neq; hæc mentem inuidorum sanant. c Qui ue-

ro abundanti cuiusquam facultate tangitur, suo
 antea cordi triste hulus inflixit, priusquam quæ
 secum anxie molitur, adsequatur. ^k Atqui iuuat la-
 borem æquo animo ferre eum, qui collo suo iu-
 gum aptat. Nam ^l aduersus stimulum calcitrare,
 lubrica & pernicioſa uia est. ^m Faxit Deus ut meis
 hymnis conuerſari bonis poſſim.

a **C** Impoſſibile.) In adulatorū deſcribenda natura immorās, detracto-
 rem candido & ſyncero uiro confert, quæ ſua perſona introducit. b **C** Do-
 loſus ciuis.) Doloſus ciuis, id eſt uerſutus, uerſipellis, adulator. c **C** Cu-
 ius ego comes.) ὁ μετέχω οἱ θράσος, non particeps ero eius temeritatis,
 audaciæ, ſceleris, leuitatis, temerarij facinoris. d **C** Liceat mihi.) Ἐ-
 λου εἶν. Votum eſt, quo interim, quomodo ipſe erga adultores affectus ſit,
 breuiter digrediendo demonſtrat: ac iuxta ſua perſona boni & conſtantis uiri
 conditionem proſert: quæ eſt, quod ſyncerum & candidum amicum ſyncere
 deamēt & candide, inimicum uero auerſetur, ac fraudulentō alia ſubinde arte
 occurrat, malumq; cuneum malo nodo quærat. e **C** Inſtar lupi illi occur-
 ram.) Ὡπὸς ὕσσομαι, occurrant. δίκου λύκος, inſtar lupi. δίκου cum
 genitiuo, ſimilitudinis aduerbium. f **C** Omnibus modis.) ὅτι πάντα,
 pro eis: πάντα δὲ νομῶν, ut ſuprà. Boni uiri & conſtantis fortunam ſubiun-
 git. Et belli & pacis tempore bonus uir apud reges, apud principes, adeoq;
 preclaras reſpublicas magni æſtimatur, cæterisq; merito antefertur. ἄθρο-
 γλωσος, qui rectæ linguæ eſt, qui uera loquitur, qui non ſucatus eſt, ſed ſyn-
 cerus, ſed uerus, candidus. g **C** At cum Deo contendere.) Tametsi In-
 terpres hunc de inuidia locum de Bacchylide intelligendū putet, cuius poemata
 Pindaricis apud Hieronem ſint prælata, nec inepte eò referri poſſunt: maio-
 rem tamen gratiam habet, ſi indefinite ad omnes in uniuerſum liuidos rediga-
 tur. Porro inuidos in Deum eſſe impios docet. Qui aliorum fortune inuidet, in
 Deum peccat, qui bonis ſuis iam hunc, iam illum mirifice ornat. h **C** Sed
 neq; hæc.) Inuidos hæc non conſiderare, dolet Pindaro. Nam ſi, quantum erga
 ſeſe Deum concitarent, ſecum expenderent, lentius rariuſq; inuidia mace-
 rarentur. i **C** Qui uero abundanti.) Damnum quod inuidos comitetur
 exponit, quale & Horatius innuit, quum ait:

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

k **C** Atqui iuuat æquo animo &c.) Apoſtrophe ad ſemetipſum, ut inui-
 dentium

dentium ipſi, ſive Bacchylidis, ſive aliorum odium æquiore animo ferat: quare
 doquidem nunc adſueuerit ſuſtinere liuidorum dentes, iamq; aduersus iſtorum
 emulationē duxerit callum, atq; adeò induruerit. Metaphora eſt, à bubus ſum-
 pta: quorum ſi inſueta aratro admouentur iugo colla, facile cicurantur.

l **C** Aduersus ſtimulum calcitrare.) ποτι κνήτρον λακτιζέω. Ada-
 gium eſt, Actorum 9. etiam uſurpatum: quo ſignificatur, cum acrius incidere
 malum, qui potentiore reluctatur. Ductum à bubus aratro ſubmiſiſis, qui etiam ſi
 primum immites ſunt, ut egre iugum ferant, coguntur tamen. Quamuis enim
 & ſubſultent & calcitent aduersus centrum, id eſt, ſtimulum aratoris: quo ma-
 gis calcitrant, eo magis ſtimulo punguntur. Eſtq; ratio, quur debeat patienter
 morſum inuidorum ferre. Qui reſiſtere uult inuidis, contra ſtimulum calcitrat,
 hoc eſt, magis læditur. Satius ergo eſt cōtemnere, quam uel nauici inuidiam, dea-
 tractionem & odium facere. Nam contempta hæc, minus offiunt.

m **C** Faxit Deus.) Cohæret uotum & huius odes concluſio cum præ-
 cedentibus. Quæſi dicat: Vnicum remedium meum eſt, quo inuidiæ ſtimulos læ-
 beſactō, ut minus ſentiam, nempe conuerſari bonis. Eſt igitur ſententia: Donec
 mihi hoc Deus Opt. Max. ut bonis conuerſari queam, meis ſtudijs & hymnis.
 Quod ſi fiat, animus meus adeò candidorum cōmercio leuatur ac recreatur, ut
 ipſi inuidiæ laqueum, quod aiunt, mandem, medium ſue digitum oſtendam.

EIDEM HIERONI CELETE
 VICTORIAM ADSECV
 TO, ODE III.

STROPHE I. COLON XIII:

Ptarim ego ^a cōmuni linguæ noſtræ
 preceatione, ſi res ita ferat, Chironem
^b Phyllyriden, ^c Vranidæ latec; mode-
 rantis Saturni prolem, ^d uita defunctū
 modo reuiuifcere, eumq; in ^e imis Pelij montis ha-
 bitare locis: a greſtem quidem hominem, ^f Cen-
 taurū nempe, ſed amico erga mortaleis animo:
 qualis erat, dum ^g filium ^h perfectā ſanitate deſi-
 derabilem educauit Aefculapium, heroem illum
 quorumuis morborum propulſatorem.

Argumentum.

Hieronis 26. & 27. Pythiada uincentis in gratiā hanc oden conscripsit. Est autem tota paracetica. Consolatur enim Hieronem calculo laborantem, ut malum istud fortiter perferat. Quia uero decumbenti Hieroni hanc pangit paraclesin, ideo conuenienti exordio, à uoto nimirum medico auspiciatur. Optat enim Chironem Aesculapij præceptorem optimum medicum supersitem esse, ut eum secum, ceu optimū calculi propulsatorem, ad Hieronem usq; perducatur, utq; per eum Hieron sanitatem recipere possit. a C Cōmuni linguæ nostræ.) κωνὸν, hoc est, cōmune uotum appellat, id est, publicum, quod Hieronis salus toti reipublicæ conferat. b C Philyriden.) Chiron Centaurus Philyræ unius Oceanidū & Saturni filius esse dicitur: hinc *Χιλονοειδης* patronymica forma Chiron appellatur. c C Vranidæ.) *Ἐρανίδης*, Saturnus Vranides. *Ἐραεὺς υἱὸς*, Cœli filius. d C Vita defunctū.) *ἀριχόμου*, & uita defunctū & absentem significat. Homerus *ἀριχόμου* frequenter Ulyssē dicit. e C Imis.) *Βάσσασι* pro *Βήσασσι* dorice: imis locis, uallibus seu antris. *παλις* pro *πυλις* δωρικῶς, Thessalie mōs est. f C Φήγ.) Gigantem Centaurum signat. Chironem ergo & ferocis & proceræ stature hominē φήγæ nominat. Hinc & φήγæ seu φόρæ, Thessalie sunt, ut est apud Homerum in catalogo nauium:

οἱ δὲ φήγας ἐνέμοντο, τῆσδ' Βοιωνίδεα λίμνῳ.
Corpore planè efferrum, sed mente in totum humana iuxta ac benigna.

g C Filium.) *τέκνον* non Chironis, sed Coronidis siue Arfinoës.

h C Perfectæ sanitatē.) *ἀωδωνίας γαερκέσθ*, hoc est, sanitatis membra corpusq; forte reddentis. Quo minus doloris & infirmitatis cuiquam inest, hoc est semper ualentior.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quem præclari regis Phlegyæ filia Arfinoë protulit: quæ priusquam à Lucinæ ope à partu liberaretur, ab aureis Dianæ telis in thalamo domita ad Ditis ædes descendit, Apollinis artibus & imperio. Neq; enim uana est Iouis filiorū ira: siquidem ipso neglecto, ex quo nescio mentis errore, alias nuptias probauit, quā antea clam patre comoso admixta fuisset Apollini.

More

More suo poeta digre dicitur, idq; ante uoti completionem, ad Aesculapij & ortum & educationem: quomodo uidelicet mater eius Phlegyæ filia, telo sit Apollinis traiecta, priusquā Aesculapium pareret. Hanc alij Arfinoën, ut Aesclepiades & Aristides, appellant: alij Coronida, ut Hesiodus in Theogonia & Homerus hymno in Aesculapium, & Ouid. 2. Metamorph. ubi lepidè & elegantèr hanc fabulam de Aesculapio & Coronide cōmemorat. Hesiodus:

*τῷ μὲν ἄρ' ἦλθε κέραιξ, φράσσε δ' ἄρ' ἔργ' αἰδίαλα
φοίβῳ ἀκρόσεύμῳ, ὅτ' ἄρ' ἴχθυς γήμει κερωνίρ,
εἰλατίδης φλεγύαο διογνήτοιο βύγατρεα.*

Homerus in hymnis:

*ἰντῆρα νόσω, ἀσκήπιον ἀρχομ' αἰείειν,
ἵδρ' ἀπόλωνθ', ὅμ' ἐγένετο δία κερωνίς,
διωτίω γ' ἠπεδίω, κερὴ φλεγύα βασιλῆσθ'.*

Aristides in Cōmentario de Cnido sic inquit: Aesculapius Apollinis filius & Arfinoës, quæ dum uirgo esset appellabatur Coronis, Leucippi filia erat, qui patrem Amyclam, auum Lacedæmona habuit. a C Lucinæ ope.) *εἰληθία, εἰληθία, εἰλυθία*, Lucina est, cuius officium Septima Nemeorum ode depingit, dum inquit:

εἰληθία παρὲσθ' μοιραῶν βαθυφρόνων, ε.σ.

b C Ab aureis Dianæ telis.) *δ' αμῆσα χρυσέοις τόξοισιν ὑπ' ἀρτέμιδθ', εἰς αἰδ' αὐο δέμου γ' ἠελάμω κατέβη.* Domita aureis arcibus Dianæ, ad Plutonis domum in thalamo descendit. Signum χ, quod hic ab interpretibus apponitur, indicat hyperbaton, nec conuenientem admodum uocum collationem & cœconomiam. Quidam γ' ἠελάμω pleonasmōn hic esse uolunt: uerum non uideo, qui pleonasmus admitti debeat, si γ' ἠελάμω referatur ad locum regis eius, in qua est percussa à Diana: id quod faciendum per χ subindicatur, ut sic fiat *σωταξίς*:

- 1 domita
- 2 aureis Dianæ arcibus
- 3 ad Plutonis regiam descendit
- 4 in thalamo.

c C Ira.) *χόλθ*, γνωμὴ est, qua Coronidi Apollinis timendam fuisse iram docet: generatim omneis ad timorem & reuerentiam Dei inuitans.

d C Siquidem ipso neglecto.) *ἀκφλαυεῖξασε*, ubi posthabuisset uel neglectisset. Ratio est, quare Coronis Dianæ telo sit percussa. e C Aliis nuptias.) Videlicet, *ἴχθ' ἀρκείδης*.

EPODOS, COLON XV.

Quumq; purum Dei semen gestaret, nō per-

tulit accedere ^anuptialem mensam: neq; ualde sonantium Epithalamiorum uociferationem sustinuit, perinde ac sociæ & ^ccoætaneæ puellæ uerspertinis ^dludere cantionibus assolent: Atenim absentes deperijt, multorum aliorum exemplo.

» ^eEst autem uanissimum hominum genus, quod

» uicina, & ea quæ coram cernuntur, cōtemnens,

» quæ procul uentosa & inania sunt, circumlustrat,

» eadem immodica spe affectans.

a **(Nuptialem mensam.)** Hoc est, nō expectauit, donec Apollo eam sibi publicis nuptijs copularet. b **(Epithalamiorū.)** παμφώνων ὑμεναίων. Per hymenæos epithalamia intelligit, quo sponsum & sponsam puellæ laudant, & cōcinnunt nuptiale carmen. Quemadmodū Theocritus Epithalamio suo Helenam Menelai sponsam cōmendauit. c **(Coætaneæ.)**

ἄλικες pro ἠλικες, δ'ωελκῶς. d **(Ludere.)** ὑποκείζεις, blandiri, adulari & ludere puerum cum pueris, puellam cum puellis significat: uel alternis canere, ut altera chori pars, alteri epithalamia cōcinendo respondeat.

e **(Est autem uanissimum hominum genus.)** γυνῶν ἐστ, qua hominū curiositatem damnat, qui aliena & sibi incomprehensibilia sectantur: presentibus, quorum tamen præcipua gerenda cura, neglectis. Sic Thales Milesius non obseruauit quæ ante pedes essent, dum in scrobem incideret, astra superna contemplans. φύλον ὄσις, à genere neutro ad masculinum descendit, ἀβρωποῦ respiciens.

STROPHE II. COLON XIII.

Ingens itaq; ^aincōmodum formosa ^bipsa Coronis accepit, cū hospite enim Ischy arcadico cōcubuit. Nec ea quidem res latuit ^cspeculatorem. Nam Pythone ^dsacrificiorum copiam suscipiens, sensit admissum hoc ^eLoxias rex, fidē adhibens æquissimo ^ffamiliari suo cūcta dī iudicanti menti,

» quæ mendacijs nō attemperat, nō fallit, quamq;

» nec Deus nec homo, opere aut consilio ^gcircumuenit.

Incommodum.)

a **(Incommodum.)** ἀνάταρ pro ἀτλω, Aeolice. b **(Ipsa formosa Coronis.)** καλλιπέπλορ λύμμα κορωνίδι, pulchrā uestem gerens Coronidis consiliū. Periphrasis est, pro prudente & formosa Coronide.

c **(Speculatorem.)** σκόπων, Apollinē hic simpliciter speculatorem dicit, quem in Olympijs Deli speculatorem uocauit. d **(Sacrificia recipienti.)** μελοδῶκω, sacrificia recipienti: ἀ μῆλον pecus, & ἀέχμου capio, quod pecudes illic in uictimam cædantur. e **(Loxias.)** Apollo Loxias, id est, obliquus à poetis dicitur: quod oblique petentibus oraculum respondeat, ac ænigmatice, ut utroq; uersum oraculum tandem uerti queat, ad euisfortium & infortunium. Aristophanes in Pluto: τῶδε λοξίᾳ

ὁ θεσπιωδῆς τρίτοδ' ἐκ χειρὸς ἀλάτῳ
μῆμ' ἰν' ἀκαίων μῆμ' ἰνομαί' ἰκύντω.

f **(Familiari suo.)** ἰωνῶνι πρὸς ἀβρυτάτῳ, Apollinis familiaris, & consiliorum eius particeps, mens est: quod nō ut homines, per alios alia cognoscat, ceterū ipse sua undiq; præsentia omnia uideat, omnia resciscat, iuxta illud Homericum:

ἠελίος θ' ὅς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακός.

Pulchre Pindarus ita fabulam de coruo, per quem rescieuit delictum Apollo, reiecit: rectius eius rei cognitionem Apollinis menti & prudentiæ attribuens.

g **(Circumuenit.)** κλέπει, furatur, defraudat, πῆλογις.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Agnosens igitur Apollo peregrinū Ischyis Elati filij thorum, nefariamq; fraudem, amandauit ^asororem ^bLaceream. Nam iuxta ripas ^cBœbiadis uirgo Coronis cōmorabatur, Malus porò genius ad malum educans, domuit ipsam: cuius internitionis pleriq; uicinarum ^dcōfortes fuerere, uti ex paruo femine exiliens ignis, ^etotam in monte syluam ^fuaftare consueuit.

Perseuerat in Narratione continuò, quomodo Coronis interierit edifferens.

a **(Sororem.)** Apollinis soror Diana est. b **(Laceream.)** λακέρεια ciuitas Magnesiæ, autore Hellanico, apud Stephanum. c **(Bœbiadis.)** Bœbias lacus est Lacereæ adiacens. τρέψας pro τρέψας, Dori cum participium. d **(Confortes fuere internitionis.)** ἐπαύρορ pro

ἐπικύρου. Et bonæ & malæ significationis uerbum est ἐπικυρεῖν. germanicè gniessen, und endigtelten. Hesiodus, quemadmodum & hic Pindarus, in malam partem accipit, dum inquit:

πολλὰ κεν καὶ εὐμπαλα πόλις κακῶ ἀνδρῶς ἐπικυρεῖ,
ὄσως ἀλιβαίνῃ, καὶ ἀτάδαλα μυχάνῃα.

Fuerunt ergo cōsortes culpæ Coronidis pleriq; mortaliū: peste enim cū ipsam, tum alios plerosq; uicinorum Apollo & Diana confecerunt. ἄμα, ὁμοῦ ὅμα, pro ὅμα, alioqui ἄμα in priori acutum admittit. e ¶ Multam in monte syluam.) Comparatione pestis scuitiam, ob Coronidis delictū immisissæ explicat, posthabita applicatione. Estq; huius loci summa: Quemadmodum è paruula scintilla ingens ignis suboritur, qui multam ac totam quampiã syluam exurat; sic pestis è paruina nata principijs, confertam secum populorum stragem trahit: atq; ad eò Coronis peste infecta, plerosq; uicinos suos intoxicauit.

f ¶ Vastauit.) αἰσώσεν, ignobilem reddidit. ab αἰσώω uerbo, quod à nomine αἰσῶς descendit: quod ab α priuandi uocula, & ἴστω sciō, desluit. Homerus Odyss. α.

νῦν δ' ἐτέρως βέβλοντο θεοὶ κακὰ μνησίωντες,
οἱ κείνου μὲν αἴσαν ἐποίησαν περὶ πάντων.

EPodos, COLON XV.

At ubi "super murum posuere ligneū puellam cognati, radiusq; Vulcani tener circūcurrit, tum dixit Apollo: Non porrò in animo perferam, ut genus meū miserrimo interitu perdam, cum graui matris luctu. Sic fatus in primo gradu filium ex morte corripuit, cui pyra accensa in geminas findebat se partes. Quem & Magneti Centauro tradidit, ut doceret eum qua ratione noxios multum in hominibus depellere pharmacis suis morbos posset.

Vt Aesculapiū filium suum ex flammis, & ex aluo materna eripuerit, utq; instituentum Magnesio, hoc est, Thessalo Centauro Chironi, in arte medica tradiderit, hac epodo enumerat. a ¶ Super ligneum murum.) Struis lignorum uel rogi est metaphora: rogi enim quo cremanda mortua Coronis erat, intelligit. Qua de re Ouidius 2. Metamorph. ita canit:

Quæ

Quæ postquam frustra tentata, rogiq; parari vidit, & arsuos supremis ignibus artus, Tum uero gemitus (neq; enim coelestia tingi Ora licet lachrymis) alto de corde petitos Aedidit: haud aliter quam cum spectante iuuenca Lactentis uituli dextra libratus ab aure Tempora discussit claro caua malleus ictu. Ut tamen ingratos in pectora fudit odores, Et dedit amplexus, iniustaq; busta peregit, Non tulit in cineres labi sua Phœbus eosdem Semina, sed natum flammis, uteroq; parentis Eripuit, geminiq; tulit Chironis in antrum.

STROPHE III. COLON XIII.

Huiusmodi quidem igitur quotquot uenerūt, suapte sponte subnatis hulceribus infecti, aut fulgido ære membra uulnerati, aut lapide eminus iacto, aut æstiuo igni perditum corpus, aut frigore, alium ex alijs mœroribus liberando eduxit: hos quidem "mollibus incantationibus medicinā adhibendo, illos autem decenti potione, aut membris undiq; adiungendo pharmaca, alios tandē sectionibus rectos constituit.

Quos propulsare morbos, qualem medicinam etiam Aesculapium Chiro docuerit, subtexit. Primo, ut hulcera sua sponte nata: secundo, ut uulnera uiolenter inflata: ubi πολλῶν χαλκῶν, pro σιδ' ὑρῶν, non solum pro ære κατὰ Fulgido ære. γυνικῶς accipit: postremo, ut febricitanteis curaret. Prioribus duobus malis Chirurgice ferè, posteriori medicorū θεωρησις καὶ πράξις continetur: quum hodie Clinice, atq; ad eò nostrorum medicorum practice, à Chirurgica sit separata. Ex hoc Pindari loco, apud priscos Chirurgicalen reliquæ medicine coniunctim fuisse apparet. a ¶ Mollibus incantationib.) μαλακῶς. Qua ratione agrotos curarit, explicat. Primo, alios, inquit, carmine sanitati restituit: carmine, inquam, hoc est, magia & incantamentis. Verum quum hæc magia nimirum superstitionem & impietatem spiret, à Christianis haud iniuria alienissima debet esse. Quomodo enim Christiani esse possunt, qui suis carminibus

b 2

uel equos uel iumenta, uel infantes suos custodiri rentur, suis cōiurationibus et opinionibus primum et summum Decalogi præceptum defœdantes? At ueteribus hoc medendi genus in usu fuisse, uel Homerus testatur, dum Autolyçi filij, Ulyssis ab apro inter uenandum supra genu sauciati in monte Parnasso, sanguinem incantationibus à profuxu remorati sunt, et sisti fecerunt. Odyss. τ.

τοῦ μὲν ἀπὸ τῶν πολλῶν παίδες ἔλασι ἀμφὲς ἐπὶ γόνυ τοῦ,
ὠτὶ λῶν ὁ δ' ὕσθησ' ἀμύμονος ἀντιθεοῖο
ἀνὸς ἐπιπεμνύως ἐπὶ αἰοιδίῃ δ' αἰμα κελαινόν ἔχετορ.

Secundo pharmaca adhibuit. Ad ultimum sectionem medendo admouit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

- » Sapiencia uel lucro uincitur: Quod & hunc peruertit ingenti precio, aurum nimirum in manibus apparens, dum ab inferis ad uitam reuocaret Hippolytū, qui iam antea morte captiuus tenebatur. Deiecto itaque per amborum pectora fulmine, uitam eis manibus suis Iupiter ademit.
- » Proinde urens fulmen infixit mortem. Decet ergo honesta à superis mortaliū mentes inquirere: quippe quæ agnoscant quali perpetuò uel iuxta pedes illis constitutæ sint obnoxia fortis.

EPODOS, COLON XV.

- » Ne mihi dulcis animula uitam ad immortalium festines: te uero, quæ uires tuas non superat, arti adiungas.

a (Sapientia uel lucro.) Lucrum, quo uel ipsa sapientia ligatur, Aesculapio nocuisse innuit. Medicorum est uiuentes languidos in uita conseruare, non etiam perfunctos fato, uitæ restituere. Quare dum mortuum Hippolytum ad superos reuocauit et resuscitauit, quod humanæ naturæ modum excedit, impie egit. Hinc et in sese et à se suscitatum, irati Iouis fulmen torfit. b (Hippolytum.) Hippolytum textus non exprimit. Fertur tamen, ut Scholia habent, defunctum uita Hippolytum Aesculapius auro inescatus uitæ reddidisse. Alij Tyndarum, alij Capanem, alij Glaucum, Orphici Hymenæum, Stesichorus

rus

rus Capanem et Lycurgum, alij Proeti filias. Sunt qui Orionem uitæ restitutum putent. Plutarchus quidem Phinei filias. Pherecydes denique sentit, quod Delphis morientes reuiuiscere fecerit. Atqui si tantus fuit medicus Aesculapius, quomodo sese à fulgure non seruauit? quomodo sese iam olim ipse non resuscitauit?

c (Per amborum.) δι' ἀμφοῖν, per amborum, Aesculapij uidelicet et ab eo curati. φίλας Dorice pro φίλας: sicut λύσας supra, et alia multa. d (Decet ergo.) χεῖρα. Damna insigni gnomo hominum peruersa studia, qui suis humeris uel imparem, uel indecentem prouinciã subeunt.

e (Iuxta pedes.) τὸ πῆξ τοῦ δ' οὐ, ad pedem. Proverbium est, quo monemur inquirere, quæ nostro pedi sunt accommoda, quæ sunt præsentia, quæ nostram, nempe humanam decent naturam: sumpta à calciamenti metaphora.

f (Ne mihi dulcis animula.) μὴ θίλα λυχα. Hortatur suam ipsam mentem, ut ne suis uiribus imparia, intolerabiliaque, attentet: per immortalē uitam, humanis humeris non ferenda indicans. Nam si per immortalē uitam, futurū hic seculum intelligamus, nemo non uidet Epicurum nobis hic fieri Pindarū et æθεορ.

g (Te arti adiungas.) ἀντλῆ, hauri. μεταφορικῶς aggredere.

» Utinam sapiens ille Chiron antrū Pelij montis inhabitaret adhuc: quantum illi dulces hymni nostri uoluptatis præberent? Atqui medicum ipsum bonis uiris in acutis & acribus & calentibus ægritudinibus adhibere uellem: aut quempiam Apollinis uel Iouis natum. Quin & nauis Ionium præterlegens mare, apud Arethusam fontem, ad Aetnæum hospitem Hieronem appulisset.

STROPHE IIII. COLON XIII.

Syracusarum eximiū regem, sciuius clementem, bonis fautorem, hospitibusque admirandum parentem. Ad quem, si geminam ego gratiam, auream nimirum sanitatē adferens, hymnumque Pythiorū certaminū, quæ suū per coronas splendorem habent, quas præstantissimus olim Phere-nicus Cirrhæ tulit, uenisset, alto traiecto pon-

b 3

to, ¹coelesti stella fulgentius certe lumen fuisset;

a ¶ **U**tinam sapiens ille Chiron.) εἰ δὲ σόφρων. Post longã tandẽ in-
serte de Chirone & Aesculapio fabula digressionem, redit ad institutum exor-
dio coeptum. Et quia exordij uotum incompletum permanfit, ideo tanquam hy-
perbaton plus æquo prolixius fuisset, repetit ex integro uotum & exoptationẽ
illam. Appellat autem non simpliciter sapientem Chironem, sed σόφρωνα,
hoc est, sobrium, temperantem, ac ueluti mentem & affectus seruantem.

σόφρων.

b ¶ **Q**uam uoluptatis.) καὶ τί οἱ Φίλτρον. Amatoria potio est
philtrum apud Theocritum in Pharmaceutria, qua in amorem quisquam per-
ueneficas pertrahitur:

πᾶ μοι τοῦ δάφνου φέρε θεσυλι, πᾶ δὲ τὰ Φίλτρα. Hinc Ouid.
Philtura nocent animis, faciuntq; furoribus aptos.

Hic uero poëta μεταφορικῶς pro re grata, & iucunditatem adferente, siue
pro uoluntate accepit. Φίλτρον, ἀντὶ τῆς ἡδονῆς. c ¶ **A**ut quempiã
Apollinis uel Iouis natum.) Apollinis natus, est Aesculapius, ut hactenus enar-
ratum. Iouis filius est Apollo. Per patrem enim, quum ait, ἦ τινα λατοῖ δ' α
κεκλεμμένον, ἢ πατέρῳ, κατ' ἀνομομασίαν Iouem intelligit. Iouis au-
tem filius Apollo est medicus. Porro tres uetustissimos medicinæ & repertores
& autores, hic subintroducitur, Chironem, Aesculapium, Apollinem. Nam ut So-
ranus Ephesinus ait, Medicinã Apollo reperit, Aesculapius amplificauit, Hip-
pocrates perfecit. Quorum unum sibi adesse, κατ' ὄυχλῶν precatur, ut Hie-
roni uel febricitanti, uel podagra, uel calculo laboranti subueniat. d ¶ **I**o-
nium mare.) ἰονίων τέμνων θάλασσαν. Ionii mare uocat quod est apud
Siciliam, à uicinis Ionibus insulam Siciliam indicans: ab Ione uel Ionio uiro Illy-
rio, ut Theopompus, uel ab illic percuntibus Ionijs dictum mare, ut Archida-
mus in Scholijs. e ¶ **A**puđ Arethusam fontẽ.) Arethusa fons est in Or-
tygia Siciliæ ciuitate. f ¶ **C**iuibus clementem.) πρᾶϋς ἄσπῳς. Per
amplificationem obiter laudat Hieronem à clementia & mansuetudine erga ci-
ues, à candore, à liberalitate. g ¶ **S**i ueniffem.) εἰ κατέβην, pro ἡλ-
θον, itidem ut Homerus:

πρῆ τινα κεκλεμμένον κατὰ Βύμωνα ἐκ διὸς ὄρου. pro ἡλθῶν.

b ¶ **P**herenicus.) Prima Olympiorum equi Hieronis Pherenici facta
est mentio: nomen equo à uictoria in dictum est. i ¶ **C**irrhæ.) Cirrha op-
pidum Locrorum est, non longe à Delphis & Pythone: unde periphrastice Py-
thonem, seu Pythios ludos per Cirrham intelligit poëta. k ¶ **T**raiecto.)
πεγᾶσας, pro πεγᾶσας, Pindarico & Dorico more. l ¶ **C**oelesti stel-
la.)

Plin. lib. 4.
cap. 3.

la.) Auxesis est hyperbolica: nullum enim neq; in terra, neq; firmamento lu-
men est Sole maius seu fulgidius. Per antonomasiã, per coelestem stellam Solem
intelligit, ut i. Olympiorũ eundem fulgidũ astrũ, sed per catachresin dixit. Hic
recte ἀστέρα nominauit. Est enim ὡς ἀλθῶς μέγιστον γῆ ὄρανῶ φῶς τε
καὶ ἀστὴρ ἡλίῳ, ὅπως καὶ χρῖστος ἀστὴρ ἡσμοσ τηλαυγέστερος ὄσῃ.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

At rogare pro te constitui mecum Rheam ma-
trem, quam iuxta ædes meas unã cum Pane no-
ctu ^apuellæ iugiter celebrant, castã deã. ^bQuod
si rectum sermonum cacumen intelligere nosti,
^cuetera quidem discere potes: nimirum quod dñj
^dimmortales ad unum bonum, duo mala imper-
^etiunt mortalibus. ^fQuæ quidẽ insipientibus in-
^gtolerabilia sunt, neq; quicquã ornate ferre pos-
^hsunt. At boni, quæ pulcha sunt foras uertunt.

Rheam deorum matrem pro Hieronis incolunitate se imploraturum spon-
det. Nō piget hic adscribere, quæ Aristodemus in Scholijs adfert. Ait enim ille,
Olympichum tibicinem à Pindaro institutum in montem secessisse, ut illic sese
canendo exerceret: atq; ibi multum strepitus & ignis densum apparuisse glo-
bum: quem & Pindarus animaduertens, lapideũ Rheæ simulacrũ pedibus in-
cedere sensit. Hinc & Panis & matris deũ Rheæ simulacra ante domũ suam
statuit. Præterea ciues quosdam Delphos misit, qui sciscitarentur, quidnam sic
biuisa uelint. Quibus oraculum respondit: μητρὸς θεῶν ἱερὸν ἰδρὺν σᾶδῃ.
Hoc est, templum matris deorum extrue. Hinc ciues oraculo consternati, unã
cum Pindaro Rheam colebant. a ¶ **Q**uam puellæ.) τῶν κῆραι. Pua-
ellas nedom suas, sed alias item puellas, ac Thebanas uirgines & matronas in-
telligit, Rheam uenerantes, domui suæ conuigam & appositam. Nam & tem-
plum Rheæ prope ædes Pindari erat. Ideo autem Rheæ & Panis sese implora-
turum opem spondet, quod eos sibi propitios sciret, utpote quorum simulacra
ex oraculo & prodigio primum ipse extruxerit. Quin & Pana in montibus
ad modum Pindaricorum hymnorum saltitasse autor est Philostratus. Tum &
ob eam causam Pana Rheæ iungit, quod Pan ei adsideat, ut ipse uates noster γῆ
τοῖς κεχλωρισμένοις τῶν πῆθενων adserit: tum quod uterq; montanus.
Pan enim Menela, Rheæ Idam incolit. b ¶ **Q**uod si rectum sermonũ.)

Status huius hymni est. Consolatur Hieronem, ut equiore animo ægritudinem suam ferat, reputans humane secum nature imbecillitatē, infelicitatem & incommoditatem, quam princeps poetarū Homerus graphice Iliados ω depinxit: nimirum eam semper talem esse apud mortales, ut unum bonum perpetuū duo mala, uel simplex bonum duplex malum adnexum habeat. Versus quorum hic Pindarus sententiam refert, sunt apud Homerum huiusmodi:

δῖοι γάρ τε πίθοι κακῶν, ἔπειθ' ἔκείων,
 δῖω γάρ, οἷα δῖδ' ὡσι κακῶν, ἔπειθ' ἔκείων,
 ὦ μὲν καμμίξας δῖω (εὖς τὸρ πικέραωθ',
 ἄλλοτε μὲν τε κακῶν ἐπιμίση), ἄλλοτε δ' ἐδῖω.
 ὦ δέκε τῶν λυγρῶν δῖων, λωβητόν ἔθηκε.
 καὶ ἐκακὴ βῆθ' ὥσιν ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαυή.
 φοιτᾶ δ' ἔτι θεοῖς πετιμῶθ', ἔτε βροτοῖσι.

c ¶ Quæ quidem insipientibus.) Mali & insipientes non forti possunt animo mala perferre. Boni uero & mala occultant, & bona uertunt foras: hoc est, bonis fruuntur læti, mala fortiter sustinent & occultant. Metaphora sumpta est ab ijs, qui maculis deturpatum pallium gestantes uel uestem, maculas quantum fieri potest, introrsum uertunt & celant, mundiciem forissecus ostendentes. Sic boni maculas malorum constantia sua & inconcusso animo & abdundant & sufferunt, aduersus ea perdurant: sequendis uero rebus modeste lætantur. Quo simul monet, ut bonorum huiusmodi mentem Hieron sequatur.

EPODOS, COLON XV.

“Te uero fatum felicitatis sequitur. Siquidem populi ductorem regem, si quenquam alium, magna fortuna respicit. ^b Vitam ab omni incommodo immunem neq; apud ^c Aeacidem Peleum, neq; apud æqualem deo Cadmum reppereris: qui tamen & ipsi ^d mortalium felicissimi fuisse dicuntur: quicq; in monte Pelio, Thebisq; portarum septenario conspicuis, Musas concinentes audiuerunt, quando Cadmus ^e Harmoniam ^f oculorum pulchritudine insignem, Peleus uero Thetin, inclytam prudentis Nerei filiam, duxere.

a ¶ Te uero fatum felicitatis.) A regio fastigio ad patientiam hortatur.

Etiamsi

Etiamsi calculo labores uel podagra, cogita interim te regem, te multorum populorum ductorem esse, id quod diuinitus accepisti, atq; infortunium corporis tui & ualitudinis, status tui culmine cæla. ^b ¶ Vitam ab omni infortunio immunem.) Elegantissima gnomo est, qua ut mitius ferat suam ægritudinem hortatur, ab exemplis consolans. Multi alij clarissimi reges non potuerunt ab omni infortunio liberi esse: quare & illorum exemplo disce sortem tuam æquius sustinere. ^c ¶ Aeacidem Peleum.) Aeacus ad Iouem stirpem suam refert: ergo & Peleus Aeaci filius beatus est uel eo nomine. Porro clarissimorum regum Pelei & Cadmi exemplis probat, nemini absolutam ac nulli malo obnoxiam in hoc mundo felicitatem accidere. Felicissimus Cadmus fuit uel propter hanc causam, quod ipse cum uxore sua Harmonia tandem in deorum numerum asciti, draconum curru ad campum Elysium migrarunt. Hinc reliqui commentum sunt fabulam de permutatione Cadmi & Harmoniæ in dracones, quæ apud Ouidium 4. Metamorph. extat. ^d ¶ Mortalium felicissimi.) Nam Cadmi auus Iupiter, Mars socer, Venus focrus, Thyone & Leucothea filia fuerunt, Bacchus & Palæmon generi. Hinc Cadmum ἀντίθεον, diuinum ac deo similem appellat. ^e ¶ Harmoniam.) Harmonia Martis & Veneris filia est. ^f ¶ Oculorum pulchritudine.) Βοῶπις, quasi oculos bouis habentem: id est, magnos: ac deinde pulchros per μετὰ ληψίμ, ac per σωμακδὲχλω tota formosa significatur, perinde ac posthac Thyonem λδὸ κῶλῳνα uocat, quibus epithetis Homerus Iunonem etiam ornat.

STROPHE V. COLON XIII.

Porro dii superi, utriusq; ^a conuiuæ esse uoluerunt. ^b Saturniq; filios reges aureis insidetes thronis illi uiderunt, ac ^c munera acceperunt. ^d Iouis autem gratia è prioribus translati laboribus, rectum statuerunt cor: ^e ac rursum alio tempore tres Cadmi natæ, grauib; afflictionibus lætitiæ partem abstulerunt patri. Iupiter nanq; ^f in desiderabilem formosæ Thyones lectum sese contulit.

Et summam felicitatem, quibus nuptiæ Cadmi & Pelei decoratæ sunt, & summam infelicitatem, quam postea in liberis perceperunt, subiungit: pulchra antithesi gnomen de humane fortune instabilitate paulò ante commemorata traetans.

a ¶ Conuiuæ esse uoluerunt.) Δαΐσαυτο, conuiuati sunt.

c

b ¶ Saturni filios.) Deorum est periphrasis, *νεονὸν παϊδας*. Ipsi Peleus & Cadmus deos in suis nuptijs, aureis insidere thronis conspexerunt.

c ¶ Munera acceperunt.) *ἔδ' ἄρα* datem significat, quæ sponso à sponse parentibus uel amicis datur: sicut *ἑὸν* dos est, quæ sponse à sponso datur. Improprie pro donis uel muneribus hic accipit. Nam Peleo ducenti Theatin, Neptunus equos dono dedit, Vulcanus gladium. Cadmo uero accipienti in uxorem Harmoniam, Venus aureum monile dedit muneri: quod accipiens Polydices, per successionem generis tradidit Eriphyle, ut Amphiarao ad bellum Thebanum proficisci persuaderet.

d ¶ Iouis gratia.) *δῖος δὲ χελεύ*. Iouis uoluntate è malis prioribus translati, fortes fuere & constantes & beati.

e ¶ Acrisius alio tempore.) *ὅτ' ἄρ' αὖτε χερόν*. Alio mox tempore infelices uisi sunt. Quantum uterq; mali sint perpesti, primo Cadmus, mox Peleus, subiicit.

f ¶ Tres filie Cadmi.) *ἑρμῆδ' ὀφέσσαι*. Quod tres filie Cadmi uarijs sint actæ malis, e arumq; nomine pater, satis ex poetis constat. Semele enim, quæ & Thyone, fulmine iccta periit: Agaue & Ino in rabiem uersæ, filios suos lacerarunt: hæc Melicertem, illa Penthea: id quod Ouid. etiam tradit.

g ¶ In lectum Thyones.) Thyonen à Ioue solummodo uiolatâ introducit, omisis Agaue & Inone. Ratio est, quod hæc fuerit origo mali, & ex hac in reliquas sit transfusa culpa, ac in ipsos adeò parentes. Nam in dracones Cadmus & Harmonia permutati tandè leguntur. Thyonen appellat, quæ aliàs Semele (quam & Euripides in Antigone Dionen uocat) à *θύει*, id est, sacrificare: uel quod sit *θυυλῆς*, id est sacrificæ, hoc est bacchicæ, & uelutifera rens, ignea, quod calens & ignea sit uini natura. Est enim mater Bacchi. Hinc Semele etiam dicta est, quasi *σφῶν τὰ μέλη*, hoc est, membra corporis sui cõcutiens: quod fit, dum in torculari botri calcantur. Tum enim uinū ex uuis exprimentes membra sua cõmouent, ac uinum ex eo compressū, uelut infans ex aluo matris nascitur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

¶ Huius filius autem, quem unicum immortalis Thetis Phthiæ peperit, in bello (Iliaco) animam exhalās cõcitauit accensa sui pyra Danais luctū.

¶ Sin quis uero mortalium in mente sua ueritatis uiam continet, decet illum à beatis accepto beneficio frui. Alij nanq; aliàs alte uolantiū uentorum flatus. Felicitas uero nō diu apud hominem perseverat.

¶ feuerat. Quæ si copiosa & pondere suo grauis me sequuta fuerit,

EPODOS, COLON XV.

¶ Modicus apud modicos, magnus apud magnos ero. Fortunam porrò me complectentem semper animo meditabor, meoq; in studio curabor. Quod si mihi teneras diuitias porrexerit Deus, in spem uenio, posthac ingens me inuenturū decus. Nestorem, Lyciumq; Sarpedonem, hominum memoria, per sonoras odas, quas sapientes fabri poetæ cõpegerunt retinet, Virtus demum, quæ ex solis carminibus agnoscit, in secula durat, quò non cuius aditus facile patet.

a ¶ Huius filius.) Quum more suo paucis fatum Cadmi ostenderit, Peleus etiam infortunium subnectit: nempe ut ob filium eius Achillem in bello Iliaco cæsum, & Danaï luxerint & parens.

b ¶ Sin quis.) *εἰ δὲ νόος τις*. Gnomo est, qua monet, ut presentibus Dei donis grati utamur: quæq; à suntu dehortatur, postquam nulla sit homini in hac terra perpetua beatitudo. quod & Euripides sensit, dum ait:

ὁ μέγας μὲν ἄλλ' ὁ μόνιμος γὰρ βροτῆς. hoc est,

Non durat ingens perpetim felicitas.

c ¶ Quæ si copiosa.) Quales esse deceat & Hieronem & alios quoscunq; diuites, sua persona tacite adumbrat. Ego, inquit, etiamsi dederint superi ut olim opulentus & beatus sim, attamen inter tenuis fortunæ homines tenuis etiam ero, meq; illis attemperabo. Inter magnos uero & potentes atq; adeò me clariores & opulentiores, magnus etiam ero, meq; illis equiparabo. Ne tamen fortune meæ obliuiscar, minores me non contemnā: æquales mihi diligam: maioribus ita conuersabor, ne me illis anteferam. Præclaram sanè uirtutem, candido & sincero animo minime indignam, Reipublicæ salutarem, Christiano etiam homini accommodam: qua ne ob dona diuinitus accepta effremur, uel quemuis inferiorem nobis status humani ratione contemnāmus, docemur: ne maioribus nobis suum honorē derogemus: ne uē ipsi rursus optimates se deos esse putent, inferioribus se ruderum instar æstimatis. Et quia ad Hieronem hanc odam scribit, ideo palam non audens, sua interim persona, maiorem ipsam hu-

manitatem induere & mansuetudinē cupit. Nam hoc solet esse peculiare principibus, regibus, aulicis, potentibus, uitium, ut sese admirentur, inanes glorias essent, sese Ioues, & si qui sint dii Ioue maiores, arbitantes: neminem ad se admittentes, nisi purpurā & ostrum indutos: inopes & pauperes ciues suos (quorum tamen sudore, ut ille ait, Curios simulant & Bacchanalia uiuunt) fugientes haud secus atq; abominationem, draconem, & pestem. Qui Ioues, ne Veioves dicam, si se quoq; homines esse cogitarent, discerent, quid hoc sibi Pindaricū uellet, cum paruis paruus ero, cum magnis magnus. Quid enim magis decet principes, uel quoscuq; statu suo præeminentis, atq; candor & humanitas, clementia, benignitas? Quarum uirtutū quum nulla tantum non hodie in optimatibus reliceat, fit ut Echeti, cuius crudelitatem Homerus posteritati mandauit, habeantur. Tum etiam fit, ut nihil rerum cōmuniū feliciter administratur: quando Ioues isti non dignantur consuetudinem habere cum genere sese minoribus, nec suas rebus manus & animum accommodare. Hinc quanta malorū deinde Lerna scaturiat, nō est huius loci dicere. Quanto rectius Laërtes & Ulysses, stirpis suæ fastigio seposito, hic cum bubulco Philæto, & subulco Eumæo, ille cum Dolio atq; Sicula anu cōmercium habet, ac sermones miscet: unde contingit, ut pastorum & uinitorum opera seruetur Ulysses: qui si aperta manu Ithacensibus heroibus se ingessisset, non suis fuisset restitutus sceptris, non suis redditus penatibus, non pudicam suam recepisset Penelopen. Quod si cui hæc tanquā ficta minus arideant, uertat animum ad ea quæ de Traiano Plinius in minor in Panegyrico cōmemorat. Inter innumera enim humanitatis τεκμήρια, etiam hoc de eo memoriæ prodidit: Quod quū cæteri sublimia semper spectarint, ac ueluti dii essent, terram non sint ausi pedibus contingere (Lectica enim ac sexta ceruice, ut Satyricus ait, ferebantur) ipse primus ciuium suorum se sumilem esse ostenderit, inter suos & ipse incedens, terrā pedibus contingendo. Atq; hic demiror diui Maximilianæ Ro. imperatoris prudentiam, qui quoties in ædibus colonorum delituit, ut illorum experiretur fortunam, uitam, statum? Qui ut Ro. Imperij, sic literatorum pater et benefactor, ex literis proculdubio tantā est clementiam & mansuetudinem cōsequutus (Nam literæ & humanitatē & alias uirtutes alumnorum suorum mentibus instillant) & infimis & summis sese attemperare potuit. Quod si prophana parū istis curæ sint, quid aliud, quæso, sacra, præter ταπεινοφροσύνην, spiritum demissum, & Christo conformē docent, hortantur, mouent? Nōne CHRISTVS seruator noster, quū in forma Dei esset, semetipsum exinaniuit, serui accepta forma? Nōne pastoribus imæ conditionis hominibus denunciatus est? Nōne is ως ἀλλεως πατήρ αὐτῶν τε θεῶν τε, ὁρᾶν τε καὶ γῆς βασιλεὺς, uniuersa in terris consuetudine

dine sua aliud nihil docuit, nihil præstitit, atq; candidi ac minime superbi spiritus exemplum? Proinde discant optimates & prophanorū regum, & omnium solius supremi regis Christi paradignatis, alios præ sese non contemnere, clementiam, liberalitatem, & alias id genus regias uirtutes adsumant, adfuescant & ipsi suis ciuibus & subditis attemperare sese. Nec est quod suum ideo stemma obscuratum iri putent: imò tanto potius futurum est illustrius, quanto præclarior est, piū, mitem, suauem, comem, clementem de prædicari regem, principem, & optimatem, quàm ἄθεον, quàm crudelem Echetum, impium uel Neironem, sæuum Phalarin, atrocem Dionysium. At principis familiaritas auctoritatem eius leuabit, contemptum gignet, maiestatem eius inminuet. Non repugno equidem, modū excedere, ut in omnibus rebus, sic hic perniciosum quoq; fore. Atqui nemo quisquam, ut hic nimij sunt, effragitat. Attamen satius est in hanc, quam in alteram delinquere partem, ut auiciores, quàm crudeliores diuulgentur. Quantumuis enim ad ima sese demittant, propterea sui non possunt obliuisci fastigij. Perinde ac Pindarus, qui cum dicat se cum magnis, tum præcellentioribus conuersaturum: addit statim, sed meam interim fortunam non posthabebo: cauebo etiam ne me uel illis parem omnino reputem, sed Polyphi mentē habens, quantum res tulerit, me illis addam socium. Hunc ad modum optimates in minorum se coetu, sui non esse cacuminis immemores licet. Sedenim cesso surdis fabulam canere. Huc enim optima, optimi auctoris gnomo rapuit, & uel inuitum pertraxit, eam potissimum ob causam, ut & hunc & similes huius locos altius studiosis perpendendos, nec leuiter transeundos indicarem.

d ¶ Quod si mihi Plutum subministrauerit.) Sua rursus persona καὶ ἡθροποιῶν Hieronem monet, ut in suorum præconiorum concentores poetas liberalior sit. e ¶ Nestorem.) Principes, eorumq; res gestas, poetarum opera æternitatem consequi tradit. f ¶ Virtus.) γυνοςκωδία δὲ ἀρετή. Virtus poetis prædicata sempiterna est, ut in 1. Pythiorum demonstratum. g ¶ Quò non cuius.) παύροισ. Non omnibus peræque facile est, res insigniū heroum gestas, immortales facere. Qua breui sententia Hieronē monet, ut se liberaliorem ei exhibeat, ut magnificentius etiam ab ipso Pindaro prædicetur.

ARCESILAO CYRENÆO CVR-
RV, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XIII.

Hodie quidem oportet prope charū
uirum, ^bdiuitis Cyrenæ regem, te sta-
re ô Musa, ut cum ducente chorū Ar-
cesilao, & ^cLatonæ soboli, & Pythoni
augeas sequendum ac debitū hymnorū uentum.
^dVbi quondam aurearum Iouis aquilarum asse-
strix ^ePythia sacerdos, ^fhaud absente Apolline
& ^gBattū, ut frugiferæ colonus Libyæ fieret, ora-
culo designauit: utq; ^hfacra relicta insula, & curri-
bus & equis potentissimam urbem in albicante
mamma condat,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^kTheræumq; Medææ carmen asportet, cum
decima septima generatione, quod olim ^liracun-
da nimis Aeëtæ filia ^mex immortali ore prædixe-
rat, regina Colchorum. Porro sic retulit semideis
Iasonis robusti nautis: ⁿAudite filij magnanimo-
rum hominumq; deorūq;: Aio enim, ex hac ^oma-
ri cincta terra, ^pEpaphi filiam, ^qurbiū radicem,
necnon ^rcuratricem mortaliū, transplantandam
esse ^sin Iouis Ammonis solo.

ENARRATIO.

Primum Arcesilaum Cyrenæum à Cyrene dici animaduertendum, quæ Li-
byæ urbs est, à Cyrene Hypsei filia, uel ab indigete fonte Cyre, Stephano auto-
re. De origine Cyrenes est etiam in 9. Pythiorum.

Argumen-
tum.

Supplicat Arcesilao Cyrenæorū regi, ut transfugæ Demophilo, qui ex ur-
be ob seditionem quandam exciderat, ignoscat, eumq; ad priorem suam consue-
tudinem & functionem uel sedulitatem admittat. Ac priusquam ad eum statum
perueniat,

perueniat, primum Arcesilaum ab urbe Cyrene, à maioribus, à Thera insula,
ad quam Argonautæ appulerant, unde Arcesila progenitorum origo: deinde à
Pythia uictoria effert. Quibus omnibus ceu insinuatione poëtice magis quàm
rhetorice, ipsum sibi conciliat, quo facilius Demophilo placatiorem reddat. Et
quia hic hymnus omnium epinicionum est prolixissimus, quum certa quadam
breuitate Lyrica gaudeant, modum excedit: eo rursus nomine omnium præcla-
rissima ode censenda est, quod quæ uel Orpheus uel Apollonius Rhodius in suis
Argonauticis cõplexi sunt, hic in unum ueluti fascem congesse-
rit. **a** **C** Hodie quidem.) *σήμερον*, pro *σήμερον*. Musam Clio alloquitur, ut hymnū
hunc Arcesilao offerat. Hodie, id est, eo tempore, quo ad ipsum perferretur. præ-
fenti pro futuro usus. Non enim eo die quo cœpit hanc oden pangere, è Thebis
Cyrenen usq; perferri potuit. **b** **C** Diuitis.) *διδίπτος*, hoc est, equis de-
core, strenuus equos alentis: hoc est, diuitis, potentis & bellicosæ. Nec temere
Cyrenen *διδίπτος*, equestrem uocat: uerum ideo quod Neptunus primum
Afros currus iungere docuerit: tum quod equestris dea Minerua, in Libyâ ser-
uata nata. **c** **C** Latonæ soboli.) *λατῶνιδαιον*. Enallage numeri est:
Siquidem unus est Apollo, qui Pythiæ uictoriæ autor est, certaminisq; tutor &
præses, Latonæ filius. Orditur aut propositiōe tali: O Musa, hodie necessum
est, ut oden meam uictori Pythio Arcesilao Cyrenes regi offeras, quo eum à co-
rona & uictoria prædices, quam ex Pythone retulit. Ab hac propositiōe, Py-
thonis occasione, digreditur, perinde ac statim indicabimus. **d** **C** Vbi
quondam.) *πῶποτε*. Iupiter totius uniuersi medium emetiri uolens, aequi-
las celeritate pares & ab ortu & ab occasu dimisit, quæ peruolantes ad Pytho-
nem urbem prope Delphos tandem sibi mutuo obuiarunt. Quare ex illo aquila-
rum concursu, ibidem totius etiam orbis machine medium esse definiuit. Pos-
tea in eius rei memoriam duas aureas aquilas consiciens, Apollinis delubro di-
cauit: quarum imagines in Phocico bello, ab Eumelo illato, sublatae sunt.
Hæc Scholia. Per aureas ergo aquilas Pythij Apollinis templum hic significat
σῶκε δ' οὐκῶς. *ἄετρωμα* templorum huiusmodi insigne Græci appellau-
runt, de quo 13. Olympiorū nonnihil supra indicatum. Atque hic statim proli-
xam digressionem inchoat, donec ad huius ode perueniat *εἰς*. **e** **C** Py-
thia sacerdos.) *ἱέρεια* pro *ἱέρεια*, per syncopen. Hinc apparet sacerdotes:
Apollinis mulierculas & puellas fuisse, non uiros. Sic in rebus gestis Apostolo-
rum, quandam Pythonico spiritu perfusam uaticinatā esse, hoc est, sacerdotem
Apollineam fuisse, memorie proditum est. **f** **C** Non absente.) *ὄν ἀπ-
δ' ἄμα*, pro *ὄν ἀπ' ἄμα*, Dorice. Non peregre profecto, nō absente, sed præ-
sente, & domi agente Apolline. **g** **C** Battum.) Quomodo ex oraculo

Quam Delphico maiores Arcefilai ex Thera insula in Cyrenen Libyæ coloniam dedu-
charus Cy- xerint primum narrat. Sunt qui Battum hunc Therae insula regem primum
reneis fuerit Aristotelem uocatum tradant: inter quos est Herodotus: & ab oraculo Pythio
hic Battus, Battum, quod Libyorum lingua regem sonat, appellatum. Alij, quia impeditæ
aperit quod suæ linguæ nomine Pythonem accefferat, Βάττον, à Βατταρίδι, quod est
est Aristot= balbutire, dictū. Alij Coccyga, quod non posset integra sonare uerba. Acesan-
phan. Pluto der non ob linguæ balbutiem, quod τραυλός esset, uerum quod sua sponte lin-
prouerbiū, guam inflexerit, pronuntiationi aptando: quandoquidem eloquentia & consi-
Batti σιλ- lio floruerit, nominatum existimat. Hæc de nomine. De profectioe Batti
φιορ, Delphos uersus discors est autorū apud Interpretem sententia. Qui propter uo-
cis siue intricatiōe oracula scitatū iuisse putat, tale oraculū illi datū adfuerat.

Βάττι ἐπὶ φωνῶν ἤλθε, ἀναξ δὲ σε φοῖβε
ἐς λιβύω πέμπει, μὴ λυττόφου οικισῆρα.

• Nomine uenisti huc uocis pie Batte: sed ipse

Fœcundam ad Libyam purus te mittit Apollo.

Meneclæ, quod & uerisimilius, autor est, orta Therae seditione, Battum unā
cum suarum partium hominibus à patria excidisse. Atq; cum non liceret redire
Theram, Delphis consuluisse Apollinē, num sibi armis esset patria repetenda.
Tum Pythiam sacerdotem eiusmodi responsum dedisse:

Βάττι προδὲ κενόν, τοδὲ δίδυτον ἐδδλον ἑρδύνα.

ἔρχο λέει ἀλίαν χώραν, ἢ πρὸς ἀμείνων
ἢ ἄνθ. πρότερον δδλον ἐκβαλε πείθει πείθω.

σερρόν γλῶσσίως, ἢ μισεῖ πολλὰ ἀθέμιστος.

οἶα τ' ἀνὴρ ἔρξει, τοῖον τέλθ' αὐτὸν ἰκάνει.

hoc est,

Antè malum passus, nunc prospera Batte require.

Vade ac linque domum pelago cinctam, meliorem

Terra dabit sortem (responsis fidito nostris)

Auroram aspiciens, celer hinc patriam fuge fraudem.

Tellurem sancte colito, quam perfidus odit.

Quilibet ut uitam duxit, sic ultima cludit

Vitalis status, meritis & postera primis

Aequiparant se fata. Adè bene uiuere pulchrum.

h C Sacra relicta insula.) Thera intelligit, quæ una Sporadiū est, à Me-
maliare Cadmi nepotū quodā condita, in qua pueros octo uel septem annos na-
tos nō deplorabant, si uita defungerentur: autore Stephano. Porrò sacrā hanc
ideo appellat, quod templū illuc Neptuni & Minerue fuerit, ut memoriae pro-
didit Theophrastus. i C In albicante mamma.) ἀργινόντι μαστῶ,

in splen-

insplendida uel albicante mamma. Quia Cyrene Libyæ in colle albæ terræ,
mamme simili, sita est, ideo poëta in albicante mamma ait, teste Hierocle in
Scholijs. Aristarchus ob fertilitatem distentæ mammæ cōparari testatur: ἀρ-
γινόντι enim μαστῶν, lacte distentam mammam sonat. k C Therae
umq; Medæ carmen asportet.) Quum in Syrtin incidissent Argonautæ, per
Libyam humeris suis Argo nauim ferebāt, postea in mare rursus demittentes.
Ibi quum hospitalis muneris uice glebam præbuisset Eurypylus Neptuni filius
Cyrenes rex, Euphemus accepit. Deinde ubi ad Theram insulam fluctibus gle-
ba solueretur, Medea in Theram iam receptis uaticinata est, posteros Euphe-
mi 17. generatione coloniam deducturos in Libyam. Iam Battus decimusse-
ptimus erat ab Euphemo, qui Delphis responsum, ut paulò ante auditum, tulit,
de migratione sua in Libyam: θήρανον de Thera dictum. ἀγινόντι pro
αὐακτομίσθον. l C Iracunda.) ζαμυδὴς, ἔγαν ὀργίλος, ualde irac-
ta: à ζα augendi particula, quod robur & mentem uel indignationem ualet.
Irata ergo dicitur, quod filios suos maceraret, ut historia eius habet, quos ex Ia-
sone genuerat, quia ab eo repudiaretur. m C Ex immortali ore.) ἀθά-
νάτος στόμαθ. Medæ os, ut Chæris tradit, immortale appellat, ex parte:
quandoquidem & Hesiodus in Theogonia immortalē ipsam uocet, quod,
ut Aselepiades adfirmat, nihil ab ea dictum, quod non simul sit factum.

n C Audite filij.) Hæc Medea in reditu à Colchis Iasonem secuta, uati-
cinatur. Ut uero Argonautæ Colchos petiuerint, posthac subiiciet. Ex Argo-
nauticis uero Apollonij, historia est petenda. o C Mari cincta.) ἕξ ἑλι-
πλάγκτος γαίης, è terra in mari errante: hoc est, mari cincta uel ambita
insula Thera. p C Epaphi filiam.) Epaphus filius est Iūs & Iouis. Por-
rò ex Epapho Libya Nympha progenita est, ut Isocrates in Busiride testatur,
& Ouidius in Transfor. 1.

Nunc dea linigera colitur celeberrima turba,

Hinc Epaphus magni genitus de semine tandem,

Creditur esse Iouis, perq; urbes iuncta parenti

Templa tenet.

Per puellam ergo Epaphi, Cyrenē intelligit, quæ

urbs & regio, est filia Libyæ, filiæ Epaphi. q C Urbium radicem.)

αἰσέω ρίζω. Cyrenen ideo urbium radicem appellat, siquidem ex ea Apola-

lonia & Teuchera transplantatæ sunt. r C Curatricem.) μελποίμα-

εροτον, curantē homines: πρεσβὸς τὸ μέλω κυρο, & βροτῶς mortalis, cui

sit respub. futura cura. s C In Iouis Ammonis solo.) ὄν ἀμμωνθ θε

μέθλοισ. Libyæ Iouem Ammonia appellat, Aegyptiaca, ut quidam uolunt,

lingua. Alij ab ἀμμθ, id est arena, quasi arenariū: cuius χυρσέου, id est,

oraculum, & templum oraculo Iouis Ammonis destinatum, in Libya fuit. Vnde Pheſtus ſic inquit:

Ζῶ λιβύης ἀμμων, κεραιτηφόρε κικλιβι μαύτι. hoc eſt,

Corniger ὀ Libyes Ammon me Iuppiter audi Vates.

Cornigerum illic Pheſtus dicit, quod arietis ſpecie Iuppiter ille Ammon coleretur. Plin. lib. 2. cap. 106. Ammonis Iouis fontem interdū frigidum, noctū frueret, autor eſt.

EPODOS, COLON XIII.

Iam & pro^a Delphinibus, branchijs & pinnis alarum inſtar inſignibus, inſulares Theræi celeres permutabunt equas, & remorum uice habenas & lora apprehendent, curruſq; curſu nō impigros uertent. Id ſanè^b ſymbolum efficiet, ut ingens fiat urbium Thera^c metropolis, quod in^d Tritonidis lacus quidem fluentis, Euphemus e^e pro-

ra descendens, à deo in hominem transformato, pro munere ſuſcepit: ad cuius xenij ſuſceptionē, Iupiter pater fatali tonitru inſonuit:

Tritone in
perſonā re-
gis Cyrenæ
orum tranſ-
mutato.

Delphines.

Vaticinationem Medæ continuat. **a** (Delphinibus.) De Delphinibus Plin. lib. 4. cap. 8. Velociſſimum omnium animalium non ſolum marinarum Delphinus, ſed ocyor uolucres, acrior telo, ac niſi multum inſra os roſtrum foret, medio penè in uentre, nullus piſcium celeritatem eius euaderet.

b (Symbolum.) ὄρνις, augurium, diuination. τὴν ὄρνιθα, pro μὲν ποσὺν accipit. **c** (Metropolis.) ματρώπολις, primariam & præcipuam urbem ualeſt. Sic Thera fit metropolis Cyrenæ. **d** (Quod accipit.) Symbolū quod accipit, periphrasi eſt glebæ terræ quam Triton fluuiialis deus, uel Eurypylus Euphemo Argonautæ dedit. **e** (Tritonidis.) Eſt Tritonis Libyæ amnis, de quo Pomp. Mela lib. 1. Sup hūc ingens palus amnem Tritona recipit ipſa Tritonis. Vnde & Mineræ cognomen eſt in ditiū, ut incolæ arbitrantur ibi genitæ: faciuntq; ei ſabule aliquā fidem, quod quem natalem eius putant, ludicris uirginū inter ſe decertantium celebrant. **f** (Euphemus e^e pro^a.) Duplici prodigio Medæ uaticinium confirmatum adſerit: primo Eurypyli munuſculo, nimirum glebæ: deinde tonitru, quo ueluti Iupiter Medæ aditus annuerit.

Tritonia
Ballas.

STRO

STROPHE II. COLON XIII.

Quando anchoram æreas genas habentem, celeris Argi frenum, ad nauim pendentium adſecutus eſt. Duodecim antehac dies ex Oceano tulimus marinam haſtam, ſuper deſerta terræ iuga: mea trahentes ſolicitudine. Tum & ſolus inambulans deus aduenit, honeſtam uenerandi uiri perſonam induens. Is amica primum uerba faciebat, perinde ac ueniētibus hoſpitibus benefactores conuiuium principio & lætitiā denunciāt.

ἐπέροσε, idem quod ἐπεκύρωσε. Quando incidit in anchoram æream uel ferream, ſcilicet Triton uel Eurypylus: pendentium ad nauim, hoc eſt, Argonautarum. **a** (Duodecim.) In perſona Medæ poëta, quæ ſuprà adumbrant, repetit, quo ordine, & quo ſingula modo peracta ſint narrando: ita tamen ut Medæ uaticinio cuncta quidem attribuat. Recitat autem Medea quo modo Argonautæ ad Syrtim Libyæ Argo ſuam ſuper humeros per Libyæ ſolititudinem portauerint, ſuper terræ deſerta terga. Metaphora eſt, pro ſuperficie terræ. **b** (Meis.) ἀμοις Doricum eſt, pro ἡμετέροις, hoc eſt, noſtris curis, noſtro cōſilio. Enallage numeri eſt, pro mea cura, mea prudentiā.

c (Deus.) Triton deus, eſt Neptuni filius. οἰοπόλοσ, ſolus prodeambulans. τριτάκι pro τριπλάκι, tunc. **d** (Honeſtam.) ἀνδρός ἀδὲς πρόσοψι θεκάμυτο, facta & aſſumpta facie ſeu uultu uenerandi uiri, hoc eſt quod paulò ante dixit, Euphemus munus accepit à deo in hominem tranſmutato. **e** (Amica uerba faciebat.) ἀρχετο. Quem admodum ξυνοδῶχοι blande ſolent inuitare aduenas, ut ad ſeſe diuertant: ſic Eurypylus ſuauius incitamentis alliciebat præternauigantem Tritonem paludem Argonautas.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Sedenim dulcis reditus opportunitas^a permannere uetuit: dicebat enim Eurypylus, ſe incorruptibilis terræ concuſſoris Neptuni filium. Cognoscens nos urgentes, protinus dextra tellurē prehensens, fortè oblatū dare munus quæſiuit.

d 2

necq; ad recipiendum quidem^d immorigerum re-
perit. Siquidem heros ad littora prodeambulās,
manu manū firmās ac donum attingens, felicem
suscepit^e glebā. ^fExperior deinde ipsam^e nauī
delapsam, atq; submersam marino^h liquari fluctu

EPODOS, COLON XIII.

Absoptamq; occiduo udo pelago.

^a ¶ Permanere uetuit.) κώλυε μῆναι. Reditus occasio non sinebat
adeò blandi hospitii beneficijs frui. ^b ¶ Dicebat enim Eurypylus.)
φάτο δ' Ἐυρύπυλος, Apollonius Rhodius hunc aliàs Eurypylum, aliàs
Tritonem fuisse testatur. Acesander Eurypylum Tritonis esse fratrem adfirmat,
hunc admodum scribens: Eurypylus Neptuni & Cclænūs Atlantidis filius, in
uxorem ducit Steropen Solis gnata & Pasiphaës sororem, duos ex ea liberos
procreans, Lycæonem & Leucippū. ^c ¶ Fortè oblatū.) προτυχόν,
fortè oblatum, quod forte fortuna arripisset: idem quod πρῶταυχόν, à πρῶτα
τυχάνω. ^d ¶ Immorigerum.) ἔδ' ἀπιθυσέ νιν, neq; immori-
gerum eum fecit. ἀπιθυσέ νιν, ἀπιθυσέ νιν, ubi manum manu confirmas-
set & suffulcisset, hoc est, dextra dextræ iuncta. ^e ¶ Glebam.) βώ-
λανα, βώλανα. ^f ¶ Experior.) πύθομαι, scrutor, reficisco, experi-
or. In persona Medæ hæc quoq; dicuntur. ^g ¶ Enauī.) ἐκ δὲ ναῦς,
ex robore, id est, firma & roboribus compacta nauī. Materia pro forma.

^h ¶ Liquari.) βῆμν σῶ, anastrophe est, pro συμβῆμναι.
ⁱ ¶ Occiduo pelago.) ἀμυθολία hic est sententiæ, ἐσπέρας ὕψω
πλάγῃ ἀπορῶναι. Potest enim ἐσπέρας uel ad tempus, uel ad maris sitiū
referri: ut sit sententiæ, glebam uespertino tempore secutam uduum pelagus: uel,
in occiduo mari, glebam solutam esse.

^a Atqui laboriosis ego famulis præcipiebam,
ut sedulo eam adseruarent glebā, enim uero men-
tes illorum obliuiose fuerunt. Proinde^b in hac in-
sula, immortale spatiosæ Libyæ^c semen effusum
est^d citra occasionē. Sin ipsum iuxta Ditis terre-
strem hiatū, ad sacram nempe^e Tænarum reuer-
sus deiecit Euphemus, Neptuni equis præfe-
cti filius,

cti filius, rex: (quem olim Europe Tityi filia ad ri-
pam^f Cephisi peperit)

STROPHE III. COLON XIII.

Quatuor filijs prognatis, & ceu genere quodā,
cum Danaïs sibi accepisset latā illam terrā.^h Tum
enim è magna Lacedæmone, Argiuoq; sinu, atq;
Mycenisⁱ migraturi erant.^k Nunc uero selectum
exterarū matronarū genus in lectis^l inueniet, qui^m
simulac ad hanc diuinā insulam appulsi fuerint,
uirum parient,^m nubium obfuscatione obscurorū
camporum dominum, cuius quidem multo auro
fulgente olim in tecto, suis Apollo reminiscetur
oraculis,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ad Pythium ubi templum descenderit, mul-
tosq; posthac ad splendidumⁿ Iouialis Nili tem-
plum per naues duxerit. ^o Atq; ij quidē Medæ
carminum ordines.

Mandato suo seruos non obsequitos Medea conqueritur. ^a ¶ Atqui
laboriosis.) λυσιπόνοι, serui dicuntur Græcis, quod herorum & dominorū
suorum labores persequantur, quodq; dominos suos labore liberent, ut ex hoc
Euripidis liquet:

Δουλοισι γάρ τε ζῶμν οἱ ἐλδύθεροι. hoc est,
Seruūm labore uiuimus nos liberi. πᾶρά τὸ λύω καὶ πόνον.

^b ¶ In hac insula.) ἐν τῇ νῆσῳ, in hac insula Thera. ^c ¶ Semen.
men.) Glebam spatiosæ Libyæ semen appellat, siue quod Libyca, uel ex Li-
bya sit accepta, siue quod migrationis in Libyam causa sit. ^d ¶ Ante oc-
casionem.) πρὶν ἔρας, ante tempus, priusquam opportunum esset.

^e ¶ Tænarum.) Tænarum Laconicæ ciuitas, ubi porta est ad inferos. Tæ-
narum ergo os Plutonis, id est, portam ac ueluti uestibulum inferorum dicit.

^f ¶ Cephisi.) Cephisus Boeotiæ amnis. ^g ¶ Ceu genere quodā.
αἰμάδι, sanguinem pro genere accipit. Sensus est: Si non apud Theram in-

fulam gleba submersa fuisset, sed ad Tenarum usq; conseruata, tum quarta generatione Euphemi posterius ex Lacedaemone in Libyam migrassent. Nunc uero quia gleba resoluta est prope Theram decimas septima primum generatione, Theræi primum Cyrenen Libyæ coloniam deducunt. h (¶ Tunc enim.) τότε γάρ, scilicet post quartam generationem. i (¶ Migraturi erant.) θῆξις αὐτοῦ. Præsent pro futuro. hoc est, si gleba ad Tenarum primum deiecta fuisset, Lacedaemonij, Argiui &c. post quartam generationem, Libyam obtinuissent. θῆξις αὐτοῦ est excio, migrationē facio, migro. Ab Euphemo quarti ex Lacedaemone in Libyam coloniam deduxissent, si ad Tenarum primum deiecta fuisset gleba. k (¶ Nunc uero.) νῦν γὰρ μάει. Argonautæ in Scythiā nauigantes, in Lemnias inciderunt mulieres, quæ icto foedere maritos suos (à quibus propter uirosun odorem seu graueolentiam eorum repulsæ erant) occiderant: itaq; cum ipsis congressi Argonautæ recesserunt. Inde progeniti liberi Lacedaemona patres suos quæsitum uenerunt: accepti illic & ciuitate donati, Spartam inuadere clanculum conspirarunt: uerum scelere patefacto in carcerem sunt protrusi. Ad quos ubi matres peruenissent, uestes filiorum suorum habitu permutarunt. Filij itaq; muliebri matrum suarum uestitu fallentes custodes, exire carcerem incolumes, & aufugerunt. Quos deprehensos denuò quæ Lacedaemonij iam supplicio afficere uellent, Theras Antefionis filius coloniam fortè deducturus Lacones rogauit, uti captiuos illos sibi donarent: impetratos ergo in Theram insulam transfert. Inter illos & Samus exitit, cuius filius est Battus, qui primus è Thera Cyrenen coloniam deduxit. l (¶ Inueniet.) εὐρήσῃ, inueniet, scilicet Libyam. m (¶ Nubiū obfuscatione obscurorū.) κελευθέρων, propter frequentes cum tempestates tum imbres, quorum gratia fertilia arua Libyæ possidet. Virum.) Battum intelligit, cuius & Catullus ad Lesbiam meminit, dum inquit:

Quæris quot mihi bastiationes
 Tuæ Lesbia sint satis superq;
 Quàm magnus numerus Libyæ arenæ
 Laser piciferis tacet Cyrenis,
 Oraclum Iouis inter æstuosi,
 Et Batti ueteris sepulchrum,
 Aut quàm sydera multa, cum tacet nox,
 Furtiuos hominum uident amores,
 Tam te bastia multa bastiare
 Vesano satis & super Catullo est.

¶ (¶ Iouialis Nili.) νέλιος πρὸς πῖον τέλει & κρονίδια. Libyam
 per

per Iouialis uel Saturnij Nili templum intelligit: uel ipsum Nilum, qui ceu deus apud Aegyptios colebatur. Vnde Parmenon, αἰγυπῆς ἑὸν νέλιον, inquit. o (¶ Atq; ij quidem.) Epilogus uaticinij Medææ.

Porro obstupuerunt præ silentio immobiles diuini heroës prolixam animaduertentes uaticinationem. ^a O felicem Polymnesti filium, te hoc sermone, ^b oraculū Melissæ, ^c ultroneo sonitu designauit, quæ ubi ter gaudere tibi dixisset, fato cōstitutum te Cyrenes regem demonstrauit,

EPODOS, COLON XIII.

Quum de turbida tamen & impedita tantum uoce ^dinterrogares, nempe quam in re adiutæ re & emendare eam posses.

a (¶ O felicem.) Circuitio est, qua Aristotelē, qui ob linguæ impedimentum etiam βάλβος, id est, balbus dicebatur, intelligit: pulchre ad institutum Medææ uaticinationem adferens, & ad Arcefilai uictoris Cyrenæ regis laudem mox traducens. b (¶ Oraculum Melissæ.) Id est, oraculum Pythiæ sacerdotis. μέλιοςα quidem apis est. Cæterū ut hypomnemata habent, Cereris sacerdotes proprie Melissæ dicebantur. Per Catachresin tamen qualescunq; sacris præfectæ Nymphæ μέλιοςα, ob insecti puritatē uocabantur. Mnaseas Patarensis, Nymphas primum mellis reperisse usum auctor est: quum enim antea homines mutua sui cæde & gauderent, & sua uescerentur carne, Nymphæ persuaserunt eis ut tam foeda relicta & impia feritate, arborum fructibus uterentur. Ibi quædam Nympharum, cui nomen Melissæ, reperto fauo pro cibo usa, ac admixta aqua pro potu, suis coequalibus idem cibi ministrans, mellificantibus insectis suum nomen cōmunicauit, μέλιοςαs eas appellans, plurimum illis custodiæ adhibendo. Hæc in Peloponneso primū contigisse Patarensis adfirmat. c (¶ Ultroneo sonitu.) αὐτομάτω κελύσῳ, id est, spontaneo & ultroneo, diuinitus inspirato Delphicæ sacerdoti responso, neq; à Battō desiderato. Quum enim Aristoteles non eo nomine Delphos petisset, ut migrationem aliorum scitaretur, enim uero ut uocis sue agilitatem adsequeretur, sui sponte, nemine hoc rogante uel expectante, Delphicæ Melissæ, siue sacerdos, uolentibus ita factis, regem Cyrenes fore Battum, qui aliàs Aristoteles, respondit. d (¶ Interrogares.) ἀνακρινόμενον, ἀνρωτῶντα, inter-

rogantem. *πίνια τις*, quæ solutio, liberatio uel. Poena enim missionis & absolutio- nis causa fit: efficiens pro effectu.

^a Et nunc igitur, ^b ceu purpurei floridique ueris iucundissimo tempore, cum hisce pueris octauus, Arcesilaus germinat. Cui quidem cum Apollo, tum Pytho ^c celebritatem, quam ex equestri cursu adsecutus est, ^e per Amphictyones tradidit. Quæ & ego sanè Musis impendam, ^g unà cum aureo arietis uellere. ^b Quum enim pro eo ferendo Minyi Argonautæ soluisent oram, diuinos Cyrenæis honores plantauere.

^a (Et nunc igitur.) Rediit hic ad coeptam in Arcesilai gratiam oden, ostendens Arcesilaum regem iam octauum esse à Batto illo primo ex oraculo Apollinis Cyrenes rege. Deinde laudat eundem à Pythia uictoria. ^b (Ceu purpurei floridique ueris.) *φοινικανθέμω*, id est, purpureos flores habentis. *ἦρ* & contractum est, ex *ἔαρ* & *τὸ ἔαρ*, *τὸ ἔαρ* & *κατὰ σωαίγε- σιν ἦρ* & c. ^c (Hisce pueris.) *παισὶ τῶτοις*, hisce pueris uel filiis. Ciues Cyrenæos intelligit, qui sunt filij & pueri regis sui & patris patriæ, nempe Arcesilai. ^d (Celebritatem.) *κλέ* & c., celebritatem, id est uictoriã. Metaphora. ^e (Per Amphictyones tradidit.) Amphictyones Pythijs ludis præfæcti fuere. Fuit autem Græciæ concilium celebre ex duodecim gentibus constitutum, ad Thermopylas, ut Arpocraton habet: ad quod concilium qui ex ciuitatibus Græciæ mittebantur, *ἱερομνήμονες*, hoc est, sacri scribæ dicebantur, ut Aristophanicus Nebulari interpres habet, quum dicit Chorus, *καὶ γὰρ αὐτὸ ἦν ὑπερβολὸν λαχὼν τῆτες ἱερομνημονεῖν*. His Amphictyonibus & alia, & ludi Pythij curæ erant. Amphictyonum ergo decreto Arcesilaum uictorem Pythium pronunciatum ait: unde rursum Pythiorum ludorum claritas quanta fuerit, est cognoscere: quandoquidem è duodecim gentibus collectum concilium ijs quoque præfuerint. Coactum autem illud concilium fuit ex Ionibus, Dorienſibus, Perrhebis, Boeotis, Magnetibus, Achaëis, Phthiotis, Mæliensibus, Dolopibus, Aenianibus, Delphis, & Phocensibus. Sed de ijs in 6. Neæteorum etiam non nihil annotabitur. A Pythia igitur uictoria, obiter interſpergendo regem euehit. ^f (Musis illum impendam.) Hoc est, laudabo eum. *ἔαρ δ' αὐτὸν ἐγὼ μοίσα δάσω*. *Τμεσις* est, pro *ἔαρ δάσω*, *ἔαρ* cum *δάσω* *συντακτικῶς*. ^g (Unà cum aureo arietis uellere.) Propositio est,

tio est, quo Argonautarum nomine sese laudaturum Arcesilaum pollice tur: digressioni, quam subiungit, proluxæ uiam ita præmuniens. ^h (Quum enim pro eo.) Ratio est, quum uelit Argonautas etiam cõmendare, uel Argonautarum res gestas referre. Quia, inquit, ex Argonautis ea gloria ad Cyrenæos deriuata est, quod ex Theræ reges acceperint, primo Battum, & hunc à Batto octauum Arcesilaum. Atque hæc propter Euphemum dicit, qui accepta ab Eurypilo uel Tritone gleba, apud Theram in pelagus demersa, in causa fuit quum primū uel ex oraculo Delphico migrarint in Libyam, ut è superioribus etiamnum liquet.

ⁱ (Minyi.) Minyas Argonautas appellat, quod plurimi ipsorum genus suum ad Minyam Neptuni filium, & Tritogeniam Aeoli gnatam transtulere: id quod & Apollonius tradit, quum inquit:

ἐπεὶ μινύαο θυγατρῶν

οἱ πλεῖστοι καὶ κείσοι ἀφ' ἑλμάτῳ θυχετόωντο.

STROPHE III. COLON XIII.

^a Quis primum nauigationem eam orsus est? qualenam periculum fortibus imò adamantinis clauis Argonautas colligauit? ^b Fato destinatum erat, Peliam ex illustribus Aeolidis, uel manu uel consilio inflexibilibus, moriturū. Redditū hinc est horrendum animo eius prudenti uaticinium, ^d prope medium arborosæ matris umbilicū pronunciatum: ^e Altero pede calciatum in custodia omnino cõseruandum esse, quando uidelicet ab altis statiuis ^g ad occiduam terram ^h inclytæ Iolei peruenerit,

^a (Quis primum.) Poëticum Argonautarum expeditioni ingressum facit: primo interrogans Musam Clionem, quæ necessitas Argonautas pro aureo adferendo uellere impulerit: ac statim per subiectionem sibi ipse respondet, *θεσφατον ἦν* & c. Sic Homerus principio operis sui Musam inuocat,

μῆνιν ἄφθε θεῶν πηληιάδεω Ἀχιλῆϊ

ἔλασθ' ἄνω. Ac postea ininterrogat:

τίς τ' ἀφ' σφωε θεῶν ξωίηκε μάχεσθ'.

Cui erotemati statim subiiciendo ipse respondet, *λυτὸς καὶ δῖος ἦος*. Tanquã ergo ingens perscripturus sit argumentum, & arduam planè historiam, hanc interrogationem

ueluti inuocationis loco præmittit. **b** (Fato destinatū erat.) Argonau-
tarū historīā à primā hic origine pandit, eam ad calcem usq; dehinc pducendo.

DE ARGONAVTARVM EXPEDITIONE.

Tyro Salmonis filia, è Neptuno Nelea & Peliam peperit. Deinde Crethei
Aeoli filio nubit, ex quo Aesonē, Pheretē & Amythaonē generat. Porro ex Ae-
sone Iason, è Pherete Admetus nascitur: ab Amythaone uero Melampus. Iason
dehinc educandus Chironi traditur, ut ab eo medendi artem disceret. Interim
pater eius Aeson fratri suo Peliae regnum cedit, iubetq; Thessalīe eum præesse,
donec Iason à Chirone reuertatur. Iam ab Apolline Pelias oraculum accepe-
rat, ut obseruaret eum, qui altero tantum pede calciatus ipsum accederet: à tali
enim imminere sibi mortem. Vbi Iason adoleuit, ad fratres patris sui redit, &
ipse regni futurus consors. Anaurum ergo Thessalīe fluiuium transiturus, Iuno-
nem in specie anuis reperit ad ripam, quæ & ipsa traicere flumen uolebat,
quanquam subtimida esset, nec flumini sese credere auderet: unde ipsam Iason
humis suis transfert: atq; illic altero calciamento in luto fluminis defixo &
relieto, patriam suam altero pede nudus ingreditur. Hunc proinde Iasonem al-
tero pede discacliatum Pelias animaduertens, oraculi reminiscitur, ipsumq; oc-
cidere timens, persuadet ei ut in Scythiam abeat, aureum inde arietis uellus alla-
turus. Putabat enim ita fore ut in Scythia, uel hostiū uel Acætæ manu interiret,
uel naufragio occumberet. Hæc ex Liuillio Tyrræo in Scholijs Apollonij ἀ-
ργοναυτικῶν. **c** (Ex illustribus Aeolidis.) Per Aeolidas, κατ' ἄλλ
λαγλῶ numeri, Iasonem, cuius auus Aeolus, pater Cretheus, mater Tyro,
intelligit. Argo nauis ab Argo fabro suo dicta: hinc Argonautæ, qui nauī illa,
pro aureo arietis uellere in Scythiam sunt profecti. Cicero ab Argo regione &
urbe Peloponnesi, dictam eam nauim opinatur, dum ait: Etenim si nunc assequi
aliquid se putant, qui ostium Ponti uiderunt, & eas angustias per quas penetra-
uit ea quæ est nominata

Argo, quia Argiui in ea delecti uiri

Veeli petebant pellem inauratam arietis.

d (Prope medium arborosæ matris.) παρὰ μέσον ἀμφαλὸν δὲ
δρυόδρωιο. &c. hoc est, iuxta Delphicum templum in medio nemorosæ terre
situm. Nam suprâ è duarum aquilarum concursu, monstratum est Delphos in
medio terrarum orbis collocatas esse. Matrem igitur nemorosam, terram arbo-
ribus luxuriantem dicit. Periphrasis Delphorum uel Delphicæ cortinæ, quæ
est in medio nemorosæ terre. **e** (Altero pede calciatū.) μονορηγίς,
qui altero tantum pede sandalia habet. à μόνον solum, & ρηγίς, quod gra-
dum uel incessum, uel crepidam, uel sandaliū ualet. **f** (Ab altis statuiis.)

Hoc

Hoc est, à Chirone ad Peliam. σάβμδς ueteres in agris mapalia & stabula di-
xere, & ὄδ' ἐέλωρ δὲ δ' κλωρ. **g** (Ad occidua terrā.) ὄδ' ἐέλωρ
ad uesperā sita, uel celebrē, perinde ac Ithaca ὄδ' ἐέλωρ apud Hom. dicitur.
h (Inclute Iolci.) Iolcus Thessalīe ciuitas. Homerus catalogo nauū:
φοίβω καὶ γλαφυρὰς καὶ εὐκτιμώλω ἰωλκίω. Stephanus.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

a Hospes quidem uel ciuis existens. **b** Suo itaq;
ille tempore geminis hastis admirandus appa-
ruit, dupliciq; uestimento conspicuus. Altera ue-
stis, quæ Magnetibus peculiaris erat, eius mem-
bra tegebat; altera pardalea, qua horridos im-
bres arcebat; neq; splendidi comæ capilli dera-
debantur, uerum totum conquassabant dorsum.
Protinus ergo rectâ perrexit, intrepidī cōsiliū sui,
in abundantis turbæ cōcione, periculū facturū.

a (Hospes.) Hæc particula, Hospes seu peregrinus quidē uel ciuis, ad
uaticiniū adhuc præcedens pertinet. Hospes est Iason, quia à Chirone aduenit:
ciuis, ex natiuitate. **b** (Suo itaq; tempore.) ὅδ' ἄρ' αὖ χρόνῳ ἴκετο.
Vaticinij Delphici completionem statim nunc subiicit, quomodo adultus Iason
patrium regnū inuiserit. **c** (Pardalea.) πᾶρδαλεῖν, Pardi pellis est,
seu uestis è pelle Pardi. De Pardi uero est apud Plinium lib. 8. cap. 17. & Aria-
stotelem in historia animalium. **d** (Comæ.) Comam nutrire libertatis
apud ueteres symbolum erat. Hinc Homerus honesto epitheto κερνημο-
ωντας ἀχέεος dicit. Nec piget hic adscribere, quod Scholia hic adijciunt:
quod ueteres primitias comæ apud flumina detonderint, ijsq; dicarint, omnia
ex aquis primum orta significantes.

EPODOS, COLON XIII.

a Quem non agnoscebant Magnesi. Piorum
tamen eum intuentium aliquis hoc dixit: **b** Num
is est Apollo? neq; enim est Veneris, æreo qui
curru uehit, maritus. Porro **d** in præclara Naxo
Iphimedæe aiunt obisse diē filios, **e** Otum puta,
teq; fortissimum Ephialtam regem. Quinetiam

Tityum, Dianæ uelox telum confecit, ex inuicta celeriter correptū pharetra: ^auti discat quispiam, quomodo potentiorū amicitiam & amorem debeat affectare.

ἰπιδώνη
μα.

STROPHE V. COLON XIII.

Illi quidem hæc inter sese uicissim garriebāt. Mulabus dein & polito curru festinans cum admiratione Pelias aduenit. Obstupescerat autem continuo, collustrans insigne calciamentum, dextro duntaxat pedi obductū. Suffurans tandem animo pauorem, sic eum conuenit: Qualem terrā ō hospes, gloriaris patriā tuam esse? ^bQuæ è terra genitarū hominum è cano uentre te in lucem produxit? ab inuisis mendacijs te purū seruans, ediffere genus.

^a *Quem non agnoscebant piorum.*) Vt ignotus fuerit patriæ suæ ciuibus explicat. ὀπίρηνων participium à uerbo ὀπίρηναι, quod Deum præ oculis pono, pius sum, & intueor, ualet. ab ὀπίρηνος uultus, aspectus.

^b *Num is est Apollo.*) Quo modo intuentes in Iasonem ciues secum disceptarint, ostendit: admirantes enim eius heroicam proceritatem, personam augustam, uultum liberalem, dubitabant an ne Apollo, uel Mars, uel Otus, aut Ephialtes, aut Tityus esset. ^c *Aereo curru.*) χυσαέματῶ Martis epitheton, quod curribus gaudeat, quibus in bellis utebantur ueteres.

^d *In præclara Naxo.*) Naxus insula una Cycladum est, à Naxo Carum duce nominata. ^e *Otum, Ephialtes.*) Otus & Ephialtes fratres in Dianam impij fuerunt, unde in specie cerui eis apparens, tela quibus petebatur, in ipsos reflexit. Cheridi monstrosa hæc paradigmata nō probantur. Meminit enim & Homerus horum, quod nouem annis in nouem ulnarum longitudinem excreuerint. Verum Pindarus non tam ob formam, quam proceritatem Iasonis cōmendandā adduxit. Et si enim adeo formosus Iason fuerit, ut Iuno in eius pulchritudinē exarserit, magnitudinē tamen & robur corporis præ forma euehit.

^f *Tityū.*) Tityū ab Apoll. & Diana transfixū Pherecydes autor est.

^g *Vti discat.*) ὀφθα, id est, ut discant se sibi similibus sociare, nō dijs,

non

non Dianæ uel Apollini. His uero paradigmatis nihil aliud agit poëta, quam tantū: iste uel Apollo uel Mars est, siue Otus, siue Ephialtes, Tityus ue. Et hæc secum loquentes impense mirantur: quandoquidem sciant Otum & Ephialtem res mortalium iam olim deseruisse, Tityum item Dianæ confectum telo. Hinc suspensis animis responsum & genus eius expectant. ^h *Equæ hominum.*) ὀπίρηνων hic necessariō fœmininū est: siquidem ex hominis masculo li duo non possit egredi fœtus. Sic Isocrates in Paragraphico uititur fœminino genere, dum inquit, de ancilla loquens: ἐκ δὲ τῶ τράυματῶ φάσκοντες τὴν ὀπίρηνων ἀφαιεῖν.

ἢ τῆς αὐ-
θρῶπων.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Cui, confidenti animo, præclaris uerbis hunc in modū respondit: ^aAio Chironis me doctrinā ferre. Proinde ex antro ^bà Chariclone & Philyra, ubi castæ Centauri filiæ me educarunt, redeo: ac uiginti illic transactis annis, neq; factum, neq; dictum ^cturpe apud illos proloquutus, tabij, ^dantiquam patris mei domum ^ecurans, quæ nō profato, neq; feliciter administratur, quamq; Iupiter populorum ductor olim Aeolo, illiusq; pueris, preciosæ rei loco tribuit.

Vel domū
redij, anti-
quū patris
mei regnum
recepturus,
quod &c.

EPODOS, COLON XIII.

Porrò auribus meis increbescit nephandum Peliam, ^gstulta mente sua fretū, uiolenter nostrorum deprædari parentū ^hregnum. Qui, ubi primam uidi lucem, ^ksuperbi principis formidantes iniuriam, me, ceu uita defunctus ac triste funus essem in domo positū, muliebri luctu planxerūt, ac noctu clanculum purpureis fascijs inuolutum, uia communicata, Saturnio Chironi educandum tradiderunt.

^a *Aio Chiro.*) φαι, pro φημι. Chironis institutione, seu racem fore innuit: utpote qui sit ita liberaliter à Chirone edoctus, ut mentiri planè pia-

culum ducat. **b** **C** A Chariclone & Philyra.) Philyra mater est Chironis, ut è tertia Pythiorum ode innotuit. Chariclo uero, genitiuo τῆς χαιρικλός, & κατὰ σιωαίρεσι χαιρικλός, latine Chariclonis, sicut Dido Didonis, uxor est Chironis, filia Apollinis: è qua & Chirone Carystus est genitius. **c** **C** Turpe.) γνῆράπελον, id est, ἀπαίδειον, hoc est, illiberale, inhonestum, quod liberalem institutionem dedecet. **d** **C** Antiquā patris mei domum.) οἶκος ἀρχαῖον. Potest οἶκος ad uerbialiter referri ad uerbum ἰσμέλω: ut sit sensus: Domum in patriam redij, regnum paternū recepturus. ἀρχαῖον enim substantiue est pro ἀρχαῖον, per extensionem: sicut Homer. ἀναγκαῖον ex ἀνάγκη facit. **e** **C** Curans.) κομίζω, curās. Si simplex pro cōposito accipiat, ut sit per ἀφαιρέσι, ἀνομιζω uel ἀνακομίζω, tum recipere sonat. Significat autem κομίζω, & fero & curo, ut apud Homerum, quum Telemachus ad matrem ait, τὰ σὰ ἔργα νόμιζε, tuas res cura. **f** **C** Quam iupiter.) Diuino iure, & Ioue ita digere, regnum ad se pertinere arguit. Genealogia sic habet: Promethei filius est Deucalion, cuius Hellen, cuius Aeolus, cuius Cretheus & Athamas & Salmoneus: Crethei filius Aeson, Aesonis Iason, Salmonei Tyro, è qua & Neptuno est Pelias & Neleus. **g** **C** Stulta mente fretum.) λευκὰς φρονίας, albas mentes. Metaphora est ab aque superficie. Vt illa in summa sui facie est perspicua & clara, in imo & profundo nigra, ob quam etiam causam apud Homerum μέλας ὕδωρ dicitur: sic mentem Pelie albam dicit, ut forissecus apparet: cæterum per metalepsin relinquit cogitandum auditori, nequaquā esse talem, qualis foris appareat, sed longe alium internum eius esse animū, hoc est, minus candidum. **h** **C** Regnum.) ἀρχεδίκον, hoc est, regnum quod iure parentes mei tenuerunt. Siue ἀρχεδίκον, ut sit α pro ω, id est, regnū quod est parentum meorum iuste imperantium, audio Peliam spoliare. **i** **C** Vbi primā uidi lucem.) Metu Pelie se se recens natum, cui sumus esse rendum, in domum collocatum fuisse, & eo interim dolo ad Chironem Centaurum deportatum dicit: Verebatur enim, ne si Pelias rescisceret filium Aesonis natum uiuentem, ipsum occideret, ne uidelicet regni æmulum uel inuasorem uel repetitorem olim nancisceretur. **k** **C** Superbi principis.) ὑπερβάλων ἀγαμόν, pro ἡγαμόν, Dorice, hoc est, Pelie.

STROPHE VI. COLON XIII.

Atqui horum quidem sermonū^a capita cognoscite. Primū inclyti ciues aperte mihi gdes^b equestrium parentū meorū indicate. Aesonis nanq; filius

lius indigena, non ad exteram alienorum terram ueni. Diuinus uero Centaurus nomen^d Iasoni mihi indidit. Sic fatus est. Hunc ubi ingressus esset, patris oculi cognouerūt: ex ipsius enim senio confectis^e palpebris, instar bullarum lachrymæ stillabant: adeò ex animo, & impense gauisus est, longe mortalium pulcherrima^g cōspecta prole.

a **C** Capita.) κεφάλαια, capita, hoc est, summā. Audite, inquit, quid & quò uelim. Patris meas Aesonis ædes accedere uolo, eas quaeso inclyti ciues mihi cōmonstrate, eas mihi indicate. **b** **C** Equestrium.) ἐπιθεικῶς parentes suos λευκίππος, quasi ἱππικὸς, hoc est equestres, albis & splendidis equis insignis uocat. **c** **C** Diuinus Centaurus.) Chiron Centaurus φῆρ, id est fera, propter naturæ corporis sui similitudinem (unde & semiuiri biformes διφύεις Græcis) appellatur. φῆρ ergo & θῆρ idem sunt, nisi quod φῆρ Thessalum etiam significet, & φῆρς uel φέρες sint Thessali uel Centauri: θῆρ uero semper substantiuū sit. Diuinus ideo, quod uel à Saturno nascatur, uel quod iustitiæ suæ nomine tantū mereatur laudis. **d** **C** Iasoni.) ἰασις sanitatem significat. Et quia Chiron medicus, in medendi arte primū instituit à se susceptam Aesonis geniturā, ideo ab ea facultate ἰάσωνα, ueluti sanatore, nominauit. **e** **C** Palpebris.) γλέφαρον, idem quod βλέφαρον: hoc ἀπὸ τῶ βλέπω καὶ φᾶρ, illud πρὸ τῶ γλῶσσῳ καὶ φᾶρ, quod palpebra, siue uisus, siue pupilla, adeoq; σῶμα δὲ χιτῶν οκιδorum sunt ueluti uestes, atq; tegumenta. **f** **C** Instar bullarum lachrymæ stillabant.) πομφόλυξαι, pro ἐπομφόλυσαι. Dores σ in ξ mutant. à uerbo πομφόλυξαι, quod est ebullire, bullas producere. Deducitur porro hoc uerbum à nomine πομφόλυξ, quod bullā sonat, ut in prouerbio, ἀθροῦπι πομφόλυξ, planum est. **g** **C** Cōspecta prole.) γόνου ἰδῶν καλλιστῆ ἀδρῶν, pulcherrima cōspecta prole, scilicet sua, Iasone.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Fratres eò uenerunt ambo, prope quidē Pheres, fonte^b Hypereide relicto: dein & ex Messena Amythā, mox Admetus atq; Melampus affluere, consobrinū suum Iasona beneuolum sibi red

dentes eiq̄ congratulantes, cōuiuī subinde tem-
pore mansuetis eos Iason colloquīs suscipiens,
munera digna parans, omni eos tripudio reple-
bat, quinq̄ noctibus integris totidemq̄ diebus,
bonæ uitæ decerpto fructu.

a (C Frates.) Pheres & Amythaon fratres sunt Aesonis, ut supra p̄-
tuit. Admetus filius est Pheretis, Melampus Amythaonis. Ergo consobrini sunt
inter sese, uel fratres patruales, Iason, Admetus & Melampus. Amythan p̄oeta
hic dixit, perinde ac ἀλκμων: aliàs ἀμυθαῶν scribitur. quod si ἐμυθαῶν
cum circumflexo legeretur, Dorica esset contractio ex αωω, uerum quia ὄξυ-
τονον est ἀμυθαῶν, σὺν τμῶσις magis est quàm σὺν αἰρεσις.

b (C Hypereide.) Hyperia fons est Thessaliæ in urbe Pheris, ut Sopho-
cles apud interpretem testatur:

ὦ γῆ φεγαία χαῖρε, σὺ γγονόνβ' ὕδωρ
ὑπὸρσία κερμῶν, νᾶμα θεοῦ θελήσει τοῦ, hoc est,

Tellus Phœæa gaude, congenita hinc aqua,

Fons Hyperæa, gratissimis siphonibus

Deo scatens.

Huius fontis mentio etiam est apud Homerum in Ca-
talogo nauium. Sunt qui huic fonti nomen ab Hyperete inditum uelint, ut Phe-
recydes: qui, Melas, inquit, Phryxi filius ducit in uxorem Eurycleam, ex his na-
scitur Hyperes, qui proxime fontē morabatur, ab eius nomine dictū Hyper. à
Pindarus ueluti patronymica forma fœminina effert ὑπερῆς, quasi indica-
re uelit Hyperetis fontem esse, uel ab Hyperete hoc nominis sortitum esse.

c (C Messene.) Messene Laconicæ ciuitas, cuius frequens apud Isocratē
mentio. Quod uero Pheres & Amythaon Aesonis fratres sint, uel Homerus
testatur, dum hunc in modum canit:

τὸς δ' ἑτέρως κρηθῆι τέκε βασιλῆα γυαυκῶν
αἰσονατῆ ἠδὲ φερετῆ ἀμυθαῶνα β' ἰπποχέρμω.

EPODOS, COLON XIII.

Verum sexta omnem ab initio repetens, & in
summam colligens sermonē Iason, omnibus cum
cognatis suis cōmunicabat: qui in eius sententiā
pedibus ibant. Continuò relictis sedibus cum il-
lis surgebat. Ad ædes igitur Pelix peruenierunt,

ubi

ubi uniuersi steterunt intus. Quos audiens Ty-
ronis formosæ proles, ilicet eis occurrit. Cui sub-
inde molli uoce instillans amicum colloquī Iason, eruditorum sermonum exordium & funda-
mentum iecit. Fili, inquit, petræi Neptuni,

Tyronis for-
mosæ pro-
les, est peria-
phrasis Pe-
liæ.

STROPHE VII. COLON XIII.

Sunt quidem uelociores mortaliū mentes ad
laudandum dolosum lucrum præ iustitia, quum
tamen ^basperum inde fructum cōsequantur. Cæ-
terum & me & te semota iracundiā decet reliquā
felicitatem texere. Cognoscenti hæc dico. Vna
bucula Cretheo, prudentiq̄ Salmoni erat ma-
ter. In ^atertia uero genitura nos ex illis plantati,
aureum solis robur uidemus. Quod si qua inimi-
citia cognatis nobis intercesserit, quæ pudorem
ac reuerentiam contegat, felicitas certe nostra
cassaretur.

a (C Fili petræi Neptuni.) Periphrastice rursus Peliam ita uocat. Rogat
autem Iason oratiuncula hac, ut amice secum regnū diuidat, neq̄ sit futuri belli
causa, magnæ ue perniciæ faces accendat: futurum enim si renuat, ut cogatur,
quum iure naturali ad sese, patris Aesonis nomine, regnum pertineat. πέ-
τρæα & πρῶσιδωρ. Petræus appellatur Neptunus, qui hoc nomine in Tes-
salia colitur, quod dormiens ipse, super petra quadam, è semine quod dormienti
exciderat, equum è terra illic produxerit, cui Scyphio fuerit nomen. Alij eam
causam adferunt, quod dissectis Thessaliæ montibus, dico autem Tempe, per
ipsos Peneium deduxerit, quum antea per urbem flueret, & agros plerosq̄ uas-
taret, ut Callimachus tradit:

φῶν γὰρ δὲ καὶ πηνῆος ἐλιος ὄμιλον δ' ἀτ' ἐμπεωρ. id est,
Peneus fugit flexus per Thessala Tempe.

b (C Asperum fructum.) φαχῆων ἐπίβδων. Dies festiuitatem sequen-
tes proprie ἐπίβδων dicuntur, quæ festo accensentur. Asperum ergo fructum
consequuntur, φαχῆων ἐπίβδων. hoc est, post Pythia, uel post festum ueni-
unt, ut prouerbum habet: id est, uani sunt, & nequicquam laborant.

f

c ¶ Una bucula.) *μία βοῦς*, unā bos. Βῆν metaphoricē pro matrē usurpat. quasi dicat: Aui nostri unā matrē Enarē habuerunt: fratres fuerunt nempe Cretheus & Salmoneus, ut apud Hesiodum est. Quia ergo sanguine inter nos iuncti sumus, decet eo inter nos maiorē uigere amicitia. d ¶ Tertia genitura.) *τρίτοιον δ' ἔν γ' ἰοναῖς*, tertio gradu. Genealogiasic habet: Salmonei filia est Tyro, è qua Pelias. Tertius igitur à Salmone Pelias. Nō dissimilem ad rationem Iason tertius est: Cretheus Salmonis frater, Crethei porrò filius est Aeson, Aesonis Iason. Tertius igitur à Cretheo Iason est. e ¶ Felicitas nostra.) *μοῖρα δ' ἀΐσιοντ'*. hoc est, feliceiore sequundioreq; fortuna desitueremur. Summa huius loci est: Concordia parue res crescunt, discordia maximæ dilabuntur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Nō decet nos ambos ferro uulnerantibus gladijs, neq; telis magnum progenitorum precium diuidere. ^a Siquidem pecudes ego, armentorūq; flauos greges dimitto, agrosq; omnes, quos à parentibus meis auferens occupas & ^b regis, diuitias quidem cumulans. Nec me tuas ædes amplificantiā fatigant hæc adeò, sed sceptrū & solius imperij tui thronus: cui solio Crethei filius Aeson, insidens olim, equestribus populis iurabat. Hæc itaq; citra communem inuidiam & moerorem

EPODOS.

Dissolue nobis, ne quod recentius ex ipsis malum suscites. Sic dixit Iason.

a ¶ Siquidem pecudes.) *μῦλα τε. ἀρχαῖο μὸς δ' ἐστι*. Veteribus enim *μῦλα* nedum oues, sed totam quadrupedum possessionem significauerunt: perinde ac Latinis pecudes & pecora. Per *μῦλα* ergo nedum oues, sed & iumentum alia, equos, asinos, præterea sues, capras, & id genus alia significat. Boues seiuentim propria uoce explicat, alioqui & sub *μῦλοις* comprehenderentur, per archaismon & catachresin. b ¶ Regis.) *νῦμες* est pro *νῦμης*, uel medio *νῦμυ*. Thema hic adfingendum est *νῦμω*, tum in secunda persona

sona barytona *νῦμης* faciet, & per *ἐκθλιψι* & *συγκριπῶ* *διφθόγγου*, excluso *ι*, fit *νῦμης*.

Pelias uero ^a quieto animo respondit: ^b Talis equidē ero. Atqui me iam nūc senilis ætatis pars circumsepit, tuo pubertatis flore adhuc fluctuante. Potes autem ^d terrestrium amoliri indignationem. ^c Iubet enim animā suam ferre Phrixus, ad Aetæa uos thalamos profectos, uellusq; arietis lanificio insigne, abducere, quo è ponto quondam conseruatus est

STROPHE VIII. COLON XIII.

Anouercæ impijs telis. Hæc mihi per admirandum insomnium denunciata sunt. Petij itaq; Delphos scitatum oracula, num quid horū, quæ uiderim per insomnium, indaganda sint. Atenim Apollo quam celerrime nauim ad profectiōnem te apparare excitat: proinde uoluntarius hoc certaminis perfice. Quod ad me attinet, te solū rerum habenis moderari, regnareq; sancte dei rogo me permissurū. ^f Ratum iusiurandum Iupiter testis nobis esto, qui ^g utriq; nostrū cognatus est. Hoc scedere laudato inter se mutuò, discesserunt.

a ¶ Quietō animo.) *ἀκῆ*, id est, quiete, placide. b ¶ Talis ero.) *τοῖδ' ἔσομαι*, talis ero, scilicet, qualē desideras mi Iason: ego tecum nō digladiabor huius imperij nomine, sed amice inter nos rem componemus.

c ¶ Flore adhuc fluctuante.) *αἴθος ἕβας νυμάλυ*. Metaphora est à marinis fluctibus, qui ut ingenti tempestate moti solent esse cōcitatiores, sic ætas iuuentutis, ceu tempestate mouetur, hoc est, ipso flore suo, ut sit ardentior, uiridior, uiuacior senectute. Iuuentus aestuat, tumet, fluctuat: senectus friget, sistitur, languet. d ¶ Terrestriū iram.) *μᾶνι* pro *μῦνι*, iram, ut opud Homerum, *μῦνι ἄδδ' ἔσ*. Per iram terrestriū, Interpretes terrestres deos intelligi putat, quos male habeat, nondum in patriam Phrixii animam reductā.

Ut sit sententia: Tu potes deorum sedare iram, potes et animam Phryxi et aliarum uellus, non sine sempiterno nominis tui ornamento adferre. Potest etiam ad aureum arietis uellus referri haud equidem inepte, ut propter quod plerique mortalium Aëte inuiderint. e. ¶ Iubet enim animam suam.) Moris erat apud ueteres, si quis apud exteros uita defunctus esset, ut si corpora non superessent, animæ tamen quibusdam in patriam ceremonijs reuocarentur, easque cum unâ nauigantibus ad patrios penates reducere consuetudo tenebat.

HISTORIA DE PHRYXO ET AVREO VELLERE.

Athamas Aeoli filius, frater Crethei, primam uxorem habuit Nephelen, è qua duos liberos Hellen sustulit et Phryxum. Defuncta Nephela, altera, cui nomē Ino, duxit: quæ cum, pro more nouercarum, priuignorum uitæ insidiaretur, persuadebat Aeolicis foeminis, uti semina terræ mandanda torrerent. Terra ergo tosta sementis grana suscipiens, infœcunda permansit. Aeolus Delphos, qui ex Apolline causam inquirant, destinat. Quod animaduertens Ino, legatis muneribus corruptis persuasit, ut reuersi Delphis dicerent, Apollinē Hellen et Phryxum sibi in uictimas poscere. Eos enim esse sterilitatis causam. Athamas tali legatorum responso fidem habens, aræ utrunque filium consecrat. Dij uero ambos miserati, aureo uellere insigni ariete ex ara per auram sustulerunt. Hic dum Helle uirgo sese in dorso arietis sustentare nō posset, in mare decidit: ex eo casu Hellepontum dictum aiunt. Phryxus autem in Scythiam profugit, seruatus tandem in terra Colchica, ubi Ioui fugitiuo, hoc est, fugæ auctori, arietem immolat, quod à nouercæ dolo Iouis ope liberatus esset: ducta illic in uxorem Chalciope Aëte regis filia: ubi et diem suum, quatuor liberis progeneratis, obiit. Hæc ex Scholijs in Apolloniū. f. ¶ Ratum iusturandum.) Hoc est, Iupiter firmi huius et haudquaquam fallacis pacti testis esto. g. ¶ Vtrique nostrum cognatus.) γερῆλιος. Vterque enim generis sui stirpem ad Iouem refert, et Salomoncus et Cretheus.

At Iason ipse iam

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ciebat præcones, nauis sanè undique existente & apparente. Protinus aut Saturni Iouis tres filij bello inuicti aduenerunt, Alcmenæque palpebras uersantis, Ledæque: duo præterea uiri coma conspicui, Neptuni de stirpe, insignes robore, cum ex Pylo, tum ex alta Tænaro, quibus clarum

decus

ελινοβλε
φάσου, ni-
gροπαίπε-
βρα.

decus apparatus est perfectumque: te puto Eupheme, teque dehinc o uiribus præstans Periclymene. Ex Apolline tandem citharcedorum parens multum laudandus Orpheus aduenit.

EPODOS, COLON XIII.

Misit autem Mercurius, aureum caduceum, formosam uergerens uirgam, geminos filios ad difficillimum laborem: alterum quidem Echionam, alterum uero Eurytum, pubertate plenos. Continuo, qui circa Pancaei montis fundamenta morantur, uenerunt. Etenim uoluntarius ridenti animo uelociter uentorum rex pater Boreas, Zeten, Calainque, uiros ambos, qui alis in tergo purpureis mouebantur.

a. ¶ Iason ciebat præcones.) ὄρνυον pro ὄρνυον, excitabat nomenclatores suos, ut socios expeditionis confœderatos conuocarent. b. ¶ Saturni Iouis tres filij.) ἵοι τρεῖς ἰνὸς ἀλκμωιάστει. Alcmenen ἑλικωβλέφαρον, hoc est, nigripalpebram, ut ita dicam, uocat, et per σικωκδοχίω ab oculorum nigredine commendat. Hercules est filius Iouis et Alcmenæ: qui ab Argonautis relictus est, eo quod esset ignarus remigandi artis, adcoque nimio manuum suarum robore cōfringeret remos, ut Apollonius tradit. Relictus est aut in Mysia. Porro præcipuos hic heroës et semideos qui Iasonem sint secuti, enumerat. Catalogum Argonautarum Interpres apud Sophoclem in Lemniadibus esse dicit, et Aeschylum γηκίθρας. Tres ergo Iouis filij sunt: primus Hercules ex Alcmena, reliqui duo Castor et Pollux ex Leda. c. ¶ Neptuni de stirpe duo.) Euphemus Neptuni filius est ex Tænaro Laconicae promontorio. Periclymenus Nelei filius, est nepos Neptuni: siquidem pater Nelei Neptunus est. d. ¶ Multum laudatus Orpheus.) Ὀρφεύς, ab omnibus colendus, uel multum commendandus. Orpheus Apollinis filius cum Hymenæo et Talemo, autore Asclepiade in Tragodumemis, profectus est: et hic Orpheus postea et eam expeditionem conscripsit. e. ¶ Alterum quidem Echionam.) Græca talem œconomiam habent: Alterum quidem Echionam, plenos pubertate, alterum uero Eurytum. Participium inter duo propria, Alcmatico more, infer

f 3

um est, inquit interpres. κελαδόντας, id est, πλόθοντας: pro κελαδόντας. Estq; χλιδῶ proprie aquarum cum strepitu seu murmure fluxus: sicut βρόμῶ ignis stridor uel fragor. Sunt autem Mercurij filij Echion & Eurytis. f ¶ Qui circa Pangæum.) Pangæus mons est Thraciæ in septentrione, ut Plinius lib. 4. cap. 11. habet. Venerunt, inquit, Boreadæ, comorantes circa Pangæum montem. g ¶ Boreas uentorum rex.) Boreâ uentorum regem & patrem facit. Ventus est uehemens, à septentrione spirans: cuius filij sint Zetes & Calais. Ficta sunt fortasse nomina: κελαις enim, uelut κελῶς ἄωγ, id est, belle & iucunde flans. ζῆτης quasi ζήτης, id est, ἄγαν ἄωγ, nimium flans. Græci septentrionales Boreadæ uocant. Hinc sunt qui hanc fabulam id ueri cõplecti uelint, quod per Boream septentrionales Scythæ intelligantur, qui se heroibus Argonautis adiunxerint, quiq; ob uelocitatē alati dicantur. h ¶ Mouebantur.) πεφείκοντας, pro διακινουῶντας. φείξ proprie tranquilla est fluctuum cõmotio. hinc φείζω placide commoueo. Poëta dicit πεφείκοντας, perinde ac uerbi thema præsens sit πεφείκω: nam si à φείζω dedicatur, tum oportebat esse πεφεικῶντας.

Cæterum & omnia persuadens, dulce desiderium semideis accendebat^d Iuno

STROPHE IX. COLON XIII.

Nauis Argi, ne quis nulli periculo expositus apud matrem remaneret ætatem suam coquens, sed ut uel morte pulcherrimum uirtutis suæ remedium offenderet. Postquã igitur Iolcum^b peruenit^c nautarum flos, omneis collaudans^d recensuit Iason. At ei fanè^c Mopsus uates augurijs & sacris uaticiniorum^f sortibus, exercitū in nauim prudenter induxit. Anchoris porrò ad embolū suspensis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Auream manibus apprehendens phialã princeps in puppi, patrem cœlestium fulmine tonantem Iouem, ac meatu celeres fluctuum ictus, uen-

torumq;

torumq; inuocabat, noctesq; & ponti semitas, diesq; lætos, amicam item reditus fortunam. Cui è nubibus fatalis tonitru sonitus insonuit, splendidi etiam coruscationis radij uenerunt prorumpentes. Ut uero respirauerunt heroës, fidem diuinis adhibebant signis.

a ¶ Iuno.) Quia Iuno in Argo colitur, & nauis heroum ab Argo nomè habet ab Argiuis principibus, ut est apud Ciceronem in Tusculanis, ideo Iuno principes illos suos ad uirtutem, ad heroica facta inflammat, instigatq; ut Argo nauim conscendant. b ¶ Peruenit.) κατέβα pro κατέλθε, deuenit.

c ¶ Nautarum flos.) ναυτῶν ἄωτος, nautarum flos: hoc est, delecta manus, selecta copie. d ¶ Recensuit.) λέξατο pro κατέλεξατο, per ἀφαίρεσιν, id est, ordine recensuit, numerauit, censum fecit.

e ¶ Mopsus.) Secundum alios, tribus sunt usi uatibus Argonautæ, Mopso Ampycis filio, Idmone Atlantis, & Amphiarao Oiclei. f ¶ Sortibus.)

Sortibus primum uaticinari consuerunt, fueruntq; in sacris mensis tali, quorum iactu diuinabant: ueluti si me iactante, hoc quod dixero perueniat, fiet quod uolo: sin signum à me nominatum non cadat talo, nec me compotem fore uoti, arguit. g ¶ Patrem cœlestium fulmine tonantem.) Ioui primum

libat, non autem Neptuno, ob eam causam, quod ut Aratus ait,

— μετὰ δὲ διὸς πᾶσαι μὲν ἀγχαί,
πᾶσαι δὲ ἀνθρώπων ἀγοραί, μετὰ δὲ θαλάσσια
καὶ λιμνῆς.

ἔγκειρασι, quod fulmine pro hasta utatur, ut iam antea auditū, nomi-
nat. ἀμπνοῶν ἔστασαν, pro ἀνέπνευσαν, respirarunt. Quo indicat, uehe-
menter Argonautas tonitru et fulmine Iouis terros, & ferè exanimatos fuisse.

^d Acclamauit ergo eis

EPODOS, COLON XIII.

Ut remos agerent, prodigiorum^b interpres, dulcis spes^c subindicans. Remorū actio uero ab^d argumentosis manibus cita pergebat: cumq; austriflatu^c ad inhospitalis ponti oram transmissi uenerunt, illic castum marini Neptuni delubrū

subiere: purpureus Thracensium grex aderat,
nec non diuinitus lapide extracta^f aræ latitudo,
ac dum ingens in periculum incidissent, domino
nauium supplicabant,

STROPHE X. COLON XIII.

Vt effugere daret^g ineluctabilem^h collidentiū
se mutuò petrarū impetum. Geminæ autem uitæ
erant, uoluebanturq; celerius, quàm grauius stri-
dentium uentorum acies.

^a (Acclamauit.) κέρυξε pro ἐκέρυξε, proclamauit, diuulgauit.
ἀμυθολία hic est. ^b (Vates.) τερασκόπος Nominatiuus esse
potest: tum ad Mopsu uatem referendum est: prodigiorū enim speculator
sonat. Vates Mopsus Argonautis demandauit, ut remis manus suas admouerēt.
Vel acusatiuus esse Doricus potest, multitudinis numer, inominatiuo singulari
similis: tum ad Iasonem transferenda est oratio: ut sit sensus: Iason Argonautis
suis per præconem promulgauit, ipsos uates (Nam tres habebant, ut supra de
monstratū) debere remos uersare. Verum prior sententia melior est.

^c (Subindicans.) γνίπλων, ὑπεμφάλων, subindicans. ἀδίας ἐλ-
πίδας, suauis spes, de potunda scilicet aurea arietis lana. ἀδίας pro ἰ-
δίας. ^d (Argumentosis manibus.) τραχέων παλαμῶν, α pro
ω Dorice, fortibus manibus. ^e (Ad inhospitalis ponti oram.) Ponti
Euxini est circuitio, de quo Plinius lib. 6. cap. 1. Pontus Euxinus, inquit, antea
ab inhospitali feritate ἀξιδύον appellatus, peculiari inuidia nature sine ullo fi-
ne indulgentis auuditati maris. Et ipse in Europam Asiamq; funditur. &c.

^f (Aræ latitudo.) θγῶρ uola manus proprie est. Metaphorice hic po-
eta pro latitudine usus est: à θγῶν, quod est ferire. unde apud Euclidem ὕπο-
θγῶσα, subsecans uel succidens linea dicitur. Hic ergo θγῶρ βωμοῖο, latitu-
do aræ, pro lata ara accipitur περιφραστικῶς. δειπότης ναῶν, epithetō
Neptuni. ^g (Ineluctabile.) ἀμαμάκρηρον pro ἀνεταμάχτητον,
insuperabilem, inexpugnabilem. ^h (Collidentiū se mutuò.) Per con-
currentes hic petras Cyaneas intelligit, quæ sunt insule Ponti, ab alijs Symple-
gades appellatæ, traditæq; fabulis inter se cōcurrisse, quum paruo discretæ in-
teruallo, ex aduerso intrantibus geminæ cernebantur, paulumq; deflexa acie,
cōiunctum speciem præbebant. Plinius lib. 4. cap. 13. Pindarus has duas uitas,

hoc

hoc est, uitas petras appellat, propter motum, quo concurrere uidentur, suum.
Recordatur has petras Odyss. μ Homerus:

γῖθον μὲν γὰρ πέτραι ἐπιγρεφίεις, πρὸ τι δὲ αὐταῖς,
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυκλώπιδος ἀμυθίτης.
πλαγκτὰς δὲ τοι πάσγυ θεοὶ μάκαρας καλέουσι. &c.

^a At mortem iam Argonautarum nauis scopu-
lis illis, uentorūq; luctæ attulit. Ad ^b Phasin enim
deinceps redierunt, inde ^c ad nigros uultu Col-
chos appulsi uim eis fecerūt, apud ipsum Aetā.
^d Venerabilis porrò Venus celerrimis telis con-
spicua, uarietatam motacillam, Bacchi auem, ex
Olympo in ^e indissolubilem ^f quatuor radijs in-
terstinctum circulum iungens

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ad homines primum detulit. Carmina præ-
terea magica sapientem^g Aesonidem docuit, ut
Medæ parentibus^h reuerentiā adimat, utq; ⁱ de-
siderabilis Hellas ipsam iam tum animo flagran-
tem flagro credulitatis ac suadelæ mutet. Atqui
Medea sanè protinus^k fines & extrema paterno-
rum certaminum demonstrauit, oleoq; medicinā
uehementium dolorum expultricem admiscens,
Iasoni ut sese perungeret dedit, quum iam uisum
esset illis aliquod operæ precium, ut nuptijs mu-
tuo complexu dulcibus consocientur.

^a (At mortem.) Metaphora est. hoc est, Argonautis è Cyaneis petris,
uel Symplegadibus crepta est. ^b (Phasin.) Europa fluium, iuxta
Maotin lacum & Tanain, cuius & Apollonius meminit:

φάστε δινύδς θυρωῦ ῥόου εἰς ἄλα βάλει.

Impete cum uasto Phasis latum in mare trudit

Fluxum.

^c (Ad nigros uultu Colchos.) γῖθα κελευῶ-
πρῶσι κὸλχοισι, ad uultu nigros Colchos. Quidam κελευῶν pro κατε-

πληκτινὸν, hoc est, horrendum, ueluti facie & uultu horrendos uel confre-
nanteis, ut ex ipso Colchorum uultu truculentia & scinitia appareat. Alij di-
cunt quod Scythæ sint Aegyptiorū coloni, unde & eos nigricolores esse aiunt.

d ¶ Venerabilis Venus.) Quomodo Venus adiuucri per iynga Iasonē,
narrat. Iynx auicula est, ut Scholia tradunt, maculosis plumis, oblongo collo,
lingua admodū protensa, frequenter sese uertens, ceruicē uoluitans suam. Hanc
sibi ueneficæ accōmodam ad amatoria incantamenta renitur: unde accipientes
eam rotæ cuiusdam alligant, ac sua cantantes carmina circumuoluunt.

e ¶ Indissolubilem circuli.) Indissolubilis circulus, rotæ est periphrasis.

f ¶ Quatuor radijs.) τετρακνημοῦ. κνήμη radius est rotæ. Non
simpliciter ergo rotam quatuor habere radios dicit, uerum ideo, quod ad duos ra-
dios alæ, & ad alios duos pedes iyngis adnexi sint. Theocritus in Pharmaceu-
tria huius auiculæ meminit, & posthac ode 4. Nemeorum hanc ipsam repetit
Pindarus. Vnde prouerbiū est, Iyngi trahi. Sed hac de plura in Nemeis. Latini
motacillā iynga uocant. g ¶ Aesonidē.) Aesonidē, Iasonē Aesonis filiū.

h ¶ Reuerentiam adimat.) ἀφέλοιτ' ἀδ' ᾧ, ut Medææ parentibus re-
uerentiam adimat: id est, Venus edocuit Iasonem, & eam illi gratiam adfudit,
quæ ita Medææ placeret, eiusq; amore inflammaretur, ut Medæa huius amorem
patris honori præferret, ut mallet conseruatum iri Iasonem potius, quàm paren-
tes suos, quum tamen diuino & naturali instinctu, parentibus honorem & obe-
dientiam & gratitudinem deberet Medææ. i ¶ Desiderabilis Hellas.)

Hellas, id est Græcia, & continens pro contento κατ' ὑπερλαγλῶν, ut Cice-
ro appellat huiusmodi schema. Ipsa Græcorum manus, cuius princeps erat Ia-
son, ea inquam delectu Græcorum principum manus adeo suffurata est animū
Medææ, uti mallet in Græcia quàm in Colchide habitare.

k ¶ Fines pa-
ternorum certaminum.) περιετ' ἀέθλων, fines paternorū certaminum de-
monstrauit. Hoc est, indicauit Medæa Iasoni, qui labores essent exantlandi ei, à
patre propositi. Vel sic intelligi potest: Montrauit Medæa (ἀέθλων enim &
præmiorū certamen ualet) quibus rationibus posset fines certaminum, uel
præmiorū adipisci: hoc est, qua ope instructus, fieri posset uoti sui compos, &
omneis exhaurire & superare labores, quos pater Acetes propositurus erat, &
aureum uellus pro mercede referre.

l ¶ Qui iam uisum esset eis.) Hoc
est, ea ratione Medæa pharmacum apparauit, quo posset in certaminibus supe-
rior euadere, ut se duceret in uxorem, alioqui tam fidam ei sese non exhibuisset.

EPODOS, COLON XIII.

At quum Acetes "adamantinū aratrū in me-
diuis

dium proferendo telluri infixisset, unā cum bu-
bus flammam^b è flauis naribus ardentis ignis spi-
rantibus, qui æreis unguis per uicem terramⁱⁿ
cidebant, solus^d ad iuga adducens, Iason appro-
pinquabat: rectas autem sectiones intendens tra-
hebat, terræ dorsum^f ad orgyæ longitudinem in-
profundum aratro uersæ, diffecans. Dixitq; Aeē-
tes: Hoc operis nauis istius rex, quisquis est, ubi
mihī perfecerit, immarcesibilem stratū tollat,

STROPHE XI. COLON XIII.

Pellem^b aureā, lana splendidam. Hæc ubi me-
morasset ille, croceum suum indumentum proij-
ciens Iason, dea fretus, opere tenebatur arandi:
Ignis itaque ipsum non^k turbat, iuxta pharma-
corum peritissimæ amicæ incantamenta. Appre-
henso ergo aratro, bubulis colligauit necessita-
tis uasis, colla bouum: quūq;^m lateribus ualenti na-
turæ acrem stimulū iniēcisset fortis Iason, præ-
fixum laboris pensum absoluit. Gemebat hoc ui-
dens, tametsi clanculum hominis uirtutes uehe-
menter admiratus Aeētes.

a ¶ Adamantinum aratrum.) Metaphorice durum, uel reuera ex Ada-
manite factum. Quomodo uero Aeētes primū, deinde Iason aratro terrā pro-
sciderit, est apud Apollonium, Orpheam, Sophoclem, & Ouid. 7. Metamorph.

b ¶ È flauis naribus.) ἀπὸ ξανθῶν γυνύων, pro ξανθῶν. & γυνύ-
ων, pro ξυνῶν. Nares flauæ sunt, propter igneū quē efflāt colorē. c ¶ In-
cidebant.) ἀράσασον pro ἤρασον, sculpebant, deradebant, incidebant,
ἐχάρατον. d ¶ Ad iuga adducēs.) ἀγαγῶν, ubi ad iuga perduxisset.
ῥόγλα, ῥυγᾶ, ῥόγλα. ῥυκῶς ῥόγλον, ῥύγον, ῥόγον & ῥόγος
dicitur. αὐλαξ sulcus, ab αὐλόν, id est, longum: omne enim longum Græ-
cis dicitur αὐλόν. e ¶ Terræ aratro uersæ.) ἀναβωλακία γῆ, terra
in profusione uel aratione glebā sursum reijciens remittens ue. Ergo ἀνα-

ὠλακία hic est ἐπιθετον. f C Ad orgyæ longitudinem.) Orgyæ lon-
gitudō est trium cubitorum, uel ambarum manuum extensio, ut Hesychius au-
tor est. Germanicè klaster. g C Inmarcesibilem stratum tollat.) Incor-
ruptibilem stratum, μεταφορικῶς pellem arietis auream uocat, prisco mo-
re. Vcteres enim passim apud Homerum stragulis lectorum ἐ pellibus factis usi
esse leguntur. Scholia ueteres pelles substrauisse tradunt: hinc ἀ κωδῖος κῶ-
μα, id est, somnū dici, eo quod super pellibus dormirēt, uolunt: unde Aristoph.

ὡσεὶ μὴ μισῶ, γυνόμην γὰ κραιπνὸς κῶδιον.

Incorruptibilem ideo dicit, quod aureum esset uellus, aurumq; non sit corrupti-
oni obnoxium. h C Aurealana.) κῶμας ἀγλαῶν χρυσέων θυσάνων,
pellem aurea fimbria splendidam. θυσανῶ proprie fimbria est, dicta ἄρα
τῷ θυσοδῶδι, hoc est, κινῆσαι, ut est apud Homerū Iliad. ε ε in Scho-
lijs: uel ἄρα τῷ θυσοδῶδι, hoc est, πῶραιωρεῖσθαι, ut Pindarica hypomnema-
ta habent: id est, à iuxta attollendo. Hinc metaphoricè hic fimbria pro lana
usus est, quod ε ipsa instar fimbriæ sese attollat, propter bonam almoniam,
uel teneritudinem. i C Hæc ubi memorasset.) Vt sit Iason Aetææ cum
exemplum tum promissum secutus, memorat. k C Turbat.) ἀλόλα
pro τρεπῶσθαι. Ignis eum non turbat, non comouet, non retrahit. l C Bu-
bulis necessitatis uasis.) Βασίς οἰσῶν ἀλόλας γῆρας ἀλόλας, colla
boum bubulis necessitatis uasis ligauit, id est loris, περιφρασεως.

m C Lateribus ualenti naturæ.) ὀπίπλορον φῶμα. Circuitio est boum,
natura magnorū laterū: id est, boues quibus natura sunt grandia latera: unde et
fortes sunt. n C Præfixum laboris pensum absoluit.) Quæstio hic uer-
sari solet, inquit Interpres, quomodo ignis non læserit Iasonem: ε quia Pinda-
rus non exposuit, discutienda est. Historia ergo sic habet: Medea Iasoni præce-
pit, ne boueis aduersus uenti flatum ageret, ne retroacta ignis flamma damnū
acciperet, sed auras uentorum sequeretur: sic futurum, ut flatus boum ignei ad
anteriora rapiantur. Iussit etiam, ut postquam sulcorum unum ordinem perfec-
cisset, ne à fine isto colonorum more denuò inciperet, uerum ut retrorsum actis
ab eo sine bubus, ab eodem semper loco ordiretur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Proinde forti uiro, socij amicas manus porri-
gebant, coronis ε herbaceis ipsum a redimibant,
ac mansuetis sermonibus amicum conueniebant
suum. Continuò b Solis admiranda proles Aetæ-
tes,

tes, collucens ostendebat uellus, quod illic Phri-
xi gladius extendebat. Arbitrabatur enim nihil
porrò moliri posse Iasonem pro tollendo uelle-
re: siquidem repositū erat in saltu, ubi impetuo-
sissimis draconis generis custodiebatur, qui cum
latitudine, tum longitudine, c quinquaginta re-
morum nauim occuparet, quam ferri plagæ per-
fecerunt.

λόμα,
hoc est, den-
so arborib.
uepribus ue-
loco.

a C Redimibant.) ὀπίπλορον proprie ad animantia bruta refertur, ὅτι
ἐπι τῆς ἔρας ὄδισσιν. hoc est, quod è terra pabula ε pasua carant. Hic
pro ὀπίπλορον, hoc est, cingere ε coronare usus est. Coronis herbaceis eum or-
narunt ueterum more, qui terræ uirentibus folijs uel herbis uictores suos deco-
rabant, ut in quatuor celebrium Græciæ ludorum circulo liquet: uirtutis enim
rationem, non pecuniarum seu quæstus habentes, uirentem uirtute ε animum
ε caput, uirentibus omnium parentis terræ germibus testabantur.

b C Proles Solis.) περιφρασις est Aetææ, Solis admiranda proles: si-
lius enim Solis est. c C Phryxi gladius extendebat.) Nam Phryxus Io-
ui, fugæ autori, arietem illum immolarat, ut supra narratū. Propom̄t autem
alterum laborem, uel monstrum potius, Iasoni uincendum. d C Vbi im-
petuosissimis draconis generis.) Quis generis draconis, ε non potius oculis cus-
todiri uellus ait? An ideo, quod per Synecdochen ε oculos ε totum caput per
genas significet? quod dentibus ori infixis pugnet? quodq; ueluti præcipua cor-
poris sui parte ε munimento sigillatim uellus illud custodiat? ore nanq; denti-
bus ε lingua serpens potissimum dimicat. Et quanquam non letalem, ut alij ser-
pentes, morsum infligat, ut Nicander est autor in Theriacis, attamen triplex est
illi dentium utrinq; in ore ordo, qui illi os certe ε caput omnino armant, ut uel
solo illo dentium spectaculo horrendus appareat draco. Præterea ε hoc me-
morabile est, quod cum aquila certamen ineat, ouis eius insidiatur, leporem si
quem ceperit eripere ei conetur. Tumq; aquila rursus pugnam inicit cum generis
eius. Vbi Nicander sigillatim genarum mentionē facit, quod aquila bellum cie-
at cum generis draconis: quasi indicare poëta uelit, nusquā terribiliorem esse dra-
conem, atq; in generis, uel ore, dentibus ε capite. Versus Nicandri sunt:

τῶ μὲν τ' ἐκπαγλον ἡρώτων βασιλῆος ὄρνις,
αἰετὸς ἐκ πελαγῶς ἐπὶ πᾶσι δ' ἐχθρῶν
ὄρνις ἀγῶ γυνέουσι, ὅταν βλώσκοντα καὶ ἄλλῳ
διέρκηνται.

Proinde cum emphasi & synecdoche dicit Pindarus, impetuosis draconis
 genis custodiebatur. e ¶ Quinquaginta remorum nauim.) Quod ue-
 ro draconem istum longitudine & latitudine nauis, quæ quinquaginta remorū
 ordines habeat, æquet, nehercle ingentem serpentis magnitudinem explicat.
 Multum erat si triremem longitudine æquaret. Iam quum πρυτανός πορυ
 ναυῶν uincat proceritate & crassitie sua, quid monstrosius, quid admirabilis
 dici potest? Talis enim draco exuperabit magnitudine sua portentose uisita-
 tis anguem, quem primo bello Punico apud Bagradan flumen Atilius Regu-
 lus COS. acri prælio, magna suorum militum pernicie, balistis & catapultis
 ægre tandem interemit: cuius detracta pellis Romam missa, centum & uiginti
 pedes cōtinere inuenta est, ut Florus in 18. libri Liuij Epitome, & Gellius lib. 6.
 cap. 3. confirmant. Hic lubens omitto, quod draco à Δράκων, id est uideo,
 dicatur, quia acuti cernat. Prætereo etiam quod Aesculapio dicatus sit, ut po-
 te quem, ut Nicander ait, ipse in comosa fago, in monte Pelio, iuxta uallem
 Pelethronium educauerit: eoq; nomine, quod draconis sit plurimus in medicina
 usus, ut Plinius lib. 29. cap. 4. Vel, ut alij uolunt, ideo, quod eos qui medicinæ
 sese dedere uelint, oporteat esse & uigilantes draconis instar, & perspicaces.
 Verum quum hæc non huc pertineant, missa faciam. f ¶ Quam ferri pla-
 gæ confecerunt.) Periphrasis est structure nauis. Id est, quam ferrea fabri
 nautici instrumenta confecerunt. Ouidius in Transformatis, uipereos dentes
 in Iasonem facto agmine rurturi uidebantur, ac mutuis tamen uulneribus tan-
 dem conciderint. De hoc dracone 7. Metamorph. sic inquit:

Peruigilem superest herbis sopire draconem,
 Qui crista, linguisq; tribus præsignis, & uncis
 Dentibus horrendus, custos erat arboris aureæ.
 Hunc postquam sparsit Lethæi gramine succi,
 Verbaq; ter dixit placidos facientia somnos,
 Quæ mare turbatum, quæ concita flumina sistunt:
 Somnus in ignotos oculos ubi uenit, & auro
 Heros Aesonius potitur, spolioq; superbus
 Muneris autorem secum spolia amplare portans.

EPODOS, COLON XIII.

“Sedenim in uiam redeo tardius: reuertendū
 tamen, nam urget hora: quanquam & ego com-
 pendiarīā rationem nouerim, dum & multis alijs
 sapientibus,

sapientibus, in breuiloquentia, si res ferret, b præ-
 cesserim. Occidit quidem arte cæsis oculis, uariis Redit ad Ar-
 coloreq; tergo serpentem Iason, ô Arcesilaë, fura gonantæ.
 tusq; est tandem c Medeā, quæ Pelix cædem in-
 tulit: inq; Oceani profunda, rubrumq; peruene-
 runt mare, d deinde ad gentem Lemniarum mu-
 lierum, e quæ maritos suos orco demiserant, illic
 & corporum suorum uiribus, f uictoriæ præmiū
 uestimentum acceperunt,

STROPHE XII. COLON XIII.

Concubueruntq;.

a ¶ Sedenim in orbitam redeo tardius.) Post longam hætenus Argo-
 nautarum intersertam historiā necdum absolutam, semet ipse corrigens, ad in-
 situtum sese reuocat, suis ipsius castigatione. b ¶ Præcesserim.) ἀν-
 μα pro ἄνμα. ἀμ Ἐπιβολῆς est: potest enim & ἀφαιρέσις pro κεί-
 νμα esse: tum sonat, præceptor fuerim. c ¶ Medeam quæ Peliam oc-
 cidit.) Furatus est Medeam, inquit, καὶ σὺ αὐτῆς φόνου πελικο, & cum
 ipsa simul Pelix cædem. Medea cædes & internitio fuit Pelei patri Iasonis:
 hic postquam in Thessaliā reuersus est, Peliam, à quo tantis periculis, adeoq;
 ipsissimæ morti obiectus erat, regno uiduauit. Vel ideo Pelix necem attulisse
 Medeam ait, quod quum precibus filiarum Pelix permota esset, iuuenili etate
 ipsum donare (sic enim Ouidius habet:

Spes est uirginibus Pelia subiecta creatis,
 Arte suum parilireuirefcere posse parentem.)

perinde ac Aesonem iuuentutis etate rursus florere fecerat, fidem nō seruauit
 filiabus, cæterum eas persuaserit ferrum in parentis uiscera stringere, ut ueteri
 sanguine emisso, ipsa herbarum succo & uiribus, nouum & recentem infunde-
 ret: atq; ea ratione ipsa tandem rescuerit iugulū Pelix, fugaq; sibi consuluerit.

d ¶ Deinde ad gentem Lemniarum mulierum.) Hæc noue Pindarū di-
 cere Interpres assueerat: non enim in reditu, sed in abitu ad Colchos in Lem-
 nias inciderunt. Gentem pro multitudine, ἐθνὸς αὐτῶν πλῆθος.

e ¶ Quæ maritos suos orco demiserant.) Lemniorū uxores in Venerē
 impie se gerentes, ad fidem ei indignabantur, propterea quod odium sui, maritis
 iniecerat. Mariti aduersum Thracas belligerantes, uictis ipsis uxores abstulerunt,

rem cum eis habentes. Quod animaduertentes Lemniæ, unanimiter inter sese decreuerunt, reuertentes uiros occidere: atq; hoc decretū suum opere sunt persecute. Hinc poeta easdem ἀνδροφόνους appellat. f ¶ Victoria præmii uestem.) Argonautas pro ueste apud Lemnias certasse, Simonides etiā autor est. Et Pindarus huius agonis ode 4. Olympiorum mentionem habuit.

^a Quin & in exteris terris ^b tunc uestros splendores fatalis planè felicitas, diu noctuq; comprehendit. Illic enim Euphemi genus profeminatū, in posterum semper augebatur: ^c Et qui moribus Lacedæmoniorum cōmisti sunt, qui olim in Callistam insulam migrarunt. Vnde & Apollo Libyæ agrum, ^d diuinā urbem Cyrenen, in qua aureus regis thronus est, uestre administrationi cōmisit, uti deorum honoribus eam excolatis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Qui recta consulendi mentem adepti estis.

^a ¶ Quin & in exteris terris.) Orationem ad Arcesilaum transfert, quoniam Aristoteles progenitor eius à Lemniadibus ortum duxerat. Nam quū Argonautæ cum Lemniadibus rem haberent, Euphemus è Malacha Leucophanen genuit, à quibus Aristoteles, qui & Battus, ad maiores Arcesilai pertinent. ^b ¶ Tunc.) τῶν αἰώνων, tunc, quū maiores uestri aureum uellus sequundo uento auferunt, & à Lemniadibus tandē hospitio recipiuntur. Noctu & interdium, apud Lemnias scilicet. ^c ¶ Et qui moribus.) Oratio elliptica est, uel zeugma. Est enim sententia: Et qui moribus Lacedæmoniorū misti sunt, etiam profeminati sunt ex Argonautis apud Lemnias. Lacedæmonem enim uenerunt, ut antehac ostensum, ex Argonautis generati, quæsitum patres suos, quos matres postea sunt secute. Deinde in insulam Callisten primum appellatam, duce Thera, unde Thera etiam dicta, migrarunt. Callimachus:

καλίστην τὸ πτόλιον, τὸ δὲ ὕστερον ἔνομα θῆρον.

Quæ primum Callisto fuit, nunc nomine Thera est.

^d ¶ Diuinam urbem Cyrenen.) Græce ad uerbum sic uertitur: Vobis Apollo Libyæ campum dedit, ut eum deum honoribus augeatis, utq; gubernatis diuinam, aureum thronum obtinentis, Cyrenes urbem. More suo urbem Cyrenes poeta uocat, Cyrenen faciens Nympham, ac tutelarem deam urbi cognominem.

minem. Cyrene aureum solium obtinet, quia in ea regia sceptrâ conspiciuntur. Verum quæ paulò ante præcedenti Epodo reddidi, nō abhorrent ab his uerbis: idem enim utriusq; sensus.

^a Agnosce nunc Arcesilæ Oedipodicam sapientiam. Si quisquā præacuta securi magnæ quercus ramos excidat, eiusq; admirandam speciem deformet, adhuc ipsa tamen incorrupta cōmoditate specimen sui præbere queat, si quando in hibernum tandem ignem peruenerit, aut cum relictis præcipuis columnis fulta, difficilem in muris laborem ministrat, suum ubi locū deseruerit.

EPODOS, COLON XIII.

Atqui ^b medicus es mihi opportunis. ^c quandoquidem & ipse uitam tibi tuam Apollo honore afficit. ^d Opus est clementem te adhibere manum, ^e hulcerisq; uulnus curare. ^f Facile enim uel cum imbecillioribus urbem concusseris: at pristino restituere integritati seu statui, hoc opus, hic certe labor est, nisi Deus principiū, gubernator, ipsis etiam astiterit. ^g Tibi uero hæc Charites subornant & perficiunt ^h: quare patere circa felicem Cyrenen omnem admouere curam.

STROPHE XIII, COLON XIII.

ⁱ Illud porrò Homeri in animo tuo reputans, ^j quæso mihi dones: Nuncius, inquit, bonus, quæ uis in re maximū precium fert. ^k Iam & Musæ bona fama & relictis denunciationibus crescunt. ^l Agnouit profectò Cyrene, celeberrimaq; Batti domus iustas Demophili sollicitudines. Est quidem ætate iuuenis, consilio uero canus, quo uel ei qui

Batti, hoc est Arcesilai qui originē à Batto duxit.

centum annos natus est, obuiare potest. ^mSeparat certe claram uocem suam à conuiciatrice lingua, non est maledicus, non male tui meminit, nō sinistra consulit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^aDidicit profectò iniurium odisse, non repugnans bonis, ^onihil diu protrahens: ^pSiquidem breuis apud homines mensuræ occasio est: pro ^bbeq; temporis opportunitatē nouit, quam nō impigre obseruat. ^qHoc enim omnium tristissimū esse aiunt, aliquem bona cognouisse, nec ijs frui posse. ^rEnimvero Atlas etiamnum cum coelo iustat, patriæ suæ, & facultatibus ademptus. ^sAt immortalis Iupiter Titanas etiam soluit. ^tSic in tempore sequundiore cessante aura mutationes

EPODOS, COLON XIII.

Velorum sunt. Proinde ^upernitioso certe labore exhaustus, domum iam reuifere precatur, utq; animum suum iuxta Apollinis fontem, symposia sequutus unà cum iuuenibus, saturare queat. Rogat etiam, ut illic uariè ornata cithara sua, inter sapientes ciues quiete degere possit: neq; enim cuiquam se daturum damnum infit, modo & ipse non accipiat à ciuibus. ^xPostremo, ut narrare liceat ei, qualem nuper Thebis hospitio susceptus, immortalium carminum fontem repererit.

^a *Agnosce nūc Oedipodis sapientiā.*) οἰδὶ πρόδρασο Θέαιου γυνῶντι, id est, agnosce enigma, intellige quid uelim, perinde atq; Oedipodes, Sphingis enigma intelligens soluebat. Statū huius hymni nunc aggreditur, qui est, quod precatur Arcefilau, ut profugo, ac seditioso, ut putabatur fortasse, Demophilo ignoscat, eiq; in patriam redire permittat. *Enigma Sphingis est apud Sophoclem*

clem in argumento Oedipodis tyranni:

ἔστι δὴ πτωχὸς, ἐπὶ γὰρ καὶ τετραπομ, ἢ μία φωνή
καὶ τρίπορ, ἀλλὰ ἄσφδ δὲ βολῶ μόνον, ὅσδ' ἐπὶ γὰρ
ἔρπετα, κινεί, ἀνατ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντορ,
ἀλλ' ὁ πόταρ πλείστοισρ ἐπιγόμενον ποσι βαίνα
ἔνθα τάχος γήοισρ ἀφαιρότατορ πέλδ' αὐτῶ.

ἀνιγμα est ἀμ. Θέαιου, uel ad Arcefilaum, uel ad Demophilum referendum. Ad regem hoc modo. Per quercum, quæ tamesiramis priuetur, specimen sui præbet, adeoq; fortitudinis insigne, ipse Arcefilaus intelligitur: qui licet seditione petitus ciuium, fortissime tamen resisterit, ac inuictus permanens ostenderit, quantum eximium regie uirtutis decus possit. Ad Demophilum uero hac ratione: Vt quercus loco mota, uel etiam excisa, siue ad gradū peruenerit, siue in ignem, roboris sui argumentum præstat: consimili uia Demophilus, quamuis è patria exciderit, profugus & extorris sit, infracto tamen animo manet, nec cōuicia in te regem Arcefilaum iactat, sed candide, egregie & magnifice de se sentit. Est ergo enigmatica insinuatio, qua irrepit in animum regis, cōmendans ei Demophilum à candore. Suscitarant autem quidam seditionem aduersus Arcefilaum, cupientes eum è regno eiicere. At qui rex superior factus, in fugam adægit istos: quos inter Demophilus etiam erat: qui quum Thebas ad Pindari profugisset, impetrauit ab eo, ut hymnū pro se ad regem placandū pangeret: quod & iam nunc confecit. *b* *Medicus es mihi opportunissimus.*) In trologia cœpta perseverat. Medicum uocat, nō quod sit re uera, cæterum quod laboranti exilio Demophilo, ceu medicus ægro subuenire possit opportunissimus, qui norit quo tempore, quibus horis, quibus ex rebus medicina imperiri debeat: hoc est, quomodo Demophilo auxiliandum sit: in eius enim arbitrato erat huius uiri salus & interitio. Summa, medicus es cōuenientissimus: non habemus hic opus Aesculapio, uel Chirone, uel Hippocrate: te uolumus.

c *Quandoquidem & ipse Apollo.*) Ipse Apollo tibi uitam tuam honorat: hoc est, ipse Apollo, tanquam medicorum præses, lumen uitæ conferuat, ut & regio te honore dotat, ut & tibi & alijs prodesse ualeas. Apollinē autem & medicum esse Epigramma grecum testatur, cuius hæc sententia est:

Pe an cum Chirone, Aesclepius Hippocratesq; & c.

Vbi Pe an, hoc est, Apollo, primum locum obtinet. *d* *Opus est.*) Ad clementiam hortatur. Decere principem clementiorem, quam crudeliorem nominari. *e* *Vulnus huleris.*) Hoc est, quicquid habes uel erga urbē, uel Demophilum, decorum est ut prætermittas, eorumq; obliuiscaris.

f *Facile enim uel cum imbecillioribus.*) Gnome est, qua difficilius esse

dicit integrare urbem, quàm uastare: turbare ciues, quàm placare. Atq; his indicatur, quasi aliquid incendij & infortunij ipse Arcefilaus rex in urbe suscitauerit. **g** ¶ Tibi uero hæc Charites.) Charites, humanitatis & amicitiae & mutuae beneuolentiae deæ, studiorum & bonarum litterarum sociæ, hæc tibi parant: id est, hunc hymnum & supplicationem. Ipse Charites & Musæ te pro Demophilo interpellant: hoc est, ego ipse Pindarus apud tuam clementiam, hæc oda pro exule amico meo intercedo. **h** ¶ Quare patere.) Hoc est, ne ægro animo seras, quod ego sollicitem te pro Demophilo, idq; propter curam, qua erga rempublicam & ciuitatem tuam tangor. Ego quum uideam eam modum fore uirum regno tuo Demophilum, ideo tibi eius nomine supplico.

i ¶ Illud porro Homeri.) Sine, inquit, ut bonus fuerim uel angelus, uel legatus, uel nuncius eius nomine apud te rex. Sine ut preces meæ apud te alia quid ualuisse uideantur. **k** ¶ Iam & Musæ.) Is honos, & ea uis bonorum nunciorum est, ut & Musæ, literæ & poemata per ea augetur. Bona & fortunata rei denunciatio, honesta item legatio, & ijs à quibus missa est, & ijs ad quos legatur, cõmodat. Angelus, nuncius, uel Talthibius bonam rem nunciat. Sic fit ut ipse euangelion $\kappa\alpha\iota\ \mu\epsilon\lambda\upsilon\upsilon\tau\epsilon\sigma\upsilon$ pro re nunciata recipiat. Ita tu Arcefilæ fac precor, ut reuertar auctus euangelio & premio ad Demophilum. Erit autem hoc præmij, si impetrauero, ut ei liceat redire. Sic Musæ meæ crescent: poetica mea pluribus te posthac argumentis cõmendabit. **l** ¶ Agnouit profecto Cyrene.) Ad laudes & uirtutem Demophili descendit, à beneficijs in rempublicam per eum collatis, laudans: à sapientia item iuuenilis ætatis.

m ¶ Separat.) A summa uirtute, modestia nimirum & candore cõmendat extorrem Pindarus. Parcæ enim linguæ maximus thesaurus, ut Hesiodus ait. Quid sanctius, quid antiquius, quid Christianius, quàm de nemine male loqui, neminem facile iudicare, cõdemnare uel **n** ¶ Didicit iniuriû odisse.) A iustitia & sinceritate. **o** ¶ Nihil diu protrahens.) Quasi à consilijs Arcefilai fuerit, hæc dicit: ac talis, qui ad regem causas detulerit, & qui ciuium negocia in curia regia pertractauerit: qui actiones & causas non, ut nunc fit in foro iudicij, in longam moram, inò in multos annos protraxerit. **p** ¶ Si quidem breuis apud homines mensura occasio est.) $\alpha\lambda\epsilon\tau\iota\sigma\upsilon$ est, quum nõ possit rem aliquam diu suspendere aut differre. Rationem, inquit, temporis habet. atq; hic rursum eum à prudentia cõmendat. Quid enim prudentius, quàm uel occasio uel temporis habere restitutum, iuxta parœmiam $\gamma\upsilon\omega\delta\iota\ \kappa\alpha\epsilon\rho\upsilon\epsilon$? Ut enim temporis iactura, multorum bonorum ruinam secum trahit: sic rursum, temporis cõmodus usus, innumerorû malorum est $\alpha\lambda\epsilon\chi\iota\phi\alpha\rho\rho\mu\alpha\kappa\omicron\upsilon$, plurimorumq; bonorum fons & causa. Atq; ut seruel dicam, strenuus minister est, nouit quæ

uis quæ sint opportuna: quæ sunt cõmoda & opportuna haud negligit. Hinc à sedulo cum officio & ministerio regi cõmendat. **q** ¶ Hoc enim omnium tristissimum.) Gnome est, quæ cum ab usu & iudicio prædicat. Quorum bonorum expertus est, ijs etiam fruatur, ea item perficit. Multi sunt, qui tamen si pleraq; mente teneant & cõtemplentur & agnoscant, nec ea tamen perducere in opus, neq; frui ijs possint: hic uero huiusmodi dotibus est præditus, ut & quæ agnoscit bona, opere aggrediatur. Vel, Miserû est bona cognoscere, & ab illorum fructu necessario excludi. ad fortunam Demophili refertur. Quæ pulchra & commoda sunt reipub. tuæ, ò Arcefilæ, nouit ille: cæterum cogitur $\epsilon\kappa\tau\omicron\varsigma\ \epsilon\chi\epsilon\upsilon\ \pi\acute{\omicron}\delta\iota\alpha$, id est, extra habere pedem: hoc est, excluditur à patria, non potest ei, etiam si maxime uelit, prodesse. **r** ¶ Enim uero Atlas etiam nunc cum coelo.) $\kappa\alpha\iota\ \mu\alpha\upsilon\ \kappa\epsilon\iota\upsilon\ \& \ \alpha\tau\lambda\alpha\varsigma$. Insignis est cõparatio, quæ ut breuis est uerbis, ita sententia & sensu Pindarico more proluxa. Hac enim ueluti per occupationem uel cõsutationem uititur. Confert autem Demophilum Atlanti, Arcefilaum coelo: Perinde ac si opponat ita Arcefilaus: Quid mihi adeò istum prædicas Pindare? Pucas ne solum esse Demophilum, qui ista nunc primum patitur? Atlanta consideret, qui cum longe illo & felicior & potentior esset, attamen & patria & bonis uel regno suo orbatus est, hodieq; cum coelo luctatur. Emphasis autem in COELO est. quasi dicat: Frustra adhuc hodie pugnat Atlas cum Dei uoluntate, uel cum superis: non potest restitui: (ita fabulam hic de cœlifero Atlante interpretatur) Sic ille ne frustra Demophilus apud me instet precibus, cum coelo enim dimicat: hoc est, haud impetrabit quod uolet, Atlantis in modum.

s ¶ At immortalis Iupiter.) Oppositioni statim $\lambda\upsilon\sigma\iota\upsilon$, hoc est diluitatem subnectit: perinde ac si dicat: Verum est de Atlante par adigma, sed interrim Iupiter Gigantes, qui aduersus eum belligerati sunt, liberauit. Summus deorum rex clementiam uictis tandem impertijt. Sic te par est huic abs te uicto & supplici cõmunicare mansuetudinem & beneficentiã & condonationem tuam.

t ¶ Sic in tempore.) $\gamma\upsilon\delta\epsilon\ \chi\epsilon\theta\omicron\upsilon\omega$. Alia similitudine ad clementiam erga profugum hortatur. Ut uela pro tempore & pro uentorum & auræ permutatione mutantur, ita docet regis animû, seposita indignatione, erga uictos mitescere. Tõpestas resedit: uictus ille iam supplex est: ergo conuenit ut ei parcas. Superbi enim debellandi, subiectis parcendum. **u** ¶ Pernicioso labore.) Aerumnosa defatigatione exilij hætenus adstrictus, precatur ut in patriam ad sódales & æquales suos redire possit. **x** ¶ Postremo ut narrare.) Per fontem carminum intelligit hunc hymnum, quem apud Pindarum Thebis agens Demophilus, adeptus est. Vel rectius, per fontem seipsum uates intelligit, clamante talem uatem esse indicans, è quo, ceu fonte semper scaturiente, multi hymnos

rum riuuli profuant, quibus heroum & principum uirtutes adspersat, ac iuxta quantum fuerit apud Arcesilaum, lectoribus cogitandum relinquit.

EIDEM ARCESILAO CURR-
RV, ODE V.

STROPHE I. COLON XIII.

Magnarum sunt uirium diuitiæ, quæ
eas pura uirtute mixtas, mortalium
quisquam, fortuna dante, amicorum
frequentiæ comites, protulerit: ô di-
uinitus ad regnum adscite Arcesilæ. Tu uero à
summis celebris uitæ tuæ gradibus, bono cum
nomine diuitias accedis, Castoris aureo curru
inuecti gratia, qui post hybernū imbrē circa tuū
beatum Larem serenitatem spirat & apparat.

ENARRATIO.

Argumentum.

Quoniam priori ode res à Iasone gestas potius per digressionem & supplicationem pro Demophilo, quam epinicion Arcesilai scripsit, iam nunc Lyrici suo more, Pythiæ Arcesilai uictoriæ encomium canit: à natalium splendore, felicitate, Pythio certamine, Carrotho auriga, à maioribus, diuina ope, claris maiorum facinoribus, eum tollens. a (Magnarū sunt uirium.) ὁ πλὴτος θυγυδιώνης. Ab haud uulgari gnome orditur: unde ad generis Arcesilai claritudinē progreditur. Pertinet huc supra Callimachi audita sententia in Olymp.

ὅτι ἀρετῆς ἀπορ' ὄλεθ' ἐπίσται ἀνδρῶν ἀεξίη.

b (Amicorum frequentiae comites.) πολὺ φίλων ἐπέταρ, diuitias appellat: quod multi diuitias sectentur, quodq; multos opulenti amicos habeat, iuxta illud poëtae:

Tempore felici multos numerabis amicos,

Tempora si fuerint nubila, solus eris.

Vel ideo ἐπέταρ πολὺ φίλων, quod egenis & in necessitate constitutis imperatur. c (Diuinitus ad regnum.) θεοίμοιστε, deorum beneficio regnū tenens. d (Summis grad.) ἔκρηεν βαθυδίων ἄπο.) Anastrophe.

e (Accedis.) μετόχη, accedis, scilicet diuitias, nō segniter illis utens, sed

sed ad alendum equitatum, sed ad patriæ defensionem. Hoc enim est quod ait, ἐκείνῳ χρυσῶματι καὶ σαρῶ. f (Castoris aureo curru inuecti gratia.) Castor primus curru equos aptasse traditur à quibusdam. Vel ideo Castoris causa inquit, quod sit equestris deus, uel Homero teste: uel quod maiores Arcesilai Lacones fuerint, unde etiam Tyndaridæ orti: siue quod Cyrenæi Castorem & Pollucem pro insignibus habuerint. g (Serenitatem.) Alludit ad seditionem Cyrenæorum, qua, ut priori hymno perceptum, aduersus regem insurrexerunt, in qua Castoris ope seruatiū creptumq; Arcesilaum adserit. Comparat autem eleganter seditionem tempestati, tranquillitatem & pacem serenitati. h (Spirat.) κατὰ θυῶσιν, hoc est, apparat, κατὰ σελῶσιν, uel κατὰ λάμπιν. Arcesilaum ergo statim ab exordio huius hymni laudat, à splendore & opibus regis, natum eum in regnū & ad regias opes adseruans: Castorisq; præcipue beneficio eum regis opibus & potentia florere dicit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

” Sapientes à Deo sibi cōmunicatam uirtutem
” meliorem reddunt. b Te uero iuste uiuentem multa felicitas complectitur, c nimirum quod sis magnarum urbium rector. d Sic congenitus tibi oculus preciosissimū hoc regni tui munus animo tuo admixtum habet. Imò & nunc beatus es, quod ex splendido Pythio certamine, iam uoti tui per equos cōpos factus sis, hymnumq; præclarē abs te gestarum suscipias rerum,

EPODOS, COLON XIII.

Apollinei ludi nomine. c Quare ne te Cyrene lateat, circa hortum Veneris iucundum ac celebrem. f Cuiuslibet autem rei Deum autorem pone. Deinceps Carrhotū præ cæteris amicis amore prosequitor, s qui non Epimethei tardam mentem gerentis, filiam Prophasin ducens, b Cyrenæorum æquitate insignium ædes accessit: cæterum præstantissimo curru k circa fontem Casta-

liam hospes, munus capiti tuo imposuit;

STROPHE II. COLON XIII.

^mIncorruptilibus loris adiutus, ⁿiuxta delu-
brum curruū, duodecies cursum complentium,
^opedibus ualens.

a (Sapientes.) σοφοί. Gnome est generalis, quam speciatim ad Arce-
silaum etiam refert, à sapientia iuxta eum efferens, quasi dicat: Magna sunt boa-
na quæ diuinitus possides, sed ea per sapientiam tuam ampliora facis. Vel: Dia-
uitiæ et uirtutes tuæ magnæ sunt, sed sapientium poetarum scriptis clariores fi-
unt. b (Te uero iuste uiuentem.) σὲ δὲ πολὺς ἄβλαστος. A felicitate
et regio fastigio. Duo sunt, inquit, quæ te faciunt beatiorem. Alterū, quod rex
es: alterum, quod Pythiæ uictoriæ nomine celebraris. c (Nimirum quod
sis.) τὸ μὲν, partiendi nota: cui postea pro τὸ δευτέρῳ καὶ νῦν subiun-
gitur. d (Sic congenitus tibi oculus.) Oculus tuus proprius eum ma-
ximum honorem menti tuæ coniunctum perspicit, nempe, quod sis insignium
urbium rex. ut ita dicit Βασίλευς ἐσὶ μεγάλων πολιῶν, per ὑπεροχῆν
posteriori loco accipiat. Pulchre autem menti honorem regium coniunctum
dicit, uolens ipsum prudentia, grauitate, magnanimitate, et id genus regem ex-
ornantibus uirtutibus clarum esse. Porro στωικὸν χιτῶν οὐκ ἔστιν ὀφθαλμῶν
pro toto corpore accipi potest. e (Quare ne te Cyrene lateat.) τῶ. Paranesis ad
Arcesilaum, ut Cyrenes cura tangatur, quando quidem Veneris hortū habeat:
hoc est, eo quod sit frugifera, eaq; de re amabilis, amœna et iucunda.

f (Cuiuslibet rei.) πάντι μὲν. Paranesis est pientissima, qua cuncta
Deo accepta referenda docet: statimq; Carrothi aurigatoris beneficium subdit,
ut cui post Deum Pythiam uictoriam debeat. Theotimus historicus, qñ πρώ-
τῳ περὶ ἐπιπέδου, referentibus Scholijs, Carrhotum fratrem uxoris Arcesila-
i fuisse tradit: et ad Euphemum pertinere, quæ hic Carrhoto, Euphemi sanè
successori, tribuat. g (Qui non Epimethei.) ὅς τ' ἐπὶ ἐπιμηθέως
ἀγῶν. Prometheus et Epimetheus fratres finguntur apud poetas. Ac priori
quidem, providentia et rerum agendarum præmeditatio adumbratur: post-
eriori uero, consilij ante actionum initia, negligentia significatur. προμηθεὺς
filia est προμηθεΐδα, hoc est, præmeditatio: ἐπιμηθεὺς filia est μεταμέ-
λδα, id est, negligentia: uel, ut Pindarus ait, πρόσφασις, id est, excusatio, uel
logi, uerba. Hic speciatim obseruandum, quod ἐχέως αἰτίας Epimethea
ὀφθαλμοῦ uocet. Recte enim ὀφθαλμοὶ sunt, qui post rem gestam, postq; acce-
ptum

ptum iam primum damnium, consultant. Prophasin etiam pulchre uxorem ducunt:
nituntur enim, sed ignaue prorsum, suam excusare ignominiam. Hoc est,
Carrhotus non sine præexercitamenti, adeoq; uigilanti studio, ac strenua uir-
tute, uictoriam tibi Arcesilæ peperit. Fratrum horum apud Hesiodum mentio
est, et crebro apud Lucianū. h (Cyrenæorum.) Βασιλεῶν. Per
Battiaes Cyrenæos intelligit, à Batto Battiaes dictos. i (Præstantissi-
mi currus munus.) ἀειδάριον γέρας. Periphrasis est uictoriæ curru
partæ. k (Circa fontem Castaliæ.) Castalia fons est Pythonis. κατὰ
στωικὸν χιτῶν Pytho intelligitur. l (Hospes.) ἔγνωσις, hospitio
receptus, uidelicet in Pythio spectaculo, seu certamine. m (Incorrupti-
bilis loris.) ἀκράτοις ἐνίαις, integris loris, non fractis. n (Circa
delubrum.) κατὰ πρόπυλον subaudienda est, inquit Interpres, ut sit κατὰ
τὸ τέμενος. o (Pedibus.) ποδάρκειον, pedibus ualens et suis et
equorum, quibus uictoriam retulit. In Olympijs autem nō semel auditum, cur-
rus in eiusmodi certamine duodecies rotari solere.

“Nullum enim instrumentum confregit, sed
pendet nunc, quemadmodū qui fabrefactas ar-
tificum excellentium operas, pro uictoriæ argu-
mento ducens, in concauo Apollinis saltu ad Cri-
sæum collem permutauit: currū illum cupres-
sina trabs habet prope statuam, quam Creten-
ses arcum ferentes in monte Parnaso posuerunt, ex
una natam arbore.

a (Nullum instrumentum.) ὅδ' ἐν γένεσι, nihil in curru confregit:
Verum idem currus, inquit, quo uictoriam obtinuit Arcesilaus, iam Apollinis
(cuius beneficio Pythiam uictoriam adeptus est) templo affixus et dicatus est,
et anathema factus. b (Χοριαεῶν.) χοριαεῶν τεκτόνων, à χείρ
καὶ ἄρμος. Varia artificum arte et opera currum apparatus fuisse ait.

c (Crisæum collem.) κρισῶν λόφον. Crisam urbem, quæ alijs Cirs-
rham, Crisæum collem appellat. ἀλλ' ἔτι. Carrhotus uarie ornatus a-
tificioseq; apparatus curru secū ducens, Crisæū collē, hoc est, Crise urbis montē Py-
thio certamine permutauit, id est percurrit. Hoc est, Carrhotus egregie curru
suum in Pythio certamine circuegit, et ita circuegit ut palmā alijs præriperet.

d (Currum illum cupressina trabs.) τὸ σφ. Locū ubi currus pendeat,
ubi ue in Apollinis gratiam fixus sit, commemorat. τὸ σφ. Pronomen illud

σφι, respicit & Arcefilaum & Carrhotum. Curram habet nunc σφι, id est, eius hoc est, in gratia tam Carrhoti quam Arcefilai. e ¶ Ex una arbore nata.) μονόδροπον φύτον, statnam ex uno aliquo robore, trabe ue natam uel factam: à μόνον & δροπέδι, quod est ἔλεδι, ἢ λαμβάνω, germen ex uno ligno decerptum, ex uno robore factum simulacrum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Tua itaq; sponte benefactori te gratiam reddere cōuenit. Formosæ uero Charites te^b Alexibiada depereunt. Beatus es, qui & post insignē laborem, eximiorum sermonū memoriam tenes: ^dquum enim quadraginta aurigæ caderent, curram tu solummodo intrepida mēte ferens, ad Libyæ campum peruenisti, paternamq; ciuitatem, ^eà claris certaminibus.

a ¶ (Tua itaq; sponte.) Hortatur Arcefilaum, ut benefactori suo Carrhotum gratum se præstet. b ¶ (Alexibiada.) ἀλεξιβιάδης, Alexibij filius Carrhotus est. Laudat Carrhotum ab humanitate & clementia, & affectu, qualis est Charitum. Charites te φλέγοντι, id est, ardent, depereunt, amplectuntur: es Gratijs in delicijs, teq; ob tuam uirtutē Charites, & humanæ literæ euehunt. c ¶ (Beatus es, qui.) μακάριος ὁς. Quia Gratijs in delicijs esse Carrhotum proposuerat, qua ratione id fiat statim subiicit. Ita te Charites, inquit, amant, ut felicem te, felici hoc hymno suo, post labores certaminis, quos sustinuisti, iam nunc prædicent. d ¶ (Quum enim quadraginta.) ὅτι πεσασσάντων τε γὰρ. Inter quadraginta aurigas, solum Carrhotum superiorem fuisse ostendit. Hinc paulò ante etiam nihil in curru huius confractum adseuerabat, quadraginta reliquorū concertantium currus fractos esse subindicans. e ¶ (A claris certaminibus.) Hoc est, à uictoria Pythia.

EPODOS, COLON XIII.

“Nemo autem laborū expers est, aut erit. ^bBattum uetus felicitas sequitur, præter alia hæc simul tribuens, ut sit ipse ^dturris urbis, ^eoculusq; hospitibus lucidissimus; Nam & illū ^ffastu gra-

ues leones præ timore fugerunt, ubi transmarinam eius uocem sentirent. Ad hæc præcipuus eius dux Apollo, uehementē feris timorem inculsit, ut ne ^hpromptuariū Cyrenes imperfectū aut non cōsummatū fieret, cassato eius uaticinio.

a ¶ (Nemo laborum.) Amplificat gnomen. Nemo mortalium laboris est expers. Nemo in hac uita calamitate perpetuò caret. Nemo uirtutem etiam contra sudorem, ut Hesiodus inquit, nanciscitur. b ¶ (Battum uetus.) Reddit ad Arcefilaum, à maioribus eum laudans. c ¶ (Præter alia hæc.) τὰ καὶ τὰ, bona & mala. Felicitatem humanam non semper stabilem adserit, ut est & apud Homerum in 24. Iliad. de duobus dolijs. d ¶ (Turris urbis.) πύργος ἀσπίδος. A fortitudine. e ¶ (Oculusq;.) ὄμμα φαεινὸν τῶν. A prudentia. f ¶ (Hospitibus.) ξένους, hospitibus: id est, aduenis & externis. g ¶ (Fastu graues leones.) Leones Africam inhabitantes, & ea loca ubi Cyrene postea est cōdita, fugati sunt aduentu Battii, eiusq; Thæeorum, Cyrenen illic occupantium, uel ædificantiū etiam, ut Aristarchus. Quam uaria sit felicitate præditus, enumerat. Pietas ingens, & miraculum est, quod ferre sub aduentum Thæeorum fugati sint. h ¶ (Promptuariū Cyrenes.) Ratio quare Apollo bestias abegerit: ut oraculum eius, quod de migratione Battii & Thæeorum in Libyam, non cassaretur. Promptuariū Libyæ, periphraasis est fertilitatis.

STROPHE III. COLON XIII.

“Qui & funestorum morborū pharmaca, uiris & mulieribus tribuit, præbuitq; citharisticen, datq; Musicen quibus uoluerit, qui ^bpacatum humanis mentibus legum moderamen inducit, & fatidicum locum gubernat. ^dVnde & Lacedæmoni, Argi, ^ediuinaq; Pylo fortes Herculis liberos habitare fecit, Aegimīq; ^fMeæ autem uocis amabilis gloria à Sparta est,

a ¶ (Qui & funestorum.) ὁς καὶ βαρδάν νόσων. παρεμβολή, uel amplificatio est, qua ad Apollinis artes digreditur, quas & Homerus in hymno in Apollinē numerat. Primo, Apollo est medicus: quod indicat, dum inquit, ὁς

λακκοδαμονίοις ἐσθρῆ ἐπὶ ἡμέραι γυνίαι. d **¶** Quam habitant.) ἔχοντι πᾶν. Anastrophe est, pro ἢ ἔχουσι, Domicūs, quā habent ferro gau-
dentes χαλκοχέρμυαι: ἃ χαλκός αἶς, ἔ χαρμῆ bellum: hoc est, fortes bel-
latores: χαλκός hic poetica catachresi pro σιδῆρω, id est, ferro accipi po-
test: ἔ χαρμῆ ἃ χαίρομαι letor, pro letitia. Nam per antiphrasin bellum
significat, quod illic minimum sit uoluptatis: uel simpliciter, ἃ gaudio, sed uictō-
ris: uictoria enim plurimum exhilarat, letosq; reddit. e **¶** Antenoridis filij.)
ἀντηνορίδαι. In deuastatione Ilij, Græci pardaleo Antenoridis domo pepera-
cerunt, signo dato militibus, ut neminem ex Antenoridis familia læderent: unde
confecto excidio, Menelaum cum suis unā Antenor est sequutus. Menelaus uen-
tis non adeò sequendis in Libyam est perlatus, ubi Antenoridæ, longo errore
defatigati resederunt. f **¶** Cum Helena enim.) Excisa uidelicet ἔ dia-
rula Troia, ut iam narratum. g **¶** Martia ui.) Hoc est, belli potentia ἔ
acerbitate.

^aEquestrem uero gentem diligenter ^bfuscipiūt
sacrificijs, uiri, ^cquos Aristoteles uelocioribus na-
uibus duxit, salū altam semitā aperiens, muneris-
bus eos uestigantes. ^dPræterea maiora deorum
nemora cōdidit, recta ^eprotensam ac ^fleuem ui-
am Apollineis sacris, ^fquibus propulsantur ma-
la, fecit, ut ^glapidibus strata equinis ungu-
lis cal-
cata sonantiorē strepitū cieret, quæ difficilis an-
tea dura ^efuerat. ^hIllic ⁱin ultimo foro, ^kseorsim ab
alijs regibus in monumentū Battus est repositus

a **¶** Equestrem.) Ab honore fato per sanctos Antenorides sequuto, hic
laudat. τὸ δ' ἑλάσει πτορῆθι, equos agentem, equestrem, bellicosam gen-
tem, ipsos nimirum Antenorides Troianos. b **¶** Sacrificijs fuscipiunt.)
ἀέχοντο θυσιῶσιν, hoc est, defunctos etiam nū ueluti deos colunt. ἐχ-
ροντες σφε, inquirentes illos, monumenta illorum uisitantes. δ' ὠραφόροι,
numera ἔ uictimas adferentes. c **¶** Quos Aristoteles.) τὸς αἰεστό-
τας. Periphrasis Cyrenæorum. Antenoridarū ergo hic tanquam piorum me-
minit, certe mirifice, quod etiam ex fato in Libyam peruenerint, ad eosq; rur-
sum oraculo Apollinis maiores Arcesilai sunt deducti: sanctos ἔ pios ἔ bonos
fuisse Libyæ eos principes adseuerans, quibus Battus uel Aristoteles se socium
fecit.

fecit. d **¶** Præterea maiora deorum.) Arebus gestis Battus laudat.
Cyrenen condidit, ἔ amplioem reddidit: plateam antea asperam lapidibus
strauit, ut esset plana sacris ἔ pompis, quæ in templum Apollinis illò serebana-
tur. e **¶** Leuem.) πεδίον leuem, planam. f **¶** Quibus pro-
pulsantur mala.) ἀλεξιμειγόςτας, mala ab hominibus propulsantes, uel ob-
lationes, uel supplicationes. g **¶** σκυρωτῶ.) Plateā scyroten uocat,
quod idem ualeat cum dictione λιθόσρωτῶ, uernacula lingua die steynstraße:
ἃ σκῶρῶ, quod lapidum, uel decidentem in lapidum calatura uel incisione
puluerem significat. In hoc uico Castoris etiam ἔ Pollucis templum fuit.

h **¶** Illic.) ὄθρα. Alia ueneratio Battus, fatum eius infecuta. i **¶** In
ultimo fato.) πρυμνοῖς ἀγορᾶς, hoc est, extrema fori parte. Metaphora
ducta ἃ πρυμνῶν, quæ dictio puppim, nauis posteriorem illam partem ualeat.
k **¶** ἐπίθρα. Ad alteram partem, uel seorsim ab alijs.

STROPHE IIII. COLON XIII.

^aBeatus quidem apud suos erat, ac rempubli-
cam suam colens angustus heros uiuebat, ideo ^eq;
in foro humatū uoluere, quum cæteri reges ante
portam ciuitatis sepulturā nacti sint. ^bIngentem
itaq; uirtutem molli rore conspersam, ^cunā cum
hymnorum perfusionibus, ^dterrestri mente alicu-
bi audiunt maiores tui, suam nimirum felicitatē,
ac filio tibi suo ^ecōmunem iustamq; gratiam ὀ Ar-
cesilæ: ^fquem in cœtu iuuenum decet, ^gaureum
gerentem ensē celebrare Phœbum,

a **¶** Beatus quidem.) Ab honore, quo uiuentē profecuti sunt: nempe ἔ
mansuetudine ἔ clementia, aq; sepultura, quam propter uirtutem ἔ amorem
erga rempublicam ipsi in foro instituerunt, extollit: quum aliorū regum sepu-
latura, uel ante regiam, uel ante portam urbis esset. Quantum ab alijs regibus dī-
scraparit ἔ excellentior fuerit, uel ipsa tumulatione ob oculos ponit.

b **¶** Ingentem itaq; uirtutem.) Ad Arcesilaum redit, eum ἃ uirtutibus
ἔ Pythia uictoria laudans. Maiores tui Battus ἔ progenitores exhilarantur
ὀ Arcesilæ, uirtutem tuam qua eximius es audientes, conspersam molli rore,
hoc est, fecundam: uirtus molli rore conspergitur: ut ros enim irrigat prata,
ἔ rore conspersa fertilia redduntur, sic uirtus tua fecunda est. Molli rore, id

est odis & poematis. c ¶ Vnā cum hymnorum suffusionibus.) Quid per rorem metaphoricè intelligat, ipse exponit, dum inquit, κούμων ὕμνων ἄσμασιν. Est fecunda uirtus tua molli rore, id est hymnorum suffusionibus. d ¶ Terrestri mente.) χθονία φρονί. terrestri mente, ideo quod defun-
 Et maiores, ueluti in terra iaceant, quasi in monumentis animæ quoque recubent, poetica loquendi forma. e ¶ Cōmunem sibi gratiam.) κοινὴν χάριν, cōmunem gratiam, id est oblectationem. Et ipsis tibi quoque grata est, eritque tua (qui filius & ipsorum es posterorum de numero) uirtus. f ¶ Quem in coetu.) Gratium esse debere Apollini Arcefilaum innuit, ut qui eius beneficio Pythiam uictoriam, cuius ipse præses, retulerit: ut in sequenti Antistrophe persequetur uates. Estque hic enallage personæ, à prima enim ad tertiam transiit: O Arcefilaë, quem decet, te scilicet. g ¶ Aureum.) χρυσεόν Apollinis epitheton, quod aureum ensē gestet, hoc est, quod aureis radijs terrā hanc & mundum illustret.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Cuius beneficio pulcherrimā sumptuū per-
 solutionem^b ex Pythijs retulit, gratiosum nempe uictoriæ melos. Nam & illum ipsum quem dixi^c uirum, prudentes inquam laudibus uehunt. Mentem ætate quidem meliorē pascit, linguaque & fiducia inter cæteras aues alas expandens^d aquila erat, certaminisque eius robur instar muri persistebat, inter Musas à chara usque matre uolatilium repertus est, sapiēs^e ac iuxta aurigam monstratus.

EPODOS, COLON XIII.

“Quicquid egregiorū morum apud ciues fuit, primus aggressus est. Deus illi nunc prouide fortitudinem & potentiam perficit, quam & in posterum, o felices Saturnij circa opera & consilia illi donetis, nec fructus arborū cor rumpens uentorum hyberna uis, tempus eius^f laceret. Cæterum louis magna mens bonorum hominum felicitatem

citatem gubernat. Hunc & Olympicā uictoriam Batti generi dare precor, perinde ac Pythium ei concessit munus, honorem ue.

a ¶ Cuius beneficio.) Quia hic sumptuum meminit, magno constituisse Arcefilao hanc uictoriā arguit: tamen uictoriam omni sumptu præstantiorem esse. b ¶ Ex Pythijs.) πύθωνος aduerbium locale, pro ἐκ πύθωνος. c ¶ Gratosum uictoriæ melos.) Hymno quo uictor celebratur, omnem sumptum, quem in Pythijs ludis fecerit, persolui adserit. d ¶ Vicitur.) Dilatio est uictoriæ. e ¶ Mentem ætate potiorem.) Iuuenem Arcefilaum ob canam prudentiam laudant, inquit. Insigne certe encomion est, præter ætatem quæmpiam sapientia & eloquentia exornatum esse.

f ¶ Aquila erat.) Præclara cōparatione, aquilæ eum confert. Vt aquila omnium uolatilium est præstantissima & altissimi uolatus, sic inter suæ ætatis principes Arcefilas omnium & eloquentia & prudentia est optimus, est excellentissimus. g ¶ Certaminisque eius.) Fortitudinē eius in certamine, muro confert. Per admirationem etiam legi potest, οἷον ἰσοπέδου: quale eius robur in certamine instar muri profectio. h ¶ Inter Musas.) Literis ipsum à teneris unguiculis cōuersatū esse uult. A matre fuit uolatilium. Metaphora est, hoc est, à puero ingenio, sapientia & prudentia clarus ita fuit, ut ueluti maturis alis uolare potuerit: id est, perfectus natura in intellectu & literis fuerit, perinde ac alterius opera non esset usus. i ¶ Ac iuxta sapiens auriga.) ἀξιωματικῆς σοφίας. A felici currus administratione. k ¶ Quicquid egregiorum morum.) ὁσάν. Ab exemplo uirtutum, & moribus Arcefilai. l ¶ Deus ei.) θεός τε οἱ. A bene fauente, præsentemque diuina clementia. m ¶ Quam & in posterum.) καὶ τὸ λοιπόν. Peroratio est, qua suo more, ut florenti in posterū felicitate, Dei benignitate, Arcefilas perfruatur orat. n ¶ Laceret.) λαμαλίξει, petulantem esse, lasciuire instar uitularum: à λαμαλίσ uacca: quo uerbo utitur posthac Pindarus II. Pythiorū ode, Antistrophe secundæ strophes.

STROPHE I. COLON IX.

Avdite, iam enim ^b nigroculæ Veneris, ^c Gratiarum ue agrum perambulamus, umbilicum uidelicet horrifonæ terræ, ^d ad templum accedentes: ^e illic felicibus ^f Emmenidis, ^g fluuialiq; Agrigento & Xenocrati, paratus ^h hymnorū Pythia de uictoria thesaurus, in pulcherrimo repositus est ⁱ Delphico saltu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quem neq; hybernus imber subito cōcitatus & aliunde adfcitus, unā cum immiti turbidæ nebulæ exercitu, neq; uentus cum omnia rapienti ^k turbine ad angulos maris uerberatus, auferet: ^l faciem habens puro in uiro, patre tuo ô Thrasibule: at communem generi tuo gloriosam uictoriam mortalium sermonibus ^m in Crisæ concauitatibus annunciabit.

ENARRATIO.

Argumentum.

Xenocratem Agrigentinum laudat, qui uictor euasit Pythiade 24. Quod hymni non omnes pro rerum gestarum temporibus sint digesti, planum est ex hoc, quod Arcefilaus, cuius in priori ode meminit, uictoria coronatus Pythiade 31. Non triade, sed dyade sectionū hic usus est poeta, nouem eolis Strophe semper & Antistrophe contextis, omissa Epodo. Euehit ergo ipsum à patria, à Pythia uictoria, ac statim orationem ad filium transfert sanè Thrasibulum, ad finem usq; huius odæ in eius præconijs perseuerans: ut non immeritò epigrapha huius hymni talis esse debeat: XENOCRATI Agrigentino, & filio eius Thrasibulo, curru. Ipsum itaq; filium à pietate cum erga deos, tum parentes, à modestia, sapientia & literis, ab equitatu, à candore, ac dulci cum amicis conuersatione, extollit. ^a (Audite.) ἀκούετε. Ab apostrophe ad auditores

tores, uel ad eos, qui suum hunc hymnum sint perlaturi, hunc hymnum orditur: prima uoce attentos eos reddens. ^b (Nigroculæ.) ἐλικόπιδ' ἀποστής, Veneris nigros oculos habentis: per synecdochen pro formosæ. ^c (Gratiarū agrum.) Metaphora est, pro amoenissimo, quem ipse Charites incolant & Venus, ob iucunditatem suam. Ratio est, quæ aureis arrigere debeant: formosæ enim Veneris & Gratiarum perambulamus agrum. Allegoria est, cuius hæc est sententia: Xenocratem laudaturi pulcherrimā præconiorum eius & iucundissimam præ manibus habemus materiem. ^d (Ad templum.) Manet in cœpta allegoria. Sensus est: Laudaturi Xenocratē Agrigentinum, accedimus templum, ubi est umbilicus horrifonæ terræ, hoc est, Pythionem, quæ est in medio terræ sita, ut supra cōmemoratū. Quæ horrifonam uel fementem tellurem admodum uocat? An ideo quod Permessus fluuius Parasi præterlabatur Pythonem? uel, quod oracula illic Apollinis ualde sonent, ac nunquā non præstō sint? ^e (Illic.) Quid ex templo Pythij Apollinis relaturus sit, explicat. Inde uictoriā Pythiā adferemus, cuius illic monumētum cernitur in gloriā Emmenidarum, Xenocratis & Agrigenti.

^f (Emmenidis.) Per Emmenidas maiores Xenocratis intelligit. Hippostratus apud Interpretē, in Siciliae genealogijs adserit Emmenidē & Xenodicum Thelemachi filios esse. Emmenidæ præterea eos esse nepotes & posteros, qui Theronis & Xenocratis temporibus in Sicilia floruisse. Xenodici uero liberos Hippocratem & Capyn postea esse abactos. ^g (Fluiali.) Agrigentum fluiale nominat, quod eiusdem nominis fluuius præterfluat, ut in Olympijs est uidere. ^h (Hymnorum thesaurus.) Dura ac dithyrambica metaphora. Hymnum suum thesaurum nominat, atq; cum neq; ab ullo imbre, uel uento demoliendum unquam adserit. Nam solæ literæ, reliquis caducis bonis pereuntibus, manent. Præterea quod imbrem immitem turbidæ nebulæ exercitum uocat, imbris eo nomine originē exprimit. Nam ut Physici sentiūt, & Socrates cum Strepsiade in Nebulis disputat, & Plinius in 2. historiæ naturæ habet, imber nascitur ex humore uel exhalatione uel uapore per solis calorem in aëra subleuato, qui si nubibus claudatur, ruptis tandem nubium membranis in imbrem dissipatur. ⁱ (Delphico saltu.) Locum ubi uictoriæ consecratum sit encomium, ponit. Estq; Delphicus saltus, periphrasis Pythionis, uel etiam Delphorū, seu templi Apollinis. ἀρρωπιεῖς ὑάτρη, in Apollineo saltu. ὑάτρη saltus est uel syluosus locus: quæ significatione Nicander in Alexipharmacis utitur. Eiusdem significationis ὑάτρος est apud eundem autorem in Theriacis, dum inquit, de Chironia, uel Centauro loquens:

— ἦ δὲ ὑάτρη αἴης

σύντε ἡγῆ ἀτέλεστον εἶν. Liberis autem uerbum illud Dei memori mente semper uoluitandum est, Venerare patrem & matrem, ut multā aetatem super terram spiritū ducas. c ¶ Sic & generosus quondam.) ἐγχετο ἡγῆ πρῶτον Βίατῆς. Fortem & generosum sonat Βίατῆς, à Βία deducta uox. Antilocho Nestoris filio, qui pro patre suo mortem oppetijt, Thrasylbulū confert, elegantissima dilatatione hunc hymnum amplificans. Non quod consilia mitem ad modum à patris ceruice arcuerit hostis gladium Thrasylbulus, uerum quod non minus pius in parentem suum Xenocratem fuerit, atq; Antilochus in Nestorem. Meminit & Penelope huius Antilochi fata, sed non à Memnone, uerum ab Hectore uictum dicit: quanquam Penelope ex famæ relatu errare nō non indecorum fuerit:

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore uictum,
Antilochus nostri causa timoris erat.

d ¶ Siquidem Nestorem currum.) Meminit & Homerus, quomodo equus currum Nestoris impederit, cum ait:

σὺ δ' ἵππος ἐτάραξε κυλιδὸ μὲν & περὶ χαλκῶ.

Quod uero pro patre occubuerit Antilochus, summam Homerus ostendit cum inquit, Odyss. 4.

τὸν ῥ' ἦδ' ἐκτεφνε φάειν ἀγλαὸς ἦος.

e ¶ Messenij senis.) Messenius senex, periphrasis est Nestoris, qui est è Messena regione & urbe, non longe à Psolo sita, ut Stephanus & Strabo habent. Inclamauit & deplorauit filium suum Antilochum à Memnone interuentem Nestor. f ¶ Vanus sermo.) χαμαίπτερος δ' ἄρ' ἐπ' & uanum, prauum, in terram decidens. Irritus sermo patris non auertit Antilochum ab instituto, quo minus aggredereetur Aethiopem. g ¶ Illa iam negliguntur.) Hodie non multi reperiuntur, qui sese Antilochi in morem gerant. Vel per correctionem & reditum accipi potest: quasi dicat: Sed hæc iam faciemus missa, & ad institutū reuertemur. h ¶ Patrumq; suum.) Auunculum Theronem scilicet, is enim frater Xenocratis patris Thrasylbuli fuit.

i ¶ Mente diuitias cōtinens.) νόη δὲ πλῆθ' ἄγ' Id est, ratione quadam ditescit, uel, ob potentiam suam & diuitias non erigit cristas, non est arrogans, non fastuosus: ab insigni eum prudentia cōmendans. Mente diues est, animi bonis clarus est. k ¶ Sapientiam porrò.) A sapientia ex bonis literis parta. l ¶ Teq; terræ quassatorem Neptune.) πιντ' ἐλελίχθω. Neptuni est epitheton ἐλελίχθω, terræ cōcusor. Ab equestri certamine. Neptunus enim equestris deus est. m ¶ Præterea dulcis illius in amica cōuersatione mens.) A candore & amica apud cōetaneos conuersatione. Mentem Thrasylbuli

Thrasylbuli adeo candidam, adeo in conuersatione dulcem esse ait, ut uel mel suum dulcedine sua uincat.

MEGACLI ATHENAE O QVADRIGA, ODE VII.

STROPHE I. COLON VII.

Ulcherrimum^a clarissimæ ciuitatibus Athenæ proœmium, haud uulgaris potentia Alcæonidarū generi præbent, ut inde fundamentum iaciatur hymnis, quos equi meruerunt. ^b Quam enim patriam, quam ue domū incola ego Græciæ Megaculis ædibus præstantiorē deprædicare potero?

ENARRATIO.

Megacles, cui hæc ode inscripta est, Atheniensis, uicit quadriga Pythijs ludis. Ad Alcæonem hic genus suum retulit ditissimum illum. Siquidem quum ad Cræsum is peruenisset, à rege illi permissum, ut ingressus gazophylacium, quantum uellet exportaret. Indutus ergo cothurnis, Dionysiacis calciamentis, factoque sinu, auro sese oppleuit: quin & capillis aurum illigauit, oriq; suo iuxta indidit, ut ita præ pondere uix incedere posset. Quo ex gestu adrisum effusus rex, alijs illum maioribus honorauit numeribus. Hinc Alcæon ille omnium celeberrimus in Attica factus est. Ab hoc Alcæonidæ, qui Pisistratidarum tyrannidem abrogarunt. Laudat Megaclem à patria, à sua maiorumq; uictorij.

a ¶ Clarissimæ ciuitatibus.) Quia Megacles Atheniensis est, hymnus illius uictoriae dicatus, prius & antiquius exordium habere non potest, quam ab ipsis Athenis. μεγαλοπόλις nominat, ad Thesei regis prudentiā respiciēs, qui multos uicos Atticæ sparsos, in unam urbem Athenas collegit ac transtulit, ut Isocrates in encomio Helenæ testatur. b ¶ Quam enim patriam.) A patriæ claritudine. Athenas omnium Græciæ urbium clarissimam esse ait: quod nullis argumentis confirmationis eget: præclara enim eius urbis facta, & excellentissima in omni eruditionis genere ingenia, uel hodie usq; testantur.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Siquidem per omneis urbes sermo de^a Brechei ciuibus habetur. ^b Apollo Pythiam illi domū

tuam admirandā parauerūt. ^c At uero me quinq;
Isthmiæ uictoriæ trahunt, una excellens item
Iympiaca, duæq; Delphicæ,

EPODOS, COLON IX.

O Megacles, & uestræ & maiorū. ^d Ob recentem quidem felicitatem gaudeo, uerum & quā dantenus doleo, reputans inuidiam, quæ permutare rerum prosperum successum consueuit. ^e Atqui uulgatum est, uaria homini florenti constituto fortuna contingere.

^a (Erechthei ciuibus.) Periphrasis est Atheniensium. Erechtheus enim Athenarum princeps fuit, ut Isocrates in Panegyrico testimonium dicit. hinc Erechthidae Athenienses dicuntur. ^b (Apollo Pythiam.) οἱ πόντες Ἰβυον. Incenso per Pisistratidas tyrannos Apollinis templo, Alcmaeonidae ab istis in fugam acti, se templū reedificaturos sunt polliciti. Acceptis ergo pecunijs, collectaq; manu, in Pisistratidas sese armarunt: deinde uictoria potiti, multo tripudio & gratiarum actione suum Apollini templum instaurarunt.

^c (At uero me.) ἀγώντι δ' ἔμε. A uictorijs, scilicet Isthmijs, una Olympica, duabus Pythijs. ^d (Ob recentem felicitatem gaudeo.) Hoc est, ob uictorian hanc Pythiā recens partam letor: uerum doleo inuidiæ nomine, quæ propterea te impetit. Aristarchus hanc oden uictoris incidisse in threnos (quos item scripserat) Hippocratis cognati Megacis affirmat. Verū simpliciter accipi potest de inuidia, uirtutem semper comitante: unde & gnomen statim consolatoriam adijcit, quasi animare uelit Megaclem, ne uel pili faciat suos ofores. Eam enim stabilem esse felicitatem, quæ inuidia & quibusdam infortunijs temperetur, ne nimium cristas nimia felicitas erigat. ^e (Atqui uulgatum est.) ἔρω κεν ἀδύνατον. Ea est stabilis & firma felicitas, quæ subinde bona & mala sustinere possit: nam suum cuiq; felicitati malum ferē appensum est: perinde ac Homerus etiam testatur:

ἔρω πῆρ' ἔμε δ' ἔχεται δ' ἄγαθόν τε κακόν τε.

ARISTO

ARISTOMENI AEGINETAE LUCTA
TORI, ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

 Amica menti & cogitationi Tranquillitas, o ^a Iustitiæ gnata, urbes maximas conseruans, ^b & consiliorū & bellorū excellentissimas clauis habens, ^c Pythionicum Aristomeni honorem suscipe. Tu enim ^d quod molle & mite est, & facere & ferre potes, temporis ipso, ut res tulerit, procursum.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Tu quoties immanuetā quis in corde iram cōtraxerit, aspera ægreferensq; occurris, proq; uiribus tuis ^a iniuriam in sentinam ponis. ^b Te neq; Porphyrio, quum præter fatum certaret, obseruauit. ^c Preciosissimum sanè lucrum habet, quod ex ædibus uoluntarij donantis retulerit quisquā.

EPODOS, COLON XI.

Iniuria quidem arroganti, suo tempore noxia est. At neq; ^b Cilix Typho multorum capitum, neq; ^k Gigantum rex tranquillitatis potentiā effugit. Domiti sunt enim, ^l hic Iouis fulmine, ille Apollineis telis. ^m Qui Apollo benigna mēte, ⁿ Cirrhæ, ^o Parnassia herba, ^p Doricaq; laude coronatum ^q Xenarcis filium suscepit.

ENARRATIO.

Aristomenem Aegineticum, qui uicit Pythiade circiter 35. lucta, cōmendat, à patria, à uictoria cognatorum & suis: à fortitudine. Insigne porro huic hymno atexit exordium, tranquillitatem suæ pacem graphice depingens. Consonat huic proœmio Psalmus ille Dauidicus: Ecce quā bonū & quā iucundum.

dum. Commendat autem pacem & tranquillitatem, siue propter Aeginetarum politiam, siue uictoris Aristomenis mansuetudinem. Videtur mea quidem opinione ad nomen ipsum poeta respexisse, ac mores nomini pulchre cōuenientes perpendisse, dum à tali exordio hanc oden auspicaretur. Sonat enim optime mentis hominem ἀεισωπύης. Iam quid melius, quid iucundius, humanitate, tranquillitate, pace, mansuetudine? a (Iustitiæ filia.) δίκης θυγατρὸς. Iustitiæ filiam poëtica tranquillitatem facit. b (Et consiliorum.) Egregium tranquillitatis & concordie, imò aureum preconium: tranquillitas, pax & concordia, cum pacem tum bellum administrat. c (Pythionicum honorem.) Precatur, ut ipsa diua ἡσυχία benigne hymnū hunc, in laudem Pythiæ Aristomenis uictoriæ factum, suscipiat. d (Quod molle est.) Ea tua natura est, ut possis quæ sunt mollia & iucunda, cum facere tum sustinere: deinde, quæ dira sunt & atrocia, rursum potes arcere, uel mitigare.

e (Iniuriam in sentinam ponis.) ἀντλῶν & mare & sentinam Homero significat, dum inquit:

ἀντλῶ δ' ἦν δὲ πησε πρὸς ὄς ἐν ἀλιν κήϊξ.

Ergo πλῆρ' ἦν ἀντλῶ, ponere in sentinam, Pindaro allegorice est submergere, componere, compescere, ἐκπρόδῶν ποιῆν. f (Te neq; Porphyrio.) τὰν δὲ πρὸς φουεῶν. Contrario exemplo amplificat tranquillitatis encomium. Porphyrio gigas ille, atheus, expers quietis, pacisq; fuit.

g (Preciosissimum sanè lucrum.) κέρδης Ἰλταπυρ. Gnome est, qua Porphyrius factum improbat, ac nequiter & uolenter eum egisse probat, dum Ioui unā cum cæteris reluctatus est, & cœlum Ioui adimere nisus. Minus, inquit, optimum est illud, quod ab hilariter dante amico quispiam accipiat. Verum nihil lucrum tum prodest, si rapina, fraude & iniuria partum sit, quasi dicat: Tu Porphyrio, tuq; Typho, non debeatis, tranquillitate uiolata, Iouem laceffere, & ab eo auferre, quod sponte sua uobis non offerebat.

h (Cilix Typho.) Typhonem gigantem, quem supra in quarta Olympiorum, & prima Pythiorum ode in Sicilia posuit, nunc in Ciliciam transfert. Ratio est, quod τὸ φῶς ardere significat. Vnde ubi igni nocturno montes ardent, illic humatos esse gigantes poëta sinxerunt, ut prima Pythiorum ode perceptum. Meminit & aliorum & Porphyrius Horatius in 3. Carminum.

i (Multorum capitum.) πολυκεφάλου hic nominat, quæ 4. Olympiorum hymno ἐνεπὶ γυκέφαλου dixit Typhoëa. k (Gigantum rex.) Per gigantum regem num Porphyrius uel Briareon accipiat, candidus lector iudicet. l (Hic Iouis.) Typho Iouis flumine ictus, Porphyrius Apollinis sagittis traiectus perijt. m (Qui benigna.) δὲ δὲ

μυθεῖ.

μυθεῖ. Pulchre exordium applicat ad mansuetum Aristomenem Pythium uictorem, ubi ad Pythium de industria Apollinem peruenit. n (Cirrha.) Delphorum oppidū Cirrha est: pro Delphis accipitur. o (Parnasia herba.) πῶα ἡρνασία. Herba Parnasia laurus est, Apollini sacra. p (Dorica laude.) Per Doricā laudem, Aeginetarū hymnus intelligendus est: Dorices enim ab Argo in Aeginam demigrarunt, ut Scholia. q (Xenarces.) Xenarces pater est Aristomenis: hospitale & liberalem sonat, ἀξίως & hospes, & ἀρκέω sufficio, præbeo.

STROPHE II. COLON IX.

Proinde iustitiæ ciuitate florens insula Aegina, a Gratij non excidit inclytis b Aeacidarum uirtutibus apprehensis. Consummatā iam inde ab initio gloriam habet, tum quod plerisque semper uictoricibus in certaminibus decantatur, tum quod excellentissimos celeribus prælijs heroës educarit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quæ certe c uirorum ornamenta sunt. d Atqui hac uice non mihi tempus suppetit, ut longa concione Aeginam prædicem, lyra, molliq; cantu, ne fatietas aduentu suo molesta sit. e Quod uero ante pedes meos currit, eat. f Tuæ res Aristomenes præclaræ, circa meā artē recentissimæ uolāt.

EPODOS, COLON XI.

Vestigia nancq; fratrum matris per luctam imitatus, h Theognetū Olympico certamine non redarguis, neq; Clytomachi in Isthmo robustis membris partam uictoriam confundis: multiplicans Midylidarū gentem sermonem fers illum, quæ olim Oëclis filius Amphiaras, quum Thebis septem portas habentibus filios acriter inter

fese pugnantes cerneret, protulit:

STROPHE III. COLON IX.

Quando ex Argo altera expeditione, posteri
Thebas profecti sunt.

a (A Gratijs.) A patria Aegina uictorem euehit. A Gratijs non excidit, hoc est, Aegina humanitate, mutua beneficentia & amicitia floret.

b (Aeacidarum.) Inclytas Aeacidarū uirtutes sequens. Aeacidae sunt Aeaci & filij & nepotes uel posteri. Filij eius sunt Telamon, & Peleus: Telamonis, Ajax & Teucrus: Pelei, Achilles. Aeginam autem incoluit Aeacus, ut est uidere apud Isocratem in Euagora, ut & in Olympijs indicatum. A præclaro ergo principe Aeaco, ab ingenijs certaminibus experiundis accommodatis, ab insignibus heroibus extollit. Valde autē multos nicephoros ea Aegina peperit, ut liquido apud Pindarum apparet.

c (Virorum ornamenta.) Emphasis est in dictione uirorum. Hæc certe clariora facta euidenter cōfirmant, Aeginetas uiros forteis esse.

d (Atq; hac uice.) ἀπὸ δὲ τῆς uel μετὰ τῆς. Tempus non ferre ut plura de Aeginae laudibus a. l. ucat, ne satietas molesta sit, si sepius Aeginam laudet.

e (Quod ante pedes meos.) Hoc est, quod in procinctu est, & iam præ manibus, illud non omitam.

f (Tuae res Aristomenes.) Propositio est, qua relicta Aegina, se Aristomenē iam nunc prædicaturum adferit. Tuae res gestæ, uictoria Pythia: recentissima, recenter & nuper parta, uolant circa meam artem: hoc est, materiam laudum præbent, quibus te meis poematis extollam.

g (Per lucram.) πρὸς λαοὺς μάλιστα. A lucra primum hic laudat Aristomenem.

h (Theognetum.) Theognetus Olympicorum, Clytomachus Isthmiorū uictores, auunculi fuerunt Aristomenis. θεόγονος à Deo genitum, uel diuinam generationem sonat. Clytomachus, fortiter & strenuè pugnantem, seu pugna inclytum.

i (Midylidarum.) Familia in Aegina est Midylidarum, ab autore suo Midylo. Genus inquit, μιδυλιδῶν, hoc est, genus & gentem patriam amplificans, illum fers sermonem, tibiq; conuenit, in te locū habet gnome, quam olim uates Amphiarus protulit, quum uideret superstitēs liberos fortiter aduersum Thebanos dimicare. Laudis locus, à fortitudine petitus.

Tum enim ijs dimicantibus inquit: Generosa uirtus natura sua eximia est: prudentia quoq; parentum, soboli est decora. ^b Intueor palam Alcmaonem,

maonem, in scuto suo draconem nigrore uarium uertentem primum in Cadmi portis.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Atqui Adraustus heros priori bello defessus, nunc melioris augurij nuncio detinetur, nec pro suæ domus more aget. Solus enim ex Danaorū exercitu, cæsi filij ossa colligens, diuina benignitate, cum innoxio populo proficiscetur,

a (Generosa uirtus.) Gnome est, qua in Aristomene paternam & gentilitiam uirtutem enite scere dicit. b Intueor palam Alcmaonem.) Amphiarai filius est Alcmaon, Talai filius Adraustus. Alcmaon itaq; draconem in scuto gerit, eo quod augurij & uaticinij idonea sit bestiola, ut quæ antra terræ subrepat, perinde ac uates Amphiarus tellurem subiit. Pulchre autē filius patris artem, uaticinationem nempe, Draconis symbolo adumbrat.

c (Nec pro sue domus more aget.) τὸ δὲ κατὰ τὸν ἴδιον οἴκῳ σὺν αὐτίως πρῶτον. Quid Amphiarus uaticinatus sit, enumerare pergit. Secunda, inquit, expeditione, qua nunc Amphiarus eum belligerari cernit, non pro sue gentis more aget, longeq; alia pugna erit, quàm sit antea expertus. Priori enim bello Adraustus solus reliquis omnibus interemptis seruatus est. Altera expeditione, omnibus suis seruatis, solo filio Aegialeo est orbatus: autore Hellanico apud Interpretem. d (Solus enim ex Danaorum.) μὲν γὰρ ἐκ δαναῶν. In prima expeditione sex duces interierunt, solo Adrausto superstitie. In secunda solus Adrausti filius Aegialeus occidit. Vnde Nemesis in deam uindictæ ab Adrausto rege ἀδραύστου appellatā uolunt: qua de Erasmus in Adraustia Nemese. in 2. & 5. Olympicorum huius historiae mentio facta. Nemesis Adraustia ergo ideo uocatur, non iuxta mentem Xenodoti, quod Argiui nullam eladem post Adraustum bellum reportauerint, ceterum quod Adraustus secunda expeditione arrogantiam, timorē & fastum Thebanorum egregie sit ultus & compresserit, ut ex hoc Pindari loco satis aperte colligitur.

EPODOS, COLON XI.

Ad latos ^a Abantis uicos. ^b Hæc quidem Amphiarus cecinit, & ego ipse gaudens Alcmanē coronis adorno, & encomio cōspargo, quod mi-

hi uicinus, mearumq; facultatum custos occurrerit ad celebrem^d terræ umbilicū profectò, ac uaticiniorum cognatas^e apprehenderit artes.

a (Abantis uicos.) Abantis uici, periphrasis est Argi. Abas Lyncei filius, est Talai pater, cuius gnatus Adrastus Argū incoluit. b (Hæc quidem.) Epilogus uaticinij Amphiarai. Adraſto ergo confert Aristomenem: ut enim Adrastus & familiæ & genti suæ decori & ornamento fuit, eximiasq; maiorum uirtutes expressit, sic Aristomenes maioribus suis est honori. Hic ambiguitas nascitur, quæ Amphiarai, qui priori expeditione aduersum Thebanos absorptus est, miseratione Iouis, ne Periclymeni iræ exponeretur, altera iam expeditione rursus uaticinetur. Cui enim iam antea terra dehiscuit, ille nō potest diuinatione, uel uaticinio uti: ut qui uita defunctus est, non potest esse uiuus. In 5. Olympiorum & 9. Pythiorum Amphiarai in primo bello moritur, uel uiuus terra clauditur: ergo in secundo bello non potuit uaticinari. Nisi igitur per idolopectiam hic locus accipiatur, non uideo quomodo laboranti illi succurri possit. Per idolopectiā enim huiusmodi sententia erit: Quod nunphiarus Oeclis filius ab inferis suscitatus, uel si tum in terris spiritum duxisset, dum altera expeditione Argiui Thebanos inuasissent, potuisset ita uaticinari: Generosā uirtus &c. Sin quis hic meliora proferat, illi non immeritò cedendum.

c (Et ego ipse gaudens.) ἄλμαν δὲ κούρου. Chorus in persona Aristomenis hæc dicit: Alaman mihi occurrit, dum proficiscerer ad Pythia certamina: quo indicat, se fortasse usum uaticinio, & ueluti oraculo quodā obtinuisse uictoriā: fuit enim Alaman uaticinij patris Amphiarai, uaticinij filius.

d (Terræ umbilicium.) Terræ umbilicium, Pythonem uel Delphos appellat: illic enim terræ medium esse, in superioribus cōmonefactū. e (Apprehenderit.) ἐφάλατο, uaticinij iuxta cognatas artis attingit. Id est, responsum mihi dedit, ut cui uaticinandi ars congenita, aq; patre tradita fuerit.

STROPHE III. COLON IX.

“Tuq; Apollo, qui^b nullos non suscipiens Pythicum templū gloriose administras in uallibus, ubi^c plurimum gaudij Aristomeni tribuisti, ^d cui & antehac Aeginæ uictoriam quinquatrij^e tuis in sacris ô rex cōtulisti. Ad hæc te^f meapte sponse precor,

ANTISTO

ANTISTROPHE, COLON IX.

§ Vt respicias quæcunq;, circa quemuis, ad mensurā quandam^b compono: suauifonis enim hymnis iustitia astat. Deorum autem incorruptibilem curā peto^k Xenarces, ut uestras fortunas confirmet. Nam ubi quisquam citra diuturnum^m laboremⁿ opulentus sit, is multisⁿ insipientium sapiens, uidetur

EPODOS, COLON XI.

“Facultates illas rectorum consiliorum artibus peperisse. At hæc in humanis uiribus non sunt. Deus uero hæc præbet, qui aliās aliū extollens, alium potentia sua, pro modo tamen^p deicit. Megaris tibi munus præstò est, in q; Marathonis ualle. Iunonis deniq; patrium certamen, hisce cum tribus uictorij Aristomenes reuera domuisti

STROPHE V. COLON IX.

Quatuor, quibus superincidisti, insipientium corpora, malum illis meditans.

a (Tuq; Apollo.) Redit ad institutum, precans Apollinem, ut sua proposita uoluntate poëtice suæ adspiret, qua insignis uictores canit.

b (Πανδύου.) Omnes couenas suscipiens templū. c (Plurimum gaudij.) μέγιστον χερματόν. Victoriā Aristomenis Pythiam Apollini per auxesin acceptam refert. d (Cui & antehac Aeginæ.) Antea quàm Pythia corona redimiretur domi, id est, in patria Aegina, Delphiorum (qui ludus quinquertio constans in gratiam Apollinis illic agebatur) uictor euasit. Etenim Apollo & Diana ab Aeginetis impense colebantur.

e (Tuis in sacris.) ὑμῶν. Enallage numeri, pluralis pro singulari. ὑμῶν pro σῶν, uestris pro tuis. f (Meapte sponse precor.) ἐνόντι δὲ ὑχομαι νόω. Hactenus ab exordio inuocationis Apollinis, à dictione ἐνετῆσθαι, amplificationem, à loco Pythij templi, aq; uictoria Aeginetica subnexuit, nunc precationem illam complet. g (Vt respicias.) Precor.

inquit, ut uideas quæ de quouis, qua harmonia, quo decoro canã. **h** **C** Compono.) νεομαι, pro επαινεχομαι, uel ηρεω. **i** **C** Iustitia.) δίκη, pro δικαιοσυνη, ut apud Aristophanem in Nebulis, πρὸς δίκην, παρὰ τοῖς θεοῖς. Hymnorum meorum argumenta iusta et uera sunt, non mentior, ueridicus sum. **k** **C** Xenarces.) Victoria coronati Aristomenis pater est Xenarces. Orat ut diuina benignitas et Xenarces et filij eius Aristomenis felicitatem stabiliat. δεισις est. **l** **C** Nansi quis.) εἰ γὰρ τις.) Gnome est, qua uulgi iudicium damnat, opes sapientum, sine diuturno labore partas, humane illi sapientie, non diuinae benignitati adscribentis. Errant qui diuitias humana inuidia oriri putant. Deus est qui diuitias impertit, et ad paupertatem redigit: ita gentilitia sua religione sentit poeta. quod scriptura etiam docet: Deus est qui pauperem facit, et qui ditat. **m** **C** Opulentus sit.) πέπρωται, pro κέκτηται. Homer. πολυπύμωνος ἀνδρὸς γνῶναι. ἀπείρομαι adipsoscor, κτάρμαι possideo. **n** **C** Inspientium.) πεδαιφρόνων, pro σφόδρα ἀφρόνων. **o** **C** At hæc in humanis uiribus.) Correctio est sententiae uulgi. Inspientes sunt et errant, qui bona et felicitatem humanis uiribus parari posse arbitrantur: siquidem à Deo hæc proueniunt. **p** **C** Deijcit.) κατεβαίνω, pro κατεβαίνω προῖσι. Cuiuslibet et bona et mala Deus pro mensura certa impertit. **q** **C** Megaris tibi munus preesto.) Megara urbs prope Isthmum, cuius 9. et 13. Olympiorum ode meminit. Munus habes Megaris, id est, honorem uel Isthmiam es uictoriam adeptus. Per Megara enim Isthmiam uictoriam intelligit. **r** **C** Marathone.) Attica campus Marathion est, in quo Herculeana celebrabantur: quorum niceterium, argentea phiala, ut supra 9. et 13. Olympiorum hymnis auditum. **s** **C** Iunonis denique patrum certamine.) Alij Iunonia, alij Hecatombæa, (quæ tamen idem sunt: nam Hecatombæa in Iunonis gratiam in Argo quoque aguntur) in Aegina celebrari aiunt. Aristomenem à tribus insignibus ita uictoribus commendat. **t** **C** Tribus uictoribus.) νίκασσι τρισσῶσι. Tribus uictoribus, Megarensi, Marathonea, Aegietica insignis, Pythiam etiam adeptus es, quatuor eo in certamine antagonistas tuis deuictis, uereque per te domitis. **εμπετες** aduerbialiter uel Dorice pro γνῶναι. **u** **C** Corporibus.) σῶμασσι, datiuus poeticus pro σώμασι. Discrimen quod facit Plutarchus in uita Homeri inter σῶμα et δέμας, σῶμα ad uita defunctum, δέμας uero ad uiuentem referens, animaduertendum est. Tamen si enim hoc perpetuo ab Homero sit obseruatum, neque hic tamen à Pindaro custoditur, neque à Platone, dum ait, **Θεὸς δὲ σῶμα τε δνο, ψυχὴ μίαν**, confirmatur: ut aliorum autorum uel innumeras autoritates omitam. Ergo hæc non est firma discrepantia, quum Plutarchus ait, σῶμα defuncti

defuncti est quasi σῶμα, id est, signum eius qui iuxerit. δέμας uero à δέομαι, id est ligo, uiuentis est, quod sit ueluti δεσμοτήτορ καὶ δέομα δλης τῆς ὀσίας καὶ μίσεως. **x** **C** Mala eis meditans.) κακὰ φρονέων, τὸ τῆσι μικρῶν φροντίζων.

Quibus neque iucundus reditus per Pythium ordeum, neque dulcis risus apud matrem gratiam conciuit, in uia autem imbelles hostem suum formidant, atque fugiunt calamitate lacerati.

ANTISTROPHE, COLON IX.

- Qui bonum quoddam recens nactus est, ex
- magna spe sublatis uiribus ad delicias & felicitatem uolat,
- potiore curam gerens diuitiarum.
- Modico uero tempore mortaliū oblectatio cre-
- scit, sic & rursum humi decidit præpostero con-
- silio conquassata.

EPODOS, COLON XI.

- Diurni sunt homines, quid uero quisquam?
- quid uero nullus? umbrae somnium. At quando
- à loue datus splendor acceperit, lucidum adest lumen
- mortalibus ac mansuetum æuam. Chara mater
- Aegina, ciuitatem hanc nomine tibi parem,
- custodi libera cum ueste, unam cum loue regeque Ae-
- aco, & optimo Telamone, cumque Achille.

a **C** Iucundus reditus.) επαιπνῶ, ualde suavis, ab ἐπι et ἀπνῶ. cuius superlatiuum ἀπνῶσις, suauissimus, Pindarus habet 15. Isthmiorum ode. **b** **C** Per Pythium ordeum.) Per Pythium ordeum uel triticum, coronam ordeaceam uel triticeam fortasse accipit, qua ultra destinatum uictoriam sint ornati: non quod ipsi ceu uictores sint decorati, sed quod ex eo loco in quo brabeum erat propositum, inglorij redierint. **c** **C** Imbelles.) ἀπρόσοι, pro ἀπρόσοι. **d** **C** Qui bonum quoddam.) Gnome est pathetica, qua condocet Aristomenem, ut, etiam si multis triumphis ingentiisque potentia fulgeat, propterea non se nimium efferat, humane sortis uidelicet nun-

quam inmemor, quæ nullo unquam tempore stabilis est, sed celerrime in nibras aliquem, quantumuis sibi beatum uisum, & calamitates & ærumnas præcipitet. e ¶ (Diurni sunt.) ἐπιήμεροι. Doricum est, pro ἐφήμεροι. Homines, inquit, unius diei uitam ducunt, in diem unum tantummodo durant. Et animal & herba est, cui nomen Ephemero est, quod quo die nascatur, intereat.

f ¶ (Umbra somnium.) Magna humane uitæ, adeoq; hominis ταπεινωσις. Quid enim miserius, infelicius, breuissimæ uitæ homine? Parum erat si dixisset, homo est umbra: iam longe minus & uanius est quod ait, umbrae somnium. g ¶ (At quando à Ioue.) Pia sententia, homines diuina gratia, superno numine, longæuos & beatos esse. Obseruandum hic, quod uitio uertant quidam Pindaro, quod encomio querimoniam admisceat. Verum qui hoc ei uitio dant, non uident affectum hunc, per amplificationem septennumero relesse locum habere in encomiastico genere: nihil enim interim uirtuti, rei & laudi, per talem luctā decedit. h ¶ (Chara mater Aegina.) Peroratio est, qua Aeginam Nymphā, in sula Aeginæ parentem, uel deam cognominem præcatur, ut urbem illam Aristomenis patriā suā libertate tuatur, unā cum heroibus ex ea insula ortis, inq; deorum numerum adscitis. i ¶ (Libera ueste.) ἐλευθερωσθῶν, hoc est, libero habitu. Id est, tuere Aeginam earatione, ut sua ei libertas persistat. Metaphora.

TELESICRATI CYRENAEO ARMA-
TO CURSORI, ODE IX.
STROPHE I. COLON XV.

Pythiorum uictorem Telesicratem,
bæreo scuto insignem, unā cum amabilibus Gratj's equidem ccommendare uolo. Felicē sanē uirum d'equestris ornamentum Cyrenes: e'quam stridente uento f'ē Pelj sinibus quondam comosus Apollo rapuit, aureoq; in curru uenatricem uirginem tulit: ubi ipsam diuitis & fertilis admodum terræ dominā fecit. ut illic g'tertiam orbis partem inhabitaret.

ENARRATIO.

Argumentū Telesicratem Cyrenæum, qui uicit Pythiadē 28. & postea 30. laudat, à Pythia

Pythia uictoria, ab Aeginetico & Megarensi ludis, à fructu uel consequentibus uictoriam, prisca maiorum historia. ὄπλιτοδρόμου, armatum cursorem sonat. Scutis æreis geminum stadiū currebat ὄπλιτης uel ὄπλιτοδρόμου, ut Iulius Pollux lib. 3. cap. 30. testatur. a ¶ (Pythiorum uictorem.) Simpliciter proponit se Telesicratem laudaturū. b ¶ (Æreo scuto.) χαλκῆ καὶ αἰσίδ᾽ Telesicratem uocat, quod æreis scutis uicerit stadium, ut consuetudo tenebat armatorum cursorum. c ¶ (Commendare.) γεγωνῆν est φωνῶν, pro ὑμῶν, laudare. d ¶ (Equestris Cyrenes.) διωξίππος κυρῆνας, Cyrenes Libyæ urbis, qua de in quarta Pythiorū, equos sectantis, id est, splendide: alere enim equos, uel equitatum fouere, sumptum requirit. διωξίππος, à διώκω καὶ ἵππῳ. e ¶ (Quam comosus.) τῶν χαλκῆς, quam iubatus Apollo etc. Excurrit ad patriæ Cyrenes originem, ortam uidelicet à Cyrene Hypseï filia, quam Apollo raptam in Libyam transiit, ibiq; ei cognominē urbem extruxit. f ¶ (E Pelj sinibus.) Ab Eoæ Hesiodi historiam accepit, ut inquit Interpres, cuius initium est,

νοῖν φθίμ χαλκῆτων ἄπο καλλῆ ἔχουσα,
πινυθῆ πῆ ὄδωρ καλῆν νάεσσε κερύνην.

g ¶ (Tertiam orbis radicem.) Laudis exaggeratio est, quum Cyrenem tertiam orbis terræ radicem, id est, partem dicit: utpote quum terrarum ambitus in Europam, Asiam & Africam diuidatur. Africam partem per sese à ceteris diductam esse, potentie & magnificentie symbolum præbet: quasi Cyrenē totius Libyæ dominam, & reginam ab Apolline constitutam uelit.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Suscepit autē argenteos pedes habēs dolosum hospitem c' in diuinos currus, manu leuiter attingens, quæ & illis in iucundis cubilibus amabilē pudorem iniecit, ut cōmunes cum deo Hypseïq; præpotentis filia Cyrene nuptias iungeret. Hypseï inquam, d'qui bellicosorum Lapitharum rex tum erat, e'ex Oceano secundus genus ducens heros, quem olim in inclytis f'Pindi montis uallibus g'Nais Creusa Peneo mixta peperit

EPODOS, COLON XIII.

Telluris filia.

a ¶ Argenteos pedes habens.) Vt Venus Apollinem & Cyrenen matrimonio copularit, enumerare pergit. Venerem ἀργυρόπεζαν, argenteos pedes habere dicit, hoc est, formosam, κατὰ σωκεδονίω. b ¶ Dulosum hospitiē.) Pindarus hic habet δάλιον ξύον, Scholia uero δάλιον, uerum utrumcunq; legatur, sententiæ quadrat. Si δάλιον, recte dolosus appellatur, qui rapuerit Cyrenen Nympham, & dolo cum ea egerit. quanquam ob raptū rectius βία & diceretur. Sin δάλιον scribas, tum est pro δάλιον à δάλο. Delius enim ab insula Delo, & apud Græcos & Latinos dicitur.

c ¶ In diuinos currus.) θεοδιμάτων ὄχημα, pro θεοδιμήτων, Dorice. Sic ὄρατων pro ἑρατῶν, δάλιον pro δάλιον, ἀρμόδοισα, pro ἀρμόδοισα. ξυών, id est κωνόν. d ¶ Qui bellicosorum Lapitharum.) δολοπιδῶν. Dilatat à genere patris & maioribus Cyrenes. Lapithæ Thessaliæ populi, quorum tunc rex Hipseus fuit. e ¶ Ex Oceano.) Ex Oceano est fluuius Peneus, cuius filius est Hipseus. f ¶ Pindi montis.) Pindus mons Perrhebiæ: Perrhebia uero Thessaliæ tetrapolis. g ¶ Nais Cræusa.) ναῖς κρέουσα. Nymphæ fluuiorum Naiades appellantur, à νάω fluo.

¶ Is uero formosam educauit Cyrenen gnatā, quæ neq; telarum retrogradas amauit uias, neq; coenarum, quīs domesticæ sociæ admoueantur, oblectationes: sed æreis telis hastaq; pugnans feras^b confecit bestias, c multam ita securitatem & pacem paternis bubus præbens, d concumbentem, dulcem, modicum, ad auroram irrepentem fomnum palpebris adimens.

a ¶ Is uero.) Studia, mores, & uitæ Cyrenes genus hic recenset. Venationem illi in delicijs fuisse, non retrogradas telarum uias. Quid si alludat ad telam Penelopes? Non texendi arte oblectata est, nec procos, instar Penelopes, tela, quam interdum contexerat, nocturno retextu, remorata est. Vel, quod recte texentes, ut Scholia uolunt, progrediantur, ac mox ad eundem locum reuertantur: traicitur enim radius, & altera parte extrahitur, ac rursus ab eodem principio transuolat perpetua reciprocatione, & continuo recurſu, usque dum tela perficiatur. Deinde, non amat amicarum & coetaneorum suarum ludos, symposia, sed uenationi sedulo incumbit. b ¶ Confecit.) κεραιίζω, pro ἐκέραιίζω, est ueluti cornu petere, frivare. pro ἀνήρα, hoc est occidit, confecit, usurpauit. c ¶ Multam securitatem & c.) Ex hoc loco rursus appar-

ret

ret, quasi ad Penelopes telam respiciat. Quia hæc procos abhorret, ideo nec proci, inquit, armenta, oues, boues, capellas, sues patris deuorant, excedunt, manent, ut sit in aula Ulyſſis per Penelopes μνηστῆρας. d ¶ Concumbentem.) σύγκοιτων. ἀσώδης τὸν est. Aded, inquit, uenationis studio detenta fuit, ut totam noctem in somnem duceret, anteq; solis ortum seras inſectaretur.

STROPHE II. COLON XV.

Deprehendit ipsam cum diro leone^a latā pharetram gerens, luçantem solam sine hastis, eminus operans Apollo: ac protinus ex ædibus suis Chironen conueniens, b pulchro antro, inquit, Philyræ fili relicto primum, animū mulieris, magnamq; uirtutem demirare. Qualem^c uictoriam intrepido suo capiti parit, cor laboribus maius gerens, neq; quicquam pauore mens eius turbatur: Quænam illam peperit mortalium: qua de stirpe producta,

Admiratur magnanimitatē puellæ

a ¶ Latam pharetrā gerens.) θυροφάρετρας ἢ ἐκάρδος, Apollinis epitheta: prius, quod latam habeat pharetram: posterius, quod longe operetur: utrumque natiuam Solis uim & potentiam continet. Lata pharetra insignis est primum, qua ceu uenator per iuga Cynthi seras trāsfigat: deinde, quod iacula mortalibus infigat morborū, quos Plutarchus Solares uocat: postremo, quod μεταφορικῶς tela, id est, radios suos iaciat in omnem terræ ambitum. ἐκάρδος, quod à longe operetur (procul enim spargit radios) & in terra & sub terra & in mari operationem & efficaciam suam sol obtineat.

b ¶ Pulchro antro.) σεμνὸν ἄντρον, honestum antrum, honeste apparatus, quod honestus ille Centaurus Chiron immoratur: de quo in tertia Pythiorum supra. c ¶ Victoriam.) νείκος ἀντὶ τῆς νίκης.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Montium opaca lustra inhabitat, d immenso autem robore dimicat: Religio^e nè est, inclytā ei manum adferre, quinetiam e lectis^b mellitam herbā decerpere: c Tum illi magnanimus Centaurus

Pudicis uerbis uenerū opus uclat

nobili supercilio dulciter subridens, cōsiliū suū statim exposuit. Clauēs, inquit, sapientis persuasionis sacris de amoribus Phœbe, apud deos si-
 » militer atq; apud homines occultæ sunt. Nemo
 » enim adeo impudens, ut non uereatur in dulcem
 » se torum palam conijcere.

ÉPODOS, COLON XIII.

Etenim te, ^d quem nemo fallere potest, blandula ^e ratio adeoq; mansuetudo tua ^f perpulit hunc & edisserere sermonem. Vnde puella genus suum ducat, ex me inquiris o rex: ^h qui peculiarem omnium rerum summam & finem nosti, uniuersasq; uias, quotq; uerna folia terra producat, & quanta cum mari tum fluminibus arena sit, fluctibusq; & uentorū impetu uoluetur: qui futura, & unde quid futurum, probe contemplaris. Quod si & me sapienti tibi æquari oporteat,

STROPHE III. COLON XV.

Dicam.

^a *Immensa robore.*) γούρω δ' ἀλκᾷ ἀπείρωτο. *Giustandi uerbo pro dimicare uel bellare usus est, ut Homerus:*

γούρω δ' ἀλκᾷ χαλκῆρεσιν ἐγχείησι. *Hoc est, areis inter nos hastis depugnabimus. A robore & fortitudine Nympham Apollo laudat.*

^b *Decerpere mellisuaue herban.*) κείρω, Doricum est ἀπαρέμ-
 φάω, pro κείρω. *Metaphora est, a flosculos carpentibus, uel a medicis rudentibus herbas, sumpta.* ^c *Tum illi.*) κρυπτεῖ κλαίεις. *Per admirationem respondet Chyron: Et apud deos & homines occulte solent esse de amoribus disputationes, uel cogitationes. Nemo puellæ palam dicui uirginem soluere zonam assolet. Nemo Veneris sacra aperte celebrare solet. Nemo non clandestine res ueneras peragere consueuit. Quasi dicere uelit: Non est quod ea de re me interroges, tu ipse poteris clam compos uoti fieri. Cynici tamen, ueluti cōmuni sensu orbatī, huic Pindaricæ gnomicæ cōtraueniunt, ut apud Laërtium*

tium claret. ^d *Quæ nemo fallere.*) τὸν δ' θεμὶ τὸν ψδὺ δ' εὐθυγῆν. *παρῶν θετικῶς est adiectum. Tu quem nemo, inquit, fallere potest, quemq; nihil latet, à me seire laboras, qui sint utraginis istius parentes, quum tu omnia intuearis, omnia audias, omnia scias, futura etiam, ut uates, præscias.*

^e *Mansuetaratio.*) μέλιχος ἀργα, *mansueta ratio, tua humanitas, uel clementia, mansuetū pectus.* ^f *Perpulis.*) ἐφαπε pro ἀπέπασε, *persuasit.* ^g *Edisserere.*) πῶφάμω pro πῶφάμωαι. *ἀνα uocandi casus ab ἀνάξ.* ^h *Qui peculiare.*) Apollinis Solis ue natiuā scientiam & numen exponit, Homericū illud paraphrasticè reddens:

ἠέλιος δ' ὅς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακίδεις.

ⁱ *Æquari.*) πῶαντιφρέξαι, pro πῶισῶδ'. *Quod si tibi sum sapienti adæquandus, dicam quod sentio.*

Huic maritus ad sis hac in spelūca: duces enim illam trans Pontum ad eximium ^a Iouis hortum, illic ^b principem ^c ei ciuitatem ^d statues, ^e insularem populū congregās ad campestrē collem. ^f Nunc uero pratis ampla, ueneranda tibi Libya, celebrē Nympham aureis tectis cupide recipiet, ut terræ partem illi, qua frui ilico possit legitime, dono det, neq; plantarum omnis generis fructus producentium expertem, neq; ferarum nesciam.

Responsum Chironis ad Apollinē, et uaticinium.

ANTISTROPHE, COLON XV.

§ Vbi proferet in lucem, quem inclytus Mercurius à chara matre rapiens, regio throno conspicuis Horis, ac Terræ dabit: quæ positi super genua sua infantis labijs nectar & ambrosiam instil labunt, immortalemq; ueluti ^b Iouem, aut castum Apollinem ponent, uiris bene fauentibus gaudium, opilionem, ruri pascuisq; deditū, quoi & Aristæo nomenclaturā indent. ^k Sic fatus in causa erat, quod Apollo dulcem nuptiarum temperaret & perficeret finem, summā, cōsummationē.

a ¶ (Iouis hortum.) Libyam Iouis hortum appellat, propterea quod Iupiter Ammon in Libya colatur, ut in quarta Pythiorum ode cōmonstratum.

b ¶ (Cpilionem.) ἀγχιῶν ὀπίσθια μύλων, proximū ouium sectatorem. Priusquam enim Aristæus nascere tur, oues custodem non habebant.

c ¶ (Ei.) vīp dandi hic casus est, aliās & accusandi frequentius, sicut μίπ. Dorici sunt casus.

d ¶ (Statues.) Statues ei civitatem scilicet Cyrenen olim. e ¶ (Insularem populum.) νεσιῶτων λαὸν ἀγέρας. Populum & coloniam ē Thera iuxta Cretam insula, per Battum Cyrenen deductam intelligit: de quo in 4. Pythiorum.

f ¶ (Nunc uero.) νῦν δέ. In presentia uero Libya eam excipiet, &c. g ¶ (Vbi proferet.) Vaticinium de nascituro ex Apolline & Cyrene Aristæo.

h ¶ (Iouē.) Ζῶα, subaudiendum ὄσ. i ¶ (Ruri pascuīsq;.) ἀγρία καὶ νόμιον. Iouem & Apollinem etiam ἀγρίας appellari Scholia testantur: uel quod Aristæus uenationem & pecorum & iumentorum alimoniam primus repererit: præterea quod mellis etiam inuentor est Aristæus. Iam decimam esse immortalitatis partem mel quidam putauerunt. Mellis originem Virgilius in 4. etiam georgicōn Aristæo tribuit. Quare siue Ioui & Apollini, siue Aristæo accommodari potest quod ait, ἀγρία καὶ νόμιον. Sed quid Mercurius prolem traditurus est Horis & Terræ educandum? Horæ Dcæ sunt apud Homerum, temporum dispensatrices. Terra uero est proauia Aristæi. Nam Terræ filia est Creusa, quæ Hypseum peperit, ex quo Cyrene, cuius & Apollinis Aristæus.

k ¶ (Sic factus.) Apollo, inquit, uaticinio Chironis fidem adhibens, nuptias cum Cyrene sua peregit.

EPODOS, COLON XIII.

^a Velox urgētibus iam dñs operatio, breuesq; uig^b, illa illa dies rem^c transegit. Thalamo uero Libyæ aurato congressi sunt, ubi pulcherrimā certaminibusq; clarā urbem administrat. ^d Et nunc in diuina Pythone ^e Carni filius potitus rerum, cum florida fortuna cōmiscuit Cyrenen, eamq; ^f perspicuam reddidit. ^g Quæ & ipsum benigna rursus recipiet desiderabilem ^h patriæ, uenustis matronis decoræ, splendorem adferentē secum.

a ¶ (Velox operatio.) Hoc est, citra moram in Libyam Apollo eam traxit.

duxit. b ¶ (Illa illa dies.) Ingeminatio diuini numinis, ardorem & impetum presentat. c ¶ (Perfecit.) διατέρας pro διατέλεσεν, perfecit. d ¶ (Et nunc.) Finita digressione de Cyrenes ortu, à Nymphæ Cyrene Hypsæ filia &c. redit ad institutum, uictoremq; Teleficratem Cyrenæum à uictoria Pythia prædicat. Existimat autem poëta, claram & insignem patriam, multum facere ad uirtutis & uictoris encomium.

e ¶ (Carniades.) τελεφράτης, Teleficrates Carni filius. f ¶ (Perspicuam reddidit.) ἀνεφύω λυγρόν, illustrem reddidit patriam Cyrenen. Promulgabant enim & uictorū nomina, & suum cuiusq; natale solum in publicis Græciæ huiusmodi spectaculis.

g ¶ (Quæ.) ἃ, quæ Nymphæ uel patriæ Cyrene. Honorifice, inquit, à patria excipietur, postquam & is patriæ ob uirtutem suam & fortitudinem, decori & gloriæ fuerit.

h ¶ (Patriæ uenustis.) Cyrenen à matronarum pulchritudine laudat.

STROPHE IIII. COLON XV.

» Magnæ uirtutes multo sæpe sermone, quo
» prædicentur indigent. Magnorum uero breuis
» exornatio sapientem requirit auscultatorem, qui
» intelligat. Insuper occasio totius rei consummationem continet. ^b Nouerunt Iolaum olim temporis rationem in precio habentem, septem portis insignes Thebæ: quem simulac Eurysthei caput ensis acie amputasset, condiderunt sub terram, equestris Amphitruonis prope monumentum, ubi & Spartarum ei hospes situs erat, qui ad Cadmæorum platæas albis equis uberes transmigrauerat, ^d paternus auus.

a ¶ (Magnæ uirtutes.) Breuitatē suam ghome excusat, occasiois, adeoq; temporis rationē habendā esse, quæ iam nunc non permittat ingens dicendū spatium. Breuitas enim Lyricis poëtis propria est. Sic se tamen breuē esse contendit, ut paucis multa cōprehendat, quæ non nisi eruditū, quos solos sapientes uocat, pateat. Insigni uero loco, de occasione, hæc amplificat. Tempori nos semp accommodare debere, quandoquidem omnium rerum summam & perfectionem cōtineat. Omnia enim tempestiua grata. Digna est Isocratis sententia, quæ huc accensatur. Intempestiuum, inquit, semper triste, & ne ipsis quidem Gratijs,

citra gratiam, feceris gratum. Quo dicto, per gratiam nō inepte metaphoricōs uel per cōparationem, occasionem accipiemus. Vt enim sine gratia, hoc est, in eunditate & alacritate non est gratum beneficium, nec debita seruitus citra serientis hilaritatem cordi est: sic quicquid intempestiuum est, iniucundum, imō turpe. **b** (Nouerunt Iolaum.) De occasione gnomē exemplis dilatat. Quam Iolaus Herculis socius, resciret Herculis sui liberos, qui ad Athenienses confugerant, ab Eurystheo reposci, ac nisi redderent, bellum munitari: orauit Iouem, ut sibi daretur paulummodo reuiuiscere: defunctus enim uita erat. Quo impetrato, Eurystheum occidit, ac statim denuō mortuus est. Sunt qui ad ueritatem hanc historiā ita redigant: Iolaum senio iam tum confectum fuisse, ideoq; optasse sibi iuueniles uires, ac feruidum adhuc robur: quod etsi nō adesset, mihi Iominus uirum prestans, Eurysthea interfecit, ac statim obiit. Is Iolaus ergo oportune certe opportunitatis seu occasionis rationem habuit: erat enim opportunissimum, tam impium diuinæ proles hostem opprimere. **c** (Amputasset.) ἔπραθον κεφαλῶν, caput depopulatus est. ἔπραθον ἄρ' τῶ πέρθεω, pro ἀπτεμεῶν, abscidit, amputauit. **d** (Paternus auus.) Auus paternus Iolai est Amphitruo. Ergo nō sola familiaritate Herculi iunctus fuit, uerumetiam sanguine. Adijcit hic Hypomnematis, Iolaum in orbita ad monumentū Amphitruonis tumulatum fuisse, ut semper calcaretur & uicinus esset auro suo. Vt uero Eurystheus ab Atheniensibus repetiuerit Heraclidas, est apud Isocratē in Panegyrico, & alijs passim in orationibus.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Amphitruoni uero, Ioui antea mixta, ^aunico partu in prælijs uincens fratrum geminorum robur peperit Alcmena. ^bMutus certe hic fuerit, qui Herculi ^cos nō adiecerit, neq; Dircearum aquarum, quæ & illum & Iphiclem educarunt, non semper meminerit. ^dQuos & ego absoluto encomio eueham, quando pro uoto meo ab illis beneficiū acceperim, ^ene me destituat purum celebrium Gratiarum lumen. ^fAeginæ uero atque Nisi in tumulto, ter urbem hanc uictoria celebre aio reddidisse Telesticratem,

EPODOS

EPODOS, COLON XIII.

^gTaciturnam inertiam rebus præclare gestis qui ^heffugit.

a (Vno partu.) Herculem ex Ioue, Iphiclem ex Amphitruone sustulit. Amplificat ita ab Alcmenæ liberis. **b** Mutus certe.) κῶφῳ, mutus & rudis & indoctus fuerit, qui Herculem nō laudauerit. Ad laudes ita Herculis excurrit. Dirceæ aquæ, periphrasis Thebarum: Dirce enim fons Thebarum. **c** (Os adiecere.) εὐμαρτῆρα εὐμαρτῆρα est laudare, est εὐκωμιάζειν. **d** (Quos & ego.) Enallage personæ est: siquidem poëta hæc in persona uictoris Telesticratis dicit. Quia, inquit, Herculis & Iphiclis ope, Herculanorum uictoriam sum indeptus, igitur illos à me celebrari haud indignū est. **e** (Ne mihi gratiarum.) μὴ με λιποῖ. Hoc est, ne illorum propitiū mihi numen amittam, & ne non placencia uictori poëmatia pangam. Splendor enim Gratiarum est placere, amabilem & iucundum esse. Si quem Gratiarum lumen destituit, ille omnium odio & contemptui expostus est.

f (Aeginæ uero & Nisi.) Telesticratem iam ab Aeginetica & Megarensi uictoria laudat. In colle Nisi, periphrasis est Megarorum, ubi Nisus insignis luctator, tumulto conditus fuit: ita auguror, quum non indicent Scholia, quis fuerit ille Nisus, sed sola Megara intelligi expriment. Megarensi uictoria ter potitus Cyrenen illustrauit. **g** (Taciturnam inertiam.) Victoriæ est à contrario circuitio. Victor taciturnā inertiam fugit, quando non erubescit reuersus in patriam, in publicū prodire, nec domi turpiter abditur, ut ille solet, qui superatus est. Qui enim uicti sunt oderunt, ut noctua, lucem: publicum fugiunt, prodire uerentur. **h** (Φυγῶν.) ἀντίπρωσις est, nominatiuus pro accusatiuo ponitur, perinde ac apud Aristophanem in Nebulis προέχων est pro προέχοντες, quum δίκαιος λόγος ita dicit:

ὡς τ' ἐμὶ ἀπάγγελος, ὅταν ὀρχεῖσθαι παναθλωαίους δέοι ἀπὸς τῶν ἀσπίδα τ' κωλῆς προέχων ἀμελῆ τ' ἴριγγύνας.

Nisi quis malit hæc adhuc omnia in persona Telesticratis dici, tum φυγῶν recte nominatiuus manet, ac dependet à uerbo φημί. Dico me Telesticratem, qui effugi silentem miseriam, hanc urbem uictorij meis illustrasse.

^aQuare si quis ciuium uictori amicus, aut si quis etiam inimicus, quod feliciter in publici boni cōmodum gestum est, ne cælet, neq; sermone suo marinū senem lædat. Nam & is uel ab inimico,

• beneficientem, toto cum animo ac iure laudans
 • dum esse pronunciauit. ^b Sæpenumero te speciosis
 Panathenæorū festis, uictorem uidi. Itaq; ^c nullæ
 non puellarum tacitæ charissimum te sibi uel
 maritum esse, uel filium Teleficrates exoptant,

STROPHE V. COLON XV.

^a Cum in Olympijs, ^c concauæq; terræ certaminibus, tum planè patrijs omnibus ludis. ^f At
 aliquis ex me iam sitim odarum restingente exigit,
 ut ex integro me adeò maiorum tuorum gloriam
 excitare oporteat, qui pro Libyca uxore Irassam
 Antæi oppidū sese contulere, formosæ admirandæq;
 filix proci: quam nō parum multi ex optimatibus
 & cognatis eius, pleriq; etiam hospitem petebant,
 diuina enim species

ANTISTROPHE, COLON XV.

Erat.

^a *Quare si quis.*) Et amicos & inimicos Teleficratem laudare debere, poëta affirmat, iuxta Nerei marini senis generale præceptum, quod est, Laudandum esse eum, qui uirtute clarus extiterit, nedum ab amicis, sed ab aduersarijs etiam. Sæpenumero te speciosis.) Argumentum laudis à uictoria Panathenæorum. Hoc nomen erat festiuitati Mineruæ & Atheniensibus sacra, ubi in conuentu totius Atticæ publici ludi agebantur & certamina.

^c *Nullæ non puellarum.*) Puellæ & uirgines te sibi maritum esse exoptant. Hæc Teleficratem adhuc extra matrimonij copulam spiritum duxisse testantur: unde supra patriam in gratiam eius καλλιγυβουικα nominant. Estq; à fructu uictoriæ laus. ^d *Cum in Olympijs.*) Olympijs, nō illis quæ Pisæ aguntur, sed Athenis. ^e *Concaua terræ.*) Βαθυκόλπος γῆς, multos & profundos sinus habentis terræ. Agebatur autem & Athenis ludus Terræ, ut in Scholijs Didymus refert. Vt enim omnium Græciæ urbium clarissimæ fuerunt Athenæ, sic omnis etiam ferè generis ludos & spectacula, cum ciuibus suis, tum exteris exhibuerunt. ^f *At aliquis.*) Iam sitim odarum

odarum restincturus eram, sed quispiam me impedit, quo minus hoc facerem. Metaphora est, sitim odarū restinguere, pro finire. Pruper gasian hanc facit de industria, propter nouam maiorū, quam subiecit historiā. ^g *Antæi oppidum.*) Antæus Irassæorū rex, filiam forma decora, Danaū Argiuum secutus, nemini nisi qui cursu reliquos anteuerteret, traditurū se decreuit. Alexidamus ergo, unde stirpi Teleficratis origo est, currendo puellā cæteris præripuit.

^a Auro coronatæ pubertatis florentem fructū decerpere illi uolebāt. ^b Cæterū filix celebriores pater nuptias plantans, audiuit Danaū, ut is olim quadraginta octo natabus suis uel ante meridiem celerrime maritos offenderit. Siquidem frequentem chorū in circum certaminis constituit, unā cum muneribus, quam quisq; heroum cursu primas tenentium uelit, liberam optionem præcipiens, quicunq; etiam illi generi obuenerent.

EPODOS, COLON XIII.

^a Idem Libycus ille Antæus filix suæ sponsum adglutinās maritū dabat: ornās enim ipsam ad lineam locauit, ut esset summus certaminis & uictoriæ finis. Hancq; palam abducendam præcepit ab eo, qui uestibus primus attigisset. Hic Alexidamus, ubi celeri superior cursu foret, in clytæ uirginis manū, manu sua prehensens, per mediā fequestrium Afrorum turmam duxit, multa tum in ipsum folia & coronas proijciebant, qui & antehac alibi non paucas uictoriæ alas acceperat.

^a *Auro coronatæ.*) χρυσοσφαιρα. Metaphora est, pro formosissima pubertatis. Volebant proci pro sua quisq; eam coniuge habere.

^b *Cæterum filix celebriores.*) Antæus Libycus Danaum Argiuorum regem imitatus est, qui octo & quadraginta filias nō dissimilem ad modū elocauit. Questio hic incidit, quæ quadraginta octo filias nominari, quum quis

quaginta fuerint, pinde ac Euripides etiã testatur in Tragoedia cuius initium est:
δ' ἀναδὸς ὁ πρῶτος ἔσται θυγατέρων πατρός. Scholiastes tali
 ratione diluit: Duas ideo omisit, Amymonen uidelicet, quæ iam antea quidem
 à Neptuno deuirginata erat, & Hypermnestram à Lynceo amatam.

c (C Itidem Antæus.) *ἔρω ἐδίδω.* Applicatio paradigmatis.

d (C Adlincom.) *ποτὶ γραμμῆ.* Linea ducebatur, quæ & principium
 & finem siue currentibus siue certantibus indicaret: unde parcemia, Lineam ne
 Irassa moueas: A linea incipere. Irassa ciuitas Libya, quam Antæus inhabitauit, non
 ille, qui cum Hercules luctatus est, quemq; interemit: sed alius, qui Euphemi
 tempore floruit, cuius maiores Cyrenen migrarunt. Nomen filie, ut Pisander
 Camerensis autor, Alceis erat, uel, ut alij, Barce. e (C Alexidamus.)
ἀλεξιδάμου, arcens domitorē, siue populum abigens & propulsans ualet.

f (C Equestrium νομάδων.) *ἰπιδόντων νομάδων.* Afros Nomada
 das, hoc est pastores substantiue appellat: siue proprie Numidas, qui Africae po
 puli Graecis νομάδες, παρὰ τὴν νῆμιν & νομῆν dicuntur. Et nisi Pindarus
 νομάδων scriberet per o in priori, à νομάδω uerto, aliquis etiam deducere
 posset, quod papilionēs & masalia sua passim circumuehant, ut Plinius tradit
 lib. quinto, capite tertio. g (C Victorie alas.) *πῆροισιν ἀέθλων.* Vt exordium, sic
 peroratio huic ode deest.

HIPPOCLEAE THESSALO DIAVLI
 CVRSORI, ODE X.

STROPHE I. COLON X.

Beaeta Lacedæmō, felix Thessalia, utri
 que, ex imo patre bello præstantissi
 mi Herculis genus regnat. ^b Quid ci
 tra opportunitatē glorior? Atqui Py
 tho, Pelinnæum, ^c Aleuæq; pueri celebrare me
 Hippocleam inhortantur, cui inclytā adducere
 laudem gestiunt.

ENARRATIO.

Argumentum. In gratiam Hippocleæ à Thessalia oriundi hunc hymnū cōpegit, Thorace
 Hippocleæ amico monitore, ut in fine huius encomij dicit. Vicit Pythiadem
 uigefumam

uigefumam secundā, Olympiadem item 72. & 73. Proinde laudat uictorē Pin
 darus cum à Pythio tum Olympio, quibus rerum potitus est, certaminibus: à ui
 storij patris Phricie, à præmio uictorie, ab amicis Thorace & reliquis.

a (C Beata Lacedæmon.) A comparatione orditur. Quemadmodū La
 cedæmonij & ad unum omnes Thessali, propter Herculem, à cuius liberis sunt
 illustrati, felices sunt: sic Pelinnæum Thessaliæ ciuitas, à suo alumno & uictore Pelinnæum
 Hippoclea, in cœlum extollitur, beatum & fortunatū cernitur. Sunt enim boni Hippocleæ
 & principes & ciues, patriæ suæ summo decori & ornamento. Perinde ac si di
 cat: Aliæ urbes alijs heroibus clarent, Pelinnæum uero Hippoclea præfulget.
 Nec errabit qui sic intelliget: Alij Lacedæmonem, alij Thessalian propter He
 racleidas prædicant, ego uero Pelinnæum, Pythij Apollinis instinctu, efferre præ
 conijis promptus sum. Quem in modum Horatius 1. Carminum ad Numatium
 Plancum orsus est:

Laudabunt alij claram Rhodon aut Mitylenen,
 Aut Ephesum, bimaris ue Corinthi
 Moenia, uel Baccho Thebas, uel Apolline Delphos
 Insignes, aut Thessala tempe. Ac postea subijciendo,
 Me nec tam patiens Lacedæmon,
 Nec tam Larissæ percussit campus opimæ,
 Quam domus Albunæ resonantis.

b (C Quid glorior.) *τί ἰσχυρότερον.* Priusquā alteram cōpositionis par
 tem absoluat, perpendit secum, Hippocleam non apte satis fortasse Hercules
 proli accommodari posse: ideo corrigens sese, quid, inquit, non in tempore, hoc
 est, in cōmode & intempestiue & præter decorum glorior, Hippocleam Hera
 clidis ad similandō? ac statim suam cunctationem, aduersariorumq; obiecta di
 luens, se id non suo arbitratu, sed Pythij Apollinis iussu facere. c (C Aleuæ
 pueri.) Aleuada uel uniuersim Thessali sunt, à rege quodam Aleua, ut Corin
 thij Sisyphidæ à Sisypho: uel ab Aleua amico quodam Hippocleæ.

ANTISTROPHE, COLON X.

Siquidem non est ignarus certaminū. In Am
 phictyonum enim cœtu ^b Parnasius illum secef
 sus ^c Dialodromorum iuuenum excellentissimū
 pronunciauit. ^d Humanarum rerum dulcis finis,
 principiumq; Deo procurante augetur. Hic qui
 dem tuis curis ô Apollo hanc rem p̄fecit. ^e Quod

uero illi congenitum est, uestigia parentis insequutus est

a ¶ Non est ignarus certaminum.) γδὲ τοῦτ' ἐστὶ γαστρεῖ, experiri, & dimicare, ut in superiori ode demonstratum. Ratio est, quur Pelimæū sit cebrandum sibi. Expertus est certamina, hoc est, dimicauit, conflixit.

b ¶ Parnasius secessus.) πῆγάσι δὲ αὐτῶν μυχός. Pythonis est circuitio. c ¶ Diaulodromorum.) Diaulodromus Diuili, hoc est, gemini stadij cursorem signat. d ¶ Humanarū rerum.) Insignis gnome est, omnia feliciter progredi humana cœpta docens, simulac Deus suo numine adspirarit: Apollini uictoriam Hippocleæ acceptam referendo. e ¶ Tuis curis.) Hoc est, tua benignitate. f ¶ Quod uero illi congenitū.) τὸ δὲ συγγενές. Laus est ab ingenua indole, qua patris uestigia ingressus, uirtutesq; amplexus est: nec degenerare animo, ut frere solent optimatum liberi, genus suū & maiores deformauit, iuxta illud Homericū, παῖροι γὰρ τοῖ πατρὸς πατρὸς ἀεζόντες &c.

EPODOS, COLON VIII.

“Olympionicæ: ^b bis iam bellum excipientibus Martis in armis uictorem, quod est sub alta rupe uirentibus pratibus iucunda, ^c Cyrrhæ certamen, pedibus fortem constituit Phriciam. ^d Quibus fortuna propitia & in posterū adsit precor, ut eximij diuitijs uterq; floreat.

a ¶ ὀλυμπιονίκαι.) Genitiuus est Doricus ὀλυμπιονίκαι, pro ὀλυμπιονίκαι. Cum sine precedentis Antistrophes coheret: τῶ πατρὸς enim epitheton est. b ¶ Bis iam bellum.) Bis uicisse patrem Phriciam indicat, armatum nempe cursorem Pythijs ludis. Prædicat autem patrem Hippocleæ primum ab Olympica, deinde à Pythia uictorij. c ¶ Cirrhæ certamen.) Periphrasis est Pythij certaminis, quod prope Cirrhan Parnasi, à qua Pytho non longe abest, agitur. d ¶ Quibus fortuna propitia.) δὲ χῆ, Precatur ut in posterum semper Deus florentem partam felicitatem iueatur. Vterq; floreat pater & filius.

STROPHE II. COLON X.

“Postquam ergo iucunda Græciæ bona, nec parum adsecuti sunt [†] munerū, ne inuidis quæso

† uel certaminum.

rerum

rerum permutationibus, quæ ex dijs promanant, incidant: Sit illis potius innoxium diuinum nomen. ^b Fortunatus præterea & laudandus uir ille uel sapientibus fuerit, qui manibus quidem ac pedibus uirtute obtenta, maxima retulerit præmia, animi roborisq; sui nomine:

ANTISTROPHE, COLON X.

“Quisq; in uita sua filium adulescentiorē habuerit, qui Deūm clementia Pythicas adeptus est coronas: ^c Solidum duntaxat cœlum ipsis inaccessum est. ^d Quantis aut nos mortalis gens splendoribus conspicui sumus, ^e nauigationē tandem consummat: ^f necq; enim naui terra ue profectus, admirandam uiam ^g ad Hyperboreum certamen inueneris.

a ¶ Postquā ergo.) Voti & precationis dilatatio est, & reiteratio prioris uoti: rogat enim, ne Deus inuertere uelit felicitatem ex uictoria partam, aliā qua adlegata calamitate. b ¶ Fortunatus uir ille.) Summa felicitate præditum Phriciam, duplici nomine adseuerat. Primum, quod ipse uictoria clarus: deinde, quod & filio *υικηφόρῳ* luceat. c ¶ Solidum.) Solidum cœlum, hoc est, forte & firmum. *χάλκεον*, æreum cœlum appellat, non quod æreum esse uelit, uerum quod firmum sit instar æris aut ferri: quemadmodum Homerus *Odyss.* 3. *πολύχελκον ἐς ἔρανδον*, Solem orientē ascendere ait. Nisi quorundam Physicorum naturæ antistitium sententia, uelit stellas & sydera ex ferro & ære constare, (quanquam autem æs, cuprium & orichalcum sub se contineat species proprias, pro ferro tamen apud poetas sæpe per *κατέχουσι* accipitur) qualis fuit, qui Solem ignitum ferrum esse uoluit, ut in Olympijs productum est. Sensus igitur est: Tanta felicitate gaudent, quanta hominibus maior alia obtingere nequit, qui & ipsi uictores sunt, & filios eadem sua uirtutū uestigia sequi cernūt. Nihil aliud illis desit, quàm quod cœlum scandere nequeant: hoc est, dij esse non possunt: cætera sunt beatissimi. In Olympijs consimiles gnomas habuit: qua nos monet, ut humana felicitate contenti, maiora, ut pote cœlestia, non anquiramus. Hæc gentiū more dicit. *χριστῶνοί δὲ μάλι-*

σε πυνειν χη η να μη αυτοις ο θρανος αμβατοστε μνη ε ουγκλη...

d ¶ Quantis autem nos mortalis gens. Id est, ea felicitate, que huma...

e ¶ Navigationem tandem consummat. Ad extremam navigatio...

f ¶ Neque enim navi. Hoc est, Difficile est seu terra seu mari iter reperire, quod ducat ad Hyperboreoru...

EPODOS, COLON VIII.

Quos penes dux Perseus olim conuiuia, in eor...

Mysterium huius sacri tale est: Apollo Elo...

STROPHE

STROPHE III. COLON X.

Neque Musa ab illorum abhorret moribus: undique uero chori uirginum, citharæ uoces, stre...

ANTISTROPHE, COLON X.

Habitant, fugientes ultricem Nemefin. Ad beatorum huiusmodi hominum coetum, audaci...

EPODOS, COLON VIII.

Atqui deus perficientibus nihil uidetur esse impossibile.

a ¶ Quos penes dux Perseus. Inconcinna, nec admodum ad rem per...

uentia et Sapientie preses gaudet ad asini illi ceduntur: id est ad rudes et ineperiti, bonis et ingenuis disciplinis deditur, exornanturque, ut ex asinis et brutis pecoribus, ciuiles et eruditi et boni uiri tandem fiant.

τέρπεισι λιπαρὰ φοῖβον ὄνοσφαιρία.

c (Neq; Musa.) Hyperboreorū felicitatem describit, quam & Plinius explicauit. f (Ad beatorum hominum.) Finita per digressionem Hyperboreorum felici fortuna, redit ad Persea. Danaë's proles est Perseus.

g (Lapideam mortem.) Λιθίου θάνατον. Acrisius Danaë'niam enixam, unā cum infante Perseo arcæ inclusam in pelagus proiecit. Delata cista illa in Seriphum insulam est, cuius tum Polydectes rex erat, ibiq; cum filio mater seruati sunt. Vbi dum Perseus uirili ætate apud Polydectē epularetur, alijs alia ad coenam adferentibus, se Gorgonis caput allaturū promisit. Quod quum seruatum iri promissi uellet rex, abegit eum ex insula pro adferenda pollicitatione. Abijt ille, attulit Gorgonis seu Medusæ caput, omneisq; eo terribili anguium spectro in lapides transformauit Seriphios. Atq; hoc uult Pindarus quū inquit, Lapideam mortem insulani adferens: id est, Seriphios compotores in lapides mutans: qua de re Ouidius in Transformat. multa. h (Atqui dijs persic.) Præoccupatio est. Dicere poterat aliquis, quomodo ad Hyperboreos Perseus uenerit pro amputando Medusæ capite, tamq; mirandum peragere facinus, maxime quū paulò ante & terra & mari ad Hyperboreos iter inueniri non posse dixerit? Hanc obiectionem sic diluit: Deo, inquit, cooperante nihil impossibile est: & suam & aduersariorum opinionem diluens.

^a Detine remum, uelociterq; anchoram in terram firma ^b ex prora, quæ est propulsatrix ^c latentis petrae. ^d Nam flos hymnorū heroicorum, ad alium aliàs ueluti sermonem properat.

a (Detine remum.) Seipsum corrigit Pindarus, post digressionē plus æquo prolixiorē, ad institutum reuocans. Metaphorice χράσσω κώπην, detine remum, anchoram in terram fige, quæ anchora est propugnaculum ueluti, & fortitudo quedam aduersus latentem in mari petram, scopulum ue. hoc est, stylum tuum remorare, ne latius in digressionē pergas, ne non decore inseruissē culperis. b (Ex prora.) προῦρα δὲ. Ex prora enim anchora iacitur, ut est apud Latinum poetam,

Anchora de prora iacitur, stant littore puppes.

c (Latentis petrae.) χράσσει πετρε sunt submarinæ, super quibus fluctus murrant strepentiq;. d (Nam flos hymnorū.) Ratio est, quare debeat in digressionē esse contractior. Perinde ac apis ad alios subinde flores se recipit: sic hymni uictorum encomia concinentes, ad alia aliàs argumenta properant.

STROPHE

STROPHE IIII. COLON X.

^a Equidem spero Cranonijs circa Peneum amnem iucundam oden meam concinentibus, imò uero plus Hippoclem, coronarū & hymnorum gratia demirandum, in coëtaneorum coëtui collocaturū me, ipsum, ita ut cum ætate confectis, tum ^b uirginibus adolescentulis futurus sit curæ. ^c Alijs enim aliorum amor mentem fatigat.

ANTISTROPHE, COLON X.

^a Qui, quæ deamarit, certò ceu ante pedes constituta deprehenderit, næ ille suauissimam sollicitudinem gerit. Quæ uero post annum immineant, nobis palam esse non potest. ^b Cæterum placidæ Thoracis amicitiaē confido, qui meum percupiens fauorem, hunc ^c Pieridum iunxit curarum, amantem amans, ^d ducentē cupide ducens.

EPODOS, COLON VIII.

^a Quemadmodum aurum Lydio lapide probatur, sic mens amicorū & mores, experientia & opere probanda sunt. ^b Porrò illius candidos fratres extollemus, qui Theffalas leges augustiores reddentes, ad sidera patriam extollunt. Nam inclytæ & patriæ, urbium gubernationes, bonis delegatæ sunt.

a (Equidem spero Cranonijs.) Ἐλπίζω δὲ ἐφύραϊων. Ephyra non est hic Corinthus, sed Cranon Theffaliæ urbs, quæ primum Ephyra dicebatur. Per Ephyræos ergo Cranonios intelligit, quorum & Theocritus in Gratijs meminit. A fructu uictoriæ Hippoclem hic cōmendat. Et maioribus & minoribus natu exemplo uirtutis erit Hippocles. b (Alijs enim aliorum.) καὶ γὰρ ἐτέρωισιν. Alij alijs oblectantur rebus: athleta certaminibus, uirgines choris & cantilenis, quibus uidelicet Hippoclem deprecari audient.

O 3.

e ¶ *Qui que deamarit.*) Porro qui ea amat quae ad pedes sunt obuia, recte agit, dulcem earum curam gerit. Nam incerta et futura de quibus nihil ratum habetur amare, imprudens est. Quae gnome feliciter agere Hippoclem, feliciter uirgines, feliciter quemuis suo fungentem officio, monet: ac iuxta horatior, ut presentibus bonis letetur Hippocles, nec ad futura, quae incerta sunt, animum adiciat. d ¶ *Ceterum placide.*) Ab amicis Hippoclem laudat. Thorax Aleuadum unus, qui Pindarum, ut hoc Hippocli encomium conscriberet, permonuit: cuius, eiusque fratrum, honorifice meminit. e ¶ *Pieridum currum iunxit.*) Musarum currum. Metaphora. id est, hymnum. hymnis enim et carminibus Musae uehantur et uehuntur, ut uictores curribus. Vel ideo, quod encomium instar triumphantis currus, uictorem passim per terras et maria ferat. f ¶ *Ducentem ducens.*) εἰς ὄντα pro ἀγούμενον, ductum ducens: id est, iam antea paratum et promptum ad canendas principis sui laudes. g ¶ *Quemadmodum aurum.*) πρῶτον. Comparatione Thoracis amicitiam dilatat. Ut aurum Lydio lapide, quem hic Βόρειον appellat, facile probatur: sic recta et uera amicitia, sinceraque mens, citra laborem exploratur. Aurea certe sententia. h Porro illius candidos.) A fratribus Thoracis candidis, et bona reipublicae Cranoniae administrationis, quae in manibus fratrum Thoracis est sita.

THRASYDAEO THEBANO PVERO
STADI CURSORI, ODE XI.

STROPHE I. COLON IX.

T Semele coelestium deorum conuer-
satrix, tuque Leucothea Ino, marinarum
Nereidum cohabitatrix, Cadmi filiae,
adepte quaeso unam cum generosa Her-
culis matre: b ite ad penetrale, quod est aureorum
tripodum thesaurus c apud Meliam illam uene-
randam, quod impense honorauit Apollo,

ANTISTROPHE, COLON IX.

Qui & ueram illam uaticiniorum sedem Isme-
niam appellauit. d O filiae Harmoniae, hic & nunc
legitimum

legitimum heroidum congregatum coetum coire
iubet Melia, ut sacram Themin, Pythonemque &
iustitiae deditum terrae umbilicum summa cum
uigilantia resonetis,

EPODOS, COLON VI.

Ac Thebis septem portis non inconspicuis, Py-
thioque certamini e encomium canatis, f Per quod
& tertia corona accepta, h patrium suum larem pro-
uulgauit in opulenta k Pyladae tellure uincens, qui
Laconis Orestae amicus fuit.

ENARRATIO.

Thrasidaeum Thebanum iuuenem 18. Pythiade et 33. stadio uictore praes Argumen-
dicatum laudat, a patris et eius Olympicae et Pythiae uictoria. Quia uero The-
banus fuit, non immerito ad Thebanas heroides in deorum numerum relatas
apostrophem facit, apte ad uictorem tandem descendens. Inuitat enim eas ad lau-
des Pythio Apollini, in cuius ludis uictoriam obtinuit Thrasidaeus, cantandas.

a ¶ *Tu Semele.*) Semele et Leucothea Cadmi filiae, de quibus nonnulla
supra audita. Hercules mater est Alcmena, quae tres sunt heroides Thebae.

b ¶ *Ite ad penetrale.*) Accersit heroinas Thebanas, et hortatur ut Is-
menium accedant. Penetrale autem ipsum Ismenium, thesaurum aureorum tri-
podum uocat, eam ob causam, quod multi tripodes Ismenio consecrati cernerentur.

c ¶ *Apud Meliam.*) Melia Ismeni foror est, uel ut alij, Oceani fi-
lia, ex qua et Apolline Tenerus uates, qui apud Ismenum flumen uaticinabatur:

illic enim uaticinij locus est, cui nomen ab amne inditum, Ismenio. d ¶ *O*

filiae Harmoniae.) Per reiterationem rursus easdem inuocat heroides: ut supra
a patre praedicauit, sic nunc a matre. Harmonia uxor Cadmi est Thebarum re-
gis, quorum filiae sunt Semele et Ino, de quibus supra in Pythiis et apud Ho-
merum et Ouidium in 4. Transfor. Iubet, inquit, Ismenij templi et oraculi
mater, ut in Ismenio conueniatis, loco Apollini, uaticinij causa, sacro, ibique.

e ¶ *χεῖμα.*) Gratiam, hoc est, uictoriam canatis. f ¶ *ὅτι τῶν.*)
Per quod certamen Pythium. Descendit ab aduocatione Heroidum, ad laudem
Thrasidaei, a uictoria cum Pythia laudans. g ¶ *Tertia corona accepta.*)

τρίτη στέφανον. Non quod ter ipse uicerit, sed quod unam cum patre iam
tertio ipse coronam acceperit. h ¶ *ἑστίαν πατρῴαν.*) Larem patrium,

hoc est, ipsam patriam, *συνεκοδοχικῶς*. i (C Prouulgauit.) *ἔμνασεν* pro *ἀνέμνησεν*, prouulgauit, ut contingebat post obtentam uictoriam.

k (C Pylade tellure.) Pyladis tellure, ipsam Pythonem seu Cirrham Pyladis terram dicit: siquidem in Phocya sita est Python, cuius Strophius Pylades pater rexerat. l (C Qui Laconis Orestæ.) Pylades enim & Orestes inter amicorum paria censentur, ut est apud Valerium Maximum, sicut Damon & Pythias.

STROPHE II. COLON IX.

“Quem Orestem, occiso patre, à fortibus Clytemnestræ manibus^b Arfinoë nutrix è luctuoso dolo sustulit: quando Dardanidæ Priami filiam Cassandram, cum Agamemnonis anima, ad opacam Acherontis ripam demittebat

ANTISTROPHE, COLON IX.

Sæua mulier. c Num igitur Iphigenia^d circa Euripum mactata procul à patria permouit, ut ad grauem palmas suas iram concitaret Clytemnestra: aut alieno thalamo lasciuientē nocturni concubitus adegerunt? e id quod nouis uxoribus infensissimū delictum est, nec fieri potest ut celetur

EPODOS, COLON VI.

Alienis linguis.

a (C Quem Orestem.) Ad Orestis, Agamemnonis, Clytemnestræ & Aegisthi historiam excurrit. De Oreste Euripides in Tragœdia quam Orestem inscripsit. Agamemnonis cædem Homerus 4. Odyssæ commemorat.

b (C Arfinoë.) Arfinoë à Pindaro, à Pherecyde Laodamia nutrix Orestæ dicitur. c (C Num igitur Iphigenia.) Amplificat à causis diræ necis. Quid adegerit Clytemnestram, ut Agamemnonem suum occideret, inquit: uel Iphigenia, uel alienus adulterij torus compulit ad tantum ipsam flagitium, inquit. d (C Circa Euripum.) De Euripo Pomponius Melalib. 2. Euripus, inquit, mare rapidum, & alterno cursu, septies die, ac septies nocte, fluctibus inuicem uersis, adeò immodice fluens, ut uentos etiam ac plena uentis nauigia

nauigia frustretur. Aliquot in eo sunt oppida, Hestia, Eretria, Pyrrha, Hefos, Oechalia: uerum opulentissimæ Carystus & Chalcis. Per Euripum ergo hic Chalcidem intelligit, in qua Iphigenia Agamemnonis filia, poscente oraculo, cædi est destinata. e (C Id quod nouis uxoribus.) Dilatat à gnoma adulterij. Nouæ uxores matrimonium recens adulterio defœdantes, grauiissimum facinus admittunt, nec illud crime suum celare possunt: alienæ enim linguæ non silent, quod norunt non supprimunt.

“Ciues enim pleni sunt rimarum. b Deinde non modica inuidentiâ diuitiæ & felicitas macerant. c Qui uero abiecta spirat, obscure uiuit. Obijt quidem Atrides heros, quum multo post tempore d Lacedæmonem rediisset,

STROPHE III. COLON IX.

“Vaticinatricēq; pdidit puellā, ubi Helenæ causa incēdio extinctis Troianis, opulentas & edes diruit.

a (C Ciues.) *πολίτου κενό λόγος*. Ciues libenter conuiciantur: non sicut, quod animaduertunt peccatum. b (C Deinde non modica inuidentiâ.) Aliâ gnome est, qua ostendit, uulgus propensum esse ad obseruanda potentiorū crimina. Quia ergo Clytemnestra Aegistho sese adiunxerat, ei mixta fuerat, nihil dubitans hoc Agamemnonem statim experturum, eum occidit.

c (C Qui abiecta spirat.) Antithesis est. Felices, inquit, inuidentiæ sunt expositi: infelices & nullis uirtutibus præditi obscure uitam ducunt, nō sunt inuidiæ obnoxij. Propter ergo antithesin hanc, sententia ad Agamemnonem referri potest. Quia is præclare gestis rebus eximius iam erat & felix, ideo habuit qui ei inuiderent, qui uitæ eius dolum machinarentur, Clytemnestram & Aegisthum: qui si obscure uixisset, incolumis mansisset. d (C Lacedæmonem.) Obijt quidem Agamemnon. Epilogus cædis Agamemnoniæ. *κλυταῖς ὄρεται κλαῖς*, hoc est, inclytis Amyclis: hoc est, Lacedæmone, uel in Laconica. Amicle, inquit Stephanus, Laconicæ urbs, centum oppidis constans.

e (C Vaticinatricem puellam.) Perdidit Agamemnon uaticinatricem puellam, hoc est, suo interitu perire fecit Cassandram, nam & ipsam unā cum Agamemnone interemit Clytemnestra.

“Porrò Orestes iuuenis adhuc ætate florens, ad senem Strophium Pyladæ parentem cōuertit.

fese, qui tum apud Parnasi fines cōmorabatur. Quin & is suo posthac tempore Clytemnestrā matrem gladio interemit, & Aegistum^b inter cæfos locauit.

^a ¶ Plamis est locus, quomodo Orestes ultus sit patris sui cædem: occidit enim & is Clytemnestram matrem, & Aegistum adulterum fontem totius mali. Solummodo hoc animaduertendum, licet parui momenti, Pindarum Aegistum scribere hic citra aspirationē, quum Homerus & in 1. & 4. Odysseæ aspirationem adijciat. *Ἄγιστος αἰγίστος*, Aegistho Thyestæ filio. ^b ¶ Locauit inter cæfos. *ἄνε γὺ φωνᾶς*. Periphrasis est cædis: hoc est, & ipsum Aegisthum occidit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

^a Atqui per deuia cōpita ô amici, uolutus sum, rectum antea ingressus iter. Et me uentus quispiam, ueluti marinam nauim, extra decoram nauigationem proiecit, ô Musa. ^b Sin ex mercede uocem tuam subargenteam præstare pollicitus es, aliàs alia te sonare decet præconia,

EPODOS, COLON VI.

^a Siue patri Pythio uictori iam nunc quidem, siue Thrasydæo: ^d quorum triumphans lætitia & gloria passim collucet. Siquidem curribus quondam belli uictores, cantatorum in Olympiā certaminum uelocem cum equis claritudinem adsequuti sunt.

STROPHE IIII, COLON IX.

Dehinc in Pythone nudi ad stadiū descendentes, celeritate sua græcas copias redarguerunt. ^b Enim uero amorem ego bonorum, ac possibilia in uita mea, nunquā non, diuina uoluntate, optarim. ^c Offendens enim quæ per urbes passim ne-

gocia

^a gocia mediā geruntur, longiorietiam fortuna florentia, eos accuso qui summam uel regum felicitatem affectant.

ANTISTROPHE, COLON IX.

^a Equidem ^b circa cōmunes uirtutes occupatus sum. ^b Inuidi uero sua ipsorum noxa puniuntur. ^c Sin quisquam uitæ suæ summam decerpserit, & in tranquillitate transegerit, ita ut grauē semper declinarit iniuriam, ^k meliorem is tandem nigri Ditis sortem & mortem adeptus est: quippe qui suauissimæ posteritati suæ, optimam præ diuitijs gratiam, bonam nempe famam reliquit.

EPODOS, COLON VI.

^a Quæ in clyta fama & Iphiclis filiū Iolaum, celebratū illum uirū circumfert, Castorisq; uim, teq; ô rex Pollux, deūm filij, qui aliàs ^m interdiu iuxta sedes ⁿ Therapnes, aliàs in Iouis regia uiuitis.

^a ¶ Atqui per deuia compita. Allegorica epanodo sese ad institutum encomium reuocat. Quemadmodum in triuijs facile erratur propter uarios iuarum exitus & anfractus: utq; uentorum tempestatisq; ui, nauis citra negocium è præfixo tractu rotari potest: sic ego multitudine laudandorum, à præstituto scopo declinaui. Ad Musam suam Clionem, uel ad mentem suam facta apostrophe. ^b ¶ Sin ex mercede. *το δὲ τοῦ ἐμὲ μισθοῦ*. Ratio est reuocationis in uiam. Quia, inquit, destinata mercede hunc hymnum pangis in gratiā uictoris Thrasydæi, & quia uox tua argento conductā & oblita est, necessum est ut relicta hac Clytemnestræ & Agamemnonis parechasi, ad ipsos te uictores uertas. ^c ¶ Siue patri. Laudare te oportet uel patrem à Pythia uictoria, uel filium Thrasydæum itidem à Pythia. ^d ¶ Quorum triumphans lætitia. Patrem & filium primum ab Olympiā, dein à Pythia uictorij extollit, curribus & cursu uincentes. ^e ¶ Enim uero anorem ego bonorum. *θεόςθῳ*. A statu & cōditione ciues illos Thebanos patrem & filiū cōmendat, mediocrem ciuium fortunā, summis regum diuitijs antefrens: præ-

clariorem esse feliciorēq; ciuū passim in republica conditionē, amplissima regum potentia. Ac iuxta utrunq; uictorem hortatur, ut sua sorte tantisq; uictoribus contenti, non maiora spirent, neq; desiderent. f C Offendens enim.)

Dum mediocrium ciuū tranquillitatem considero, inuenio eos esse feliciores regibus. g C Circa cōmunes uirtutes.) Ευωασι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς. Circa cōmunes uirtutes, id est medias, mediocris status ciuibus contingentes, occupatus sum. Pluris facio uirtutē, quae in ciuibus et liberis rebus publicis spectatur, quā sibi ciues passim uendicāt, quā regiones honores, et aulas principū. Et quia uirtuti semper comes inuidia, ideo statim et inuidos breui dicto perstrinxit. h C Inuidi.) Φθονεοὶ δ' ἀμύων του ἀτρε. hoc est, inuidi sua puniuntur Atē. quod et Horatius uoluit, dum ait:

Inuidus alterius rebus marcescit opimis.

Et Virgilius in carmine cuius initium:

Liuor tabificum, malis ueneni etc.

i C Sin quisquam uitae suae.)

Ciuilem statum, et priuatam uitam à tranquillitate ornat. Encomiū tranquillitatis octaua Pythiorum Pindarus canebat. k C Meliorem.) Ab hereditate, quam bonus uir liberis et genti suae post fata relinquit. Si non multas facultates, tamen bonam famam, inclytum nomen relinquit, et uirtutis specimen atq; exemplar, in quod semper intueantur: quod multis nominibus, auro et argento praestat. Felicius moritur, qui in tranquillitate uitam suam et bono nomine transegerit, quā qui posthabito uirtutis cultu, principum se aulis adulatores coruorum consortem fecerit. l C Quae inclytata fama.)

ἄρετας. Scholia pro ἄφρατα accipiendam indicant. Amplificat exemplis, et probat feliciorē esse mortem et fortunatius fatum eorum, qui bonum posteris nomen reliquerint, primum Iolai, deinde Castoris et Pollucis fratrum.

m C Interdū.) Et quanquam decima Nemeorū Pindarus ipse narret, quo modo et in olympo et in terris uicissim agant, hic tamen interim subijcere libet ex Scholijs Homericis in yliados, tametsi et illa Pindarū adducant, historiam, quae sic habet: Quum Idas et Lynceus Apharej filij, proci filiarum Leucippi, ad sacra nuptiarū cognatos Tyndaridas uel Dioscuros aduocassent, uisponsas illas, nempe Phœben et Iuliam, rapuerunt Castor et Pollux. Hinc orto conflictu, Castor est occisus ab Ida. Quare grauiter commotus Iupiter, fulmine Idam neci dedit: Polluciq; optionē dans, utrum malit eligere libet, ut uel solus immortalitate gaudeat, uel cum fratre uitam cōmunicet. Maluit ergo cum fratre alternis uiuere, quā solus aeternitate frui. Proinde aliās apud superos est Castor, et interim apud inferos Pollux: aliās apud inferos Castor, et interim apud superos Pollux. Atq; hoc adumbrat Pindarus dum ait, πρὸς ἀμφοτέρω.

merus

merus alibi idem clarius exprimit, quum inquit,

ἄλλοτε μὲν τε (ὡς) ἔτερον εἶμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
τεθνῶσιν, πύλω δὲ θεοῖς γὰρ λέλογχασιν ἰοῦτω.

Verum haec susus explicatur historia à Pindaro decima ode Nemeorum.

n C Therapnes.) Therapne ultima Nemeorum ode pro Lacedaemone accipitur, et in prima Isthmiorum Interpres uicem esse Laconicae annotauit: Isocrates item in Laconica constituit encomio Helenes. Stephanus hanc Therammen appellat, in qua Castor et Pollux nati et pro dijs habiti: unde et apud Latinos poetas Theramnei et Therapnei fratres dicuntur.

MIDAE TIBICINI AGRIGENTINO,

ODE XII. ET VLTIMA.

STROPHE I. COLON XIII.

Væso te ô splendida pulcherrimaq; urbium, Proserpinæ sedes, quæ ad ripas pecoris^a diuitis Agrigenti, magnifice extructa^b iuga inhabitas: ô domina unâ cum deorum hominumq; propitia precor clementia suscipe^c coronam hanc, quam ex Pythone retulit inclytus Midas: ipsumq; illū suscipe, qui^d Græciam arte sua uicit, quam olim bellicosa Minerua inuenit, perniciosum ferociū Gorgonum imitata lamentum,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quod sub uirgineis^e inaccessis serpentum capitibus audiebat ædi Perseus, quando difficili labore, tertiam debellauit sororum partem, marinae Seripho, populisq;^f calamitatem adferens. Quandoquidem fatale^g Phorcys obscurauit, de^h leuitq; genus, ac lugubre symbolum Polydectæⁱ reddidit, matremq; è duro & necessario seruitu^j

Danaë enī
unā cū Per
seo infante

in cistam in-
clusa per A-
crisum, &
mari impo-
sita, in Ser-
pnum insu-
lam deuecti
est, ubiq; ser-
uata cu pro-
le sua, Poly-
deste regi
seruitute ser-
uuit.

tis lecto eripuit, ubi formosæ Medusæ caput de-
prædatus est

STROPHE II. COLON XIII.

Filius Danaës, quem ab auro sua sponte flu-
ente natum dicimus. At postquam ex his labori-
bus charum illum hominē liberauit uirgo, tibia-
rum cum suis organis canorū apparauit melos,
reperitq; dea, stridulum imitata luctum Eurya-
les, uelocibus genis æditū. Quod ubi inuenisset,
mortalibus id impertijt, legem multorū capitum
appellans, celebrem nimirū populum seruantiū
certaminum procum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Atq; ea lex^m tenue pertransit æs & calamos,
qui prope insignem Gratiarū choris urbem in
Cephesidis delubro crescunt, °fideles saltatorū
testes. ^P Quod si qua felicitas absq; labore nō ap-
paret, ipse tamen Deus, uel hodie uel paulo post
consummabit. Fatum enim nemo unquam effu-
gere potest. Aderit autem tempus illud, quod &
eum, qui à spe exciderat, in spem reponat, alterū
quidem donans, alterum uero denegans.

ENARRATIO.

Argumētū.

Supplicat Agriganti Nympha dea, urbi Agrigento cognomini, ut & hy-
mnus hunc in tibiinis Agrigentini Midæ laudem conscriptum benigne susci-
piat, tum ipsam pariter Midam amplectatur: unico loco, à Musica nimirū eum
cōmendans: idq; in prima Strophe persequitur. In reliquis sectionibus amplifi-
cat digrediendo ad tibiæ inuentum: deinde ad Persei ortum: ut suo quæq; loco
indicabuntur. Vicit Midas Pythiadem 24. & 25. tibia. a ¶ Diuitis A-
grigenti.) Agrigentū diues est pecoris, ideo μυλόβοτον uocat, pecudes pa-
scentem. Per Agrigentum autem Siciliae urbem totam Siciliam intelligit. Nam
totam

totam Siciliam Iupiter Proserpine dono dedit, frugifera enim est insula.

b ¶ Iuga.) ἠγλῶν, æditior locus est: ipsum Agrigentū sic appellat.

c ¶ O domina.) ἀνα uocandi casus communis generis ab ἀναξ, ad
Nympham, uel ad Proserpinam referri potest. Si ad Nympham, tum est implo-
rationis ueluti nouatio & reiteratio. Sin ad Proserpinam transferas, tum simul
ueneratur deam illius insulæ. d ¶ Coronam hanc.) σεφαιώμα, cor-
ronam, hymnum μετὰ φοεικῶς.

e ¶ Græciam.) Totum pro parte:
hoc est, græcos Musicos antagonistas, in Pythiade tibijs canentes. Auxesis hy-
perbolica. f ¶ Quam olim.) Quamprimum ab arte Musica uel tibi-
arum modulatione cōmendauit, statim digreditur ad tibiartum inuentum, hoc
ipsum Palladi attribuens. g ¶ Inaccessis capitibus.) Serpentina capita
inaccessa erant, quia quotquot Medusæ caput intuerentur, mutabantur in lapi-
des. h ¶ Calamitatem adferens.) In decima Pythiorum, huius loci est
paraphrasis, ubi dicit, Lapideam mortem insulanis adferens. Polydesten enim
Scriphiorum regem, & alios plerosq; in lapides, uiperi Medusæ capitis mon-
stratione permuauit, ut est & apud Ouid. in 4. Metamorph.

i ¶ Phor-
cys genus.) φόρκοιο γένος. Phorcys uel Phorci marini dei treis fuisse fi-
lias, græci poetæ tradunt, Medusam, Sthenonem & Euryalen. Vnde Pinda-
rus tertiam sororum partem, tertie sororis Medusæ caput uocat, uiperinis cri-
nibus referunt, cuius crines Minerva propterea in angues mutauerat, quod Ne-
ptunus eam in eius templo uitauerat. quod ubi ope Minervæ Perseus ampu-
taret, è sibilo serpentum, qui in capite Medusæ erant, Minerva tibiartum har-
moniam reperit: tum etiam è lamento & planctu & Euryales & Sthenonis so-
rorum, quæ ob necem Medusæ sororis proculdubio uehementerplorabant. Ap-
pellauitq; tibijs canendi artem, legem multorum capitum, quod ex multorum
uiperorum capitum stridore & sibilo, tibiartum per imitationem effinxisset.

k ¶ Filius Danaës.) Ut ex aureo umbre in gremium Danaës illapso ge-
nitus sit Perseus, & antea auditum, & posthac dicitur: cuius & Isocrates in
Helenes encomio meminit. l ¶ Virgo.) παρθένος. Minerva ope sua
Persea incolumem conseruauit, ne Medusæ capite perderetur. Inuenit, inquit,
ipsa Minerva tibiartum concentum. Modum quo inuenerit, hic adijcit.

m ¶ Tenue pertransit æs.) λεπτὸν χαλκὸν διανοσόμενον. Ex qua
materia tibiæ fiunt, explicat. Finguntur enim tibiæ ex ere, loto, buxo, cornu,
osse ceruino, lauro, ut Iulius Pollux testimoniū dicit lib. quarto, cap. octauo.

n ¶ Qui prope.) Locus ubi calami pro tibijs crescant, Cephesus est Bo-
oie amnis, de quo in 14. Olympiorum ode. o ¶ Fideles saltatorum.)
Apposito est, Tibiæ sunt fideles saltatorum testes: ad chorum enim & ad con-

uiuia adhibentur. Calami, inquit, ex quibus tibiae fiunt, in Cephese uel Orchomeneo urbe crescunt prope amnem Cephesum, ubi Gratiae coluntur. Cuius Charitum est Orchomenus. **P** (Quod si qua felicitas.) Infortunium quod Midas inter canendum accidit, hic diluit. Si quis, inquit, non statim fortunatus fiat, propterea non despondeat animum: potest enim Deus quando uoluerit, persuadere uel nihil tale opinantem felicitate. Pulcherrima certe sententia: quam ideo producit, quod praeter spem fracto calamo, uictoriam Midas obtinuerit, ut Scholia adseuerant. Porro haec sententia bene Christiana, ac in totum theologica est, qua humanas actiones & opera fato & diuinae prouidentiae subdita omnino docet. Hac ueluti gemma & clarissima stella hanc ultimam oden finit,

οὐδὲν βέβη.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI PYTHIA FINIS.

ὁ κ. αὐτὸν βέβη.

CHROMIO AETNAEO,
ODE I.

STROPHE I. COLON X.

VENERANDA Alpei respiratio, celebrium Syracusarū germen, Dianæ cubile, Deli soror, Ortygia, ^b a te dulciloquus hymnus cōmouetur magnā celeritiorū equorum laudem texere, Iouis Aetnæi gratia: ^c currus itidem Chromij uictricibus Nemeæ operibus laudatorium & triumphale iugare melos excitat.

ENARRATIO.

Nemea, Argiuorum regionis pars est, à Luna & Ioue sortita nomen: uel à bubus Argi Iunoni sacris, quæ illic pascebantur. ^u uenqu enim pascere est. Sunt qui à Danaï filijs eum locum sic appellatum uelint, quod eundem sorte acceperint. ^u uenqu enim dicitur nanq; sorte nancisci, & hæreditario accipere signat. Ita Scholia. Stephanus Elidis locum, quem Dryopes incolant, adserit. Hinc Nemei ludi, qui in ea regione agebantur. Funebre certamen primū fuit, quod talem duxit exordium: Quo tempore septem Argiuorum duces aduersum Thebanos Polynici opem ferentes pugnarunt, in Lemnum Thraciæ peruenientes, sibi constricti in Hypsipylen Lemniam mulierem inciderunt, quam ut eius terræ gnarum rogauerunt, ut sibi potius non incommodam aquam ostenderet: quibus obsequens, puerum Lyciurgi sacerdotis filium, cuius nutrix erat, in locum quendam reposuit. Interim serpens puero sese circumuoluit, spiras ducit, suffocat. Reuersi duces draconem telis transfigunt. Amphiaras puero uaticinans Archemoro tum nomen indidit, quod is ceu malum omen inuitū perniciæ & mortis ducum in Thebano bello fuerit. Proinde consolantes Hypsipylen Argiui, certamen funebre in gratiam Archemori per draconem occisi instituerūt, Nemeam appellantes à terra in qua celebrabatur agon. Fuscis uestibus in eo iudices de uictoribus pronuntiabant, luctum ipso habitu presentantes. Postea Hercules deuictō Nemeæo leone, ludos hos in meliorem statum redegit, Ioui sacros

Nemeorum origo & instituto.

Funebre Nemeorum certamen.

Habitus iudicum.

dixit: cuius rei Ouid. nono de permutatione formarum sic meminit:

His elisa iacet moles Nemeae lacertis. Recordatur & Epigramma de laboribus Herculis:

Compressit Nemeae primum uirtute leonem. Singulis triennijs agebatur. Decernebant autem equites & gymnici pro uictoria. Primum soli milites admittebantur, postea & populares eum ad agonem sunt etiam admissi. Corona ex apio uiridis dabatur. Praesides eius ludi primum fuisse Deceleonem, dehinc Corinthij. Epigramma graecum hic repeti potest, τῖος ἀγῶνες εἰσι γῶνες &c.

ARGUMENTVM PRIMAE NEMEORVM ODES.

Quum Hieron Syracusanus non tyrannus, non rex, sed ueluti conditor esse uellet, Catanen suo nomine exiit, Aetnae indita appellatione, seipsum habitatorem & ueluti ciuem nominando. Hinc non Catanem, sed Aetnaem, in certaminibus, in quibus uicerat, se proclamarit fecit. Idem contigisse Chromio Didymus tradit: quandoquidem enim perquam familiaris erat Hieroni, se itidem Aetnaem dixit. Quando Timaeus hymnum hunc Olympicis attribuit, parum uidet quid agat. Nam uel talpa uidere queat, Chromium ab ipso Pindaro Nemeam uictorem commendatum, dum ait, ἀρμα δ' ὀτρυνῶν χρομῖος νεμεῖα β' ἔργμασι νικαφόροις. Laudat ergo Chromium a Nemeae uictoria, a patria, ab hospitalitate, a modestia, quae in dotibus cum corporis tum animi respiciat. Postremo ad liberalitatem, qua amicis succurrat, & sui & Herculis exemplo, Chromium inhortatur. Quod si faciat, futurum ut immortalitatem Heraculis instar promereatur. a (O ueneranda.) Ab Ortygia, dijs indigenis Diana & Apolline clara, insula illa nobili orditur, eo quod Chromius Siculus fuerit: facitq; ad eam apostrophem, quatuor illi insignia attribuendo, rhetorico σωμαθροισμῶ,

ἀμπυδύμα.

- 1 ἀμπυδύμα σεμνὸν ἀλφειῶ
- 2 κληρῶν σφραγισσῶν θάλασσαν
- 3 δέμιον ἀρτέμιδι
- 4 δάλασ κασιγνήτα.

Proinde Ortygia insula est quae etiam Delos appellatur, autore Stephano. Cuius aut hic Ortygiae meminit, insula est ante Syracusas, in quam Alpheus per pelagus currens penetrat, fontemq; cui Arethuse nomen facit. Primo, praedictam Alphei respirationem appellat ideo, uel quod fontem illic Arethusam faciat Alpheus, uel quod dum Alpheus amore aestuans Dianam adusq; Siciliam insequeretur, illic tandem iuxta Arethusam fontem stitisse gradum dicitur: unde & Artemis Alpheica & fluuiialis dea in Olympijs Pindaro nominatur. Secundo, Syracusarum germen, hoc est ornamentum, quod instar floris ornet uel Syracusas, uel σωμαθροισμῶς uniuersam Siciliam; in ingressu enim Siciliae sita est

est Ortygia. Tertio, Dianae cubile: siue quod in ea sit genita, siue quod Pindarus huic attribuat, quod ad alteram pertineat, suo more. Vel quod illic praestolata sit Alpheum fluuium. Quarto, δάλασ κασιγνήτα, Deli soror, uel cognata, ob nominis similitudinem. Ut enim in Delo Cycladum Diana est nata, sic haec Diana, Alpheae infecutionis nomine sacra est. Utq; Delos praeter alia nomina Ortygia nominatur, sic haec apud Syracusas eadem nomenclatura gaudet.

b (A te dilciloquus.) ὅθεν pro ἐκ σῶ. Ex te, inquit, hymnus impetum & ignem habet, ut magna laude celeres prosequatur equos, quibus Nemeae uictoria Chromius enituit. Quum non potius uel ab Aetna, uel Syracusis orsus est hymnum: Quia in Ortygia perinde atq; Hieron equos suos Chromius aluit, qui postea cursu tenuere primas: seu quod insula illa sit equestri dea dicata. Equitis ergo hymno, pulchre equestre cum insulam tum deam praefigit. Sophron enim Ortygiam intrepidam, Homerus χροσινίον, aureis loris conspicuam, dicunt. c (Iouis Aetnae gratia.) Ζῆδος αἰτναῖος χόερον. hoc est, propter Nemeacam uictoriam, quae per Iouem (cui ludus iste consecratus, ut in origine Nemeorum patuit) illi obuenit. d (Currus itidem.) Tria sunt, quae mouent me oden pangere: primum Ortygia, deinde currus Chromij, postremo Nemea: qua ode celebrem uelocissimos equos, quaq; Nemeos uictores praedicem, inter quos haudquaquam infimo loco Chromius censetur. e (Chromij.) Chromius Hieronis regis auriga & familiaris fuit a puero, qui simulac cum regibus non modicum temporis conuersatus esset, nec pestis mus equitum haberetur, opibus auctior redditus, per sese equos cepit alere, uicinitq; iam primum curru Nemeacis ludis, ut hic Pindarus ait ipse, νεμεῖα β' ἔργμασι νικαφόροις. f (ἔγκωμιον μέλον, carmen laudatorium.

Quaestio:

ANTISTROPHE, COLON X.

„ Cuius uiri diuinis uirtutibus a dijs etiã pro-
„ cemia sumpta sunt. Est sanè in felicitate summa
„ gloria & existimatio, sed magnorū certaminum
meminisse desiderat Musa. Excita itaq; splendor
rem quendam insulae, quam Olympi dominus
Iupiter Proserpinæ dedit dono, annuitq; illi sua
uel caesarie, primas tenentem fertili solo,

EPODOS, COLON VIII.

Pinguem sese rectorum Siciliam diuitibus ur

bium culminibus. ^bPræbuit autem ei ferrei belli, iaculorumq; peritum & bellacem populum Saturnius: ^fæpenumero etiam aureis Olympiarum oliuarum folijs ornatum. Multorū equidem opportunitati non falso incidī,

STROPHE II. COLON X.

Siquidem ^kin aula hospitalis uiri steti, ibi uero mihi ^llautum cōuiuuium apparatus est, neq; enim expertes sunt hospitem unquam ædes eius. ^mIs nactus est bonos qui ⁿcontrariā igni aquam accufatoribus ferant. ^oAliæ aliorum artes sunt. Decet autem ^precta incedentem uia, id cui natura deditus est sedulo persequi, suoq; contentū alia haudquaquam appetere.

Propo-
fitio.

^a Cuius uiri.) Hoc est, feliciter ei cecit primus conatus: dij uirtutum eius primordijs affuere, opitulati sunt. Victoriam enim est primo molimine consequutus. ^b Est sanē in felicitate.) Præteritio est & gnomē qua dilatat. Est quidem in felicitate summa felicitas: neq; negauerim eum qui beatus sit, uerē fortunatum esse. Sedenim certamina in quibus uictor euasit, quorum etiamnum meminisse conuenit, felicitatem eius audtorem reddunt. Huc accensendum Euripidēum illud,

τὸν θυτυχρῶτα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.

^c Excitataq;.) νῦν ἐγείρε. Clio uel Calliopen ad Siciliæ laudē hortatur. A parte cæperat, nimirum Ortygia, nunc ad totam Siculam terram transcendit, κατὰ σωκεδονίῳ. ^d Quā Olympi.) νάσω τῶν ὀλυμπῶ δασώτους ἑδῶς. Periphrasis est Siciliæ. ^e Δωκεν, dedit.) Siciliam pro dote Proserpinæ dedit iupiter, ubi ad nuptialem ithalamū in Aetna monte errans, à Plutone rapta esset. Mysterium fabulæ est. Ceres inuentrix frugum est Atticis, ac pro frugibus κατὰ τὴν μετῶνυμίῳ transsumitur. Hinc quum Sicilia sit aruis & segetibus foecundissima: Cereri eiusq; filie Proserpinæ sacram eam poëta faciunt. ^f Annuitq; ei cæsarie.) iupiter apud poëtas & capite & capillis annuit, ut Iliados 1.

ἢ καὶ κυανέσιν ἐπ' ἀφρουσιν ὄσσε κρονίω,

ἀμβρόσια

ἀμβρόσια δ' ἄρα χεῖροι ἐπ' ὀφθαλμοῖσιν ἀνακτῶ, κραιπρὸς ἀπ' ἀθανάτιο, μέγαν δὲ ὀλολυξὴν ὀλυμπον.

^g Recturum.) Græce est, ὀρθώσῃ, pro φυλάξῃ ὀρθῶ, hoc est, rectam conseruaturum. Siciliam uictoris patriam, à fertilitate laudat. Iam laus patriæ uictori quoq; nonnihil gloriæ tribuit. ^h Præbuit aut ei ferro.) Arcei bellicæ scientia. ⁱ Sæpenumero.) θαμὰ δὴ, sæpenumero &c. A uictorijs Olympicis. ^k In aula.) ἐπ' αὐλίας θυραῖς, ad aule ianuam. Ab hospitalitate Chromiū laudat. ^l Lautum.) ἀρμόδιον, conueniens. ^m Is nactus est.) λέλογχε. Fructus liberalitatis, amicos cōciliare, qui incorruptam benefactoris famam, aduersus maleuolos tueantur calumniatores. ⁿ Contrariam fumo aquam.) ὕδωρ καὶ πῦρ φέρεθ' ἀπ' ἰοῦ. Fumum pro igne accipit. Allegoria, contrariam igni aquam adferre, est incendium, quo fama amici læditur, uiolatur, ueritatis, synceritatisq; argumentis restinguere: id quod faciunt, qui beneficium accipere animi: pro uirili enim iniuriam, calumniam, damnum, à benefactore suo arcent.

^o Aliæ aliorum artes.) τέχνη δ' ἑτέρων ἑτέραι. Hortatur poëta Chromium, ut cepto uirtutum itinere pergat, ad quod natura eum propensio-riorem fecerit. Alij alijs artibus sunt conficiui, tu uero certando & uincendo polles. Ad hæc, præsto sunt tibi corporis & animi uires. Talem ergo syllogismum hic locus habet: Quibus quisquam donibus claret, eis est illi incumbendū: Chromius fortitudine, magnanimitate & prudentia claret, Chromio igitur ab illis uirtutibus non est desistendum. Propositionem quidem priori loco ponit, deinde complexionem, postremo assumptionem.

ANTISTROPHE, COLON X.

Cooperatur quidem operi robur, consilijs uero mens: quæ duo, ceu illis cognatus, futuri prospectus comitatur. O Chromi tuis moribus illa sunt usui. ^b Non aueo multas domi reconditas diuitias habere, cæterum ex præsentī re bene tum affici, tum audire, amicis opem ferendo. ^c Communes enim spes ueniunt.

EPODOS, COLON VIII.

Laboriosorum hominum.

^a Futuri prospectus.) ἐσομένων προῖδῶν. Periphrasis est pru-

sentia. b (Non aueo.) A sua persona *κατὰ γὰρ ἀλλοτρίω ἠεὶ ὁσώ-
πρω*, Chromius ad liberalitatem hortatur, et ad benefaciendum amicis.

c (Communes enim spes.) *κοινὰ γὰρ ἐργοντὶ Δελπίδες*. Spes pro bonis, obtentaq; seu sperata substantia uel facultatibus accipiendas, mea quidē est sententia, ut sit ueluti ratio præcedentis hortamenti, perinde ac dicat: Decet te uirum bonum, uirtutibus et opibus cumulatam amicis succurrere: nam communes sunt spes, hoc est, τὰ τῶν Δελφῶν κοινὰ. Scholia sic intelligunt: Benefaciendum est amicis, quia cōmunes sunt spes mortalium, hoc est: Quantumcumq; potentia principes et optimates polleant, quantumcumq; sint opulenti, tamen per æque illis spes, hoc est, futura bona incerta sunt. Quis nouit si et reges tandem ad infamiam sint fortunam protrudendi? quis nouit num et ipsi ad paupertatem et calamitatem sint deijciendi? tum bonum illis fuerit, ut antea sibi diuitijs amicos conciliauerint, à quibus et ipsi recompensationē accipiant et releuentur.

Nec imprudenter hic neq; segniter Hercule usurpo, de magnis eius uirtutum culminibus ueterem sermonem recitans: quomodo uidelicet ut mox à maternis uisceribus in lucem prodierit, filius Iouis cum fratre suo gemino, ad admirandā claritudinem peruenerit.

Durum hoc Hercules paradigma prioribus adnexum esse hoc loci, diuise Chæridis, Chryssippi et Didymi opiniones ostendunt. Chæris ob eam causam adductum putat, quod Chromius nō parum laborum pertulerit ærumnarumq; sub Hierone, tandem tamē ad id fastigij prouectus sit, ut equos suo sumptu aduerit. Unde perinde ac Chromius post laborum tolerantiam ad claritudinem, sic Hercules post exhaustos fortunæ suæ labores, ad immortalē splendore peruenit. Chryssippus ob Nemeæum leonem productum arbitratur, quod Nemeus sit hic uictor. Verum quum Nemei leonis nihil meminerit, non potest Chryssippi stare sententia. Didymus ob primordia certaminis: quod sicuti Hercules primum dracones interemit infans, ad maiora postea sese confrens: sic Chromius ea nunc uictoria maiorum futurarū rerum sibi fundamenta iecerit. Ego simpliciter autumo hanc esse mentem, ut Hercules exemplo liberalitatis et beneficentiæ uerrimum præmium ostendat, ut sit argumentum ab utili. Hercules ob uirtutes et beneficia in deorum numerum est adscitus: sic Chromius suæ liberalitatis, aliarumq; uirtutum nomine, immortalitatem promeretur.

STROPHE

STROPHE III. COLON X.

Itaq; haud clām in aureo residente throno Iu-
none purpureis fascijs inuolutus est. Atqui deo-
rum regina "animo suo turbata, protinus dra-
cones mittebat, qui sanè per apertas portas ad la-
tum thalami angulum subierunt, cogitantes ue-
locibus suis malis geminos illos lancinare, seseq;
membris eorum innectere. Hercules uero recto
capite opposito, primū experiebat belli fortunā,

ANTISTROPHE, COLON X.

Utraq; manu sua, quā effugere non poterant,
ceruicibus cōprimens utrunq; serpentem. Vita
ergo ex ^binfandis suffocatorum artubus discede-
bat, simulq; intolerabile istuc malum concussit
mulierculas, quæcunq; illic Alcmenes circa lectū
seruiebant. Etenim & ipsa nuda pedes, è strato
corpus suum corripiens, sæuam bestiarum iniu-
riam ulciscatur.

EPODOS, COLON VIII.

Ilico uero Thebanorum duces ferreis armis
accurrebant. Amphitruo præcipue euaginatam
manu gladium uibrans peruenit, ingenti percul-
sus mœrore. "Nostræ enim rei sinistro casu im-
pendiò lædimur: circa alienum uero damnū cor-
nostrum liberum est, non ad fligitur.

STROPHE IIII. COLON X.

Constitit ergo stupore graui, oblectationeq;
permixtus: uidit nanq; inluetam prudentiā, nec-
non filij fortitudinem. Ita immortales dñj effece-

runt, ut ^a alia, quam à nuncijs didicerat, ipse conspiceret. Proinde uicinum altissimi Iouis eximium prophetam, fidum oraculorum interpretem Tiresiam accersiuit: Is enim illi, tum uniuerso exercitui, quæ fors eum olim exceptura esset, uaticinabatur.

ANTISTROPHE, COLON X.

Prodigij
per Tiresiam
uatē explicatio.

Quot nempe in terra occisurus sit, quotque ^c mari feroces belluas. Præterea quendam peruerso mortalium incedentem more, ^e insensissimum, prædixit olim concessurum fati Herculis ultione. Deinde quando dii ^d superi, in agro prope ^g Phlegræ Thraciæ uicum, cum Gigantibus prælium ineant, ab illius telorum iactu præclaram tum terræ comam esse contaminandam

EPODOS, COLON VIII.

Prædixit, ipsum deinceps per omne æuum, pro magnis laboribus, excellens præmiū, ipsam nimirum tranquillitatem & quietem adeptum, in felici regia, ^b florida Hebe in uxorem ducta, nuptijsque celebratis apud Iouem Saturnium, honestam laudaturum domum.

^a *(Animo suo turbata.)* ἀσχηθῆσα, λυπηθεῖσα, ὑποζέσσει θυμῷ. ^b *(Insandis artibus.)* ἀφάτωρ, id est ἀεὶ ἄγνων, magnis et immensis membris, uel quæ ob sui magnitudinem interire non potuerint. φάσσαι enim est interire, corrumpere: unde φάσγανον deduci Scholia uolunt.

^c *(Nostræ enim rei sinistro successu.)* ἤ γὰρ οἰκῆσθαι πῆξαι. Epiphonema, quo mœroris Amphitruonis rationem reddit. Propria nos mala citius, quam aliena adsistunt. ^d *(Alia quam.)* πάλι γλωσσῶν ῥῆσιν, hoc est, acceptæ denunciationi contrariam. Acceperat enim à nuncijs Amphitruo, infantes draconibus interemptos. Mœrore igitur angitur ob auditum nuncium. Rursum, diuersum ipse uidens lætatur ob infantis insolentem fortitudinem, quæ serpentes

serpentes strangulat. ^e *(Mari feroces belluas.)* In Troade enim noxiæ balænam sustulit. ^f *(Insensissimum.)* ἐχθρότατον. Busirium hospitem suorum mactatorem, et Antæum Gigantem Hercules interemit.

^g *(Phlegram.)* Phlegra Thraciæ locus est, ubi quum dii bellum Gigantes inferrent, oraculum à Terra acceperunt, non antea perituros Gigantes, quam duos semideos in belli socios dii ipsi susceperint. Adsumptis igitur in socios Hercule et Baccho, superiores Gigantibus cœlicolæ constituti sunt.

^h *(Florida Hebe.)* Ut Heben Iunonis sororem Hercules post fata sua in uxorem duxerit, posthac à Pindaro repetitur. Vaticinio itaque Tiresiæ, ut oden hanc amplificauit, sic finiuit.

TIMODEMO ATHENIENSI PANCRATIASTÆ, ODE II.

OCTONARIUS PRIMVS.

Vemadmodum, qui ^b Homeridæ uocantur, cantores, ut in plurimum consutorum carminum à Ioue exordium sumunt: sic & hic Timodemus ^a auspicium sacrorum, in quibus uictor euasit, certaminum sumpsit primum ^d in multum celebrato Nemeæ Iouis delubro.

ENARRATIO.

A Nemea uictoria, à maiorum suorum stemmate ac uictorijs, Timodemum laudat. ^a *(Quemadmodum.)* ὅθεν. A cōparatione tali orditur: Perinde ac Rhapsodi, Homeri carminum recitatores, uel simpliciter poëtæ, à Ioue initium ducere solent, in poematis suis: sic à Ioue Timodemus exorsus est, Nemeæ primū uincens: siquidem Nemea Ioui per Herculem dicata sunt, ut in origine Nemeorum cōmemoratum. ^b *(Homeridæ.)* ὁμηρολόγοι. Apud ueteres Homeridæ dicebantur, qui per successionem ab Homero genus ducentes, Homericæ caneant. Deinde Rhapsodi uocabantur, non iam ad Homerum genus suū referentes, quales insignes fuerunt tēpore Cinæthi, quos multos etiā uersus à se factos, Homericæ poemati inseruisse adserūt. Cinæthus ille Chius fuit, qui et eius hymni, qui ab Homero in gratiam Apollinis conscriptus, iuxta epigramphen legitur, autor esse fertur. Hic itaque Cinæthus, primus Syracusis Ho-

Argumentum.

Qui Rhapsodi.

merica consuisse dicitur, circiter Olympiade 69, ut Hippostratus auctor. Secundo sunt qui ῥαψωδῆς, ueluti ῥαβδωδῆς deducant, quod Homeri carmina ad uirgam cecinerint, recensuerint ue. Sic Callimachus:

καὶ τὸν ἐπὶ ῥαβδῶ μῦθον ὑφ' αὐνόμειον,

ἦνεκας ἀείδω ποτιδὲ γυμνῶ.

Tertio: sunt qui dicant Homeri poësin primum non in unum fuisse collectam, sed uariè & per parteis dispersam: unde si quando eam canerent Rhapsodi, cōpagi & iuncturae cuidam eam similem fecisse, inq; unum redegisse. Quarto: quum poësis illa per parteis tradita esset, quam quisq; uellet, partem recitabat: quumq; cantoribus agnus præmij uice propositus esset, ab eo agno ἀρωδοῖ salutabantur. Quinto: Si tota poësis adlata esset, certatoresq; inter se mutuo omnes parteis acciperent, ac uniuersum poëma adirent, ῥαψωδοῖ appellabantur, ut refert Dionysius Argiuus. Sexto: Philochorus à cōponendis & suendis carminibus dictos adserit, πρὸ τῶ ῥαψῶν, καὶ τῶ ὠδῶν. Cui & Hesiodus adstipulatur, dum inquit:

ἐν δὲ γὰρ τό τε πρῶτον ἐγὼ ἔθμης ἀοιδῶν,

μέλπομαι ἐν νεαροῖς ὑμνοῖς ῥαψῶν τε ἀοιδῶν,

φοῖβον ἀπόλλωνα χρυσόορον, ὃν τέκε λητώ.

Hoc est:

In Delo tum primus ego ac diuinus Homerus,

Auricomum Phœbum, peperit quem diæ parentum

Latona, euehimus, noua carmina componendo.

Hesiodum autem primum carmina composuisse Nicoclēs tradit. Ergo ex hoc loco claret, ῥαψωδῶν aliud non esse atq; poëtam. Septimo: ῥαψωδῆς scribit μέλαινα ἰδὲμ esse quod στωδῆς, eo quod στωῖ, id est uersus, à quibusdam ῥαβδοῖ, id est, uirgæ uel uersus dicantur. c. (Auspicium.) καταβολή. Metaphora est, à domum edificantibus, adeoq; iacentibus fundamenta. Quod autem carminis alicuius initium poëta καταβολῶν dicere soleant, Callimachus etiam testatur, ita canens:

ἀρσινόης ὦ ξένη γάμου καταβάλλομαι ἀείδω.

Arsinoës canere incipio charissime tēdas

Nunc thalami genialis. d. (In multum celebrato.) ἐν πολυμύτῳ δῖος ἄλφ. Periphrasis est Nemeorum ludorum.

OCTONARIVS II.

“Est itaq; nō parum patriæ suæ decori. Siquidem recta ipsum præclara stemmatis maiorum ætas, magnis Athenis ornamentum dedit, frequenter.

quenter nimirum Isthmiorū ludorum pulcherrimum decerpendo fructum, Pythiæq; uincendo Timonoi filium. ^b At nephas haudquaquam est,

OCTONARIVS III.

“ Non procul à montanis Pleiadibus Orionē cursum tenere suum. Porrò Salamis uirum bellicem producere potuit. Troiæ fanè Hector Aiacem audiuit ô Timodeme, te uero heroica uirtus in quouis genere certaminis, nempe pancratio, augustum constituet.

OCTONARIVS IIII.

Strenuæ dein iam olim Acharnæ, quæcunq; circa certamina excellentissimi & Timodemidæ gesserunt, enarrant: prope altum nanq; Parnasum, quatuor è certaminibus uictorias retulerūt. Cæterum à uiris Corinthijs

OCTONARIVS V.

In boni Pelopis angulis, octo etiamnū coronis condecorati sunt, Nemeis uero septem. Quæ autem illis domi obtigere, maiora sunt, quàm ut percenseri queant, utpote in Iouis agone: quem Timodemo ciues decantate, celebrem ob reditū, mellita exordientes uoce.

^a (Est itaq; non parum. Siquidem.) Laus Timodemi à uirtutibus, quæ tales tanteq; sunt, ut patriæ ornamentum præbeat per eas. Ac statim modum subdit, quomodo ornet patriam. Primum, quod maiores suos imitatus sit, Timonoum patrem præsertim: deinde, quod Isthmij & Pythijs ludis uictor euaserit. ^b (At nephas haudquaquam.) Comparatio est huiusmodi: Perinde ac Orion non longe à Pleiadibus meatum suum habet, sic Timodemū uictoriæ comitem fieri & esse, dignum & par est. Vel, ut Orion Pleiades sequi-

tur, sic Isthmia Pythiæ uictoriæ copulatur. c ¶ (Montanis.) ὄρεδῶν. Simonides unam Pleiadum montanā dicit, Maïam nimirum, quæ Mercurium in Cyllene Arcadiæ monte peperit. Crates θεγεδῶν legit, quod mæsis tempore orientur. Vnde et apud Hesiodum seges metenda præcipitur sub ortum Pleiadum. d ¶ (Pleiadibus.) Pleiades sydus est septem stellis constans, quæ ex filiabus Atlantidis immutatae sunt: quarum nomina, Taygeta, Electra, Alcyone, Astrope, Celeno, Maïa, Merope. e ¶ (Salamis.) Insula Atticæ Salamis, unde Ajax Telamonius fortissimus princeps ad Ilium cum Græcis profectus est. Confert autem Timodemum Aiæ et Hectori. Vt Hector apud Troianos, Ajax apud Græcos fortissimus fuisse, sic tu Timodeme πανκρατίῳ inclaruisti. Pancration uero à πᾶν omne et κρατῖον teneo dicitur uel uinco. πέντε ἀθλοῦ aliàs uocatur Latinis quinquertium uel quinquatriū, quod quinque ludis speciebus uel partibus constet, ut in Olympijs indicatum. Vicit autem Nemea pancratio, ideo et epigraphe pancratiasten uocat. f ¶ (Acharnae.) Hactenus Timodemo à Pythijs et Isthmijs celebrato, ad uictorias maiorum eius encomiū nunc uertit, quos in Pythijs quater coronatos, in Olympijs octies, in Nemeis septies adscuerat. Acharnae autem Atticæ uicus est, unde Timodemus erat oriundus. Hinc Acharnenses, Aristophanis Comœdia, nomen gerit.

g ¶ (Timodemide.) Et quamuis τιμοδμηιδῶν formā patronymicā præferat, ut filios Timodemi seu posteros significare possit, sicut γενεαῖδῶν et ἀτρειδῶν, Scholia tamen monent, fuisse tribum quandam et familiam τιμοδμηιδῶν, unde et Timodemus descenderit. Quod si uerum est, uictoriæ, quas hic recenset, non ad nepotes, neque posteros, uerum ad maiores Timodemi pertinebunt. Timodemide enim maiores Timodemi erunt.

h ¶ (Parnasum.) παρὰ ὄρεδῶν τιμῶν. Periphrasis est Pythiorum. i ¶ (In Pelopis angulis.) ἐν ἑσλαῖ πῆλοπῶν τῶν ἡγῶν. Periphrasis Olympiorum. k ¶ (Domi.) Id est, Athenis. l ¶ (In Iouis agone: quem.) In Olympijs Atheniensibus. ὃν δὸς ἀγῶνι, τῶν. est pro ὄρ Dorice: quem, scilicet agonem, uel quem Iouem unā cum Timodemum uos ciues, inquit, celebrate. Claudens hanc oden ciues Athenienses et Acharnanos hortatur, ut et Iouem et uictorem Timodemum laudent ob celebrem reditum, hoc est, propterea quod uictor sit domum reuersus.

ARISTO

ARISTOCLIDAE AEGINETAE
PANCRATIATAE,
ODE III.

STROPHE I. COLON XIII.

Venerabilis mater nostra Musa sup-
plico tibi, quatenus^b in sacris Nemeo-
rum festiuitatibus ad Doricam hospita-
talem insulam Aeginam te recipias.
Quandoquidem apud Asopum flumen suauitū
carminū fabri, adolescentes, demorantur, tuam
uocem inquirentes. Verum alius ad aliam rem
propensus est. Sed qui uictor euasit, in primis hy-
mnum amat, coronarum, uirtutumque dexterrimū
mum affeclam,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Cuius mihi ubertatem tribuas.

ENARRATIO.

Laudat Aristoclidē à Nemea uictoria, qua pancratio, hoc est, quinquertio est palmā cōsequutus. Ab Aeginae patriæ insignibus principibus, Aeaco, Peleo, Telamone, Achille, à mansuetudine. Tandem paucis sese excusat, quod et serò et festinanter hanc oden cōscripserit. a ¶ (O uenerabilis Musa.) Orditur à precatōne: Musam enim siue Calliopen siue Clionem rogat, ut ad Aeginā insulam, Aristoclidem uidelicet laudatura sese cōferat. b ¶ (In sacris Nemeorum festiuitatibus.) ὃν ἱερομῶνιαν νεμεάδῃ, hoc est, in sacra uictorum festiuitate. ἱερομῶνιαν per σὺν τῆσιν pro ἱερονομῶνιαν. Mensium initia sacra sunt Apollini, eo quod et ipse Apollo Soli sacer. Vel, ut alij, totum mensem sacrum appellari aiunt, in quo Nemea celebrantur: ἱερομῶνιαν autem dicuntur sacra in mense dies, quales quæ dijs consecratae sunt. Philochorus totum mensem Demetria, ἱερομῶνιαν decreto quodam dici affirmat. Pindarus uictorum conuiuia ita appellat. τῶν τε γῶν. c ¶ (Aegina.) Est Aegina insula Sporadum una, è regione Atticæ, Argiuorum colonia. d ¶ (Quandoquidem apud Asopum.) Ratio est quia Musa Aeginā ac-

cedere debeat. Quia, inquit, inuenies apud fluium Aeginae nouos carminum fibros, hoc est, poetas adulescentes adhuc, qui tuum numē desiderant, ut uictorem Aristoclidem pro dignitate cōmendent. Plures sunt Asopi, Didymo referente in Scholijs: alius circa Phliuentem & Nemeam, alius in Bœotia, alius in Aegina. e ¶ Cuius mihi ubertatem.) Quia nihil aequē uictorem iuuat atq; præconium, ideo precor te Musa, ut copiam mihi argumentorum laudis subministres.

^a Meo consilio ^b cœli nubibus obteſti ^c rectoris filia, probatum ordire encomion. Ego uero ^d illorum ^e qui apud me sunt iuuenum uocibus & lyra ipsum ^f concinam. Amabilem præterea laborem sustinebit ^g regionis simulacrum, ^h qua parte ⁱ Myrmidones primum habitauerunt: ^k quorū celebrem conuentum, ^l pro sua fortuna opprobrijs non affecit Aristoclidēs, undiq; cōtracto ^m exercitatus

EPODOS, COLON VIII.

ⁿ Pancratij impetu. ^o Laboriosarum autem plagarum sanum ^p pharmacū in deuexa Nemea, uictoriam ipsam fert. Sedenim ^q qui bonus uir extiterit, ac quæ decent honestatem perfecit, is superpremas ad uirtutes accessit. Non facile est Aristophanis fili, transire porrò inaccessum columnarum Herculis fretum.

^a ¶ (Meo consilio.) Musam precatur, ut sibi laudabile encomiū inspiret, poëtica inuocatione. Interim Iouis filiam facit: quia, ut Hesiodus habet, nouem Musæ filie Iouis sunt & Mnemosynes. Dei enim donū sunt artes omnes ingenue, quæ memoria & exercitio & usu in mortalium ingenijs recubant.

^b ¶ (Cœli.) Musam cœli filiam hic facit, ut Aristarchus indicauit, sicuti Mimnemus & Alcan memorant. Estq; hic intuenti enallage casuum, datiuo enim pro genitiuo utitur. ^c ¶ (κρόνῳ.) Regem cœlum ideo appellat, quod ante Saturni imperium potiretur sceptris, ut Ammonius memorie prodidit. Potest tamen δρᾶνδ' πολυφάλα ἀ κρόνῳ dependere, hac ratione: O Musa, filia Iouis, qui rex est nubibus obteſti cœli. tum δρᾶνδ' πολυφά-

φάλα

φάλα dorici genitiui sunt, pro δρᾶνδ' πολυφάλα. idq; rectius & simplicius: conuenit enim cum reliquorum poëtarum opinione. Tria hic connectit, Musam, se, & Aegian. Tu Musa encomium ordieris: Ego cum meis cithara uel lyra canemus: Aegina uero utrinq; præconium uictoriæ à nobis reportabit.

^d ¶ (Illorum.) κείνων. illorum adulescentium qui hunc hymnum expectant. ^e ¶ (Qui apud me sunt.) Ego adiutus adulescentibus meis Musicis, ipsum ornabo. Epiticia enim cantu & lyra denunciabantur ac recitabantur.

^f ¶ (Concinam.) κινῶσμαι, cōmuniter canam. ^g ¶ (Regionis simulacrum.) ἄγλαμα χώρας. Periphrasis est Aeginae, quæ illius terræ est imago, & exemplar uirtutis scilicet. ^h ¶ (Qua parte.) Aegina Myrmidonum primum sedes fuit. ποπογραζία est. ⁱ ¶ (Myrmidones.) A formicis Myrmidones dictos Hesiodus autor, quod Iupiter Aeginae insulae homines primum ex formicis eius terræ creauit. μύρμηξ enim formicæ sonat. Idem refert Theogenes, in libro de Aegina. Alij sunt qui eius insulae homines, quod iustra & antra formicarum instar inhabitent, inq; subterraneas caueas atq; cuniculos fruges recondant, Myrmidonas dictos putent.

^k ¶ (Quorum celebrem.) παλαίφατον. Antiquitus celebratum & predicatum populum, non ignominia affecit, nempe Myrmidones: sed gloria & splendore illustrauit Aristoclidēs, propter uictoriam. Myrmidones ergo pro Aeginetis accipit, ratione, quam paulò ante protulimus. ^l ¶ (Sua pro fortuna.) Aeolicum est, τᾶν pro τᾶν. Quod si τᾶν Dorice pro τῶν accipiatur, tum erit, tuo pro numine.

^m ¶ (Exercitatus.) μαλαχθεὶς pro γυμνασθεὶς. μαλαχθεὶς uero debilitatus ualet. ⁿ ¶ (Pancratij impetu.) ὤν παλαίφατον. Laus Aristoclidæ à Pancratij uictoria. ^o ¶ (Laboriosarum.) Labori refrigerium subiungit. Esi certando defatigatus est, aut uulnus fortasse accepit Aristoclidēs, uictoria tamen tanta est, ut iure sudoris sui obliuisci debeat. Victoria medicina est talium uulnerū. Metaphoris suo more gaudet. Iuuenes uulnerum certando inflictorum obliuiscuntur, propter obtentam uictoriam. ^p ¶ (Pharmacum, uictoriam.) Pharmacum, uictoriam fert. Primo est πρὸδδεις, appositio uel epexegetis: deinde alludit ad hymnum χεῖρε καλλιπικὴ τῶν ἑλλᾶ, in Olympijs: Sonorū Archilochi meos &c. ^q ¶ (Qui bonus uir.) Gnome est, qua uictorem aureæ mediocritatis adhortatur, sua pro consuetudine. Victoria insigni clarus, ne maiora ultra desideret.

STROPHE II. COLON XIII.

^a Quas diuinus heros extremos testes inclytæ

Belluas ma-
ris eum do-
muisse in pri-
ma Nemeo-
rum etiā af-
firmavit.

navigationis posuit: qui & ^bimmanes in pelago
belluas domuit, ^asuasq; ipsius uirtute stagnorum
fluxus uestigauit, ubi ad ^dfastuosum reditus finē
descendit, ^cterrā deniq; celebrem reddidit. Cæ-
terum ad quod alienum promontoriū nauim ab-
egisti meam, ^fō anime? Aeaco eiusq; generi te uo-
lo pangere carmen. ^gIusti sermonis fructus est
laudare bonos.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^bNeq; alienis quenquam, sed suis illum uirtu-
tibus prædicaueris.

^a (Quas diuinus heros.) Amplificat à columnarū per Herculem ere-
ctione, & ad labores eius generatim digreditur. ^b (Immanes belluas.)
^θἰγῆας ὑπερόχως, pro ὑπερόχως, doricus accusandi casus. ^c (Idia.)
Sua uirtute, & per semetipsum, ἰδία ualet. Fluuiorum meatus ac maris nauig-
abiles terminos scrutatus est, non Euryssthei imperio: multa enim sua uirtute
quoq; peregit: id quod Callimachus testatur, dum inquit:

καὶρε βαρυσκίπων ἐπίτακτα μὲν ἔδεικν' ὀδὴν
ἐκ δ' αὖ ἀγροσίους πολλὰκι πολλὰ κωμῶν.

Columnæ
Herculis.

Fertur Hercules occidui mare transisse & Lycum: quumq; nō daretur ultra
progredi, eius navigationis sue monumenta quedam, columnas nempe duas
erexisse, alteram in occiduo, alteram in Aphrico mari. Gades & Gadira apa-
pellantur columnæ, de quibus in Olympijs satis dictum, ni fallar. ^d (Fa-
stuosum reditus finem.) ^πὀμπιμον νόσῳ τέλει. Gades Hercules, fastuo-
sum reditus finem appellat, ideo quod æternum navigationis Herculanæ sint
^μνημόστων: ad quas qui peruenerit, uel descenderit (descendendi aut uer-
bo propter occasum solis utitur) eum redire necesse sit. ^e (Terram de-
niq; celebrem.) Terram perspicuā fecit: hoc est, ostendit etiam quousq; terra
patēret, quousq; ambulationem sustineret: ad Hyperboreos enim usq; abijt, Eu-
rysthei mandato, ultra Arcticum habitantes, ut tertia Olympiorum ode claret.

^f (O anime.) Quod ad Herculem Thebanum, quum Aeaci, eiusq; ma-
iorum Aeginetarum meminisse deberet, digressus sit, se semetipse corrigit.
^g (Iusti sermonis.) Gnome est, qua & quæ de Hercule dixit, defendit:
& quæ de Aeginetis heroibus dicturus est, præmunit. Iusti sermonis fructus est
flos

flos est laudare bonos. Sermo & eloquentia tum recte & cōmode usurpatur,
dum laudem bonorum absoluit. ἔσλος accusatiuus doricus pro ἔδλος.

^h (Neq; alienis.) Hortatur animum ut uerus sit, ut suas cuiusq; res ge-
stas uerè percenscat, nec aliena affingat, quæ Aeginetarum non sint: quo simul
beneuolentiam sibi apud Aeginetas & Aristoclidem conciliat.

^a At uero tu non incōmodum ornamentū susce-
pisti, quod quidem longe dulcissimū est dicere.
Peleus itaq; pristinis suis præclarè gestis rebus
gauisus est, ^beximio resecto iaculo: qui & ^cIolcū
cepit ^dsolus citra exercitum, marinamq; Thetin
haud sine puluere cōprehendit. ^fLaomedontē
fortis Telamon, Iolai socius, depopulatus est.

^a (At uero.) ^ποτίφορον δὲ νόσμον. Ad animum suum hæc Pinda-
rus dicit. Argumentum est à possibili, quasi dicat: Potes haud grauatim hero-
es Aeginetas laudibus efferre, quandoquidem satis rerum & factorum præ ma-
nu habeas. ^b (Eximio iaculo.) ὑπεράλλου, id est, excellentem,
ἔξαιρετον. Hastam Pelidam intelligit, quam Homerus à Chirone primum
cesam ex nemore & apparatā dicit, & ab eodem Peleo traditam. Hic in gra-
tiam Aeginetarum à Peleo primum sectam ait. ^c (Iolcum.) Thessa-
liæ ciuitas ἰωλκός est, quam Iasone ac Tyndaridis iuuantibus Peleus cepit, ut
scribit Pherecydes, aduersus Acastum Pelidæ filium bellum faciens.

^d (Solut.) μόνῳ, solus. Hoc in gratiam Aeginetarū dicit. Non enim
solus &c. ^e (Non citra puluerē.) ἔγκοννῆ, prouerbialis uox: cum
puluere, hoc est, difficulter. Thetin, inquit, in coniugem difficulter duxit: illa
enim sese Protei in morem in uarias figuras permutauit, iam in ignem, iam in fe-
ras: nihilominus instans Peleus eam tandem uicit & affecutus est, ut est apud
Sophodem in Troilo, referentibus Scholijs. Ut uero duxerit Thetin, posthac
repetetur suo loco. ^f (Laomedontem.) Per Laomedontem Ilij depo-
pulationem intelligit, siquidem Laomedon tum Ilij rex fuit. Per Iolaum uero,
qui Iphiclis filius, uel ut alij, Herculis auriga, Herculis expeditionem atq; mili-
tiam accipit. Iam Telamonem unā cum Hercule Ilium diruisse, uel Sophocles in
Aiace ^μαστιγοφόρῳ testatur.

EPODOS, COLON VIII.

Qui & quondam aduersus æreo arcu pollens

tes Amazones Iolaum comitabatur, neque unquam timor uirorum domitor ex praecordiis eius fortitudinem extraxit. Atqui ^b cognato stemmate, ingenuitateque claritudine quisquam attollitur, & sublimia quidem affectat: sed enim qui est studiis & arte honestum indidiscitur, humili loco natus quisquam, alias alia spirans, nunquam ^d non constanti pede incedit, uerum ^e deficienti mente innumeras degustat uirtutes.

a ¶ Qui quondam.) Arebus gestis Telamonis amplificat. De Amazonibus est apud Iustinum, Orosum & Isocratem, ut bellicosissimae fuerint, ac sine uirorum cohabitatione uel administratione, multas sibi terras subiugarint, donec per Herculem uincerentur. Telamonem Herculis comitem fuisse in expeditione aduersus Amazones, hic noster testatur. Dictae sunt ἀμαζόνες, quod altera mammarum carerent: dextram enim inurebant infantibus puellis: ab ἀσπυτικὸν μοῖρῶν, καὶ μάζα: quod idem est cum τῶν μάζδος, uel ut Pindarus scribit, μάζος. b ¶ Cognato stemmate.) Gnome dilatat, qua genere claros, magnos quidem praedicat, uerum ita ut studiis & bonis disciplinis imbutam uelit generis claritudinem. quasi dicat: Nisi accesserit ad generis splendorem ingenua institutio, parum sane contulerit ipsum generis stemma, quum & obscuri & humili loco nati, per literas & uirtutum (quas innumeras degustant) praestantiam, conspicui reddantur. c ¶ Ἐπιπλοῦς αὐτῶν.) Ἐπιπλοῦς idem est quod σπορῶν. d ¶ Inconstanti pede.) ἀτρέκεις ποδῶν. Inconstantem ergo pedem non uituperationis, sed laudationis ergo dicit, quod humili loco progenitus non figat, nec sistat statim in una disciplina pedem, ceterum semper ad maiores uirtutes adspiret. e ¶ Deficienti mente.) ἀτελεῖ νόον. Sic imperfectam mentem appellat, quae inexplibili discendi cupidine ardet. Mens enim perfecta si qua est, non habet opus quicquam porro discere, quando quidem iam antea sit consummata. Sin quisquam haec ad colationem naturae & artis referre uelit, ita ut natura claros, fortes & ingeniosos, praestantiores esse uelit Pindarus ijs, qui arte & usui suae literas suae uirtutem consequantur, cum eo nihil mihi pugnae prorsus erit.

STROPHE III. COLON XIII.

^aFlauus ita Achilles in aedibus Philyrae demo-

ratis,

rans, puer adhuc, magna manibus opera frequenter peregit, ferro grauem sagittam quatiens, aequalem uentis: pugna ferocibus leonibus caede operatus est, suesque syluestres confecit. Corpora uero ad Saturnium Centaurum anhelantia retulit, sex annos primum natus. Toto hinc post tempore demirabantur Diana, alacrisque Minerua,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Occidentem ceruos sine canibus, dolosisque rebus: pedibus enim eminebat. ^b Verbum antea dictum teneo, nempe quod profundus in consiliis Chiron lapidea sua domo Iasonem primum, deinde & Aesculapium enutriuit, quem & pulcherrimam pharmacorum per manus molliter apparatus, artem docuit. Posthac despondit Peleo claram ^d fructibus Nerei filiam: prolem ei pariter excellentissimam delicate educauit, cunctis animum eius uirtutibus illustrans,

EPODOS, COLON VIII.

^f Ut marinis uentorum iactibus ad Ilium profectus, armis horrifonum Lyciorum tumultum expectet. Phrygum item ac Dardanorum. Dein Aethiopicibus hastis & praelio minime gnauis iniecta manu, in animo suo cogitet, quomodo re ipsa queat efficere, ut Memnon Aethiopum gubernator, magnanimus Heleni nepos, ea non domum reuertatur potestate, qua prius erat praeditus.

STROPHE III. COLON XIII.

^g Procul radians ^h hinc Aecidarum lumen ob-

oritur, ô Iupiter: tuus enim sanguis est, tuum item certamen: quod etiamnum hymnus indigenam uoluptatem uoce iuuenum resonans, decorauit: quorum modulatio Aristoclidæ nomine profectò eximia est. Is & hanc insulam sua uirtute inclytæ famæ adiunxit, sacrumque Apollinis Thearion splendidis sollicitudinibus admouit. Adeò tandem experientia perspicuum fit, quibus in rebus quisquam excellentior fuerit:

a (Flauus Achilles.) ξοῦβος δ' ἀχιλλεύς. Exemplum subijcit eius qui genere et institutione clarus fuerit, puta Achilles: uel qui natura et clarus et ingenio magnus uisus sit. Pertinet autem et hic ad maiores Aristoclide. Commendat ergo Achillem à mirificis et humanam rationem excedentibus iuuentutis studijs, quibus et feras et belluas dederit leto: idque quum sex primum annos natus, Chironi Centauri, Philyræ et Saturni filio, traditus esset educandus. Vbi hoc sanè mirandum quod adijcit poëta, quod sine cum odora canum ui, tum retibus, ceruos interfecerit: quandoquidem sola uelocitate et robore traiecerit uiceritque eosdem. Quod si tanta ei tamque admiranda pedum celeritas fuit, ut et aëripedes ceruos cursu anteuertit, non iniuria ab Homero πῶδας ὠκὺς ἀχιλλεύς nunquam non dicitur. Quid autem admirabilius, quam quod sexennis Achilles uenatu captas feras, ut leones, ut ceruos, Chironi attulerit?

b (Verbum antea.) λεγόμενον δὲ. A prudentia et claris discipulis præceptorem Chironem commendat. Iasonem enim fortissimum principem instituit, cuius res gestæ apud Apollonium in Argonauticis, apud Orpheum, et in 4. Pythiorum hymno memoriæ produntur. Aesculapium autem Apollinis filium ab eo institutum Socrates Argiuis, inquit Interpretes, testatur. Atque hunc ipsum insignem medicum fuisse, in tertia Pythiorum ode constat. Quin et inter medicos primos etiam parentes ac repertores à naturæ sacerdotibus numerantur Chiron, Apollo, Aesculapius, Hippocrates, Nicander, ut græcum epigramma habet. c (Respondit posthac.) νύμφος. A facili Chironis, quibus Thetin Peleo Achilles parenti desponderit. d (Frustribus.) Vel prole claram Thetin. Propter Achillem hoc dicit. c (Prolem ei.) γάμον. Ab Achillis educatione Achillem prædicat. f (Ut marinis.) In quibus Achillem instituerit, nempe claris facinoribus, ut Lycios, Phrygas, Dardanios, Aethiopes, eorumque regem Memnonem uinceret: id quod in Troia-

no bello factum, ut in Iliade Homericæ planum sit. g (Procul radians.) τηλαγωγός. A digressionem ad maiores Aristoclide, nunc ad ipsum redit, primum ad Iouem Aeacidarum parentem Apostrophe facta. Estque hic Epilogus clarorum Aeginæ principum. h (Inde.) ὠ τὸ θῆν. Inde, hoc est, etiam comemoratis insignibus facinoribus Aeacidarum decus, gloria et nomen resplendet.

i (Tuus enim sanguis) αἵτιον. Causam reddit insignium factorum per Aeacidam, et ipsum adeò Aristoclidem gestorum. Tuus enim sanguis est, inquit: perinde ac si dicat: Nihil certe mirum excellere tantis, tamque præclaris rebus Aeacidam et principes Aeginæ, quando ex tuo sunt illi sanguine progeniti ô Iupiter: quando tua in illorum moribus, operibus, factis, uirtutibus, potentia et maiestas reliceat. k (Tuum item certamen.) σεο δὲ ἀγών. Victoriæ Aristoclide pro more pietatis suæ Pindarus Ioui acceptam refert. Quid mirum Aristoclidem uicisse Nemea, quum tu Iupiter illi tanquam de sanguinis tui siphone profuenti, uictoriæ præstiteris, eiusque hymni, qui de illius uictoria canitur, autor fueris? l (Is et hanc insulam.) δε τῆνδε νῆσον. Insulam Aeginam, eiusque templum Apollini sacrum, per uictoriæ Nemeacæ illustriora reddita confirmat: quid comodi patriæ accesserit per uirtutem optimi principis, innuens. m θεῶν. Pythij Apollinis templum est θεῶν in Aegina, in quo sacrorum custodes, θεῶν agebant. n (Adeò tandem.) ἢ δὲ πέρσε. Gnome est, qua eximiam fortitudinem uictoris, in qua inter certandum probatus sit, prædicat. Experimento et exploratione mutua perspicuum fit, in quibus quisquam fuerit excellentior: sic Aristoclidæ ingens robur, certamine et uictoria hac Nemea effulsit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» Ut is qui inter pueros puerum, inter uiros uirum, tum qui inter senio confectos grandæuum agit, quales apud gentem mortalium omnes res periuntur partes. Quatuor autem uirtutibus claret, fatum non effugiens homo, qui præter modo enumeratas tris, præsentium iuxta curam gerere discit, à quibus nullus abest Aristoclidem. Salue ô noster, hoc albo cum lacte permixtum tibi mel dono mitto: ros prætera mellis temperatus efficit potum celebrem Aeolicis tibi arum cicutis.

¶ Serò licet. § Est autem aquila pernix inter uos lucres, quæ protinus uenatur, procul inuestigās cruentam pedibus suis prædam, ^b clamorosis graculis humi interim nequicquam colligentibus paſcua. 'Tua fanè resplenduit uirtus Clione Mufa uolente, uictricis industriæ (qua in Nemeis, Epidauro, deniq; Megaris claruisti) gratia.

a ¶ Inter pueros.) Amansuetudine & facilitate, qua se omnibus accommodat, laudat uictorem. Homo est, inquit, omnium horarū: apud pueros puer, apud uiros uirum, apud senio confectos seniore agitur. deinde rerum suarū præsentium optimam curam gerit: quæ sunt quatuor in mortalium genere uirtutes præstantissimæ. Subaudiendum autem post comparatiuū *παρατέροισι, παρακότεροισι*. b ¶ Omnes partes.) *μέγος ἕκαστον οἶον ἔχοντα βρότον ἐθνῶν*. Hic uerbum *ἐπίστα* subaudiendum. Nouit, inquit, nicephorus Aristoclidēs, ut quamlibet partem nos mortalium genus agamus. Nouit qui sint mores pueritiæ, qui uirilis ætatis, qui senilis: cum cunctis ideo sese belle attemperare potest. c ¶ Salue ò noster.) *χαῖρε*. Ex affectu gaudij hæc dicit, ceu præsens præsentī uictori hunc hymnū offerat. d ¶ Hoc alio cum lacte.) Allegoria est, qua sese ipsum extollit. Mel permixtum lacte hymnum suum uocat. Rursus per melle temperatū uictorem, celebrem potū efficiens, suam hanc oden intelligit, quæ grata sit Aristoclidæ futura, uictoriæ, quæ hic concinatur, nomine. e ¶ Aeolicis tiliarum cicutis.) Per Aeolicas tiliarum cicutas suam Lyricen atque adeo poëticen rursus intelligit, qua quum sese cæteris suorum temporum præstantiorem uideret, & quantum in Lyrica posset, sentiret, magnificum de sua poësi iudicium tulit, quale & illi omnis posteritas tribuit. Et quia magno uictori & heroi hymnum offert, ne muneris & offerentis uilitate parum moueatur generosus uictoris animus, nō iniuria & muneris suo & sibi hoc loco autoritatem Pindarus parit. f ¶ Serò licet.) Quod hanc oden tardius conscripserit se excusat. *ὄψ' ἔτ' ὀπ'*. g ¶ Est autem aquila.) *ἔσι δὲ ἀετός*. Insignis cōparatio certe, qua poëta sese aquilæ, alitum regi, (quæ quia altissimi sit uolatus & nubes transuolet, ut est apud Aristotelem, Iouis ales credita est) ignauos uero poëtaſtros locutideijs graculis equiparat. Esſi, inquit, serius æquo hunc tibi hymnum concinuerim, felicius tamen hoc ego longe feci, quàm pleriq; alij graculi & inepti poëtae, qui indigni & plane

& plane humilia argumenta contexunt, nec quomodo heroem uirtute clarum efferre debeant, norunt. h ¶ *Ἡ Κραγιῶ του δὲ κολοιοί.*) Per graculos Bacchylidem notari Scholia adſeuerant. Verum liberior & pulchrior est groma, si ad multos, & ad unū omnes ofores, uel malos poëtas, graculi referantur. i ¶ *Κ' Tua sanè.*) *τίμω*. Ludi in Aesculapij gratiam in Epidauro aguntur, post nouem autem Isthmiorum dies exhibentur. Megara uero ad initium usq; Veris protenduntur. Peroratio est, qua hunc hymnum cludit, breuiter & summam Aristoclidæ uictorias congerens.

TIMASARCHO AEGINETAE LV
CTATORI, ODE IIII.
STROPHE I. COLON XIII.

¶ Absolutorum laborū optimus est medicus lætitiæ. Sapientes uero Musarū filiæ odæ contactæ permulserunt laborem. ^b Verum neq; Thermæ tantū ^c laſſa membra reficiunt, quantū ^d citharæ consona laus. ^e Verbū itaq; operibus diutius durat, quod cum ^f Gratiarum fortuna, ^g profundæ mentis lingua produxerit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

¶ Proinde mihi liceat Saturnio Ioui, & Nemeæ, Timasarchiq; luçtæ hoc hymni proœmium ponere. ^b Recipiat autem Aeacidarum bene turrīta sedes, ^c constanti iure cōmune lumen. ^d Quod si parens tuus Timocritus adhuc flagrante sole fouerēt, bellus citharæodus, frequenter carmini intentus, hymnū cecinisset, pulchrę testē uictoriæ,

EPODOS, COLON XIII.

Eum uidelicet, qui à Cleonæo certamine coronarum allegauisset multitudinem splendidis cæ-

lebribusq; Athenis, & septem portis insignibus Thebis rerū potitus: eo quod prope Amphitruonis tumulum Cadmæi nō inuiti ipsum coronis & floribus coronabant, ^m Aeginæ gratia. ⁿ Siquidem amicus ad amicos perueniens, ad hospitem urbem, felicem Herculis aulam accessit.

ENARRATIO.

Argumentum.

Timasarchum Aeginetam lucta uictorem in Nemeis ludis, ab ipsa primum luctu, à patris Timocriti uictorijs, à claris patriæ heroibus, omnique Aeginetarū insigni genere, ab auunculo Callice, ab Euphane maiorum uno, à Melesia uictore, prædicat. ^a **C** Absolutorū laborum.) Agnomē belle quadranti ad uictoriam, orditur. Arduos labores, hoc est, ipsum certamen atq; uictoriā, quæ magnis sudoribus paratur, letitia sequitur, quæ medici instar laborum difficultatem curat, abigit, eijcit. Ode, hoc est, hymni & encomia, Musarum filie. Metaphora: id est, quæ ex bonis literis, poetica præsertim nascuntur. Laborem permulserunt, hoc est, ipsam uictoriam laudibus extulerunt.

^b **C** Verum neq; Therme.) Pulcherrima gnome est, qua Lyricen suam extollit. Therme natura salubres aquæ sunt, ut quæ natura ferueant, eque sulphurea materia, & arcanis naturæ mysterijs, unde scaturiunt, efficacem aduersus uarios morbos uim secum adferunt. Hunc ad modū Lyrica carmina, ac ipsa in uniuersum poetica, quæ suis encomijs bonos uiros uehit, salubris est & ^ω ^β ^ά ^λ ^μ ^ι ^ς, hoc est, floride uiuens, quæ æternum heroibus nomen pariat.

^c **C** Citharæ consona laus.) Hoc est, Citharæ iuncta prædicatio uel commendatio. ^d **C** Verbum operibus.) Periphrasis est poetica, allegorie mixta, qua tantum dicit: Poetica, inquit, & eruditorum uirorum hymni, sunt diuturniores operibus, hoc est, ipsis etiam uictorijs, & claris clarorum uirorum facinoribus stabiliores. Quare principes & semideos maximopere suis factis doctorum hominum scripta accedere, exoptare conuenit. ^e **C** Gratiarū fortuna.) Id est, fauentibus Gratijs. ^f **C** Profundæ mentis lingua.) Emphaticôs illud uerbum, illud poëma diutius duraturum, illud scripti genus stabilis fore ait, quod non lingua tantum, sed profundæ mentis lingua produxerit. Qui sit quod pleriq; omnes hodie ephemera scribant, inò uix unum diem durantia? Ratio est in expedito: quia non ex profunda mente scribunt: non rite secum omnia reputant: non alto consilio componunt: non domi suæ primū bene ruminant: non in nouum, ut ille ait, annum reponunt: sed quam primum

lingua

lingua in ore conceperit quicquam, priusquam mens & animus resciscat, editum, & in publicum protrusum iri necessum est. Atqui & sapientum, & Pindari hic nostri consilium est, ne lingua mentem præcurrat. Atq; hoc exordio bene uolunt sibi Timarchum reddidit, eum ad præsentis hymni amorem accendens. Vnde statim subiicit: ^g **C** Proinde mihi liceat.) Votum est, quo poëta optat, ut hic hymnus suus sit ceu felix insignium factorū Timosarchi ingressus: atq; ut hæc Lyrice sit ceu æternum monumentum memorabilis uictoriæ eius, ac ueluti præludium: quasi poëta pluribus hunc argumentis posthac euehere cupiat. Simul autem Iouem Nemeæ uictoriæ Ephorū ac datorem admulcet, pius semper in superos uates. ^h **C** Recipiat.) Acacidum bene turritam sedem, ipsam Aeginam periphrastice appellat, cōmendans eam à munitione & fortitudine: quam dum Acacidarum sedem uocat, originem & fulgorem eius ad Iouem usq; refert, ut in Pythijs & reliquis cōmemoratum. ⁱ **C** Constanti iure cōmune lumen.) Optat uates, ut Aegina cōmune lumen suscipiat: hoc est, poëma & hymnum hunc ex quo ad eam cōmunis laus & fulgor redundet, ob uictorem Aeginetam Timasarchum. Sed quid est quod Constanti iure dicit, græcè ^ξ ^γ ^ω ^α ^ρ ^κ ^δ ^σ ^υ ^δ ^ι ^κ ^α? breuiter cuius hospitalitatē prædicat, ut quæ iustitiam hospitibus & exteris & cōuenis præstet, non suis tantum ciuibus: id enim ualet ^ξ ^γ ^ω ^α ^ρ ^κ ^δ ^σ ^υ ^δ ^ι ^κ ^α. Quasi dicat poëta: Ipsa Aegina & munitissima urbs & iustitia, nedum erga suos, sed exteros quoq; insignis, hunc hymnū nostrum cum Timasarcho quæso cōmunem suscipiat. ^k **C** Quod si parens tuus.) Ad patris laudes transit, eum à suis pariter uictorijs extollens. Primum autem ueterum more Musica eum clarum extitisse innuit, postea à tribus eum uictorijs, à Cleonea, ab Atheniensi & Thebana celebrat. Thebis aut Iolai aguntur ludi, quos hic intelligit. Quas uero Athenis & Cleonis uictorias sigillatim retulerit, non constat, quum uarij illic ludi exhibeantur, iuxta mentem Scholiorū.

^l **C** Cadmæi.) Thebani sunt, à Cadmo conditore nomen gerentes.

^m **C** Aeginæ gratia.) Hoc est, Thebani Timocritum Aeginetam, propter congenerem sibi urbem coronarunt. Aegina enim & Thebæ sorores sunt & Nymphæ, filie Asopi fluminis, iuxta poëtarum sententiam: unde nomina etiam urbibus (quarum Nymphæ illæ ceu tutelares deæ fuerint,) indita.

ⁿ **C** Siquidem amicus.) Quis quò peruenierit, exponit. Amicus Aeginetæ ad amicam Herculis urbem, Thebas.

STROPHE II. COLON XIII.

“Qui cum Troiam olim fortis^b Telamon depulatus est, & Coos, & magnum bellatorem, stu

t

pendum^c Alcyonea Gigantem: quæ tamen non antea interimere potuit, quàm duodecim currus, ac uigintiquatuor heroës eius, currus administrantes, Alcyoneus ipse petra contriuisset.^d Inexpertus ille pugnae fuerit, quisquis uariam non intellexerit fortunæ rationem, qua & agentem interdum aliquid ferre oporteat.

^a (Qui cum.) Ex Herculis nomine occasione accepta, ad ipsius res gestas digreditur. ^b (Telamon.) Telamonem Herculi adiutorem fuisse perhibet in deuastatione Troiæ, in Coorum, quos primum Meropes uocatos tradit, excidio, & in Alcyonei Gigantis debellatione. ^c (Alcyonea.)

Alcyoneus hic Gigas erat, qui prope Isthmum Corinthi in Herculem incidit, cui ex Erythea boues abduxerat. Hunc Hercules prosternere impune non potuit: Nam uigintiquatuor currus cum totidem ipsorum heroibus, maximi lapidis iactu, Alcyoneus primum Herculi contriuit: tandem in ipsum etiam Herculem lapidem proiecit: cæterum repulsa per clauam petra, Gigantem Hercules adortus confecit. ^d (Inexpertus ille pugnae.) Gnome est, qua non mirum esse perhibet, quod Hercules fortissimus heros in conflictu aduersus Alcyonea non nihil acerbi sit passus, in curribus & amicis suis. Varia belli fortuna est: quare qui non uidet eam belli rationem esse, qua uel uictorem interdum succumbere oportet, is ignarus est prælij, ignorat quàm sese uersipellem & ancipitem Mars exhibere soleat. Atque hæc dicit, quasi non nihil graue etiam uictori Timasarcho acciderit, ut quod inter luctandum ceciderit, uel tale quiddam, quod hic reticet, ac interim clanculum Herculis exemplo diluit. Elegans autem dictum est, quo eum prælij euentum esse ait, quod agentem interdum aliquid pati oporteat: cui consonat tragicus ille uersus, quæ quia eiusdem sit indolis, quæ adscribere pigeat:

τοῦ δ' ἄνωγα πᾶσι καὶ πᾶσι ἀφέλετο.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^a Plura me enarrare prohibet lex, urgetque tempus. ^b Trahor autem ceu iynge quadam in corde meo, ut numeniam apprehendam. Et quamuis profunda, adeoque medium maris saltum iam occupet sermo, resiste tamen insidijs, alioqui magis

atque

atque hostes nostri in luce deuiare uidebimur. Etenim qui inuidia maceratur, uanum secum in tenebris consilium uolutat

EPODOS, COLON XIII.

Humi prostratum. At mihi quam diuinum nomen impertit uirtutem, credo quod in longum procurrens tempus felicem consummabit. Sed enim tu dulcis cithara protinus Lydio concentu carmen modo consue amabilissimum: Oenonæque & Cypro, ubi Teucus est Telamonis filius. Sed Ajax patriam^f Salamina tenet,

STROPHE III, COLON XIII.

In ponto Euxino Leucen Achilles insulam, Thetis uero^b Phthiā obtinet. Neoptolemus latum Epirum, ubi^k montium iuga excellentissimos boues fouentia, à Dodona primū, ad Ionium usque mare protenduntur. ^m Ad radices autem Pelij montis ancillarem Iacolcon manu adortus Peleus Theffalis morigeram tradidit,

^a (Plura me enarrare.) Temporis angustia à latiori digressione se excludi testatur. ^b (Trahor iynge.) Se magno desiderio ad numeniam, ad coniunctionem Lunæ rapi confirmat, ut hymnus suus tum temporis absolutus, ad Timasarchum perferatur. Per iynge autem auiculam ueneficis destinationibus, ut est apud Theocritum in Pharmaceutria uidere, hic præstigia & incantamenta intelligit, metaphoricòs. Fuit autem Lynx Echus aut Pythius filia, quæ quum suis incantamentis ouem ad Inus amorē accenderet, in auem sui nominis permutata est. ^c (Et quamuis.) Sese à digressione reuocat. Quamuis mediā hystoriae Herculanæ partem uixdum absoluerim narrando, desistam tamen, ne quàm aduersarij nostri in excursibus, immoderatiores esse uideamur. Seipsum autem ut redeat ad institutum omiſsa digressione, hortatur. Sunt, inquit, qui insidiantur poëticae nostræ, quærentes si quam uenari queant calumniandi ansam: sed ne accusent nimiam digressiones meas,

(qualibus & Simonides usus est) reuertemur, unde sumus digressi.

d ¶ Enimvero qui.) Gnome inuidos lacepsit. Inuidi, inquit, nihil aduen-
sum me poterunt, sed caeca illorum consilia & cogitationes uana erunt. Ad lo-
cum cōmunē inuidiæ hæc gnome pertinet. Porro sibi inuidus plus nocet quā
alijs, iuxta sententiam Horatij:

Inuidus alterius rebus macrescit opimis. Et Virgilij:

Liuor tabificum malis uenenum. &c.

e ¶ Sedenim tu dulcis cithara.) Ad laudem generis Aeginetarum sese
ipse inuitat. Aegina autem primum etiam Oenone dicta, unde hic per Oenonen
ipsam accipit. Et quia genus Aegineticum multis urbibus præfuit, ideo talium
hic etiam meminit, & primum Cypri, ad quam Teucus post obitum Aiæ ab
Ilio reuersus, patris indignationem metuens profugit, eiusq; imperiū obtinuit.

f ¶ Salamina tenet Aiæ.) Iuxta historiam, Salaminus dicitur. Vt ue-
ro interierit in Iliaco bello, est apud Sophoclē in Aiæ. g ¶ In ponto Eu-
xino.) Insula quædam est in Euxino ponto, quæ Leuce appellatur, in quam
Achillis corpus a Thetide translatum fertur. Leuce autem appellatur per me-
talem, quasi splendida: quod candidum enim est, fulget. Sunt qui Leucen di-
ctam putant, ab Erodij auiibus, quarum ingens multitudo in littore nidulantiu
præternauigantibus hanc insulam indicet. Appellatur & Achillis cursus, quod
Iphigeniam uictimæ destinatam, abreptam per Dianam, ad hanc usq; insulam,
estuanti eius amore inflammatus, persecutus sit. Quia Thetis ex Peleo Achil-
lem pepererit, ideo & hanc in gente & claritudine Aeginetarum Pindarus re-
censet. h ¶ Phthiam.) Thessaliæ urbem obtinet Thetis. Philarchus
autor est quod Thetis Olympum ad Vulcanū ascenderit, ut ab eo arma Achilli
fabricanda procuraret. Vulcanus fabricatis armis spondit se traditurū The-
tidi, si primum secum concumberet. Thetis annuit se facturam, modo corpori
suo primum periculum faciendū aptaret: sibi enim eandem corporis, cum Achil-
le, & mensuram & harmoniam esse. Quo permissio, Thetis armis cincta aufu-
git. Vulcanus cum eam non posset cōprehendere, malleo arrepto in talum pera-
cussit, ut uehementer angeretur. Vnde Phthiam Thessaliæ secessit, ut illic sana-
retur. Hinc ab eius nomine Phthia Thetidion appellata est, ac Phthia colere
cepit Thetis. Alij templum Phthiæ esse Thetidis, cui nomen Thetidion, cuius
remiscatur Euripides in Andromache, adserunt. i ¶ Neoptolemus.)

Achillis filius Epirum obtinet. Regio est, quæ autore Stephano in duas, secun-
dum alio: in tres, secundum alios in quatuor partes diuiditur. Plinius in tertium
Europæ sinum ad Acroceraunia Epirum constituit. k ¶ Montium iuga.)
Acroceraunia intelligit, quæ sic dicuntur, quod ob summitatem suam crebris
fulminibus

fulminibus iciantur, παρὰ τοῦ ἀκροῦ καὶ κεραυνοῦ. Vt autem Acrocerau-
nia à Dodona iuxta Arachtum flumen ad Ionium usq; mare protendantur, est
uidere apud Ptoleum, tabula Europæ 10. Dodonæ oppido, Dodonæ Iouis
templum est: unde prouerbio locus factus, Dodonæum æs, de loquacibus.

l ¶ Excellentissimos boues.) Boues Epiroticas cæteris præstare, Plinius
etiam fatetur, dum lib. 8. cap. 45. inquit: In nostro orbe Epiroticis laus ma-
gna, à Pyrrhi regis iam inde cura. m ¶ Ad radices Pelij montis.) Iol-
cos Magnesiæ ciuitas est, in sinibus Pelij montis sita, Acasti regis imperio subdi-
ta, quam Peleus Achilles pater Thessalis hac occasione subiugauit, ut Pindarus
subindicat breuiter: Hippolyti filia Cretheis, uxor Acasti, amore Pelij exarsit,
eum ad sui complexum prouocans: at cum ei persuadere non posset, igno-
miniam securam formidans, coram Acasto suo rege, Pelea iniuriæ accusauit,
cecu uoluerit ipsam ui suprare. Acastus uxori suæ, ut fit, fidem adhibens, Pelea
ad Pelei montis deserta perduxit, ibiq; feris futurum cadauer reliquit. Atqui dij
Pelei & innocentiam & puritatem cōmiserati, illi Vulcanum adlegant, ut gla-
dium ei subministraret. Hoc ense accepto, incidentes quasq; bestias Peleus
interemit, ac reuersus tandem à bestijs seruatus, in Acastum copias armauit, Iol-
cumq; Thessaliæ, ob nefarium Cretheidis scelus, subiugauit.

Huius rei
meminit lo-
cos dicitur
os uel ædifi-
cos apud A-
ristoph. in
veφιλαις.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hippolytes Acasti coniugis dolosis technis
respondēs. Dædali enim gladio mortē ei per in-
sidias plantauit Acastus. At Pelei familiaris^b Chi-
ron adiumento erat, & fatale ex Ioue destinatum
malum auferebat. Ignem uero cuncta corrup-
pentem, acutissimosq; ferocium leonum ungues,
aciem item acerrimorum dentium cohibens,

EPODOS, COLON XIII.

Duxit ipsam unam excellarum sedibus Ne-
reidum. Præterea^d uidit orbicularem thronum,
in quo cœli pontiq; cōsidentes reges, munera &
potentiam ipsi, suam iuxta naturā ostenderunt.
¶ Ultra Gades non licet ad caliginem usq; pro-
gredi. Reduc ad Europam nauim. Nec enim ui-

rium earum est, omnem Aeaci liberorum historiam percensere, atque res praclare gestas.

a ¶ (Dædali enim gladio.) Dædali gladium metaphorice dolum et fraudem appellat: non quod Dædali ense usus sit, sed quod fraudis nomine Dædalo similis fuerit Acastus. Vt enim Dædalus Cocali regis filiabus persuasit, ut aquae calidae per tecti culmen in lauandem Minoa demisso influxu, Minoa interiret: sic Acastus dolo feris obiectum Pelea occidere meditatus est. Hæc Scholia. Potest etiam hic locus ad Pelea referri, quod is Dædali gladio, hoc est, ense à Vulcano artificiose apparato, interfecerit Acastum: quod Vulcanus insigni ac ueluti Dædaleo ingenio eum gladium scite et eleganter perfecit.

b ¶ (Chiron.) Chironem Centaurum Pelei puerum, hoc est, amicum et familiarem uocat, cuius ope Acastum uicerit. c ¶ (Ignem uero omnia corrumpentem.) A nuptiis Thetidis marinae deæ Pelea commendat, quum ignem, acutissimos ferocium leonum ungues, dentesque cohibuisset. per hæc omnia ipsam Thetidis permutationem significans. Thetis enim dum nuptiis iungeretur Pelei, in hæc sese formas transmutaui, iam quidem in leonem, iam in ignem, iam in aliam figuram, instar Protei, Vertumni, Empusæ, uel Tarandi: neque sic tamē eius uim declinare potuit. Cohibitis ergo istis leonum formis, ac demissis ignibus, duxit Thetis. Metaphora est à remigantibus, qui perfecto labore suo demittunt remos. d ¶ (Vidit porro orbicularem thronum.) Non coelum, sed symposium in Pelio monte deorum uidit, quando et superi et marini dii sua presentia nuptias eius et genus decorarunt, ei que munera dederunt, Neptunus equos, Vulcanus macharam. Summa est, et coelestes et marinos deos, quales erant, in suis nuptiis conspexit Peleus. e ¶ (Ultra Gadira.) Iuxta columnas Herculis Gadira sunt. Quemadmodum non licet ultra Gadira nauigantibus progredi, sic Aeaci posterorum insignia non possum commemorare ornata.

f ¶ (Reduc nauis uasa.) Hoc est, ipsam nauim ad Europam. Quia Gadira Europam finiunt, et ultra ea præter caliginem nihil sit, ac Europa citra Gadira habitetur: ideo, inquit, reuertere iam ad loca habitabilia, ad ipsam Europam, hoc est, ad institutum, ad laudes Timasarchi, ubi tutius iter ingrediar, et felicius pergam. Est autem gnome memoratu digna, Ultra Gadira progredi non licet: parcemiam complectens, qua ne impossibilia conemur, admonemur: ut antehac non semel auditum.

STROPHE IIII. COLON XIII.

Theandridis corpora uegetantium certaminum

num

num nuncius uenit, Olympia, Isthmo, Nemeaque ornatus, ubi experimentum habentes, nunquam sine coronis inclytum fructum ferentibus domum redierunt. Vbi et patriam illam tuam triumphantibus odis ministram esse audimus Timasarche. Sin me auunculo Callicli iubes.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Columnam locare Pario lapide candidiorem, nihil inficiabor. Aurum dum liquitur, radios monstrauit omnes: hymnus autem egregiorum factorum, et regibus et dijs hominem parem facit. Is Callicles circa Acherontem habitans, linguam meam suarum laudum cantatricem inueniat, ut qui in certamine Neptuno Tridente insigni dicto, Corinthijs floruerit selinis.

EPODOS, COLON XIII.

Hunc Euphanes senior progenitor ille tuus canet Timasarche, alij alios uirtutis suae æquales habent. Iam quorum praesens aliquis spectatorem egerit, ea melius caeterisque excellentius explicare et narrare potest. Ecquis Melesiam laudans cōtentionem dirimat? is enim uerba cōnectens in superabili eloquentia immobilis persistit, erga bonos quidem leni sapientia praeditus, iniquis uero et uiligatoribus asper et indefessus concertator seu aduersarius.

a ¶ (Theandridis.) A contribulibus Timasarchum predicat. Theander enim inclytus quispiam è maioribus Timasarchi fuit, à quo familia Theandridarum deducta. Indicat autem et Theandridas insignes athletas et uictores certaminum fuisse. b ¶ (Sin me auunculo Callicli.) A fratre matris de-

functo uita Callicle laudat uictorem. Per columnam Pario lapide albissimam, uox est lucidiorem, poema suum & hymnū intelligit. c C Aurū dum liquitur.) Præclara gnome, quo hymnum optimo metallorum auro comparat. Quem admodum aurum dum liquitur, siue conflatur, fulget: ita hymnus quempiam prædicans ipsum resplendere facit, & dijs & regibus cum adsimilans.

d C In certamine Neptuno dicto.) Periphrasis est ludorum Isthmiorū, e C Corinthijs selinis.) Hoc est, apio, quod Corinthijs uictoribus datur, siue quod prope Isthmum Corintho uicinum crescat. f C Quem Euphanes.) Quasi & ille epinicionū poetam egerit, cantaturū esse Euphanem ait hymnum, quo sit laudaturus Callidem. Vel quod defunctus ipse, defunctum sit ornaturus præconijs: uel senio confectus grandævum: uel æqualis æqualem.

Atq; hinc ait: Alij alios uirtutis suæ coæquæuos concentores habent. quasi dicitur: A uita coætaneis, uel ab ijs qui tecum spiritum ducunt, & non à uita defunctis, Timasarche tu prædicaberis. Dicitur autē Euphanes auus fuisse maternus Timasarchi. Porro quorum aliquis spectator fuerit, ea melius cæterisq; excellentius explicare & narrare potest. Sententia est, qua speciatim tamen (licet generatim, ut omnes gnoma, accipi queat) Euphanem clanculum interfuisse uictorie Calliclis innuit: quare ceu oculatus testis, eundem præ cæteris rectius etiam extollere possit. g C Ut si quis.) οἶον ἀνδρῶν. Didymi iudiciū hic mihi probatur, qui οἶον spiritu aspero per admirationem legendum censuit: ut sit sententia: Dij boni, quis nobis hic Melesiam Atheniensem illum, Timasarchi uictorem digne extulerit, ac litem diremerit, qua scilicet ab alijs prouocatur? Laudat uero uictorem hunc tum à uictoria, tum ab eloquentia & facundia, propter quam ab alijs uinci non possit.

h C Asper assessor.) Hoc est, difficilis est obseruator suorum aduersariorum, acriter reluctatur eis, suisq; amicis pugna deuictis fortiter adsistit, alacriter opem fert, uires illis & animum addit, eos adiuuat. Tantum enim potest uox εὐφροσύνης. Est autem antithesis, mansuetum esse & asperum: mansuetum quidem & misericordem bonis & amicis: asperum & difficilem aduersarijs.

Ab aliptæ ergo Melesiae encomio hanc cludit oden.

PYTHEAE

STROPHE I. COLON XI.

^a Tatuarius non sum, ut inertia fabricer simulacra in uno solo loco stantia. ^b Cæterū per omnes tam onerarias, quàm minores naueis uade & annuncia ô Musa, quod condo poemā, quomodo uide licet robustus Pytheas Aeginetes, Lamponis filius, in Nemeis ludis pancratij coronam uicerit, quum nondum ^d genæ eius autumnum teneram uindemiæ matrem ostenderent.

ENARRATIO.

Pytheam Aeginetam Lamponis filium laudat à uictoria pancratij, à fructu uictorie, à familiari Pythæ Euthymene, pancratij itidem uictore: à uictoria Aecaciorum Aeginetica, à uictoria Megariorum, ab uictore Themistio.

Argumentum.

a C Statuarius non sum.) A Lyricæ suæ, quam ipse animaduertit sepe, præstantia orditur. Lysippus, Chares Lyndius, Polyclethus, etsi insignes statuas celauerint, quid nisi inertia simulacra, quæ neq; mouere se quoq; possint, neq; indicare quicquam, præter sui ferè artificis artem? At hymnus poëticus terram & mare permeat, eorumq; uirtutes quos prædicat, sempiterna memoria prosequitur. Sunt qui Pythæ amicos Pindarum sollicitasse ferant, ut epinicion Pythæ conscriberet: ubi quum treis drachmas, ut Scholia habent, mercedis loco poposcisset, abnuisse illos, dixissetq; se potius aream statuam eodem precio comparaturos. Postea tamen reuersos, precio, quod exegerat, numerato. Hinc ab eo facto, à statuarijs & statuis principium duxisse Pindarū. b C Cæterū per omnes.) Musam suam inuocat, & hortatur ut per omnes naues transiens Aeginetæ Lamponis uictoriam Nemeā, quam pancratio obtinuit, annunciet. Quare per naues uult itare Musam? quia Aegina insula in mari sita, ad quam & ex qua citra naues nemo iter facere potest. c C Quum nondum.) Ab ætate amplificat. Est autem oratio tropica uel allegorica. Uult autē dicere, quod impuberis adhuc ætatis adolescens Pytheas uicerit. Porro sensum poëta, non uerba, reddidimus: sic enim Pindarus habet: Mentum nondum autumnū,

teneram uini floris matrem, ostenderit. Qua in periodo hypallage utitur, dum autumnum per appositionem facit matrem uitium pullulationis. Non enim autumnus est initium et origo floris uini, sed potius signum uindemiae et maturitatis. Ipsa autem sententia necessitas, per τὴν οὐρανὸν, hic non herbam (quā Dioscorides lib. 3. cap. 126. explicat) accipi, sed ipsam uitis germinationem, cymas et asparagos, ut ita dicā, cogit. d (Gene.) Quia uero γῆς uocula illa nedum mentum, sed et τὴν πᾶσαν significat, uel pro malis, uel mento, citra errorem hic uertitur.

ANTISTROPHE, COLON XI.

^aE Saturno uero & Ioue heroës iaculatores plantatos, ^bacq̄ aureis Nereidibus ^cAeacidas exhilarauit, metropolinq̄ ^dcharam hospitibus tellurem. ^eQuam olim bonis uiris abundantem ac nauibus celebrem posuerunt, prope aram patris ^fHellenij stantes, dum ad sydera palmas unā tenderēt, ^gEndeidos nobiles filij, ^huisq̄ Phoci regis,

EPODOS, COLON XI.

Diuinæ illius prolis, quā Psamathea ad littus maris peperit. ^kVerecundor equidem magnum quiddam dicere, neq̄ iure patratū damnū, quo modo iam per celebrē insulam reliquerūt, & quis genius ab Oenone fortes illos uiros traxerit. Cōtinebo uero me ab huiusmodi narratione. Nam ^mnon omnis constans ueritas palām faciem suam ostentans lucro est: uerū sæpenumero silere nouisse, homini sapientissimum est.

a (E Saturno uero.) Fructum uictoriae Pythicae nunc subiicit. Is est, quod exhilararit è Saturno et Ioue progenitos: hoc est, præclaros Aeginetas heroës, ceu maiores suos. Est autem Chiron Saturni filius et Philyrae, Iouis Aeacus, Aeaci Telamon et Peleus, Pelei Achilles: hos, inquit, Pythicas unā cum metropoli Aegina celebres reddidit, eo quod Aeginam ceu patriam præ reliquis urbibus et matrem, Aeacus et nepotes coluerint, ut saepe supra indicatum,

tum. Quam et metropolin appellat, hoc est, primam et præcipuam, ac ueluti parentem reliquarum urbium, quas passim Aeaci proles inhabitauit: ut Cypri, Iolici, Salaminis, Leuces, aliarumq̄; respectu, hanc μητρόπολιν uocet.

b (Aq̄ aureis Nereidibus.) Hoc est, à Thetide et Psamathe.

c (Aeacidas.) Hoc est, Aeaci posteros et nepotes, Telamonem, Pelea, Achillem, Neoptolemum, Chironem item, qui ad genus Pelei et Achillis propter amicitia legem refertur.

d (Charam hospitibus tellurem.) Hoc est, hospitalem: siue quod hospitales fuerint Aeginetae, siue quod metropolis fuerit inter Telamonis et Pelei urbes.

e (Quam olim.) A pietate et religione Aeginetas heroës laudat. f (Hellenij Iouis.) Iupiter Hellenius in Aegina colitur, à promontorio Hellenio nominatus. Vel Hellenium Iouem à Græcia salute in Aegina impetrata dictum.

g (Filij Endeidos.) Endeis Chironis filia, Aeaci uxor, Telamonem et Pelea peperit. Hinc per Endeidis filios hic Aeaci posteritatem accipit. Aeaci ergo nepotes, inquit, Aeginā bonis ciuibus et re nautica exuberantem, celebrem et inelytam reddiderunt.

Quomodo celebrem reddiderint, subiungit: dum prope aram patris Hellenij, passis ad sydera palmas, Iouem pro salute Græciae implorarēt. Sensus igitur est, Aeginam illustrem reddidit, precibus et pietate Aeaci ad Iouem. Historiam attingit, ac ueluti per transfennam ostendit, cuius meminerunt hic Scholia, et Isocrates in Euagora. Quum enim pestis, uel ut alij uolunt, sordes factæ essent in Græcia quis plures interirent, uenerunt urbium legati Aeginam ad Aeacum, scientes eum Iouis prolem esse, supplicantes ei, ut patris sui Iouis numen exoraret, pro auertenda Græciae interitione. Aeacus ergo preces ad Iouem fudit, ac salutem Græciae impetrauit: uniuersa Græcia à uel peste uel grandi isto malo liberata. Ex eo, inquit, factū Aegina celebrior est reddita. Iuxta Isocratis sententiam Aeacus solus obsecrauit Iouem. Iuxta uero Pindari hic mentem, non Aeacus tantum, sed Aeaci et Endeidis liberi Telamon et Peleus Iouem orarunt unā cum rege Phoco.

h (Phoci regis uis.) Periphrasis est, pro ipso Phoco. Erat autem hic filius Aeaci ex marina dea Psamathe, frater Pelei et Telamonis.

i (Quem Psamathea.) Vbi Nympha Psamathe Phocum peperit. Dicitur autē Psamathe et Psamathea, sicut Penelope et Penlopea, per extensionem posterioris syllabæ. k (Verecundor equidem magnum et c.) Infortunij, quod fratribus Telamoni, Peleo et Phoco contigit, hic per præteritionem non reminiscitur: nempe quia celeberrimā insulam Aeginam dereliquerint. Porro infelicitas ea est huiusmodi: fama est, quod Peleus et Telamon fratrem suum (dum sese mutuo exercebant, lapidis iactu, et alijs id genus corporis exercitijs) occiderint: Peleus quidem disco, sed

Telamon ferro. Hinc ut odium ciuium suorum effugerent, ex Aegina excidisse, Telamonemq; Salaminā Atticā, Pelea uero Phthiam Theſſaliæ perueniſſe & occupaffe. ^l (Ab Oenone.) Stephanus, Aeginæ tres ſunt, inquit: prima eſt una è Cycladibus, quæ Oenone uocata eſt. ^m (Non omnis conſtans ueritas.) Gnome eſt, qua non ſemper ueritatem edifferendam indicat, ſed occaſionem expectandam eſſe: poſiſſimū uero in encomio & genere laudis præcauendum, ne qua turpia, etiam ſi uera, admisceamus. Hinc etiam Iſocrates in encomij Helenæ exordio Sophiſtam quendam carpit, qui Helenā quidem ſatis pulchre laudauerat, ſed interim tamen uitium, uel adulteriū ab ea cōmiſſum purgabat. Porro nō ubiq; neq; apud quoslibet, neq; quouis tempore, ueritatē dixiſſe unquam profuit: ſed occaſio hic etiam querenda, ne ſi importune ueritas dicatur, uel ipſa, uel nos cum ipſa reiſciamur.

STROPHE II. COLON XI.

Sin aliam Aeacidarum felicitatem, aut manuū uires, bellum ue laudare ferreum uiſum ſit, ^a longos inde ſaltus mihi quiſquā ſuffodiat, ^b eſt enim leuis genubus meis impetus. Sed & ^c ultra mare aquilæ feruntur, ^d quibus cum & pulcherrimus Muſarū chorus prope Pelium haud imprudenter canit. Inter Muſas porro citharam Apollo ſeptichordem, aureo ^e plectro quatiens,

ANTISTROPHE, COLON XI.

Omnis generis modulabatur cantiones. Muſæ uero primū à Ioue orſæ, uenerandam Thetin cecinerūt, Peleaq; ut ipſum tenera Cretheis Hippolyti filia ^g dolo trucidare uoluerit, coniux ipſa maritum ſuum Magnetium Episcopū uarijs conſilijs perſuadendo. Cæterum falſo conſictum cōcinnauit ſermonem, ut uidelicet ſponſus iſte in lectis Acaſti tentet

EPODOS, COLON XI.

Sedem. Longe enim ſecus ſe res habet. Nam

ſepe

ſæpe toto ex animo illi ſupplicabat, ut ſecum coi-
ret. Cuius tamen mentem excelsi tales ſermones ^g contriſtabant, ut adeo protinus abdicaret Nym-
pham iſtam, ^h hospitalis patris bilem ueritus. Ille
uero annuit ei, nubium excitator è coelo Iupiter,
immortalium rex, ut repente quandam Nereidū
aureas colos geſtantium ſibi in uxorem duceret,

^g *ὄγραυ, hoc eſt, mores, uel mentens*

STROPHE III. COLON XI.

Aſcito ſibi ſocero Neptuno, qui ^a ab Aegis haud raro ad inclytum Corinthiorum Iſthmum cōmeat: ubi à læta iuuenum corona, qui audaci
membrorum robore decertant, arundinea ^k fi-
ſtula ſuſcipitur. ^l Apud quos iuuenes de omnibus operibus cognata fortuna locum arbitri retinet.
^m Atenim Euthymenes Aeginæ ad certamina diuinæ uictoriæ perueniens, uarios adſecutus eſt hymnos.

^a (Longos mihi ſaltus.) In quinquertio ſaltantibus, ſoſſæ in ſignum ſaltus & in metam effodiebantur, ut ſequens, ſi uincere uellet, ea ſigna tranſiliret. Hac ratione hic tropice Pindarus ſibi iubet ſignum ſtatim poni quod tranſiliat, in encomijs Aeacidarū, in ſignum uirtutū. Ac ſi dicere cupiat: Quantamcumq; metam mihi poſueritis, ego tamen pro meæ Lyrices facilitate, facile tranſuolabo, & omnes alios cōcertatores uel poetas uincā. ^b (Eſt genubus meis.) Hoc eſt ἀδυνατοῦς, mihi non eſt difficile hymnum pangere de Acaci familia, qui præſtantiffimus iudicetur, qui palman obtineat apud omnes: non tam Lyrices mea gratia, quàm inſignium factorū, quæ Acaciæ tranſegerunt, cauſa. ^c (Ultra mare aquilæ.) Conſert characterē ſuum & ſeſcipſum aquilæ, nedum terras, ſed maria uolatu ſuo emetiente. Mea, inquit, poemata nedum terras, ſed & maria permeant. Et quia aquila, ob altiſſimum uolatum ſuum diuina ales (ut Ariſtoteliſ eſt ſententia) creditur, ideo characteris hic ſui ſublimitatem adumbrat. ^d (Quibus cum.) Aquilæ & Muſarum chorus unā cum ipſo Apolline circa Pelium canere adſerit, in gratiam Pythæ: oſtendens Acaci familiæ uirtutes tantas eſſe, ut eas & ſummi & diuini poëtæ

cum celebrent, tum admirentur: ac iuxta subindicat eam familiam & literarum & Musarū amantem fuisse. Aquilæ enim & Musæ unâ cum Apolline suo hand sua uis cantilenas ædent, si non & à Peleo & eius posteritate foueantur & honorentur. Apollini septichordem citharam tribuit, ob septemplex illum bonarum artium orbem, quem græca gens ἐγκυκλοπαιδίον uocat, qua bonarum artium uniuersitas, circulus & consummatio consistit. e (Πῦκτρο.) Plestro quatit citharam Apollo: hoc est, instrumento, quo percussu ædit sonorem suum. f (Omni generis.) Quid Apollo & quid Musæ cecinerint, per amplificationem adiungit. Pulchre autem Musas à Ioue principium carminis duxisse confirmat. Moris enim est poetarum, à Ioue sua ordiri poemata, uel Iouem ut summum deum primum deuenari. Vnde & Aratus, ἐκ δῖος ἀρχόμεθα, à Ioue, inquit, ordiamur. Et Virgilius hunc secutus,

A Ioue principium Musæ, inquit, Iouis omnia plena.

Dehinc pudicitiam Pelei: impudentiam & calumniam Cretheidos, uxoris Actæi Magnetiorum regis: posthac nuptias Pelei cum Thetide cecinisse Musas testatur. Cuius historiae de instigato ad adulterium Peleo, non dissimilis est impudentia & factum Proeti uxoris cum Bellerophonte apud Homerum in Iliade: Phædra item nouerca cum Hippolyto priuigno: & si sacra miscere prophanis licet, Pharaonis uxoris cum Iosepho. Iosephum castitatis amantem fuisse, & peccati inimicum, mirum non est, ut cuius animus amore & timore Dei inflammatius erat. Verum si principes gentium uerè, tam omnia domantis Veneris, tamq̃ sponte sese offerentis cōtemptores fuere, uel maiorem uel parem cum Lucretia non immeritò laudem consequuntur. Atqui ut Cretheis Pelea prouocari ad sui amorem, precedenti ode explicatū.

g (Decipiens.) Quomodo decipiebat Pelea: an fecte & simulanter ad amorem prouocauit: haudquaquam. Sed si expugnasset pudicitiam Pelei, tum decepisset & Pelea, & sese. Vel πῦφαμῶν, pro πῦφαμῶν, hoc est, inhonesta, & pudicam coniugē minime decenti a loquens: quæ ephrasis mihi magis arridet. πῦφα enim præpositio uitiat sæpe uerbi qui cum coit, significationem: ut ἀκῶν πῦφακῶν, φῦμι πῦφαφῦμι. h (Hospitalis patris.) Timore patris sui, qui hospitali iuri præest, permotus, noluit Peleus sceleratæ petitioni morem gerere. Hoc est, quia Iupiter hospitum & peregrinorum tutor, & uiolati hospitij ultor est, hinc ueritus hospitalis Iouis iram, noluit hospitij sui genialem ad se nõ pertinentem torum uiolare. Iouem autem uel hospitalis uris cassati, uel amicitie uiolate ultorem esse & hic Pindarus, & Nicander, dum Alexipharmaca sua cludit, admonent. i (Ab Aegis.) Aegæ insula est prope Eubœam: unde mare Aegæum dicitur: quod, ut & Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 11. tradit, à

capris

capris nomen habet, quas Græci αἰγῶες appellant. Aegeo mari, inquit, nomen dedit scopulus inter Tenedum & Chium uerius quàm insula, Aex nomine, à specie capræ, quæ ita à Græcis appellatur, repente in medio mari exiliens. Ab Aegæo ergo Neptunus ad Isthmū, hoc est, ad Isthmios ludos cōmeat. Nam Isthmij ludi in gratiam Neptuni aguntur. k (Fistula suscipitur.) In Isthmij ludis, à decertantibus, deus eorum certaminū præses, cantatur, celebratur, fistula & instrumentis musicis prædicatur. Hæc uero alia quadã digressionem adiungit: quum enim Pelei Neptunum socerum fecisset, statim Neptunios ludos, & Neptuni honores, quos ex Isthmo à uictoribus refert, subiecit. l (Apud quos.) Gnome est, qua fortunam esse dominā uictoriarum ait. Hoc est, certaminum uictores constituuntur, quos fortuna ad uictoriam prouexerit. Hactenus digressus est ab Aegina, ad heroum eius insule insignia facta, quos uictoria Pythæ exhilaratos dixit, qui & quales sint illi explanando: nunc denuò ad institutum redit, & à familiari Euthymene Pythæam etiam euehit. m (Atquæ Euthymenes.) Non parum laudis ex insignibus amicis ad aliquem refluit. Quare dum Euthymenes pancratij uictor familiaris est Pythæ, fortem fortibus, uictorem uictoribus oblectari ob oculos ponit, iuxta Homericā paroemiā, ὡς ὠδὲ ἀεὶ Πυθμοῖον ἀγῶνι δὲ θεῶν ὡς τοῦ θεοῖον. Sanguinis autem gradu unctum fuisse Pythæ Euthymenem claret: siquidem frater matris, siue auunculus Euthymenis, Pythæas hoc loci à poetâ salūatur.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quare & nunc auunculus tuus Pythæas eiusdem originis gentem Aegineta ornat. Siquidem illi Nemea sic apparatus est, a patrius op̃ mensis, qui Apollini in delicijs est, ut b coæquæuos aduenas domi, adeoq̃ in concauo c Nisi cono uincat. d Plurimum equidem lætor, quod circa bonū, cunctæ iam urbes certant. Noueris deinde te dulcium e Menandri laborum compensationem feliciter

EPODOS, COLON XI.

Accepisse. f Decet ab Athenis certantiū præfectum esse. Quocirca si uenias prædicatū Theamistium, ne adhuc rigeas, uocem æde, g intende

uela ad antennarum iugum, pugilemque ipsum, & pancratiū uictorē decanta, duplicemque uirtutem in Epidauro potitum rerum, ipsum uidelicet capere: in Aeaci uero uestibulis flores coronarum herbidos ferre, uidentibus cum Gratijs.

a (Patriusque mensis.) Mensis indigena uel patrius uel domesticus, apud Aeginetas Delphinus appellatur, Delphinio Apollini sacer, in quo sacrificant Aeginetæ Apollini aedificatori & patrio, ut scribit Pythænetus. Aliam porro sententiam Scholia adijciunt, huiusmodi: Mensis indigena est, qui Delphinus appellatur, in quo agitur ludi, quæ Hydrophoria dicuntur. Hinc ergo mensē Apollo amat, ut in quo ipse magnificat & colatur. b (Coæquæ uos domi.) Nedium Nemea, sed & domestica uictoria conspicuus est Pythæas. Aguntur autem ludi in Aegina, Aeacij, in quibus hunc æqualiū uictorem fuisse denunciat.

c (Nisi cono.) A uictoria Megarensi. Periphrasis est Megarorū. Nisius enim rex Megarorū est: in ea urbe certamen Pythia, uel, ut alij, Alcothoia agebatur, in quibus & Pythæā primas tenuisse commemorat. d (Plurimū lator.) Træ est, quo prudentiā magistratū Græciæ demiratur, qui in multis passim urbibus circa optima desudant, & uarijs certaminibus patriam suam illustrant. Præter enim Olympiam uel Elin, Isthmon, Pythona, Nemeam, plerisque alijs urbibus ludi sunt exhibiti, quemadmodum in Olympijs & Pythijs cōmonstratum est, nempe Pellene, Megaris, Marathoni, &c. e (Menandri laborum.) Ab uictore Menandro Atheniensi laudat Pythæam, ut quem nō debeat pudere, talem se habuisse alipten, cuius exercitatione & sedulitate ad eam peruenerit uictoriam. f (Decet ab Athenis.) Summæ artis præceptorum, à summa urbe oriundum docet: breuiter ita Athenas omnis eruditionis matrem, merita sua laude non defraudans. Huc pertinet, quod Theseus Atheniensis pancratiū & luctam in Labyrintho, in interfectione Minotauri, quum ense non haberet, reperisse perhibetur. Alij à Phorbante Thesei præceptore palestricem repertā adserunt, ut Polemon autor. Quod uero Theseus Athenis primum luctam didicerit, Istrus tradit. g (Intende uela.) Hoc est, felici uento & sequunda aura Themistium auum Pythææ maternum celebra.

h (In Epidauro.) Aselepiea, ludi Aesculapio sacri celebrantur, in quibus & pugilatu & pancratiū uicit ille Themistius. i (Aeaci uestibulis.) Hoc est, in Aegina, uel in ipsa Aeaci aula: quasi coronæ, quas ex Epidauro retulisset, in Aegina illi suspensæ uel dijs consecratæ cernebantur. Periphrasis est Aeaci uestibulis, pro ipsa Aegina, uel Aeaci regia. Quod si quis hæc ad Aeaci ludos

ludos referat, non errabit admodum, ni fallar. k (Uidentibus uel flauis cum Gratijs.) Hoc est, Gratiarum beneficio, uel summo Aeginetarum applausu & fauore. Est enim græcismus, οὐκ ἔστι, οὐκ ἔστι: pro quo nos dicimus, Dei benignitate, Deo uolente, Deo propitio, fauentibus Gratijs.

ALCIMIDÆ AEGINETÆ IUVENI
LUCTATORI, ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

Hominum idem quod deorū genus:
ex una enim parente utriusque spiramus.
At nos omnis absoluta uis separat, secundum quā ceu nihil sumus. Dehinc
ferreum sanè cœlum tuta perpetuò sedes manet.
Quadantenus tamen pares sumus, siue magnam
iuxta mentem, siue industriā, dijs immortalibus:
tametsi ignoremus quā die uel nocte ad uitæ nostræ
stræ summam, quam definiuit diuina prouidentia,
nobis currendum sit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Certis uero signis nunc eam cognationem indicat Alcimides, ex frugifera eam tellure uidentis, quæ quidē statis uicibus annuū iam agrorum prouentū mortalibus tribuit, iam uero quiescens robur iterato recipit. Venit è iucundis Nemeæ ludis puer certaminibus clarus: hanc à Ioue adsequutus fortunam nunc non infelix apparuit, sed instar uenatoris, circa luctam

EPODOS, COLON XI.

In Praxidamantis aui sui paterni uestigijs, pedem suum dirigens. Nancque is Olympionices pri-

mus inter Aeacides circa Alpheum, & quinque in Isthmo, ter uero Nemeis ramis coronatus, & Soclidæ memoriam renouauit, qui Agefimachi librorum præcellentissimus fuit,

ENARRATIO.

Argumentum.

Aeginetam Alcimidam hoc encomio euehit à luctæ uictoria, à maioribus, ab Aeacidis, ab amico Timida, & Milefia uictore. Orditur autem à pulcherri-
 ma gnome, quid & quantum humanæ naturæ cum diuina sit cõmercij, adape-
 riens. a ¶ (Hominum idem.) Et deos & homines è Terra matre geni-
 tos poëtica opinione adfirmat. Cuius sententiæ & Hesiodus est. ETerra Cœli,
 è Cœlo Saturnus, è quo Iupiter, dehinc reliqui Gigantes. E Pandora postea hu-
 manum genus, uel è Prometheo, ut alij. Verum piæ Christianorū mentes, quid
 de Deo sentiendum, nouerunt. Hoc tamen planè uerum est, industria, ingenio,
 & intellectu, alijsq; animi eximijs dotibus hominè diuinæ naturæ persimilem,
 id quod & diuinæ literæ testantur Genesis primo: Faciamus hominem ad simi-
 litudinem & imaginem nostram. Rursum pijsima sententiã humanã naturam
 à diuinã perfectionis nomine secernit, dum inquit: At nos omnis absoluta uis se-
 parat, iuxta quam ueluti nihil sumus. In Deo summa perfectio: in homine quid
 nisi umbra, & umbra somnium? Proinde pulcherrimã ephodon & accessum
 hac gnome ad Alcimidæ uictoris encomion præstruit. Statim enim Alcimide di-
 uina uirtute probat hoc quod dixit uerum esse. b ¶ (Certis uero &c.)
 Hominibus quadantenus parem cum dijs immortalibus mentè, industriã, agili-
 tatem esse, Alcimidæ uictoria probat. c ¶ (Qui cognationè suam uidet.)
 Genus Alcimidæ uictoris aruis cõparat, quæ uicissim fruges proferunt & quie-
 scunt. Lætiorè enim segetè & uberiorè fructum produciunt agri, si post frugū
 prouentū eis, ut fieri solet, spatium respirandi, & uirum recolligendarū detur.
 Exhaustitur natua fecunditas, si intermissione citra, quotannis colantur arua,
 seminãq; illis mandentur. Consumilem ad modum genus & maiores Alcimide,
 partim certaminibus claruere, partim à certaminibus quieuerunt. Quam rem
 illis Pindarus laudi adscribens, hoc ad uictoriam modo & alacriores & splen-
 didiores redditos confirmat, agrorum instar, qui post uacationem, ocium & res-
 pirationem exuberantioreis fructus progenerant. Porro genealogia Alcimide
 sic habet: Agefimachus, cuius Soclides, cuius Praxidamas, auus paternus Alci-
 midæ. Pater uero Alcimidæ neq; in Scholijs, nec in encomio Pindari nomina-
 tur. Atq; inter hos Agefimachus athletam egit, Soclides filius quieuit, Praxi-
 damas

damas Soclidæ filius uictoria inelytus factus est. Rursum Praxidamantis filius,
 pater Alcimidæ à certaminibus abstinuit, filius Alcimides Nemea potissimum
 uictoria illustris est redditus. d ¶ (Venit ex amabilibus.) A Nemea ui-
 ctoria Alcimidem effert. e ¶ (In Praxidamantis.) Aui paterni uestigia
 insecutum nicephorum adserit: quod in laudem generis eius cedit.

f ¶ (Nanq; is Olympionices.) Digreditur ad uictorias aui sui Praxida-
 mantis, nouem eius coronas per uictoriam partas recitans, unam in Olympijs,
 quinque Isthmicas, tres Nemeas. g ¶ (Inter Aeacides.) Hoc est, Aegine-
 tas, per metonymiã, & per antonomasiã. h ¶ (Soclidæ memoriã reno-
 uauit.) Patris Praxidamantis: qui tametsi non fuerit uictor alicuius certami-
 nis, insignè tamen filii fortitudine & uirtutibus Praxidamantè protulerit. Di-
 dymus autor nomè huic fuisse σωκλῆς: poëtã uero patronymicòs extulisse.

STROPHE II. COLON XIII.

Postquam ei tres præmia certaminū feren-
 tes, ad summum uirtutis culmen conscenderunt;
 qui labores gustarunt, Deiq; beneficio, nullam
 aliam domum, per uniuersæ Græciæ angulos,
 coronarū adeò promam pugilum certamine de-
 monstrauit. Confido me magnifica dicendo, sco-
 pum assequi, sagittæ in morè ab arcu missæ. Tu
 Calliope rectum per celebremq; uentum ad hanc
 metam dirige. Defunctorū enim uita mortaliū

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Et poëtæ & oratores, pulchra sibi opera tu-
 lerunt. At Bassidarum antiquitus celebratum
 genus pulchris nō destituitur uirtutibus, qui pri-
 uatim ex sese Pieridum cultoribus, quæ ad laudè
 pertinent suppeditantes, è suis excellenter gestis
 rebus, multum hymni adhibere possunt. Etenim
 admirando manus loro ligatus, ab eadem fami-
 lia progeneratus Callias, Pythiorū uictor euasit,
 formosæ concinens

Latonæ ramis, °iuxta Castaliam, ubi^p decantantium in choro ad uesperam usq; relaxit, °marisq; pons indefessus °in uicinorum °Trieterica taurorum uictima honorauit Calliam per Neptunium delubrum. Ad hæc & °leonis herba uictorem °sub opacis Ogygijs °Phliuntis montibus coronauit.

a ¶ Postquam ei.) Ei Socii tres filij fuere, uictorijs & certaminibus insignes, inter quos Praxidamus celeberrimas inuentus est. b ¶ Nullam domum.) Alcimide & maiorum eius domum in tota Græcia præ cæteris florentissimam & excellentissimam esse. Collatio est, qua genus & domesticum splendorem reliquis antefert. c ¶ Angulos.) Vrbes Græciæ, in quibus certamina celebrantur, angulos appellat, & in quibus uictoriam obtinuerunt. Vrbes enim locorum sunt anguli, & regionum occultationes: seu quod urbes fræ in secessibus collocentur. d ¶ Demonstrauit.) Praxidamas. e ¶ Confido.) Ad seipsum per confidentiam apostrophen facit, non indigna sese Alcimide uirtutibus prolaturum exponens. f ¶ Tu Calliope.) Dees & inuocatio est: quia se magna prolaturum proposuerat, ideo tanquam ipse non sufficiat tantis uirtutibus enarrandis, Calliopem inuocat, poetices præsidem. Orat autem ut opem suam & sequendum uentum adleget, quo felicius, quod ipse decreuit, perficere queat. g ¶ Defunctorum enim uita mortaliū.) Quia iam olim defunctorum heroum, à quibus origine duxit Alcimide genus, etiamnum commendaturus est, ideo hanc gnomen iam adducit, qua poetarum opera, defunctos ad uitam quoq; reduci confirmat. h ¶ Sapientes homines.) Λόγιοι, id est, oratores, qui res politicas conscribunt uel narrant: uel etiam historici.

i ¶ Tulerunt.) Id est, extulerunt: simplex pro composito: hoc est, prædicauerunt. Græce ῥήμιζον, quod Doricum est, pro ῥήμιζον. k ¶ At Bassidarum.) Bassidarum familia à Basso quodam deducta est in Aegina, à quo genus maiorum Alcimide principium duxit. l ¶ Pieridum aratoribus uel cultoribus.) Periphrastice poetæ Pieridum ἀροτρῶς, id est, aratores appellat. Estq; metaphora ab agricolis desumpta. Vt enim illi agrum & uineas & hortos colunt, sic poetæ carminibus suis & Deos & homines, atq; adeo præclara fortium uirorum facta colunt, celebrant, decantant. Et ne quisquam simpliciter colonos uel agri cultores intelligeret, adiunxit uates, ποιητῶν. Summa, ut

rustici

rustici sunt agri cultores, sic poetæ sunt Musarum aratores, hoc est, cultores. Aratores enim poeta pro cultoribus dixit. Bassida, inquit, domesticis uirtutibus clarentes, abunde argumentorum hymnis poetarum (qui sunt Pieridum cultores) præbent. m ¶ Loroligatus.) Hoc est, pugilatu uictor euasit.

n ¶ Callias.) Exemplo probat Bassidas uictorie ornamentis abundare. Callias enim è familia Bassidarum, Delphis, id est, Pythio certamine, Isthmijjs & Nemeis ludis uictor, coronas reportauit. o ¶ Iuxta Castaliam.) Id est, Delphos. Castalia fons est prope Delphos et Pythonem. Periphrasis est Pythie uictorie. p ¶ Decantantium in choro.) Victores enim uel ad noctem usq; hymnis celebrabantur. q ¶ Maris pons indefessus.) Periphrasis Isthmiorum. r ¶ In uicinorum.) ὁ ἀμφικτυόνων. Amphictyones comune Græciæ conciliū est, ut Cicero habet. Harpocration: in Lexico decem Rhetorum, Amphictyonas græcum concilium esse item confirmat, quod Thermopylis congregetur: dicti uel ab Amphictyone Deucalionis filio, qui primus regem agens, collegerit gentes, ut in octauo Theopompus scribit. Fuerunt autem gentes hæ duodecim, Iones, Dorienses, Perrhebi, Bæoti, Magnetes, Achei, Phthiote, Melienses, Dolopes, Aenianes, Delphi, Phocenses. Vel ab eo quod Delphorum gentes illæ accolæ essent, quæ in eo concilio coirent, ut Anaximenes in primo Hellenicōn tradit. Per Amphictyonas ergo uel ipsum Græciæ concilium intelligit, cuius consilio institutum, ut in Isthmijjs ludis Neptunus uictima taurorum honoraretur: (Solet autem & Homerus nigris Neptuno tauris litare) uel uicinos & accolæ Isthmi, Corinthios nimirum, intelligit. s ¶ Trieterica taurorum uictima.) Hoc est, triennali taurorum sacrificio. Isthmij nanq; ludi tertio quoque anno celebrabantur. ab Isthmia Calliæ ita uictoria prædicans. t ¶ Herbaleonis.) Hoc est, uiride apium, quo Nemei uictores coronabantur. Quir leonis herba: quia Hercules deuicto leone Nemeæo, ludos illos ad potiorem redegit statum, antea ab Archemori facti instituti.

u ¶ Sub opacis Ogygijs montibus.) Situm Nemeæ exponit, per topographian. Nemea sita est sub opacis Ogygijs Phliuntis montibus: Ogygia uetus est insula, in quam Ulysses naufragum perpeffus delatus est tandem, ut & apud Stephanum & Homerum claret. Pro ueteri, adiectiue hic usurpatur, quem admodum apud Nicandrum in Theriacis. Refertur, inquit Nicander, Ogygia inter adolescentes sanguine feruidos fabula: id est, prisca seu uetus fabula. Ita hoc loci, Ogygijs montibus, id est, prisca: Opacis, id est, arboribus consitis, umbrosis. x ¶ Phliuntis.) Phlius urbs est Peloponnesi, quæ antea Aræthyrea & Arantea dicta est, à Phliunte Bacchi et Chthonophyles filio nomen habens. Ad Phliuntis ergo Peloponnesi ciuitatis montes Nemea sita est: peri-

phrasticos hac ratione à Nemea uictoria Calliam extollens.

STROPHE III. COLON XIII.

“Sunt autem latæ sapientibus undicq; uia, ut præclaram hanc insulam ornent, postquã eis Acidæ excellentem præstitere felicitatē, magnas demonstrando uirtutes. ^b Nam & per terram & mare procul ipsorum nomen uolat: aduscq; enim Aethiopes, Memnone domum non redeunte, profilijt. Queis & graue certamen Achilles demonstrauit, qui ad terram è curru defiliens,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Pellucidæ filium Auroræ, funestæ traiecit hastæ iaculo. Et hanc quidem ueteres ^d curulem adinuenerunt uiam, quos & ipse sequor certe sedulo. ^c Quæ uero ad pedem nauis ingruit procella, cuiuis maxime turbare animum dicitur. Ego aut uoluntario dorso geminū subiens pondus, præco ueni, ^e quintū hoc ad uiginti priora concinens

EPODOS, COLON XI.

Decus à certaminibus, quæ sacra uocāt, quod inlyto generi suo apposuit Alcimides. ^b Duobus quidem floribus te Alcimida, teq; Timidam prope Saturnij delubrum Olympiadis procliuis orbauit fors. ⁱ Proinde non dissimilem Delphini Milesiam dixerim, propter saltus celeritatē, manuum & roboris, aurigam illum.

^a *¶ Sunt autem late.* Aclaris patriæ heroibus amplificat, nempe ab Aeacidis. ^b *¶ Nam per terram & mare.* Ad extremos usq; Aethiops Aeacidarū nomen & uirtutem progressam demonstrat: idq; propter Achillem, qui Memnonem Aethiopem Troiano bello interemit, ut statim subiicit.

Memnone

^c *¶ Memnone domum non reuerso.* Memnon Tithoni & Auroræ filius, Aethiopum rex, auxiliares copias Troianis mittens, ipsiq; succurrens, ab Achille occisus est. ^d *¶ Curulem uiam.* Occasione currus, à quo Achilles defiliens Memnonem interemit. Curulem uiam à ueteribus repertam allegorice dicit. Veteres, inquit, poëtæ & oratores hanc curulem, id est, tritam & communem uiam, hoc est, encomiorū rationem inuenerūt, quos & ego ipse sequor. Vel alia ratione sic: Et ego Pindarus ueterum more ex curru depugnare malo, quàm ex nauis: malo terrestri, quàm nauali conflictu decernere. Hoc est, (allegorijis enim & metaphoris frequens est Pindarus) & ego tutiori modo ueterū qui ante me heroum uirtutes extulerunt, exempla secutus, Alcimidem & maiores eius dignis euexi præconijs: & interim tamen uix periculum effugi, dum ab instituto excidens, ad Aeacidam sum deuectus. Atq; hoc est quod statim rursus allegoricōs adiicit. ^e *¶ Quæ uero ad pedem nauis.* Pes nauis est ipse temo uel gubernaculum uel clauus, quo dirigitur ac ueluti incedit nauis: hoc est, præsens tempestas animū gubernatoris angere solet. Hoc est, si quidem latius fortasse digressus quàm æquitas exigat, ut uel animū hoc meum ad fluctare possit. Cæterum hoc se de industria, non ex ignorantia uel inertia destitisse, sed suo iure & suapte consilio fecisse subinācat, dum subiungit:

^f *¶ Ego uero uoluntario dorso geminum subiens pondus.* Metaphora à bauiis. Non inerita & ignorantia quadam hebetatus, inquit, alios heroēs & amicos epinicio Alcimidæ admisceo, sed uolens & ex composito, quemadmodum & nunc & Alcimidam & Milesiam unctorem eius unā ad sidera usq; exatollo. ^g *¶ Quintum hoc ad uiginti priora decus.* Hoc est, uicissimam hanc quintam uictoriam Alcimidæ, uigintiquatuor prioribus adiungens, & suis laudibus efferens. Ostendit autem uigintiquinq; uictorijs cum hac ultima, Alcimidæ illius ipsius genus illustratum esse. ^h *¶ Duobus quidem floribus.* Alcimides & Timidas sortitō electi ut in Olympijs pueri ipsi cum pueris certarent, ad ipsum certandi tempus prima lanugine uestiti reperti sunt: quare à certamine sunt repulsi, quod puerilem iam etatem egressi essent, & ex ephēbis excesserint. Hinc dicit, duobus floribus, id est, uictorijs procliuis fors uos orbauit: hoc est, ipsa pubes uestra in causa fuit, quo minus pluribus uictorijs augeremini, in Olympico nimirum agone.

ⁱ *¶ Proinde non dissimilem.* Milesiam Alcimidæ unctorem à uelocitate laudans, Delphini (qui pernicitate sua omnes marinas belluas antecellit) comparat.

SOGENI AEGINETAE PVERO QVIN-
QVERTIO, ODE VII.

STROPHE I. COLON XII.

» **P** Arcarum mente profundarum affe-
» strix Ilithyia, præpotentis Iunonis fi-
» lia. liberorum procreatrix, imploran-
» tium uoto numen tuum ad sis. ^b Tua si-
» quidem destituti ope, neq; lumen, neq; nigram
» uidere noctem, ^d nec sororem tuam Heben, mem-
» brorum ornatu splendidam, adipisci potuimus.
» ^e Neq; omnes ex æquo æui nostri uitam transi-
» gimus. Aliæ enim res, alio nos iugo à felicitate
» separant. ^f At uero tua ope Thearionis filius ab-
» solutus redditus Sogenes, gloriosus etiamnum
» quinquertij nomine cantatur.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Hoc encomio Sogenem Aeginetâ quinquertionem, qui uicit quinquertio, ab ipsa uictoria, primum natuum uel à natiuitate, Ilithyæ beneficio, adiectum & instum ei robur deuenerans, laudat: à patria Aegina, & à consequenti uictoriam præconio. Deinde ad laudem poëtices, qua uirtus & insignia facta prædicantur, excurret: docta & eleganti digressione usus, qua miris certe modis poëticen, Homeri maxime, effert. Post à patre Thearione, apud quem ipse Pindarus hospitem egit. Postremo Nemeû Iouem efferendo ad Aeaciû & Herculem descendit, & amicos & hospites: perinde ac in huius hymni œconomia planum fiet. Tum à uicina. Estq; hic hymnus, cum ob pias sententias, quas subinde congerit & coaceruat, tum ob insigne encomium literarum, poëtices potissimum, ex omnium præstantissimis unus. ^a ¶ Parcarum mente profundarum.) Ilithyian hic uocat, quam Olympiorû ode sexta Eleutho appellauit, Latini Lucinam uocant, quæ parturientibus opem fert, & laborantiû partu foeture succurrit. Eleutho dicitur παρά τὸ εἰς πικτόσας ἐλεύθειν, quod ad parturientes accedat. ἐλεύθειν uero παρά τὸ ἐλίπειν, τρέψαι ἐπικλώθειν, hoc est, ab aduolucendo. ἐλίπειν enim est uoluere, quem ad-

modum susum uolucatur, ut est apud Aristophanem in Βατραχίς, ubi uicina quæ gallum gallinaceum suum amiserat, susum εἰσεῖσεσσιλιος τοῦ χροῖου. prioris syllabæ multiplicatione ipsam susi & uolucationē & tractationem exprimens. Lucina ideo Latinis, quod lucem recenti foetui adferat, seu eundem in lucem proferat. Hanc Parcarum sociam fingit, hoc est, diuinæ prouidentiae comitem, Iunonis filiam, sororem Hebes, id quod & Hesiodus in Theogonia sentit. Quod si per Ilithyian hanc diuinæ prouidentiae & sapientiae potestate accipianus, pia erit, nec à nostra Christiana religione sententia remouenda. Diuini enim numinis sapientia omnium creaturarum uere est procreatrix. Hanc iam inuocat, ut ad sit omnibus eius opem implorantibus. χῆμα est, quod Græci Ἄλκυον, autore Lupo Rutilio, appellant. ^b ¶ Tua siquidem ope.) Potentiam & uires Ilithyiae enumerat: quæ sunt, quod citra eius auxiliû nemo uite officio & gratia fungi potest. ^c ¶ Nigram noctem.) Est metalepsis: id est, opacam. ^d ¶ Nec sororem Heben.) Pindarus hic simul sâbulæ μωβοδύϊαν adnectit. Non possumus, inquit, citra tuum ô Ilithyia beneficium sororem tuam Heben adipisci. Hebe pubertatem significat. Pubertas ergo soror est Ilithyias: id est, diuinæ prouidentiae potestate, ad ipsam pubertatem ex infantilis ætatis foribus promouemur. Fingitur et à poëtis, Heben ante raptum Ganymedem deorum immortalium egisse promam, & in promendo neccitare ministram: quod superi æternam secum pubertatem, hoc est, optimum ætatis florem retineant, nullo æuo marcescant. Orditur autem ab Ilithyia, ob eam causam, iuxta Aristodemi sententiam, quod pater Thearion prouectioris iam ætatis, Ilithyian inuocauit, ut sibi prolem daret: postq; eam precationem & inuocationem, filium illum Sogenem sustulerit. Hinc Pindarus à Lucinæ imploratione & laude duxisse hic principium. Et quanquam hæc Aristodemi, Aristarchi discipuli, sententia, alijs aliam producentibus, optima uideatur, est ego tamen quæ opiner Pindarus, inuentionis copia & ubertate ductum, ad Lucinæ sese numen contulisse, ob insignem uel natura Sogeni inditam ad dimiscandum agilitatem & fortitudinem. Nec opus esse hoc exordium, cæteris non dissimili robore pollentibus accommodari oportere: quandoquidem pauperis ingenij esset, una in diuersis encomijs exordij formula uti. ^e ¶ Neq; omnes ex æquo.) Non omnibus eandem felicitatem obtingere: uarijs uaria esse uitæ genera: non omnibus consummatam felicitatem, uel etiam robur membrorum obuenire: licet in encomio Helenæ Thesea omni felicitate perfectum Socrates confirmet, sed ἀνέπτυκτως. Atq; hac sententia facit παρά τοῦ γασίου ad sequentem Sogenis laudem. Non omnibus, inquit, datur quod & Thearioni & Sogeni concessum est. Vt maiorem uictoris uirtutem reddat, subindicat, non

omnibus, imò paucis consimilem felicitatem obtinam sese præbere. Estq; luxur
 præoccupatio, qua rationem reddit, cur non omnes ex æquo ab lictiis mortales
 ita foueantur primū, ut & uirtute & robore, adultiores facti, ex æquo præ
 emineant. f. ¶ At uero tua ope.) Applicat exordium ad institutū, & ipse
 sum uictorem Sogenem. Tua benignitate effectum est, inquit, ut Sogenes ob
 quinquentij uictoriam inter quinqueriones celebretur: à quinquentij uictoria
 primum eum euehens.

ANTISTROPHE, COLON XII.

¶ Is^b hymnorum amantem urbem bellicosorū
 Aeacidarum incolit, ^c qui & animum certaminis
 non ignarum in administratione reipublicæ suc
 cessorem potius uoluerunt. ^d Porro si quisquam
 fortunata gesserit, mellitam is, Musarum fluentis,
 occasionem dedit. Magnæ sanè celebrandæ uir
 tutes, tenebris obsitæ sunt. ^f Sedenim bonis ope
 ribus speculum uno modo nouimus, si quis me
 moriæ præclara redimicula habentis gratia, la
 borū præmia inueniat, & ex inclytis carminū odis.

a. ¶ (Is urbem.) A patria Aegina Sogenem laudat. b. ¶ (Hym
 norum amantem.) Propter uictores Aeginetas, qui carminibus & epimi
 cibus celebrantur. c. ¶ (Qui & animum.) Aeginete uel Aeacidae, ani
 mum uictoria quinquentij consummatam habere uolunt: amant quinquerium.
 Nam & Peleus πένταδλον reperisse dicitur, ut Scholia tradunt.

d. ¶ (Porro si quisquam.) A consequenti uictoriam laude. e. ¶ (Ma
 gnæ sanè uirtutes.) Virtutes non inuare alios, neq; suos etiam possessores, nisi
 celebrentur doctorum hominum scriptis. Digressio est ad laudem literarum, po
 etices tamen potissimū. Virtutes, inquit, obscuræ sunt & prorsum ignorantur,
 nisi sub oculos & poetarū & historicorum scriptis ponantur. Quare uictor et
 si factio & fortitudine & triumpho suo luceat, longe tamen maior sit, si uirtus
 eius uel encomio, uel hymno exornetur, & posteritati consecratur.

f. ¶ (Sedenim bonis operibus speculum.) Quid præsent insignibus he
 roum factis, egregia cum scripta tum poemata. Comparat autem ea specula
 μεταφορικῶς καὶ συγκριτικῶς. Quemadmodum in speculo formā &
 pulchritudinē quisq; suā contuemur, uel etiam diuersum: ita poetarum & histo
 ricorum

uicorum scriptis, insignia facinora, memoria & imitatione dignas uirtutes, di
 gna exempla perspicimus, obseruamus, animaduertimus: id quod & Lilius in
 præfatione 1. Decadis 1. lib. testatur. g. ¶ (Ex inclytis ergo carminum
 odis.) E Lyricis hymnis & alijs, quisquam laborum suorum præmia inuenit:
 id est, memorabilium factorum & rerum strenuè gestarum epænon, uel hym
 num, uel encomion adsequitur: quo fit, ut sempiterna nominis eius gloria apud
 posteros uictura sit. Hymni enim sunt præmia laborum atq; uirtutum. Sunt
 qui hunc locum ad Pindari habendi studium & lucrum, quod ex hymnis suis
 expectet, refrant: tunc, quemadmodū primo uerti, hic locus reddi potest, hunc
 ad modum: Si quis pro inclytis carminum odis (quæ sunt splendida uersantis
 memorie labores) inuenit munera. Hoc est, noui quidem ita insignes heroës
 celebrare hymnis meis, ut ueluti in speculo, res illorum strenuè gestæ ab omnia
 bus perspicantur, modo aliquid muneris, aliquid præmij laboribus meis imper
 tiant. Quam sententiam, ei qui uoluerit sequi, liberum est. At prior honestior
 longe uidetur. Decet enim principes & primores liberalitatis non admoneri,
 ad quā suapte natura propensi esse debebant, εἰ μὴ ὀδὲν ἰσθῶν, ὀδὲ μίαι σὺ
 φροσῶν, ἢ ἀρετῆ, ἢ μεγαλοψυχότης eis insit. Sed qui nō Pindarus ad
 moneret principes & heroës liberalitatis erga literas, erga suos hymnos, quam
 eius hymni omnibus illorum diuitijs præstantiores fuerint, qui per tot secula,
 hodieq; durant, quam illi cum suis diuitijs euauerint, nec de nominibus eorū
 quicquam posteritati constaret, nisi Pindarus hisce suis illos odis celebrasset?

EPŌDOS, COLON VII.

¶ Sapientes gubernatores tertiæ diei futurum
 uentum didicerunt, neq; antea quæstus causa sol
 uerunt. ^b Et diues & pauper prope mortis tumu
 lum cōmorantur. ^c Equidem maiorem Vlysis sa
 pientiam ^d propter suauisonum Homerū factam,
 quam re ipsa fuerit, arbitror.

STROPHE II. COLON XII.

¶ Quandoquidem ^c mendacijs eius ac desidera
 bili arti, quædam adest grauitas. ^f Iam & sapien
 tia uel fabulis mentem suffuratur humanā. ^g Nam
 plurima pars mortalium cæcam gerit mentem.

^b Quod si ipsam ueritatem cognoscere licuisset, non armis furiosus, fortis Ajax subter præcordia funestum infixisset ensem: quem optimum Achillis in prælio comitem, pro reducenda flauī Menelai coniuge, secundi Zephyri flatus celeri nauigio duxerunt

ANTISTROPHE, COLON XII.

» Ad Ilium urbē, ^k Cæterū omnibus ex æquo
 » Ditis fluctus aduenit, tamq̄ inglorium, quàm ho-
 » norificum inuadit. ^l Enim uero illi preciosi & cele-
 » bres redduntur, quorum ^m præclarā orationem
 » adornat deus, adiutoribus uita defunctis. ⁿ Quod
 in Neoptolemo sanē perspicuum fit: qui ^o ad in-
 » gentē sinuosæ terræ umbilicū peruenit, nuncq̄
^p in Pythiis campis situs est, ^q ubi Priami depopu-
 » latus est ciuitatem, ^r ubi Danaī etiam defatigati
 » sunt: ^s a Scyro quidem soluens ^t deuiauit, ^u uene-
 » runtq̄ Ephyrā palantes.

EPODOS, COLON VII.

^x Molossiaē quidē modico temporis regnauit.

^a C Sapiētes gubernatores.) Paradigma & gnome est, cuius applica-
 tionem & Sogemī uictori, & alijs adijciendam permittit. Est autem, siue ad
 priorem uel posteriorem uersionem de speculo poëtices intelligamus, hoc strē
 modo hæc accipiēda cōparatio: Quemadmodum prudens & exercitatus gu-
 bernator, uentum qui perendie sit uenturus agnoscat, nec ante compositam tem-
 pestatem sese pelago tradit: sic primores & optimates huius seculi longe antē
 præmeditari debent, quid secum futurum sit, nempe quod breui ex hoc mundo
 migraturi sint. Quare iuxta prospicere eos conuenit, ut præclaris rebus & uir-
 tutibus apud posteros celebrentur: quod fiet, si insignibus huiusmodi Græciæ
 spectaculis uictoriā reportent: iuxtaq̄ curent, ut à poëtis conspicui mortalibus
 uel uenturis reddantur. Poëta autem dulcibus eos carminibus cōdecorabunt, si
 ipsi non clauserint liberalitatis suæ thesaurum.

^b C Porro & diues & pauper.)

pauper.) Omnes ex æquo omnis status, omnis ætatis homines morituros: una
 de nihil eos præclarior, nihil melius ex hoc mundo ablaturos, atq; uirtutū suarū
 cum apud contemporaneos, tum posteros præconium. *οἱ δὲ χριστανοὶ ἀγα-
 πῶσι μὲν πάσῃ ἀρετῇ, ἀλλὰ πρὸς τοὺς βροτοὺς, ἢ τοῖς ἐπιγι-
 γνωσκουσιν, ὅ ἤτις οὐκ ἐαυτῶν ἐγκώμιον, μέντοι γὰρ ἄλλων μακροῦ
 μέζονα τῶν ἀθανασίων, καὶ μισθῶν, καὶ ζῶν, ὅς ἐστι χριστὸς ἰησοῦς ὃς
 δεξιᾷ πατρὸς. ἐκείνου μόνου τιμῶσι, τὸν δὲ λαβῶσιν τε καὶ προσ-
 κινῶσι. ὃν ὑπερτατῶν ἀγαθῶν ὄντα ἀγνωστὰς πάντες ἀπίστοι,
 καλῶς καὶ μήκιστα μαψιδίως τῶν ἀρετῶν ἐαυτῶν Ὀδύσει διατέλε-
 σται, καὶ ἀμβροτοῦ ζῆτιῶν τῶν ἰωνομα ἐαυτῶν διασπῶν. καὶ λίσου γὰρ τῶν
 τοῦ καὶ τῆ πόλῃ μάλιστᾶ σύμφερον αἶ.* ^c C Equidem maiorem
 Ulyssis sapientiam.) In poëtices laude cōmoratur: cuius tanta uirtus est, ut cla-
 riores eos efficiat, quos de prædicandos suscepit. Sic Ulysses Homeri poëtica
 maiorem, quàm erat, factum. Vnde & ad amorem & honorem poëtices, cum
 Sogemem tum alios heroës inuitat. ^d C Postquā è sublimitate Homeri.)
 Confirmat quod proposuit. Tanta est maiestas Homericæ carminis, ut hoc po-
 tuerit. Ita uero Homerum laudat, ut & suam Lyricen ab hac laude non exclu-
 dat. ^e C Et mendacijs.) Purgat fabulosam Homeri partem. Tantus
 est Homerus, ut & eius fabulis grauitas adsit. ^f C Iam & sapientia.)
 Alia est gnome, (nam hic uarias gnomas, ceu Hyacinthos, Smaragdos & Sa-
 phiros congregat) qua ostendit, quantum effici possit sapientis hominis fabula,
 nempe quod humanam ea mentem permoueat. ^g C Quandoquidem pluri-
 ma pars.) Ratio est, quorū fabulis etiam persuadere mortalibus possint: quia
 cæca sunt mortalium, inquit, mentes. ^h C Quod si ipsam ueritatem.)
 Exemplo Aiæ Salaminij probat cæcum esse hominibus cor. Ni cæca esset
 homini mens, inquit, non suo sese gladio traicisset Ajax, qui propter arma A-
 chillis sibi per Ulysses adempta, furore correptus, suo telo incubuit. Huius fa-
 tum elegantissime describit Sophocles in Aiæ *μασιγοφῶρα*. ⁱ C Quē
 optimum.) Quomodo Achillem secutus sit, pro reducenda Menelai coniuge
 Helena ex Ilio, digrediendo subiicit. ^k C Cæterum omnibus.) Repe-
 titio superioris sententiæ. Quia omnibus, ut antea dixi, ex æquo moriendum:
 ideo cunctis celebritati, potissimum insignibus claritudinis genere uiris, studen-
 dum, enitendumq; ut immortalē quoddam decus post sese relinquunt.

^l C Enim uero illi preciosi.) Sententia est, qua indicat, quomodo cele-
 briorēs principes ipsi fiant, & uirtute insignes heroës. Est autem accipiēda
 per descensum à genere ad speciem, uel à catholico ad mericon, ut Ulpiani in
 Demosthenem uerbis utar. Omnes quidem celebriorēs redduntur, quorum in-

cliyam fumam propagat Deus: illi uero potissimū clari habentur, quos uel post adiutorum suorum, hoc est, parentum fatum seu obitum, Deus euehit & praeclaris factis extollit. Nam quod per adiutores Scholia Eurypylī sodales, & Aristarchus Hectoris aduutores hic intelligant, utpote quos Neoptolemus deuicertit, nō omnino mihi probatur: quandoquidem uniuersalis sententia, nō apte, ni fallar, uni rei obscurae adhuc tribuatur. m (Teneram prudentiam.)

αἰετοῦ λόγου, tenerum sermonem, delicatā orationem. Scholia in tempestiue tropum querentia, per λόγου encomia, per Deum poetas intelligūt: sed hoc loci ualde incōmode. n (Quod in Neoptolemo.) Confirmat sententiam Neoptolemi exemplo. Neoptolemus autem Achilles filium, post parentis sui obitum celebrem redditū ait, idq; diuino beneficio. Atq; haec adducit, quasi & Sogenes post patris etiam sui Thearionis uictoriam sit illustris redditus. Est enim ingens prudentiae, & magni consilij argumentum, post fata patris sui alia quae magnifica conari, aliaq; petere: ad quae patris auxilio facilius aditus erat. Quir autem Neoptolemi & non alterius cuiusdam principis hic mentionem facit: quia est de stirpe Aeginetarum: ad Aeacum enim usq; genus eius refertur.

o (Ad sinuosaē terrae umbilicum.) Delphos in medio sitas orbis in Pythijs annotatum est: quam insulam hic per sinuosaē terrae umbilicum intelligit:

p (In Pythijs campis.) Locū quo humatus sit, explicat. q (Vbi Priami urbes.) Res gestas Neoptolemi adfert. Post excidium Troiae Delphis sepultus est, inquit. r (Vbi & Danaī.) Amplificat à reliquorum principum, qui simul Ilium exciderūt, manu. Non uulgaris res, nec humilis, uel absiectus labor est, à Neoptolemo dirutam Troiam, apud quam tot insignes principes extrema sint passi. Nō quod solus Neoptolemus exciderit Ilium, sed quia ad patriam & maiores Sogenis pertinet, ideo, ut dixi, huius hic reminiscitur.

s (A Scyro quidem soluens.) Scyros insula est, Stephano autore, quā olim Pelasgi & Cares inhabitauerunt. Vt Plinius refert, una ex Cycladibus, antea Syphnus, Meropia & Acis appellata. t (Dei uiauit.) Enallage numeri est: à singulari enim ad pluralem suo Pindarus more ascendit. Dei uiauit, uenerunt, pro uenit Neoptolemus. u (Veneruntq; Ephyrā.) Quatuor Ephyras hic Scholia recensent, quarū prima est Epyri urbs, quae & Cichyros à Cichyro Mermae filio dicta est, atq; haec etiam Corinthus nominatur: altera, Thessaliae: tertia, circa Melin, cuius Hippas meminit: quarta, Thesprotarū oppidum. Stephanus plures Ephyras colligit in Arcadia, Campania, Italia, eiusdem nominis oppida esse tradens. Frustrarium hic est adscribere, quomodo alij eum qui uicisset, & uictoriae munus in Sogenen transfulisset, Epirotam genere, nomine Telcmachum fuisse senserint. Alij, ut Aristarchus, alipten Soge-

nis hoc nominis gessisse putat: ideoq; poetam ad Achilles Neoptolemum, nōa minis similitudine excurrisse. Discerpetur enim hac ratione potius, non explicabitur Pindarus. Nec enim uictoris nomine, sed Sogenis Aeginetae gratia huc excurret: quandoquidem Achilles illa proles etiam ad Aeginetarum sanguinem pertineat, ut paulō ante subindicauimus. x (Molosiae quidem.) Molosia Epiri regio est, Stephanus μολοσία simpliciter σίγυα legit. Apud huius loci populos Molossos, Plinius Dodonaei Iouis templum esse scribit. Scholia hanc regionem à Molosso Neoptolemi filio appellatam testantur: unde retrograda narratione uti Pindarus putant, quandoquidem non à patre, sed filio illi regioni nomen sit. Sed praestat per Molosiam illam Arachti fluminis locum, uel Dodonam intelligere, quam Pindarus inertiē arguere. Velsic huius loci explicatio constituenda, ut dicamus Pindarus regionis nomen accepisse, nō quod habuerit regnante Neoptolemo, sed eam nomenclaturam adduxisse, qua post fata Neoptolemi, cum à Molosso filio, tum posteritate fuerit celebrata.

“Sed genus eius regium ferre honorē semper consuevit. ^bProfectus Delphos bona Troiae direpta secum tulit, illic in sacrificiorum pugna, gladio cuiusdam infeliciter caesus succubuit.

STROPHE III. COLON XIII.

“Vnde supra modum Delphici xenijs praefecti grauati sunt: sed fatum illud ei reddidit. “Oportebat enim quēdam intus in uetustissimo salutu ab Aeacidis regem apud fortunatā Apollinis domum esse, fac heroicis te apparatus immolatione abundantibus, iustum speculatorem habitare. ²Ad bonam uero causam ^htria haec uerba satisfecerint. ¹Neq; mendax rebus testis praesidet. ^kEt tuorum & Iouis filiorum Aegina, arduū fuerit mihi enarrare,

ANTISTROPHE, COLON XII.

Vnā cum lucidis uirtutibus peculiarem negociorum uiam, quae domi uestrae splendet, ^lSed

» enim requies in omni opere dulcis est. Nam &
 » mel, dulcesq; Venerei flores satietatem habent.
 » ^mNatura autem singuli à singulis distamus diuer
 » sa uiuendi ratione, dum alij ad hoc, alij ad aliud ra
 » piamur: unum autem omnia consequi impossi
 » bile. Nec habeo quo de pronūciem, quod ad sta
 » bilem usq; finem hoc fatum porrexerit, ut omnē
 » prosperitatem recipiat. ⁿTibi uero decentem fe
 » licioris successus opportunitatem Thearion

EPODOS, COLON VII.

Impertit fatum, ^obonorū audaciam accipien
 » ti prudentia mentis non deficit. ^pHospitē equidem
 » ago, nihil obscuri apud me conuicij detinens.
 » Enimuero ceu aquæ fluenta in charum uirum
 » ducens, encomio parato ad supera conuexa eue
 » ham. Atq; hæc non incōmoda bonis uiris mer
 » ces debetur.

^a *¶ Sed genus eius regium &c.*) Laus est à duratione regni apud po
 » steros Neoptolemi. Etsi Neoptolemus paruo temporis interuallo in regni fisti
 » gio perseuerarit, regalia tamen scepra posteris eius diu permansere.

^b *¶ Profectus Delphos.*) Ut mortem oppetierit Neoptolemus. Quum
 » sacrificaret Delphis, essetq; cōsuetudo, ut Delphici heroës, sacrificia illa ad sese
 » acciperent: Neoptolemus eos ne facerent hortatus est, sed fortasse Apollini in
 » ta relinquerent: unde à quodā ense traiectus occubuit. ^c *¶ Vnde supra.*)
 » Non fuisse gratam Delphicis heroibus mortem Neoptolemi ostendit, qui re
 » nix, hoc est, muneribus & sacrificijs præfecti erant: sed ditiose enim interfectus
 » erat, ut Scholia subindicare uidentur. ^d *¶ Sed fatum ei.*) Interitum
 » Neoptolemi celebrans, diuina ipsum providentia cecidisse confirmat: nimirum
 » ut diuinus & pius heros in diuino Apollinis templo cubaret. ^e *¶ Opor
 » tebat enim quendam.*) Altera causa est, quur cæsus sit Delphis Neoptolemus,
 » ut ex diuina Acidarum stirpe aliquis illic esset. ^f *¶ ἡρωϊκῆς δὲ προ
 » πῶς.* Ac heroicis.) Tertia causa. Ideo cæsus est Delphis, ut ageret spectato
 » rem solemnitatum & festiuitatum & sacrificiorum, quæ Delphis agebantur &
 » immolab

immolarentur, ut qui iustus esset fide & religione spectator. Fiebant autē Del
 » phis munera hospitalia, ad quæ Apollo ipse heroës uocabat. Huic solemnitati le
 » tale erat quempia interesse, qui & ipse non purus heros existeret. Quare nunc
 » iure spectator semper eorum festorum & sacrificiorum post fata Neoptole
 » mus permanet. ^g *¶ Ad bonam uero causam.*) Parenthesis est, qua si
 » mul anticipat obgannientium calumniam. Si quisquam est qui putet indignam
 » tanto heroi cædem, nec in laudem hoc ei cedere, quandoquidē fuisse honestius
 » ad Epirum illum suam reuerti incolumen: Iusta, inquit, causa est, in qua uersor,
 » & celebris, ideo non eget multa defensione: satis enim factum est illi per tria
 » uerba. ^h *¶ Tria uerba.*) Hoc est, per tres causas, quas reddidi. Is inte
 » ritus non est incelebris, qui primo fato cuiuspiam contingit. Deinde, qua fit ut
 » quispiam diuinæ stirpis heros, in Apollinis templo excubat, non est in gloria
 » mors. Postremo, quia solenni ritui & sacrificijs iustus speculator adest Neopto
 » lemus, igitur & honeste, & diuino fato Delphis occubuit. Neq; cauillari potest
 » aliquis, hanc ei mortem ignominiosam, quæ potius æternum ei decus peperit.

ⁱ *¶ Neq; falsus testis.*) Neoptolemi & ueracem & grauem rerum quæ
 » Delphis aguntur, semper cum testem tum spectatorem esse. ^k *¶ Et tuorū
 » & Iouis.*) Epilogus rerum Neoptolemi cum apostrophe ad Aeginam. Reuo
 » cā sese ad institutum, fieri non posse adfirmans, ut Aeginæ & procerum eius
 » magnifica & admiranda recenseat. ^l *¶ Sedenim requies.*) Sententiæ
 » est minime ignobilis, qua sese à nimia & æquo prolixiore digressione abstrahit.
 » Omnium rerum, inquit, est satietas: quare nō ab re fuerit me in parecibus quoq;
 » mediocritatis rationem habere. Imitatur autem Homericum illud, πρὸς τὸν
 » μὲν ἄγεθ' ἄδ' ἡγὼ ἄπυρ λαγυρήσσει καὶ μέλιτ'. &c. ^m *¶ Na
 » tura autem singuli.*) Non omnium esse idem studium, non omnibus eandem
 » felicitatem, imò nemini mortalium in hac uita consummatā beatitudinem obue
 » nire: quemadmodum & ille ait:

- Dicitq; beatus,

Ante obitum nemo supremāq; funera debet. ⁿ *¶ Tibi uero decen
 » tem.*) Etsi nemini consummata in hac terra felicitas cōtingat, attamē, inquit,
 » o Thearion (est autem is pater Sogenis uictoris) tibi satis, nimirū pro homine,
 » prosperioris fortunæ obtigit, qui in senectute filium tuum summo uictoriæ ho
 » nore ornatum uideas: quæ res senio tuo nō modicum leuamen est. ^o *¶ Boa
 » norum audaciam.*) A prudentia & fortitudine Thearionem laudat. Pruden
 » tia inuenit quod aggrediare, fortitudo & audacia quod inueneris aggreditur.

^p *¶ Hospitem equidem ago.*) Laudis suæ sinceritatem cōmendat patri

ex filio. Quia non sum ciuis Aegineta, sed hospes, peregrinus & alienus illi, hospesq; Aeginetas laudo, à cæco uituperio, hoc est, ab inuidia sum alienus. Nemo mihi inuadebit, nemo uirtuti meæ parum æquus erit, perinde ac in republica, alter alterius dexteriore fortuna maceratur, propterea quod honestum & pulchrum atque adeo uirtutes extollam. Vel, alia ratione: Quia hospes, alienus, nec Aeginæ ciuis sum, ideo neminem uituperabo, nulli cõuicium dicam: sed laus mea candida erit & sincera: neq; quisquam mihi obijcere poterit, quod ex affectu, uel te uel alium ò Sogenes commendem, quum non sum Aegineta, pauciq; admodum Aeginetarum mihi perspecti sint, nec multorum sunt mihi mores explorati. q ¶ Cæterum ueluti.) Comparat encomium suum Pindarus aquæ fluentis, uel aquæ ductibus, uel siphonibus. Vt arbores & plantæ, aqua fluentis irrigantur, uires & succum accipiunt: sic uirtutibus eximij uiri, poetarum præconijs fouentur, & feliciores & beatiores redduntur.

STROPHE IIII. COLON XII.

¶ Prope me uero existens Achæus quispiam super salum Ionicum habitans, de me non conqueretur. Nam & hospitali iuri confido. Sed & inter populares contribules meos oculo dextrum uideo, neq; super me cæteros erigo, omnia uiolenta remouens à pedibus. ^b Et quod subsequetur tempus, utinam lætum ac tranquillum accedat. ¶ Qui coram hoc didicerit, is recensere poterit, an ne ad carmen ueniam falsum sermonem proloquens. ^d Hospitali patriæ Sogenes ^c deiero, me non ultra fines progressum: ceu sagittam ferreis genis miram, excitare tibi

ANTISTROPHE, COLON XII.

Celerem meam linguam, qui ceruicem & intrepidum robur tuum è palestrica eduxisti, priusquam ardenti foli membra tua incidere. ¶ At si labor erat, maior tamen laus è uictoria surgit. ^h Sine me si quid sublimius inueni, gratiã uictori adferre.

adferre: neq; sum enim adeo difficilis, hoc ut non sponte faciam. ^k Tu uero facile quiddam de sacris coronis ordire Musa, inq; æs & ebur aurum conglutina, amabilem pariter roris marini florem decerpens.

a ¶ (Prope me uero existens.) Purgat sese rursus Neoptolemi nomine. Achaia autem in Epiro sita est, unde uel Neoptolemi ipsum, uel Epirotas, uel Dodoneos, uel Molossios intelligit. Accusabatur uero Pindarus, quod Neoptolemi propterea Delphis cecidisse affirmarit, quia pro pecunijs Delphicis sibi conquirendis certarit: unde excusat se Pindarus, sese hoc non dixisse, cæterum quod sacrorum nomine Delphico Apollini decretorij pugnarit. Et hic morum suorum puritatē uates profert. Neq; Aeginetas maledicentia prouoco: non illos laceſso, amicos & hospites ueteres Thebanorum: neq; Epirotas, uel ipsum Neoptolemi temere irrito, neq; ciues meos exaspero: meumq; hoc studium est, ut omnibus placem, ut omnibus humanus sim, cunctis arideam, nemini uel uerbo, uel opere grauis sim, neminem contemniam, nulli me præferam, nemini iniurius, tantum abest, ut in clarissimi principis Neoptolemi umbram sæuiam.

b ¶ (Et quod subsequetur.) Deesis est & Ὀυχὴ. Faxit Deus, inquit, ut & residuum mihi uitæ spatium incolume & integrum ab omni odio, inuidia, & bonorum uirorum notatione liberum remaneat, æque atq; hæctenus me integrum seruari apud Aeginetas, apud Epirotas, & ciues meos Thebanos quibus cum uiuo. c ¶ (Qui coram hoc didicerit.) Hoc est, ciuis & familiaris quispiam, cui mores mei perspecti fuerint, certum dicere testimonium poterit, num hic uera loquar an secus. Innocentiam ita suam uel ciuium Thebanorum testimonio comprobans. d ¶ (Hospitali patriæ.) Ὀυξίδια πατρίδα. Alij hospitalem patriam interpretantur, quod Pindarus Aeginæ sæpenumero hospitalitatē celebret. Alij Ὀυξίδια uocatiuum faciunt, referentes ad Sogenē, quasi ille à quodam Euxeno, maiorum suorum uno descenderit. Vtrum iam accipiat parum refert.

e ¶ (Deiero me non ultra finem progressum.) Sogeni sese purgat, quod hac digressionem modum non excesserit: me taphora à quinquertionibus sumpta, qui iaculum quo sunt robore præditi ultra scopum projiciunt. Ego tela mea ultra metam quinquertionum instar non misi. Porro hoc hymno meo adueni, ut celeri mea lingua, laudes etiam tuas expedite concinerem, ac sagitta in morem quæ in præfixum scopum mittuntur, encomion hoc ad uirtutes & egregia tua facta dirigerem. f ¶ (Qui ceruicem & intrepidum.) A uictoria eum celebrat, & laudi eius in primis adscribit, quod uictor

riam obtinuerit, priusquam membra eius solis ardorem & sudorem sensissent; hoc est, quod ipse in quinquertio per iaculum uicit, ideoq; coronatus sit, quum nemo reliquorum uoluerit eius cum fortitudine porro congruedi. Itaq; celeriter eum uicisse ait, nec ad luctam & alias quinquertij species uenisse: hincq; factū, quod non admodum eo in certamine sudore sit perfusus. g. ¶ At si labor erat.) *ἡζομολογία*. Victoria quidem tua labore non caruit, sed laborem cum ipsa uictoria uoluptas & dulcedo compensauit. h. ¶ Sine me.)

Deesis est. Rogat autem Sogenem ut hymnum hunc non inepte conscriptum, sed sublimiori quadam uena, admittat. i. ¶ Neq; enim.) Ratio est cur hymnum admittere debeat. Laudat autem sese ipsum Pindarus, ab amicitate & facilitate odarum suarum. Non asper sum, inquit, in pangendis hymnis, sed iucundus & placidus. Profilit autem per enallagen personarū, à secunda persona ad tertiam. Sine ò Sogenes, ut tibi eximium hymnum pangam: tantum enim uult dicere. k. ¶ Tu uero.) Musam inuocat, ut præclara quadam inchoet: et si hætenus minora ptulerit, nūc maiora adferat in gratiā uictoris: hoc enim uult dum æs, ebur, et aurū, insignes flores coronis intertexi cupit, & orat.

Est autem hæc Pindari textus series: Ordire, inquit, Musa coronas plectere, ac facile conglutinā seu connecte aurum, æs, ebur, florido simul marini seu pontici roris decepto flore. Summa, Musam inuocat, ut coronam texat uictori ex auro, ære, ebore, & florenti marini roris flore. Vbi hoc animaduertendum, marinum rorem hic non esse, coronariam illam herbam, quæ Latine Ros marinus dicitur: Nam ea Græcis *λιθωνωρίς*, à thuris odore nominatur. Nusquā enim apud medicos græcos ros marinus, *ποντία ἔρση*, quod ego sciam, eadem significatione, qua Latinis est ros marinus, appellatur. Cæterum periphraſice eum qui ex mari colligitur florem intelligit. Et quanquā ros marinus inter coronarias censeatur, nō adeò res preciosus erit, rorem marinum coronis ex auro, ebore, æreq; constanti, intertexi. Porro dum *λέειον αἰθέριον* præmittit Pindarus, non hic lilij etiam flos, quod *κείνον* & *κενωῖθμιον* & *λέειον* à Dioscoride dicitur: quanquam enim *λέειον* proprie liliū sit, propter subiunctos à Pindaro genitiuos, *ποντίας ἔρσης*, qui ab eo accusatiuo dependent, liliū esse nequit. Quare interpres coniectura ductus, Corallium esse putat: quod dum in profundo maris est, tenerum apparet, instar roris: ubi uero extra tractum fuerit, & à sole uerberatū, lapidescat. De quo Dioscorides: Maris creditur planta, solideſcere autem tum, quum è profundo maris extractum fuerit, & extra mare collocatum, uel tinctum uel fixum fuerit, ueluti à circumfuso nobis aëre. Hanc è mari originem eius, ipsum *ἔτιμιον* sub oculos ponit. Nam *κράλιον*, ueluti *ἡ τῆς ἄλῆς κρῆς*, hoc est, maris tonsura uel caesaries uel

coma.

coma dicitur. Et quia apud Pachynū Siciliæ promontoriū optimum inuenitur, satis apparet ei lapidi, à Græcis hanc primum inditam nomēclaturā. Ad quam etymologiam Scholia respicientia, *κράλιον* scribunt, & non *κράλλιον*, ut uulgo appellatur. Qui hoc loci purpurā intelligunt per *λέειον ποντίας ἔρσης αἰθέριον*, sua opinione & ratione feruntur. Enim uero quia Curatio apud præcos magnum inter gemmas precium & ingens autoritas steterit, & non modicum ornamentum gentibus fuerit, eorum sententiæ accedo qui hic Corallium intelligendum esse putant. Rogat ergo Pindarus, ut Musa coronas uel ferta uictori Sogeni texat, ex ære, ebore, auro, & corallijs: hoc est, ut preciosum, uarietq; & præclare ornatum & concinnatum hymnum pangat.

EPODOS, COLON VII.

“Iouis quoq; non immemor, circa Nemea celebrem diuinarum laudum copiam collige quiete.
Regem uero Deūm in eo solo sacra prædicare uoce decorū est. Aiunt enim Aeacum à Ioue sub maternis genibus esse plantatum,

STROPHE V. COLON XII.

“Meæ quidem felici patriæ adiutorem ò Hercules, tibi uero alacrem & hospitem & fratrem.
“Quod si homo hominis opera fruitur, quid nā uicino, intensa mente suum uicinū redamantem, esse dixerim? nempe omnium summā lætitiā.
“Sin idem uicinitatis munus dñj exhibeant, tecū ò Hercules, qui Gigantes domuisti, feliciter cum patre suo uixerit Sogenes, beatè prædiuitē atq; diuinam maiorum suorum urbem curans.

a. ¶ Iouis quoq; nō immemor.) Apostrophe est ad seipsum: nā *μεμνημῶν* & masculina uox, ad Musam referri nō potest. A Musā igitur ad sese ipsum adhortationem transfert. Mi anime, inquit, ne sis immemor diuinarum laudum: circa Nemeam: hoc est, copiose & exuberanter Nemeum Iouem prædica, ob uictoriā quā Sogeni Nemeonicæ impertijt. b. ¶ Regem uero Deūm in eo solo.) Proponit Iouem in ea terra, Nemea uidelicet, dignum laude esse, &

rationem statim subiungit. **c** **(** Nam aiunt à Ioue.) Propterea est lau-
dandus potissimum Iupiter Nemeus, quod ab eo Aeacus sit progenitus, nō qui-
dem Nemea, sed in Aegina: siquidem Aeginae Nymphae, à qua urbi nomen in-
ditum, & Iouis filius est Aeacus Aegineta, à quo tot insignes heroës descende-
runt, ut in prioribus hymnis satis præmonstratū: à maioribus uel primis patriæ
uictoris principibus, ipsum Sogenem extollens. **d** **(** Mea quidem.)

Quomodo Aeacus est adiutor patriæ Pindari, quum hic Thebanus, ille uero
Aegineta fuerit? Ipse sese explicat, dum statim per apostrophen ad Herculem
orationem transfert. Ideo est adiutor Thebarum, quod Herculis Thebani &
amicus & hospes extiterit, ac ueluti frater. **e** **(** Quod si homo.) Si ho-
mini homo Deus, ut prouerbium habet, quantum cōmodi è bono uicino, uicia-
nus bonus habiturus est, si sese mutuo dilexerint? quasi dicat, plurimi.

f **(** Quidnam? nempe.) Subiectio est: suæ enim interrogatiōi respon-
det. Gnomen autem hanc ideo hic attexit, quia Herculis uicinum Aeginae So-
genem dicit, ut qui inter templa atq; delubra Herculis commoretur. Quantum
autem bonum sit candidus uicinus, & quantum incommodum uicinus malus,
Hesiodus sub apricum statuit, dum inquit:

πῆμα κακῶν γέτωρ, ὡς ἡδὲ ἀγαθὸς μὲν ὄνδρα.

Argumentum ergo laudis à uicinia ductum est. **g** **(** Porro si idem uici-
nitas.) Hoc est, si diuina cōmodant hominibus, quibus uicini fuerint, ut homo
hominum, uicinus uicino: plurimum emolumentum abs te & Sogenes & patres acci-
piunt, uicinitatis nomine.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Postquam ueluti in quadrijugis curribus in
delubris moratur, utrinq; tua manu circumdatus.
Te decet ò felix Iunonē & maritū eius placare,
cæciamq; filiam. Tu rerum latentium, adeoq; im-
peruestigabilium uim præstare mortalibus po-
tes, si eis non instabilem fortitudine uitam cum
pubertate iungas, claræq; senectutis felicia tribu-
as, pueris & iuuenibus semp iuuenū fungentibus

vt filij si-
liorum.

EPODOS, COLON VII.

Officio & nunc & posthac melius. ^d Quapro-
pter

pter animus meus nunquā admittet, ut indecen-
tibus Neoptoleum sermonibus pingat. ^c Quæ
terq; quaterq; iterata, dubium liberis ingerunt.
At frustra nugatur ² Iouis Corinthus.

a **(** Postquam ceu in.) Exponit quomodo sit uicinus Herculi Sogenes
idq; comparatione. Vt currus mediū temo transit, sic Sogenes ex utraq; parte
delubris suis fultus est, utrinq; te uicinū habet. **b** **(** Te decet ò felix.) A de-
centi hortatur, & orat Herculem, ut Iouem, Iunonem & Minervam propitios
& Sogeni & posteris eius reddere uelit, atq; intercessorem agere Sogenis & fa-
milie eius nomine apud superos, ut semper in suo quo fungantur honore pera-
maneant. **c** **(** Cæciamq; filiam.) Minerva est, quæ à cæsijs, hoc est,
glaucis ac ueluti coeljs oculis conspicua est. Et quia bello præfictam deam &
bellicosam poëta cōmimiscuntur, uel ipso uultu seueram esse decet: ideo apte
glaucis oculis Mineruæ colos tribuitur, ut uel ipsis oculis hostem terrere uideatur.
Atq; hanc precatōnem, ueluti perorationis uice adijcit. **d** **(** Proinde
animus meus.) Quia, ut Aristodemus tradit, referentibus Scholijs, Pindarus
ab Aeginetis accusatus erat, quod in pæanibus suis uideretur Neoptoleum
notare, ceu sacrilegij & prædæ causa Delphos profectus esset, eamq; ob cau-
sam occubisset, (Erat autem grauis Aeginetarū infamia, talia de diuino ipso-
rum principe spargere) ideo sese hic postremo, quemadmodum & supra, pur-
gat, ueluti uelit Aeginetis persuasissimum esse, se nihil unquam tale quiddam in
animum induxisse. **e** **(** Quæ terq; quaterq;) Correctio est sui ipsius.
Sed quia eiusdem rei crebram repetitionē exosam habent mortales, ideo præ-
stat me hic etiam desistere, ne inanis nugator esse iudicer. **f** **(** Μαύλα-
νος.) Qui frustra blateronem & locutuleium agit, πᾶρα τὸ μάλα, καὶ τὸ
λακίω. **g** **(** Iouis Corinthus.) Prouerbium est, de inepte & nequicia
quam eandem rem repetentibus: à Corinthiorum legatis ortum. Dum enim illi
sepius apud Megarense, qui ab ipsis descuerant, ingeminarent, ulturam Iouis
Corinthum eam defectionem, lapidibus à sese legatos repulerunt: ac postea ex-
orto bello fugientibus Corinthijs, Megarense præcipiebant, ut Iouis Corin-
thum cederent: hinc nata parcemia, de inaniter eandem rem reite-
rantibus. Sed quia Erasmus & hæc in suâ adagionum
cōmentaria retulit, inde possunt à
studiois peti.

DINIÆ, MEGÆ FILIO, STADII
CURSORI, ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.

Venerande flos, ^bimmortalium Veneris amorum præco, ^cqui uirginum puerorumq; absidens palpebris, hunc quidem mansuetis ^dnecessitatis manibus baiulas, alium uero non item mansuetis. ^eAt pulchrum est suo tempore non deuiantem, quæ libet in re meliores obtinere posse amores.

ENARRATIO.

Argumentum.

A stadij cursu, & uirtutis amore, quo circa uictoriam sudauit, Diniam Aeginetam laudat. Excurret autem ad insigne Inuidiæ locum, & suos & Diniæ emulatores sugillans. Porro sese statuam allegorice Diniæ patriq; eius Megæ erecturum dicit: hoc est, hymnū, qui & uictoriæ & uirtutū eius monumentū esse debeat. **a** (O uenerande flos.) Quia nicephorus Diniæ est Aegineta, ideo ab admiratione & potentia formæ orditur: per τλῆν ἀρω formam & pulchritudinem significans. Ut enim uer & estas, quæ per ἀρω significatur, sunt iucundissima anni tempora: sic forma est omnium in homine pulcherrimum & delectabilissimum bonum. **b** (Immortalium Veneris.) Appositio est, uel etiam definitio formæ. Forma est præco, hoc est, indicium & diuulgatio Veneris amorū. Forma est, quæ hominem ad Veneris castra pertrahit. **c** (Qui uirginum.) Potentiam amoris subijcit. Tanta est formæ & amoris potentia, ut & pueros & honeste & inhoneste inflammet. **d** (Necessitatis manibus.) Manus necessitatis, potentiam amoris metæphoricòs appellat, quæ alius ad honesta, alius ad inhonesta desideria rapitur. **e** (Pulchrum uero.) Non ignobilis gnome est, qua per τῶν ἀρω οἶον ad Iouis & Aeginæ amores uiam præstruit. Feliciter cum eo, inquit, agitur, qui quauis in re optimorum amore desiderioq; tenetur.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quales fuerunt, qui Iouis Aeginæq; lectum circueiunt, ^bCypriæ munerum pastores. Quin

Oenones

Oenones filius Aeacus uisus est & manu & cōsilijs rex optimus. ^dSæpe autem ipsum non pauci cernere optabant: suaq; sponte, omni reiecta pugna, finitimorum heroum flores, illius imperijs obtemperare gestiebant.

EPODOS, COLON XI.

Qui asperis in Athenis exercitum conscribebant, quicq; cum Spartanis Peloponnesijs, supplices Aeaci genibus armabant, pro chara tum urbe tum ciuibus. ^eQuos nunc Lydiam ferens mitram uariè ornatam, ^bNemeam scilicet statuam, ^hpro geminis Dinidis ac Megæ patris stadijs celebros. ⁱQuæ enim diuinitus cōtingit mortalibus ^gprosperitas æternior est.

STROPHE II. COLON IX.

Quæ & Cinyran in marina olim Cypro diuitijs extulit.

a (Quales fuerunt.) Instituto suo gnomen accomodat, ad Aeaci natiuitatem progressurus. Quandoquidem enim Diniæ uictor stadij in Nemeis ludis Aegineta est, ideo primum Aeaci clarissimi Aeginetarū principis uirtutem admiratur: à primis maioribus magnum etiam Diniam faciens. **b** (Cypriæ munerum pastores.) Amores Cypriæ munerum pastores dicit, hoc est, Veneris donorum conseruatores. Munera enim Cypriæ, hoc est, Veneris, à Cypro insula diste: uel ab etymo, ueluti κυπρῶν ποικίλα. Scholia enim in Homerum Venerem ideo græce Cypriada uel Cypriam nominari adserunt, non quod in Cypro sit nata, sed quod, ut etymon indicat, parere faciat Venus, & grauidas reddat puellas. Amores ergo sunt pastores munerum Veneris, id est, (si per munera Veneris foeturam & sobolem & propagationem cunctarū creaturarum accipiamus) sunt conseruatores & fouent amicitia & iucunditatem & conuentionem omnium generum & specierum in cunctis animantibus.

c (Oenones filius.) Aegina & Oenone idem eiusdem insule nomen, ut supra commemoratum. Aeacus ergo Oenones uel Aeginæ Nymphæ, unde urbi

A 4

et insule nomen, et Iouis filius est. Laudat Aeacum à prudentia et rebus gestis. d. (Sæpe autem non pauci.) Ad pietatem Aeaci respicit, quæ morte cunctæ Græciæ urbes, orto squalore Aeacum accesserunt, ut Iouem pro auferendo illo exitio exoraret: qua de re et in prioribus Aeginetarum uictorum hymnis, et in Isocraticis orationibus fit mentio. Nec enim apte referri posse arbitror ad bellum Atheniensibus illatū per Minoa Cretensium regē, propter occisum eius in ludis filium, cuius in 7. Metamorph. Ouid meminit. Impetravit autem tum imbrem Aeacus, ut arida et exiccata tellus fecunda redderetur.

e. (Quos nunc.) Iouem et Aeacum. Ab Aeaco ad ipsum Diniam uictorem iam sese uertit, Diniam et patrem eius Megam à stadij in Nemeis ludis uictoria prædicans. f. (Lydiam mitram.) Hoc est, odam Lydia hæmonia, quæ uaria est et iucunda, componens. g. (Nemeam statuam.) Metaphoram, alia metaphora interpretatur et excipit. Lydiam mitram, inquit, hoc est, Nemeam statuam: Lydiam suam mitram per Nemeam statuam uel simulacrum exponens, intelligit autem hymnum suum, quo fit, ut res gestæ et Diniae et Megæ, præclarius quam ullo simulacro posteris cõmendentur.

h. (Pro geminis stadijs.) Hoc est, propterea quod diuulo uicerint. Est enim διουλος, σὲ δὲ γὰρ δῖος οὖρον, hoc est, duplex stadium. Hinc διουλοσπόροι, qui diuulo palmā adsequuntur. i. (Quæ diuinitus.) Gnome est, qua Dinia laudem diuturniorem ostendit, propterea quod diuina benignitate ad uictoriæ fastigium euectus sit. k. (Quæ et Cinyram.) Cinyra Cypri regem à diuitijs cõmendans, diuina benignitate et clementia immensis diuitijs exornatum ait. Nec hic uel iniquum uel utiis notatum regem à Pindaro, colligi potest, ut quidam existimarunt: paradigmate enim amplificat. Quæ admodum Dinia uictoria diuinæ originis est, ideoq; diuturnior: sic Cinyræ Cypriorum regis diuitiæ Dei clementia amplissimæ sunt factæ. Huius regis diuitiæ prouerbio locum fecerunt, Cinyræ opes, de immensis diuitijs: de quo Erasmi Chiliades consulendæ.

“Confisto autem pedibus leuibus respirans, antequam quicquā dicam. Multa enim ualde narrata sunt. Quin & nupera inuenta examini submittere, ut iudicent, omni periculo est obnoxium. Enimuero sermones, liuidis opsonium sunt. Et liuor perpetuò bonos impetit, neq; unquā cum peioribus conferit manum.

ANTI

Ille & Telamonis filium deuorauit ense circumuolutū, ubi elinguem quidem, corde autem strenuum, tristi certamine obliuio detinet. At maximū picturato mendacio munus expassum est. Occultis enim iudicij's Vlysses Danaï prætulæ runt: unde & Ajax propter aurea illa arma, cum sui cæde colluctatus est.

a. (Confisto autem.) Seipsum ut respiret parum et uires recolligat hortatur. Nam quum pleraq; hætenus de Aeacidis dixerit, ne rursus ad eos digrediatur longius, sese reuocat: utq; uideat et præmeditetur quid porro dicat, ne inuidis et osoribus suis ansam calumniandi præbeat. Et quasi prioribus Aeacidarum encomijs defatigatus sit, nunc respirat: eorum instar, qui longis et magnis laboribus defessi, quiescendo uires recolligunt. b. (Quin et nupera inuenta.) Etsi, inquit, noua proferre possim, hætenus de Aeacidis nõ audita, attamen uel nouū quiddam in publicum ædere non caret periculo, non uacat de traditione, inuidia et emulatiõne. Aurea profecto gnoma sunt, quas hic de Inuidia cõgerit. Is enim humana nature adeò prauus affectus, ut alterius uirtutem suis dignari oculis non possit, ut ei inuideat, odio et inuidencia prosequatur quicquid ab altero excellens et præclarum uel gestum, uel in lucem editum uiderit. Inuidus præter sua amare nihil potest. Quicquid inuidus dixerit, scripserit, somniauerit, rosam, liliū, hyacinthum, purpuram, corallium, aurum et gemmas esse putat. Sin alius quispiam cum uirtute caput exerat, is inuido scarrabeus, uipera, draco et basiliscus et satanas est. Enimuero dum inuident, maleuolam suam naturam ostendunt: qua quia nihil egregij efficere possunt, ideo alij uirtutem inuident: nec aliud ex sua inuidencia referunt, nisi quod sese ipsi suo liuore conficiant, ut præclare Virgilius de talibus cecinit:

Liuor tabificum malis uenenum,

Intactis uorat ossibus medullas,

Et totum bibit artubus cruorem.

Quo quisquis furit inuidetq; sorti,

Vt debet, sibi poena semper ipse est.

Martialis illorum impotentiam non inscite taxat:

Omnibus inuideas, inquit, inuide nemo tibi.

Vt adeò felices iudicentur ij quibus inuidetur: rursus liuidos et osores pro-

pterea infelices, quod nihil in illis dignū conspiciat̄ quod inuidiam mereatur. Porro hoc loco sese Pindarus egregie de inuidis ulciscitur, dum inquit:

c ¶ Sermones liuidis opsonium sunt. Rationem hic reddit, quare inuidorum causa respiret. Sermones, inquit, liuidis sunt opsonium: id est, quia inuidi tali genio feruntur, ut ex sermonibus, orationibus, atq; poematis, & quibusq; scriptis alicuius ansam calumniandi sumunt, ego quid agam adhuc hæreo. Metaphora usus in dictione opsonij. Quemadmodum dapes & edulia, que pani & uino adiunguntur, symposium uel cōuiuū exornant & perficiunt: Nisi enim dapes bene conditæ & instructæ fuerint, parum gratiæ conuiuio accedit: consimilem ad modum inuidi si quando conuersentur, si consuetudinem inter sese habeant, tota illorum dissertatio, disputatio, studium, colloquium, ex doctorum hominum uel scriptis uel editionibus uel monumentis uel operibus sumitur: ea enim sugillant, carpunt, reprehendunt, stoccipendunt, aspernantur, rodunt, laecerant, mordent: sed in angulis, sed clanculum, sed apud suos: ut noctuæ enim lucem fugiunt, huiusq; repentes graculi nequicquā cœlestes aquilas insectantur.

d ¶ Et liuor perpetuū. Liuoris aliud officium subiicit, quod bonorum soleat formā petere. Inuidetur tibi, ergo bonus es. Non inuidetur tibi, ergo nulla uirtute insignis es. e ¶ Ille & Telamonis filium. Exemplum inuidiæ subiicit, iniquum Græcorum iudicium reprobans, quo ex inuidentiā, fortissimū Aiace, imbelli Vlyssi prætulerunt, Achillis arma ab Aiace ad Vlysssem transferentes: quæ res Aiace Telamonium tam male habuit, ut sibi ipse mortem conscisceret, ut est apud Sophoclem in Aiace flagelliferro.

EPODOS, COLON XI.

“Atqui inæqualia susceperunt in calido corpore uulnera, cum hostibus belligerantes, à perniciosa mortalibus hasta, & ea quidem cæsi nuper Achillis causa, aliorumq; laborum, ^b in multorum corruptricibus diebus. Ergo & apud priscos inuisa per blandos sermones deceptio fuit, ^d unde malum deriuari solet struens technas maleficūq; opprobrium: quæ ^c quod lucidum est uiolat, in ^e conspicuarū uero rerum marcidam curā extollit.

a ¶ Atqui inæqualia. Aiace & Vlyssis uires confert. Non simili impetu hostes adorti sunt Aiace & Vlysses: nam timidus erat Vlysses, Aiace fortis.

Demus

Demus consilio eminentiorē fuisse Vlysssem, fortitudine tamen Aiace superior repertus & inuentus est. b ¶ In multorum corruptricibus diebus. In decennali Iliaco bello. c ¶ Ergo & apud priscos. Non nouum est, inquit, seipsum consolans & Diniam (cui & sui osiores, uirtutis nomine erant) inuidiæ malum, quandoquidem clarissimos principes in Troiano bello infestari. Quid mirum igitur, si nos hodie impetat? d ¶ Unde malum deriuari solet. A consequentibus inuidiam malis amplificat, & effectibus ipsius. e ¶ Quod lucidum est uiolat. Inuidentiæ est summi petere, præclara reprehendere, quodq; inuim est facere plurimi.

STROPHE III. COLON IX.

“Eiusmodi mihi nunquam oro contingat ô Iupiter pater, uerum simplicibus uitæ semitis ingrediar, ^b uti mortuus liberis meis celebritatem, ^a mirum non pessimam famam relinquam. Alij auri sibi copiam, alij infinitos agros exoptant. Ego uero ciuibus placens, in terram corpus meum oculauerim, honesta laudans, iniustis uero rebus ^c condemnationē adijciens.

a ¶ Eiusmodi mihi nunquā. *ὅυχὴ* est & *ἀέγιος*. Iouem enim orat Pindarus, ut sese ab inuidia seruet. b ¶ Uti mortuus liberis meis. Sibi hoc unice curæ esse, ut liberis suis, si non diuitias, uirtutem tamen & bonum nomen relinquat. o piam mentem, ô sanctum pectus, ô uerè liberalem animum, qui diuitias uirtuti non præfert, opes bonis literis & moribus non anteposit, qui non sollicitus est ut heredibus suis ampla pergama, lucentes marmore & ebore domos, sed ut uirtutis exemplum, ut inclytam famam, horum loco relinquat.

ANTISTROPHE, COLON IX.

“Augescit autem uirtus à sapientibus iustisq; uiris exaltata, arboris instar, quæ uiridi rore ad humidum aëra surgit. ^b Res quidem amicorum uariæ, sed quæ circa labores uersantur supremæ sunt. Inquirat autē & oculorum oblectatio fidem. ^a Tuam ab inferis reuocare animam, ô Mega,

Impossibile mihi: uanæ aut spei imbellis euentus. Atenim patriæ tuæ^c Chariadisq; firmam & à Musis profectam statuam erigere fortium pedum tuorū gratia, utriq; suam, mihi non difficile. ^fCuius rei causa cōmodum equidem lætor, præsertim quod haud uulgarē factis eorum hymnū ædiderim. ^gPer carmina uero quispiam laborem doloris expertem facere queat. ^hEncomia sanè & quondam fuere, & priusquā Adraustus & Cadmæi inter sese depugnarent.

^a *(Augescit uirtus.)* Inuidiæ loco absoluto ad uictorem Diniam redi comparat uirtutem bonorū uirorum, qualis est Megæ Diniæ pater, qualis est ipse Diniæ, arbori, quæ accepta humiditate & rore in altum surgit. Ut arbor naturali humore auctior & altior redditur, sic uirtus per iustus & fortes uiros amplior efficitur. ^b *(Res quidem amicorum.)* Id est, negocia chororum uirorum sunt uaria: cæterum ea quæ circa labores, hoc est, certamina & uictoriam ludorum uersantur, omnium sunt excellentissima. Alius alijs rebus eximius est: sed enim qui publicis certaminibus palmam obtinet, omnium excellentissimus. & patrem & filium à uictoria hac ratione extollens. ^c *(Inquiri.)* γνομῆν est, qua nihil satis oblectare posse ait, nisi sit præsens, & nisi in præsentia cernatur, atq; ob oculos ponatur. Est autem πρὸ οὐρα τῶν ἀνδρῶν. Etsi, inquit, magni uiri ob uirtutis & uictoriæ laudem sint excellentissimi, attamen illorū laus non satis oblectat, nisi coram uideatur. Atqui dum fato suo persunctus sit Megæ, nemo eius personam intueri potest: sed eius uirtutē, atq; per uictoriam obtentum triumphum, meis odis prædicatum, est considerare.

^d *(Tuam ab inferis.)* Officium & fidem suam Megæ manibus cōmendat Pindarus. Etsi non possum te uiuentibus hodie conspiciendum dare ὀ Μεγά, ut qui diem tuum obieris: quod in meis tamen uiribus est faciam. Statuam enim & tibi & Chariadis erigam, qua uirtus tua & uictoria uestra cunctis plana fiet. ^e *(Chariadis.)* Tribus est Aeginæ Chariadarum, unde Diniæ & pater eius Megæ. Per statuam autem odam hanc suam intelligit, ut ipse statim sese interpretatur, dum adijcit, Ἄ Musis profectam. ^f *(Cuius rei causa.)* Lætatur Chariadarum nomine, quod illis hymnum pepigerit, uel statuam

tuas illis erexerit. ^g *(Per carmina uero.)* A præstantia poetices, odencludit, suum studium uictori Diniæ cōmendans. Labor, qui magno sudore alicui constitit, encomio sui dulcescit. ^h *(Encomia sanè & quondam.)* Ab antiquitate encomiorum. Possunt encomia euehere Nemeos uictores & clariore reddere: quandoquidem & priusquam Nemea sint instituta, magno in precio apud præfatos ea fuerint. Instituta enim sunt quum expeditionem destinaret aduersum Thebanos Adraustus, ut in Nemeorum origine cōmonstratum.

CHROMIO AETNAEO CUR-
RV, ODE IX.

DYODECAS I.

U^m tripudio procedamus^b ab Apolline è Sicyone Musæ^c ad recens conditam Aetnā, ^dubi apertæ reuolutæ ue hospitibus uincunt ianuæ, ^ead fortunatas Chromij ædes. ^fCæterum dulcem carminum hymnū pangite: ^gSiquidem ad equis regendum currum cōscendens, ^hmatri & geminis liberis carmē denūciat, ⁱeximiae Pythonis æqualibus inspectoribus.

DYODECAS II.

^kEst uero prudentia quædam hominum, rem insigniter gestam, adeoq; absolutum bonū, non tacite humi recondere: diuina enim carmina cōmodam uictori laudem præbent. Atqui^l per sonoram citharam atq; tibiam ipsam excitemur ad equestriū certaminū culmen, ^mquæ Phœbo posuit Adraustus ad Asopi fluentia: quæ equidem recordatus, inclytis heroem honoribus illustrabo.

ENARRATIO.

In Chromij Aetnæi gratiam hoc encomion conscripsit. Hieroni Sicilia re Argumētū.

gi charus fuit Chromius, hinc eum Aetnae gubernatorem constituit: unde et Aetnaeus à uictoria promulgatus est. A Sicyoniorum Pythiorum uictoria Chromium euehit: unde Nemeorum uictoribus haec oda non est adscribenda, quum propter Nemea nihil quicquam Chromius laudetur. Deinde digreditur ad Adrafi Sicyonij regis (qui Pythia haec condidit) res gestas apud Thebas: postea à ciuium Aetnaeorum fortitudine et sapientia, à uerecundia et pudicitia iuuenilis Chromij aetatis, à fructu et premio uictoriae. **a** ¶ Cum tripudio procedamus.) Ab apostrophe ad Musas orditur, et ab ephodo, quare ipsam uictoris aggreditur: hortatur enim Musas, ut relicto et Apolline et Sicyone, Chromij Aetnaei aedes inuisant. **b** ¶ Ab Apolline et Sicyone.) Hoc est, à Pythijs ludis, qui in Apollinis decus Sicyone celebrantur. **c** ¶ Ad recens conditam Aetnam.) Recens conditam et instauratam ideo dicit, quod quum antea Catane nominaretur, ab Hierone renouata, Aetna sit nomen sortita. **d** ¶ Vbi aperta.) Ab hospitalitate cum Aetnaos tum Chromium laudat. **e** ¶ Ad fortunatas.) A felicitate rerum et ubertate Chromium laudat. **f** ¶ Caeterum dulcem.) Quomodo Musae debeant Chromij aedes accedere, pangendo hymnum, quo Chromius magni fiat. **g** ¶ Si quidem.) A causa, quare pangere Musas hymnum Chromio conueniat: nimirum ideo, quod curru uicerit. **h** ¶ Matri et geminis liberis.) Hoc est, Latona et filijs eius duobus, Apollini et Mercurio, carmen nunciat uictoria sua. Quia Pythia uicit, quorum praeses Apollo, ideo et Apollo eius uictoriam, uirtutem et encomion et promulgationem eius admiratur. **i** ¶ Aetnae Pythonis.) Urbis apud quam Pythia certamina quinquennialia aguntur, Apollo et Mercurius aequalem hereditatem aduertes, sunt praesides, sunt spectatores, sunt episcopi. **k** ¶ Est uero prudentia.) Digreditur ad encomiorum excellentiam. Non cuiuslibet esse, rem insigniter gestam, pro decoro efferre laudibus. **l** ¶ Ab qui per sonorum citharam.) Seipsum ad laudem uictoriae excitat.

m ¶ Quae Phoebo posuit.) Periphrasis est Pythiorum ludorum. Adfirmat autem Pythia illa certamina instituta esse ab Adrasto, quum ad Clisthenem uerius referantur. Nam ita de Pythijs Sicyonijs Alicarnaseus, ut Scholia habent, tradit: Quum Crisaei in bello facile comeatum in mari adipiscerentur, eamque ob causam obsidio proferretur in longius tempus, Clisthenem Sicyonum suis sumptibus instructa classe, comeatum hostibus in mari interclusisse. Cuius beneficij gratia, tertiam praedae partem Clistheni dederunt, et ipsam Sicyoniã. Unde et Sicyonij apud se Pythia primum instituerunt. Porro Sicyon Peloponnesi urbs est, Crisa uero Phocidis, ut Stephanus habet. Hic ergo poetica licentia Pythiorum Sicyoniorum institutionem Adrasto regi tribuit. *Quamquam Pindarum*

Pindarum rectius hac defenderim ratione, à Clisthene quidem instituta Pythia, sed ab Adrasto in melius redacta.

DYODECAS III.

¶ Qui tum quidem illic regnans, in nouis festiuitatibus fortiumque uirorum coetu & caelatis curribus fulgebat administrans urbem. ^b Nam fugiebat Amphiarum consilio temerarium, dirumque paternarum aedium statum, & ab Argo. Neque ultra Talai filij, seditione compressi, in Argiuorum principum numerum ueniebant, quam meliore uiro lis componatur prior,

DYODECAS IIII.

¶ Quum prioris mariti sui domitricem Eriphyllam, qui ueluti maximum pulchra caesarie praestantium Danaorum iusiurandum fuerunt, Oecly filio Amphiarao uxorem darent.

a ¶ Qui tum quidem illic regnans.) Ad Adrafi Argiui Pythiorum in Sicyone conditoris in Argo discessum digreditur. **b** ¶ Nam fugiebat Amphiarum.) Occupatio. Qui factum sit, quod quum fuerit rex Argi, nunc Sicyone regnet: migrationem eius ab Argo Sicyonem exponens. Ut uero ex Argo Sicyoniam peruenerit, ex Herodoto Scholia recitant. Sicyonij, inquit, consueuerant ualde in pretio habere Adrastum. Nam ea erat regio Polybi. Adraustus autem Polybi gener erat. Sine liberis porro discedens Polybus, Adrasto regionem illam tradit. Menaechnus Sicyonius, Adrastum ab obitu fratris sui Pronactis filij Talai et Lysimaches filiae Polybi, fugisse Sicyonem, et illic aui maternum regnum accepisse, auctor est. Diemychidas Adrastu lactes et interanea Sicyone quidem esse ait, ipsum uero corpus Argi tumulo conditum, memoriae prodidit in tertio Megaricorum. Alij uero hunc Argi dominorum catalogum faciunt: Proetus in Argo primus regnauit: ibi quum filiae eius infania correpta essent, aduenienti Melampodi uati duas regni sui partes, si gnatas suas curaret, pollicitus est. Ut ergo eas à furore liberauit, promissam accepit mercedem. Alteram partem cum fratre suo Biantem partitius est: alteram, dimidiam nempe, sibi ipse retinuit: ut ita uniuersum regnum in tria scinderetur, in Melampidas, Biantem

tidus & Proctidas. Melampodis igitur filius erat Antiphates, cuius Oicles, cuius Amphiaras. Biantis Talas, cuius Adraſtus. Procti Megapenthes, cuius Hipponus, cuius Capaneus, cuius Sthenelus. Ortum est autem disidium inter Amphiarai & Adraſti parteis, ut ab Amphiarao Talas mortem oppeteret, Adraſtus autem fugeret Sicyonem, Polybiq; filiam duceret: ibi quum focer eius Polybus sine mascula prole ex hac uita discederet, regnum Sicyonium genero Adraſto tradidit. Scite ergo dixit Pindarus, fugiebat Amphiaraum Adraſtus, propter disidium aduersus Melampodidas: postea tamen in gratiam redierunt.

c ¶ Neq; porro Talai filij.) Id est Adraſti, & eius posteritas & amici.

d ¶ Seditione compreſſi.) Quam Amphiaras regni nomine concitauerat. e ¶ In Argiuoru' principum.) Id est, Adraſtus Talai filius cum suis, non amplius Argiui regni partem retinuit, quandoquidem ob patris sui interuentionem, bellum & seditionem Amphiarai declinavit. f ¶ Quamquam meliore uiro.) Quomodo in gratiam redierint Adraſtus & Amphiaras commemorat. Meliore uiro, hoc est, ipſo Adraſto, qui Amphiarao prudentior erat, lis prior inter Melampodidas & Biantidas orta componitur. g ¶ Quum prioris mariti sui.) Modum explicat, quo Amphiaraum reconciliavit Adraſtus. Eriphylam, inquit, sororem suam Adraſtus in uxore tradidit Amphiarao, ita lis est prior sedata. Porro hæc Eriphyla, priori marito suo causa necis fuerat. Posteriorem uero Amphiaraum fratri suo Adraſto reconciliauit.

h ¶ Qui ueluti maximum.) Adraſti familiares per hoc quod Eriphylam Amphiarao matrimonio copularunt, fuerunt maximu' iuſurandū: hoc est metaphoricōs, res certa, fidelis, firma, & perſpicua. Summa, omnium reputati sunt celeberrimi, perinde ac iuſurandum firmū, sanctum & celebre habetur.

Deinceps & Thebas septem portis inſigneis electum exercitum duxerunt, non iuxta fatalis augurij uiam: neq; enim fulmine deiecto, Saturnius à charis suis festinantes progredi excitauit, sed ab ea potius temperandum sibi profectioe submonuit.

DYODECAS V.

Perſpicuum itaq; damnum accedere festinabat coetus, d' ferreis armis equeſtribusq; copijs. Deinde quum prope Iſmeni ripas dulci reditu liberati

berati

berati corporibus salbicantē impinguarunt fumū. Septem nanq; pyræ robustos abſumpferunt uiros. At uero Iupiter Amphiarao uehementissimo tonitru profundam pectore terrā dehiscere fecit, ipſumq; unā cum equis abſorberi curauit.

DYODECAS VI.

Priusquam animo confunderetur, bellaci dorſo Periclymenis hasta percussus. Cæterum diuinis præ terroribus & ipſi deūm filij in fugam se conuertunt.

a ¶ Deinceps & Thebas.) Expeditionem quam Adraſtus & Amphiaras aduersum Thebanos destinarunt, breuiter attingit, cuius in superioribus sæpe meminit: acris enim clades fuit, in qua septem exercitus, ante septem portas, nobilissimi principes amiserunt. Huius belli argumento, Iſocrates probat Athenarum urbis benefacta, quod & antiquiores sint eum Lacedæmonijs, tum præstantiores benefaciendo. Nam Theſeo Athenienſum regi ab eo bello Adraſtus supplicauit, ut eius autoritate poſſet impetrare à reuientibus Thebanis ſuorum in prelio corpora ad ſepulturam. Citat eam hystoriam Iſocrates in encomio Helene, in Panegyrico, in Panathenæico, in Plataico & Archidamo: Aeschylus in Tragedia, quam Septem apud Thebas inſcripſit, ut Ariſtophanes in Βατραχίους eam adducit. b ¶ Non iuxta fatalis augurij.) Non bonis ausibus ad Thebas profectos fratres illos Amphiaraum & Adraſtum innuit. Iouis enim fulmine admonitos, ut ne proficiſcerentur Thebas, sed domi potius ſue apud charos & uxores & liberos manerent. c ¶ Perſpicuum itaq; damnum.) Fatis Argiuos principes reſtitiffe teſtatur, quum Iupiter tonitru & fulgure eos abſterruerit à profectioe, & interim ipſi perrexerint proficiſci, periculum ſuum atq; damnum accelerarunt. d ¶ Ferreis cum armis.) Hoc est, cum peditatu & equitatu. e ¶ Deinde quum prope Iſmeni.) Iſmenus Boeotiæ fluiuius prope Thebas, ubi exercitus Adraſti & Amphiarai cecidit & ſuſus est. Quomodo perierint apud Iſmenium uel Thebas reuidentes ſuſus enarrat. Quia Iupiter eam urbem ſuis filijs Hercule & Libero patre nobilitauit, ac Thebas ea de causa charas habebat, ipſe in hoc bello pro Thebanis & ſtuit & dimicauit, eorumq; hoſtes ſudit. f ¶ Dulcem reditum liberantes.) Dulci reditu liberati, ſue ſoluti: hoc est, prope Iſmenium ſuſuſ cum

Thebanis congressi ceciderunt, adeo ut ad dulcem reditum non porro accingerentur. Vel, reditum suum morte apud Ismenum persoluerunt. g C Alabicantem impugnarunt fumum.) Dum enim fusi in prelio cremati sunt, fumus per pinguedinē albus est redditus: albus enim ferē fumi color dum in pro-pinquo cernitur, apparet. h C Septem namq; pyræ.) Apud septem Thebarum portas, septem fusi exercitus: quos Adrastus Thesei ope à Thebanis recuperavit, ut paulò ante subindicatum, ad sepulturam: quæ erat, quod ueterum ritu corpora cremarentur. πέρων pro πέρωνια, fraude et dolo accipit, qualis est piratarum et marinorum prædonum. i C At uero Iupiter.) Quod terra Amphiarao dehiscuerit, propterea quod cum Periclymeno conferere manum uoluerit, recitat. Fuit autem Periclymenus filius Neptuni et Chloridis filie Tiresiæ. Antequam ergo, inquit, Amphiarao dorso suo Periclymenis tela exciperet, terra Iouis tonitru cogente absorptus est.

k C Cæterum diuinis præ terroribus) Funesta est historia de expeditione Adraſti aduersum Thebanos: unde non multum laudis neq; Adraſto, neq; familie eius accedere potest: ideo apologeticam hic gnomen adiungit. Non est mirum, inquit, Adraſtum et Amphiarao non obtinuisse uictoriam apud Thebas: non enim cum hominibus, sed Ioue ipso pugnarunt. quasi dicat: Parū, imò nihil decessit uirtuti Adraſti uel Amphiarai, quod succubuerint, cæterū nihilominus fortissimi et nobilissimi principes existimandi sunt. Si enim homines cum hominibus depugnassent, eorum uirtus et auitum iuxta decus enitisset. Adscribit posthac laudi Amphiarao, quod terra sit absorptus, nempe ne miserius et infelicius Periclymeni telo interisset.

^a Si fieri possit, Saturni, contumacem & arduam conflictationem per hastas à Phœnicibus missas, de morte & uita agentem quamlongissime me reiecero. ^b Quæso te felicem fortunā Aetnæorum liberis diu tribuas

DYODECAS VII.

Iupiter pater, ac urbis uirtutibus uulgus admoue: sunt enim illic uiri equorū gerentes curā, ^d & animos rebus præstantiores habentes. Incredibile fortassis dixerim, quandoquidem lucrum uerecundiam & honestatē suffurari solet:

que

quæ, uerecundia inquam, gloriam adfert Chromio, defendens ipsum tum in pedestri & equestri, tum nauali quoq; pugnis, ubi periculū acris conflictus fecisti.

a C Si fieri possit.) A rebus gestis Adraſti, ad uictorē redit, à patria eum extollens. Meminit autem belli, quod Hieron et Gelon cum ingruentibus cum in Italiam tum Siciliam Phœnicibus gesserunt. Si fieri posset, inquit, Iupiter, bellum cum Phœnicibus gestum, quo utrinq; acriter depugnatum est, quamlongissime reiecero. Verbum ἀναβόλομαι, quod et reijcere et præcludere cithara sonat, hic ambiguam sententiam reddit. Si pro reijcere accipitur, clanculum indicat grauiter adstrictam Siciliam in eo prelio: estq; precatio, ut Iupiter in posterum à tali acerbitate prælij ipsum uictorem Chromium conferuet. Sin pro præcludere, tum hæc Pindari mens est: Si possibile est, repetam funestum bellum, in quo de uita et morte certatum inter Siculos et Phœnices. Enim uero prior mihi sensus magis arridet. Est enim præterito, qua sese protelaturum id bellum adfirmat: et interim tamen breuiter, quum ad Siculos et Aetnæos sese confert, eam belli historiā adducit. b C Obsecro te felicem.) Vix est et precatio, pro Aetnæorum sequundiore successu. Sunt enim illic equorum curam.) Ab equitatu et diuitijs Aetnæos laudat: equos enim alere, est opulentiorum. d C Et animos rebus præstantiores.) A sapientia Aetnæos extollit. e C Incredibile fortassis.) Chromium à uerecundia et pudicitia, summa in adolescente uirtute, prædicat: idq; à contrario gnomes argumento ducto. A lucro et pudicitia et uerecundia uincitur: at uerecundia Chromij neq; terrestri neq; nauali pugna expugnari superari ue potuit.

f C Vbi periculum.) Apostrophe ad Chromiū. ὀφέλιος ἀντὶς, acris prælij. Spondeus et Bacchijs.

DYODECAS VIII.

“In bellis ergo dea illa bellicosum eius animū instruebat, ut sese de Martis peste ulcisceretur. ^b Iam paucos est reperire, qui instante pugna nubem, adeoq; hostium ordines à sese manu & consilio uertere queant. Prædicatur quidem decus Hectori florere ad Scamandri fluxum. At circa præcipitio profunda ^d Helori littora,

Bb 3

Quem locum^c Martis transitum uocant, in prima ætate hæc^f Agesidemi filio lux emicuit. ^gAlia uero alijs diebus pleraq; & in puluerulenta terra, aliaq; in insulis facinora eius egregia percensuo. ^hE laboribus quidem, in iuuentute iuste percensuo actis, senij tempore dies ipsa transigitur. ⁱSciat autem se nactum à dijs admirandam felicitatem,

DYODECAS X.

Qui cum rerum copia, gloriosam pariter laudem tulerit. Nam eiusmodi homini non licet porro alium felicitatis scopum pedibus suis attingere. ^kSymposium uero quietem amat. Et recenter composita quidem uictoria, dulci encomio augustior fit. ^lAtqui confidens & alacris uox apud craterem auditur, quem haud iniucundum hymni præcensorem quisquam nunc misceat.

DYODECAS XI.

Ac in argenteas phialas uiolentum uitis filium infundat. ^oQuas olim pæqui domino suo Chromio, è sacra Sicyone cum recte textis Apollinis coronis tulerunt. Hanc ipsam illius uirtutem celebrare, ac non sine Gratij multo uenerari præconio, uictoriarum proxime Musas apprehenso scopo, equidem ardeo.

^a ¶ In bellis ergo. ¶ Pudicitiam deam fingit, quæ cum in bellis adiuuerit ut uinceret. ^b ¶ Iam paucos est reperire. ¶ Gnome est, qua paucos consilio & fortitudine in rebus bellicis præstanteis reperiri adseuerat.

^c ¶ Prædicatur quidem gloria Hæctori. ¶ A cõparatione. Hæctori Chromium comparat, & non Achilli uel Ataci: ideo quod perinde Chromius pro patria,

patria, atq; Hæctor pugnauerit. ^d ¶ Helori. ¶ Apud Helorum annè Chromius Carchedonios fudit, Gelonem regem adiuuans Hippocratis successorè. Helorus, inquit Stephanus, Siciliæ fluuius est, unde ciuitas eiusdem nominis Helorus. Fluuius ille pisces habere dicitur, qui è manibus hominum cibum sumunt, ut Apollodorus Chronicorum suorum primo tradit. Hæc Stephanus. Scholia de Heloro eadem serè proferrunt. ^e ¶ Martis transitum. ¶ ἀγείας πρόπον. Dubium est num sit legendum, inquit Scholia, ἀγείας πρόπον, uel γείας πρόπον, uel ἀγείας πρόπον per hyphenam. Atqui à Marte uel bello apud illum fluuium gestato per Gelonem & Chromium, flumen ἀγείας πρόπον uocatum, ueluti belli fluxum seu transitum, probabile est. Tædio sum hic foret referre, quomodo ex Timæo confirmet bellum hoc Hippocratem Geloorum regem aduersum Syracusas mouisse, cuius hipparchus uel magister equitum fuerit Gelon, Gelonis autem gener Chromius. ^g ¶ Alia uero alijs. ¶ Apodioxis est, qua, quum bellæ casus uirtutes Chromij, prope fluuium Helorum enumerarit, alia eius nunc egregia facinora quæ cum cõtinenti seu terra, tum mari peregerit, in aliud tempus procrastinaturum, ceu iam non uacaret, nec temporis ratio pateretur, dicit.

^h ¶ Porro è laboribus. ¶ A fructu uictoriæ. Est aut sententia generalis, qua iuuentutis uirtutes & cõmoda, senij dicit esse releuamina. ⁱ ¶ Sciat se nactum à dijs. ¶ Alia gnome est προσετιδῶσι ornata, cui plures hæctenus similes attulit, qua & omnes alios uictores, Chromium præcipue beatum esse pronunciat. ^k ¶ Symposium quietem amat. ¶ Comparat inter sese, symposium, quietem, uictoriã & encomium. Ut conuiuium iucundum, amœnum & dulce est, in quo desunt rixæ, iurgia, contentiones, & quies, pax & amica societas præstò est: ut inquam quies, pax, & unanimitas, & amica conuersatio conuiuuarum, ipsum conuiuium exornant, sic hymnus & encomium uictoriam & nicephoros decorant.

^l ¶ Porro confidens uox. ¶ Crater ad finem uictoriæ statuebatur, quo libabant dijs, & quo uictori gratificabantur, ut è Scholijs colligitur: hincq; initium sumebat laus uictoris & conuiuium. Est ergo hæc metaphora: Misceat nunc & apparet nobis aliquis craterem, quo uictorem suæ uictoriæ nomine celebremus. ^m ¶ προσφύτω. ¶ Pro proœmio & principio conuiuij & laudis accipit. Potest etiam simpliciter de conuiuio craterem accipi, ut sic hymnum & encomion conuiuiali lætitiæ adæquet. Quemadmodum dulcia miscentur colloquia circa pocula & crateres, & conuiuæ exhilarantur: hinc ad modum uictor Sicyoniõrum Pythiorum hymno, quo uictor celebratur, gaudet & letatur. Et crateris cõmodum meminit, quod amplioris uasis uini nomen est, τραπεζοκράτειον, id est capio: quia ad phialas argenteas, quas ex uictoria retulerit, orationem sit translaturus. ⁿ ¶ Violentum uitis filium. ¶

προφύτω
της

Periphrasis Bacchi. o (Quas olim.) A uictoriae premio. Sicyon enim Pythiorum suorum uictoribus phialas argenteas pro ἐπαύλας dabat.

p (Equi hero suo.) Hic Chromius ipse uictoriae non interfuit, sed currum misit, cuius gubernator domino suo Chromio honorē & decorem attulit.

q (Sacra Sicyone.) Sacram ideo Sicyonem dici Scholia putant, quod super eam sita fuerit Merone, ubi deorum sedes sit, Hesiodo & Callimacho testibus. Verum quid obest eam sacram appellari, Pythiorum certaminum nomine? r (Hanc ipsam illius.) Voto cludit encomiū.

THIAE OVLIAE FILIO LVCTATORI, ODE X.

STROPHE I. COLON XI.

DAnai urbem, & stemmatis praeclarū
 quinquaginta filiarum eius Argum,
 Iunonis diuinā domum, Gratiae celebra-
 te. Collucet autē innumeris uirtutibus,
 fortium gestorū causa. ¹Sunt enim prolixa
 de Perse historiae, quomodo sese circa Medusam
²ille Gorgonē gesserit. ³Dein multae in Aegypto
 urbes sub Epaphi manibus habitatae sunt. ⁴Nec
 uero Hypermnestra errauit, suum unius sententiae
 gladium in uagina retinens.

ENARRATIO.

Argumentum.

A patria uictoris orditur, insignia Argiuorū facta enumerans: deinde ipsum uictorem Thieum à uictoria Hecatombaeorum, à Pythia, Isthmia, & Nemea uictorij, à laude Athenis parta, à maioribus matris, à uictoria Argiuorum, à cognato Pamphae laudat: à quo ad Castorem & Pollucem digreditur, Tyndaridarum fato hanc oden cludens. Et quia à uictoria Hecatombaeorum Argiua potissimum hunc cōmendat, deinde uero reliquas etiam uictorias, Pythiam, Isthmiam & Nemeam congerat, Olympiam uero exoptet, ideo quidam & hanc oden à Nemeonicis, perinde ac priorem, separandam putant. a (Dana urbem & stemmatis.) Danaus Beli filius in Argo regnauit. Rogat autē Gratias, ut Argum urbem & regionem Peloponnesi celebrent. Quia enim Argus patria

patria est Thiae, ideo exordium huic ode ab Argo & insignibus eius heroibus Danaus ex Aegypto fugiens Argū uenit, ante Troianum bellū. Isocr. in Encomio Helene.

Surge age Belide de tot modo fratribus unus,

Nox tibi ni properes ista perennis erit.

b (Quinquaginta filiarum.) Danaum quinquaginta filiarum patrem fuisse Euripides etiam testatur in Tragoedia, cuius initium est:

Δαναός ο πέντηκόντα θυγατέρων πατήρ.

Quem uersum Isocrates unā cum alijs aliarum Tragoediarum duobus protulit antequam exhalaret animam, ut est in uita eius apud Plutarchum. Argos Iunoni charum exitisse & Homerus adfirmat, hisce uersibus:

ἦρι ἐμοὶ τρεῖς ὡς πολὺν Ἰλιτατοῖ εἶσι πόλεις,

ἀργος τε ἀπάρτητε καὶ δὺρυαγυῖα μινύλη.

Quos ita uertere queas:

Summus amor meus est in treis, nec decidit, urbeis:

Argos, dehinc Spartam, spatio pandaq; uiarum

Insignesq; Mycenae.

c. (Sunt prolixa de Perseo historia.)

Argos à claris principibus & heroibus euehit, & primum à Perseo, qui Argivus fuit, Danaës matris nomine. Natus est hic ex Ioue in aurum permutato, & Danaë Acrisij Argiuorum regis filia, qua de in 3. Carminum Horatius:

Inclusam Danaën turris abenea

Robustaq; fores, & uigilum canum

Tristes excubiae, munerant satis

Nocturnis ab adulteris:

Si non Acrisium uirginis abdite

Custodem pauidum, Iupiter & Venus

Risissent.

Ideo enim turri incluserat, ne uiro per cōcubitum alicui iungeretur, postquam ex oraculo didicerat, ex ea oritur un prolem, excidium Acrisio & perniciem apportaturam. Perseus ergo Danaës & Iouis filius, ut caput uiperis intortum Medusae amputarit, est apud Ouidium lib. 4. & 5. Metamorph. Fuerunt autem Ouidij sententia duae Gorgones, quae ambae uno duntaxat oculo utebantur, eiusdem ambae pulchritudinis. Porro Medusae aureos crines in angues propterea mutatos 5. Metamorph. scribit, quod eam Neptunus in templo Mineruae uitariit, unde indignata dea crines eius in angues permutauit: factumq; ut quisquis Medusam intueretur, lapidesceret, uel in lapidem uerteretur. Ouidij hac de re uersus sunt:

- Clarissima forma

Multorumq; fuit spes inuidiosa procorum

illa, nec in tota conspectior ulla capillis
 Pars fuit: inueni, qui se uidisse referrent.
 Hanc pelagi rector templo uitaſſe Mineruæ
 Dicitur: auerſa eſt, & caſtos ægide uultus
 Nata Iouis textit: ne ue hoc impune fuiſſet,
 Gorgoneum crinem turpes mutauit in hydros.

Scholia uero Pindarica ideo à Minerua admiſſum Perſea Meduſæ tradunt,
 quod ea pulchritudine ſua Mineruam pronocarit. Quomodo poſtea Andro-
 medem Cephei & Caſtiopæ filiam ſcopulo alligatam, & immanis belluæ ma-
 rinæ ingluuici expoſitam liberarit, ex Ouidij 6. Transform. planum fit.

d ¶ Dein multæ in Aegypto ſub Epaphi.) Argiuos & in Aegyptum
 uſq; manus extendiſſe, Epaphi paradigmate probat. Fuit autem hic Epaphus
 Aegypti rex Ius (Inachi Argi fluminis gnatæ) & Iouis filius: à matre quidem
 Argiuus. Ouidius primo Metamorph.

Hinc Epaphus magni genitus de ſemine tandem
 Creditur eſſe Iouis, perq; urbes iuncta parenti
 Tempa tenet. Iſocrates in Buſiride: Buſiris, inquit, à patre quia
 dem Neptuni, à matre uero Libyæ, filia Epaphi, filij Iouis, gnatus erat.

e ¶ Neq; uero Hypermneſtra.) In laudem Argiuorum, pietatem hoc
 tertio loco Hypermneſtræ, Danaï filia, profert. Quum enim quinquaginta fra-
 tres, quinquaginta filiabus Danaus ſuis copularet, regno ſuo timens inter gene-
 ros diuidendo, egit cum filiabus ſuis, ut una nocte, qua matrimonij lege iungen-
 di eſſent, in ſomno uinoq; obrutos ferrum diſtringerent. Patris ſcelerato impe-
 rio, præter unam hanc Hypermneſtram, omnes ſunt obſecutæ. Ideo nõ iniuria,
 ob eam ſuam pietatem & ſinceritatem, à poëtis & hiſtoricis hæc puella com-
 mendatur. Hanc hiſtoriam recenſet ipſa Hypermneſtra apud Ouidium in Epi-
 ſtola ad Linum, cuius initium eſt:

Mittit Hypermneſtra de tot modo ſatribus uni. &c. Quæ epiſtola huic
 Pindarico loco lucem adfert. Sponſum huius Hypermneſtræ Linum uocatum
 epigrapha epiſtole ouidianæ teſtatur, ſi modo titulus non eſt uanus. Scholia
 Pindarica Lynea illi nomen induunt.

ANTISTROPHE, COLON XI.

4 ^aDiomedem in diuorum immortalium nume-
 rum flaua Minerua quondam retulit. ^bThebana
 1 tellus Iouis fulmine ic̄ta, uatem Oëclis filium Am
 phiarum

phiarum ſuſcepit, ^abelli nubem. ^bEt pulchre mu-
 lieribus olim dominatus eſt Iupiter, ad Alcmenã
 Danaamq; perueniens, rationem hanc demon-
 ſtrauit. ^cQui & Adraſti parenti Talao, Lynceõs
 que mentium fructum recto concinnauit modo.

EPODOS, COLON XII.

Sed & bellum Amphitruonis aluit Iupiter, ac
 fortuna præſtantiffimus illius generi adſcitus eſt
 quũ ferreis armis Teleboas oppugnaret. ^fTum
 enim facie adſimilatus Amphitruoni Iupiter, im-
 mortaliũ rex aulam ingreſſus eſt, intrepidum ſe-
 men adferẽs, Herculis puta. ^gCuius per Olym-
 pum uxor Hebe prope matrem ſuam ^hTelian,
 pulcherrima deũm incedit.

^a ¶ Diomedem.) Laudat iam Argos ab indigenis dijs: ex heroibus enim
 Argiũs aliquot in deorum numerũ adſciti ſunt, ut Diomedes & Amphiarus.
 Diomedes igitur Tydei filius ducta Hermione in uxorem, unã cum Caſtore &
 Polluce in deorum catalogum & naturam relatus eſt, tali quidem origine. In
 Thebano bello Melanippus Thebanus heros Tydea ſauciauit: quare excande-
 ſcens ira Tydeus rogauit Amphiarum, ut ſibi caput Melanippi adferret. Alla-
 to ergo capite non ſaturauit ſtomachum ſuum tanto ſpectro, ſed carnes etiam
 eius capitis exedit. Minerua uulnerato Tydeo immortalitatem impertijt: ſed
 quum animaduerteter ſe ob carnum illarum eſum non poſſe eo dono frui, Mi-
 neruam rogauit Tydeus, ut eam immortalitatem filio ſuo Diomedi comũica-
 ret. Hunc ergo ad modum Diomedes ex homine in diuinam eſt tranſmutatus
 naturam. Hæc Ibycus, Polemon & Euripides in Meleagro de Diomede memo-
 rant. Colitur numinis loco apud Argyrippos, Metapontios & Thurios.

^b ¶ Thebana tellus.) Argiuos ab Amphiarai uatis immortalitate com-
 mendat. Amphiarus enim ut immortalis fieret, in Thebano bello terra unã
 cum curru ſuo receptus & abſorptus eſt, quum ipſa primum terra Iouis fulmine
 diſſecta & aperta eſſet: quo de in præcedenti ode ſatis etiam multa prædicta.

^c ¶ Belli nubem.) Metaphora eſt. Qui Amphiarus nubis inſtar, ma-
 gna manu ex Argo Thebas profectus eſt. Vel accuſatiuus per ablatiuum reddi

potest: Belli nube, hoc est, in ipso denso praelij conflictu. *d* ¶ *Et pulchre comatis.*) Argus hic ab heroidibus etiam, nō solum ab heroibus, effert: quem admodū supra à dexteritate Hypermnestræ, ab Alcmena Amphitruonis uxore, et Danaë Acrisij filia, quibus cum rem habuit, Argivus matronis. Vt uero in aureum sese imbrem permutarit accedens Danaën, supra etiam ex Horatio indicatū. Extat ea etiam in Metamorphosi Ouidiana fabula, et apud Isocratem in Encomio Helenæ. Vt uero sese Amphitruoni adsimilarit Alcmenam ingravidans, facete in Amphitruone Plautina lusum est: cuius rei et Isocrates in Encomio Helenæ meminit. *e* ¶ *Qui et Adraști parenti Talao et Lynceo.*) Talao et Lynceum prudentes fecit principes Iupiter. De Talao in oda præcedenti nonnihil dictum. Lynceus item Argivus rex ad maiores Persei ratione matris pertinens, ut Scholia: ut Pausanias, referente Erasmo in adagio, Lynceo perspicacior, Danaï successor. *f* ¶ *Tum enim facie Amphitruoni.*) Quum Iupiter cum Alcmena concumberet, nox ea aliarum trium noctium longitudinem adeptæ est. Vnde Hercules trinoctio illo conceptus, dicitur apud Lucianum *ὁ γυναικῶν τρεῖς ὅρας*. Ex Ioue Herculem, ex Amphitruone insequenti nocte Iphiclé Alcmena peperit. *g* ¶ *Cuius per Olympū uxor.*) Digreditur ad immortalitatem Herculis. Hebe, inquit, filia Telææ, id est Iunonis, uxor est Herculis. *h* ¶ *Teliam.*) Hebe filia Telææ. Pubertas filia est perfectionis. Perfectio generat pubertatem apud superos. Hoc est, qui semper na felicitate fruuntur, pubertatem habent: id est, semper uigent et florent inamarcesibili ætate. Teliam autem ipsam Iunonem uocat. Aeschylus ἐπιβενπίως Iouis sororem et coniugem *τλῆϊαν* salutatur, inquiens, ἠγά *τλῆϊα* *Ζυὸς, δὲ νύκτα δὲ μίαια*. Iuno Telia, hoc est, perfecta Iouis genialis coniux. Nuptiæ humanæ uitæ et societatis perfectionem apparent.

STROPHE II. COLON XI.

¶ Proinde antea me sermo defecerit, quàm omnia præclara enarrauero, quæ Argiuū delubrum tenet. *b* Cæterum excedere modum in rebus, graue est hominibus. *c* Attamen excita lyram, luctarumque curam accipe. *d* Certamē enim æreum, populū ad litandum Iunoni hortatur, ad præmiorumque iudicium, ubi Vliæ filius Thiaeus uictoria insignis, *e* bina uice fortunatorum laborum oblivionem nactus est.

ANTIST.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Obtinuit item *g* græcum quondam in Pythone exercitum fortuna concomitatus: & Isthmici & Nemei certaminis uictor, *b* coronam Musis, unde hymnorum occasionem sumant, dedit. Ter in *i* ponti quidem portis bonam sortem adsequutus, ter item in uenerandis campis *k* in Adrasteis pascuis. *Iteratio.*

a ¶ *Proinde antea me sermo.*) Insignia Argiuorum facinora uoto et ab impossibili claudit. *b* ¶ *Cæterum excedere modum.*) Rationem conclusionis reddidit. *c* ¶ *Attamen sonorā excita lyram.*) Ad ipsum uictorem Thiaem nunc citharam dirigit. Non sic, inquit, ab Argivis mihi maioribus discedendum, ut nō posteriores etiam recorder, quorū de numero hic est Thiaeus.

d ¶ *Certamen enim æreum.*) Iunoni sacrum certamen in Argo agitur, Hecatombæa, nomen habens à centum bubus: in ea enim panegyri centum bubus Iunoni litabant. ἠγά *αἰα* dicebantur etiam hiliadi, quod perinde sonat ac si dicas Iunonia. In hisce ludis Thiaeus lucta uictoriam obtinuit. Aereum certamen dicit, uel metaphoricōs pro forti, uel quod ærea arma, uictoriæ præmiū erant. *e* ¶ *Bina uice.*) Bis uictoriā in Hecatombæis retulit. Periphrasis enim uictoriæ est, à fructu. Victoriæ enim dulcedo efficit, ut laborum ante uictoriam tolerantium obliuiscamur. *f* ¶ *Fortunatorum laborum.*) Græce est *δὲ φρόνη*, hoc est, faciliū. Victoriæ enim partæ, labores qui præcessere, et faciles et iucundi sunt, Legitur et *δὲ φρόνη*, hoc est, iucundorum. Dulcescunt enim post obtentam palmam labores. *g* ¶ *Græcum in Pythone exercitum.*) Id est, antagonistas Pythij certaminis: à Pythia uictoria eum prædicans.

h ¶ *Coronam.*) Pythiam et Nemeam. Musis dedit occasionem, ut Pythiam et Nemeam eius uictoriam celebrarent. *αἰόρα* colere: ut supra poetæ Pieridium nominauit *αἰόρα*, id est, cultores.

i ¶ *Ponti portis.*) Repetit quod dixit, et clarius exponit. Ponti portæ, est periphrasis Isthmiorum. *k* ¶ *In Adrasteis pascuis.*) Periphrasis Nemeorum. Ter uictoria potitus est in Nemeis, quæ sunt à septem apud Thebas instituta, quorum Adrastrus unus est.

¶ Iupiter pater, quæ mente quidem expetit, ore conticet. *b* Omnis autem operū finis & consumma

C c 3

matio in te est, 'neq; ignauo corde adferens au-
dacious à te gratiam petit.

EPODOS, COLON XII.

^dCognita Deo cano, & ei qui circa summorū
certaminum cacumina inuigilat. Supremum au-
tem Pisa Herculis institutum habet. Suaues cer-
te uoces dilucide in festiuitatibus Atheniensium
bina ipsum uice ^bper interualla laudauere. Ter-
ra uero igni adusta, ^kfructus oliuæ ad Iunonis ma-
gnanimum populum accessit in uarietatis uaso-
rum septis.

^a C Iupiter pater.) Apostrophe ad Iouem, qua ^Ulīe filium Thicum
Olympiam etiam uictoriam optare dicit, non sine labore quidem, quum citra la-
borem ea constare non possit. Attamen adeo uerecundus est, ut non audeat pa-
lam eam à te uictorian postulare. ^b C Omnis autem operum.) Est gno-
me, qua uictoriam in Iouis nutu consistere uerè dicit. ^c C Neq; ignauo
corde.) Et animo & corpore robustus tuum implorat auxilium, ut circulum
Græciæ ludorū absoluat, per te Olympiam etiam uictoria accepta. ^d C Co-
gnita Deo cano.) Suspicionem falsi præoccupat. Iupiter Olympiorū præses
me uera dicere nouit. ^e C ἄστis pro ἡδὲ ὄστis.) Ad Thicæum refertur
melius. Hoc est, & Ioui cognita cano, & ei non inexplorata, qui certat sum-
ma certaminum culmina conscendere, hoc est, Olympiam uictoriam obtinere.

^f C τεβμόγ.) Doricum est, pro θεσμόγ. Hercules enim Olympiaca
instituit, ut in Olympiacorū origine subindicatum. ^g C In festiuitatibus
Atheniensium.) Id est, Panathenæis, quibus nomen est ab omnium Athenien-
sum uel Atticorum solenni cōuentu: unde etiam Isocratico Panathenæico no-
men est inditum. ^h C ἀμβολάστω.) Hoc est, non uno tempore, sed
per interualla, παρά τῶν ἀμβολῶν, hoc est, à dilatione, uel procrastina-
tione, uel reiectione. ⁱ C Terra uero igni adusta.) Quid præmij ex
uictoria Panathenæorum retulerit, hydriam, aequalem, uel urceum oleo plenū.
Primum hic est εὖ ἡδὲ τῆμ, dum ait: Terra uero igni adusta, fructus oliuæ,
pro, & fructus oliuæ. Deinde, Terram igni ustam, ipsum urceum, qui igni con-
solidatur & induratur, dicit. Vas enim fictile primum ex luto fingitur, deinde
igni consolidescit. Vel pro æreo uase accipit: æs enim primum è terrea mate-
ria

via conflatur, deinde ex ære uasa funduntur. ^k C Fructus oliuæ.) Est
ipsum oleum. Dabatur aut præmij loco uictori Panathenæico, uas æreū, oleo re-
fritū: quod Minerva olei inuentrix fuerit. Nec ulli nisi uictori ex Attica oleum
euehere licebat: quod uas pulchre pictura, ut par erat, exornatum conspici-
batur. Summa, Thicæus Panathenæorum uictor, uas oleo oliuarum refertum
Athenis Argum pertulit.

STROPHE III. COLON XI.

^aSequitur autem Thicæ, ab auunculis mater-
nis celebre genus uestrum gloria certamina de-
cens, unà cum Gratijs & Tyndaridis frequenter.
^bAtqui dignus ego iudicari queā, Thrasycli Ana-
tiæq; cognatus existens, in Argo, non occultare
oculorum lumen. ^dQuot enim uictorijs diues illa
urbs Procti floruit? ^eCorinthiacis iugis & Cleo-
næos apud uiros quater uictoria conspicua fuit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

^gSicyone uero argenteis phialis uino aptis ho-
norati recesserunt Argos. ^hE Pellene induti ter-
gum molli purpura redierunt Argos. Verum
æris indicare multitudinem uires meas excedit:
maiore enim ocio indigeret, enumerare quantū
æris ^kClitor, Tegea, Achæorumq; excelsæ ur-
bes, quantum deniq; ^lLycæū, prope Iouis aram
contulerint, ubi tum manuum tum pedum robo-
re ^muicerunt.

^a C Sequitur autem Thicæ.) A matris maioribus. μητρως & matris
fratres & maiores significat. Genus tuum, inquit, ò Thicæ clarum est, matris
nomine, cuius cognati Antias & Thrasycles nonnihil ad Castoris & Pollucis
stirpem pertinent, quemadmodum subiungit. ^b C Atqui dignus ego.)
Hæc poëta in persona Thicæ dicit per prosopopœiam, uel μεμνησιν.

^c C Non occultare oculorū lumen.) Quum uictoriam, inquit, ego Thi-
cæ obtinuerim in Argo, meorum oculorum fulgorem non occultauero: id est,

non defigam in terram oculos ceu deuictus, sed libere circumspiciā, uictoris in-
star. Solent enim fontes & rei & noxij & deuicti, pudore suffusi, & caput &
oculos in terram declinare, non libere circumspicere ausi. d ¶ Quot
enim uictorijs diues.) Ad Argi laudem redit, ipsum à Thieei maiorum uictoria
extollens. Urbem Proeti hic Argos appellat, quam principio huius ode Danaï
ciuitatem nominauit. Proetus enim Abantijs Argiuorum regis filius, patri in re-
gno successit. e ¶ Corinthiacis secessibus.) Hoc est, Isthmijs ludis uice-
runt Thieei maiores. f ¶ Cleonæos apud uiros.) Hoc est, in Nemeis lu-
dis. Cleonæ enim, ut Plinius refert lib. 6. cap. 6. & Clitorum Nemeam re-
gionem includunt. A Cleonis, leo Cleonæus, ab Hercule apud Molorchum pa-
storem hospitem agente, interfectus dicitur. Atq; ipsas Cleonæas pro Nemeis hic
ludis accipit. g ¶ Sicyone.) Vt in Pythijs Sicyonijs argenteæ phialæ
niceterij loco sint datæ, quum è præcedenti ode planum sit, nõ est necessum ea-
dem hic repetere. h ¶ Pellene.) Ciuitas Achæie est Pellene, ut Ste-
phanus & Plinius lib. 4. cap. 6. memorat. Aguntur aut Pellene Dija, à Ioue
nomen gerentia festa, uel Theoxenia. Certaminū quæ illic agebantur premiū
erat chlamys uel chlena, uestis qua hybernium frigus arceatur, ut in Olympijs
etiā traditum. i ¶ Verum æris.) Aëris, hoc est, æreorū præmiorum
uel armorum ex ære factorum. In plerisq; namq; certaminibus lebetes, & ærea
scuta dabantur, uictoriæ merces. k ¶ Clitor & Tegea.) Vrbes sunt
Argolicæ. Tegeam Stephanus in Arcadia recenset. l ¶ Lycæum.) Ly-
cæum Arcadiæ montem Plinius lib. 4. cap. 6. tradit, in quo Iouis sit delubrum.
Stephanus Lycæā urbem Arcadiæ ex Theopompo refert: fortasse hanc ipsam
Pindarus intelligit: etsi genere uariant. Theopompos enim τῷ Λυκαίων,
Pindarus τὸ Λυκαίων habet. Fieri potest quod proxime Lycæum montem
eiusdem nominis urbs Λυκαίων habitata sit. Enim uero quid attinet hic multa
coniecturare? m ¶ Vicerunt.) Manuum robore, periphrasis est pugi-
latus. Pedum robore est periphrasis cursus. Manuum robore & pedum, ipsum
& pancratiū intelligi potest.

EPODOS, COLON XII.

¶ At Castore cum fratre suo Polluce ad hospiti-
um diuertente, apud cognatū tuum Pamphaën,
non mirum est uestro generi insitum & agnatū
esse, ut bonos Athletas proferat, postquam latē
patentis Lacedæmonis moderatores certaminū
sortem

sortem ac lætitiā cum Mercurio & Hercule ad-
ministrant: ¶ Siquidem ij ualde bonos uiros cu-
rant, ac fida deūm soboles existunt.

¶ At Castore cum fratre suo Polluce.) A cognato uel maiorū uno Pam-
phaë effert Thieum: cōmemorans tanta iustitia & pietate Pamphaën prædi-
tum fuisse, ut Tyndaridæ ad eum diuerterint, nempe quando alternis iam in cœ-
lis, iam apud homines agunt. Tum enim diuerterunt ad Pamphaën, ad genus
Thieei pertinentem, quando immortales illi fratres Castor & Pollux in terris
agunt. Quomodo uero alternis aliās in cœlo, aliās in terra, uel sub terra agant,
& Homerus indicat, dum inquit:

ἀλλοτε μὲν ἑὸσ' ἐτάρῃμεροι, ἀλλοτε δ' αὖτε

τῆσδ' ἀστυ, τιμῶ δὲ λαλόνχασι ἰσὰ θεοῖσι.

¶ Pindarus hoc loci
subiicit. Porro in tertia Olympiorum ode Castor & Pollux amantes hospitium
prædicantur: ac in panegyri Theoxeniorum dii hospitio & expectabantur &
suscipiebantur. Fieri ergo potest, quod & hoc loci Pindarus à Pamphaë in
Theoxenijs Tyndaridas hospitio susceptos putet. Magnam autem eius homi-
nis & pietatem & religionem esse operæ precii fuerit, ad quem dii diuertant.
In sacra Bibliorum historia (quum enim & eius hic nõ liceat meminisse) Abra-
ham & Lot & angelos & Deum exceperunt in domum suam, id quod & ad
Hebræos Epistola testatur, II. cap. Illi diui patriarchæ uerè Theoxenia cele-
brarunt: quorum respectu Argiuorum Theoxenia à Tyndaridis instituta, som-
nium sunt & umbræ somnium. Christiani Theoxenia agunt quoties καὶ τὸν
λόγον θεῶ τῆ καρδίας ἐαυτῶν ἐγκλείουσι, καὶ τῆ τῶ κυρίου τραπέζῃ
ῥεῶνται. Verum hæc aliò pertinent. b ¶ Non mirum est uestro.)

Quia Pamphaës hospitio excepit Tyndaridas, ideo eorum beneficio, uestro
Thiee, inquit, generi uictoria certaminum confertur. c ¶ Postquam latē
patentis.) Tyndaridæ dispensant lætitiā & conuiuia, quæ uictores concer-
nunt, unā cum Mercurio & Hercule. Sunt enim illi certaminū in Argo dispen-
satores, uel præsides Hecatombæorum. Hinc paulò ante dixit: Sequitur autem
Thiee ab auunculis maternis celebre genus uestrum gloria certamina decens
cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. hoc est, Castoris & Pollucis & Gratia-
rum beneficio. d ¶ Siquidem ij probos uiros ualde curant.) Amorum
sinceritate Thieei maiores extollens, bonos uiros Tyndaridis curæ esse dicit,
ac pariter fidem & amicitiam illorum ad memoriam reuocat. Fratres illi ge-
mini, ut erga sese ipsi fideles extiterunt, sic erga suos cultores nihil non benefi-
ciorum conferre solent. Sic & uobis ò Thieæ cōmodant.

STROPHE IIII. COLON XI.

Permutantes enim alternis diem quidem alteram charo patri Ioui tribuunt, alteram uero sub occultis terræ locis^b in Therapnes cōcauitatibus eandem subeunt mortem: ^cpostquā hanc uiuenti rationem Castore in bello pereunte, Pollux eligere maluit, quā solus deus esse, & in cælo sine fratre agere. ^dHunc enim Idas boues surripi entē conspiciens, ærææ hastæ acumine sauciauit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

A Taygeto^f pede radians^g Lynceus in stipite quercus sedentes conspexit. Siquidem omnium hominum longe acutissimi uisus erat Lynceus. Deinde subito, celeri cursu ad eos geminos fratres peruenerunt, & ingens repente opus perferunt, grauiacq; manibus perpessi sunt à Diocuris^h Apheretidæ. Mox enim prostrato Castore Ledæ filius adfuit, persequens Apherei natos: at illi prope patris sui tumulum restiterunt.

EPODOS, COLON XII.

Vnde arreptamⁱ Ditis statuam, politam nempe petram, Pollucis in pectus iniecerunt: cæterū neq; cōtundere, neq; cohibere ipsum potuerūt. ^kExcandefactus igitur celeri iaculo, in Lyncei latera ferrum traiecit. Iupiter deinde in Idam igniferum fumidumq; deiecit fulmen, sicq; unā exurebantur & interibant ambo. ^mAdeò difficile est, ⁿfortioribus repugnare uelle.

STROPHE V. COLON XI.

Ilicet ad fratris uiolentiam reuersus Tyndarides,

des, nondum planè mortuū, sed adhuc anxie respirationibus rigentem reperit. Calentibus itaq; ^{Id est, respirationem & palpitantiē.} lachrymnis profusis, & gemitu facto repente clamauit: "Iupiter pater, ecquis tantorum luctuum finis erit? Et mihi cum hoc infligas mortē o rex. Orbato enim amicis uiro omnis abit honor. Iam & pauci mortaliū in afflictione fideles iueniunt,

ANTISTROPHE, COLON XI.

Qui laborem & curam amici suscipiant, aut leuassint. Sic dixit. At Iupiter sic orsus contra, id uerbi proloquutus est: "Tu quidem mihi filius es, illum uero deinde Tyndarus heros matri tuæ appropinquans, maritus ipse, mortale semen stilaui. Sed age tamen, horum tibi optionem do: Siue mortem fugiens, iuuisamq; senectam, in Olympo malis agere, unā cum Minerua, cruentocq; Marte,

EPODOS, COLON XII.

Est harum tibi rerum fors. Sin circa fratrem pugnando, in omnibus tuis cum eo æque diuidere cogites, partim quidem sub terra delitescens spiraueris, partim uero in aureis cæli ædibus. Hæc ubi fatus esset Iupiter, non duplex animo consilium Pollux uoluit. Presoluit statim oculum, dehinc uocem reduxit armati adeoq; fortis Castoris.

^a (Permutantes enim alternis.) Ad Castoris & Pollucis fata digreditur, mutuā illorum fidem & amicitiam exponens. Hac enim ratione distribuitur inter ipsos immortalitatem, ut altera die apud superos, altera apud mortales in terris agant: iuxta Pindari sententiam. ^b (In Therapnes.) Therapne

Laconicae oppidum, cuius et supra in Olympijs facta mentio, et alijs passim Pindaricis, et Encomio Helene apud Isocratem, ubi Castor et Pollux et Helena in lucem sunt progeniti. Sunt qui pro Lacedaemone accipiant: de qua satis in tertia Olympiorum ode. c ¶ Postquam hanc uiuendi.) Modum historica narratione subiungit, quo Castor et Pollux alterna uita et morte potantur: uel, alternis diebus et in celo et terra agant. d ¶ Hunc enim Idas.) Historia de Castoris interitu plana est apud Pindarum, ut ob abactos surreptosque boues interierit. Scholia uero hunc ad modum Tyndaridarum fata tradunt. Lynceus et Idas Apherei filij, Leucippi filias Phoben et Elatram in uxorem ambierunt: ad horum nuptias inuitati Castor et Pollux, sponas illas abreptas abduxerunt. Hinc exorto nuptiarum causa praelio, Castor occiditur. Deinde Pollux utrunque fratrem, Iouis patris fulmine adiutus, interemit.

e ¶ A Taygeto.) Mons est Laconicae Taygetum. Stephanus.

f ¶ Pede radians.) Propter uelocitatem, pede fulgentem Lyncea appellat, metaphoricòs. g ¶ Lynceus.) Hic Lynceus est de quo prouerbiù, Lynceo perspicacior. h ¶ Aphetida.) ἀφαρητιδα, patronymicum ab ἀφάρδης. Idas et Lynceus Apherei filij. i ¶ Ditis statuam.) Ditis statuam, lapideam columnam appellat, quod uita defunctis erigatur, qui in Ditis regia recubant: id est, qui mortui sunt. Euulsam ergo statuam à monumento patris sui Apherei, in Pollucem proiecerunt. k ¶ Excandefactus.) Lynceus ferro Pollucis traiectus. l ¶ Iupiter uero in Idam.) Idas fulmine Iouis ictus, perijt ob interfectum Castorem. m ¶ Adeò difficile est.) ἀδελφώνυμα, gnomen inclusam habens et prouerbiù. Aphetidae sese praestantioribus congressi interierunt. n ¶ Iupiter pater.) Precatio ad Iouem Pollucis. o ¶ Tu mihi quidem filius.) Iupiter optionem dat Polluci, ut uel solus immortalis sit, uel immortalitatem suam cum fratre Castore aequae partiatur. p ¶ Resoluit oculum.) Iupiter oculos Castoris clausos morte resoluit, et ad uitam restituit.

ARISTAGORAE PRAESIDI TENEDIO,
FILIO ARCESILAE, ODE XI.
STROPHE I. COLON VI.

^a Vesta Rheae filia, Iouis altissimi, eiusque germanae dominatione & regno aequalis Iunonis, soror, ^b quae Curiam inhabitas, benigne quaeso tuum

ad thalamum

ad thalamum Aristagoram suscipe, illiusque prope splendidum sceptrum à consilijs benigne complectere, ^d qui te uenerantes iuste administrando conseruant Tenedon,

ANTISTROPHE, COLON VI.

^a Saepenumero quidem libaminibus atque sacris sacris primam dearum colentes. Ipsi quidem citara & carmen perfonat, ^b hospitalisque Iouis exercetur ius in aeternis eorum mensis. ^b Quare cum laude & gloria duodecim mensium interuallum lato corde perage.

ENARRATIO.

Primum inscriptio explicanda breuiter. Inscripta est haec ode Prytanen Tenedo, hoc est, gubernatori, uel administratori Tenedi insulae. Scholia alteram Tenedon Troiae esse tradunt, de qua et Latinus Poeta:

Est in conspectu Tenedos notissima fama

Insula diues opum.

Alteram Lybiae. Stephanus unam esse Spordum testatur, à Tenno et Amphithea uel Hemithea Cycni liberis, seu τρυώνος εδός, hoc est Tennesidem: ex Hecateo id referens. Haec antea dicta est Λαυσόφρος. Est et altera Tenedos apud Lyciam: uel, ut Apollodorus, in Pamphylia est. A Tenedo prouerbia sunt, Tenediustibicen, de mendaci teste. Tibicinem enim Philonome ad Cycnum perduxit, qui testificaretur Tennes ipsam uoluisse comprimere. Et aliud adagium, Tenedia bipennis, de crudeli iudice et legislatore: à rege quodam Tenedio, qui quum legem sanciuisset, ut in adultério deprehensus securi percuteretur, in filio suo ἐπ' αὐτὸ φάρος comprehenso, eandem legem inuiolatam seruauit. Haec ex Stephano. Verum de his adagijs Erasmus abunde disputat. Tenedum autem hic intelligit, quae est in Lesbos. πρυτανείδ. Quae Prytanen uocet, in ipsa enarratione primae Strophes in dictione πρυτανείδων planum fiet. Iam ad argumentum stylum uertamus.

Aristagoram itaque ab administratione sua, à suorum item consulariorum ius Argumensitia, pietate et hospitalitate praedicat: deinde à parente Arcesilao, à luctu et tumulanculatione adhortans. Ceterum neque hanc odam Didymus Nemeonicis adscri-

bendam putat: quandoquidem id ex eo satis colligatur, quod iam gubernatorē laudet, qui tamē olim in adolescentia sua, lucta et pancratio palmā obtinuerit: cuius eius uictoriae et iam meminit, acclamans gubernanti hoc epinicio.

a **CO** Vesta Rheae filia.) Quia Aristagoras hic *πρυτάνης*, hoc est, gubernator et administrator Tenedi erat, ideo ad *ἐτυμοῦ* uocis respiciens Pindarus, orditur à Vesta dea illa, quae τὸ *πρυτανείου*, siue τὸ *ἑστῶ*, hoc est, focus incolit. Porro apud Athenienses quinquaginta ab unaquaque tribu delecti uiri, qui, quae à Senatu decreta essent, persequerentur, dicebantur *πρυτάνεις*, ut Arpocratio ex Aeschine indicat. Hinc metaphoricè simpliciter pro administratoribus, ut hoc in loco, usurpantur *πρυτάνεις*. Hinc *πρυτανείου* multitudinis numero Isocrati pecuniam significat, quam et reus et actor deposuerunt in iudicio: ut idem Arpocratio testatur. Pindaro uero hic τὸ *πρυτανείου* domum illam senatoriam, uel aedes magnificas quas immoratur *πρυτάνης* ualet, more nominū in *ἑῶν*, quae ferè locum sonant et receptaculum alicuius rei, ut *ἕλυστροφῆον*, *μοσῆον*, *σφραγῆον*, *καρπῆον*. Quanquā Scholia τὸ *πρυτανείου* dici putent ueluti *πυρταμῆον*, hoc est, ignis promptuarium. Vel mutatione *εἰ* in *π*, ceu *βρυτανείον*, *παρὰ τὸ* *βρύλη*, quod est augescere seu crescere uel florere, quod in Prytaneo focus et floreat et splendeat. Graecis *ἑστῶ* dicitur: haec ut Homerus in hymno in Dianam canit, perpetua uirginitate conspicua est, et deorum et hominū amplas domos inhabitat, ut idem Homerus in hymno *εἰς ἑστῶν* cōcinit, ubi et Saturniam eam filiam nominat. Iam Rheae Saturni uxor est, ideo recte à Pindaro et Rheae filia uocatur. Haec à ueteribus numinis loco culta, et à Romanis in templum uictoriae collocata, aeterni ignis praeses fuit. Et quia Vesta semper uirginitate gaudet, ideo et uirgines ei consecrarunt Romani, quas eo in Vesta ministro uirgines semper permanere necessum erat. Vestales illae puellae dicebantur. Ouidius per Vestam ignem intelligendum docet, dum ait:

Nec tu aliud Vestam quam uiuam intellige flammam,

Nataq; de flamma corpora nulla uides.

Iure igitur uirgo est, quae semina nulla remittit. Ipsa *ἑστῶ* Latini etiam Lar est et focus. Atqui dum aeternus ignis firmamenti, Sol, Luna et stellae hunc mundum semper suo iubare illustrent, fieri potest quod ueteres per τὸ *ἑστῶν* aeternum Dei lumen, siue Solem, siue rectius ipsum Deum intellexerunt. Solet autem in deorum delubris et principum optumatumq; pergamis focus esse lucidior, et ignis rutilantior: ideo non inscite optimitatem Aristagorā laudans, cuius focus minime est frigidus, quin potius rutilo Vesta igni renidet, à Vesta dea, aedes eius sua benignitate claras reddente, principium ducit. Schema est

est deest. Vestam enim deam precatur Pindarus, ut ad suum thalamum et suam sedem Aristagoram suscipiat. b **CO** Quae curia inhabitas.) Prytanēia, hoc est, magistratum, atq; ipsas magnificas aedes administratoris Aristagorae curas et colis. *πρυτανείον* apud Aristophanem in Nebulis et Equitibus domus erat Athenis senatoria, in qua qui magno beneficio rempublicā affecissent, publicis sumptibus alebantur. (der herren stub.) Pindarus metaphoricè pro quacumq; splendida gubernatoris aede accipit. c **CO** Illiusq; à consilijs.) Rogat ut et Vesta nedum regnantem Aristagoram, sed eius etiam consultores, in suam curiam recipiat. d **CO** Qui te uenerantes.) Apietate et religione praedicat cum Aristagoram, tum eius *συμφοράδιον*. e **CO** Saepenumero quidem libaminibus.) Et haec ad pietatem pertinent. *τοῦ δὲ ξυῖου*, hoc est, saepe etiam pinguedine seu nidore, hoc est, ipsis sacrificijs. Nidore enim est uictimae et sacrificij indicium. Ex consequenti antecedens intelligitur. f **CO** Primam dearum.) Ipsam Vestam, à qua hic sumpsit exordium. Vel ideo primam, quod uictima et sacrificijs gaudeat Vesta.

g **CO** Hospitalis Iouis ius exercetur.) Id est, hospitales sunt. Iupiter hospitalis est, eo quod hospites et peregrinos curet, nolit eos iniuria affici, sed amice tractari. h **CO** Proinde cum laude et gloria.) Interuallum duodecim mensium, est *πρελαπασίς* anni. Hinc apparet magistratum et functionem Aristagorae annuam fuisse. Estq; *Ὀυχῆ*. Optat enim ut feliciter in suo magistratu eum annum transigat.

EPODOS, COLON IX.

Præterea uirum illum Arcesilan parentem, admirandum illud corpus b cōgeneremq; Atreiam beatifico. c Sin quis cum diuitijs, tum formam praestiterit alijs, inq; certaminibus primas tenēs uires suas demonstrauerit, is & sese mortalia cunctis conferre membra, & terrā se olim fati ordinantibus subiturum meminerit.

STROPHE II. COLON VI.

Huiusmodi bonos principes & magistratus, bonorum ciuium praecōntijs euehi conuenit, ac mellita, illorum gratia, fabrefacta q; carmina con-

cinere. Verumenimvero^d quū ē uicinis sedecim essent colluctatores, solum Aristagoram, patriamq; eius lucta & magnifico pancratio celebrē, splendidae uictoriae coronauerunt.

^a ¶ Præterea uirum illum Arcefilan.) Parentem Aristagoræ Arcefilan uelut laudibus: uel à patre Aristagoram laudat. ^b ¶ Congenerem Atremiam.) ἀτρεμίας ὄνυονος, hoc est, congenerem Atremiam. Est enim ambiguum, ut Scholiæ referunt, num ἀτρεμίας sit fratris nomen, uel Atremia sororis: uel an simpliciter ἀτρεμίας pro ἀφολίας, hoc est, fortitudine accipitur. ^c ¶ Quod si quis cum diuitijs.) Gnome est, qua eos & summa felicitate præditos adseuerat, & suæ sortis iuxta admonet, ne maiora porro querant: simulac formam, diuitias, & palmam certaminum obtinuerint: quales sententias supra sæpe protulit. Meminerint, inquit, diuites & potentes huius terræ, sese homines, nō deos esse: nec ob suam efferantur fortunam sequundiorum, sed ita se gerant, ut se mortales esse cogitent. Gnome est parenetica, cōmonesciens uictorem, & gubernatorem Aristagoram, ne nimium fortuna sua efferatur. ^d ¶ Quū ē uicinis sedecim.) Inter sedecim antagonistas solum Aristagoram & lucta & pancratio uicisse, idq; iuuenem, in uicinatorum ludis, nō in sacris illis quatuor certaminibus, adserit.

ANTISTROPHE, COLON VI.

^a Spes uero parentum segniores, pueri uires retinuerūt quo minus Pythone & Olympiæ certaminum periculum faceret. ^b Per sanē ipsum iusurandum, ac meam existimationē, circa ^c Castaliam ac ^d nemorosum Saturnij montem ueniens, pulchrius profectō præ certantibus reliquis legis redijisset.

EPODOS, COLON IX.

Ad quinquennem panegyrim, Herculis nimirum institutionē lætus se contulisset, comam purpureis ramis religatus. Cæterum ^c alium quidem ^d mortalium mente carentes gloriationes ab hone

stis

stis deiecerunt. Alium uero de robore suo desperantem à proprijs & præsentibus bonis aberrantem refecit animus inaudax, ceu manu ab arduis rebus hominem retrahens.

^a ¶ Spes uero parentum segniores.) Qui factum sit, quod Pythijs & Olympijs ludis non sit adsecutus palmam. Parentes, inquit, timidores, ueriti sunt, ne non obtineret uictoriam, hinc domi cum retinuerunt. Alioqui si ludos eos accessisset, haud dubie uictoria conspicuus in patriam suam fuisset reuersus. Ideo etiam subiicit: ^b ¶ Per sanē ipsum iusurandum.) Nihil certius est inquit, quàm eum prærepturū cæteris fuisse palmam, modo parentes eum non essent remorati. ^c ¶ Castaliam.) Castalia fons Heliconis prope Pythionem uel etiam Delphos. πριπρασινῶς πύθια intelligit. ^d ¶ Nemorosum Saturnij montem.) πριπρασινῶς Olympiorum. Cumulus est & collis Saturno sacer apud Olympiam. Nemorosus collis, propter oleas, quas illic Hercules ab Hyperboreis apportatas plantauit. ^e ¶ Alium quidem mortalium.) Sententia est, qua cum audaciam damnat, tum timiditatem uel pusillanimitatem. Audacia & uana gloriatio non est laudabilis: ea enim bona quæ ante pedes sunt remouet, dum maiora quàm par est affectat. Pusillanimitas rursus damnanda, quod ab arduis rebus fortem animum retrahat. Medium in omnibus rebus est optimum. Non audacem, non desperandum, sed fortem esse conuenit. Peccarunt parentes tui Aristagora in altero extremorum, nempe in timiditate. Non satis fortes extiterunt, dum ad Olympiam & Pythionem sunt ueriti mittere.

STROHPE III. COLON VI.

^a Conicere ualde facile tū erat Pisandri quondam à Sparta sanguinem eum esse. ^b Ab Amyclis ille perrexit cum Oreste armatas Aeolensium copias huc reducens. ^c Sed & iuxta Ismeni fluentia Aristagoræ genus à Melanippo materno auo pendere, coniecturare non erat difficile. ^d Antis quæ ita uirtutes

ANTISTROPHE, COLON VI.

^a Auferuntur, ^c robur hominū, permutatæ gene

Ee

rationibus / Neq; deinceps nigra tellus in prom-
ptu fructum dedit, nec arbores singulis annorū
reuolutionibus, bene olentem florem ferre diu-
tius similem uolunt nisi per alternationē. Eodem
pacto mortales hominum uires ducit

EPODOS, COLON IX.

Fatum. & At ex Ioue homines finis manet: illum
non prænoscimus, non ob oculos ponimus, sed
fastuosi incedimus, multas res in animo nostro
uerfantes. Sed membra nostra impudenti spei
alligata sunt. Prudentiaq; & remoti consilij flu-
xus à nobis remoti sunt. Ergo lucri modum ue-
nari opportunū ac decorum est. Amorū nanq;
quos consequi nequeas, uehementiores infaniae
fuerint.

a (Conicere ualde facile erat.) Ex uirtute Aristagoræ facile cognosci poterat, cum Pisandri nepotem esse, uel à Pisandro genus ducere, à fori nimis- rum principe. b (Ab Amyclis.) Qualis Pisander fuerit, & quid gese- ferit, paucis ostendit. Pisander, inquit, Amyclæus uel Spartiatus cum Oreste ex Lacedæmone in Aeoliā migravit, ibiq; Tenedon Lesbi urbem incoluit, ex qua oriundus est Aristagoras. Hinc ergo colligitur, Tenedon hanc Lesbi urbem uel citam Aeoliæ esse. Ut uero Orestes in Aeoliam coloniam deduxerit, Hellenicus in primo Aeolicorum prodidit memoriæ, ut Scholia testantur. c (Sed & iuxta Ismeni.) Genus paternū ad Pisandrum Spartiatam, maternum ad Melanippum Thebanum refert. Ismenus autem Bœotiae fluuius est prope Thebas, ubi Adraști copiae cum Thebanis pugnautes corruerunt, ut in 9. Nemeo- rum ode subindicabamus. In eo prælio Melanippus aduersus Tydeam manū conseruit, ubi adeo in eum excanduit ab ipso uulneratus Tydeus, ut ab Adrasto in- terfecti cerebrum exorberet. Ea crudelitate permota Minerva, immortalitatē ei, qua donarat illum, ademit. Priscum ergo Aristagoræ stemma est, à matre ad Melanippum illum Thebanū pertinens: quem piū etiam esse oportuit, quum Minerva eius causa immortalitate Tydeam priuarit. d (Antiquæ uirtutes.) ἐπιφάνεια est, quo patrum & maiorum uirtutes in posteros atq; ne-
potes

potes transfundi ait. e (Robur hominum.) Appositio. Antiquæ uirtutes, quæ sunt ipsa fortitudo & robur bellicum. f (Neq; deinceps nigra tellus.) Probat exemplis, non semper, neq; simul bona proferrī, neq; præclara geri posse. Nigra tellus solet esse pinguior & fertilior alterius coloris aruis: & interim tamen neq; illa semper optimas fruges producit, sed omnia per alternationem & intermissam quietem, progenerantur copiosius. Itidem arborū foetus sese habet. Eundem ad modum fortitudo & reliquæ mortalium uirtutes, non in omnibus liberis & nepotibus enitescunt, sed aliās absconduntur, aliās caput denuo erigunt. Sic tametsi à Pisandro & Melanippo, uiris & ducibus uirtute claris, pauci rebus gestis celebres effulserint, auita tamen non est extincta planè uirtus: unus enim Aristagoras maiorum suorum inclyta studia ad uitam reuocauit, & per sese restituit. g (Atqui ex Ioue homines finis manet.) Hortatur Aristagoram, ut non felicitatis suæ nomine efferatur, sed cogitet sese mortalem esse. h (Impudenti spei.) Hoc est, nos plura semper nobis pollicemur, quàm possumus consequi. i (Ergo lucri modum uenari.) ἀλαβείος est, quæ cōmonefacit administratorem Aristagoram. Ne quæras, inquit, plura uel maiora, qui in ea felicitate & dignitatis fastigio constitutus es, propter sedecim coronas, quas lucta & pancratio passim in Græciæ certaminibus, (licet non periodicis, hoc est, sacris & quatuor illis generalibus) adeptus es: iam beatus es, opulentus es, reipublicæ habenis moderaris: ne ampliora desideres, sed his cōtēntus acquiesce, & effice, ut uirtutes tuæ per poetas & Lyricos decantentur, tum plus gloriæ nancisceris, quàm opum accumulatione: clanculum, ut in argumento monui, ad liberalitatem eum im-
utans.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN
PINDARI NEMEA
FINIS.

HERODOTO THEBANO,
ODE I.

STROPHE I. COLON VII.

MATER mea, aureo scuto insignis Thebe, opus tuum omni negotio præstantius iudicabo. Ne mihi obsecro irascat aspecta Delos, in qua nunc composui quidam bonis inclytis præparentibus amabilissimū. Cede Apollonias paululum: utrarumque enim gratiarum, fortunantibus dijs, copulabo summam.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Et intonsam ferentē comam Phœbum hymnis celebrans, in circumflua Cœo cum insularis, & mari septam Isthmi eminentiam: postquam sex coronas Cadmi exercitui, certaminibus tribuit, pulchrā, uictoriæ causa, gloriam patriæ.

ENARRATIO.

Isthmia ludi sunt, ad circulum quatuor Græciæ celeberrimorum spectaculorum pertinentes: nomen habentes ab Isthmo, angustia illa inter Aegæum & Ionium mare, non longe à Corintho. A Corinthi Isthmo Neptunus Isthmius dicitur, autore Stephano: & Isthmia uictoria, à ludis Isthmijs. Nam in Isthmo Neptuni delubrum est quinquennialibus ludis inclytum, ut Plinius lib. 4. cap. 5. tradit. Ab Isthmo *Ἰσθμια* etiam deducuntur, quas Medici naturæ anisistites, tonsillas uocant. Ab Isthmijs ludis uerbum, quod ad agioni locum dedit, idē *Ἰσθμια* deducitur, quo non optime ualentem uitam ducere significant Græci: quod Isthmiorum ludorum tempus esset *Ἰσθμια*, morbidum & pestilens, ob confluentem Græcorū multitudinem, ut Hesychius etiam testatur. Vt ergo Isthmia, ludi illi, ab Isthmo Corinthi dicantur, paucis indicatū est. Iam quomodo & quær cœperint, breuiter iuxta subnectendum. Quum Athamas Aeoli

Ilii.

Ilii Nephelē uxore priore defuncta, Ino Cadmi filiam duxisset, ex qua Learchum & Melicertē liberos sustulerat, uersus ex ira Iunonis in rabiem (ut Scholiarum ludorū Isthmiarū origo. Isthmiarū ludorū) Learchum filium suum occidit: hinc & uxor insequentem furibundum mariū fugiens, cum infante suo Melicerta ex petra Moluride in subiectum pelagus se præcipitem dedit. Neptunus utrumque miseratus, Ino in marinam deam, indito Leucotheæ nomine: Melicertem uero in deum, Palæmonis imposta nomenclatura, permutauit. Euiorioris Athamantis non Iunonem, sed ipsos deos omnes causam fuisse Scholia in Argonautica Apollonij indicant. Quinetiam in adagio, Inus dolores, Erasmus recitat. Athamas Aeoli filius primū uxorem habuit Nephelen, quæ illi Hellen & Phrixum peperit: hac defuncta Ino Cadmi filiam duxit: hæc ut nouerca in subsidia struens Helle & Phryxo, persuasit mulieribus, ut semina, priusquā terræ mandarentur, igni adurerent ac torrerent: quo facto, eo anno nihil frumenti terra dedit. Athamas rex legatos Delphos mittit scitatum causam. Hic Ino legatos corrupens eicit apud eos, ut reuersi dicerent, Apollinem poscere ad uitam Hellen & Phryxiū. Reuersi igitur legati, referunt Athamanti, Apollinē hoc respondere, terram non daturam fruges, nisi liberi eius ex priore coniuge immolentur dijs. Athamas rem ita serio sese habere ratus, adornat aram, Hellen & Phrixum uictimæ destinat. Dij uero miseri liberorum Athamantis, aureo ariete eos per aëra abducunt. Helle cum sese non tuō in dorso arietis teneret, in mare decidit, quod ab ea dicitur Hellepontus. Phryxus in Colchum delatus est. Vlciscentes dii Inus maleuolentiā, adegerunt in rabiem Athamanta, ita ut Learchum filium Inus maiorem natu occideret rursum, ipsamque cum infante persequeretur: quæ timore percussa, sese in mare cum infante Melicerte præcipitauit: ubi Ino in Leucotheam deam, quæ Latinis Albunā est uel Alba dea, Melicertes in Palæmonem transmutatus est. Nercides igitur quodam tempore chorū ducentes, Sisypho Corinthiorum regi apparuerūt, iubentes ut in gratiam Melicertæ, ludos Isthmios institueret. Funebre igitur spectaculum in Melicertæ honorem Isthmia fuerunt primū. Intermisi sunt hi ludi aliquandiu, propter pericula latronum, donec Theseus sublato Procruste, eos redintegrarit. Corona uictoribus primum ex apio dabatur, quod esset terrestris planta. Deinde uero ex pinu texebatur, propterea quod infrugifera, maris instar arbor sit: quo significabant uictorem præter gloriam & decus nihil expectare. Agebantur Isthmia, ut in 6. Nemeorū ode planum sit, tertio quoque anno: ut uero Plinius, singulis lustris. Ego uero hic Pindaro potius accedendum arbitror, ut quide his certaminibus Græcis, Græcus ipse certius alijs scripserit. Trieterica enim taurorum uictima per Neptunium delubrum 6. Nemeorū ode periphra-

Ee 3.

ficōs à Pindaro ipsa Isthmica nominatur. Hec de origine & institutione Isthmiorum. Herodotum Thebanum ab Isthmia uictoria, à comparatione laudat. Confert enim eum Castori & Polluci. A patre Asopodoro. Tandem precatur perorationis loco, ut dei benignitate posthac Pythiorum & Olympiorum etiam uictoriam indispiscatur.

a (Mater mea.) A patria uictoris oratur. Et quia Pindarus ipse etiam Thebanus est, ideo Thebas matrem suam appellat, ut in qua sit & genitus & educatus. b (Χρυσόων.) Aureo scuto insignem Thebas nominat, πρὸς τὸ χρύσειον κῆρ ἀπειλά, per metonymiam & synecdochen: hoc est, bellicosam. Scholia arbitrantur hæc Pindarum ad ipsam heroidem Theben urbis tutelarem deam referre, à qua sit urbi nomen inditum. Hanc uero filiam Asopi fluminis & Meropes gnatae Ladonis putant. c (Opus tuum.) Proponit ἀνέστηκός. Te, inquit, à rebus tuis gestis cunctis alijs uerbis celebriorem hoc epinicio demonstrabo.

d (Ne mihi obsecro irascatur aspera Delos.) Copiam sibi fieri uberius Thebas extollendi, à Delo petit. Quid ergo orat, ne agrefrat Delos? Causa est, quod Cij uel Coi rogarant Pindarum, ut pæanem Apollini Deliacum conscriberet: quæ dum pangit, Herodoti Thebani cum uictoria, tum ode superuenit, quam primum etiam confecit, Ciorum & Deli hymnū interim suspendens & imperfectum relinquens. Rogat igitur, hoc ne agrefrat Delos, quod omisso Deliaco poemate, Thebas propter Herodotum Thebanum Delo præstantiorē sibi constituturus. e (ὅ γ' ἔ κεχρημάτῃ, in qua composui.) In Delo, inquit, carmen pepigi, quod inclytis parentibus, hoc est, ciuibus Deli, sit maxime placiturum. Parentes Deli, ciues & seniores, qui liberos propagant, adolefcentiumq; suorum curam gerunt. f (Cede.) ô Delos. Apolloniadem Delon uocat, hoc est, Apollini charam, eò quod in ea sit Apollo genitus.

g (Vtrarumq; enim gratiarum copulabo summam.) Hoc est, connectā finem & consummationem duorum beneficiorum, uel officiorum, uel institutorum. Id est, utraq; perficiam, & hymnum Cijs & Apollini dicatum, & oden hanc patriæ meæ atq; Herodoto Thebano destinatam: suo tamen utrunq; tempore. Atq; hunc locum ita intelligendum subsequenti mox Strophe declarat, dum inquit: h (Et intonsam ferentem comam.) ἀκείροκόμων Apollinem Lyricus appellat, quem Homerus ἀκρόσθενόμου, eadem significatio ne, πρὸς τὸ ἀσπρητιδῆν, & κέρω & νόμην. i (Hymnis celebrans.) Chorus enim hymnos in Delo in Apollinem cōcinit. k (Ceo.) Cij sunt, qui Coi dicuntur. l (Cum insularibus.) Hoc est, ciuibus & Cijs & Delijs. m (Et mari septā.) Prima gratia & primū institutum est, celebrare Delium Apollinem. Altera est, euehere Isthmiam: ex quibus Herodotus

dotus patriam suam Thebas illustrauit. n (Postquam sex coronas.) Quare Isthmia euehere uelit, ἀπτοῦ est. Sex coronas, quas uictoriæ causa retulerunt, Isthmia dederunt. Variant hic in senario coronarū autores. Alij ad Thebanos sex uictores referunt: alij ad solum Herodotum: alij δ' cum tenui spiritu legentes, ad ὠπρῶν uerbum copulant: & uerbum ὠπρῶν nō ad Isthmum, sed ad Apollinem ludorum præsidem flectunt. Sunt qui ad Herodotum referant solum coronas, sed eas ex uarijs ludis, non è sola Isthmo retulisse sentiunt: atq; huius sententiæ est Aristodemus Alexandrensis. Thebis ergo Iolaiæ uel Heraclia, in Orchomeno Minyia, in Eubœa Basilia, in Theffalia Proteffalia, in Isthmo nunc Isthmia, & alia finitimorū certamina, quæ hic præterierit, uicit. Sed hic quisq; quod rectius uisum fuerit sentire potest. Verū mea quidem sententiæ, quemadmodum ex Pindari uerbis colligere datur, ad Isthmon senarius coronarū referendus est, nec ad solum Herodotum, sed & alios etiam Thebanos uictores. Vnum enim Herodotum non potest Cadmi exercitum cōmode appellare, nisi per syllepsin & synecdochen totum pro parte accipiat: perinde ac mox Geryonæ canes, unum duntaxat canem appellat.

“In qua & intrepidum Alcmena peperit

EPODOS, COLON XI.

Filiū, quem feroces olim Geryonæ horruerunt canes. Ego uero Herodoto qui curru quadringuo uicit, quiq; per sese habenas gubernauit, hoc Encomij apparans, uel Castoris uel Iolai adiunxerim hymno, illi enim heroū aurigæ tum Laedæmoni, tum Thebis præstantissimi nati sunt

STROPHE II. COLON VII.

Ac in certaminibus, plurima sunt præmia nati, tripodibus, lebetibus, aureisq; phialis domū suā exornarūt coronis, quæ uictoribus debent, redimiti. Clara uero illis uirtus & nudis stadijs, & in scutis strepentiū armatorū cursibus relucet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Quales nanq; erant, dum manibus hastas tra-

ijcerent, ac lapideos discos iacularentur? Nec
tum enim quinquatriū erat, ^h sed quodlibet egre-
gium opus sua merces manebat. Siquidem fre-
quentibus coronarū ramis iubas religabant. Id
quod ^k prope Dirces fluēta & Eurotę apparuit.

EPODOS, COLON XI.

^m Iphiclis enim filius Spartanorum generi con-
tribulis erat. ⁿ Tyndarides uero inter Achæos al-
tam Therapnes sedem incolit.

^a **C** In qua & intrepidum.) Ad Herculem Thebis oriundum Iouis &
Alcmenę filium digreditur: patriā Herodoti Thebas ab insigni heroë effrens.

^b **C** Quem feroces Geryonę canes.) Scholia hic dicunt syllepsin tropū
esse, hoc est comprehensionem, quam alij σικωκδχλω & γιάλλαλω nu-
meri dicunt. Pluralis enim est pro singulari. Vnū enim Geryonę canem fuisse,
ut Hesiodus etiam testatur. Geryon ille rex Erythię insule in Oceano triplicis
formę uixisse dicitur: quod sibi similes duos fratres habuerit, quibus cum una-
nimiter spiritum duxerit. Ouid. 9. Metamorph. Nec me pastoris Iberi For-
ma triplex mouit. Huic armenta Hercules abduxit, ab Eurytheo sibi prece-
ptum complens: ut est apud Isocratē Encomio Helenę. Sed quid Geryonę
hunc canes timuerunt? quia rex ille diues armenti fuit: unde ab Ouidio pastor
Iberus appellatur. Pastores autē canes pecoribus & armentis adhibere solent,
propter arcendos lupos, ursos, seras & fures. Per metalepsin ergo accipiendum
est, Canes Geryonę timuerunt Herculem, dum armenta Geryonę abduceret,
nec ausi sunt arcere Herculem: ac deinceps ipse Geryon & ciues eius Hercu-
lem formidarunt. ^c **C** Ego uero Herodoto.) A uictoria Isthmia, quam
quadriga obtinuit, Herodotum prædicans, Castori & Iolao confert. Laudat
item, quod non alienis, sed suis manibus currum gubernarit: ^{ννιοχου}, hoc est,
aurigatorem ipsum faciens & directorem, suę, qua uicit, quadrigę. Simul autē
ab educatione equorum hunc cōmendat, ut qui equos cum ad patrię commo-
dum, tum ad publica certamina aluerit. Comparat autem propterea Herodotū
Castori & Iolao, quod & ipsi equites fuerint. Castor equesstris erat, Iolaus Her-
culis aurigatorem agebat. ^d **C** Illi enim.) Rationem reddit, quare He-
rodotum Castori & Iolao confert: illi enim inter heroës præstantissimi aurigę
fuerunt, nempe Castor & Iolaus. Castor Lacedæmonius, & Iolaus Thebanus.

Porro

Porro quę Iolai sunt, Castori etiam cōmunicat. ^e **C** In certaminibus plu-
ranacti sunt.) Quibus scilicet domum suam adornarunt. Palmam affecutus
est Iolaus apud Pelium montem, armatus currens. Castor secundas obtinuit dis-
ci & haste iactu. Sed cōmunes hic ambobus uictorias facit, per episyllēpsin.

^f **C** Nudis stadijs.) Hoc est, cursu gymnico. ^g **C** Nec tum enim
quinquatrium.) Quinquatrium est quod supra quinquertium dixi, quinque
certaminū generibus constans (græce ^{πενταθλον}) ut in Olympijs uisum:
saltu, disci iactu, iaculo, cursu & lucta. Temporibus Castoris & Iolai nondum
institutum erat quinquatrium. Erant & Mineruę dicta quinquatria, sed his de
hic nihil agit. Mineruę enim quinquatriorum Pindarus in sua certaminū pe-
riodo nusquam meminit. ^h **C** Sed quodlibet egregium opus.) Hoc est,
quamlibet uictoriam singularis corona, & singula certamina singulę mercedes
preestolabantur. ⁱ **C** Iubas.) Comam, cæsariem adornabant.

^k **C** Prope Dirces.) Dirce Thebanus fons est, apud hunc clarus effulsit
Iolaus. ^l **C** Eurotę.) Eurotas fluius Lacedæmonius, ubi uirtus Casto-
ris enituit. Summa, Castor Lacedæmoni, Iolaus Thebis extimij conspecti sunt.

^m **C** Iphiclis filius.) Iolai periphrasis est. Ostendit autem nonnihil socie-
tatis & necessitudinis inter Spartanos & Thebanos uiguisse, dum Iolau Spar-
tatis contribulem facit. A Sparta enim relictī, Thebanorum sunt facti extruz-
ctores, ut Hyperenor, Chthonius, Pelorus, Vdæus, Echus. Hinc & Iolaus &
alij Thebani, nō iniuria cum Spartatis contribules sunt. Vult autem dicere, Io-
laum esse Thebanum ciuem. ⁿ **C** Tyndarides.) Castor Therapnen in-
colit. Therapne est uicus Lacedæmonis, uel Laconicę oppidum, in quo fuerit
templum Castoris & Pollucis, aliorum sententia. Lacedæmoniu ergo uel The-
rapneum esse Castorem ait.

^o Sed ualete heroës coætanei. ^p Ego uero Ne-
ptuno, diuinęq; Isthmo, ^q Onchestiq; littoribus
hymnum diligenter curans, uictoris huius no-
mine demirandam Afopodori patris fortunam
celebrabo,

STROPHE III. COLON VII.

^r Orchomeniq; patriā tellurem: ^s quę ipsum
naufragio grauatam ex immenso falo horrida su-
scepit fortuna. ^t At nunc rursus cognatū pristinę

Ff

- » felicitatis fatum accessit. ⁸Fit autem ut qui defati-
 » gatus sit semel, animo posthac prudentior & cau-
 » tior fiat.

a (C *ἔπειτα*.) Valedicit Castori & Iolao, digressione illam omittens;
 & ad Herodoti hynnum porro sese recipiens. b (C Ego uero.) *ἐπι-
 νοῶ* est: redit enim ad institutum, à patre Asopodoro euehens uictorem.
 Per Neptunum, Isthmum & Onchestum, sola Isthmia intelligit. Onchestus est
 Bœotiae ciuitas Neptuno consecrata. c (C Onchesti littoribus.) Onche-
 sti littora dicit, quod urbi Bœotiae Onchesto palus Copais adiaceat. Scholia.

d (C Orchomeniq; tellurem patriam.) Et patrem Asopodorum & pa-
 triam tellurem Orchomeni celebrabo. Patriam tellurem Orchomeni, pro ipsa
 Orchomeno accipit. e (C Quae ipsum.) Orchomenos Thebarum ciui-
 tas est. Excidens ergo è patria Thebis, Orchomeni à matre sua, quae Orcho-
 menia erat, susceptus est. Allegorice enim fugam ex Thebis Orchomenon uas
 tes adumbrat. Ipsum autem è patria secessum acri allegoria exprimit, naufragi-
 um & horridam ex inmensa salo fortunam appellans, perinde ac per seditio-
 nem è patria exciderit. f (C At nunc rursus.) Apostrophe ad Asopo-
 dorum, qua congratulatur ei, quod pristinae sit restitutus felicitati, & in patriam
 Thebas demum receptus. g (C Fit autem ut qui defatigatus.) *ἰσχυρὰ*
ἔστι, quo ex periculis cautiore nos reddi adfirmat. quasi dicat, periculo
 suo edoctus & cautior redditus Asopodorus, sibi posthac melius prospiciet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

- » «Sin uirtus omni sua ratione & modo hisce in
 » duobus, sumptu nempe atq; labore cōstat, æquū
 » est ut n̄ qui ipsam consequuti fuerint, eximiā lau-
 » dem citra inuidiam ferant. ^bQuandoquidem fa-
 » cile donum est sapienti uiro, ^ccōmune erigere bo-
 » num, ^dubi pro uarijs præclarisq; laboribus ^ebo-
 » num uerbum dixerit.

EPODOS, COLON XI.

- » «Alijs hominibus in suis negocijs, alia merces
 » dulcis est, puta opilioni, agricolæ, aucupi, pesca-
 » tori, & ei qui ⁸difficilem à uentre suo famem dis-
 » pellere

- » pellere molitur. At qui in certaminibus aut bel-
 » lis delicatā laudem bene prædicatus tulerit, ^bsum-
 » mum is lucrum à ciuium hospitemq; linguæ fru-
 » ctu receperit.

a (C Sin uirtus.) Ad Herodotum uictorem redit. Primū animaduerten-
 dum, quod (ut Scholia legunt) plurali fœminino *ἀρετῶν*, singulare uerbum
 iunxit *κατὰ τὸν*, pro *κατὰ τὴν*, suo more: unde Pindari exem-
 plar haud dubie *ἀρετῶν* primū habuit: & non *ἀρετῆς*, quemadmodum Ro-
 manum Calliæ exemplar profert. Deinde, quod *τὸν ὄργῳ* nō pro ira
 durante, sed pro *ἔλλειψι*, hoc est, more, natura, ui, Pindarus usurpet. Postremo,
 quod uirtus duobus hisce potissimum comparetur, utpote sumptu atq; labore.
 Est autem argumentum ex habitu animi sumptum. Quisquis uirtutem labore
 & sumptu parauit, citra inuidiam meretur insignem laudem. Hæc est maior.
 Huic postea subijcit minorem: Herodoti uictoria sumptu & labore constitit.
 Conclusionem quia manifesta est omittit. b (C Quandoquidem facile do-
 num.) A facili maiorem syllogismi dilatat. Sapienti uiro, id est poëta, quem
 sapientem esse par est, non est difficile bene meritos attollere. c (C Com-
 mune erigere bonum.) Hoc est, exemplum uirtutis, quæ imitari debeant spe-
 ctatores, prescribere: quod sit per encomia bonorū uiroꝝ uirtute prædico-
 rum, quales sunt publicorum Græciæ spectaculorum uictores. d (C Vbi
 pro uarijs.) Id est, uictorijs & certaminibus. e (C Bonum uerbum di-
 xerit.) Hoc est, encomium cecinerit, uel hynnum uel oden conscripserit.

f (C Alijs hominibus.) Non esse præstantiores merces, quàm ipsum uir-
 tutis præconiū. Et quia id uatum sit insignium arte & ingenio, ideo clanculum
 poëticen Herodoto cōmendat, & eum ad amorē uatum excitat. g (C Diffi-
 cilem à uentre suo famem.) Periphrasis mercatoris. h (C Summum is lu-
 crum à ciuium hospitemq;.) Hoc est, & ab indigenis & exteris uirtutis no-
 mine cōmendabitur, ad quos uirtutum eius encomion peruenerit.

STROPHE IIII. COLON VII.

- » «Nos proinde Saturni filium Neptunum ^bui-
 » cinum ^cequestrem ^drecompensantes, ipsum ^ecur-
 » rum benefactorē collaudare conuenit: ac tuos
 » Amphitruo natos, ⁸Minyamq; Orchomenum,
 » inclytumq; Cereris nemus ^bEleusinam & ^cEu-

bocan in flexilibus cursibus euehere.

ANTISTROPHE, COLON VII.

^k Deinde tuum etiam ^l Achiuorū Phylacæ delubrum inter Herodoti uictorias connumero ò Protefilæ. ^m Omnia uero percensere, quæ Mercurius certaminum præses equis præfertim Herodoto tribuit, breuem mensuram habens hymnus non admittit. ⁿ Atqui sæpenumero tacuisse, non parum gratiæ attulit.

a (Nos proinde.) Gnomiam hæcenus propositionem et amplificationem rursus γνωμολογικῶς tractauit. Iam nunc assumptionem uel minorem subijcit, uarias eius coronas et uictorias enumerans, admixta gratiarum actione, qua Neptuno et alijs, quorum beneficio palmam consecutus est Herodotus, gratias agit. Est autem minor hæc syllogismi propositio huiusmodi: Herodotus Thebanus sumptu et labore uictoria ornatus est, Isthmia curru uincens, deinde Thebis Iolaiæ et Heraclia exuperans, postea in Demetrijs Eleusinijs, ad ultimum in Eubocæ certaminibus superior inuentus est cæteris.

b (Vicinum.) Thebis uicinum Neptunum uocat Onchesti nomine, qui Thebarū locus est, ut paulò ante cōmemorauit. c (Equestrem.) Quir equestrem Neptunum appellat? ἵπποδρόμιον, hoc est, equorum cursui, uel equestri certamini (quo Herodotus in Isthmijs uictor euasit) fauentem.

d (Recompensantes.) Hoc est, hymnū et laudem pro beneficijs, quibus Herodotū affecit, illi dicentes. e (Curruum benefactorem.) Neptunum curruum benefactorem nominat, et Isthmiorū aliorum uictorum, et Herodoti nomine, qui curru certans cæteris palmam præripuit. f (Tuos Amphitruo.) Apostrophe ad Amphitruonis liberos. Herculem et Iolaum intelligit. Et quanquā Iolaus sit nepos Amphitruonis ex filio Iphicle, attamen per cōplexionem, quod ad eius sanguinem pertineat, Iolaum hic pro filio usurpat. Est autem subaudiendum, laudare cōuenit. σθένος genitiuus Doricus, pro σθένος. g (μινύατε μυχόν.) Hoc est, Minyæ angulum. Periphrasis est Orchomeni. Minyæ Orchomenum, quod Minyas Orchomenum inhabitauit: unde Orchomenos Minyus dicitur. Hinc Minyam quidam ab Orchomeno progenitum, inter quos est Pherecydes, tradunt, ut Scholia habent. Alij uero Orchomenum à Minya: alij et Orchomenū et Minyam Eteoclis esse liberos.

Dionysius

Dionysius Minyam ad Martem refert. Aristodemus Alæ filium Minyam scribit, indeq; Argonautas Minyos appellatos idem auctor est. Sed de Minyis in ultima Olympiorum ode plura. Ludos autem quosdam et Orchomeni Thebarū oppido exhibitos fuisse, in quibus uicerit Herodotus, Pindarus inuit.

h (Eleusinia.) Eleusina Atticæ Δημότρια, hoc est, Cereris ludis agebantur, quibus hordeum corona erat et præmium uictoriæ. i (Eubocan.) Eubocæ insula est Bœotiae auulsa, ut Plinius lib. 4. cap. 12. habet: et huius insulae ludis superiorem reperiunt Herodotum adfirmat Pindarus.

k (Deinde et tuum Phylacæ.) Phylacæ Thessaliæ urbs est, cuius Protesilaus rex, qui et Phylaciolorum et reliquorum suorum ciuium dux fuit, dum ad Troiam proficiscerentur. Vt ille quum primum è nauis profiliret à Dardano quodam sit occisus, et in eius locum frater Podarces suffectus, est apud Homerum in Bœotia seu Catalogo nauium, ubi et huius Phylaces meminit, dum inquit: οἶδ' εἶχον φυλάκην, καὶ τὸ ῥῆμα σὺν ἀνθεμόν τε.

Stephanus à Phylace Deionis filio dictam tradit. l (Achiuorum delubrum.) Locum Phylaces, ubi Græcorum uel Achiuorum confluxu certamina sunt edita, Achiuorum τέμενον, hoc est, uel delubrum, uel segregatum, uel certamini destinatum locum appellat. τέμενον, ut et Scholia et Hesychius habent, omnis segregatus in gratiam et honorem alicuius, locus est: templum uel ara deo uel regi consecrata: uel separatus aliàs locus, non modo templum uel ara, Homeri etiam testimonio:

καὶ μὲν γ' οἱ Λυκιοὶ τέμενον τὰ μὲν ἔξοχον. etc.

m (Omnia uero percensere.) Claudit αὐξήτικῶς uictorias Herodoti. Impossibile est ut breui ode magnum et ingentem uictoriarum Herodoti catalogum percenscam. n (Atqui sæpenumero.) Gnome qua ratione reddit, quæ breuior esse uelit, nec omnia Herodoti magnifica enumerare, bifariam intelligi potest: primum, quod enigmatically ostendat non nihil etiam infortunij excepiisse in certaminibus Herodotum, quod satius sit taceri, quam in mediū, in laudum loco explicari. Vel quod iucundum et pulchrum sit in loco βραχυλογίᾳ esse: decet enim lyricos hymnos βραχυλογία, neq; quicquā μακρολογία. Sin quispiam ad locum cōmunem referre uelit, nempe:

Haud nocuit tacuisse quidem, nocet esse loquutum. non cohærebit: cum precedentibus hæc gnome.

EPODOS, COLON XI.

"Faxint autem superi, ut splendidis canorariū Pieridū alis excitatus in Pythijs, ac iuxta Olym.

Ff 3

pijs, excellentibus^b Alpei ramis manum suam obfirmet, gloriam Thebis septē portis minime obscuris allaturus. ^cQuod si quispiam in penetralibus suis diuitias clanculū coaceruans, alium, in quem inciderit, derideat, is non reputat, quod inglorius animam suam Plutoni seruet.

a **(Faxint autem superi.)** *ὕμν* est: precatur enim perorationis uice, ut posthac deū beneficio & Olympicorum & Pythiorum uictor euadat.

b **(Alpei ramis.)** Olea: ex olea enim Olympij uictores coronabantur. Alpeus autem fluuius præterlabitur Olympiam. c **(Quod si quispiam.)** Insignis gnome est, qua hanc oden claudens auaritiā opulentorum, seu auaros opulentos damnat: ac rursum ad liberalitatem inuitat maiorem, Herodotum. Auari diuites alta more sepulti in perpetuum ignorantur. Rursum, diuites non nihil facultatum suarum ad uirtutes & uictoriam obtinendam impendentes, eternam nominis sui gloriam post sese relinquunt, præsertim si eruditiorum hominum hymnis illorum uirtus celebretur.

XENOCRATI AGRIGENTINO,
ODE II.

STROPHE I. COLON VIII.

Veteres, ô Thrasybule, ^bquicunq; ad preciosarum ^cMusarum scandebant currum, ^dindytæ participes citharæ, facile mellitos in pueros hymnos condebant, & ut quisq; pulcherrimus erat, sic formosæ Veneris suauissimum florem ac fructum ad Venerem allicientem habebat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Nec enim tū lucro, aliquo pacto inhiabat Musa: neq; mercenaria: neq; uendebant dulces melifonæ, faciem deargentatæ, molliloquæ, ^cà Terpsichore

psichore cantiones. ^fHodie uero hoc Argiui uerbum, proxime uerum incedens, admittit nobis obseruare Musa,

EPODOS, COLON VII.

Pecuniæ pecuniæ uir. Sic & dixit, qui cum familiaribus tum amicis destitutus erat.

ENARRATIO.

Ode hæc Xenocrati Agrigentino Siculo inscribitur: de quo Artemon, Aristarchus & Callistratus dissentiunt. Alij enim Theronis fratrem, alij cognatum tantummodo Theronis faciunt: alij fratrem Thrasybuli, qui Hieronis uxoris item frater exiit, constituunt. Transmittit igitur hanc oden Thrasybulo Pindarus, per Nicasippum ueluti legatum, ut eam Thrasybulus Xenocratis frater etiam legat: atq; principio statim exposulat cum eodem, & cõqueritur potius, quod non dignam pro conscripto antehac hymno à Xenocrate mercedem acceperit. Ab eo principio statim ad certamina Xenocratis dirigit byram suam, ipsum ab isthmia & Pythia palma euehens: à Nicomacho auriga: à maioribus Aenesidemi filijs: à comitate & affabilitate, atq; adeò à mansuetudine morum, ab equitatu, à religione, ab hospitalitate. Postremo claudit apostrophe ad Nicasippum. Atqui huic Xenocrati Agrigentino 6. Pythiorum oden inscripsit etiam Pindarus, ubi Thrasybulū Xenocratis filiū uates ipse dicit. Quare & hic rectius, mea quidem sententia, Xenocrates pater Thrasybuli huius censendus est: id quod ex 6. Pythiorū planum fit, dum inquit: Ex nostris uero uel Thrasybulus ad paternam regulam potissimum conscendit. a **(Veteres ô Thrasybule.)** A collatione ueterum Lyricorum, cum suorum temporū poetis, orditur: non expressis autem uerbis. De Xenocratis in persoluendo hymno tenacitate queritur, sed ita tamē occulte, ut satis Thrasybulus intelligat. Statim autem non ad Xenocratem, sed ad filium eius Thrasybulum, quasi maiora à filio speret, apostrophē facit. Summa est: ô Thrasybule, ueteres lyrici non condebant stata mercede, uel spe lucri hymnos, sed gratis planē celebrabant suos, quos amabant: & ut quisq; pulcherrimus erat, eo faciliores in eius scribundis encomijs ueteres erant lyrici. Lyricos autem illos iuxta notat, quod non adeò in honestis rebus uersati sint, sed uenera ferè argumenta tractarint. quasi dicat: Ego non Cupidinem, non Venerem, nō uesanos amores concino, sed enim fortia clarissimorum uirorum gesta: quare mecum poëma pluris æstimandum quàm præcorum. Veteres, inquam, non pro pecunia scribebant: sed hodie secus fit.

b ¶ Quicumq; ad Musarū.) Periphrasis est Lyricorum. c ¶ *ἄσπετον*.) Musas *ἄσπετον* appellat, hoc est, aureo ornatu capite insignitas. *ἄσπετον* enim ornatus capitis muliebris est. d ¶ Inclytae participes citharæ.) Hoc est, Lyrici. Intelligit autem Alcæum, Ibycum & Anacreontem, qui sunt Pindaro ueteriores. Atq; hi in amatorijs argumentis cōmorati sunt. Porro Anacreon interrogatus, quur non deos potius, sed pueros tantum hymnis suis excoleret: Quia, inquit, pueri dii nostri sunt. e ¶ A Terpsichore cātiones.) Quæ à Terpsichore Musa, Lyricorū præside, proficiscuntur: hoc est, lyrici hymni. f ¶ Hodie uero Argiui uerbū.) Meis temporibus, inquit Pindarus, non gratis scribuntur poemata. Et quia cum uates non adeo diuites sunt, & præclara pangunt asmata, non immeritò eis iusta aliqua merces penditur. Hodie Argiui uerbum regnat, & sceptris potitur, quod in paroemiam abiit, nempe, Pecuniæ uir. Argiui huius nomen non exprimit poeta, sed Alcæus, ut Scholia recitant, Aristodemum Spartiatam fuisse testatur. Sic enim iamolim Aristodemum Spartiatam dicere, Pecuniæ uir. Nemo pauper, neq; bonus, neq; ullo honore dignus existimatur. Argiuum dixit, quia & Argos & Sparta ad Peloponnesum referuntur. Ellipsis est: deest enim substantiæ uerbum, est. Pecunia est uir. Hoc est, Nemo pro uiro, pro forti, bono, alicuius uirtutis habetur, nisi bene nummatus sit. Tantis est unusquisq; quantæ sunt eius opes. Citra nummos nihil cōmode expediri potest, ut est apud Demosthenem in 2. Olynthiaca, & Aphthonium. Ephesius ad septem sapientes hoc adagij refert. Chrysippus non esse paroemiam, sed apophthegma, in Scholijs esse arbitratur. Atqui Erasmus hic etiam consulendus. g ¶ Dixit qui cum familiaribus.) Hoc est, Aristodemus quum omni auxilio destitutus esset, & iam tam opes quàm amicos perdidisset, hoc apophthegma protulit, Pecuniæ uir.

¶ Verum tu sapiens es: nec enim incognita cano: Isthmiam equestrem puta uictoriam, quam Xenocrati Neptunus tribuens, coronam illi è selino Dorico misit, qua comā suam exornaret,

STROPHE II. COLON VIII.

¶ Curru decorum uirum honorans Agrigentorum lumen. ¶ Crisæ nancq; late potens apparuit: idq; Apollinis nomine, qui eum & benignus in spexit, & splendorem tribuit. ¶ Illic enim cele-

bribus

bribus Erechthidôn gratijs, in altum sublatus præclaris Athenis, nihil conquestus est de laxa aurigæ manu,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

¶ Quam Nicomachus opportune omnibus habenis uersat. ¶ Hunc & horarum Olympici ludipræcones agnouerunt, Saturnij Iouis in Elide sacerdotibus, ubi hospitalitate aliqua adfecti, suauiter spirante uoce Xenocratem ipsum suscipiebant, aureis uictoriæ genibus incedentem

EPODOS, COLON VII.

Suam per terrā, quam Olympij Iouis saltum uocant, ubi Aenesidemi filij immortalibus aucti sunt honoribus. Etenim neq; uobis incognitæ sunt ædes amabilium hymnorum Thrasymbule, neq; non mellite sonantium odarum.

a ¶ Verū tu sapiens es.) Conciliat sibi & beneuolū reddit Thrasymbulū, dum eum sapientem appellat. Sapiens es, inquit: atq; ideo satis intelligis quid hoc enigmate uelim, quid ue inquiram. Satis uides & sentis quò iter faciam, quod uidelicet Xenocrates pater tuus me nō adeo liberali mercede pro hymno Pythio decorarit. b ¶ Nec incognita cano.) Iam ad laudes Xenocratis patris Thrasymbuli sese accingit. Non cano incognita, ipsam scilicet Xenocratis uictoriam Isthmiam. c ¶ Neptunus.) Neptuni enim in Isthmo delubrum, ad quod ludi Isthmij aguntur. d ¶ Selino Dorico.) Hoc est, Isthmio. Nam Dorienses sunt Peloponnesi accola. Vel Corinthiaco: quoniam Dorienses Corinthum accollere: & ipsa Corinthus porta fuit Peloponnesi.

e ¶ Curru decorum uirum.) Quia curru uicerit. Laus est Xenocratis à uictoria Isthmia, quam curru obtinuit. f ¶ Crisæ.) Crisæ Phocidis locus, & ipsa Python urbs. Pythios ludos hic intelligit, in quibus & Xenocrate Apollinis benignitate superiorem factum refert. g ¶ Illic & celebribus.) Ab Olympia uictoria non ipsum quidem Xenocratem laudat, quandoquidem nullam ex Olympia uictoriam retulerit: sed ipsum Theronem. Iam quod ne-

Gg

cessarij amici Theronis est, in Xenocratem transfert: & quod unius est, alteri comune facit, consucto sibi more, iuxta fortasse prouerbium, τὰ τῶν φίλων κενά. Theronis ergo uirtute & Xenocratem nobilem facit. h C Epichthidion.) Erechthidæ Athenienses sunt, ab Erechtheo rege suo. Erechthidarum gratijs aptatus in præclaris Athenis: hoc est, usus Nicomacho aurigato re, qui genere Erechthides uel Atheniensis erat, feliciter compos est uoti factus, & uictoriam obtinuit. i C Quam Nicomachus.) A diligentia & agilitate Nicomachi amplificat. k C Hunc & horarum.) Præcones & Olympici certaminis sacerdotes agnouerunt Nicomachum, ut qui eos Athenis amicè pariter antehac tractasset, si quando eò se se recepissent: qui uè ab ipso Xenocrate antea etiam nonnihil beneficij acceperant, iam rursus Xenocrati uictoria conspicuum reuerentur. l C Vbi Aenesidemi filij.) Amaloribus amplificat. Fuerunt autem Aenesidemi filij Theron & Dinomenes Siciliae reges: & quia Isthmionices Xenocrates Siculus est, ideo horum meminit.

m C ἀγνώτες.) Incogniti uel expertes. Aedes uestræ nunquam humanis & odis uirtutum uestrarum uacant: illic enim mellite sonantes cantiones frequentes audiuntur. n C Aedes amabilium hymnorum.) Vel ad aedes Xenocratis & Thrasybuli, uel ad ipsam Olympiam hæc referri possunt.

STROPHE III. COLON VIII.

“Nec scrupulosa, nec aduersa uia est, si quis ad gloria dignorum uirorum domos Musarum honores ducat. Hinc ego tanto sermonem meum longius iecero, quanto præ cæteris mortalibus dulciorem conuictus rationem exhibuit Xenocrates: uenerandus enim & gratus ob sui conuersationem ciuibus erat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Equitatum deinde græco curabat more, deorumq; omneis panegyres suscipiebat religiose quidem. Nec unquam spirans felicior aura uelum circa mensam hospitibus contraxit: scæterum æstiuo tempore ad Phasin usq; hyberno uero ad Niliusq; littora proficiscebatur.

EPODOS

EPODOS, COLON VII.

“Ne igitur, tametsi liuidæ curæ mortaliū mentes obsepian, paternam unquam uirtutem fileat, neq; hymnos, quandoquidem non ineptos eos condiderim. Proinde ubi ad meum diuinum hospitem perueneris, hæc Nicasippe recita.

a C Nec scrupulosa nec ardua uia est.) Laus est à facilitate Xenocratis & filij Thrasybuli in hospitalitate, & eruditorum complexu. Gnomice autem sic argumentatur: Si quis Musarum honores, id est periphraſtice, carmina uel poemata, ad uestras & clarorum uirorum aedes perduxerit, non est asperum iter, hoc est, facile ad uos perueniunt, uosq; citra omnem difficultatem ea complectimini. b C Δοκύσας.) Lapidem teretem proiciens, uel disco ludens. Metaphora à disco athletarum. Per discon hymnum suum ἀλλυσοεικῶς intellige. Disci instar hymnum hunc tanto uenustiore & elegantiore pangā, quanto ipse Xenocrates morū clementia & mansuetudine cæteros antecellit.

c C Venerandus.) ὀγυλῶ pro moribus & uiuendi consuetudine Pindarus hic usurpat, ut supra in Nemeis. A morum ergo dulcedine Xenocratem laudat. d C Græco curabat more.) Ab equorum educatione & alimonia, quod reipublica ornamentum sit alere equos, iuxta græcam legem, qua præcipiebatur opulenti, ut alerent equos. e C Deorumq; omnes panegyres.) A pietate & religione. Panegyres festa religiose colebat, non ex sola consuetudine. f C Neq; unquam spirans.) Ab hospitalitate allegorice uictorem comendat. Confert autem inuidiam uento. Nunquam spirans aura uelum circa mensam hospitibus contraxit: id est, nulla inuidia obistere potuit, quo minus beneficijs hospites suos prosequeretur. Comparatio est huiusmodi: Ut naues sequendo uento impulsæ uela nō submitunt, sed assiduò procurrunt: eundem ad modum Xenocrates assidua & hospitalitate & amicitia suos afficiebat, nec desinebat & hospitalis & beneficus esse. g C Cæterum æstiuo tempore.) Perstat in allegoria hospitalitatis & liberalitatis in hospites.

h C Ad Phasin & Nilum.) Phasis Scythiæ fluius frigidissimus. Nilus Aegypti ab oriente ortum ducit, unde calidus est. Hoc est, æstiuo & calenti tempore amicos & hospites suos refrigerabat suauiter: hyberno & frigido tempore eosdem calefaciebat atq; fouebat. i C Ne igitur.) Si quis hæc unquam predicaturus, uel in uulgus proclamaturus est, nimirum dulces mores, hospitalitatem & alia, ne taceat uel occultet etiam ipsam patris tui Xenocratis uirtutem.

Gg 2

iem ò Thrasibule, ut parenthesis sit, Tameñ siluade curæ mentes mortaliū obsepiant. Omnia quidem sunt plena inuidia, sed propterea uirtus non est prætereunda silentio. i (Neg; hymnos.) Et hymnis suis iustum honorem uult seruari & exhiberi Pindarus, neq; quicquam contemni, uel nihili fieri: uidebat enim quanto in precio essent, & quomodo ab omnibus peterentur: unde eos ἄκ ἐλινύσοι τας, id est, non inertes, non in uno tantum loco permanentes, statuæ ritu, appellat: respiciens per hæc ad Nemeam oden, cuius initium, Statuarius non sum. quasi dicat: Mihi exploratum est, quod hymni mei & terram & mare transeant, non mancant uel Thebis, uel Athenis. k (Proinde.) Apostrophen ad Nicasippū ceu legatum facit, præcipiens, uel orans, ut Thrasibulo uel Xenocrati hæc omnia fideliter recitet: per Nicasippum enim hanc oden transmisi, ut in argumento subindicatum. Quod ad nomina huius ode attinet, Thrasibulus idem sonat quod Germanis Cumradus, hoc est, consilio audax. Xenocrates idem est quod hospites retinens, germanicè gasthart, Ænesidamus πρεσβὴ τοῦ αἴνου καὶ δῆμου, hoc est, à laude uel etiam hortatione populi, quem Romani à populi fauore, ni fallor, Publiū dixere: uulgò Lobuolck, uel Manuolck, uel Volckman, qui populū animet uel hortetur ad ardua. Theron uenatorem sonat: θῆρ enim feram, θῆρων à feris & uenatione deductum. Dinomenes, πρεσβὴ τῶν ἀνδράτεω καὶ τῶ μῦθῳ, hoc est, à potentia uel uehementia & animi robore corporis uel, uulgò Starckgmuet, uel Vestgmuet. Nicomachus, aurigæ nomen, πρεσβὴ τῶν νικῶν καὶ μάχῳ, hoc est, à uictoria & conflictu: uincens in pugna, germanicè Vuindtkrieg, oder kriegstreidt. Adeò Græci semper heroibus & claris & liberis parentibus progenitis, herouca & liberis hominibus digna nomina imposuere, quibus ad uirtutem, ad fortitudinem, ad reipublicæ comoditatem atq; salutem semper admonerentur: eaq; nomina è sua lingua, iam simplicia, iam composita, ut satis apparet, desumpserunt: id quod omnibus linguis familiare est.

MELISSO THEBANO EQVIS,

ODE III.

STROHPE I. COLON X.

I quisquam mortaliū fortunatus, siue cum gloriosis certaminibus, siue diuitiarum robore continet animo continuam fatietatem, dignus est, cui à ciuibus

uibus bene dicatur Iupiter. ^b Eximia uirtutes tuo beneficio mortales comitantur. ^c Enimuero futura considerantium maior est felicitas. At peruersæ mentis hominibus non peræque omni tempore florens prosperitas adest.

ANTISTROPHE, COLON X.

^d Celebrium uero operum præmia, pro bona re debita, euehere decet, ac ^f admirandis laudibus efferre. ^g Duorum ergo certaminum ^h portio, hæreditas, seu uictoria est Melisso, qua cor suum ad dulcem uertat lætitiã: primū quod in Isthmi uallibus coronas acceperit, deinde quod in caua alto pectore insignis leonis nemore ^k Thebas pronunciarit;

EPODOS, COLON XI.

Simulac ^l equestri cursu uictoriam obtinisset. ^m Scilicet complantatam & congenitam uirorum indolem & fortitudinem nō redarguit. ⁿ Agnoscitis fanè Cleonymi antiquam in curribus uirtutem & gloriam, & eos qui matris nomine Labdacidis, haud inæquales diuitias possidebant quadrigarum laboribus. ^o Tempus autem subinde alia aliàs dierum reuolutione producit. ^p Deorum uero liberi immutabiles & ad malum inflexiles perseverant.

ENARRATIO.

Melissum Thebanū ab Isthmia & Pythia uictoria laudat: à patris & matris maioribus Cleonymo & Labdacidis. Melissus ab apibus nomen habet, quas Græci μέλισσας, quasi dicas Apitius. Cleonymus, celebre nomen, uel nominis celebritatē sonat. Labdacidæ à Labdaco maiore, quod Syrium uel Chaldæū

nomen esse uidetur, à λᾶβλα deductum: perinde ac omnium Græcorum elementorū nomina ab Hebræis uel potius Chaldæis deriuata apparet: ut ab aleph alpha, à beth beta, à gimel gamma, à daleth delta, à chet chi, à tet theta, à iod iota, à cap cappa, à lamed lambda uel labda: à Cadmo primum Phœnice in Græciam illata nomina. Apud Græcos ergo nihil significant literarū nomina: apud Chaldæos uero & Hebræos, illarum etymon & fons nemini est obscurus. Sic lambda ad lamed reductum, à uerbo limed, quod doctrine accommodatur, doctrinam & institutionem sonabit. Consimiliter Labdacus à λᾶβλα primo uel lamed deductum satis apparet. Verum quia in priorum etymo non multum situm est, ideo hæc iam missa facimus. a (C Si quisquam mortalium.) Ad Iouem apostrophe facta, eum à ciuibus uirum merito laudandum ait, qui uictoria & diuitijs pollens, sua illa præclara quidem sorte contentus uixerit: à uictoria pulchre & animi moderatione exordium ducens, uictorem modestia clarum Melissum prædicaturus, beneuolentiã pulchre hoc gnomologico principio conciliat. b (C Eximiæ uirtutis.) Alia gnome est, qua uictoriam Ioui refert acceptam, pro solita sua pietate Pindarus. c (C Enimvero futura considerantium.) Futura consideranda monet, ne uidelicet Melissus uel alius quisquam præsentis felicitate effretur: id quod sacre literæ etiam hortantur, dum tempore bonorum, felicitatis & gaudij, mala nos recordari præcipiunt, & e contra. d (C Celebrum uero operum.) Exordio & ingressu peracto, τριονταετασ κλυδᾶν adjicit, atq; adeo præparationem ad rem ipsam uel uictoriam Melissi. e (C Præmia pro bonare debita.) Periphrasis est coronarum quibus uictores ornabantur, ac niceteriorum. f (C Admirandis laudibus.) Hoc est, eximijs & arte cõpositis hymnis & odis efferre. τριονταετασ, hoc est, conuiuantem, & uictoriæ nomine chorum ducentem uel tripudio deditum Melissum: uel indefinite pro gnomæ natura, qualemcunq; uictorem. g (C Ergo duorum certaminum.) A duplici uictoria, nempe ab Isthmia primum, deinde à Nemea euehit Melissum. h (C Portio.) Id est, possessio, pars & hereditas. i (C In caua alto pectore insignis leonis sylua.) Periphrasis est Nemeorū. k (C Thebas pronunciarit.) Per præcones Pythios & Nemeos. Victores enim & suo & patriæ nomine proclamabantur à præconibus. l (C Equestrem uictoriam.) Equestrem uictoriam Pindarus appellat. Et quia non constat ex hac ode, num quadriga, uel celete tantum uicerit Melissus, ideo etiam epigraphæ huius hymni, equis uel equestri cursu hunc adsequutum palmam testatur. m (C Scilicet complantata.) ὑπὸ φωνῆμα est, qua Melissum maiorum suorum ingressum uestigia confirmat. Qui uero sunt maiores isti, statim adiungit. n (C Agnoscitis scilicet Cle-

nè Cle-

nè Cleonymi.) Cleonymus auus paternus est Melyssi, Telesides pater: Auum ergo Cleonymum primum enituisse quadrigarum uictoria, deinde matris etiam cognatos uel maiores eadem palma insignes fuisse testatur. Refert autem matrem potissimum, & ipsius etiam Cleonymi genus & genealogiam ad Labdacidas. Sunt autem Labdacide Labdaci posteri, ut Laius Oedipus, uetustissimi etiam Thebani principes, ut & in Olympijs & Pythijs annotatum.

o (C Tempus aut subinde.) Claudit oden pulcherrima gnome, qua uel ad Labdacarum & Oedipodis fata respicit, uel ad cognatos Melissi, quorum meminit in sequenti ode. Quatuor enim Melisso sanguine coniunctos, bello perijisse subsequenti ode refert. p (C At deorū liberi.) Alia gnome, qua non mirum esse adseuerat, non nihil infortunij mortalibus accidere. Eam enim hominum conditionem, ut uarijs subinde periculis obijciantur. Solos autem superos & immortales deos à calamitate immunes esse. Per deorum autem liberos, ipsos deos intelligit, ut Scholia uolunt, quemadmodum Homerus dicere cõsuevit, ὕϊους ἀχαιῶν, filios Achæorū, pro ipsis Achæis uel Græcis: & perinde ac Hebræi בני ישראל filij Israël pro ipsis Israëlitis, peculiari cum Hebræis tum Græcis loquendi formula.

EIDEM MELISSO, ODE IIII.

STROPHE I. COLON X.

St mihi deorū gratia, infinita undiq; uia ô Melisse: sed & tu opportunitatē Isthmijs uictorijs monstrasti, ut hymno uestras uirtutes prosequar. ^b Quibus Cleonymidæ perpetuò florentes, cum Deo mortalem uitæ transigunt finem. ^d Sedenim aliàs aliàs sequendus uentus omnis homines adflans & excitans trahit.

ANTISTROPHE, COLON X.

Quinetiam Thebis è prisco stemmate cum celebres prædicant, tum sin uicinos hospitaes, ab omni prorsus tumultuante iniuria alieni. Quæcunq; testimonia super homines tam uiuos, quam

uita functos spirant de difficili, adeoq; inaccessa uirtute, ij nimirum omnibus numeris adsequuti sunt. ^k Ad hæc domi rebus præclare gestis ^l Herculanæ ad usq; columnas pertingunt.

EPODOS, COLON XI.

^m Necq; ultra Gades niti datur. ⁿ Præterea fuit illis quo equos alerent, & quo ferreo Marti placerent. ^p Cæterum una quapiam die asperi ^q belli tempestas, ac ueluti grauis defluxus niuis, quatuor uiros beato lare orbauit. ^r At nunc rursus exacta hybernorum mensium caligine, terra ceu purpureis uernans rosis conspicitur,

STROPHE II. COLON X.

^s Deorum consilijs. ^t Terræ uero commotor Neptunus ^u Onchestum & ^x marinū pontem ante Corinthi muros inhabitans, hunc admirandū generi eius hymnum tribuens ^y è lecto ueterem reducit famam bonorum operum. Siquidem ^z ea in somno cecidit, ^a excitata uero colore lucet, ceu phosphoros inter alia admirationi est sydera.

ENARRATIO.

Argumentum.

Quasi liberaliter pro priori hymno tractatus sit à Melisso, præsentī ode, ceu gratus existens, fusius idem argumenti Pindarus lyre suæ accomodat: uictorem ipsum ex integro laudans, à maioribus Cleonymidis, à splendore generis, ab hospitalitate, à iustitia, atq; adeo cunctarum uirtutum circulo, à domesticis præclare gestis rebus, ab Isthmia uictoria, ab Atheniensibus & Sicyonijs ludis, à maiorū curribus obtenta uictoria. Dehinc nonnihil infortunij attingit, quod Melissi maioribus obtigerit. Ad Herculis Thebani etiam eximia decora & fata descendens, ab Heracleorum iuxta uictoria Melissum, & Orsea unctore extollit. ^a C Est mihi deorum gratia.) Proponit se multa in promptu habere argumenta, quibus Melissum & maiores eius suis efferat laudibus, præcipue

præcipue tamen Isthmios ludos. ^b C Quibus Cleonymidæ.) Est autem Cleonymus auus paternus Melissi, ut priori demonstratum ode. Verum hic nedum auum paternum, sed & alios maiores omnes & posteros Cleonymidas appellat, ceu à remotiori quodam Cleonymo principium ducentes. Laudat autem eos à uirtutibus in adulanter, dum inquit: ^c C Cum Deo mortalem uitæ finem transigunt.) Quasi dicat: Quantumuis hac in terra fortunati sunt heroes, attamen mortales sunt: sola uirtutis memoria est æterna. ^d C Sed enim alijs alius.) Gnome est, qua nonnihil infelicitatis Melissi domui cõtigisse subindicat: at iuxta id infortunij cõtigit, & Melissum ea de re consolatur. Non mirum est homines non omni ex parte beatos esse, quum nemo mortalium perpetuam sit hic beatitudinē nactus. ^e C ̄̄̄.) Ventus uelum inspirans. Allegoria est à nautis sumpta. Ut nauis non semper sequendo uento impelluntur, ita nec mortalium uita à procellis, hoc est, calamitate, potest esse immunis & libera. ^f C Quinetiā Thebis.) A natalium splendore. ^g C In uicinos hospitales.) Ab hospitalitate. ^h C Ab omni prorsus tumultuante.) A iustitia. ⁱ C Quæcunq;.) A uirtutum circulo, & earundem encomio. ^k C Ad hæc domi.) Quod nulli alij domesticis his uirtutibus & rebus strenuè gestis antecant. ^l C Herculanæ ad usq; columnas.) A prouerbio deducta auxeseos formula: quasi dicat, à nemine hic superatur: ille enim eò peruenit, ubi non possit ultra pergere. ^m C Neq; ultra Gades.) Proverbialis eadem cum proxima locutio. Hoc est, quum ad summa peruenit est, quiescas necesse est. Hunc ad modum Cleonymidæ, quum Gades & Herculis columnas uirtutibus suis contigerunt, ad id culminis conscenderunt, ut conscendere altius non possint. ⁿ Præterea fuit illis quo equos.) Ab equorū educatione, quæ diuitias & ingenuum ortum demonstrat: non enim cuiusuis est ἵππων ἄριστον, sed procerum, nobilium & potentiorū. ^o C Et quo seruo Marti.) Ab armis & apparatu bellico. ^p C Cæterum una quapiam die.) Ad cladem digreditur & prælium, quo quatuor Melisso cognati occubere. Adeo perpetuò felicitatis, syncerus uates meminit, ut infortunij tamen iuxta non obliuiscatur: non ut impropere obijciat ue, sed ut præsentī felicitate exacta mala obliteret, & dulcem acerborum memoriam, prosperiore successu rerum faciat, utq; simul humane sortis nos omnes cõmonefaciat. ^q C Belli tempestas.) Conflictum tempestati & niui comparat. Ut enim tempestas cælum nubibus obducit, & uentus & murmur auræ & fulgur & tonitru omnia ita confundant, cælum obscurent, ut intremiscant mortales, nec sciant, maxime maris tempestate correpti, quid agant: & ut densa decedente niue, ipsum iter & uisus noster tantum non obscurentur: Sic in martia compressione, tantus

impetus, tantus furor, tanta uehementia, tremor & clamor, ut nemo uerius ex-
presserit, quam qui semel interfuerit: quanquam ne uerbis quidem efferri possit,
sed mente uix etiam concipi. r ¶ At nunc rursus.) Pulchra allegoria,
post abactam calamitatem per Melisi uictoriam, nunc felicitatem reuersam ad-
firmat: pulchra iuxta antithesi hybernorum mensium caligini (id est, exactæ
calamitati) terram purpureis rosis uernantem (hoc est, summam iucunditatem
ex Melisi uictoria profluentem,) opponens. s ¶ Deorum consilij.)

Non suis id uiribus Cleonymidæ consecuti sunt, sed deorum benignitate: quos
multiplos pios & deorum timentes fuisse arguit. t ¶ Terræ uero comotor Ne-
ptunus.) Neptuni beneficio, Isthmia nimirum uictoria, obscuratam Cleoni-
mydarum famam illustrari. u ¶ Onchestum.) Onchestum Neptuno

sacrum locum esse, in Isthmiorum predictum est. Est autem amplificatio à loco
& τοπογραφία. x ¶ Marinum pontem.) Periphrasis est Isthmi.

Nam cingulum illud, seu terræ angustiam inter utrunq; mare, ponti adsimulat.

y ¶ E lecto.) Hoc est, decumbentem & ægotantem famam. μετα-
φορὰ à decumbentibus: hoc est, sopitam ac ueluti infirmam. z ¶ E in
sonno cecidit.) Metaphora est: hoc est, sopita est & obscurata.

a ¶ Excitata uero.) Pulchre in comparatione perseverat. E somno
excitata fama, hoc est, reparata & instaurata, lucet ceu φωσφός. ¶ Fama
splendorem per Melisi uictoriam excitatum τὸ φωσφός comparat. Vt
enim lucifer cæteris stellis est rutilantior, sic hæc Melisi fama cæterorum The-
banorum decori præeminet.

ANTISTROPHE, COLON X.

Quæ famæ claritudo & cultis in Athenis, &
Adrahti certaminibus Sicyone peractis, currum
proclamans uincere, præbuit huiusmodi enco-
mia, qualia & progenitorum tuorum à tum uiuen-
tibus poetis fuere. b Qui neq; in publico cōuentu
flexibilem retinebant currum, sed cum uniuersis
Græcis certantes equorum sumptu gaudebant.
c Eorum enim qui nihil experti sunt nulla est memo-
ria: incognitā enim uitam silentio pressam uiuunt.

EPODOS, COLON XI.

Est autem quædam fortunæ & pugnantium
obscuritas,

obscuritas, quandiu ad finem non fuerit peruen-
tum. f Alia enim alijs fortuna impertit, quæ & in-
terdum bonum uirum à peioribus arte & fraude
circunueniri facit. g Agnoscitur id in martia Aia-
cis fortitudine, quam in concubina nocte suo ense
refecans, ingentem luctum Græcorum liberis,
quicumq; Troiam se receperat, reliquit.

STROPHE III. COLON X.

Atqui Homerus Aiace[m] apud mortales hono-
rificum reddidit, qui omnem ipsius uirtutem col-
ligens ad uirgam diuinorum carminum posteris
celebrando recensuit.

a ¶ Quæ famæ claritudo.) Ab Atheniensibus ludis obtenta palma,
& Sicyonij Pythijs, de quibus in Nemeis satis auditum, prædicat uictorem Me-
lissum, eum curru uicisse confirmans. b ¶ Qui neq; in publico.) Ma-
iores Melisi ab encomijs, quos per suorum temporum poetas, ab equestri uicto-
ria retulerunt, prædicat. c ¶ Equorum sumptu.) Ab ἵπποτροφία
maiores effert. d ¶ Qui nihil experti sunt.) Hoc est, qui in certaminibus
non sunt defatigati uel exercitati, qui non adepti sunt palmam, non sunt in ho-
minum memoria, ut qui nullis odibus celebrentur. Potest & generatim ad omnes
inertes & ignauos referri hæc gnome. e ¶ Est autem quædam fortunæ
& pugnantium obscuritas.) Gnome est, qua obscuram primum Melisi famam,
priusquam palmam arripere, fuisse ostendit: adeoque in persona non apparuisse,
quod euentus certaminis conspiciendum in eo dedit. f ¶ Alia enim.) Va-
rium esse euentum humanarum rerum: unde non mirum, si quisquam, quæ sibi
polliceatur, non semper adsequatur. Porro non omnia semper pro uotis morta-
libus euenire, exemplo Aiace probat, dum subiicit: g ¶ Agnoscitur id in
martia Aiace.) Aiace, inquit, quum esset post Achillem omnium fortissimus,
attamen Achillis armis per longe inferiorem, Ulysses nempe, orbatus est. Cha-
rum autem habet Pindarus Aiace[m], & fortissimo principi miserrimum fatum
inuidet: quo de apud Sophoclem in Aiace μεταφωσφός. h ¶ Atqui Ho-
merus.) Elsi uictus sit Aiace, attamen perpetuis Homeri monumentis, eter-
num etiam uiuit. Scholia hic Chrysippum & alios adferunt, qui hic dubi-
tant, num hic locus Homericæ celebrationis, uel Aiace uel Ulyssi attribuendus

fit, quum Homerus neutrum nominet. Ego, tametsi quidam ad Vlysssem hæc pertinere putent, Aiæci potius accenseri posse autumo: quasi uelit poeta subindicare nonnihil infelicitatis passum esse, instar Aiæcis, uel aliquot maiores eius. Qui ad Vlysssem referunt, per hoc persuadentur, quod subinde uates Melissum parue stature fuisse testatur, & uictoriã tamẽ cæteris præripuisse. Sic Vlysssem respectu Aiæcis paruum extitisse. Verum frustra demiratur, ac ueluti deplorat fatum fortissimi herois, si postea in iniuriam Aiæcis Vlysssem ad sidera uehat.

i (Ad uirgam diuinorum carminum.) Hoc est, ipsis poetices monumentis: in iliade uidelicet τὸν ἄνθρωπον ἰσχυρὸν περιλάλοισιν.

- » "Hoc porrò immortale præconium est, si quis
» piam quid apte & eleganter dixerit. ^b Ac rerum
» bene gestarum fulgor & laus nullis unquam se-
» culis extinguiibilis, tum per fertilem terram tum
» pontum com meat.

ANTISTROPHE, COLON X.

- » "Vtinam & ego solertes Musas consequar, ut
» illam hymnorum ^dardentem lampada cõtingere
» queam, ^cdignamq; pancratiij coronam ^fMelisso,
» Telesiadæ ramo. ^eEst enim illi animus æque in
» labore, atq; leonibus, dum feroces ipsi, uenantur
» non citra laborem bestias. Consilio uero & calli-
» ditate uulpẽ agit, quæ supinè recumbens, aquilæ
» impetum remoratur & arcet. At uero prudentis
» est ac nihil non tentantis, hostem in glorium red-
» dere seu deijcere.

EPODOS, COLON XI.

» "Neq; enim Orionem naturã nactus est: sta-
» tura quidem breuis, cæterum dimicandi artis pe-
» ritisissimus. ^aVerum ad Antæi domos Cadmeijs
» Thebis, corpore quidem non ad eò magnus, ani-
» mo uero indefessus Antagonista uenit, ut eum

qui

qui hospitem cranijs Neptuni templum corona-
naret, cohiberet

STROPHE IIII. COLON X.

» Filius Alcmenæ, ^kqui uniuersæ terræ, tamq; ^l
» maris, præcipitijs alti, reperto fine, fretoq; ad na-
» uigationes pacato, Olympum conscendit, ubi
» apud ^mAegiochum, pulcherrima felicitate fruens
» demoratur, preciosus & charus immortalibus
» dijs, quandoquidem & aurearum domorum rex,
» Heben ac Iunonis generum coniugauit.

ANTISTROPHE, COLON X.

» "Cui super Electridas conuiuium exhibentes
» ciues, & nouis aras coronis ornamus, in memo-
» riam & sacrũ octo fortium interemptorum, quos
» Megea Creontis nata Herculi peperit filios,
» quibus ab obitu solarium radiorum oriens flam-
» ma totam noctem lucet, aërem uapore fumi qua-
» dantenus calcitrans.

EPODOS, COLON XI.

» "Postero dehinc die annuorum ludorum finis
» est, in qua tum fortitudinis opus absoluitur, ubi
» redimitus caput myrtis, uir ille ^oduplicem uicto-
» riam demonstrauit, qui antehac tertiã ab adole-
» scentibus reportarat, ^pprudentis gubernatoris,
» agilisq; aurigatoris consilio usus. ^qProinde cum
» Orsea ipsum uictorem exultans laudabo, iucun-
» dam destillans gratiam atq; præconium.

^a (Porrò hoc immortale.) Digreditur ad poetices & bonarum literarum præstantiam. Ea est eximia laus, inquit, quæ cuiquam ab elegantibus poetarum carminibus, & eruditorum hominum scriptis prouenit. ^b (Acres

Hh 5

rum gestarum radius.) Metaphora est, pro excellentia. Hoc est, uirtutes à deis celebratæ cum terram tum mare transeunt. **c** (Utinam & ego.) Deest est: precatur enim, ut perinde Melissum queat prædicare, atq; Homerus cum Aiæcem tum Ulysssem extulit. **d** (Ardentē faciem.) Hoc est, splendorem & auctoritatem poetices. **e** (Dignamq; pancratij.) Ut possim suis celebrare laudibus uictoriam Melissi, quæ ei ex pancratio contigit, unde & coronatus est. **f** (Melisso ramo Telesiadæ.) Utinam possim celebrare digne coronam pancratij, in gratiam Melissi, qui ramus est Telesiadæ. Solet autem & Homerus magnanimos principes atq; insignes heroës appellare ἐπὶ γένῳ, & ἑρπύλλοντος ἀρνῶς, ramos Martis, quasi à Marte profeminati uel plantati essent. Est autem Telesides pater Melissi. **g** (Est enim illi.) Hic post uotum & precationem ex integro præconium Melissi textit, conferens robur eius leoni, prudentiam uulpeculæ, heroica sanè & principe digna comparatione. **h** (Neq; Orioneam.) A statura corporis uirtutem animi extollit. Esti corpore paruus fuit, animo tamē magnus, ideoq; uel maiorem sese uicit. Orionem Gigantem non equiparauit corpore, attamen antagonistam suum Orioni statura haud dissimilē superauit. **i** (Verum ad Antæi domos.) Alia comparatio. Quemadmodum Hercules Alcmenæ filius statura Antæo inferior, Antæum tamen Gigantem longe sese statura quidem excellentiorē prostrauit & cōpressu interemit, sic Melissus se maiorem deuicit, perinde ac Hercules cōparatione sui maiorem Antæum. Hic deserta Libyæ incolens, è prætereuntium occisorum capitibus Neptuno templum exornauit: quod sceleris alij Diomedæ Thracio, alij, ut Bacchylides, Eueno accommodant. **k** (Qui uniuersæ terræ.) Digreditur ad fata Herculis, ut post erectas Gades & absolutos labores tandem in cælum migrauerit, ibiq; Heben uxorem duxerit.

Hæc Heraclea dicuntur.

l (Aegiochum.) Aegiochus Iupiter, ueluti capram tenens. Scholia in Homerum Aegiochum dici Iouem autumant, quod Aegida scutum teneat. Mea est sententia, ut ab ἀἰγὴ κεῖρας, id est capra, à qua in Creta altus est, ἀγιοχῶς, τὸ τῆς τῶν αἰγῶν καὶ τῶν κρῶν, appelletur. Verum de Aegide scuto & Aegiocho supra. **m** (Cui super Electridas.) Electridæ portæ sunt Thebis, ubi sacra faciunt Herculi, & octo filijs eius, quos & Creontis regis filia Megera peperit, quosq; ipse indignatione Iunonis in rabiem actus occidit. Esti Lysimachus dolo ab hospitibus interemptos scribat. Variæ sunt uariorum de filijs Herculis hæc opiniones. Lysimachus enim & Socrates, Dionysius, Euripides, Aeneas Argiuius, Pherecydes, Batus, Herodotus, nedum historia mortis, uerum numero etiam dissentiunt. Batus nominibus recenset eos, Polydorum, Anicetum, Mecistophonum, Patroclem, Toxoclitum, Menebrontem, Chersibion.

bion. Alij alia nomina proferunt, Therimachum, Creontiadem, Aristodemum, Deicoontem, Deionem, Antimachum, Clymenum, Glenum. **n** (Postera uero die.) Post sacrificium super Electridas perficitur certamē, aguntur ludi, ubi uictores myrtea corona exornantur. **o** (Duplicem uictoriam.) Bis inquit, aduictior factus, & uirili ætate conspicuus, funebribus illis Herculis ludis uictoriam obtinuit Melissus: tertiam autem uictoriam dum puer esset reportauit. Obscurū est autem, num Herculanis certaminibus uel alijs euaserit uictor, dum puer esset imberbis adhuc. **p** (Prudentis aurigæ consilio.) Aurigam etiam laudat. **q** (Proinde cum Orsea.) Orseas haud poenitendus Melissi aliptes fuit.

PHYLACIDÆ AEGINETÆ PANCRATIO VINCENTI, ODE V.

STROPHE I. COLON VIII.

^aEneranda Solis mater Thia, te propter alijs metallis præpotens aurum excellentius iudicarunt mortales. ^bEt enim in ponto cōtendentes naues & in curribus certantes equæ propter tuum honorem regina, in uelociter uertentibus sese ludis admirandæ sunt,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Inq; ludicris certaminibus ^duenerabilem gloriam & ingens decus pepererunt, quibus manuū robore, aut pedum uelocitate uincuntibus densa ^eserta cæsariem coronarunt. ^fSed fortitudo mortalium à Deo est. ^gDuo sunt autem quæ iucundū ^huitæ florem, cum uiuenti felicitate pascunt:

EPODOS, COLON XI.

ⁱNempe si quis bene adfectus, seu in bona fortuna constitutus, celebri pariter fama claruerit.

» Præter hæc, ne frustra coneris Iupiter fieri:
 » omnia nanq; habes, si talium tibi honorum fors
 » contigerit. ^bMortalia mortales decet. ^cVerum
 tibi in Isthmo Phylacida duplex uirtus pullulans
 collocata est, ^kac Pythææ in Nemeis pancratiij
 splendor repositus est.

ENARRATIO.

Argumentum.

Phylaciden Aeginetam, ab Isthmia & Nemea uictoria concinit: à patria Aegina, ab urbis insigni politia, à maioribus Aeacidis, à suis progenitoribus, à Pythea alipte. Suprà in quinta Nemeorũ ode, & in hac, & sexta in sequenti, cognati & sanguine iuncti celebrantur. De ordine harum trium odarum, quæ prior, quæ posterior esse debeat, superuacaneũ est multis delitigare. Callistrati sententia est, soli Phylacidæ hanc inscriptam: mentionem autem fieri Pythææ, cuius laudes concinuit in quinta Nemeorum, propterea quod sint cognati inter sese. Perinde ac in sequenti uictoriam etiã Euthymenis repetit, quod sanguinis linea ad uictores illos pertineat. a (Veneranda.) A Solis matre Thia initium sumit: encomion domi Thia, quod aurum est, pro exordio adducens. Propter te, id est propter tuum domum ò Thia, mortales aurum cæteris metallis præferunt: utq; tu es dearum præstantissima, sic tua dona nobilissima simul & optima habentur. Ea enim est dea præstantissima, cuius proles cætera deorum sobolem antecellit. Atqui Thia soboles, nimirum Sol & Luna, cæteris in coelo fulgentibus numinibus siue erronibus sunt rutilantiores & splendidiores. Est igitur Thia reliquis deabus eminentior. Porro Thiam esse matrem Solis Hesiodus testatur, dum ait:

θεία δὲ ἠελίον τε μέγα, λαμπρὰ ἰτε σελήνην
 γένεσθ' ὑποδυμένη σ' ὑπὸ ρίον & ἢ φιλότιντι.

Charum Thia suis complexa Hyperiona membris
 Ingentem peperit Solem, Lunamq; nitentem.

Thia ergo & Hyperion sunt parentes Solis & Lunæ. θεία nomen habet à θεῶν, id est, à spectaculo: uel à θεῶματι spectro, uel uideo: uel à θεῖν, id est curre. Vnde recte Thia spectatrix, mater Solis, qui hanc terrã illustrat, pater Hyperion dicitur, παρὰ τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰσθία, quod supra nos eat. Vnde Sol eadem ratione, patronymica tamen, Hyperionides, & simpliciter Hyperion poëtis appellatur. Atqui per Solem aurum intelligit: suum enim cuiq; planetarum metallum attribuitur, ut Scholia annotarunt.

είς

ἠλιος σελήνη ἄρη κρόνον δία έρμω ἀφροδίτῃ	ἀνάγκη	χρυσός ἄργυρος σίδηρος μόλυβδος ἠλεκτρον κασσίτερος χαλκός.
Soli Lunæ Martii Saturno Ioui Mercurio Veneri		attribuitur

Quæ ergo tale huic hymno attexit exordium: in gratiam ne uictoris, an suis ipsius causa? Etsi neutrum ipse expresserit, quisq; tamen per sese satis abunde q; percipere hinc potest, quod primũ in gratiam hoc Phylacidæ, dein suo quoq; nomine faciat. O multi nominis Thia, inquit: ò uenerãda, ò præclara, ò eximia, tua causa homines aurum cæteris metallis prætulerunt. Deinde & quæ terra, & mari ludi exhibentur, propter tuum honorem & precium sunt admirationi. Quid est, tui causa, & tuum propter honorem? hoc est, propter tuum beneficium, quo mortales adiutas: & propter tuum honorem, quem hominibus impertis: id est, propter aurũ, quod humano generi largiris. Propter liberos tuos Solem & Lunam, id est, aurum & argentum, quæ per te generantur. Huius exordij χόλιον est apud Demosthenem in secunda Olymthiaca, dum inquit: Citra pecunias nihil cõmode expediri potest. Neq; ludi quinquennales, siue peiodici, siue alij per Græciam, neq; uictoria citra Thia filios Solem & Lunam, hoc est, aurum & argentum, agi comparari ue possunt. Neq; uictoriam Phylacides adipisci potuisset, nisi opibus esset adiutus. Neq; ego condere poemation possẽ, nisi me Thia clara, fulgensq; soboles, aurum & argentum inuiderent. b (Etenim in ponto.) Ratio quare aurum excellentius sit metallum: quia spectacula quæ & terra & mari aguntur, per te, hoc est, aurum adeoq; pecunia aguntur: quandoquidẽ, ut iam dixi, sine pecunijs nemo quicquam rite queat persequi. c (Ludicris certaminibus.) Equorum & currium. d (ποθὸν κλέσ' ἔπρασεν.) Desiderabilem celebratam peregit. Enallage numeri est. A plurali enim ad singularem decidit Pind

11

darus, pro more sibi consueto. Hoc est, ipsa etiam decertantiū uictoria, non sine sumptibus & sine munere tuo ô Thia constat. e ¶ Sed fortitudo mortalium.) Pietas Pindari. Gnome enim sibi consueta uirtutes hominum Deo refert acceptas. f ¶ Duo sunt.) Commendaturus Phylacidam, in quibus humana felicitas consistat proponit, nempe in rebus præclare gestis, & earundem encomio. Perficitur autē & constat encomion nicephori hoc syllogismo: Beatus est, qui rebus præclare gestis & illarum encomio exornatus conspicitur. Phylacides est huiusmodi: igitur est felix & beatus. Duo sunt, intentio est.

g ¶ Præter hæc.) Rhetorica intentionis uel maioris dilatio.

h ¶ Mortalia mortales decent.) Gnome ethnica, imò & Christiana, si corpus spectes, & animi etiam τὰ πρὸς θεοῦ. i ¶ Tibi uero in Isthmia.) Minor est, qua rebus gestis, hoc est, uictoria Isthmia Phylaciden insignitum memorat. k ¶ Et Pythæ.) Meminit Nemeonica Pythæ, cuius laudes prædicauit in 6. Nemeorū. Fratres fuisse, ex subsequenti odes colligitur epigrapha: utrunq; autem pancratiasten fuisse demonstrat.

“At meus animus, ^bhaud sine Aeacidis encomia tua decantat. ^cCum Gratijs enim, ^dLampōnis filijs adueni

STROPHE II. COLON VIII.

“Ad hanc legibus bene confirmatam urbem. ^fSin horum uita per puram diuinorum operum semitam uersa est, ne inuideas pro laboribus illorum, hymnum poëtæ cōuenientem concinnare. ^gEtenim qui ex heroibus insignes bellatores fuerunt, uel post mortem encomia consequuti sunt: ^hCelebrantur namq; & citharis & sonoris tibiarum concentibus,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

“Omne per æuum. ⁱMeditationem poëtis, ^kIouis gratia, præbuerūt fortiter agentes. ^lIn Aetolorum quidem sacrificijs, conuentibus uel lucidis, Oenidæ præduri uiribus, ^mThebis uero eque-

stris Iolaus munus habet, “Perseus autem in Argo. At ^oCastoris Pollucisq; hasta, prope Euroæ fluenta.

EPODOS, COLON XI.

“Oenone uero magnanimi ⁱmores Aeaci liberorum celebrantur: ^rqui sociali pugnae foedere bis urbem Troianorum depopulati sunt, Herculem primum sequuti, deinde Atridas.

a ¶ Meum uero cor.) Alteram partem, nempe encomion Phylacidae adesse ostendit. Seipsum enim rerum ab eo gestarū, præcipue uero uictoriae esse encomiasten. b ¶ Nō sine Aeacidis.) Tuas uirtutes ita celebros, ut Aeacidarum non obliuiscar. c ¶ Cum Gratijs.) Gratiarum benignitate, & iucundis hymnis. d ¶ Lamponis filijs.) Hoc est, in honorem & gloriam filiorum Lamponis Pythæ & Phylacidae. e ¶ Ad hanc legibus.) Circumstantia, qua patriam Phylacidae à bona politia laudat. f ¶ Sin horum uita.) Ad inuidos digreditur. Non inuidendum bonorum uirorum encomijs. g ¶ Etenim.) Bonorum uirorum laudes post mortem uiuere.

h ¶ Celebrantur enim.) Qui uiuant post fata bonorum laudes.

i ¶ Meditationem poëtis.) Fortium heroum facta, poëtis argumenta suorum monumentorū dedisse. k ¶ Iouis gratia.) Id est, Iouis beneficio & uoluntate fortiter agentes. l ¶ In Aetolorum.) Exemplis externis & domesticis probat. In solennitate & panegyri Aetolorum incluta, Aenci fortes filij celebrantur à poëtis. m ¶ Thebis.) Equestris Iolaus honoratur Thebis & festo & carminibus. n ¶ Perseus in Argo.) Celebratur.

o ¶ Castoris & Pollucis.) De quorum fato supra. p ¶ Oenone.) Oenone uocata est, priusquam ex Ioue Aegina, Asopi fluminis filia, illic produceretur: hoc est, in Aeginares gestæ Aeacidarū cōmemorantur. q ¶ ὁρῶν.) Rursum pro moribus, & uitæ consuetudine, ut antehac sapius.

r ¶ Qui sociali pugnae foedere.) Bis depopulati sunt Aeacidae Troiam: primum quidem Telamon cum Hercule, deinde Neoptolemus cum Atridis.

“Proinde à principio mihi Musa repete, qui Cycnum, qui Hectorem, & intrepidum Aethiopum exercitus ducem insigniter armatū Memnona interfecerint, Quis enim fortem Telephū

Caicus flu- sua hasta fauciauit prope Caici ripas?
uius est My-
sæ.

STROPHE III. COLON VIII.

^b Quibus fama Aeginam decoram illam insu-
lam patriam tribuit. ^c Extructa est autem & iam
olim turris, quam altis suis uirtutibus conscen-
dant. ^d Quin & lingua mea multas circa Aeacum
sagittas cōtinet, quibus illum resonet. ^e Nuncq̄ in
Marte testari queat ciuitas Aiakis, nautis defensa

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Salamis, in multa corrumpente Iouis imbre,
in densa innumerorū uirorum strage. ^f Attamen
gloriationem hanc silentio complue, cela. ^g Iupi-
ter hæc & hæc gubernat omnium dominus. ^h Hu-
iusmodi uero fortium uirorum uirtutes, uictoriæ
pulchrum gaudium, præ amabili melle diligunt.
Eat nunc & belligeretur aliquis strenue,

EPODOS, COLON XI.

Et in certaminibus ⁱ Cleonici genus addiscat:
neq̄ enim prolixus uirorum labor obliterated
est, neq̄ quantum in spes uictoriarum insum-
ptū est, ego cura & carmine meo obscurauerim.
^k Cæterum & Pytheam membrorū domitorem
laudo, qui Phylacidæ laboriosum cursum manibus
suis felicē reddidit, mente prouidus. Appre-
hende igitur ei coronā, adfer uillosam mitram,
^m & adlega simul elegantem recens natū hymnū.

^a *C Proinde.* Ad Musam apostrophe est, rogans ipsam, ut dicat, qui-
nam fuerint & unde, qui in Troiano bello fortissimos quosq̄ occiderint. Quis,
inquit, Cycnum, quis Hectorem, Memnonem interfecit? quis Telephum hasta
sua fauciauit? ^b *C Quibus fama.* Respondet interrogationi. Illi istos
principes

principes interfecerunt, quorū patria Aegina fuit. Achilles enim Hectore &c.
^c *C Extructa est i. molim turris.* Allegoria est. Magna celebritas, in-
gens & ueluti fastigiatum decus eis propositum est, quod suis uirtutibus Aeaci-
de conscendant. ^d *C Qui & lingua mea.* Sibi multa in Aeacilaudem
in promptu argumenta esse: aq̄ primo Aeginæ summo principe laudat Isthmio
nicen. ^e *C Nuncq̄ in Marte testari queat.* Ad naualem pugnam, qua
circa Salaminem Græcicum Persis conflixere, uertit animū, in qua primas te-
nuere Aeginetæ, ut Herodotus & Ephorus tradunt. ^f *C Attamen glo-
riationem.* Ne nobis inuideant reliqui, si tanta solis Aeginetis tribuamus, Iu-
piter queso hæc occulta, ne omnes aduersum nos excitentur æmuli.

^g *C Iupiter hæc & hæc.* Ut & superbiæ & inuidiæ adimatur locus,
aurea gnomo & bona & mala in Iouem reijcit. ^h *C Huiusmodi fortium
uirorum uirtutes.* Quid & alij & Aeginetæ heroës potissimum deament:
uictoriam nempe, imò potius uictoriæ hymnū: gaudium enim uictoriæ est oda,
qua ad gaudium allicimur. ⁱ *C Cleonici genus.* Ab auo paterno Cleo-
nico Phylaciden euehit. Cleonicus Lampon, Phylacides & Pytheas. Cleoni-
cus auus, Lampon pater, Phylacides & Pytheas filij. ^k *C Cæterum &
Pytheam.* Alipten eiusdem cum Pythea fratre Phylacidæ nominis intelli-
git. ^l *C Apprehende ei coronam.* Claudit cum apostrophe ad seipsum
uel ad Musam, ut uel Aeginā uel uictorem Phylacidem coronet. ^m *C Ad-
lega.* Simul de stina ad uictorem.

PHYLACIDAE PYTHEAE, EORVMQVE
AVNCULO BUTHYMENI,
ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

^a Ecundum calicem (quemadmodum
in florenti hominum symposio fieri so-
let, ^b ut misceantur pocula) musicorū
cantuum super certaminibus præcla-
ri generis Lamponis temperamus. ^c At Iupiter ti-
bi florem coronarum in Nemeis suscipientes, pri-
mum craterē libamus. ^d Nunc minore inter pue-
ros natu Phylacida uincente Isthmia, Neptuno

ac^c quinquaginta iuxta Nereidibus, alterum statui-
tuimus. Tertium uero Seruatori Olympio exhibentes,
liceat dulcisonis Aeginam celebrare carminibus.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

1. Sin quisquam sumptu laboreque adiutus, diuinas
2. perficit uirtutes, ac illi iuxta Deus amabilem
3. gloriam parat, is ad summam certe felicitatem an-
choram iacit, diuino honore aduictus. Hanc uiam,
Cleonici filius inambulans, & canam senectam
ac ipsam iuxta suscipere mortem optat. Ego uero
alto sedentem folio Clothonem sororesque eius
Parcas imploro, ut inclytis chari hominis uotis
propitiæ sint.

EPODOS, COLON XI.

Vos autem curribus uenerandi Aeacidæ, mihi
ius esse clarissimum dico, ut infulam illam ingre-
diens laudibus adspergam. Atqui multæ magnæque
in promptu uia constitutæ sunt, quibus res bonæ
extollantur, & ultra Nili fontes & per Hyperboreos.
Neque usquam adeo barbara, ac sermone aliena
ciuitas fuerit, quæ Pelei herois felicitis, deorum
generi, famam non audierit:

STROPHE II. COLON XIII.

Neque si ipsa Aiakis Telamonij, eius uel parentis
urbis fuerit.

ENARRATIO.

Argumentum.

Lamponis filios Phylaciden, Pytheam, horumque auunculum Euthymenam
pancratiastas hac ode simul extollit, à Nemeorum & Isthmiorum uictoria,
ab qui paterni Cleonici felicitate, à maioribus Aeginetis, Aeacidis, Peleo,
Telamone,

Telamone, à maioribus Psalychiadis, ab hospitalitate patris Lamponis, ab au-
rea eiusdem mediocritate. Res gestas Herculis & Aiakis suo loco interferit, ut
subinde patebit. a (Secundum calicem.) Haud iniucundam meta-
phoram usurpans proponit, quid sit acturus. Est autem à cōuiuio tralatio sum-
pta, ut ipse etiam exprimit. Quemadmodum in symposijs fit, ut cyathus cy-
atho adijciatur, ut alter post alterum temperetur, ut pater & uino ornentur: sic
& ego alteram iam craterem, hoc est, alteram oden Lamponis filijs pango. Ele-
gans autem utriusque similitudo. Ut enim Bacchus conuiuias exhilarat, sic epini-
cia, & hymni, quibus uictores celebrantur, illos ipsos letos reddunt. Hephes-
tion hinc argumentum sumpsit, ut crederet hanc oden præponendam præce-
denti, ut ordine quinta Isthmica fieret. Primum enim calicem musicorum can-
tum Lamponis filijs, quintam Nemeorum oden fuisse, cuius initium est: Sta-
tuarius non sum. Atque hoc ipsum ex hoc principio confirmatur, ubi dicit, ex Ne-
meis primum Ioui craterem libari: ex Isthmijs, Phylacida uincente, secundum
Neptuno & Nereidibus temperari. Vnde constat, non habitam esse rationem tem-
poris, quo compositæ sunt, apud eos, qui hasce digesserunt: sed numerum tantum
obseruatum. b (Ut miscantur pocula.) Treis crateras miscet: primam
Ioui Olympio, ob Nemeam uictoriam, quæ in 1. Nemeorum celebrata est, ut
dixi. Secundam Neptuno & 10. Nereidibus, ob Isthmiam, quam pancratio Phyl-
lacides & Pytheas obtinuerunt una cum Euthymene auunculo. Tertium ex
uoto & exoptatione Ioui Seruatori temperat: non quod Olympicam obti-
nerint, sed quod optet ut posthac eam omnium sibi clarissimam uictoriam ad-
sciscant, & ad eam adspirent: hacque ratione Aeginam se rite celebraturum ait, ut
quæ huiusmodi heros producat. Apud ueteres, ut est apud Euripidem in Nau-
plio, & Aeschylum in Epigonis, uti Scholia habent, tres crateras libabant: pri-
mum Ioui Olympio, secundum Terræ & heroibus, tertium Ioui Seruatori: pro-
pterea quod ternarius sit numerus perfectus, quippe cui sit principium, medi-
um, & finis. Vel quod qui tertium cratera biberint, stabili adhuc mente consti-
stant: quo sumpto, qui sapientes esse uolunt, donum sese, ut est apud Athenæum
in 2. recipiunt. Quartus enim & reliqui deinceps hominem in uitia procliuem
ac tantum non dementem faciunt. Locus est ex Eubulo poeta apud Athenæum
de Bacchi cyathis: quem, quod mirifice Bacchi uirtutes exprimat, non pigri-
tabor subnectere:

τρεῖς γὰρ μόνος κρατῆρας ἐγκραυνύω,
τοῖς εὖ φρονέουσιν ἄλλο ὑγείας ἔνα
ὄν πρῶτον ἐκτίνοσι. τοῦ δὲ δευτέρου
ἔρωτος ἡδονῆς τῆς τοῦ τρίτου δὲ ὑπνοῦ.

ἄρ' ἐπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι,
οἴκαδ' ἐβαδίζουσιν, ὃ δὲ μὲν τέτρατον
ἐκ' ἐτ' ἀμέτρος ἐς, ἀλλ' ὑβρεως πέμπτον Βοῆς.
ἔκτος δὲ κόμων, ἕβδομον ὑπωπίων,
ὄγδοον δὲ κλήτρων, ὃ δ' ἔννατον χελῆς.
δένετος δὲ μαρίας, ὡς ἐκὼν Βάλλων ποιῆς
πολὺς γὰρ εἰς γὰρ μικρὸν ἀγγεῖον χυθείς,
ὑποχελίξ' ἔρασα τὸς πεπωκῶτας.

c (At tibi Iupiter.) Primus crater Iouis: hęc ode secundo crateri adsimilatur. d (Nūc inter iuuenes minore natu.) Secundus crater Neptuni Isthmiorū præsidis est, ob uictoriam Phylacidæ Isthmiam, qui inter Lamponis filios est minor natu. e (Quinquaginta Nereidibus.) Nereides filiæ sunt Nerei & Doridis. Hęc quinquaginta numero sunt, ut apud Hesiodum denumerantur. Virgilius aliquot Nereides item recenset, uerum Hesiodus quinquaginta esse testatur, quem hic Pindarus imitatur. Sunt aut ut ab Hesiodo recensentur, hæ:

νηρῶν δ' ἐγγόντων μεγάλων τεύχεα θεῶων
πόντων γὰρ ἀτρογέτων καὶ δωρῶν δ' ὀνόμοιο
κέρως ὠκεανοῖο τελέωντος ποταμοῖο.
πρωτόν, θυκράτην, σαώτ' ἀμ' Ἐτρίτην,
δυδωρήν, θεπίση, γαλίνην, γλαύκην,
κυμοβόη, σφώτε βοή, θαλίητ' ἐρόεσσα,
πασίθεντ' ἔρατώ τε, καὶ θυεῖα ῥοδύπηχιν,
καὶ μελίτην χερείεσσα, καὶ δ' ἄλιμνην, καὶ ἀγαυήν.
δωτώτε, πλωτώτε, φέρσατε, δ' ἰωαμῶν τε,
νησαίητε, καὶ ἀκτοῖα, καὶ πρωτομέδιδά.
δωρῶν, καὶ πανόπη, καὶ θυεῖα γαλάτεια,
ἰπποβόητ' ἐρόεσσα, ἔπποβόη ῥοδύπηχιν
κυμοδύκηθ' ἢ κύματ' γὰρ ἠεροειδέϊ πόντων
πνοίας τε λαθέων ἀνέμων σιω κύματα λήγει
ῥεῖα πηκύνει καὶ εὐσφύρω ἀμ' Ἐτρίτην,
κυμώτ' ἠιόνητε, δ' ἰωαμῶν δ' ἄλιμνην,
γλαυκονόμητε Ἐλιμῶν, καὶ ποντοπόρεια,
ληαγορήν, καὶ θυαγορήν, καὶ λαομέδιδά
πυλωνομήν, καὶ αὐτονόμη, καὶ λυσιαίεσσα,
δ' ἰωαμῶν τε φλυῶτ' ἔρατῆ καὶ εἰδος ἀμωμῶν,
καὶ

καὶ λαομέδιδά χερείεσσα δ' ἰωαμῶν, δ' ἰωαμῶν, δ' ἰωαμῶν,
κωσώτ', θυπρόμητε, θυεῖα, προνοῖα,
νημώτ' ἢ ἢ πατρός ἐχθ' νόου ἀθανάτοιο.
αὐτοῖσι γὰρ νηρῶν ἀμύμων δ' ἐγγόντων,
κέρως πηκύνοντα ἀμύμων ἔργ' εἰδῶν.

f (Quod si quispiam.) Gnome est, non dissimilis ei quam in precedenti eandem sententiā protulit. Felicitatem humanā, in rerum gestarum splendore, earundemq; encomio consistere ait. Est autem talis ratiocinatio, qualis est illa prioris odae. Maior est, eos beatos, qui rerum gestarum splendore, & earū præconio florent. Huic minorem subiungit huiusmodi: Lampon Cleonici filius pater Phylacidæ & Pythæ, & rebus gestis, & earum encomio floret. Cōplexionem quia plana est, relinquit menti lectoris. Est igitur felix Lampon.

g (Mortem suscipere optat.) Lamponem ad extremam usq; senectutem in ea felicitate perdurasse innuit. h (Ego uero.) Desis Pindari, ut Parca misereantur Lamponis, & uitam ei, quia id optet, abrumpant.

i (Vos aut curribus uenerandi.) χρυσάρματα, aureis ciaribus insignes. Epitheton est heroicum. Primores enim & principes uiri, uel aureis, uel auro obductis curribus uehuntur. Mihi, inquit, in more est, si quando ad insulam Aeginam ingressus fuero, laudibus etiam primum uos aspergere ὁ Acacidæ: ἀπαρίατα & maioribus heroēs Phylacidam, Pythæ, Euthymenemq; Aegineas prædicans. k (Atqui multa.) Multa superesse quibus uirtutes Acacidarum exornentur. l (Ultra Nilii fontes & Hyperboreos.) Tam eximia sunt Acacidarum uirtutes, ut ultra Nilum & Hyperboreos planè curarant. Atqui Nilii ostia, & Hyperboreorum plagam, pro uniuerso terrarum orbe accipit, pro Europa & Asia, in quas apud præcos œcumenicus orbis diuisabatur. m (Deorum generi.) Pelea deorum generum uocat, quod Thetin Nereida in cōiugem duxerit. Est ergo gener Neptuni uel Nerei & Doridis. n (Atciis Telamonij urbs.) Salamis. A rebus gestis amplificat.

^aQuem (Telamonē dico) unā ^bcum Tirynthijs, ad gaudens ferro bellum, prudentem fanè auxiliatorem, ad usq; Troiam (quæ heroibus necogium fecit) secum ob perpetratum à Laomedonte scelus, classe aduexit Alcmenæ filius. ^cCepit quidem Pergama, deinde ^dCoorū etiam gentes Telamone adiutus, ^ebubulcumq; Alcyonem

montis similem, Phlegris Thraciæ repertum, nec manibus pepercit grauius stridenti arcui suo

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hercules. ⁸Enimvero Aeacidem ad classem uocans, omnium in conspectu prædicauit: ac^h in tergo leonis stantem Amphitryoniadem bello inuictū libare dijs nectare iussit. Hic phialam auro grauem, uini susceptricē, præstantissimus ei Telamon reddidit, qui inde fessas manus ad cœlum tendens, tali quadam oratione precatus est: Si unquam, ô Iupiter pater, preces meas tuapte sponte audisti,

EPODOS, COLON XI.

Nunc tibi, nunc inquā diuinis precationibus supplico, ut uiro huic fortem gnatum, ex Eriboea tribuas: ipsum uero amicum meum ita fortunatū reddas, ut corporis uiribus alioqui ineffabilem, talis animus maneat atq; sequatur, qualis est, quē hæc cōtegunt exuuiæ leonis, quem olim ante omnia primum certamina in Nemea occidi.

^a ¶ Quem Telamonē.) Hic ad insignia facta Telamonis Aiakis patris digreditur, qui item ad maiores Aeginæ pertinet. ^b ¶ Cum Tyrinthijs.) Tyrins urbs est Argi. Tyrinthios ergo pro Argiuis usurpat, *κατὰ στανδύλω*. Argumentū tale est: Hercules Telamonem secum ad Troiam aduexit, dum primum Troiam caperet, eiusq; regem Laomedontē leto daret, ob iniuriam quam à Troianis sustinuerat: dum cum Argonautis Colchos usq; pro aureo uellere diripiendo nauigaret. Appulsi enim ad Sigæum Troiæ litus, à Laomedonte, tanquam insueti hospites et aduenæ uel prædones repulsi sunt, ut antehac etiam cōmemoratum, utq; Dares Phrygius memoriæ prodidit.

^c ¶ Cepit quidem Pergama.) *πέργαμον* uel *πέργαμῖον*. Urbium arx et altum ædificium pergamus uel pergama numero multitudinis dicuntur: pro ipso illo per *στανδύλω* accipit. ^d ¶ Coorum gentes.) Græce est

μερόπω

μερόπω uel *μερόπω*. Merops, inquit Stephanus, filius Triopæ est, à quo Coi Meropes dicuntur: unde et interpres Pindaricus, per Meropes Coos intelligit.

^e ¶ Alcyonem bubulcum.) E Gigantibus unus est Alcyoncus, de quo supra auditum. Bubulcū appellat, quod soli boues abegerit: huic Hercules eas abstulit, ipsumq; interemit, ut 4. Nemeorum ode tentatū, ubi eadem quæ hic ferè de Hercule Pindarus refert: Qui cum Troiam olim, inquit eo loci, Telamon de populatus est, et Coos, et magnum bellatorem stupendum Alcionea.

^f ¶ Phlegris.) Phlegræ Thraciæ oppidum. ^g ¶ Verum Aeacidem.) Telamonē præ cæteris fortitudinis exhibuisse specimen, ideo et ab Hercule etiam præ alijs prædicatum ait, ut qui fortiter in expugnatione Troiæ, et in prælio aduersus Alcionea dimicauerit. ^h ¶ In tergo leonis stantē.) Telamon præcipit Herculi, ut dijs litet. Hæc dicit uates, ut ampliorem Telamonis auctoritatem faciat. Quamquam hic Scholia hæc desumpta ex magnorum Eytorum historia tradant, in qua Herculem hospitio à Telamone exceptū memoriæ proditū, tumq; hæc contigisse, Herculemq; ut hospitem obsecutum præcipienti Telamoni. Verū hæc eruditores iudicent.

ⁱ ¶ Tali quadam oratione precatus est: Si unquam ô Iupiter.) Precatio Herculis pro Telamonis posteritate, ut Telamon ex Eriboea fortem filium progeneret. Hic rursus apparet, Pindarum inique tulisse iudicium Græcorum, quo Vlysses Aiaci prætulissent, dum arma Achillis ab Aiace ad Vlysses transferrent. Nusquam nõ enim impense admiratur uirtutem et fortitudinem Aiakis: unde et hic mirificam et miraculo prænunciatam Aiakis Telamonij natiuitatem fingit poëta,

⁴ Hæc ubi dixisset, magnā animi ducem aquilam Deus demisit; ingenti uero intus gaudio perfulsus est:

STROPHE III, COLON XIII.

^h Hæc q; ceu uates aliquis oraculū ædens, protulit: Erit quidem tibi filius, quem petis Telamō, uocabis q; prolem ex uiso alite, excellentem uiribus Aiace, belli sudoribus cunctis populis admirandum. Sic fatus continuo resedit.

^a ¶ Hæc ubi dixisset, magnam animi ducem.) Iouis alite, aquila, precationem exauditam esse, denunciatum ostendit. Iupiter ad eius preces aquilam demisit, qua certior reddere iur Hercules orationem suam exauditam.

Kk 2

^b **C** Dixitq; cœuantes aliquis.) Vaticinium Herculis de nascituri Telamonis filij cū nomine, tuu uiribus. *αἶας* appellabitur à uiso *αἴτω*, ab aquila quæ iam apparuit. Apud Sophoclem tamen in *Aiace* *μαστὶγοφόρος*, *Aiax* nomen sibi inditum esse à luctu & calamitate conqueritur, atq; adeò ex fato, quantum quidem in eam decidere calamitatem debuerit.

“At omnes mihi enarrare uirtutes, prolixius est, quàm ut res ferat. ^b Siquidem Phylacidæ, Pythææ, Euthymeniq; laudum ò Musa dispensator ac promus ueni. ^d In quorū gratiam ^d Argiuo more quicquam tamen breuissimè dicetur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^c Tulerunt enim uictorias à pancratio treis in Isthmo, & eas quas à florente Nemea suscepunt, splendidi filij & auunculi: ^f qualē uero inde hymnorum sortem ad lucem reduxerunt? ^g Psalychiadarum quidem tribum pulcherrimo Gratiarum rore rigant, iustitiæ administrantes domum, ciuitatem illam Deo gratā incolunt. ^h Lampon uero tribuens exercitium operibus, carmen illud Hesiodicum impense ueneratur, ⁱ filiosq; suos eò, dum recitat, hortatur,

EPODOS, COLON XI.

Commune patriæ suæ ornamentum adducens: ^k qui & beneficentia, quam in hospites exercet, cōmendatur. ^l Moderata enim in animo suo sequens, moderata etiam obtinens, linguam non imprudentem gerit. ^m Dixeris illum inter athleticas esse id, quod cos Naxia ferrum domans, inter reliquas petras. ⁿ Equidē dabo eis bibere puram Dirces lympham, ^o quam castæ Mnemosyne

H.C.

nes comptæ filix produserunt, prope bene munus Cadmi portas.

^a **C** At mihi omnes enarrare.) Redit ad institutas uictorum laudes: descriptioni, qua Herculis precationem & res gestas explicauit, umbilicum adiungens. ^b **C** Siquidem.) Ratio quæ breuem eum esse oporteat.

^c **C** In quorum gratiam.) Se nonnihil de uictoribus Aeginetis dicturum proponit. ^d **C** Argiuo more.) Id est, Laconicè seu breuiter.

^e **C** Tulerunt enim.) Ab Isthmijs uictorijs & Nemeis. ^f **C** Qualem uero.) Per interrogationem legendum. Hoc est, multa argumenta & poetis & *ἰσογυρᾶπος* per suas uirtutes dederunt. ^g **C** Psalychiadarū.)

Psalychidæ, tribus est & familia Aeginæ, ex qua Cleonicus, Lampon cum liberis suis. Eam à iustitia, & beneficentia laudat. ^h **C** Lampon uero.) A patris in uirtutibus exercitio. Ipso opere uirtutes complet Lampon, & Hesiodicum uersum re ipsa honorat. Est autē Hesiodi ad Persem fratrem parænesis,

μελέτη δὲ τῆ ἐργου ὀφείλει. ⁱ **C** Filiosq; suos.) Adhortatur, inquit, liberos suos, ut uirtutem opere exhibeant, in ea sese exerceant, uictoria & sese & patriam illustrent. ^k **C** Qui & beneficentia.) Ab hospitalitate.

^l **C** Moderata enim.) A modestia & prudentia. ^m **C** Dixeris illum.) Eleganti comparatione coti Naxiæ Lamponem adæquat. Ut cos Naxia inter alias cotes & lapides omnium est præstantissima ad acuendum ferrum: non dissimilem ad modum Lampon inter reliquos athletas est fortissimus, qui quosuis antagonistas sibi obuios uincit. Hyperbolica & *ὠξυτιμία* comparatio. Est autē Naxus Cretæ ciuitas: unde Naxius lapis uel cos Naxia, quæ alibi nascentes bonitate sua plurimum excedit. ⁿ **C** Equidem potabo eos.)

Allegoria est: Thebano hymno eos exhilarabo. Dirce enim fons est Thebis, & ipse Pindarus Thebanus. ^o **C** Quam castæ Mnemosynes filix.) Hoc est, quem hymnum ego Musarum beneficio Thebis pepigi. Summa est, meis cœcaminibus, meis lyricis odis celebriores constituā. Nec prætereundum est quod

dicat Pindarus, *πίσω σφε, pro ποτίσω αὐτὸς, uel ποτίω,*

quasi thema sit *πίσω*. Annotant Scholia hic,

quod ueteres, potatrices & bibulas appellarint

πίσας.

STREPSIADÆ THEBANO QVIN-
 QVERTIO VICTORIAM
 CONSEQVUTO,
 ODE VII.

STROPHE I. COLON VIII.

In quonam uero bonorū uestrorum
 animū uestrum antehac exhilarastis
 maxime, ô felices Thebæ: ^b Arbitror
 equidem tum, quum ^c ære pulsantis
 Cereris ^d affessorum comosum Bacchum protu-
 listi: ^e aut quando in intempesta nocte aurū nin-
 gentem deorum præstantissimum suscepisti.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

^f Quando in Amphitruonis uestibulo consti-
 tutus uxorē ^g cum Herculana prole accessit: ^h aut
ⁱ quando Tiresiæ uatis densa consilia imitata es:
^k aut quando Iolaum aurigandi peritum conspe-
 xisti: ^l aut quum Spartæ lanceis indefessi admit-
 terentur: ^m aut quando acri Adrastum ex confli-
 ctu remisisti orbatum

EPODOS, COLON VIII.

Innumeris socijs ad equestre Argos: ⁿ aut quan-
 do Doricam Heraclidarū coloniā in recto Lace-
 dæmoniorū pede statuisti. Ceperunt enim Amy-
 clas ^o Aegidæ ciues tui, idēq; Pythijs ducti oraculis.

ENARRATIO.

Argumen-
 tum.

A uictoria pancratiij Isthmica, à corporis et animi pulchritudine, à bonis li-
 teris Strepsiadem Thebanum laudat: ab auunculo eiusdem nominis, qui pro pa-
 tria dimicando, mortē oppetierit. Tandem uoto hanc odam cludens Strepsia-
 de assumpta persona, Apollinem orat Pindarus ut Pythiam etiam uictoriam
 uictori Strepsiadæ tribuat. ^a ¶ In quonam uero bonorum uestrorum.)

Exordium

Exordium ducit à mirifica comparatione, qua Strepsiadem clarissimis heroia-
 bus, in dō ipsi etiam Ioui confert. Atq; prior huius comparationis pars interro-
 gatione et responsione constat, quam subiectionem Rhetores uocant, non pau-
 cas et historias et fabulas congerens. Est uero comparatio huiusmodi: Quem-
 admodum ô Thebæ exhilarastis animū uestrum in natiuitate Bacchi, in aureo
 Iouis imbre, in Herculis et conceptu et ortu, in consilio Tiresiæ uatis, in uicto-
 ria aduersus Adrastum: itidem et iam mentē uestrā exhilarare debetis in uicto-
 ria Strepsiadæ uestri, qui Isthmia uicit et c. ^b ¶ Arbitror equidem tum.)
 Interrogationi suæ respondet uates, uarias cum fabulas tum historias colligens,
 quibus gaudio perfusas olim Thebas adfirmat. ^c ¶ Aere pulsantis Cea-
 reris.) Ad inquisitionem Cereris respexit poeta: quum enim filiam suam Pro-
 serpinam passim quaereret, cymbalis et tympanis circumcursum sonitum et
 tintinnium ciebat, ut nemo nō resciret, quidnam Ceres inuestigaret. ^d ¶ Af-
 fessorum Bacchum.) Quum Bacchum affessorum Cereris fingit poeta? My-
 stica est ratio: quod humido frugum nutrimento, liquidus Bacchi potus adso-
 cietur: uel quod uua sit et ad edendum et ad bibendum accommoda.

^e ¶ Aut quando in intempesta nocte.) Alterum paradigma et responsio.
 Tum exhilarasti animum tuum ô Thebæ, quando Iupiter in concubina no-
 cte, aurea niuis uel pluuie specie ad Danaën descendit. ^f ¶ Quando in
 Amphitruonis uestibulo.) Fabulam Danaës cum Amphitruonis Alcmena mi-
 set. ^g ¶ Cum Herculana prole.) Hoc est, quando Iupiter in specie Am-
 phitruonis cum Alcmena congressus, diuinam è semine suo prolem, Herculem
 nimirū ex ipsa propagauit. ^h ¶ Aut quando Tiresiæ uatis.) Tertiare-
 sponsio per exemplum. Tum lætitia es perfusa, quū usa es consilio prudentissi-
 mi Tiresiæ uatis. Quando apud uos claruit optimus ille et pientissimus et sa-
 pientissimus ciuis et natus Tiresias, tum res publica uestra felicissime admini-
 strata, tripudij causam uobis dedit. ⁱ ¶ Aut quando Iolaum.) Herculis
 hic aurigator fuit, in cuius gratiā Iolaia, ludos, instituerunt. *ἰππομνῆρι* ideo
 nominat, hoc est, equis consulentem, quod aurigam egerit. ^k ¶ Aut quum
 Sparte.) Spartas undecunq; collectam conuenarum manum uocat, *παρα-
 τῶ ἀσπεδῶ*, quod, ut Androtion in Scholijs refert, quum Cadmus ex Phœ-
 nicia Thebas usq; fugeret, cum sint secuti et passim et sparsim congregati ex-
 teri et profugi. Sententia igitur est: Tum gauise estis Thebæ, dum Cadmum
 undiq; collectis conuenarum copijs ad uos usq; iter facere perspiceretis. Conue-
 nas autem et eos qui Cadmum sunt comitati, *ἀνταγωνιστὰς*, hoc est, for-
 tes, bellicosos, hastis indefesse pugnantes appellat. Atq; hoc quintum responsio-
 nis *παραδιδυμῶ* est. Cauendum autem ne hic per Spartas Lacedæmon uel

Lacedæmonij intelligantur. I **C** Aut quando ex uehementi conflictu.) Sextum responsionis exemplum. Vel tum gauisæ estis, dum ingentes Adrastus & Amphiarai copias sudistis prope portas uestras, ipso tantu Adraſto è ducibus & populo seruato & ad Argos remisso. Huius belli supra crebro factu est mentio. m **C** Aut quando Dorica expeditione nos exhilarastis Thebæ, eo quod eam in recta Lacedæmoniorum planta statuisti.) Heraclidæ ab Apolline responsum tulerunt, quod Aegidarum ope Peloponnesum obtinere deberent. Pertinent autem & Lacedæmonij & Amyclæi ad Peloponnesiacos.

n **C** Aegidæ.) Aegidæ familia in Thebis fuit, seu tribus quedam, ab Aegeo quodam, nō illo Atheniensium rege, quos Heraclidæ secum armarunt, quæ Doricum suum reditu in tuto collocare uellent Heraclidæ. Admonent hic Scholia, quosdam pro Aegidis scribere Argidas: quod Aristodemi ab Heraclidis oriundi, uxori nomen extiterit Argiæ, ex qua geniti sunt Procles & Eurysthenes, qui Laconicâ sibi uindicarint. Hac de re nō nihil est in Archidamo Isocratio, & in alijs orationibus. Sunt qui hic Pindarū nolint intelligere bellum Amyclæum, cuius dux fuerit Timomachus, qui Lacedæmonijs aduersus Amyclæenses Aegidis adiutus, opem tulit: cæterum eorum hic Aegidarum mentionem facere, qui cum Herculis posteritate Peloponnesum reuersi sunt, quorū duces fuerunt Aristomachus Cleadæ filius, & Hylli gnatus Cleadas.

- Cæterum uetus gratia sopita est, priscae uirtutes obliuioni dantur. Immemores enim sunt mortales

STROPHE II. COLON XIII.

- Eius rei, quæ non ad summum florem, inclytis carminum, à sapientibus poëtis conditorum, fluxibus cōiuncta peruenerit. ^b Deinceps uero Strepſiadem dulcisono hymno canas. ^c Is nanque ab Isthmo pancratij uictoriam refert, ^d robore quidem stupendus, cuius formosa mens non minor corporis pulchritudine uirtutem ducit.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

- Lucetq; nunciolacea cæsarie decoris Musis. ^f Huius quidem eiusdem nominis auunculo com

municum

munem gloriam uictoria dedit, Marsq; mortem propinauit. ^g Atqui suum bonis precium propositum est. Id enim planè nouerit, quisquis ^h in tali nebula, sanguinis grandinè pro chara patria ferat,

EPODOS, COLON VIII.

- Hostemq; contrario exercitu fundat, ciuium suorum generi, maximis auctibus gloriam sese addere, siue superstes manserit, siue occuberit.

a **C** Cæterum uetus gratia sopita est.) Gnome est, qua ad poëtices laudem excurrit breuiter. Hæ omnes, inquit, enumeratæ per me historię, dormiunt & silentio prætereuntur, quia eruditus uiris, qui taleis prædicare solent, caruerint: & quia non in suos poëtas inciderint, qui eterno carmine eas ad posteritatem transmiserint. quo iuxta, more suo, ad amorè poëtices & gratitudinem & munuscula, uictorem Strepſiadem inuitat. b **C** Deinceps uero Strepſiadem.) Applicatio comparationis. Ut uos ò Thebæ hæctenus enumerati ciues & heroës uestri exhilararunt rebus cum uirtute gestis: sic uos nunc hauri immeritò, letitia perfundere debet Strepſiades. Potest autem hæc apostrophe uel ad Thebas, uel ad Musam Calliopè, uel ad ipsum Pindarū referri: enim uero, ut cōparatio consistat, rectius Thebis accommodabitur. c **C** Is nanque ab Isthmo.) Ἰσθμίου est, quæ uelit laudari Strepſiadem. Isthmia, inquit, uel Isthmicos ludos, pancratio certans, uicit. Victoriā ex Isthmijs reportauit, pancratio siue quingwartio pugnās. à uictoria eum paucis, si uerba spectes, multis, si sententiam & uerborum pondus, extollens. d **C** Robore quidem stupendus, cuius formosa.) A corporis & animi pulchritudine. e **C** Lucetq; nunc uiolacea cæsarie.) A bonis literis: siue quod ipse in literis sit existimius, siue quod iam hoc Pindari hymno à Musis profecto exornetur. Quæ uio laceam cæsariam Musis tribuit? quia pulchram atq; adeò flauam comam habent. Sunt autem uiolæ flauæ, purpureæ & candidæ. f **C** Huius quidem eiusdem nominis auunculo.) Ab auunculo eiusdem nominis, nempe Strepſiade, Theodoti filio, qui in bello Peloponnesiaco, uel pugna circa Salaminā animam efflauit pro patria, Isthmionice hunc iam laudat. g **C** Atqui bonis.) Exaggerat gnomis & extollit strenuam auunculi mortem, ut qui cum summa laude pro patria occuberit, aduersum hostem fortiter pugnans. Neq; oscitanter prætereundum, quod Martem *χελευσπι* appellet, quod arcum scutum

quatiat feugerat. ^b ¶ In tali nebula.) Per Martis nebulam, bellum metaphorice intelligit. Per sanguinis grandinē, rursum hostilem illum conflictum & pugnam, qua sanguis instar grandinis magno impetu ē uulneribus profilit. ⁱ ¶ Ferat.) Vel ulciscatur.

“Tu uero Diodoti filii bellicosum æmulatus Meleagrū, æmulatus et Hectorē, floridumq; Amphiarauum, oppetisti mortem.

STROPHE III. COLON VIII.

In eo coetu pugnans, ubi in prælio fortissimi uictoriam obtinuerunt, qui extrema spe ineffabili luctu defatigati sunt. ^b Verum iam nunc mihi post hyemem, ac turbulenta procella serenitatem dedit. ^c Canam itaq; comam adornans coronis, ^d neq; mihi immortales quaeso inuideant,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Si dulcem assiduam uitam transigens quietus ac tranquillus consenscam, fatalemq; accedam horam. ^e Omnes namq; ex æquo morimur, numen autem diuinum hominibus reconditum est. ^f Quod si quis ad maiora circumlustret, minor est, quam ut minutissimam deorum sedem consequatur: quandoquidem & alatus Pegasus deiecit.

EPODOS, COLON VIII.

Dominum suum Bellerophontem, qui coeli tecta, ut Iouis collega fieret, conscendere uoluit. ^g Rem uero præter iustitiam dulcem acerbissimus finis manet. ^h Nobis uero o aurea coma florens Apollo, ē tuis ludis floridam, a deoq; Pythiam coronam impertias.

^a ¶ Tu uero Diodoti filii.) Redit ad auunculum, gloriosam eius mortem.

ab exemplis confirmans, Meleagri, Hectoris, & Amphiarai. Meleager patriam suam à Curetibus defendit: primum etiam aprum occidit à Diana Aetoliae immissum, ut est apud Homerum Iliad. 1. Hector pro Troianis occubuit, Amphiarai pro Argiuis. Ut ille ipse prope Thebas in prælio perierit, sepius antehac explicatum. ^b ¶ Caterum nunc mihi post hyemem.) Chori uel Pindari uerba sunt. Luxi, inquit, & non parum planctus sustinui, in morte auunculi Strep-siadae: sed nunc Neptunus, ut qui Isthmii præsit, serenitatem post tempestatem, hoc est, gaudium post tristitiam dedit, per uictoriam Strep-siadae.

^c ¶ Canam itaq;.) Ipsum ideo uictorem Isthmicum eueham laudibus.

^d ¶ Neq; mihi immortales.) Votum est. Utinam & ego & ipse Isthmionices tranquillam ad usq; fatum nostrum ætatem transigere queamus: ut ego illum concinam, eius uirtutes & cæterorum bonorum uirorum eximia decora prædicem: ipse uero Strep-siades reliquis suis moribus & uita sit exemplo.

^e ¶ Omnes namq; ex æquo.) αἰτιον est, quor tranquillam uitam ducere optat. Nihil homini certius est quam mori. Quid igitur melius, quid iucundius, quid felicius in terris homini à dijs accidere poterit, quam si tranquillè & pacatè spiritum ducat? Quor multis sese implicat, quor ita uiuit, quasi æternam uitam sit habiturus, quom certissime illi moriendum sit? Atq; hæc philosophico & ethnico more dicit, perinde ac insequentia. ^f ¶ Quod si quis ad maiora circumlustret.) Exemplo Bellerophontis hortatur Strep-siadem, ne maiora & altiora sese inquiret, sed suæ uictoriae & felicitati acquiescens uiuat.

^g ¶ Rem præter iustitiam dulcem.) Parænesis est gnomica, qua ne animum ad iniuriam cuiuspiam inferendam adiciat, hortatur. Res ex iniuria & iniustitia parata, dulcis quidem est: sed iniustitiam ulcisci solet Deus, ideo acerbis finis dulcedinem ex iniusto profluentem sequitur. ^h ¶ Nobis uero.) Claudii hymnum precatione & uoto ad Apollinem. In persona autem uictoris hæc orat. O Apollo, inquit, rogo te ut impertias nobis, id est, mihi Strep-siadae, Pythiam etiam uictoriam. Da quaeso o formose & prudens Apollo, ut maiori uictoria insigniatur Strep-siades, nimirum Pythia, per tuam illi clementiam & benignitatem comunicata. Præses enim Pythiorum ludorum est

Apollo.

Ll a

DIAERESIS I. COLON XXIII.

Leandro quisquam ætatiq; eius laborum comparet precium, ^b splendidum prope Telesarchi patris uestibulum stans, Isthmiacæq; uictoriæ, ac Nemeorū certaminū præmia, celebrem nempe laudem colligat. ^c Quoniam potentiam inuenit, ^d cui & ego mœrens licet animo aureã uocare Musam posco. ^e E magnis uero luctibus soluti, neq; coronarum in orbitate concidamus, neq; nimium tristitia cõficiaris: ^f sed enim ab inutilibus malis cessantes ac liberati, dulce quiddam ludamus: idq; post graues labores, quibus Deus aliquis super caput nostrum Tantaleum lapidem aduoluit,

DIAERESIS II. COLON XXII.

Imbellem Græciæ conatum. At exactorum malorum timorem, omnemq; mihi anxiam sollicitudinem semouit. ^g quam nunc nobis ante pedes, inq; præsentia cernimus constitutã felicitatem. ^h Nunquã uero non præsens bonum felicius est: ⁱ dolosum enim æuum hominibus imminet, uitæ meatum uertens. ^k Mortales ubi libertate fruantur beati sunt. Præterea ^l bonam spem homini curæ esse decet. ^m Conuenit etiam Thebis portarum septenario insignibus educatū, Aeginæ Gratiarū florem decerpere, ⁿ eo quod geminæ filiæ patri fuerint Asopidum minimæ natu, ^o quæ & Ioui regi placuerint, quando ad pura lympha fluentem,

Dircent

Dircen potentis urbis constituit ducem.

ENARRATIO.

Ab Isthmiæ & Nemeæ uictoria Cleandrum laudat: à patre Telesarcho, à Argimætorum maiorum fortitudine, à patria Aegina, ubi more suo ad Aeacum eiusq; posteritatem Iyram applicat poeta. Scite enim & eleganter contentionem Iouis & Neptuni de Thetide interponit: deinde Themidis interuentū, & fati per ipsam enunciationem: quo iubente, oportere Thetin matrimonio copulari, non dijs, sed homini, unde susceptura sit sobolem, quæ & Martis impetui & Iouis fulguri non sit futura inferior. Intelligit autem Achillem. Post ad Achillis res gestas excurrit. Postremo ad uictoriam Isthmionicæ, qui pancratio superior ant agonistis suis fuit, Cleandri regreditur, eius uirtute hymnum hunc cludens. Insuper per hymnum hunc in diereses septem diuisit, quarum unaquælibet 22. uersibus genere differentibus constat: perinde ac quintam Nemeorum in dyodecadas partitus est. ^a ¶ Cleandro quisquam. Aliquis emere & comparare possit, inquit, ipsi Cleandro & eius ætati, id est per Endyadem Cleandro iuueni, precium laborum. Est uero hymnus & encomium, uirtutis & insignium laborum precium & merces. Propositio est, qua subindicat, dignum esse Cleandrum, qui ob merita sua debito premio, hoc est, & hymno & encomio exornetur. ^b ¶ Splendidum prope patris. Patrem eius Telesarchum Nemeoniceum fuisse adumbrat, simul eum à diuitijs & potentia cõmendans, imò à uirtutibus, dum splendidum uestibulū, præclaras uel ædes Telesarchi nominat. ^c ¶ Quoniam potentiam inuenit. αἰτίας, quæ sit hymnis & encomijs condecorandus Cleander: quoniam inuenit potentiam, scilicet quæ uicem antagonistas suos. ^d ¶ Cui & ego. Esi mœream, inquit, attamen gestio & percipio auream accersere Musam, hoc est, pulcherrimum hymnum, quo conspicua eius reddatur uirtus. Ecquid mœret Pindarus? Quum ipse uates nō exprimat, augurantur hic Scholia & diuinant, quod per hunc mœrorem & insequentem calamitatem quam statim subnectit, ad cladem Salaminiam, ubi cum Xerxe atq; ad eodẽ Persis Græcia depugnauit, respiciat, ut in qua maiores eius & necessarij interierint. ^e ¶ E magnis uero luctibus soluti. Postquam illa belli Persici calamitas, in qua damnū accepit genus Cleandri, præterijt, ne semper mœreamus, sed iam ob præsens uictoris bonum recipiamus animimum. ^f ¶ Cæterum ab inutilibus malis. Per Tantaleum lapidem, & imbellem Græciæ laborem, ingens malum & cladem adumbrat, quam Græcia accepit. Est uero cognitū è prima Olympiorū ode, & ex Homeri Odys. 11. ut super caput Tantali lapis lapsum minitans dependeat: quo grande malum,

Ll 3

ἄποιος significatur. g *Quam nunc nobis ante pedes.*) *Vl* Etoriam Cleandri intelligit. h *Porro nunquā non praesens.*) *Gnome* est, qua per amplificationem, praesens bonum futuro, quod ambiguum, antefazendum monet. i *Mortales.*) Sententia est, qua summum illis bonum adesse testatur, qui sunt liberi, quales sunt Aeginetae, à quibus ille oriundus: libertatem & rempublicam illorum Democraticam effereus. k *Bonam spem.*) Est ueluti correctio iam dictae sententiae. Etsi praesens felicitas absentis & futurae sit anteponenda, haudquaquā tamen futurum bonum seu imminens sequundior fortuna est adspicienda: eam enim per bonam spem intelligit. Futurum bonum obtentū aequè iuuare mortaleis potest, atq; id quo quisquā in praesentia fruatur. l *Decet importarum insignibus.*) Decet etiam, inquit uates, ut ego Pindarus Thebis oriundus & illic educatus decerpam florem gratiarum Aeginae: hoc est metaphoricòs, ut laudem Aeginam, ut insignia ornamenta Aeginae attingam, & eueham praconio. m *Eo quod geminae filiae.*) Hic locus ex quarta Nemeorū ode perspicuus redditur, ubi eadem res tractata est breuiter. Reddit rationem quare deceat, ut laudet ipse Aeginam. Quia, inquit, idem est pater, eademq; origo Thebanorū & Aeginetarū. Tantum enim efficit per hoc quod dicit: Eo quod geminae filiae, patri Asopidum fuerint, minima natu. & reliqua quae illic Pindarus habet. Summa huius loci est huiusmodi: Thebe & Aegina sunt duae Nymphae, filiae Asopi fluminis (poetarum sententia.) Pater ergo Asopidum est ipse Asopus, à quo patronymica forma Thebe & Aegina Asopides dicuntur. Ex Thebe ergo Nympha, urbs Thebae prodijt: ab Aegina Nympha, ipsa insula & urbs Aegina prouenit. Congeneres, inquit, sunt & Affines inter sese Thebani & Aeginetae. Non igitur indecorum est, Aeginam Cleandri patriam à me Thebano uate cōmendari.

n *Quae & Ioui.*) Iupiter captus est pulchritudine Asopidum, adeò ut alteram, nempe Theben, constitueret ducem potentis urbis, id est, faceret dominam & deam ipsarum Thebarum, quae ab ipsa nomen suum ferrent.

o *Dircen.*) Fons est Thebanus Dirce.

DIAERESIS III. COLON XXII.

“Te uero ad insulam caeruleam ferens sopiuit,
 ubi generosum procreasti Aeacum celeberrimū
 mortalium grauer sonanti patri suo, unde & di
 uinitus iusticiam administrabat, cuius quidem di
 uini filij primas tenebant, Martijq; nepotes for
 titudine

titudine aereum angustiarumq; exercitum guber
 nare callidi, animoq; solertes fuerunt. Hæc &
 deorum immortalium conciones meminerunt,
 quando Iupiter ac Neptunus ob formosam dimi
 carunt Thetin, dum uterq; illam esse suam cupe
 ret. Amore siquidem correpti erant. Cæterum
 immortalia deorum consilia illis nō pararunt se
 dem, nec illorum pugnae locum reliquerunt,

DIAERESIS IIII.

Fati sententia percepta. Dixit enim optima
 consilia Themis, quod fatale decretum esset, ma
 rinam deam, prolem, regem adeò parituram, qui
 aliud telum longe melius fulmine, inuictòq; tri
 dente iaculetur, si uel Ioui, uel eius fratribus mi
 sceatur. Proinde à pugna desistite, inquit. Morta
 lem nanq; adsequuta genialem thorum, morta
 lem quoq; filium, manibus in prælijs Marti, pe
 dum uero felicitate fulguri parū adspiciat. Meū
 quidem diuinum munus Pelei Aeacidæ nuptijs
 donare cordi est, quem pientissimū Iolci solum
 tenere ferunt.

DIAERESIS V.

Hic ubi antrum subierint incorruptibile, re
 pente illic sint Chironis nunciij, qui edicant, ne
 denuò nobis Nerei filia contentionum materiam
 subministret, sed potius bimestri spatio à nostro
 consortio segregata, amabile uirginitatis frenū
 cum heroe soluat. Sic Saturni liberis ueneranda
 dea, hæc proloquuta est. Illi uero immortalibus
 palpebris annuerunt, neq; sermonis fructus in

teribat : aiunt enim simul adiuuare nuptias The-
tios^o regem.

a ¶ Te uero.) Per apostrophen ad alteram Afopi filiam hæc dicit : Te
d Aegina Nympha Iupiter ad cœruleam insulam tulit, hoc est, ad insulam eius-
dem tecum nominis, Aeginam scilicet. b ¶ Vbi generosum procreasti
Acacum.) Ad Aeaci Aeginetæ herois, Iouis & Aeginæ Nymphæ filij laudes
descendit. c ¶ Vnde & diuinitus.) A iustitia Acacum prædicat.

d ¶ Cuius quidem filij.) Peleus & Telamon. e ¶ Martijq; nepo-
tes.) Arebus bellicis nepotes Aeaci laudat, atq; prudentia. f ¶ Hæc &
deorum immortalium.) Probat Aeaci nepotes & fortes & prudentes esse,
exemplo Thetidis nuptiarum, quam sibi Peleus, Ioue & Neptuno corruas-
sibus posthabitis, matrimonio copulauit. g ¶ Dixit enim optima conse-
lio Themis.) Dea est honestatis, & providentia ipsa diuina, Themis. Vt litem
inter Iouem & Neptunum Thetios nomine diremerit Themis, enarrat, cui sit
iungenda uiro, & qualem sit habitura prolem, ex Peleo nimirum Achillem uo-
ticinans. h ¶ Meum quidem diuinum munus.) Hoc est, placet ex fato,
ut Peleus Aeaci filius, Thetin uxorem habeat. i ¶ Iolcus.) Magnesiæ
urbs. k ¶ Chironis nunciij.) Quandiu in antro Chironis Centauri in
Thessalia cum Peleo uiuere debeat Thetis. l ¶ Virginitatis.) Virgini-
tatis frenum soluere, est periphrasis primi concubitus. m ¶ Sic Saturni.)
Epilogus uel conclusio mandatorum Themidis deæ. n ¶ Illi uero.) Iou-
em & Neptunū obsequitas uoci & uoluntati Themidis. o ¶ Regem.)
Hoc est, ipsum Iouem, per antonomastiam.

¶ Atqui sapientū ora nouam Achillis uirtutem
demonstrarunt, b quod & Mysium uitiferū agū
nigra Telephi cede aspergens cruentauit,

D I A E R E S I S VI.

¶ Fabricauitq; ponti in morē Agamemnoni &
Menelao reditum, d Helenam deinde soluit, Tro-
ianis uiribus hasta sua accisis : e quæ ipsam olim
excellētē Memnonis uim, Hectorēq; utrunq;
magna in campo persequentē, aliosq; optimates
e prælio homines perimente, liberabant. f Qui-
bus omnibus g Proserpinæ domum denunciāns
Achilles,

Achilles, mons Aecidarum, Aeginam suam ual-
de admirandam cōmonstrauit : h quem sanē nec
morientem destituerunt hymni, cæterum iuxta
pyram tumulumq; i Heliconiæ uirgines ei astite-
runt, multaq; famæ lamentum superfuderunt.
k Visum est itaq; superis bonum uirū, iamq; de-
functum uita, hymnis dearum cōmendare.

a ¶ Atqui sapientum ora.) Ad Achillis Pelei & Thetios filij uirtutum
laudes pergit uates. Sapientum ora, periphrasis est poetarum & historicorum.

b ¶ Quod & Mysium.) Vt Achilles Mysiæ regem prohibentem ipsum
a finibus suis, dum ad Troiam proficisceretur, interfecerit, est alibi enarratum:
eius historiæ hic meminit, primū insigne Achillis facinus ostendens, ipsam Te-
lephi Mysiorum regis interemptionem. c ¶ Fabricauitq;.) Factum
Achillis. Comparat autem reditum ponti : ut enim pons hominem per flumen
transmittit, itidem Achilles, suis sudoribus & sanguine, Agamemnoni & Me-
nelao pons fuit: hoc est, eos tuto in patriam post dirutam Troiam remisit.

d ¶ Helenam deinsoluit.) Insigne Achillis facinus. e ¶ Quæ ip-
sum.) Robur Achillis exaggerat. Vires Achillis liberarunt eum à Memnone
& ab Hectore & alijs optimatibus, quos interemit manu sua. f ¶ Qui-
bus omnibus.) Aeginam celebrem reddidit Achillis memorabilibus rebus suis
gestis, ut quæ à Peleo Aegineta propagatus sit. g ¶ Proserpinæ domū.)
Periphrasis regiæ Plutonis, seu inferni, uel mortis. h ¶ Quem sanē nec.)
Achillis uirtutes etiam à Musis & poetis post mortem prædicatas, potissimū ab
Homero, docet. i ¶ Heliconiæ uirgines.) Musæ sunt, quæ poetarū ma-
xime Homeri carminibus & fatum deplorarunt, & fortia eius facta posteris se-
cere cognita. k ¶ Visum est itaq;.) Reiteratio est: idem enim dicitur,
cum proxima Heliconiarum uirginum presentia. Placuit superis, & ita diuina
providentia digessit, ut Achilles à Musis celebraretur.

D I A E R E S I S VII.

¶ Proinde etiamnum rationem fert, pronusq;
est ac promptus b Musarū currus, ut memoriam
† pugilis uictoria celebris prædicet, ipsumq; ho-
noret, qui c à Doricis selinis d Isthmiam coronam
nactus est, postquam & ille iam Periclytonas ui-

† uel pugi-
lis Nicoelis.

cit, manu sua uiros repellens turbansq̄, quem bo-
ni patruelis generatio, nō afficit ignominia. Ser-
tum præterea coætaneorū quispian Cleandro,
pancratij, cuius uictor euasit, nomine ex myrto
nectat: quoniam & Alcathoi certamē feliciter,
ac iuuentus antehac eum in Epidauro suscepit.
hinc bonorum uirorum encomijs eum adhibet.
Pubertatem enim suam minime ignauam, in pa-
læstra honestatis rite formauit.

a ¶ Proinde Musarum currus.) Epanodos est, redit enim ad uictoris
Cleandri præconium. b ¶ Currus Musarum.) Est periphrasis poëtice.
Lyricæ meæ uel poëtice meæ desiderat & ardentem concupiscit euehere pug-
ilem uictorem Cleandrum. Estq; hic metaphora periphrasi mixta, dum currum
Musarum poëtice appellat suam. c ¶ Adoricis selinis.) ἑλινῶν ἀπὸ
est. Primum autem ex apio corona necebat Isthmij uictorij, postea ex pinu
data est, ut in origine Isthmiorū explicatum. Doricis, hoc est, per Doricos sub-
ministratis, uel Corinthijs. d ¶ Isthmiam coronam.) Laus uictoris ab
Isthmia corona seu uictoria Isthmia. Amphibolia tamen hic animaduertenda
est, dubium enim num νικηλέος sit proprium uel substantiuū. Si proprium,
tum uel Cleandri patruelis erit, uel sanguine iunctus, quem à pugilatu cōmen-
dat. Sin ἐπίθετον, tum sententiā erit, quā reddidi. Animus tamen inclinat, ut
credam νικηλέος esse nomen cuiusdam qui ad genus Cleandri pertineat.

e ¶ Sertum præterea.) Hic iam Cleandrum à pancratio laudat.

f ¶ Quoniam & Alcathoi.) A uictoria Alcathoiōrū. Sunt uero Alca-
thoia festa, quæ & Pythia nominantur, quæ agebantur Megaris, ab Alcathoo
quodam, ut apparet, nomen habentia, de quibus in 5. Nemeorum: atq; illis in
ludis myrteas coronas datas ex hoc loco colligitur. g ¶ Iuuentus eum an-
te hac.) De Epidauro & ludis Asclepieis, quæ illic aguntur, in 4. Pythiorū
nonnihil cōmemoratum. De hac Stephanus ita scribit: Epidaurus, inquit, ciui-
tas est prope Argos, quam alij λειμύρω dicunt, eo quod λειμῶσι, hoc est
pratibus abundet. Vocabatur etiam Melisfia, & Hæmera. ἀμηνεα, ἧδ' ἂν τὸ αἰ-
μῶσιος εἶδος, quod Aesculapij ara illi assiduo sacrarum & uictimarum sangui-
ne maderet.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN
PINDARI ISTHMIA
FINIS

VOCVM ET

RERVM ATQVE
sententiarum præcipua-
rum Index.

A

Charon Atticæ uicus	316	Aetna nomen unde	376
Achillis cursus, insula	332	ἄετωμα	138.139
Achillis sexennis uelocitas		Agamemnonia cades	297
& robur admirandum	324	ἄγλα	151
Acis insula	358	ἄγλαοτριαιὺς	14
Acragas	23	Agrigentum	23
Acrocerania	332	Agrigentum urbs diues pecoris	302
Achoriones	123	Ajax unde dicatur	444
Adiectiua, aduerbij naturam assumen- tia	107	Ajax Vlysi præfertur fortitudine	372
Adrasti & Amphiarai historia	61	αἰμακεία	19
Adrastus ut Sicyoniā peruenerit	377	αἰσῶ	194
Adulationes utrisq; nocere	186	Albana uel Alba dea	405
Adulterium recens nuptiarū pessimum		Alcathoia festa	458
Aeacea	93 (296)	Alceus lyricus	2
Aeacea ubi celebrabantur	149	Alcimedontis laus	98
Aeacidae	149	Alcimida genealogia	346
Aeacidarum genus	268	Alcman	2
Aegæ insula	343	Alcmena ex Ioue grauida	47
Aegeum mare unde dicatur	343	Alcmaeon ditissimus	263
Aegis	146	Alcathoia, certamen	344
Aegina insula	98.99.317	Alcyonei & Hercules cōflictus	330
Aegiochos	146	Alecto	30
Aegiochos Iupiter cur dicatur	430	ἄλφειός	104
Aenesidamus quid sonet	420	Aletes rex Corinthiorum	138
Aeoles lyrici & citharædi	185	Aleuadae	287
Aesculapij & Coronidis fabula	191	Alpheus fluuius	10.4.14
ἄεθλον	234	ἄλπιος	273
Aetna ciuitas	5	ἄλλος	45
Aetna mons	52	Amarynthia	149
Aetnae montis mira	161	Amphiarus terra absorptus	380.
		387	
		Amazones	322
		Amazonum origo	102
		Amenes fluuius	169
		Amycle ciuitas	168.297
		Amicitia uera probatur experientia	
		297	

I N D E X,

Anicorum in afflictione raritas	395	Arethusa fons	198
Amoris potentia	368.	Archilochus lyricus	107
Amore optimorum teneri, pulchrum	368.	Argo nauis	218
Amores, conseruatores munerum Ven-		Argonautarum historia	218
neris. 369		Argonautarum uates tres	231
Amphiaræa certamina	93	Argi dominorum catalogus	377
Amphictyones	349	Argiuorum regnum diuisum	377.
ἀμπεύξ	56.4.16	Aristæus primus ouium custos	289
ἀναβάλλομαι	381	Aristæus mellis inuentor	280
Anacalyptria	3.77.118	ἀριστομένης	266
Anacreon	2	Aristoteles Battus dictus.	28.215
Animæ defunctorum quomodo reuo-		ἀρόσαε, ἀροτοί	389
cabuntur.	228	Artes omnes ingenuæ, Dei donū sunt	
Antæus Irassæorum rex	285	318	
Anthesphoria	77	Asclepiea ludī	344
ἀνθρώπος foemi. gen.	221	Asopii plures.	318
ἀντλῆ	113.266	Asopichus Orchomenius.	150
Antistrophe.	6.7	ἀσῆε	34
Apes animalculum operosissimū.	153.	Astra quæ appellantur	8.34
ἀπὸ λῶν.	56	Atabirium mons Rhodi.	93
ἀφθονοί.	60.	Athamantis fabula.	405
Απία.	11.	Athenæ Græcia: urbium clarissima.	
ἀπαιτία.	11.	263.284.	
Apollinis septem filij ex Rhodo Nym-		Atlantis cœliferi fabula.	245
pha 91.		Atropos	12.90
Apollo Pythius	29.	Augeas Eliorum rex	124.
Apollo medicorum præses.	243	ἀυλάξ	235
Apollinis artes.	251.		
Apollinis epitheta.	277		
Aqua omnium optima. 1. & 7. & 49.			
Aque epitheton.	157		
Aquila auium præstantissima	182		
Aquila Ioui attributa	157.326.341		
Aræ sex duodecim dijs in Elide extru-			
ctæ 55.			
Aræthyrea, uel Arantea, urbs est Pelo-			
ponnese	349		

I N D E X,

Belli fortuna uaria	330	Charites tres	150.243
Blephadarum tribus	105	Charitū pictura	151
Bobias lacus	193	Charites cur nude	151.152
Bonum unum duo mala adnexa habe-		Charites, symbolum amicitie	150
re 200		χεράς	260
Boues Epirotici excellentissimi	333	χιασμός figura	68
Boreas uentorum rex	230	Chlamys uestis	392
βρόμῳ	230	Chlæna	118.392
βρυτανείον	398	χλῆδός	230
		Christianos Theoxenia agere	393
		Chromius	307
		Ciclicæ discipline	152
		Cij & Coi	406
		Cinæthus Chius	313.314
		Cinyras Cypriorum rex.	178
		Cirrhæ oppidum.	198.267
		Cithara.	32
		Cithara Dorica	10.42
		Cithæron mons	170
		Cleonæ ciuitas.	124.392
		Clitor urbs	392
		Clotho	12.90
		Cnossus urbs.	133
		Cola	7
		Colchorum truculentia.	234.
		Columnas Herculis trajicere difficile	
		318	
		Columnæ Herculis	320.
		Comam nutrire, libertatis symbolum	
		219.	
		Consilia futurorum cæcæ	133
		Consilia fortitudine præstantiora esse	
		in bello.	382
		Comicia mulierum sunt.	182
		Copais palus	410.
		Coralium quo modo solidefcet.	364.
		Coralij etymon.	364.

INDEX.

Corinthus urbs	116.136.137	Deucalionis fabula	112
Corinthiorum inuenta	138.139	Deo adspirante, omnia prospere ce-	
Cos Naaxia	445	dunt 288	
Cranon urbs	293	Deum nullum scelus latere	16
Crater, amplioris uasis nomen	383	Deorum iuramentum	90
Crateres tres ueteres libabant	439	Deo nihil impossibile	292
Crisa oppidum	260.376.417	Deus cuiuslibet rei autor	247
Cronium promontorium Pisæ	22.	Diaeta	35
46.108		Diaulum	140
Cteatus	123	<i>Διχόμεως</i>	45.46
Cumæ sex, & earum nomina	161	Didymi Ledaæ liberi	48
Curalium	365	Dies, Solis filius	28
Cursum primum Olympiorum	19	Dija	3
Cyaneæ insula Ponti	232	Dija ubi agebantur	392
Cycni duo	38	Dinomenes unde dicatur	420
Cycnus Herculem in fugam egit	122	Dinomeni quatuor filij	5
Cyllene uel Cyllenus mons	73	Dioclea ubi agebantur	149
Cynicorum impudentia	278	Diomedes quo pacto in deorum nume	
Cyrene urbs	206.276	rum relatus	387
Cyrenes uita & mores	276	Dioscuri	41.185
	D	<i>Διφφ</i>	18
Danao Argiuorum regi quinquaginta filia	285.385	Dirce fons Thebanus	128.283.409
<i>Δαμαλίξ</i>	257	Discus	127
<i>Δένσις</i>	353	Disci & Soli differentia	127
Delos insula Cycladum	70	Dithyrambus Bacchi	138
Delphin animal uelocissimū	182.210	Diuites amicos habent multos	246
Delphinus mensis	344	Diuites auari taxantur	414
Delphina ludus	271	Diuitiæ ueræ quæ	183
<i>Δέμας</i> & <i>σώμα</i> quomodo differant	273	Diuitiæ uirtutibus mixtæ	246
Demareteum nomisma	23	Diuitiæ diuinæ benignitati adscribenda	272
Demetria	3.77.118	Dolia duo in Iouis limine	28
Demetria ubi agebantur	149	<i>Δολιχον</i>	134.136
Demophilus	244	<i>Δολιχόσσομα</i>	134.136
Dentes uiperæ sati	238	Dotibus quisq; suis contentus sit	308
Dentium draconis triplex ordo	237	<i>Δολιχόδεις</i>	134
		Draco Aesculapio quare dicatus	238
		DRACO	

INDEX.

Draco unde dicatur	238	Equorum nomina	19
Dracones caesi	68	Equi desultorij	5
Draconis mira longitudo	238	Equos alere, Græcorum lex	419
Draconis & aquilæ certamen	237	<i>ἔρανον</i>	13.253
	E	Eratides	94
<i>Ἐγκυκλοπαυδία</i>	342	Eratidia certamina	93
<i>ἐκλογή</i>	6	<i>ἐρέπιδυ</i>	237
<i>ἔδ'ε</i>	50	Ergoteles Cretensis	133
<i>ἔδος</i> quid significet	6	Erginus	54
<i>ἐδύλλιον</i> , diminutiuum	6	Erimys	30
<i>ἔλατῆρ</i>	51	Eriphyla soror Adrastii	378
Electride	430	<i>ἔσωνον</i>	51
Elephantæ dentes habere	47	Eubœa insula	413
Eleusina	77.118	Eumelus poëta	142
Eleutho, parturientium dea	352	Eumenides	30
Eleutheria certamina	93	Eumolpus Corinthius poëta	139
<i>ἔλιος</i> & <i>ἔδ'ε</i>	352	Euripus mare	296
Embolum	82	Euripi oppida	297
<i>ἐμᾶγων</i>	177	Eurotas fluius	409
Encomium quid	453	Eurytus	123
Encomio querimoniam quandoq; admisceri	274	Eurypylus Neptuni filius rex Cyrenes	209
Endeis	339	Euxinus pontus inhospitalis	232
<i>ἐπαλπν</i>	273	<i>ἔυδία</i>	19
Epaphus rex Aegypti	386	<i>ἔυογκία</i>	35.40
<i>ἐπαρῆμ</i>	194	<i>ἔυφροσύνη</i>	151
<i>ἐπίβδαι</i>	225	F	
<i>ἔφεδσο</i>	336	Fabula de Semela, Ioue & Iunone	27
Ephemerus & animal & herba	274	Fabulis mortalibus persuaderi posse	357
Ephori historia	169	Festiuatum & certaminum Græcorum nomina	3. & 4
Ephyra plures	358	Formæ potentia	368
Epidaurus urbs	70	Fortioribus repugnare difficile	394
Epirus regio	332	Fortuna summi Dei filia	134
Episcopus	153	Fortuna uictoriarum domina	343
Epodus	6.7	FRENUM	
Epichemidij	119		
Epizephyrij	119		

INDEX.

<i>Prenum, mite pharmacu equoru</i>	146	<i>Heraclea ludi</i>	430
<i>Eurie tres, & earum nomina</i>	30	<i>Heraclea ludi ubi agebantur</i>	407
<i>Eutura consideranda</i>	422	<i>Heraclicarum diuisio tripartita</i>	252
G			
<i>Ganimedis raptus</i>	14.129	<i>Heraclicae ludi</i>	389
<i>Gentium in Deum religio</i>	261	<i>Herbaceis coronis uictores cur ornabuntur</i>	237
<i>Gentium reuerentia in parentes</i>	261	<i>Heraclea certamina</i>	92.93.116
<i>γέρας</i>	32	<i>Hercules trinoctio conceptus</i>	388
<i>Geryone canes</i>	408	<i>Herculis columnae</i>	50
<i>Geryone triplex forma</i>	408	<i>Herculis labores</i>	320
<i>γλαυκώπις</i>	68	<i>Herculis historiae tres</i>	110
<i>Gloria summa in felicitate</i>	307	<i>Herculis filij</i>	430
<i>Gloriatio uana non laudabilis</i>	401	<i>Hercules à Cyceno in fugam actus</i>	122
<i>Gratiarum splendor</i>	283	<i>Herculana festa ubi agebantur</i>	149
<i>Gerestia ludi ubi agebantur</i>	149	<i>Hesiodus primus carminum compositor</i>	314
<i>Gigantes à dijs uicti</i>	313	<i>Ἔστια</i>	398
<i>Gigantes in montibus ardentibus humati</i>	266	<i>Hieron Aetneus</i>	156
<i>Gygamum rex</i>	266	<i>Hieronis genus & mors</i>	5
<i>Græcia à peste liberata per Aeacum</i>	339	<i>Hipparis fluuius</i>	57
<i>Græcorum falsum iudicium de Vlyffe</i>	372	<i>Hippocentauri</i>	181
<i>Græcoru elementorum nomina ab Hebreis uel Chaldeis deriuata</i>	422	<i>Hippodamiae currus</i>	17
H			
<i>Harmonia Cadmi uxor</i>	295	<i>Hippodamiae filij</i>	19
<i>Harpocratio</i>	349	<i>Hipseus rex Lapitharum</i>	276
<i>Hebe deorum proma</i>	353	<i>Homerici carminis laus</i>	357
<i>Hecatombæa certamina</i>	93	<i>Homeridae</i>	313
<i>Hecatombæa unde</i>	389	<i>ὁμόκληροι</i>	33
<i>Hedera cur poetæ orientur</i>	28	<i>Homo, umbræ somnium</i>	274
<i>ἑδύρα</i>	202	<i>Homini temperandum à blasphemia</i>	15
<i>Hellenius Iupiter</i>	339	<i>Hominum uirtus à Deo</i>	431.434
<i>Hellefponiu mare unde dicatur</i>	228	<i>Homines diuina gratia beatos esse</i>	274
<i>Hellotia, & illorum initium</i>	141	<i>Hominiu conditio uarijs periculis subiacet</i>	274.423.425
<i>Helorus fluuius & ciuitas</i>	383	<i>Homo omnium animantium nobiliss.</i>	182

Hominum

INDEX.

<i>Hominum curiositas</i>	192	<i>Inuidia contempta minus officit</i>	189
<i>Horæ deæ, temporum dispensatrices</i>	280	<i>Inuidorum affectus prauus</i>	371
<i>Ἥρα</i>	35	<i>Inuidorum consilia uana</i>	331
<i>Hydrophoria ludi</i>	344	<i>Inuidiæ malum non nouum est</i>	373
<i>Hyllis, uel Hyllida libra</i>	167	<i>Inuidia qua re uincatur</i>	60
<i>Hymni Pindarici non omnes pro temporibus reru gestarum digesti</i>	258.	<i>Iolaia certamia</i>	93.118.407.447
<i>Ἥ 439</i>		<i>Iolai & Euristhei fabula</i>	282
<i>Hyperborei, populus</i>	44	<i>Iolaus Herculis auriga</i>	447
<i>Hyperboreorum felicitas</i>	290.291	<i>Iolcus ciuitas</i>	219.321.333
<i>Hyperia fons</i>	224	<i>Ἴός</i>	68
<i>Hyperion parens Solis & Lunæ, unde dicatur</i>	431	<i>Iouis epitheta & nomina</i>	73
<i>Hypermetrae Danaï filiae pietas</i>	386	<i>Iouis tres filij</i>	229
<i>Hypsipyle</i>	54	<i>Iphytus</i>	3
I			
<i>Iami mirabilis educatio</i>	68	<i>Ἰππῶ, Ἰππῶ, Ἰππῶ</i>	52
<i>Ianida prophetæ</i>	95.96	<i>Irassa ciuitas</i>	286
<i>Iamidarum auriga</i>	63	<i>Ismenus fluuius</i>	379
<i>Ibycus</i>	2	<i>Ister fluuius</i>	44
<i>Ida Creta insula</i>	58	<i>Isthmus</i>	32.102.116
<i>Ilithyia, parturientium dea</i>	352	<i>Isthmia unde dicantur</i>	404
<i>Imber unde nascatur</i>	259	<i>Isthmia cur intermissa aliquandiu</i>	405
<i>Infelices & obscuri, inuidiæ non obnoxij</i>	297	<i>Isthmia quando agebantur</i>	405
<i>Infortunio nemo frangatur</i>	304	<i>Isthmiorum ludorum origo</i>	405
<i>Ino in deam uersa</i>	28.405	<i>Isthmiorum uictorum præmiu</i>	405
<i>Intempestiuum omne triste</i>	281	<i>Iustitiæ filia tranquillitas</i>	266
<i>Inuidentiæ felices & diuites expositi</i>	297	<i>Iuuentutis propria</i>	227
<i>Inuidiæ causa</i>	72	<i>Iuuentutis labores sunt senij releuamina</i>	383
<i>Inuidia melior miseratione</i>	171	<i>Ixonis fabula</i>	179
<i>Inuidia sua noxa punitur</i>	300	<i>Ixonis duo grandia peccata</i>	179
<i>Inuidia felicitatem permutare solet</i>	264.297	<i>Ixonis poena</i>	16
		<i>Iynx auicula</i>	234.331
		<i>Iynxis fabula</i>	331
		K	
		<i>Κάπαι</i>	47
		<i>κἄπρος</i>	46
		<i>κελτικὸν</i>	6

Nu

INDEX.

κῆδβε	80	Literæ solæ manent	259
κνήμη	234	Literæ ex obscuris conspicuos faciunt	
κνώδαλα	291	322	
κολλῶν	57	Littus maris esse	161
κομιζῶ	222	Liuor semper bonos impetit	370
κόρη	40	Locri hospitales	132
κωμάζω	107	Locrorum tria genera	119
κῶμος	107	Lucina parturientium dea	353
		Lustæ repertor	344
		Lustrum	3
L		Lycæa	93
Labor, sui encomio dulcescit	375	Lycæus Arcadiæ mons	392
Laborum nemo expers	250	Lydiæ augurijs intenti	153
Labores obtenta uictoria dulces	389	Lydiæ melos dulce	58
Laborum absolutorum medicus lætia	329	Lyra	31
Lacerea ciuitas	193	Lynici poëtæ nouem	2
Lachesis	12.90	Lynici poëtis breuitas propria	281
Lapideum suffragium	93	λυσιπτόναι	213
Lapithæ populi	276	λύτρον	92
Laudibus quippiam efferre, non cuiuslibet esse	376		
Laurus herba Parnasia	267	M	
λαίριον	364	Μάχη	31
Leleges populus	107.119	Magia apud ueteres in usu	196
Lerna	85	Mala propria citius quàm aliena affligunt	312
Leuce insula	332	Mænala mons Arcadiæ	114
λιβαωτίς	364	Mænalijs uersus	114
Lingue parca magnus thesaurus	244	Mantineæ	127
Literæ Charitibus comparantur	151.152	Marathon	116.272
Literarum fructus	151.174	Maximiliani Ro. Imperatoris clementia	204
Literarum nomina apud Græcos nihil significant	422	Medicine repertores	198.324
Literarum nominum apud Hebræos & Chaldeos etymon	422	Medusæ caput intuentes, lapides facti	303
Literarum contemptores, Deum spernunt	159	Megara	30
		Megara urbs	148.272
		μέλας	226
		μήλορ	9.78.92
		Melissæ	

INDEX.

Melissæ, Cereris sacerdotes dicebantur	215	Musica laus	9.156.157.158
Mel decimam immortalitatis partem esse	280	Musis uiolaceæ casaries cur tribuatur	449
Mellis usus repertor	215	Myrmidones unde dicti	319
Memnon ab Achille occisus	351	N	
Mentis tres partes	119	Naturæ humanæ cum diuina comparatio	346
Mercurius inuentor Lyræ	21	Naxus insula & ciuitas	220.445
Meropia insula	358	Naxus Carum dux	220
Merops, Merope	443	Nebulæ epitheton	158
Messene ciuitas	224	Nectar, deorum potus	81
μεταλλῶν	71	Nemeæ situs	349
Midyliarum familia	268	Nemea quando agebantur	306
Milesus aliptes	104	Nemea ubi agebantur	149
μίψ dandi casus	280	Nemearum origo & institutio	305.
Minerua casta	68	& 375	
Minerua Onceæ	27	Nemearum certamen funebre	305
Minerue partus mythologia	85.	Nemearum ludorum præfides	306
86.87		Nemesis Adrastia	269
Minyas	412	Neptunus deus equestris	262
Minyi Argonautæ	217	Neptunus petreus	225
Minyia ludi	407	Neptuni epitheta	14.70
Modus omni iure seruandus	141. &	Nereides quinquaginta quæ	440
180		Nicomachus unde dicatur	420
Molione	123.124	uiv dandi casus	280
Molossa Epiri regio	359	Nisus insignis luctator	283
Momus deus	72	Nomada, siue Numida populi	386
μονοκρηπίς	218	Nomina heroica liberis hominibus digna, Græci suis imposuerunt	420
Moriendum omnibus ex æquo	355.		
257		O	
Mortalia mortales decent	434	O Anis fluuius	57
Mos natura insitus non facile permutat	131.137	Ocasso obseruanda	281
Motacilla auis	234	Oculus dignius membrum	25.61
Mulercule sacerdotes	207	Ode quid	6
Musarum curus, carmina sunt	294	Odas suas Olympia Pindarus cur inscribat	4
Musarum officia	120	Oedipus patrem suum occidit	29
		Nn	2

INDEX.

Oenomaus rex Pisæ	17	coniium	266.300.
Oenone, quæ & Aegina	435	παλινοτρόπελον	29
Ogygia insula	349	Pallas Tritonia	210
Oileia.	119	Panathenæa	3.284.390
Oleagina corona	20	Panocratum	104.316
Oligæthide	147	Pangæus mons	230
Olympias quid, & unde.	3	πρωτοῦ præpositio	342
Olympia quid	3	Parca tres	12.90.
Olympia urbs	3. & 8	Pardalea.	219
Olympici ludi.	3	Parentes uenerari, liberorum, mentibus inculcandum semper	262
Olympia cur instituta	4	Parentiū reuerentia apud Gentes	261
Olympiorum præmium	4.20	Parentiū prudentia liberis decorata	268.
Olympiorum institutores	3.4	παροῖδμια	404
Olympiorum instaurator	3	Parmasia	117
Olympus mons	25	Parrhasia	117
Onchestus ciuitas	410	παρθγίοι	63.
ὄψινος qui sint.	248	Partus allegorica a lumbratio.	65
Optimates parcius peccent.	173	Patriam iusignem multum ad uirtutis laudem facere	281.
Opûs metropolis	107.109	Paulus Aegineta.	98
Opûs Deucalionis uomen.	112	Pecunia carens nihil cōmode expedire potest	433.
Oraculum Delphicum	29	πεδίαμψαν	135
Orbis œcumenicus	441	Pegasus, equus alatus.	144
Orchomenos ciuitas	410	πικυνύδρ	60
Orchomenus Charitum ciuitas.	304	Pelasgia.	11
Orchomeni duæ	150.	Pelei hasta.	321
ὄργαι	186.435	Pelei & Telamonis fratrum infortuniū.	339
Orgia quid	236.	niū.	339
Orthostia Diana	48	Pelei & Acasti historia	333
ὄρφνύ & ὄρφνη	17	Peleus quinquertij repertor	354
Os adijcere	283.	Pelinnæum urbs	287
Ortygia insula.	77.306	Pelium mons	181
Ozole.	119	Pellene ciuitas	117.148.392
		Pelopis fabula.	12.14.
		Pelopis filij	19
		Peloponnesus.	

INDEX.

σομπόσιον	134	Theramne	301
σωδνός	118	Theramnei & Therapnei fratres	301
Syphnus insula	358	Therapne oppidum	301.396.409
Syracuse maxima Siciliæ ciuitas	176	Thermæ iuxta Himeram sitæ	135
		Theronis genus & laus	25.25.29
		Theron unde deductum	420
		Theronis & Hieronis historia	26
		Thersander	31
		Thesmophoria	77
		Thetidion	332
		Thrasibulus quid sonet	420
		Thia mater. Solis & Lune unde nomen habeat.	431
		θύσων &	236
		Tibiæ unde fiunt	303
		Timodemide	316
		Tiryns ciuitas	84.442
		Tisiphone	30
		Tlepolemia certamina	92
		Tlepolemi genealogia	83
		τραπέζα	10
		τραπέζιτης	10
		Trapeziticus, oratio Isocratis	10
		Trieterica taurorum uictima	405
		Tritonis amnis Libyæ	210
		Troia expugnationes	101.435
		Trophonia certamina	93
		Tyndaridæ	41
		Tyndaridarum fata	396
		Typhos, Typhon, Typhoeus, Gigas centiceps	52.160.161
		Typhoneus specus	161
		Typho fulmine ictus	266
		τύφρ	162
		Tyrsis Saturni regia, & beatorum insula	36.37

INDEX.

Tityi cruciatus	16	Virtute clarus laudandus, etiam ab aduersarijs	284
V enenum	68	Virtutē sine labore nemo nanciscitur	251
Veneris munera	17	Virtutes obscuræ, nisi scriptis exornentur	354
Veneræ res clandestine peragi solent	278	Virtutes quibus sunt charæ, nobiles sunt	72
Veritatem dixisse nonnunquam obfuit	340	Virus	68
Veritas Iouis filia	120	Vitam non omnes unam ex æquo trahunt	352
Vesta dea	398	Vlysses consilio maior Aiace	373
Vicino vicinus bonus, summa lætitia est	365	Vulcani & Thetidis fabula	332
Vinum uetus præstantius	112	Vxoribus nouis adulterium grauisimum delictum	296
Violarum duo genera	69		
Virginitatis frenum soluere	456	X anthus fluuius	102
Virtus sua natura eximia	268	Xenocrates quid significet	420
Virtus claros facit	322		
Virtutis & arboris cõparatio	374		

INDICIS FINIS.

INDEX.

Peloponnesus	11	Pindaricum poemata non cuilibet expositum.	38
Peneus fluuius	276	Pindarici poematis sectio	6
Περπασθλορ	104.316	Pindus mons	276
Pergamus & Pergama	101.442	Piratæ qui	180
Periclymenus filius Neptuni	380	Pirene fons	148
Permessus fluuius	259	Pisces è manibus cibum sumentes	383
Perrhebia Theffaliæ tetrapolis	276	Pisa urbs	3. & 8. 10. 125
Persei fabula	292.303.385	πίσας, potatrices appellarunt ueteres	445
Phalaridis bos æneus	175	Pisum legumen	10
Φάσγαρον	312	Pitane Nympha & ciuitas	63
Phasis fluuius	233.419	Planetæ cuilibet suum metallum attribuitur	432
Phauorinus non omnino reiiciendus	162	Pleiades sydus	316
Φήρ	223	Pluuiæ, nebularum filia	132
Φεργα	202	Poëtarum opera, defuncti reuiuiscunt	
Phesana ciuitas	64	πόλεμο	31 (348)
Philtrum	198	πολυμάλο	9
Philyra	222	Porphyrus gigas atheus	266
Φιλπτις, Οιλπτις	62	Potentiorum crimina diligentius obseruari à uulgo	297
Phlegre oppidum	443	Potentes ne fortuna sua effrentur	399
Phlegra	313	Præsentia solum delectare posse	374
Phlius urbs	349	Praxidamanis nouem coronæ	347
Phœbi currus aureus	91	Principes, eruditos nihilipendūt	152
Phœnices negotiatione clari	185	Principes benignos esse debere	204
Φοινικησος ζώνη	64.65	Promethei & Epimethei filia	248
Φοινικῶν	65	Prothesila ludi	407
Φελξ	230	πρυτανίς	398
Phryxi & aurei uelleris historia	228	πρυτανείον	398.399
Phycteon	124	Psalychidæ	445
Phylaca urbs	413	Psamathe & Psamathea	339
Pindarus quando natus	5	Ψάφῶ	93
Pindarus Quintiliano mirificus uisus in cõparationibus & hyperbolicis	9	Psaumidis laus	51
Pindarus dithyrambos scripsit	139	Phthia urbs	332
Pindaro pia mens & sanctum pectus	373		
Pindari poemata diues	21		

INDEX.

Pubertatis epitheta	70	Seditio tempestatum comparatur	247
Publium quem Romani dixerunt	420	Senij releuamina sunt iuuentutis laboris	383
Puffillanimitas damnanda	401	Senectutis propria	227
Pyrrhiche saltationis genus	185	Sermonis iusti fructus, laudare bonos	320
Pythagorae triplex permutatio	36	Sermones liuidis opsonum sunt	370
Pythagorae dogma de transmigratone animarum	36	Sicyon ciuitas	148.376
Pythia unde	155	Silere nouisse, sapientissimum est	338
Pythia ubi agebantur	148	Simosis et σιμος	102
Pythia quando et a quo instituta	156.376	Simia pulcherrima, deformis	186
Pythiorum instaurator	3	Simonides	2
Pythiorum ludorum claritas	216	Sipylum	14
Pythiorum praeses Apollo	453	Sisyphus sapientia clarus	142
Pytho	29.32.64	Sisyphi poena	16
Quies in omni opere dulcis	360	Solares morbi	277
Quinquatrium	137.316.409	Sol radiorum pater	91
Quinquertium	104.137.316.409	Solis uis natua	277
Quintilianii probitas	182	Solis epitheta et nomina	65
Religio in Deum, gentibus etiam cordi fuit	261	Solus lapis	127
Repetitio crebra exosa	367	σωμα et δέμας quomodo differant	272
Rerum uicisitudo	28	Sortibus uaticinari	231
Rhadamanthus	37.186	Sphingis aenigma	243
Rhapsodi qui	313	στέδιον, στέδιον	134.136.137
Rhodus insula	81.82	στέδιον σρόμ	134.136
Rhodij statuaria arte celebres sunt facti	89	Statuaria ars apud Rhodios	89
Ripa, fluminis est	161	Statuarij celebres qui	337
Salamis insula	316	Stellas ex aere et ferro constare quisdam uoluerunt	398
Sappho	2	Stesichorus	2.7
Sauropatides Amazones	102	Strophe	6.7
σάρπ	255.358	Studium non omnibus idem	361
		Studioforum labor	85.86
		Stymphalus Arcadiae metropolis	74.78
		Symplegades insulae Ponti	232
		συνπτόσιον	

INDEX.

ADAGIA, QVAE passim in hoc opusculo reperuntur.		K	
A		κελός τῶν πύλων πέρα παυσίμ	186
Ad Herculis columnas	50.425	L	
Ad myrtum canere	157	Literae Bellerophonis	144
Ad pedes	197	Lydio lapide probari	293
A linea incipere	286	Lynceo perspicacior	388.396
ἀδρωπὸν πρυμάλυξ	223	Lineam ne moueas	286
B		N	
Boeotia sus	75	Ne tria quidem Stesichori nostri	7
C		Nigrum praefigere theta	93
Camarinam mouere	51	Non citra puluerem	321
χάεις χέειν τίκτι	151.170	P	
Cinyrae opes	178.370	Pecuniae uir	416
Craesi diuitiae	175	Penelopes tela	276
D		πύλων ὕμωρ φάπτος διμορφός ἐστι	186
De domo ad domum	78	Post festa	225
Dodonaeum aes	333	R	
G		Rhadamantheum iudicium	37
γνώδι κερωδῶν, hoc est, nosce tempus	244	S	
H		Scytala Laconica	76
Homo homini deus	366	T	
I		τὰ τῶν Φιλῶν κρινά	418
Inus dolores	405	Tenedius tibicen, et Tenedia bipennis	397
Iouis Corinthus	367	Tempus omnia reuelat	26
ἰὸν παρῶν	155.156	V	
ἰδμιάζην	404	Ultra Gades, sive Gadesira, progressi non licet	290.334.425
Iynge trahi	234	N	5

ERRATA.

Fol. 17. uer. 21. *εἶ* apud Euripidem. 20. 18. nomine *εἶ* nicet. 28. 26. *τῆς*
στῆς. 29. 8. antithesis. 41. 24. Hyperboreos. 43. 20. *Ἰσχυροί*. 76. 26. *οὐδα*
rum. 86. 14. dispositione. 101. 23. Neoptolemus. 116. 5. *Abundæ*. 119. 12.
scriptus. 134. 17. *σεῖ* *δοῦ*. 149. 10. intelligit. 155. uer. ult. *delere*. 159. 19.
siphones. 175. 20. *terram*. 232. 14. *numeri, nom.* 234. uer. à fine 8. *certami-*
num. 266. uer. penult. *fulmine*. 280. uer. ult. *citra*. 291. in margine, *eloquen-*
tiæ. 305. in marg. *institutio*. 307. 20. *puero*. 323. uer. ult. *Acacidarum*. 325.
uer. penult. præterea. 329. 17. *ciuis hosp.* 333. 10. *amore Pelei*. uer. 14. *Pe-*
lij. 414. 13. *alta morte*. 439. 7. *alterum*.

